

n° 109

123

2380

133

111

Agonis senēsis super quarta Fen **H**rimi Aui. pre
clara expositio: cū annotatōib⁹ Jacobi de partib⁹

Aloysius comēsis & Bartholomeus Troctus socij Magnifico & prestātissimo Ambrosio Tarisio Rosati
Comiti Ducali P̄sico & cōsiliario dignissimo. Salutes.

Mors fuit veteris & antiqui Ambrosi magnifice vt artifices opera sua deo alicui dedicarēt sub cuius cēnt tute-
la. Quo fit vt Apollini carmina poete: Marti arma equites offerrēt. Nos vero nefas & piaculū putauim⁹:
sique in medicina p̄dierint in lucez tuo nomini nō inscriberent. Tu eniz post admirabilez peritiā Astrolo-
gie vtrāq; partez Medicine ita foues & illustras: vt dignus sis nostro seculo ab omnibus venerari. Ostendit
Medicina & Astrologia in te vno mirificos suos fructus: qui meruisti a Ludouico iuicissimo Mediolani
Duce amplissimas assequi dignitates: qui ad Comitātū patrie tue es p̄uectus. Sed dolemus q̄ facultas in
presentia data nō sit ad tuas singulares laudes amplificādas. Accipies ergo hylari fronte Ugonē Senē-
sez sup quarta p̄imi p̄icipis Aui. Cui multa addita sunt Nicolai Scyllacij Siculi philosophiā Papie in-
terpretātis: & Francisci de la turre de sancta Victoriria Marchiani Artiz & Medicine Doctoz industria
& emendatione: ex his que Jacobus de partib⁹ scriptis reliquerat: queq; illustres alij scriptozes elucubraue-
rant: Ita tamē hec accipias veluti primitias reruz nostrarū: postea si que in manus venerint: nomen tuū fe-
liciori omine resonabūt. Vale Ex Papia.

Ugonis senensis preclari viri Commentaria sup Quarta
Primi Auzene cu annotatiobus quibusdam Jacobi
de partibus et alioz i margine locatis.

Itemus q res medicatioe ex
vna triuz rez ppletur. vna ea
ru est regimē et nutriētia: et alia
medicinarum exhibitio: et tertia
est operatio manualis.

d

Ista est quarta sen primi cañ.
Auz. in qua determinat de mo
dis cure generaliter. Que ideo po
nit in fine primi cañ. q: in primis

Duabus sen Auz. determinat de rebus pñctibus ad
partē theoricā medicine. In 3^a de reb⁹ pñctib⁹ ad par
tē practiaz pro regimine sanoz. Restabat in vltimo il
lam partē ponere que generaliter determinaret pertinē
tia ad partem practiam curatiuā. Et ista pars diui
dit in duas partes. Primo facit hoc valde generaliter.
Secdo m^o. scda ibi: in principio sequentis capituli. Que
eaz ē sine materia. Desens capitulū diuidit i duas
partes. Primo ponitur vna diuisio instrumētōz artis
curatiue. scdo mēbra diuisionis declarātur. ibi scda: re
gimen autē. Dicit primo q res medicatioe cōpletur
ex vna triuz reruz. Quaz vna est regimē et nutriētia.
Secda est exhibitio medicinarum. Tertia est opatio manualis.
Ubi primo notandū q per res medicatioe de
benus intelligere fines in medicatioe intentū qui est sani
tatis acquisitio et morbi remotio. Nota scdo q me
dicatio qñqz sumit pro omni actione medici siue in pfer
uādo sanū: siue in pferuādo neutriū: siue curādo egrū.
Secdo sumitur stricte pro curatione egrorū: et hoc modo
sumit hic. Differentiaz autē inter pferuatiōe et cō
seruatiōe vide. s. in prin. sen tertia. Sumit etiā ter
tio medicatio p administratiōe farmaci laxatiui: vt prima
affosimoz. Digesta medicari. Sed ad ppositū nō capif
fic. Tertio nota q ille finis acquirif a medico: aut p
regimē et nutriētia: aut per exhibitioe medicinarū: aut
per operatiōe manualē. s. per quā aliquid operat inci
dēdo: suendo: vel ligando: et talia faciēdo: et sic dicemus
q res medicatioe ex vna istaz triuz reruz pplet. Nota
quarto q qñqz vna istaz sufficit: qñqz due: qñqz om
nes tres requirunt. Et est intelligendū q vna aut dua
b⁹: aut omnibus cōpletur. Nota qnto q hoc nomē
regimen qñqz sumit in medicina pro omni opatione me
dici: p quā regit corpus humanū. et hoc modo sumit pri
mo regiminis acutoz: pmento n^o siue illud fiat p medici
nas: siue per res non naturales. Secdo sumitur pro admi
nistratiōe debita sex reruz nō naturalū: et hoc modo sumi
tur infra. Tertio sumit p administratiōe oīum rez nō na
turalūz excepto cibo et potu: et sic sumit hic. Ex quo pa
tet quare dixit regimē et nutriētia vt oīum rez nō natu
ralūz administratiōez cōprehēderet. Sexto notādū
q lz hec tria sint tria genera instrumētōz practice medi
cine tā quo ad partē pferuatiuā qz pferuatiuaz et cura
tiuā: vt pōt patere ex dictis in sen tertia: tñ diuersis mo
dis spālibus sub istis generib⁹ contētis vtef medicus in
curatiōe: pferuatiōe: cōseruatiōe. Sunt ergo in ge
nere hec instrumēta eadē: s. i singulari et spālī modo dif
ferūt: et hoc sufficit pro illa differētia que est inter dictas
partes artis. Ultimo notandū q medicina non su
mitur hic proprie pro operante a qualitate: sed cōiter p
omni applicatiōe corpori nostro: qd nō tantūz a mā est ope
ratiuū: sed a qualitate vel a tota substātia. Et ex his
patet verificatio textus. Nā sanitas acquirif per acqui
sitiōez alicuius: aut remotiōe alicuius. Et hoc fit aut
p operatiōe manualē sine alteri applicatiōe: vt cirugia:
aut requiritur rei alteri applicatiōe ab operatiōe. Si
requirit applicatiōe alterius rei ab opatiōe p. primo aut
erit nutriens: aut res alteratiua nō naturalis: aut opera
tiua a tota substātia: et sic ē medicina. Et sic habes diui
sionis sufficientiā in tria instrumēta artis. Ex quibus pa
tet quozūda dubioz solutio. Primo dubiū quare
pēposuit sen tertiaz que ē de cōseruatiōe. Nō eim est q
causē pferuatiōe sunt priores causis efficiētib⁹: vt 3° te
gnit: et sic ars cōseruatiua prior ē arte curatiua. Secdo
dubiū quare nō fecit spālēm tractatū de pferuatiōe cor
poris neutroz. Ratio est q: neutra decidentie multuz cō
ueniūt cū sanis lapsis: et ideo in eodez tractatu cum illis
ponit eoz regimē. Mentra autē qualescētie: q: ex parti
culari quodā morbo inueniunt. s. ex febre: ideo pmodius
visū fuit Auz. post tractatū de febribus determinare
de regimine illoz. In veris eim cōualescētib⁹ calor: est
paruus et sanguis ē paucus. Tertio dubiū quare pē
posuit regimē. et exhibitioe medicinarum. et opatiōe
manualē. Dicedū q regimen est cōe instrumētū in
omni morbo. Non autē sic ē de alijs duob⁹ instrumētis.
Exhibitio etiāz medicinarum in pluribus ē magis necessa
ria qz operatio manualis. Et nota q per manualem

Quid q multi sa
nati sūt incantatiōib⁹
et Auz. dixit i 6° na
turalū q plus valet
phidētia infirmi de sa
lute q medicus eoz
oib⁹ suis instrumēta.
Etiam ille plures sa
nati sūt. Rndet q ista
reducunt ad aie acci
dētia: et sic sūt plu
res res medicatioe.

opationē intelligit illud qd facit medicus sine cōcurfu al
terius particularis agētis sicut icisio: reductio: ligatura
et similia. Sed exhibitio medicinarum hoc modo non con
fert in cura sine alteratione.

Per regimen autē intelligimus administratiōez que
fit in causis necessarijs que sūt vsum sūt currentes ex
quibus est nutriens.

Explicat mēbra diuisionis. Et diuidit in tres partes.
Primo declarat quid intelligat per regimen relinquēdo
alia duo tanqz nota. 2° excusat se a quibusdam. 3° ponit
quosdam generales cañ. circa nutriēs et medicinas. 2° ibi:
et iudicia quidem. 3° ibi: nutriēs vero ex eis. De pri
ma dicit q p regimē intelligit administratiōez causaz cur
rentiū s. v. qz que sūt necessarie numerate supra sen 2°: et
de illis est nutriēs. Ubi nota q res nō naturales di
cuntur necessarie. s. vt vita hominis duret et decurrēdo per
etates: pferuēt et sūt necessarie in sua generalitate vt di
ctuz est sen 2°: s. nō sūt necessarie sua singularitate. Mul
tus enim aer est necessarius ad vite cōseruatiōez. Ideo
dicunt etiāz causē non necessarie: sed curretes sūt vsum
q: cōmunitur vtimur illis. Ex quibus patet quō salua
fca que est negatiua in causis nō necessarijs. Nota adū
2° q ex hac fca Auz. videt velle q in noie regiminis intelligit
administratiōe debita nutriētis: cū dicit ex qd ē nutriēs. Et
id aliter exponēdo qz supra i prima pte dictū ē postea dicit
q cū supra dicit regimē et nutriētia: nō voluit nutriētia
nō pñcti sub regimine: s. ad maiorē expōsiōe dicit hoc.
Et postea dicit q li quibus referit ad eas necessarias.

Et iudicia quidē regiminis ex parte qualitātū earuz
sūt pporziōalia iudicijs medicinaruz.

In ista parte excusat se dicens q iudicia regiminis
quātum ad administratiōe rerum nō naturalūz ex parte
qualitatis. i. s. qz habet calefacere: aut aliter corpus ad
primas qualitates alterare: sunt pporziōalia et similia
iudicijs administratiōis medicinarum de quibus infra dicit:
et id supple nūc nō oportet ea ponere diuisim.

Nutriens vero ex eis oibus iudicia habet que sunt
ei ppria ex mō quātitatis: nutriēs eiz qñqz prohibet:
quādoqz minuit: quādoqz equatur: quādoqz auget.

Nunc exequit ponēdo cañ. p^o de nutriēte. 2° de ex
hibitioe medicinarum: scda ibi: medicatio autē. Nota q
de operatiōe manuali nō dat hic cañ. q: illi sunt magis
spāles: et ideo ad sequētia capitula referuat. Non ponit
etiā regulas de modo administratiōis aliaz reruz nō na
turalū nisi cibo: q: ille alie res nō nisi ex parte qua nos
imutāt qualitatiue cōsiderant. Et q: ex illa parte iudicia
sūt pporziōalia iudicijs medicinarum: ideo nō sūt oportu
nū ponere. vel melius ea referuat ad sequētia: vt de eu
acuatōe et curatiōe: aut reliquit volēs q: per alia dicta de
eis in 2^a et 3ª sen sciam⁹ operari. Sed prima pars diuidit
in tres partes sūt tres diuisiones diuersas de modo ad
ministratiōis nutriētis quas ponit. scda ibi: nutriēs quo
qz. tertia ibi: nutriēs preterea sūt hoc. Itēz primo ponit
diuisionē. 2° cañ. iuxta mēbra diuisionis. ibi scda: s. non
pobef. De prima dicit q nutriēs hz iudicia ppria ex
parte quātitatis: nō q in alijs rebus nō sūt iudicia quāt
titatis vt in somno et cōione: sed ista iudicia de quātitate
offerēdi nutriētis sūt sibi ppria. s. nutriētis in quātuz
est nutriēs. Nā alius est modus quātitatis somni qz nu
trientis: et alius est modus nutriētis multi non pportio
nati quātitati in euacuatōe. Ideo ista iudicia dicunt p
pria nutriētis q: nō cōmunia sibi et alijs reb⁹ nō natura
lib⁹. Non tamē omia iudicia de quātitate in nutriētis
sunt ita ppria quin sint similia in medicinis et alijs rebus
nō naturalib⁹: vt patet inspiciēti. Dicit scdo q nutriēs
qñqz augetur: qñqz minuit: qñqz aufert: qñqz equatur.

Ubi nota primo q quāuis nutriens dicatur de vero
nutriētis qd est cambiū aut gluten: et qñqz de quasi nu
triētis qd est sanguis et alie hūiditates secūde et chūlus.
Nā tamē sumit pro futuro nutriētis qd est cib⁹ ab ex
tra: ita q sensus est q: infirmis qñqz augemus cibuz qñqz
minuim⁹: qñqz equamus: qñqz subtrahim⁹. Nota 2°
q hec oia. s. augeri vel minui dicunt pparatiue et sūt mē
tez Auz. Nā nō intēdim⁹ soluz cōparādo infirmos ad
sanos: s. etiā egrorū ad egrorū et sanos ad sanos. Constat
eniz q infra dicit minui i augmēto et i statu respectu pri
cipij: ergo tā i sanitate qz et i morbo cibuz qñqz augem⁹:
qñqz minuim⁹: qñqz eqm⁹. Nō vero hic dicit Dyn⁹ q
cū sint qdā morbi pacuti i qb⁹ auferrim⁹ et sentiēte vrtu
te: quidā acuti in qb⁹ diminuim⁹: quidā eronicū in quib⁹
equare dicunt nō est de mēte Auz. cū paulo posteri⁹ di
cat q i eronicis minuim⁹: sed nō tantū quātū in acutis.
Nota adū 3° q cū Auz. ponit quattuor mēbra diuisio
nis: nō tñ ponit cañ. nisi circa duo q: de augēdo et equā
do intelligat p illos q dicunt de diminuēdo et auferendo.

Et si querat vtrū i aliquo morbo sit cibuz equādus
respectu ciboz sanitatis: videt p^o q nō q: i omi morbo
virt⁹ ē debilis respectu sanitatis et cib⁹ ē dādus sūt vir

Nota in q prime due
res medicatioe ad medi
cos pñct: tertia vero pue
nit ministria eoz vs cyru
gicis vt dicit Auzoar li
bro. ij. tractatu. vj. c. j. hu
iusmodi eniz opatiōes ma
nuū dimitte sūt seruito
rib⁹ medicorū. Ad medi
cū aut honoratū hec non
pñct: quēadmodū nō pñ
net ei facere kruptos et cle
ctuaris suis manibus nisi
esset in magna necessitate.
Hec Auzoar sūt pñctūz
patrii sui: lz ipse opatiōe
manuali valde fuerit dele
ctatus.

multa imple
bit amovant

Secdo vna expōsiōez
Auz. p regimē hic intelli
git et p administratiōe ci
bi et potus. explicat autē
nutriētia: qz illa sunt pñcti
mūz instrumēta taz pferuā
de sanitatis qz egritudis
curande sine noimento:
vide si pēt medic⁹ curare
sine potōe vt dicit Dama
scen⁹ p ppera euenient.

Hoc habet difficulta
tē i multis casib⁹. In febre
eniz putrida expetit cibi
frigidū: et tñ non cōpetunt
medicīne frigide vt dicit
Auzoar in pleureti etiāz
et periplemonia cōueniūt
medicīne frigide sicut dia
dragantū et sirup⁹ viola
r⁹: et tñ ipse nō ppetit aer
frigidus ppter multa. Ad
hec dicitur q sepe i eodē
morbo cōpetant remedia
cōtraria diuersis respecti
b⁹: vno modo p remouē
da causa morbi alio mo
do p mala pplexione al
teranda.

Immo nihil phibeti
eadez egritudine nutriens
auferrī minui equari et au
geri i tēpibus diuersis.

tutis tenore: ergo semper est minor adus. Sed quod sit quicquid aug-
 gedus probatur: quod corpus valde plectonici: aut cui pro reple-
 tione modicum cibi erat vadus: cuius de crepatura est timor
 si ex foborentia fiat ita vacuus: ut sensibilibus ledatur erit
 egrus: et tunc cibum i eo erit augedus. Confirmatur: quod stat plus
 esse cibum minuedum i sanitate data: pro timore plectorie quod
 fit minuedus i morbo pro debilitate virtutis et humorum
 digestionem: ergo etc. Secundo in fractura ossis cum rege-
 nerat porusaroides siue arosboth als orebet idigemus
 pluri nutrimento restaurare quod tunc sanitatis. Nam indige-
 mus nutrimento restaurare perditum: et eo ex quo regenerat
 arasboth: ut sumit 3° regni textu. et in cometo. c. 17.
 Hinc dicitur quod alicui egro est plus vadum d cibo quod certo da-
 to sano etc. et aliquid sibi met i sanitate sua existenti ut p-
 bat argumenta. Dicitur 2° quod stante paritate necessitatis
 nutrimenti plus de cibo: dicitur offerri sano: quod virtus magis di-
 gerere potest. Et constat quod argumenta ponunt disparitatem i ne-
 cessitate nutrimenti. Contra rationem arguitur: quod stat vir-
 tute digestiva i certo egro est fortior: quod fuit in eo sano: et
 morbo esse male indicat de cibi igrossitate ut in principio
 cataracte vel medio eius in quo quod eius igrossatio: ergo
 solutio non est vera vniuersalis. Idem patet in milia. nam i illa cor-
 pus est pinguedus et carnosus faciendus: ut dicit Rasis 9°
 alimantibus: et Avicenna prima tertii: et Auesene i suo de appro-
 priatis: sed non pinguedinem nisi quantitas cibi augmetur. Nam
 impossibile est membra vltra modum crescere nisi cibum vltra
 modum augeant: ut prima affor. 2° meto 3°. Ipsi opterea
 dicitur 3° ratio non probatur: quod i egro virtus digestiva fit
 debilio: quod i sano: tunc i sano non semper vadum tatus: quod
 virtus potest digerere. Et idem i habet debilitate virtute stat ta-
 tum posse digerere: quod debet debere illi sano: et erit tanta
 cibi necessitas in egro pro necessitate aucta aut aliqod bu-
 iusmodi quod vniuersaliter administrabit i sano. Et ideo forte
 opposita conclusio teneri posset: et tu considera omnia hec.
 Nam illud quod dicitur dicitur dari cibum dari sibi tenore virtutis:
 intelligitur quod non dicitur dari vltra posse virtutis. Et cum dicitur
 quod i morbis chronicis subtiliam intelligitur in malum a ma-
 gis non reducibili ad benignum: ut putrida: aut putrere para-
 ta notabiliter debilitate digestiva totum apta digerere dige-
 stioe ad expulsiōem a nā pparatē: mo ois morbus non est bu-
 iusmodi. Si vero gratia an cibum sit quicquid ex toto auferen-
 dus: dicitur quod sic. Nam per quicquid ablationem infirmum ci-
 tissime liberat: puta vna die vel duobus aut vltis ad quar-
 ta: tunc non tatus debilitat quin postea sumpto cibo co-
 uertat ad sanitatis dispositioem: licet ergo omnis intentio
 vtriusque opusculi sit vite custodia: tamen pro vite custodia
 quicquid est cibum auferendus totus certo tempore.

Sed non prohibet nisi cum medicus vult virtutem
 cuius hoc custodire ut natura occupet in maturatōe hu-
 morum: et non minuit nisi cuius vult virtutem cuius hoc custodi-
 re: ergo in quantum nutrit custodit partem virtutis: et in-
 quantum minuit custodit partem materiei ne natura tunc
 occupetur in digerendo multum cibum.

Nota 1^a sibi diuisione data ponit causam 2° satisfacit du-
 bio. 2^a ibi: ipse quoque. Adhuc patet i duos patet causam. 2^a ibi: et non
 minuit. De prima dicitur quod nos non auferimus cibum nisi
 quod volumus nam occupari i maturatōe humorum. Sed dicitur
 quod tunc minuitur cum habemus hanc intentionem: et cum hoc vo-
 lumus nam occupare vel virtutem custodire. Et idem medicus
 vadum cibum vtriusque rei vacat. nam in quantum nutrit conseruat
 aliquantulum virtutis: et quantum minuit facit quod non occu-
 pet a digestioe humorum pro digestionem multi cibi. Circa
 pres nota patet quod in regimine egrotantium precipue mali mor-
 bo per cibum principaliter duo a medico considerantur a quibus
 recipit intentionem de modo cibandi. Unum est virtus: aliud est
 morbus. Nam virtus cum sit res naturalis dicitur de sui custodia et
 conseruatōe quod sit per cibum. Nam sanguis spiritus et humidum
 mebrale i quibus consistit virtus reficiuntur cibo. Sed dicitur mor-
 bus. nam cum morbus sit res propter naturam indicat de sui remotioe.
 Et quod morbi materiales remouentur pro remotioe sue cause:
 ideo indicat de remotioe cause. Causa vero est humor. Et quod
 remouet humor pro operatione nature vel virtutis occupata
 nam in digerendo cibum non potest ita occupari in digerendo hu-
 more: sicut si non est ita occupata: non morbus indicat quod vir-
 tus non occupet in digerendo cibum: et sic quod cibum auferat.
 Et quo patet istas indicationes quodammodo esse oppositas.

Nota 2^a debite cibando non solum dicitur medicus vult sed
 ambo considerantur: et sibi ambo indicationes elicere intentiones.
 Nam forte existere indicatione ex parte morbi de non cibando
 si virtus presentat et non multum indicet de opposito: quod est for-
 tis apta sine cibo stare: tunc auferimus: aut multum minui-
 mus. sed cum non presentat virtus aliter foret opandus. Nota
 3^a quod i virtus quodammodo parat se habet morbo in indicatōe:
 quod virtus debilio: magis indicat et morbus magis indicat quod
 est fortis: non tamen quod debilio: virtus indicat plurimum cibum esse
 vadum in vice vna: quod stat quod tale digerere non possit. Et
 ideo procedit quod indicatōe supra a virtute magis indicante
 quicquid est minor adus cibum. Ex his patet verificatio causam.

In tribus maxime casibus
 b^o nutritis prohibetur. Idem
 mo i pperacis egritudine
 b^o iuxta illud Hipp. ad vlti-
 mas egritudines. Secundo i
 statu morbi dicitur Hipp.
 Quando in statu egritu-
 do: tunc tenuissima dieta
 necessarius est vlt. Tertius
 casus est in proximis et ex-
 acerbationibus iuxta illud
 in paroxysmis subtrahere
 oportet.

quod quod volumus virtute esse interas ad digestionem humorum
 qui sunt in venis et videmus virtute presentare: quod non idigere
 cibum vltis ad plenitudinem digestionis corporis auferimus ci-
 bum. sed cum videmus virtute non presentare ita quod non possit tanto
 tempore sine cibo stare: minimum non multum ut natura non impe-
 diat: et virtus aliquantulum conferret et restauret.

Ipsa quoque semper sit sollicitus de eo quod magis su-
 spectum est: et est virtus si fuerit valde debilis aut egritudo
 si fuerit multum foris.

Nunc remouet dubium. Si quis est quicquid virtute in-
 dicante de cibi exhibitione: et morbo indicante de cibi sub-
 tractioe: ad quod medicus magis intendere debet? Responde-
 tur quod semper dicitur esse sollicitus de magis suspecto id est
 de eo propter quod magis suspicamur de morte. Et est hoc
 modo: quod si virtus est valde debilis: tunc ipsa magis est
 suspecta. Si morbus est valde foris et virtus non ita de-
 bilis: tunc morbus est magis suspectus.

Dubium atur circa hoc vtrum deterius

fit declinare ad latius dicitur grossiores quod corpus: an ad latius
 dicitur subtiliores quod corpus? Et quod deterius sit declinare ad
 latius dicitur subtiliores: patet i affor. pume pucule. In tenuibus
 dicitur magis peccant egrotantes. Dicitur etiam quod de peccati
 quod dicitur fit magis i dieta tenui quod i grossa. Ad pre-
 negatiua est Hipp. 2° regis acutox. et Gal. i tertio et 2° me-
 to. 3° 1°. Dicit enim Hipp. minui namque iuuatius est. Et
 Gal. assignado causam huius dicit hoc esse: quod additio sibi plu-
 rimū nocet: nocumēto cuius rectificatio non est possibilis.
 Rectificatio autem nocumētū quod a diminutōe accidit est fa-
 cilis. In hoc dubio tres sunt rationes. 1^a est dym quod
 sequitur ad Aristoteli hic: Et prima particula cum dicitur quod tu-
 plex est regimē quoddam particulare quod attendit in vna ci-
 batione tantum: aliud est vniuersale quod accipit in toto tpe
 vltis ad statum: aut i toto tpe vniuersali. Quo ergo ad vni-
 uersale regimē dicitur tpeus statum precedētū dicitur est
 subtiliare. et hoc vult Hipp. i affor. dicitur. Sed quoad regi-
 men i solo statu attendendū minui est melius: hinc quoad re-
 gimē particulare vnius vicis tantum. et hoc vult Hipp. 2°
 regimē acutox. Idem patet p hoc. Nam nutritiōe
 pro subtiliatione cibi fit mutatio ad magis incoctum: et no-
 cet nocumēto essentiali: et difficilius ex eo virtus tollerac ac-
 cidētia: et difficilius suū nocumētū corrigi in statu per
 cibum. Sed dicitur probatur quod diminutio est vniuersalis i
 declinatione facile corrigi. Tertium probatur quod minutio in-
 dicat de dispoē que est morbus et corrigi facilius: quod i egro
 peccatū reploms difficilius corrigi. Secunda ratio dicitur
 quod tātū in sanis quod in egris: et tātū quoad vniuersale regi-
 men quod quoad particulare declinare ad dietas subtiliores
 quod pueniat virtuti est deterius ceteris paribus. Et idem est quod
 facit nocumētū essentiali i defectu virtutis. Et hoc dicitur
 cum Hipp. intendere ponētēs ppositionē vniuersales cum
 dicitur: Omne peccatū etc. Dicitur 2° quod peccatū subtilia-
 tionis in egro in pparatōe ad dietā sanam est minus in-
 grossatōe in pparatōe illoz. et hanc vult Hipp. 2° regi-
 minis acutox. et Avicenna prima quarti cum dicitur: Aliquod igno-
 ras egritudine subtilia regimē. Tertia positio est mea.
 Nam non credo vniuersaliter declinare ad dietas subtiliores
 quod virtuti pueniat quod sit deterius quod tantū declinare
 ad grossiores: cum aliqui per talē igrossationē in vna die mo-
 ritur infirmus: et pro subtiliatione nullo modo morietur. Ad
 quod probandum suppono quod pro fortis pussionē in capite ab-
 stineduz sit a dieta sanam. hoc patet 6° alimantibus et 1° ter-
 tiū et quarta quarti. Suppono 2° quod causa est: quod ex tali die-
 ta infirmus quicquid icurret apostema i cerebro aut ppaniculo:
 vni mouet. Alia est causa non potest assignari quare talis dicta
 damus ad vitanduz periculū mortis. Suppono 3° quod tali-
 bus oibus circūstantijs consideratis epus aliquo modo cibare
 cibo medio iter dieta sanam et nihil dare. hoc patet quod quicquid
 cibandi sunt: et non cibis sanam pro periculū. ergo quod sunt ci-
 bandi aliquis erit cibum in quo non erit hoc nocumētum.
 sit igitur ille medius iter cibum sanam et nihil dare: quod argu-
 mētuz eodē modo de alio habet veritatē. Ostendit etiam sophi-
 sticis quod in isto casu est dare subtilissimū cibum facietem hoc
 nocumētū: aut grossissimū non facientē: et vtriusque modo
 signabitur cibum nunquam distans ab itersicte quod nihil dare:
 et hoc inueto qui pueniēs est cuius corpus cibo idigeret: cum
 quo tale nocumētū non incurrat. Idem quod respectu illius tunc
 ingrossare est causa mortis: et tantūdem subtiliare non est causa
 mortis. Et potest argumētū duci in terminis mēsuraz: ut
 patet de paratis cadere in apostemata mebrorū principalitū et
 de paratis suffocari ex nimio sanguine. Nec credo est
 quod vltiter in talibus quoad vlt regimē declinare ad subti-
 liores sit peius: nec semper in particulari regimine declinare
 ad grossiores est peius ut cum cadit virtus: sed credo quod stante
 virtute in vna particulari cibatioe melius est ad subtiliores
 declinare dietas. et hoc vult Hippo. 2° regi. acu. et Gal.
 si bene inspicias. Sed vbi non est periculuz suffocatiois aut
 apostematis credo quod in regimē vlt ad grossiores decli-
 nare dietas i morbis notabiliter magna rpa habentibus sit
 melius

Iuxta illud dicitur
 Avicenna medicus iqua-
 tum nutrit custodit par-
 te virtutis etc. videtur
 parari Gal. i affor.
 vbi dicit quod grossus
 cibum augmetat: mo-
 deratus custodit: sub-
 tils vero minuit vir-
 tutē. Soluit quod dimi-
 nutio nutritis custodit
 virtutē pparatōe
 ad nihil et arc: sed mi-
 nuit virtutes rōne ad
 id quod de eo datur tē
 pore sanitatis.

380
 39

Solutio hic que
 sit pira Jacobū in-
 tellecta illa particula
 ceteris paribus. Et p
 apliori nonna huius
 mē: vide questionē
 ipsius motam supra
 affor. 2° etc.

quidam vero sunt tales: qz multiplicatiui superfluitati non naturalium: qz hominum malorum in venis. Cuz igitur dicitur qz cibi pauci nutrimenti sunt multarum superfluitatum: dico verum esse primo modo. Et hoc modo negat qz dicitur corporibus non conveniant cibi multarum superfluitatum. Sed si dicatur secundo modo conceditur qz illi cibi non conveniunt. sed non dicemus oes cibos modici nutrimenti provenire et multos: imo aliquos tales vt eucubimos: qz bonorum humorum generatiuos sed paucorum: qz plurima eorum pars secedit in feces et urinam per vias ductuum non implendo venas sicut gratia lactuce amigdale. Ad formationem dicimus qz isti sunt difficilis digestiois respectu ciborum nutritibilissimorum: vt vini et aque carnis. sed non tamen oportet esse ita difficilis digestiois: qz indigestio non ita multum resistit virtuti quam illos sit apta agere et vincere: non obstante qz merito proprietatis occulte non sunt multas partes sunt in sanguinem convertibiles. Ad secundum dicit qz corpora plurimos cibos sumunt in hyeme habent plenitudine bonorum humorum non crudorum. Uel secundo qz ibi est indicatio indicans quare datur cibi multi sanguinis generatiui: vt dicitur a Galieno in commento. Ad tertium propter virtutis debilitatem dicit qz cibus bonus vel res bona est et cibum medicinalis illis datus. Aut hoc erit propter debilitatem virtutis indicatis propter duo dicta. Illius autem tertius expositionem vide a me super illo affo. secunde particule. Non pura corpora sunt. Secunda dubitatio est quod in talibus corporibus sit vel hemis appetitum cum eius humorum crudorum portio sit causa ablationis appetitus: vt patet de animalibus in hyeme in cavernis habitantibus. Dicitur qz potest in eis esse appetitum naturalis membrum respectibus malos humores et attrahentibus bonos a stomacho et epate. potest etiam esse preternaturalis propter frigidum humorum incitantem appetitum. Secundus casus est clarus.

Plurimum autem quod nos laboramus in minuendo cibum aut prohibendo est cum egritudines medicamur acutas. In egritudinibus quoque chronicis minuiamus: sed minus quod in acutis.

Non est casus de minoratiōe cibi secundum dispositionem morbi. Et quod in morbis differētibz secundum chronicum et acutum: vario modo cibum datur: et eodem modo variamur dietam secundum variationem temporum eorum. Ideo primo dicitur autem diuersitate minorandi cibum in morbis secundum primam dictionem morborum differētia. scilicet differentia temporis eiusdem morbi. ibi dicitur: et quanto plus egritudo. In prima ponit duos casus. Primum est iste qz iter egritudines plurimum nos laboramus in minorando cibum in acutis egritudinibus. Secūdo est qz in chronicis minoramus cibum: scilicet minus quod in acutis. Circa primam partem nota quod morbus malus a penitet a portio humorum: indiget humorum digestionem: aut eione: aut utroque. Et ideo quod non occupata non tam bene maturat aut expellit sicut si solus illi rei sit interta: ideo glibet morbus talis indicat de cibi ablatōe: virtus autem si sit debilis indicat de cibi additōe per que p̄fertur: et ille indicatiōes sunt quodammodo contrarie: et attendimur potētia altera non neglecta: et hoc totum dicitur est supra. Nota quod morborum malus quodam sunt acuti quodam chronici. Ad morbi chronicum dicitur qz ultra quadraginta dies terminant. Ad morbi acuti quidam sunt absolute acuti: et sunt qui in triduo die terminant. Quidam sunt acuti cum additōe: qz pacuti qui infra septimum diez terminantur: et pacuti qui infra quartum diez terminant. Quidam tropici qui ultra triduo diez et citra quadraginta terminant. Oes tamen acuti in hoc conveniunt qz cum velocitate sue terminationis sunt fevorum accidētium: et ideo febris effimera non est acuta nec chronica: et hec sunt alibi dicta. Ex his patet qz in morbis malibus acutis virtus magis sentit subtiliatōem quam indiget qz morbus chronicus: qz acuti cito terminant: et per modicum tempus potest virtus melius sustentari cum modico cibo quod per multum. Et ideo in morbis acutis subtiliamur dietam et minuiamus cibum plurimum: imo quicquid auferimus: scilicet in chronicis non tantum minuiamus. Nota quod quod virtus est debilis: in morbo chronico quod in sanitate alijs paribus et quod morbus indicat de cibi subtrahitōe: id posita alioz paritate in chronico morbo etiamz minuiamus cibum respectu cibi in coparatiōe sanorum. Ex quo patet primo qz in omni morbo mali est subtiliada dicta respectu alioz: alijs additiōibus obseruatis. Patet quare in morbo chronico dicitur equari a docto. et quare a Galieno prima pericula affo. sub illo affo. Tenues et certe diete. dicitur qz virtus est cōseruanda in chronicis. hoc enim dicit in coparatiōe ad id quod sit in acutis: qz in chronicis tantum de cibo datur mus: vt videat quasi equari cibo sanorum et virtus cōseruari vt est. Patet quod non est verum quod dicitur de y. et ad arsi. qz generaliter in omni morbo ab eo sumit indicatio ablationis cibi. Nota a morbis qui sunt ex inanitiōe tantum indicat cibi exhibitio: vt in affo. Ex plenitudine etc. Sequitur quarto qz non in quolibet morbo materiali salubri ordinanda est dieta in coparatiōe ad statum. Nota multi sunt tales qui sunt in declinatione quibus cibus subtilior est dandus quod in sanitate non merito status futuri. Sed tunc cadit periculare dubium: vtrum in morbis materialibus in quibus cibus debet minorari indicatiue sumpta a materia sit melius minuire cibi quod tantum non minorata quantitate: aut equaliter: aut vtriusque simul:

Hypocrates autem tertio pronosticoz diuisit egritudines per periodos.

Duo requirunt in febris acuta. scilicet propinquitas status et timor: i. ea: vt vult Avicenna prima quarti tractatu. ij. c. iij. et per vltimum excludit effimera.

Quia in acutis status est propinquus: in chronicis vero longinquus.

videat qz potius sit minorada qualitas. nam in acutis prorsus ordei offertur qz minoris est qualitas quod cibi sanorum: et offertur secundum quantitatem cibi consueta: vt sumit per regimines acutis. tertio commo. r. r. nam si bis in die consuevit comedere: bis in die prorsus exhibedi cibi alteratiui: et aliquo modo morbo vel eae morbi oppositi. tales autem sunt modici nutrimenti: ergo etc. In oppositu est eois modus practicandi. nam datur pullum et sum qz est cibum multi nutrimenti et pauca quantitatis. In dubio non. qz isti morbi materiales quicquid sunt euz virtutis magna fortitudine et p̄cipue digestive stomachi et non corrupto aut deiecto appetitu. quadoque autem vniu istorum dicitur. s. virtus vel appetitus: tunc sit prima conclusio ista. Stantibus in infirmo virtute et appetitu in morbo mali cibum est plus qualitate quod quantitatie minuedus nam exite in venis totius vel eius ambitu. Probatur qz per diminutionem qualitatis sit qz nam non impedit in digerendo: et per quantitatem puenietem appetitum satiffit. Accidit et qz potest magis alterare si altera tuius det et alia nocumeta non sequuntur: ergo etc. Secunda conclusio in morbo mali indicat minoratiōem cibi stante eois appetitu: quicquid diminuium quantitatem et augemur qualitate: vt patet in colica passioe et lapide renu et si virtus sit fortis. Nota quod quicquid cibum dare pue quantitatis et multe qualitatatis: et hoc vbi virtus est debilis non potest notabile quantitatem digere: aut vbi appetitus est valde p̄strat: ita vt infirmus non possit multum sumere: et isti sunt casus in quos hodiernis temporibus incidimur sepe propter lasciuia: et qz infirmi sunt delicati et patiuntur in febris fastidium et abhorationem cibi nos datur mus pullum et oua et aqua carnis. Nota etiam quod isti cibi exhibedi plerumque sunt exhibedi alterati. Nota isti cibi sunt facillime inflamabiles: id p̄cipue in febris sunt ad frigiditatem alterati cum decoctioe lactuearum aut euz vino granatoz aut similibus. Et ex his habemus facile argumetoz solutionem.

In chronicis autem plus de virtute solliciti sumus qz eaz crisis est longinqua et ipsa statim et remota. Quapropter nisi virtus custodiat vsqz ad horam crisis stare non poterit: neqz illud quod in longo digerit tempore digerere valebit. In acutis vero egritudinibus crisis est propinqua et commo fidimus qz virtus ante statum non resoluetur: quod si hoc timerimur nutriens non plurime minuemus.

Ad duo p̄bat ambos casus. et patet ex notatis modis p̄bationis amboz casus. Sed propter iuuenes nota qz crisis est vel hemis et velocius motus morbi quo infirmus ducit ad salutem vel ad mortem. Et iste motus plerumque accidit in statu acutoz. Cuz ergo videmus morbum aliquem sit terminadus: tunc ordinamur dietam ita vt in crisi virtus non sit t̄z debilis qz deficit neqz eoz sit humoribus plenu vt crisis ipediatur. Cuz ergo est crisis propinqua virtute tollerare subtiliamur dietam et auferimus cibum. Nota quod non fiat crisis: t̄z p̄pe statum subtiliamur dietam maxime ex causa infra dicitur et an statum cum statum est vicin magis subtiliamur quod si est longinquus alioz posita paritate: et ideo in acutis propter hec duo magis subtiliamur.

Et quanto egritudo plus principio propinqua fuerit et accidētia magis queta nutriemus virtutes p̄fortates. Et quanto egritudo secundum augmētum p̄cesserit et accidētia ibi etiam augmētata fuerint: minuiamus dietam propter fiduciam eius quod iam dedimus: et propterea vt virtus alleuetur in hora luctantis. In tpe quoque status regimines quoque subtiliamur vehementer. Et quanto magis egritudo fuerit acuta et crisis propinquo: erit nostra regimines subtiliatio maior nisi cause acciderit que nos ab eo prohibeat queadmodum in libris nominabimur particularibus.

Nota ponit casus de minoratiōe cibi merito temporis morbi. Et ista pars diuidit in quatuor partes secundum. v. casus. ibi dicitur: et quatuor egritudo. ibi dicitur: in quo tpe. ibi dicitur: et quanto magis. ibi dicitur: nisi cause. Primum casus est iste qz quod egritudo est in primo et accidētia sunt magis queta: tunc nutrimentum confortado virtutis: et intelligit qz plus nutriemus quod in sequentibus vsqz ad statum lz minus sit qz in sanitate nisi fuerit ex causis dicentibus in dubio. Secūdo casus est qz cum egritudo p̄cedit ad augmētum et accidētia augent tunc minuiamus cibum: et hoc duabus de causis. Prima qz habemus fiduciam qz virtus rōe cibi exhibitio poterit durare cum maiori subtiliatiōe cibi: et vt virtus alleuetur et non sit onerata cibo et humoribus hora luctantis. i. pugne et hec est hora status. Tertius casus est qz in tpe status regimines vehementer subtiliamur respectu p̄cedentiū. Causa est qz tunc virtus pugnat. Quartus casus est quanto egritudines sunt acutiores tanto subtiliamur vehementius. et hoc quoad oia hec tpa qz pugna est maior et tempus quo virtus cum subtiliatiōe regis stare est breuius. Quintus casus est quia talis subtiliatio est siēda nisi fuerit causa prohibens. s. virtutis debilitas aut accidēs aliud: vt in libris particularibus dicitur: debet fieri in crisisibus.

Dubitatur vtrum in morbis materialibus dieta debeat procedere subtiliando vsqz ad statum

Aduerte qz sicut periodi acutoz morborum respectu crisis p̄ quaternarios diez in p̄putantia p̄ periodis chronicoz p̄ se p̄tarios: et non solū diez lz mētū et annos: vt dicit Galieno prima pericula affo. in commento affo. xxix. plurime vero

Nota istum primum canonem erat vsus quorundam antiquoz: vt recitat Hypocritus secundo regimines acutoz. Gal. x. de igenio sanitate. c. iij. isti enim in omni egritudine materialibus in tribus primis diebus nihil dabant.

tū inclusiuē. ¶ Ad partes negatiuas arguit sic. Aliquis ē morbus materialis in cuius pte multa ē repletio ppter quā diēta magis subtiliāda ē q̄ in statu eēt subtiliāda merito illius morbi: ergo q̄. Assumptū p̄. i. tertiana pura icipiēte cū plurima sanguinis repletione. ¶ Confirmat q̄ cōtigit q̄q̄q̄ principiu molestu eē: q̄ cōiunctū cū alio morbo & statim eius eē sine alio morbo: & cōstat q̄ in prin. erit magis subtiliāda. ¶ Secūdo arguit sic. In quartana uenit subtiliatio & postea igrossatio: vt p̄ia quarti. De quartana igit nō generalit̄ in di morbo grossius ē dietādū i prin. ¶ Tertio i pleureth grossius ē dietādū. in statu & digesta materia: vt decima tertij & p̄o regis acu. ¶ Quarto sic virt̄ i morbo p̄tinue debilitādo pcedit: ergo idiget maiori refectione: & morbo salubris p̄tinue minorat saltez post principiu: ergo minor magis debet cibū ablatōe: ergo merito vtriusq̄ post principiu ē ingrossanda diēta. ¶ Quinto tunc magis ē subtiliāda diēta cū virtus ē fortio: & pugna eius i mās morbi maior & mā amplior. Et hoc ē in prin: ergo q̄. minor p̄. q̄ i prin. mā est magis rebellis cū sit minus digesta. ¶ Sexto arguit: in prin^o paroxysmi est subtilius diēta. q̄ in statu: ergo in principio vli est subtili^o dietādū q̄ in statu vli. cōsequetia tenet per similitudinē & assumptū p̄. p̄o regis acu. ab h̄yp. textu p̄mēti. xlv. & Gal. eo. p̄mēto dū dicit: Et deterior hora est cū inueniunt ista mēbra i deteriori dispo sitōe: & manifestū est q̄ hora i qua sūt in deteriori dispo sitōe: est hora inceptiōis paroxysmoy. ¶ In oppositū est Aui. hic & p̄a quarti. c. de regimie febricitatiū. & h̄yp. p̄a particula affo. affo. p̄. & Gal. in p̄mēto. In isto dubio ponam notabilia. 2° delusiones. ¶ Quātuz ad primū nota q̄ morboz quidā sunt māles: quidā imateriales. De imaterialib^o in p̄ti nō est sermo. ¶ Plurimi eiz imaterialiū morboz nō indicāt de cibi ablatōe vt morbi sequētes inanitionez. ¶ Secūdo nota. q̄ morboz materialū salubriū a mā cruda icipientiū & ad salutez terminādoz cōiter quattuor: sūt tpa. s. principiu: augmētū: status & declinatio. Et hec tpa dicunt vliā totū morbi p̄inētia. Et quedā sūt tpa particularia determinatū morbi respiciētia. Hic aut est sermo de vliibus tpiibus. ¶ Nota 3° q̄ vliā tpa morbi mālis q̄q̄ distinguunt penes accidētia: q̄q̄q̄ penes materie digestionē vel alterationē digōni oppositā. Et tu vide hoc p̄ de crisi & p̄ ea que dixi p̄a particula affo. ¶ Nota 4° q̄ in quibusdā morbis vliā tpa penes materie alterationē & penes accidētia coincidit plerūq̄: vt in quibus mā p̄seruat ad vnicā ceticā expulsiōne: quibusdā vero nō coincidunt. Et tu vide ista in qōne mea de magnitudine morbi. 2° particula affo. ¶ Nota 5° q̄ in statu morbi salubris put distinguunt tpa penes digōnez materie: q̄ in statu inueniunt mā magis digesta q̄ ante: & cum hoc est magis calefacta multū naturā & virtutē irritās ad operādū in ea respectu p̄cedētūz tēporū paritate posita in parte loci & quātitate eius. Et id cū natura vincere d̄z in salubi morbo: p̄z tunc naturā fortissime p̄talem mān pugnare. In prin^o vero & augmētō p̄z d̄z eas cōtingit ecōtra. Et ita dicat d̄ angmētō tanq̄ medio mō se hūte. ¶ Nota 6° q̄ in prin^o quo ad accidētia nō multū stimulat virt̄ ad agendū i mā morbi: s̄z in statu quoad accidētia multū stimulat: & id fortissimē tūc conat alijs parib^o. Et quo p̄z q̄ hac paritate stāte fortio: est actio nāe in morbum in hoc statu q̄ in prin^o vel augmētō: q̄ augmētū merito hui^o medio modo se habet. ¶ Nota 7° q̄ ex cibo exhibitō i morbo māli quattuor: nō cūmēta sequunt: & sūt ista. ¶ Primū virtutis aggrauatio. 2° est resistētia virtuti facta in transmutādo debita morbi mān cū sibi difficili sit duo pati. s. cibū & humorē q̄ vni solū trāsmutare. 3° est diuersio istrumēti quo virt^o opaf. ¶ Mā spūs diuertit a loco vbi est mā ad locū cibi digerēdi. 4° est gnatio mali humoris ex cibo sup̄to p̄ternaturali calore agēteli cibo: vt in febre. aut nāli calore ipm non debite trāsmutante. 5° p̄o eē alteratio corpis a tali malo humore genito & aggrauato: vel oppilatio aut catarr^o nauseatus vel corruptio imaginatōis vaporibus ascēdentib^o ad caput: & breuiter alicui^o morbi vel accidētis augmētatio. ¶ Nota 8° q̄ istoz nocumētōz quedā sūt magis apta se qui cibi exhibitionē cū multa est caliditas aut mala qualitas morbi. Quedā cū virt^o fortissime agit i mās vt virtutis distractio vel ipedimētū opatōis ei^o. ¶ Nota 9° q̄ stat virtutē in mās magis p̄paratā pati q̄q̄q̄ fortius agere: nō obstat q̄ minus ab ea stimulet. ¶ Mā stat p̄parationē plus facere ad fortitudinē opatōis q̄ faciat stimulatō. ¶ Hic habitis sit hec p̄a p̄elo. In prin^o morbi mālis vli tā quoad acci^o q̄ quoad materie digōnez vel alterationē subtilius stat eē dietādūz q̄ in eiusdē morbi statu. ¶ D̄z vbi cū prin^o illo aliqua fortis idicatio p̄iūq̄at ex alio morbo vel ex alio modo q̄ ex morbo: vt tactū est in augmētō p̄io an oppositūz. ¶ Secūdo p̄elo: deducta cuiuslibet rei idicatio p̄ter idicatioes a morbo & eius cā & virtute: nō in cuiuslibet morbi prin^o ē grossius dietādūz q̄ in statu. ¶ D̄z q̄ stat in alicui^o morbi prin^o vtēdū. eē diēta tenuissima vt i morbo pacuto. ¶ Tertia p̄elo: i morbo māli salubi cui^o principiu plurimū remotū ē a statu ei^o deductis alijs significatōib^o a morbo illo & cā ei^o & virtute alijs parib^o grossi^o est dietādū p̄stāte

vtrobiz virtute in prin^o quoad acci^o q̄ in statu quoad accidētia. Loco p̄z q̄ magis nocent ex eque grossā diēta in statu q̄ in prin. Mā cū virt^o in mās fortiter operat: sequit eius distractōe esse mai^o nocumētū: p̄terea q̄ virt^o magis stimulat vnde nō possit cibū digerere: & id ad peiores humores p̄uertet & min^o bonū nutrimentū causaret. ¶ 4^a p̄elo: in p̄dictis morbis alijs parib^o & alijs indicatōib^o deductis subtili^o est dietādū. in statu quoad digōnez q̄ in p̄i cipio. ¶ D̄z q̄ i illo ē virt^o velocior: & magis velociter agēs in mās: ergo ipedimētū distractōis maius: & alia sūt paria vt pono. ¶ 5^a p̄elo: tēporib^o quoad māe alterationē & quo ad accidētia coincidētib^o in prin^o multū a statu distāte generalit̄ p̄cedendū ē a principio vsq̄ ad statū subtiliādo p̄stāte virtute & alijs indicatōibus a morbo cā & virtute cessantibus vel parib^o. ¶ Ista est ponēda p̄ mēte Aui. & p̄z: q̄ q̄ magis versus statūz p̄cedim^o: tāto nocumēta cibationis erūt maiora: vt colligit ex notatis. ¶ 6^a p̄elo: in morbis i quib^o hec tpa nō coincidūt stat subtilius esse dietādū in augmētō & principio quoad materie digōnē q̄ in statu. ¶ D̄z q̄ stat mās eē paucio: ē in statu: & virtuti molestas min^o: & virtutē magis p̄stantē: ideo min^o malū est cibare tūc q̄ in principio i quo erāt opposita. hoc accidit plerūq̄ i pleuresi & in morbis i quib^o valde notabil^o mā minorat. ¶ 7^a p̄elo: in morbis in quib^o hec tpa nō coincidūt stat subtilius esse dietādū i statu eiusdē morbi quoad digōnez: q̄ in statu quo ad accidētia & q̄q̄q̄ eē. Q̄q̄q̄ eiz quātūcūq̄ modicū possit i accidētibus status quoad accidētia sup̄are statū quoad digōnez: & per plus stat q̄q̄q̄ sup̄ari ip̄z statū quoad accidētia a statu quoad p̄paratōez materie. stabit igit q̄ mai^o erit nocumētū in cibatōe in statu quoad digōnez māe: q̄ in statu eiusdē quoad accidētia & eē. Et bis p̄z argumētōz solutio.

Nutriēs p̄terea s̄m hoc quidē ex eo qd̄ sit nutrimentū duas alias h̄z operatōes que sūt velocitas penetratōis: sicut dispō vini. & tarditas penetratōis: sicut dispō affatōz & frinox. & ēt spissitudo substātie eius qd̄ ex ipso generat in sanguine. & eius retētio sicut ē dispositio nutrimenti carnis porcine & vituline. aut ipsius subtilitas & resolutōis eius necessitas: sicut est dispositio nutrimentū qd̄ sit ex vino & ficibus.

¶ Hic ponit 3^a diffictio que sumit ex parte modi substātie s̄m cōiter exponētēs. Et p̄io ponit diffictionē. 2° ponit cā. correspōdētēs. 3° ibi: & nobis quidē. In p̄a intendit duas diffictōes: quaz prima ē ista. ¶ Nutrimentū quoddaz est velocis penetratōis: sicut vinū. quoddā tarde: sicut affatā & fritā. Secūda diffictio nutrimentū quoddā p̄bet nutrimentū spissū & tarde resolutōis: vt caro porcina & vitulina. qd̄ d̄z subtile & cite resolutōis: vt vinū & ficus. ¶ Nota hic p̄o diffictō p̄ia. s. q̄ aliqd̄ sit tarde penetratōis aut veloce penetratōis p̄det aut ex mō substātie: q̄ subilia facilius penetrāt: aut ex qualitate: q̄ illa q̄ sunt t̄pata ad caliditatez & humiditatez declinatia sicut citius digerunt: ita ēt citius & facili^o penetrāt: aut rōne sue p̄prietatis. ¶ Nam quedā ēt sunt q̄ ante suā digōnez penetrāt vt vinū: vt p̄o test sumi ex his q̄ dicunt 2^a primi sūma de pulsibus ca. de variatōe pulsus ex cibo. ¶ 3^a diffictō est q̄ quoddaz nutrimentūz p̄stans & tarde resolutōis: & quoddā subtile & cite resolutōis p̄det ex mō substātie quasi solūmodo: q̄ subtilia nutrimentū p̄stāt cito dissolubile: grossa eē. Similit̄ sic ca p̄stās & humida dissolubile. quare Gal. p̄io alimētōz c. xvij. dicit q̄ humidiora cōsistentis modicū alimētū dant. i. modicuz durans & facilis euaporatōis.

Et nobis quidē est necessariū nutriēs qd̄ cito penetrat cū casui virtutis aialis succurrere volum^o & ei^o resolutōni & nō pōt stomachus & virt^o tollerare vt nutriens digerat qd̄ tarde digerit. Et nos quidē a nutriēte terre mur qd̄ cito digerit cū accidit vt nutriēs p̄cedat qd̄ tarde digerit: & tūmē^o ne euz eo misceat & fiat s̄m moduz quo iāz dixim^o. Et terremur ēt a nutrimentō grosso euz p̄o certo scim^o q̄ accidūt oppilatōes: sed eligim^o cibuz fortis nutrimentū & tarde digōnis p̄pter eū que p̄fortare volum^o & exercitijs fortib^o p̄pare. Raz quoq̄ nutriēs eligim^o p̄pter illū cui velociter accidit poroz spissitudo.

¶ Tunc ponit cā. & sūt q̄q̄q̄. 2^a ibi: & nos. 3^a ibi: & terremur. 4^a ibi: sed eligim^o. 5^a ibi: raro. ¶ D̄im^o canon est virtute digestiua exite ita debili vt nutriēs tarde digōis debito tpe nō valeat digerere: eū casui virtutis aialis succurrere volum^o: opz dare nutriēs facilis digōnis: vt vinū & vitelli ouoz: vt in lipothomia & defectiōe virtutis sincopi. ¶ Secūdo cā. est: post comestionez ciboz tarde digōnis cauem^o ab exhibitōe cibi facilis digōis ne digerat prius & postea cōmisceat eū co: ita vt inde sequat vtriusq̄ corruptio. & de hoc dictū ē supra in ca. de regimie ei^o qd̄ comedit & bibit. ¶ Tertius canō ē q̄ in corpe in quo sunt oppilatōes aut valde facil^o sūt: cauēdū est a nutrientibus grossi nutrimentū: q̄ illd̄ addit i oppilatōe eū fiat oppilatio

Per carnē vitulinā intelligit carnē vacce s̄z h̄c illes loco proprio.

Tripliciter dicit nutrimentū facilis digōnis aut penetratōis. s̄z de nature sicut rōne desiderij appetentis & rōne puritatis quā h̄z cū mala p̄lone accidentali. p̄ hoc vide Gal. i libro de virtute cibariōis c. v.

Per virtutē aialez itel ligit vitalē: vt supra i p̄ia hui^o doctrina sexta. c. iij.

Dicit Gal. in libro p̄al legato. c. ij. q̄ sunt quidaz cibi grossi & gnatiū gros

for humorum qui pferunt in oppilatibus eo quod subtilit et incidit medietate caliditate et acuitate in eis existibus qre. r. c.

ex hūorib⁹ aut multib⁹ aut grossis aut viscosis. ¶ Quarta ca. ē q̄ i corporib⁹ forib⁹ ad fortiora exercitia pparatis dāda sunt nutriētia tarde digōnis et grossi nutrimenti: vt nutrimentū nō cito ex labore dissoluat: vt caro vaccina assata et porcina. ¶ Quinta ca. ē q̄ corpori qd̄ velociter cadit in oppilatōez: dandū est nutrimentū rarū et subtile. Et hi ca. sunt noti ex his que supra ca. de regimine eius qd̄ comedit et bibitur dicunt: ideo non repero.

Medicatio aut que fit cū medicis tres hz regulas: vna eaz est regula eligēdi eius qualitatē. s. eligēdi ipsaz calidā aut frigidā aut humidā aut sicā. Et scda est regula ipsi eligēdi quāritatez: et hec quidez regula diuidit in regulā mensurādī pōdus ei⁹: et i regulā mēsurādī ipsi⁹ qualitatē. s. sue caliditatis gradū aut frigiditatis aut reliquaz ab istis. Et tertia ē regula ordinādī suā horā.

¶ Positis ca. ad vnuz instm curatiū pntētib⁹. s. ad dietā ponunt ca. ad aliud instm pntētes. s. ad medicinaz exhibitionē. Et diuidit in duas. Nam p̄io ponit que quot sunt cōsiderāda generalit̄ in exhibitiōe medicinaz. 2º que regule attēdunt i dādo medicinas. 3º ibi: in electōe qualitatis. ¶ De p̄a dicit q̄ medicatio que fit cū medicis tres hz regulas. i. tres sunt gnāles intēdēs quas hz medicus cōsiderare i dādo medicinas. vnde volēs recte agere: trib⁹ regulis idiget in dādo medicinā. Et ideo dicunt regule: q̄ p̄ illas regulas dirigūt medici intētiō et opatio.

¶ Dicit 2º q̄ prima istaz ē regula eligēdi qualitatē: puta calidā vel frigidā rē. et p̄ hoc itellige maneriē virtutis q̄ a forma opat: vtputa ductiua colē vel flegmatis. ¶ Scda regula est ad eligēduz mēsuraz ponderis exhibēdi: vt. 3. i. aut. 3. 1. et regulā gradus eius: vt qd̄ in primo gradu vel scdo vel alio. ¶ Tertia autē generalis regula est eligēdi conuenientez horaz sue administratiōis.

Debitatur vtruz in debita administratōe

Medicinas tātū tres regule sint attēdēde: ¶ Et videt p̄io q̄ nō sint nisi due: vt vult Gal. 3º tegni. s. qualitas et quāntitas: q̄ ponere tps ē supflūū: vt ibi ponit Gal. in p̄sideratōe debite administratōis sex rez nō naliū. Scdo p̄ter istas sunt multe p̄sideratōes sicut cōmixtiōes et loca per q̄ medicie sunt offerēde et artificiales pparatōes et modus substātie et virtutes: 2º tegni: et p̄prietates occulte vt infra patebit. ¶ Tercera i purgādo psequēter sūt p̄siderāda r. vt infra. ij. ca. ¶ P̄do dubio nota p̄ q̄ i administrādo medicinā: quedā cōsiderāda sunt ex pte medicie: qd̄az ex pte corporis et qd̄az ex parte vtriusq̄. Nam cū medicinā nō possit debite offerri nisi in pparatiōe ad corpus idigētā: p̄ q̄ nō conueniēter offerē et artificialit̄ nisi cognita corporis dīspōne et ipsi⁹ medicie et etiaz habitudinē vni⁹ ad reliquū.

¶ Nota 2º q̄ de his q̄ sunt ex pte corporis cōsiderāda: nō intēdit hic Aui. nīc: sed p̄cipalit̄ de his q̄ ex parte medicie cōsiderant. ¶ Nota 3º q̄ hic p̄ qualitātē nō intelligimus qualitātē primā vt supradixi: s̄ oēs dīspōnez medicie denominatiuā merito cui⁹ est opatiua: sic vel sic non specificādo fortitudinē. ¶ Per quāritatē vero itelligim⁹ dīspōnez medicie p̄ quā cōsiderat̄ vt fortiter vel debilit̄ est opatiua: vt pōdus mēsurā vel gradus. ¶ Nota 4º q̄ ad sciēduz qualitātē et quāritatē debita medicie offerēde ex quāritate: oēs seire oēs cōditionē facientē ad hoc vt debite offerat. Et ad hūndum artificialē estimatiōne vicinā veritati de qualitate et quāritate offerēde medicie: oēs hēre plurimā cōsideratiōne rez facientū ad hoc: vt medicina sit cōueniēs corpi: oēs ergo eē in debita quāritate. Ex quib⁹ p̄ q̄ iste due gnāles cōsideratōes sufficiūt ex pte medicie offerēde: et ita ex parte aliaz rez corpori nō applicāda: et hoc voluit Gal. 3º tegni: et rō sua. ¶ Ultio nota q̄ h̄ rō tps includat in cōsideratiōne istoz duoz: tñ ei⁹ specificatiō facit doctrinā faciōre. Et hac de ca Aui. ipsaz tanq̄ tertiā posuit. et Gal. ita fecit loco allegato. Ex quo p̄ q̄ ille tres cōsideratōes sunt hūde. ¶ P̄do q̄ istoz vna includit in alijs duabus. ¶ P̄do 3º q̄ ista vna per vni⁹ illoz tantū explicationē non sufficit debite itellecta cū non tñ ad ea referat. ¶ Adulto tēs enīz tps est indebitū in dādo medicie exhibitōez: nō p̄pter qualitātē s̄ p̄ quāritatē: et multoties eō. Ex q̄bus sequit̄ q̄ h̄ in illis icludat p̄sideratiōib⁹: faciliōr tñ habet doctrina sigillatiz determinādo de eis qd̄ Aui. fecit. ¶ Ad arg⁹ in oppositū p̄ solo primi. ¶ Solo scdi ē q̄ illaz plurima reducunt ad p̄sideratiōne determinate q̄litas et q̄ritatis. ¶ Ad 3º d̄ q̄ illa de ca cōsiderant ex pte corporis et icludunt i debita q̄litate et quāritate medicie p̄siderāde.

In electōe autē qualitatis medicie absolute nō habet cognitio nisi p̄ cognitōez sp̄ei egritudis: quoniā cum egritudis qualitas scita fuerit: erit medicinā eligēda que ei in sua qualitate sit dīa: quoniā egritudo suo medicat̄ contrario et cōseruatur sanitas suo simili.

¶ Aui. exequit̄ de istis regulis. Et diuidit i tres ptes. ibi: 2º. quāntitas autēz. ibi: 3º. ex tpe autem egritudinis. In

prima parte dicit duo. ¶ P̄mo est: cognitio absolute q̄litas medicie: vtputa caliditatis et frigiditatis nō s̄ hēdo ista ad mēsurā vel gradū: nō habet nisi ex nā egritudinis. ¶ Dicit 2º q̄ hoc est isto mō: q̄ cognita q̄litate morbi eligim⁹ medicinā dīam. Et rō: q̄ oīs cura fit p̄ dīa s̄ sanitatis p̄seruatiō fiat p̄ similita. ¶ Circa istam nota p̄io q̄ q̄litate medicie quāq̄ cōsideram⁹ absolute nō trahendo ad determinatā potentā vel gradū: verbigra q̄ est calida vel frida rē. Scdo p̄sideram⁹ hētas ad p̄prietatez vel ad p̄portionē. Cognitiō sp̄ei vel eēntie morbi facit nos absolute cognoscere q̄litate medicie. et nō aliud ad hoc requirit q̄ cognitio essētie morbi. S̄ q̄litas hēta modo dicto potius referē ad quāritatē: ad quā cognoscendā alia requirunt vt supra habuisti: et ideo de illa ista dicit. Ex quo p̄ q̄ li absolute i tertū d̄z coniūgi cū li quāritatis. ¶ Scdo nota hic hūc locū dupl̄ solere exponi. vno modo sumēdo egritudinē p̄prietate q̄ cāz vt sic non dicim⁹ egritudinē: nec accidēs vt sic dicam⁹ egritudinē. Et videt q̄ curatio soli morbo debeat et cause p̄missio: vt in cōmēto illi⁹ affo. Ex plenitudine hētas egritudines sūt: euacuatio sanat. Et 2º terapētie voluit ergo Aui. q̄ in curatōe q̄ est morbi remōtiō: q̄litas medicie hoc facientis q̄ sūt sumēda ab essētia morbi d̄z esse dīa: q̄ debem⁹ eligere medicinā dīaz. S̄ multoties in ope p̄missionis medicinē sumit cōsimilis q̄litas cū morbo: vt cū dāmo scamoneā ad euacuā. coleraz facientē tertianā vel fir⁹ calidū ad digerē. flegma facies quotidianā. ¶ Scds modus exponēdi est itelligere hic per actū curatiū: actū remōtiū rez p̄ter nām siue sit morbus siue cā siue accidēs: et tunc p̄ egritudinē nō itelligimus tñ morbi stricte: sed oēm dīspōnez p̄ternaturalē: siue sit cā siue accidēs: et crit sensus q̄ ab essētia rei p̄ter nām sumim⁹ quāritatē medicie absolute loquēdo de q̄litate: q̄ medicinā de sui q̄litate d̄z esse dīa ei. Et tūc ē cōsiderādū q̄ dīa quāq̄ sumim⁹ p̄prietate: vt q̄ dicitur dīa q̄ in eodē genere posita maxime a se inuicē distāt. Quāq̄ vero iproprie p̄ omi alteri⁹ remōtiū: et hoc modo sumit hic dīaz qd̄ dicit cōiter a medicis dīaz virtutali: quēdamo dūz vere et stricte dīa sunt se inuicē corruptiua: ita illud in medicina dicit rei p̄ter nām dīaz qd̄ est ei⁹ remōtiū. et hoc modo itelligit Gal. in terapētica. Sumit ergo dīaz p̄ dīo efficiente et nō stricte. Ex quo sequit̄ q̄ nō conuenit duo dīa esse hoc modo: quoz vtrūq̄ cōparatū hōi tēperato est ca. et tñ vni⁹ alteri p̄ illā q̄litatez dīaz. vnde in morbo calido cōuenit medicina calidā: vt in cancerena p̄ p̄trefactionē q̄ est a caliditate cōuenit cauteriū calidū. Et in apate calō inuāt p̄mitti repēssiuā frigidā. In statu vero conueniūt resolutiua et i declinatiōe q̄ sunt cala. et hoc modo itelligēdo dīum: rez ē q̄ oīs cura est p̄ dīaz. Qd̄ aut ab Aui. infra dicit q̄ non oīs egritudo suo medicat̄ contrario: intelligēdum est de dīo stricte et non de modo dicto qd̄ iā concessus est. Et per hoc volo excusari ad dīsp̄tationez: vtrū omnis cura fiat p̄ contraria.

Quāritatis aut ipsi⁹ mēsurā ex duab⁹ cognoscit paribus sim moduz mēsure artificialis ex natura mēbz et ex quāritate egritudis: ex reb⁹ que sup̄ illud sua signāt p̄ueniētia et aptitudie ipsaz que sūt gen⁹ et etas et p̄suetudo et tēpus et regio et ars et virtus et forma.

¶ Aui. exequit̄ de quāritate: et diuidit in duas ptes. P̄mo eiz enumerat ea a qb⁹ fit vel sumit cognitio quāritatis medicie. 2º sigillatim p̄sequit̄ ostēdēdo quō sumit. 3º ibi: natura vero. In p̄ia dicit q̄ nā quāritatis medicinaz sim modū mēsure artificialis cognoscit ex duab⁹ reb⁹. s. nā mēbz et quāritate egritudis. Cognoscit ēt p̄ res q̄ sūt conueniētia et aptitudine hnt̄ hoc significare. s. membru nām et morbi quāritatē sicut sunt etas et gen⁹ et sexus et p̄suetudo et tps et regio et ars et virt⁹ et forma. ¶ Circa partez nota p̄ q̄ Aui. dicit duo genera: postea enumerat tria a quib⁹ illa cognitio quāritatis sumit. Et rō est q̄ cōtēta sub mēbro tertio nō significant de quāritate medicie nisi p̄ q̄to significāt nām morbi aut mēbz q̄ritatē. ¶ Scdo nota q̄ dicit sim moduz mēsure artificialis. i. cognitio talis qualis ē artificialis cognitio mēsure debite q̄ est sim arbitriū estimatiū certe veritati p̄p̄inquū non oīs certuz. Nam vt 3º de igenio sanitatis d̄ q̄ vna ē res que nec calamo scribi nec lingua p̄ferri p̄t. s. certa rei q̄litas. ¶ 3º nota q̄ p̄ virtutē itelligim⁹ fortitudinē aut debilitatez: et p̄ fortitudinē itelligim⁹ coipis bitudinē p̄guedinē aut macredinē.

Nature vero mēbz cognitio quattuor rez p̄inet cōgnitiōnez. s. cōplexiōis mēbz et creationis eius: et eius situs et ipsius virtutis.

¶ P̄do sequit̄ de illis: diuidit in duas s̄ q̄ de duobus dicitis determinat. determinat ēt de reb⁹ q̄ sua conueniētia significāt p̄t in alia pte superi⁹ diuisa p̄. fuit eiz in ca. quedā subordinatiō: ut bñ notat Dyn⁹. 2º pars est ibi: sim vero egritudines. P̄ma in duas. p̄o enumerat ea q̄ sunt in nā mēbz cōsiderāda. 2º exequit̄ ibi 2º: et p̄p̄ones quidē. ¶ Dicit p̄o q̄ cognitio nāc mēbz quātū attinet p̄posito: cōtinet cognitioē quattuor rez. s. p̄p̄ōis mēbz et creatōis

Aui. nō fecit mētionē de q̄ritate graduali medicie q̄ cā dedit itelligere q̄ in dāgaut cognitioez qualitatē absolute ipsius ex natura egritudis sim modū dictā.

et creatōis eius et plasmatis: et situs eius et virtutis eiusdem. Tibi nota quod hic per coplonez intelligim⁹ nalez et non accidētales. Nota quod per creationē intelligim⁹ plasma continēs in se quattuor maneries naturaz. s. viā figurā et receptāculū et superficiē: hōc plasma nō sūm oēs suos modos cōsiderē i sciēdo quātitates medicie vt infra patebit. Tercio nota quod per sitū intelligim⁹ duo. s. societates: vt scio quod māmille sunt ita situate quod eaz due vene magne ad matricēz terminate adueniūt. Et intelligim⁹ locū corporis: vt in dextro vel sinistro etc. Quarto nota quod per virtutē non intelligim⁹ robur s; maneriē virtutis aie vel potētie aie: cuius opatio in mēbro pplet: vt quod ibi sit virt⁹ vitalis vel aialis: aut quod sit virt⁹ vitalis necessarie operatiōis ad esse vel nō esse: ergo pferant vt infra videbis in mēbru nā. Nota s; quātitas discreta et cōtinua sint et ex pte mēbru nature et similr numer⁹: ab istis tū nō sumit indicatio de fortitudine medicie: et iō ista tacuit. vel si quātitas hoc significat: res erat nota et quō: et iō nō fuit oportunū dicere.

Et pplexionis quidē mēbru quoniam euz ei⁹ naturalis pplexio scita fuerit et ipsius pplexio in egris sciet per mēsurā estimatiuā quāto eius pplexio naturalis elongata fuerit: sciet ergo mēsurā quātitatis qua ipsa reduci possit ad tēperie: verbigratia quoniam si sanatiua pplexio fuerit frigida et egritudinalis calida: tūc iaz multa elōgatio erit a pplexione sui: et tūc multa idigebit ifrigidatiōe: quod si ambe fuerint calide sufficit ei parua ifrigidatiō.

¶ Nunc exequit⁹: et diuidit i quattuor ptes sūm quod quattuor sūt in nā mēbru pferāda. 1. ibi: et creatōis quidez. 2. ibi: et situs. 3. ibi: et virtutis quidē. De p^a dicit istā conclusionē. Cognitio coplōnis nālis mēbru patiētis inuat ad cognoscēdūz nām vel mēsurā artificialē medicie appropiāde. pbat quod talis cognitio inuat ad cognoscēdū mēsurā artificialē pplexionis egritudinis. Nā cum scit quāta est nālis coplō et quāta est non nālis: tūc scit quāta est distantia a nāli pplexione. S; cognita mēsurā egritudinalis pplexionis: cognoscim⁹ nām medicie. reductiue ad sanitatē: ergo tāde per cognitōnē pplexionis nālis inuat ad sciēdū artificialē mēsurā medicie appropiāde: verbigratia: si sciat quod nālis coplō mēbru est frigida et egritudinalis ē calida: tūc sciem⁹ quod multa idiget ifrigidatiōe: quod ibi est elōgatio a naturali dispōne. S; si ambe pplexiones et nālis et accētalis fuerit calide: tūc pauca sufficit ifrigidatiō. Circa quā partēz nota quod nō est Aui. intētio quod sola cognitio nālis pplexionis mēbru facit nos sufficēter artificialē cognoscere quātitatē medicie: s; adiuuat et dedit modū. Nā ista cognitio adiuuat ad sciēdū distantia lapsus pplexionalis saltē gradualēz a pplexio tēperamento egrotātis modo dicto i ex^o: et ad tale tēperamentū est corpus reducendū: et iō scit quātitas quodāmodo ifrigidatiōis aut alteratiōis requisitē per quā etiā inuamur ad sciēdū mēsurā medicie. naz alijs parib⁹ ad plus ifrigidādūz fortiori idigem⁹ medicina ifrigidate cū cōtinue medicina pariat⁹ et debilitet a corpe. Et hoc modo expositōis non vī Aui. innere quod fortiora ifrigidantia sint appropiāda flegmatico calefacto q̄z colerico aut e^o. S; quod posita paritate in lapsu caliditatis in mēbro nāliter frido et accētali calefacto: et in mēbro nāliter calido et accētali calefacto: maior ifrigidatiōe idigem⁹ i frigido.

¶ Utrū autē ista indigēat fortius ifrigidatiōibus nō dicit: nec dicit vt supra supposita equali graduāli distantia lapsus calidi i corpe frido a pplexio tēperamento: et lapsus calidi i corpe calido a pplexio tēperamento: quis istoz sit peior lapsus vel maior: et ideo non pertinet huic loco disputare: vtrū lapsus similis sit peior lapsu frido. sed tū pter solet hic q̄ri vtrū lapsus similis sit deterior q̄z lapsus frido: s; ē dubiū lōgū: cui⁹ determinatōez vide i illa. q. sub illo affo. In morbis min⁹ periclitant⁹ egrotātes. quā feci.

Dubitatur vtrū colerico et flegmatico equali febricitib⁹ fridiora pueniāt colerico q̄z flegmatico

¶ Arguit⁹ negatiue sic. Aliqua sufficēnt ifridare colericoz q̄ nō sufficēnt ifridare flegmaticū: ergo fridiora regrunt⁹ ad ifrigidatōz flegmaticū q̄z colerici. Assūptū p^z: medicina eq̄lis caliditatis cū flegmatico febricitate nō sufficēnt ipz ifridare cū sit silis. et illa sufficēnt ifridare colerici: quod remissiois gradus caloris: ergo etc. 1. iō i flegmatico febricitate pueniūt frida merito diserāse remouēde et merito nālis pplexionis cōseruāde: s; colerico merito diserāse pueniūt frida et merito coplōnis nālis cala: ergo fridiora pueniūt flegmatico q̄z colerico. Lōsequētia nota quod merito diserāse vtrāq; exēte equali eque frida pueniēt: ergo cū alioz stāte paritate fridis vtēdum sit i flegmatico et calidis i colerico. fortiorib⁹ fridis idiget flegmatico q̄z colerico. Assūptū ē Bal. s^o terapeū. c. vl. 1. 3° ad itēsiōē graduz friditatis d^z duci corpe flegmaticū q̄z colerici febricitatē: ergo ifridatib⁹ idiget itēsiōib⁹. Lōsequētia nota quod saltē fridis eque idiget sicut erit i fine aut fridiorib⁹. Sed nō tā fridis idiget colerico: quod p min⁹ frida saltē reiterata poterit ad suū tēperamentū reduci cum talia sint citra caliditātē colerico nalez. Pterea fortior et maior la-

psus alijs paribus fortiorib⁹ indiget curatiuis: sed lapsus flegmatici ē maior cum sit dissimilis: ergo etc. Ad eandem partem videtur mens Aui. hic.

In oppositum arguitur sic.

¶ Magis resifit colericoz q̄z flegmatico: ergo fortioribus idiget ifridatiuis. Lōsequētia nota et aīz p^z: quod maior ē i eo mēsurā caliditatis ad resifitēdū ifridatib⁹ p quā totū resifit. Lōfir/ma^z quod colerico datur frida p morbo remouēdo et p lapsu pplexionis ad similia pphibēdo. S; flegmatico cōueniūt frida p cura lapsus et cala ne pplexio nālis ad similes labaf. Circa istā. q. ē p^o notādū quod aliud ē dicē fridiora ppetere: et aliud ē dicē potēti⁹ frida. Nā hōc opū sit nāliter frigidius q̄z lactuca: posset tū sumi ita parua quātitas opij et ita magna quātitas lactuce quod potēti⁹ eēt lactuce quātitas ad ifrigidandū q̄z quātitas opij. Et ideo non obstāte quod illud paucū opij possit et d^z duci fridius q̄z lactuca: tū illa quātitas magna ē potēti⁹ ifrigidatiua. Nota quod colericoz et flegmaticū equaliter febre iuxta modos loquēdi doctoz pōt dupli itelligi. Uno mō quod ita febricit ambo quod ad actū appeat eq̄ calidi. 2° mō quod eq̄li gradu febrilis caloris recedat a tēperamento pplexio: ita quod si p vnu recedat colerico a sua colericitate versus calidū: sili flegmatico p vnu distet gradu a sua nāli pplexione. Tercio nota quod aliqd potēti⁹ potens frigidū qd nō velociter ifrigidat suū passuz: et potēti⁹ eēt aliqd debile frigidū itēse frigidans et velociter suū passuz. Et hoc p̄tigit pp varietates passoz: p̄cipue quod respectu potēti⁹ is erit et passuz multo potēti⁹: et quāq; pp alias circūstātiās: vt applicatiōis et inuamētoz. Quarto nota quod cū dicim⁹ aliqd esse forte ifrigidās: potēti⁹ ex cōi vsu loquēdi itelligi duo/bo modis. Uno modo rōne fortitudinis agētis: et hoc modo semp illud dicē fortis ifrigidās iter due ifrigidatiua qd est in se potēti⁹ frigidū. Secūdo modo in pparatiōe ad ifrigidatiōnē quā facit: ita quod illud quod magis ifrigidat dicē fortis ifrigidās: verbigratia sit. a. potēs vt. viij. b. vero resifitēs vt quattuor. a. agit velocitate vt duo: sed sit. c. potēs vt. viij. d. vero resifitēs vt vnu. c. agit velocitate plus q̄z vt quattuor: et tū. a. ē fortis ifrigidās. p^o modo quod hōc maiorē potētiām ifrigidādū. c. vero est fortis ifrigidās. 2° mō quod magis ifrigidat. ¶ Quinto nota quod ēt apud modos loquēdi medicoz duob⁹ modis aliqd dicē fortis ifrigidās. Uno mō dicē fortis: quod maiorē latitudinē friditatis iducit i equali tpe si corpe si vnu iducat in horā duos gradus et aliud vnu graduz. illud quod iducit duos gradus ē fortis ifrigidās. Secūdo mō dicē fortis ifrigidās: quod maiorē latitudinē friditatis iducit siue in tpe equali siue i maiori: sicut dicim⁹ quod fortis ifrigidat vnu pmanēdo in aere medioeriter frigido per diē q̄z ipsuz idē pmanēdo in aere valde frigidior: p parū tps: et ideo ille aer medioeriter fridus dicē fortiter ifrigidatiuus siue forte ifrigidās: et ille fridior dicē debili ifrigidās non obstāte quod ille aer frigidior: p tpe quo agit velociter ifrigidet. Et hōc etiā medici dicunt quod aliqd ē fortis ifrigidās quoad vnā applicatiōez: s; stat aliud debilissimū p vnā applicatiōnē fieri fortis ifrigidās: quod multotiens applicabi^z ita vt tāde plus de ifrigiditate iducat. Sexto nota quod ifrigidatōez fortē vel debile vel frida appropiāda itēsa vel remissa: nō soluz ex pplexione patiētis et quitate et quātitate morbi iudicam⁹. Nā virt⁹ et nā mēbru tps anni et multa alia sunt pferāda que quāq; indicāt pplexionem nālib⁹ pplexionēz quāq; opposito modo. Septimo nota put sumit in isto ca. et s^o terapeū. c. vlti. eē ponēda paritate alioz idicatiū: et erit sensus quōnis vtrū colerico et flegmatico corpe caliditate equali pter nāz fridiora pueniāt colerico q̄z flegmatico alijs parib⁹ indicatōib⁹ quātuz est possibile: puta ex virtute et nā tpe et alijs infra dicendis in isto ca. ¶ His itaq; declaratis: i residuo ponā duos articulos. In p^o narrabo opinionē alioz i mā. In 2° videbit⁹ de modo quodam mihi magis pbabili apprente.

Quantuz ad primum est prima opinio

¶ Lōci. et Dy. ipm sequētis in quib⁹dā p̄lōnib⁹. Et hec ē p̄ia p̄lō. Colerico et flegmatico equali febricitib⁹ stat pp alioz disparitate fridiora esse offerēda colerico i vna vice et e^o flegmatico. Pbat⁹ cōclusio: quod si virt⁹ flegmatici sit virt⁹ valde debilis nō tollerās appropiāde multoz fridior: et cum hoc tps hyemale et regio frida et cōsuetudo sumēdi talia et corpe tenuitas i flegmatico: colerico vero febricit i tpe calido et cū virtute robusta et sit fridis affuefa: et nō ē dubiū fridiora ppetere colerico q̄z flegmatico: quod i dicatōes ad fridiora sūt fortiores. et ita in p̄io casu ptingere possit oppositū. In ista p̄lōne nemo discordat. ¶ Secūda p̄lō: colerico et flegmatico equali febricitib⁹ vt eque calidi ad tactū videāt: frigidiora pueniūt flegmatico q̄z colerico ceteris p̄tib⁹: quod illi ppetūt fridiora qui magis pmutatus est a nāli pplexione versus calidū: s; flegmatico ē huiusmodi: ergo etc. et hoc ē de mēte Aui. hic et Bal. s^o terapeū. c. vl. tio. dū p̄pauit colerici inueni assueti dicte cale et sicce. et dixit flegmaticū corpe puerile etc. Itēz p̄iori qdē et pp nām et etatē et similib⁹ eisdē dictatōib⁹ assuetis apta sicciōra et calidiora puenire cibaria. Idem ēt sentit 7° terapeū. c. vl. cum

Pro euidentiōi nō hūit materic: vi de Gal. in. vij. li. de igenio sanitatis in. c. xvi. et i libro de apo Remanbus ad glaucōnez in. c. xij.

dicat: Quecūq; calidiores nā pteule s; friditate egrotant magis hoc et vsq; apli rps calefieri idigeant. in fridis autē e. nā in tm redire o; ynāquāq; dīcrassiaz ad eā q̄ sim nāz i quātū ē i ea q̄ sūt pter nāz euerse. Idē sentit l'alia bas; p'actice cū dicit: O; medelā s; cōplonē co;pis fieri: vt siqdē corpis frida ē nālis p'lo egem? i se. reb? q̄ for: titer ifrigidāt eo q̄ hoc corpus friduz a p'plone sua nāli est elōgatū plurimū. ¶ Tertia p'lo: co;porē colerico et flegmatico equali febricitib? respectu p'prij t'pamenti fridiora pueniūt flegmatico q̄ colerico alijs parib?: q; flatico puenit ppter malā p'plonez remouēdas et nālez p'seruādā. S; colerico tm pueniūt pp malā cōplonez remouēdas: et ideo ceteris parib? magis pueniūt frida flatico q̄ colerico. Et cōfirmari pōt: q; i vlcērib? partiū ficcaz vt sunt nerui fortiorib? et ficciorib? vt inur medicaminib?: in vlcērib? partiu; humidaz et carniū glādofaz minus fortib?: vt sumif ex Aui. 3° quarti de medicis facientib? nasci carnē. Sed si dicat frida puenire colerico pp reductionē ad tēperamētuz: ridet q; p tunc nō p; regi regimie reductio: s; conseruatio quousq; sanet. ¶ Scda opi. colligit ab Ange. de semis i sua. q. d. lapib?. et p'sistit i duab? p'clonib?. ¶ p^a est ista. Colerico et flegmatico equaliter febricitibus siue quoad tactū siue respectu t'pamenti p'prij fridiora alterātia et p' alteratōe debent colerico q̄ flegmatico. ¶ p^o baf: q; illi corpore quoad pure alterātia debent fridiora in quo reperit maior resistētia causis ifrigidātib?. S; in cor pore colerico ita respectu flatici: ergo rē. Cōsequētia nota. ¶ p^o minor: q; calor colerici ē maior q̄ calor flatici esto q; ad eōles gradus venissent. Idez cōfirmat experientia q; vī demus medicos curātes flaticos nō audere super potū aq̄ fridide et alijs reb? ifrigidātib? sicut audēt in cura colericoz pp timorē extinctōis caloris nālis. Et hāc cōclusionēz voluit Auer. 8° colliget. ¶ Scda p'lo: colerico et flegmatico equali febricitib? quocūq; siue respectu p'prij tēperamētū siue quoad tactū fridiores cibi debēt flatico q̄ colerico. ¶ p^o baf: q; debent cibi p quos reponātur p'ternāli ter ifrigidiores q̄ illi quib? idigent colerici. nā debent p istos cibos reponi ptes silēs partibus depditis in vtroq; et cōstat q; fridiores sunt depdite i flatico. Et hāc cōclusionē videt voluisse Gal. 8° terapēticē. et pcedētē voluisse Auer. et hoc mō p'cedant isti doctores. ¶ Tertia opi. est Adarsilij volētis tres p'clones. ¶ p^o dia ē istis dicitis equa liter febricitib? quoad tactū fridiora conueniūt flatico alijs parib?: p; quia maior caliditatis latitudo est corūpenda. ¶ Scda p'lo: istis febricitib? equali respectu p'prij tēperamētū fridiora pueniūt colerico: q; gradus equalis caliditatis ē remouēdus: et maior est resistētia i colerico alijs parib?. ¶ Tertia cōclusio: lapsū existente equali respectu p'prij t'pamenti eque p'cise frida conueniūt effectiue: p; quia fridida eque p'cise ad equalē frigiditatis latitudinē inducentia pueniūt. et ista quodāmodo p'nt dici eque frida effectiue. ¶ Circa istaz ip'robationes non infisto: q; in sequētibz videbit quid de ipsis sit dicendum.

Quantum ad secundum articulum

suppono primo q; in cura male cōplonis calide non suffi ciūt per se p quātūcūq; reiterationē ea q̄ sunt ita modicū frida q; frigiditātē p'prij t'pamenti co;pis egrotātis intro ducere non pūt. p; q; per se curatiua debēt totuz lapsū abijcere et p'plonez naturalē per se iuducere. ¶ Suppo. 2° q; medicina t'pata vel calida in certo gradu vel frida nō est corpis alteratiua in simili gradu respectu t'pamenti vt tātū gradus alteratiui. Uolo dicere q; medicina calida in primo: i quātū calida i primo nō est corpis calidi in primo p se alteratiua et sic de alijs. p; q; ois medicina talis calida in primo eēt corpore calidi in primo alteratiua. mō hoc ē falsū: q; medicina que calefacit co;pus t'patum ad primū gradū corpore calidioris est ifrigidatiua multoties: vt sumif ex Gal. p^o et 2° de simplicī medicina. et vidisti de eo la tius in ca. de eo qd̄ comedit et bibiē. ¶ Suppono 3° q; ali qua medicina i primo fridida ē per reiterationēz vsq; ad 4^m infridatiua: et ita cōrespōdēt aliqua calida in primo rē. hoc totū p; in. c. superi^o allegato. ¶ Quarto suppo. q; si corp' tēperatū labat ad calidū per nullaz medicinā calidā quātūcūq; remissiorē p'plone dīstēperata acquisita ab eo reducif ad t'pamentū. hoc p; per Gal. 3° de simplicī me dicina: vbi dicit q; si egrotū eēt vebemētioris calidita tis q̄ sit p'lo media: tūc medicine similes ei seruāt ipsam et faciūt eaz remanere fm suaz dispōnez. Et medicine que sunt calidiores addūt caliditātē ei. Et medicine q̄ sunt mi noris caliditatis q̄ ipsa minuūt caliditātē eius: tm nō sanant sanatōe cōpleta. ¶ Ex isto sequif q; corpore frido la p'lo versus calin nulla medicina min? fridida ipso: vt talis sufficit ipsuz p se sanare: vt p; q; sicut se h; medicina cali dio: t'pata ad t'patus: ita medicina min? frida hoc corpore frido h; se ad hoc frididū: s; medicina calidior: t'pata nō ē alteratiua corpis t'pati: vt p; ex 2^a suppone: q; nec medi cina min? frida pōt vt sic quoad gradū friditatis ei? remit tere totali caliditē: et hoc pōt p pauca deduci ex 2^a suppo sitione. ¶ Quinto suppo. q; corpē colerico calefacto p solaz

alterationē reducibili sub quodā gradu inter t'pamentū et nālez cōplonez illi? colerici nō repugnat iueniri medicinā p reiterationēz aptā per seipfaz colerici calefactū ad p'prij t'pamentū reducere. probat q; corpē calefacto p'ternatura liter medicina cala: s; minus cala q̄ sit illa p'lo dīstēpera ta: illā sufficit remittere et versus t'pamentū ducere: vt p; ex Gal. loco statiz allegato: ergo sub quolibet gradu cali dītatis medicinaz citra p'prij t'pamentuz dati colerici ptingit iueniri medicinā cuiuslibet gradus supioris remis siua: et id per reiterationēz vsq; ad p'prij t'pamentū reducti uaz. ¶ Serto sup. q; l; co;pa alicui? p'plonis nālis sint ab illa p'plone lapsa: hnt tm nālem iclinationē ad reditum ad nālez p'plonez et virtutē ab intrifeco eodēdem reductiua. ¶ Ita per se p; nō tm in hoie sed et in brutis et ianimatis et elemētis. ¶ Ultimo suppo. q; nō repugnat dari colerici et flegmaticū eiusdē etatis cuz equali quātitate sanguis et spiritūū et humidi membralis: p; suppo per multos casus imaginarios: vt si in vno fiat sanguis euatio et spūūz et hu midū mēbralis resolutio: poterūt ambo ad equalē mēsuraz sanguis et spūūz et humidi mēbralis deduci. ¶ His habi tis p^a p'lo est ista. Colerico et flatico equali quoad tactum calefactis maior ifrigidatōe idiget flaticus et fortis ifrigi dātib? modo vno supradicto. p; q; p maiorē latitudinē ca liditatis distat a t'pamēto p'prij. et hanc vult Aui. et omēs pcedūt. ¶ Scda p'lo: colerico et flatico equali febricitib? min? potētēs medicine requirunt ad ifrigidādūz flaticū q̄ colericiū. ¶ p^o baf: minor est resistētia ifrigidātib? in fleg matico q̄ i colerico cū caliditas ista sit equalis et magis p' ternaturalis. in flatico aut saltez p'cise tantū resistit flatici caliditas causis ifrigidātib? sicut illi? colerici: et ab intrin/ seco fortius inclināf ad reducēdū se ad frigiditātē: et fortis iuuat cū hēat nālez p'plonez fridaz magis ad hoc iuuatē: ergo min? potētū medicinali fridatiua pōt infridari flaticū q̄ colericiū. Ex isto sequif q; minus potētib? fridis pōt redu ci et curari flaticus febricitis q̄ colericus: q; nō fortior: medi cina requirif ad ifrigidādūz post aliquales ifrigidationēz q̄ prius: et ideo cū min? fortis ad p'prij t'pamentū pōt redu ci. Ex his sequif 2° q; indicatōe sumpta a nāli p'plone di/ ctoz: l; maior ifrigidatōe idiget flaticus q̄ colericus: ta men min? potētia frida sunt flatico app'ximāda q̄ cole/ rico. ¶ Tertia p'lo: colerico et flatico mō dicto equali fe/ bricitib? requirif vt sint medicine gradualr fridiores ad cu raz flatici q̄ colerici. ¶ p^o baf: ad curā colerici nō requirunt vt sic medicine gradualr fridiores a t'pato gradualr distātes: vt p; ex suppone 2^a. nā colerico p'ternaturali calefacto nō repugnat iueniri medicinā calidiorē tēperata min? calidā p'plone naturali colerici illi? tamē p se reitēra do reductiua vt dicit 5^a suppo. S; ad curaz flegmatici vt sic requirunt medicine fridiores t'patis: vt p; ex corzela rio quarte supponis. nāz t'pata vt sic nō est t'pati ifrigida tiua et calidiores nō pūt vsq; ad t'pamentum reducere. Ex quib? p; q; idicatōe sumpta a p'plexione nāli tāq; a p'serua bili: q; illa nō op; omittēre i cura et cū vsq; ad illā veniēdū est: gradualr fridiora op; offerri medicina calidiorē q̄ colerico. Et hoc vult Gal. 8° terapēticē. c. vl. cū dicit q; fridiora p'prij flegmatico q̄ colerico idicatōe sumpta a nāli p'plo/ ne. ¶ Quarta p'lo: colerico et flegmatico equali febricitib? alijs parib? stat nō eque intēse fridida pueniēt offerri flegmatico sicut colerico. ¶ Datet q; talib? magis resisteret colericus q̄ flegmaticus: ergo stabit ista q̄nq; sufficere co lerici sine notabili lesiōe infridare: que tm flegmaticuz cū notabili lesiōe infridat. et hoc vult Auer. 7° collz. Unde securius itēse frida offerim? colerico intēse febricitū multū q̄ flegmatico pp debilitatez caloris ad resistēdū cāis infri gidātib?. ¶ Quinta p'lo: colerico et flegmatico equali fe bricitib? alijs parib? respectu p'prij tēperamētū: l; potētiora requirant fridida ad colerici infridandū q̄ flegmaticū: nō tm requirunt gradualr fridiora ad alterādū et curādū cole ricū q̄ flegmaticū: patet ex dicitis. ¶ Ex his p; p^o q; rō nes p p^a et 3^a p'clonib? prime opinionis nō cōcludunt nec ipi illas ad sensuz datū posuerūt. ¶ Segē 2° q; rōes scde opinionis dēclaratiue sūt false. ¶ Segē 3° q; 2^a et 3^a p'clones tertie opi. nō sūt vere. ¶ S; hic cadūt aliq; dubitatōes. ¶ p^o dia vtrū duob? flegmaticis iequali a t'pamēto distātib? et eque calefactis fridiora requirant ad curā fridioris q̄ min? frididi: et videt q; per eque frida: pōt reduci flegmaticus min? fridus et etiā magis frididus supposito q; medicina primi gradus per reiterationē pōt effectū quarti gra dus iducere. Et similis qd̄ de duob? calidis infridatis se/ quif: in quibus credo q; quātūcūq; per remisse frida quo ad gradualē denoiationē pōt reduci minus fridū. et per tātū remisse fridida iuxta loquūtōes medicorū pōt reduci magis fridum. Et tu vide quo hoc superiorib? nō cōtra/ dicat ex hoc q; medicinaz calidarū in p'rio quedā ē calefa/ etiua calidi in p^o et scdo. quedā vero non sed sūt calidi re/ missiua. ¶ Ex his patet ad argumenta: et patet q; tria pri ma cōcludunt potētiora fridida gradualiter danda esse flegmatico qd̄ est cōcessuz. s; arguētia partis opposite cōcludūt potētiora frida dāda eē colerico. illd̄ etiā conce/ ditur nec repugnat dicitis vt patet.

Et hoc ē q; licet p'plexio actualis va rictur: stat tm virtualē non variari.

Nota q; scda ter/ tia et quarta cōclufio nes intelliguntur de equalitate quoad ta/ cum.

Galien^o voluit fridiora deberi flegmatico. Auer/ rois vō septio colliget. c. ij. colerico: s; ille respexit complexionem: hic vero virtutes.

Istud est s; mētē Gal. in de simplicī medina vo lētis gradus mediciaz di ci respectu cōplexionis tē peratiua q; illa dicit ca/ lida in primo que tēpera mētū causat i primo.

Et creatiois

Et creationis quidem mēbrū iaz diximus q̄ creatu-
ra membri in quattuor diuidit̄ modos: 2° tu quidē eam
ibi considerare debes.

¶ Itāc ponit modū s̄z quē ex creatōe mēbrū sumit̄ indi-
catō de quāritate medicine offerēde: 7 diuiditur in tres.
1° dicit̄ ponit vni gen^o p̄tentoz sub creatōe. 2° ponit du-
as distinctōes ad p̄positū cū cañ. 3° graduat̄ mēbrū s̄m
has dispōnes in requisitōe fortis vel debilis medicine. 2^a
ibi: post hoc. 3ª ibi: qd̄ autez forti. ¶ De p̄ria dicit̄ q̄ iam
dicit̄ ē sup̄ria: 2ª fen q̄ creatō mēbrū h̄z quattuor modos
s̄m q̄ hoc nomie creatōis quattuor ip̄tant̄ maneries vel
dispōnes mēbrū: vt sūt figura: receptaculū: via 7 sup̄fici-
es: p̄ quib⁹ vide qd̄ dixi p^o tegni 7 sup̄ria fen^a. ¶ Itāc.
tū hic q̄ a figura vel a superficie modica vel nulla sumit̄
indicatō fortitudinis medicine: 7 ideo ab istis Auic. non
docet eligere: sed quia a via vel receptaculo sumitur: ideo
de illis fecit mentionem.

Post hoc scire debes q̄ mēbroz quedā sūt que i fo-
raminib⁹ suis sunt facilia: 7 sunt i eis interius aut exte-
rius loca vacua: per que expellitur sup̄fluitas medicina
subtili 7 temperata. Et eoz sunt alia que non sunt ita: s̄z
medicina indiget fortiore: 7 similiter eoz qd̄ est rarum 7
qd̄ ē spissum. ¶ Et raro quidē medicina sufficit subtilis:
7 spisso est medicina fortis necessaria.

¶ Donit distinctōes cū cañ. Et ē p^o distinctio q̄ mē-
bra quedaz sunt facilia in suis foraminib⁹. i. hnt̄ foramina
per que facilliter mā euacuat̄ vt sūt illa q̄ interius hnt̄ cōca-
uitate: aut exterius hnt̄ loca vacua. i. cūz eis iungit̄ exte-
rius cōcauitas p̄ que euacuant̄ humores medicina subtili
debili. i. quedā aut̄ hec nō habēt 7 idiget̄ medicina fortio-
ri. ¶ Secūda distinctio ē q̄ mēbroz quedaz rarū: quod-
dā ē spissūz. ¶ Rarū idiget̄ medicina subtili. i. debili. spissū
alijs paribus fortiori medicina. Et ideo morat̄er alijs pari-
bus: q̄ vltra receptacula 7 viā sunt plura indicatōia de fo-
ritudine aut debilitate medicine. Et ideo stat q̄ mēbrū ra-
rum nō inquantū ē rarū idiget̄ medicina forti: sed p̄ quā-
to distat a loco vbi medicina recipit̄ vel alia causa. Et ideo
vni mēbro merito vnus medicina fortis cōuenit cui me-
rito alteri cōuenit debilis vt pulmōni vt patebit: nec ista
repugnat̄. Et q̄ rarū vt hic sumit̄ significat̄ hīs multos
poros: densūz vero habēs paucos vel strictos: ideo patet
q̄ iste distinctōes sumūt̄ur ex parte vie aut receptaculi. 2°
Et videf̄ cā cañ. nā p̄ vias manifestas facilio: fit eūatio: 7 i
mēbris hnt̄ib⁹ multa 7 magna forāia facili⁹ agēs ip̄mit̄.
Ecōtra autem difficulter fit in opposito modo disposito.

Quod aut̄ forti medicina magis indiget: est illud qd̄
in nulla duarū partiū ventriculuz habet neqz recepta-
culū. Et post ipsuz ē illd̄ qd̄ h̄z in vna parte. Et post il-
lud ē quod a duab⁹ partibus h̄z receptaculuz sed ē soli-
dum 7 spissūz sicut rigno: postea est illud qd̄ ea habet a
duabus partibus 7 est rarum sicut pulmo.

¶ Itāc facit qd̄ dicit̄ est: dicit̄ q̄ iter mēbra supple que
merito dicit̄ dispōnuz indiget̄ fortiori medicina est illud
qd̄ nō h̄z receptaculū aut vehiculū manifestū in vna dua-
rū partiūz: puta nec intra nec extra manifeste sicut sūt ner-
ui. 7 id medicine que a neruis euacuant̄ sunt fortissime vt
eufozbiuz coloquintida 7 similia. ¶ In 2° loco ē mēbrum
qd̄ h̄z receptaculū manifestū 7 viā ab vna parte tū. i. aut
ab itra aut ab extra: sicut verbi grā nucha que ad cerebrū
terminat̄ vbi ē cōcauitas. ¶ Et loco 3° illud qd̄ habet in-
tus 7 extra: s̄z spissūz ē 7 solidū vt ren siue rigno. habz eiz
cōcauitatē intra se manifestā: 7 ad ipsum terminat̄ur porū
vritides ad vesicā ducentes vrinā. ¶ Quarto loco facile
merito istaz dispōnuz eūatur illud qd̄ ē rarū 7 ab vtraqz
parte h̄z cōcauitatē vt ē pulmo. h̄z eiz itra se venas 7 cā-
nulas 7 ad cānā terminat̄ur. ¶ Et nota q̄ h̄z infra dicit̄
q̄ pulmo indiget̄ forti medicina vt eūetur mā in eo p̄ten-
ta: dicit̄ q̄ hoc nō intelligit̄ absolute: s̄z de medicina p̄ vē-
trē aut vrinaz eductiua. que qz lōge a pulmōne mō suo po-
nit̄ oz q̄ sit fortis: s̄z merito p̄cauitatis requirit̄ debilis: 7
ita p̄ spiritum facili educit̄ medicina nisi mā in se multū resi-
stet. ¶ Itāc solet queri a quo mēbro: o facilius eūatur mā an
ab epate an a splene? Et dicit̄ q̄ absolute ab epate. Itāz
plures vic terminat̄ ab epate ad itestina q̄z a splene. Et itā
mā eūanda ē subtilior plurimū 7 eūoni obediētior. verūtū
merito raritatis 7 densitatis mēbrū facili⁹ a splene eūaref̄.
Et quib⁹ collige q̄ cū iste plures idicatōes quādoqz sibi
iucē p̄sequit̄ oz fortiorē itequi nō dimittēdo oīo aliaz.

Et situs quidem mēbrū: quoniaz per sitū cognoscit̄
quē admodū tu scis aut loc⁹ aut societates.

¶ Itāc docet eligere quāritatē medicine ex situ: 7 diui-
dit̄ in duas partes. In p^o ponit distinctōes de situ. 2° po-
nit modos eligēdi quāritatē medicine ex illis. ibi: 2^a: vtilitas
vero. ¶ Pars p̄cedēs ē manifesta q̄ situs vt dixi sup̄ria fen
2^a significat̄ locū mēbrū in corpore 7 societates cūz alijs mē-

bis vt duoz digitoz cōiunctio est egritudo in situ 7 di-
uisio venaz iter māmillas 7 matricez exnt̄uz ē egritudo
in situ scilicet sumendo situz p̄o societate.

Utilitas vero que ex societatis prouenit cognitōe
ē magis p̄pria: p̄pterea qd̄ partē magis eligis ad quā
medicina trahit̄ 7 ad quaz magis declinare facis: verbi
gratia cū fuerit materia in gibbo epatis euacuabis eā p̄ ven-
trinā: 7 si i epatis p̄cauitate fuerit euacuabis eā p̄ ven-
trē: qm̄ epatis gibbositas mēbris vrine est associata: 7
eius concuitas est associata intestinis.

¶ Itāc docet eligere quāritatē medicine: 7 diuidit̄ in
tres. p^o docet ex societate p̄ se. 2° ex loco per se. 3° ex his
duob⁹ simul. ibi: 2^a: s̄z cū vtilitas. ibi: 3^a: qm̄qz ē. ¶ De p̄-
ma dicit̄ q̄ vtilitas q̄ sequit̄ cognitōez societatis ē magis
p̄pria q̄z vtilitas q̄ habet̄ ex cognitōe loci: q̄ vltra quāti-
tatē docet 7 locū p̄ quē debem⁹ eūare: 7 mēbrū p̄ qd̄ dbe-
m⁹ multoties deriuare vel facere declinare māz. verbi grā
cū mā ē i gibbo epatis p̄o societate q̄ eūare debeo per
vtrinā. sed māz in p̄cauo itestinis associatā p̄ ventrē eūare
debeo. ¶ Ubi nota p^o q̄ h̄z hic Aui. p̄cipaliter q̄rat me-
dicine quāritatē: intentioni tū miscuit modū cognoscēdi
p̄ quē locuz eūare d̄z 7 modos mixtōis. Itā quasi ad ma-
gnitudinē virtutis medicine p̄tinere vident̄: eo q̄ ad ma-
neriē eius virtutis attinet: q̄ p̄ cognitōnē societatis mē-
brū: scimus locū p̄ quē eūandū est 7 p̄ modū mixtōis vni-
medicine cū alia. Ideo dicit̄ hic q̄ hec cognitio habita ex
noticia societatis ē magis p̄pria. i. faciet cognoscere que-
daz magis a p̄prietate q̄z sit fortitudo q̄ pure cognoscit̄ ex
p̄habitis. vel scdo intelligit̄ q̄ ista vtilitas ē magis p̄pria
q̄z que ex loco sumit̄. Itā ista tantū in eūone 7 mālib⁹ egri-
tudinib⁹ videm⁹ iunare: s̄z locus in oibus tā in mālib⁹ q̄z
nō. ¶ Itāta 2° q̄ alijs ipedimētis deductis mā est pot⁹
p̄ loca p̄pina q̄z remota eūanda: 7 id mā in gibbo epa-
tis exites p̄ vrinales vias eūatur tanqz p̄pinqiores nisi
fuerit h̄z idicās. Itā q̄ vie vrinales sunt stricte 7 mul-
tū sensibiles 7 eoz vlcera sūt difficilis sanatōis: ideo mā
multā in gibbo epatis p̄tenta: nō per vias vrine sed p̄ inte-
stina eūamus. 7 hoc voluit Gal. 7° de igenio sanitatis: cū
docuit eā eūari per viā secessus. s̄z cū est pauca 7 nō ē alia
intērio q̄z eūatio: nec est timor de nocumētis in vīs vrine
est per vrinā eūanda. 7 hoc voluit Aui. ¶ Ultimo nota q̄
h̄z medicina posset trahere mā ad mēbra 7 facere declinare
quodāmodo: tū possem⁹ dicere q̄ cū mā repugnat̄ multo-
ties motui ad mēbrū ad qd̄ mouet̄ ipsa medicina: tūc tra-
ctio videf̄ ip̄ortare quādam molestiā. sed qm̄ mā nō multuz
resistit: imo quodāmodo iclinat̄: tūc dicimus q̄ medicina
declinare facit. vel qm̄ trahit̄ ad locuz vbi ponit̄ medicina
d̄ trahi. qm̄ vero p̄pellit̄ vt in p̄cussis sit: tunc deriuat̄.

Sed ei⁹ vtilitas que ex pte sciendi locū puenit: est
trius modoz. vnus eoz est ei⁹ lōgītudo 7 ipsi⁹ p̄pinqū-
tas: quoniaz si fuerit p̄pinqū sicut stomachus perueniēt
ad ipsuz medicine tēperate 7 operabunt̄ i ipso: 7 si lon-
ginquū fuerit sicut pulmo: medicinaz tēperataz virtu-
tes corrupent̄ antequā ad ipsum perueniāt: quapp̄ erit
necessariū vt in eaz virtutib⁹ augmētū fiat. Opz itaqz
vt cū mēbruz ē p̄pinqū cui obuiat medicina sit virtus
medicine ipsi⁹ s̄m mensurā que egritudinē sit opposita:
7 si iter ea fuerit lōgītudo 7 spaciū 7 est egritudo cui est
medicina necessaria q̄z virt⁹ p̄fundans penetrare fa-
ciat: tūc necessariū ē in virtute medicine plus addere q̄z
p̄ius erat ei necessariū sicut acetuz in emplastro sciaticē
7 reliquis. Et scōs modus ē vt sciat̄ quid medicinis sit
admiscēduz: vt per illud velociter ad mēbrum pueniat
quē admodū medicinis mēbroz vrine admiscetur diu-
retica 7 medicis cordis crocus. Et terti⁹ quidez modus
ē vt sciam⁹ qua parte medicinā ad ipsuz trāsire faciam⁹:
verbi gratia si sciuerim⁹ q̄ vlcera in inferiorib⁹ exnt̄ inte-
stinis per clisteria iniciem⁹: 7 si sciuerim⁹ q̄ sint in supe-
riorib⁹: per illud qd̄ bibūt afferemus.

¶ Donit modū cognoscēdi nām medicine ex loco mē-
brū: 7 facit quattuor. 1° dicit̄ est q̄ ex loco hēm⁹ tres mo-
dos vtilitatis. Secū est q̄ prim⁹ hōzū modoz est cogno-
scere vtrū sit mēbrū vicinū loco app̄ximatōis medicine
an longinquū? Itā sufficit medicina tēperata in morbo p̄-
pinqū 7 mēbro p̄p̄riatā. sed lōginquo oz offerre mul-
to fortiorē: ita q̄ ad mēbrū eum sufficētū virtute ad opus
pueniat. Et hoc fit duob⁹ modis vel addēdo in quāritate
vel gradū medicine app̄ximāde aut miscēdo cūz medici-
na aliquid qd̄ ipsaz penetrare faciat cito. Ex̄plum primi
vt si mā est a pede eūanda dabo fortiorē medicinā q̄z si a
stomaco. Ex̄pluz scdo vt si dissoluēda sit mā sciaticē: mi-
scebo i emplastro acetū ad faciendū penetrare. 7 hos i exē-
plis Aui. tetigi. ¶ Scōs modus ē scire quid medicinis est

Galien⁹ 7° d̄ ige-
nio sanitatis. c. vltio
vult nobis purgatio-
nē p̄cipaliter ostē-
di ex creatōe mēbrū.

Sentilis in hoc
passu dicit q̄ pulmo
indiget medicina forti-
rone distantie 7 non
p̄prie substantie ex
hoc saluat Galienus
in regni.

Itā soluz substā-
tia mēbrū spissa 7 di-
stantia ipsi⁹ sunt cau-
sa exhibēdi fortiori
medicinaz: sed est sit⁹
receptaculi vt p̄z in
itestino monoclo ha-
bētē solū ex vna pte
receptaculū p̄ qd̄ in-
trant 7 exeunt seces
ideo indiget fortiori
medicina respū alio
vz intestinoz.

admiscēdūz vt medicine ad mēbrūz cū sua virtute perue-
niant vt miscem⁹ crocū in medicis cordialib⁹ & nucē mu-
scatā in medicis capitis. ¶ Tertius modus est scire per
quā viā medicina facili⁹ ad locū deducit: puta clisteri aut
potu: vnde intestinoz grossoz vlcera clisteri medicamur:
sed subtilū cū assumptōe medicine p os p quāto p sidera-
mus locū. ¶ Cōsideram⁹ enīz locū vt absolute ita distāte a
loco medicine: qz tūc eligim⁹ primā vtilitatē istaz triūz.
Cōsideram⁹ et locū p quāto est ad hoc determinatū mē-
brū sicut crebrū: & sic est scda vtilitas. Sed p quāto p si-
deram⁹ locū mēbrū quibusdā determinatis ductib⁹ eē ita
vicinū aut remotū hēmus tertiā vtilitatē. ¶ Sed ppter
exēpla nota qz pulmo ē lōg in quos a loco vñ sumit medici-
na q bibit. Itā primo trāit ad stomachū. 2° ad par. 3° ad
cor. 4° ad pulmonē p venas. Cū aut medicina labendo su-
mitur nō est pulmo lōge. & de hoc dictum est supra quō
sibi fortis & debilis medicina est necessaria.

Quīqz cōfert loci & societatis simul sollicitudinē ha-
bere: & hoc quidē est in eo qd facere debem⁹ cum fuerit
materia tota iā in mēbro euacuata: & in eo qd facere de-
bemus cūz materia adhuc euacuatur.

¶ Docet vtilitates que habent⁹ ex p sideratōe loci & socie-
tatis simul: & diuidit in duas. p^o facit hoc. 2° ponit caū-
erorū correctiuos. ibi: 2° cūz ad diuersum. ¶ Prima adhuc
in duas. p^o enumerat cās aut modos in quib⁹ p bec duo
simul p sideranda inuenit modus in eligēdo medicinā vel
administrādo. 2° hoc declarat. 2° ibi ppe: quoniā cū fuerit.

¶ Dicit p^o qz habem⁹ vtilitatē in ista p sideratōe in scien-
do qd facere debem⁹ cum mā peccās tota ē i mēbro cūata
& fluxit &c. 2° inuamur in sciēdo quid debem⁹ facere cum
mā adhuc fluxit. ¶ S3 si querat vtrū per hoc inuamur cū
mā prim fluxit & partiz est in fluxu: & silt qm mā est parata
fluere s3 nōduz fluxit: & 3° qm mā est mēbro p tēta nō p flu-
ruz sed per paulatinā congestiōe: Dicendūz qz sic: vnde
idē quoad hoc dicēdūz de mā que tota fluxit & de illa q to-
ta parata ē fluere in mēbro: & de aggregata p paulatināz
p gōnez: & de illa q actu fluxit. In illa aut q partim fluxit &
partim est in fluxu iudicia sunt opposita vt cōstat. Et ideo
per bec dicēda datur intelligi qualiter ex hac societate lo-
ci noticia inuenit in quolibet istoz modoz.

Quoniā cūz sciuim⁹ qz materia fuerit adhuc in de-
scensū a suo loco materiaz extrahem⁹ postquā quattuoz
p ditionū curā habuerim⁹. Una ē p tīs diuersitas que
p dmodū a dextra ad sinistrā trahim⁹ & a superioribus
ad inferiora. Et scda est vt societatis curā habeam⁹ si-
cut mēstrua vētosus retineam⁹ quas māmillus supponi-
mus socio attrahētes. Et tertia rectitudinē curāz hēre
quēadmodū oz i egritudinib⁹ epatis: i dextra minurio-
nez facim⁹ basilica: & in egritudinib⁹ splenis in basilica
sinistra. Et quarta quidē est cū sollicitudine elongatōis
ne qd extrahit valde sit p pinqū ei a quo extrahit.

¶ Itāc declarat: & diuidit in duas ptes. p^o docet qd
faciendū sit cū mā fluxit. 2° quid faciēdūz cū fluxit tota. 2°
ibi: sed cū hic accidit. ¶ De prima pte dicit sic qd est vtz
qz cognitio societatis & loci nos inuat ad cognoscēdū mo-
dūz medicatōis cūz fluxit a mā. Et rō est qz cū scim⁹ qz mā
adhuc fluxit: nos debem⁹ euāre talez mām: s3 cū cura & sol-
licitudine quattuoz p ditionū. ¶ Prima ē vt trahat ad lo-
cūz diuersū ab illo mēbro ad qd fluxit: puta si mēbrūz est
sursūz trahat deorsūz: & si a dextro trahat ad sinistrā. Et
hoc non possum⁹ scire nisi noticia loci vel mēbrū. ¶ Scda
cōditio est hēre curā societatis: ita qz possum⁹ p mēbrūm
vel ad mēbrūz societate habēs attrahere: sicut māz a ma-
trice trahim⁹ cūz vētosus q māmillus supponunt. ¶ Ter-
tia est hēre curā rectitudis vt mām epatis p dextera basi-
licaz euacuem⁹ & mām splenis cū slobotomia sinistre basi-
lice. ¶ Et 4^a est videre ne attractio fiat ad locū valde vi-
cinū mēbro patienti: & si ē in oculo nō trahat ad nares: & si
esset i amigdalis & vna vt in squinātia nō trahat ad vcnas
que sunt sub liguā. ¶ Circa partē nota qz cūz mā adhuc
fluxit duplex ē medici intētio. vna est ad fluxū p hibendū:
alia ē ad materie cūonez. In p hibēdo fluxūz debem⁹ ad
om⁹ loci: & quoad hoc adhibet intentio prima & sollicitudo
de quattuoz iā dictis. Itā si trahat ad locū valde vicinū
solū nō p hibet fluxūz imo auget & p cipue in corpe plecto-
rio. Et ego plures vidi ex squinātia qui mortui sūt ppter
medici ipericiā cito ad slobotomiā venaz sub lingua fran-
seuntis quoad cūonez materie. Scda intētio est materiā
euāndāz p aprissima loca ducere que melius apta sūt & lo-
cietate hnt viāz manifestaz vt māmillaz cūz matrice & lo-
ca directe aspiciētia vt basilica cū epate. ¶ S3 hic cadūt
tres dubitatōes. ¶ Prima vtrū mā fluente sit attractio sien-
da ad partē diuersam. Scda quare non fecit mentionē de
diametro p funditatis. Tertia vtrū in passioe splenis ma-
gis oueniat euatio basilice sinistre qz dextre. ¶ Ad nega-
tiuā pimi dubij arguit sic. Adā est euānda p locū ad quez

nā trāsmittit: ergo nō per locū diuersum a mēbro recipiē-
te. Assumptū ē h̄yp. illo affo. Quēcūqz ducere oz vñcū-
qz natura repit &c. & Gal. in p mēto: Confirmat qz humo-
res qui inferi⁹ cadunt cogente nā sunt per inferi⁹ euādi:
ergo nō per partē oppositā. Cōsequētia nota & assumptūz
est h̄yp. super illo affo. Super diafragma dolores &c. Et
Gal. in p mēto duz dicit: Que vero inferi⁹ cogunt in his
aperiat porta inferior. Et idē vult i illo affo. Itā febrietā-
tibus si fiat. & idē in illa particula: nō febrietātibus si fiat
fastidiū. Et Gal. in p mēto vult qz his significatib⁹ mām
colericā in ore stomachi p tineri debem⁹ euacuare vomitu. &
nō per partē diuersāz sed eādēz. Et hoc vult Aui. p^o quar-
ti de cura putridaz in gnālī cū dicit: Qd si inuenies humo-
rez primo declinare ad stomachū: tunc fac vomere cū eis in
quib⁹ nō sit diuersitas p suetudinū: imo cū eis q sūt firu-
pus acetosus cū aqua calida cū natura mouet humo: ē ad
vomitū & nō versifices eaz. Qd si illic fuerit declinatio ad
intestina & senseris rugitū ad descēsu fecis: tūc adhibe qd
dissoluat ventrē. Idē 16^a tertij. c. de cura colice passionis
vbi vomit⁹ appet. Et idē Rasis 9° almāso. c. simili. & 10^a
tertij. c. de asmate. Materia asmatiz euatur tussī & spūto
16°. c. de colica sit euatio cū clisteri ex mā fluente. Et i pe-
stentialib⁹ sit euatio per partes eandem: & cū materia mit-
ritur a principali mēbro ad emictorioz euacuam⁹ non di-
uertendo. Itēz in crisi non diuertit materia.

In oppositum est Aui. hic.

Circa huius dubij solu-
tionem nota primo qz quedāz sunt materie quarū fluxūz
non intēdimus prohibere: sed solūz intēdimus ad earum
cūonez. Et ratio est: nāz qnqz materie supflunt per loca
eūoni eaz ouenitā: qnqz aut per loca incōueniētia. & cūz
concurrūt ad loca cōueniētia: non intēdim⁹ fluxū merito
hui⁹ p hibere s3 inuare. Adedicus eiz ē adiutor nāe. Cum
aut p loca incōueniētia fluunt qnqz p hibēdo fluxū possi-
mus p hibere magna nocumēta solū mīma faciēdo. Qnqz
autē facerem⁹ maiora nocumēta fluxū p hibēdo. verbigiā
cū mā est ventosa & currit ad mēbra extrinseca: & in horā illa no-
cumēta magna sunt. Et ita cū materia ē valde mala a mē-
bro p cipali ad emictoria trāsmissa & in multis alijs casu-
bus quib⁹ nō obstat qz mā per mēbra siue incōueniētia lo-
ca ducat: tū qz in p hibitōe fluxūz eēt maius piculū: nos
illuz nō p hibem⁹. Similit⁹ qnqz mā peccās est digna euā-
cuarōe qnqz nō. Itā qn sanguis nō est peccās & vtrū val-
de debilis: etiā si per ouenitissimā loca fieret euatio tū p
hibem⁹: qz non dignus est euāone. Quādo autē est malus
& cūz talib⁹ circūstantijs an in corpe inuenit⁹ est dignus
euacuari & nō p hibem⁹ sed inuam⁹: & si natura per con-
ueniētia loca facit inuam⁹ etiā. Ex hisponunt p dones.

¶ Prima nō semp mā ad mēbrūm fluente fluxūz ē p hi-
bēdus. p3 qz multoties inuam⁹ qn est p loca conueniētia
vel qn in p hibitōe cresceret piculuz. Et hoc p3 qz nō semp
per ē in colica sinistra. bec intētio habet ad fluxūz p hibē-
dūz. ¶ Scda p dō: vniuersalī mā corrente ad mēbrūz ita
qz intētio sit rōnalis fluxū p hibēdi a mā erite multa i flu-
ru dz attractio fieri ad partē diuersam. & bec sit p mente
Aui. hic. Et si bene p sideras oīa argumēta ante oppositū
probāt cōclōnez primā. ¶ Ad 2^{am} dubiū rōdēt sine argu-
mēto qz nō facit mētionē de diametro p funditatis: qz mul-
toties nimis ē parua: vt in digito: gula: aure & similib⁹: & i
locis vbi nō sit multū parua dat intelligi p alias. Itā qn
qz inuāt: vñ h̄yp. in affo. dicit posteriora capitis dolentia
recta vena icīsa in fronte inuāt. ¶ Ad 3^{am} dubiūz dicit qz
cōuenit euatio per sinistrā magis qz per dextrā. s3 de hoc
dicā i. c. de slobotomia vbi dicit qz de inuamento slobie
vene sciaticę & saphene q ita ab vno truncho oriunt⁹ sicut
basilica dextra & sinistra: q sinistra cū splene h3 societatem
vicinā quā nō h3 cūz dextra & e3 respectu epatis.

Sed cū accidit vt tota materia iam sit euāta: vtreqz
res ei cōferūt ex parte: quoniā si voluerim⁹ accipiemus
eam ex ipso mēbro: & si voluerim⁹ trahemus ipsa ad mē-
brūm p pinqū qd associatū est: & eam ab eo extrahem⁹
quēadmodū in duas minuiū⁹ saphenas i matricū egri-
tudinibus: & venā que est sub lingua cūz medicari volu-
mus apostema duarum amigdalaz.

¶ Itāc declarat quid faciēdū qm mā tota ad mēbrūz flu-
xit & nō ē timo: de fluxu noue māe dicēs qz qm ita ē possi-
mus mām p ipsaz partē patientē euāre: & possumus euāre
per mēbrūz vicinū societate tū habēs cū mēbro patiente.

¶ Et ponit exēplūz Aui. de euacuatiōe per mēbrūz p
pinqū. nāz ē egritudo ex plenitudine (sanguis in matrice
& putam⁹ nō eēt in fluxu aliā mām euāam⁹ p slobotomiā sa-
phene. Et cū est āpa calidū in gutture & nō timem⁹ de flu-
ru alterius materie: euāmus per slobotomiā venarūz sub
lingna existētūz: & emplm⁹ resolutiuū ponim⁹ & simile sa-
cim⁹. Et cā cān. est clara qz hūic intētiōi non est p hi-
bitio fluxūz necessaria sed pura euatio: & ideo dz fieri p par-
tem aptiorēz que est vna istarū.

Per partē p pin-
quā intellige partem
colligatā qz saphene
na nō ē matrici ppi
qua quoad fluxū.

Lūq; ad diuersum trahere volueris membri: a quo protrahis dolorem prius seda.

¶ Nonit cañ. duos verificatōis erroris circa dicta. 1° ibi: caue tibi. ¶ Dicit 1° q; si volueris mām diuertere a mēbro: si mēbrūz doluerit: 1° opz sedare dolōrē. 2° cā ē q; dolor trahit. 3° qñ mā diuertit ponit in motu 4° fit facilio/ris attractōis q; si geta cēt: 5° id si diuertim? nisi fieret vlti ma diuersio sum? cā maioris flux? ad mēbrū. 7° itez q; do lo: ē cā flux? 1° ē remouēdus ex dicēdis i. c. vi. hui? fen.

Utrum ante diuersionē materie mem

bro dolēte sit dolor sedandus? Arguit negatiue. In acutissimo dolore nulla melior medicina est q; eūatio vsq; ad sincopiz: ergo ante sedatōez doloris est admistrāda medi/ cina eūatiua: 7° p cōsequēs fit diuersio an sedationē dolo/ ris. Assumptū est Gal. 1° affo. illo affo. Que egerit. Idē pfirmat in dolo: ib? pectoris faciēda est flobotomia saphe/ ne cū materia sit calida. 7° est oīno a stupefactiuis cauēdū: ergo dolor nō erit prius sedandus. Et assumptū est Aui. decima tertij. c. de cura doloris pectoris.

In oppositum est Aui. hic.

¶ Dubio est notandū 1° q; dolor quidā est multū fortis ita vt sit timor de vir/ tutis defectu: qdā vero mediocris 7° nō tā fortis. ¶ Nota 2° q; cura quedā ē regularis quedā coacta. Intēdendo p regularē illā q; fit sine notabili nocumēto vel piculo. ¶ Per coactā vero itelligo que fit cū notabili nocumēto vel peri/ culo: 7° si infirmo maius ide sequat iuuamētū suo nocumē to. ¶ Tertio nota q; p sedationē doloris duo intelligere debem? 1° totale doloris reuocatōez. 2° ei? mitigatōez.

¶ Nota 4° q; ex valde forti dolore sequit per se debilita tio virtutis cū dolor sit marie de psterneōdo virtutē. Se/ quit 2° materie attractio ad locū dolentē: 7° augmētū apo stematis si ibi fuerit: 7° sic augmētū doloris augmētata cā marie qñ humor auget p illō. ¶ Adis habitis sit 1° celo. Nōd semp in mediocri dolore vel paruo a mā pēdente i mē bro contenta dolor est prius sedandus q; diuersio fienda.

¶ Probaf: q; in multis casib? per talē diuersionē dolor ve re curat eius cā remota: ergo nō opz aliā operationē pce/ dere. ¶ Secda celo: nō semp in acutissimo dolore ē tā mālū pri? ē fiēda eūatio q; sedādus dolor. ¶ Probaf celo q; mul toties virt? est tantū debilis q; forte eūonez tollerare non possit. modo pstat q; mediocris diuersio 7° eūatio adderet in fluxu ad locū doloris mām ponēdo i motu: ergo nec me diocris nec fortis eūatio ante sedatōez doloris fiēda ē. Et pterea ptingit mām facientē dolorē quoad ptē q; fluxit esse inēptā eūom: ita q; ē eūatio vsq; ad sincopiz nō sufficeret illā eūare: ergo in tali casu ante sedationē doloris nō eua/ cuandū. Cōsequētia pz ex pdictis. ¶ Tertia celo: qñq; in acutissimo dolore ē prius eūandū q; dolor sedādus. pz q; qñq; per talē eūonez tollit dolor 7° curat: vt potest sumi ex Gal. 1° p plicula affo. loco allegato. ¶ Quarta celo: talis eūatio diuersiua ppetēs in acutissimo nō est reguli fiēda.

¶ Probaf: nulla eūatio vltimata est fiēda reguli vt pōt col/ ligi ab illo affo. In exercitatōib? ad sūmūz. sed oīs eūatio in tali fortissimo dolore pueniēs est vltimata: ergo nō. Adī no: vero pz q; mediocris nō sufficeret ad oppositā partēz ducere quātū dolor traheret. Et hoc sequit q; reguli ope rādo in cura fortissimi doloris mālū est dolor prius se/ dādus qñq; imo semp. ¶ Sequit 3° q; nō est ante doloris sedationē diuertēdus reguli. ¶ Sequit 3° q; i aliquo ca/ su nec reguli operādo est prius sedādus dolor: nec pri? est eūandus. pz q; qñq; nō est prius sedādus: puta cū pericu/ lus ē subiti augmētū morbi in apate in tpe sedatōis dolo/ ris: s; eūandū: 7° hoc irregulr. ¶ Ad argumēta. Ad primū pz q; est verum irregulr. Ad 2° dicit q; in fortissimo do/ lore illaruz partū qñq; est prius eūandus irregulr tamen. Cñq; dolor oīno nō est fortissim? 7° tūc nō o; sedare pri? vt dicit q; de tali nō intelligit in cañ.

¶ Et caue tibi ne trāsitus super pncipale fiat. ¶ Nūc ponit 2° cañ. f. q; i tali diuersioe cauēdū ē ne fi/ at trāsitus sup mēbrūz pncipale. Cā ē q; piculū ē i tali trā/ situ ne cōdicet nocumētū magnū ipsi membro pncipali.

Utrum medico liceat diuertendo

sup mēbro pncipali facere trāsitus? Affirmatiue arguitur sic. ¶ Per cerebrūz lz hoc facere. Nā posteriora capitis do lentia recta vena in frōte incisa iuuat: sed tūc pstat q; tra/ hit sup cerebrū: ergo nō. ¶ Confirmaf q; peccātes mate/ rias in capite p inferi? eūamus: sed pstat q; inferi? ad inte/ stina veniūt trāsēundo p epar: ergo nō. ¶ Tertio in pleu/ resu dextri lateris flobotomamus basilicā sinistra: s; tunc fit trāsitus super cor: ergo nō.

¶ Circa dubiū nota 1° q; materiez que per diuersionē trahunt: quedā sunt vehemēter corrupte: quedā nō sūt corrupte. Exēpluz primi: vt icapiētē apate ex mā febrius pestilētiālis. Exēpluz scdi: vt facta pēssilē do/ losa in corpe prius sano: pstat humores qui trahūt nō

esse corruptos. ¶ Nota 2° q; trāsitus sup mēbro pncipa/ li pōt fieri duplr. 1° ita q; mēbrūz pncipale sit ille termi/ nus ad quē trahit 7° in quo figit. 2° mō q; pncipale mēbrū sit via per quā trāsit: hoc ē satis notum. ¶ Tertio nota q; mēbra pncipalia quedā sunt tollerātia materiez trāsitū sine mortis piculo: quedā aut nō sunt tollerātia. Exēpluz primi sicut cerebrū 7° epar. Exēpluz scdi sicut cor qd ppter eius necessitatē 7° nobilitatē sui corpis nō tollerāt. ¶ Tūc sit prima celo. In diuersioe mēbrū non corrupte lz fieri trāsitus per mēbrūz pncipale tanq; per viā: q; in tali trāsitu non est nocumētūz. ¶ Secda celo est Dy. Nūq; attra/ ctio cuiusq; mēbrū diuertēde fieri d; ad mēbrūz pncipale tanq; ad terminūz. ¶ Probaf q; semp attractio fieri d; de nobili ad ignobile: sed pncipalia sunt alijs nobiliora: ergo nō. Salua Dy. reuerētia hec celo videt mibi falsa. Nā in fluxu sanguis nariuz ponim? vētofas super epar vt mā ad epar tanquā ad terminū trahaf: 7° idē in fluxu mēbrūz. ¶ Propterea in vulnere vbi multus sanguis fluit a superio ribus vt a capite puocam? timorez vt inde sanguis ad cor tanquā ad terminūz trahaf. Et probaf rōne quia stat at/ tractionē factā ad pncipale mēbrū tanq; ad terminū esse ipsius pncipalis mēbrū pfortatiuā 7° ei? pueniētē nō. Assū/ ptū pbo q; sanguis exite bono 7° hōic exite vulnerato: ita vt plurim? sanguis fluxerit a corde 7° epate: clax est q; at/ tractio sanguis d alijs mēbris ad pncipalia erit iuuatiua. Et multi sūt casus in quib? idēz pbat: 7° ideo meli? ponit celo opposita q; mā exite nō male qualitatis ptingit cōne mēter q; mēbro ignobili fieri attractionē ad cor: tanq; ad terminū ad quē. pz q; ptingit illaz mām in mēbro ignobili supflure 7° pncipale eadez indigere. ¶ Tertia celo: mate/ ria exite corrupta qñq; pueniētē trahit ad mēbrūz pnci/ pale nō tanq; ad terminū ad quē: s; per viā trāsitus. Ita patet per argumēta facta ante o^m pncipue de epate 7° cere/ bro. ¶ Quarta celone ponit Dy. Adā corrupta nō est du/ cēda per cor: tanq; per viam: q; cor nō patit trāsitus talis mēbrū ppter ei? nobilitatē. Et id Gal. in pmeto illius affo. Que ducere o; vituperat eūonem mēbrū factā super corde. Ego tū puto nō esse incōueniēs qñq; corruptā mām ire p cor: vbi per aliā viā nō sit possibile trahere 7° nocumētūz remouere. Eius tū iuuamētū erit maius nocumētū: 7° ideo pono aliā celonez. Ceteris parib? 7° deducta idigētia i pnci/ pali mēbro meli? est nō trāsire per ipm mēbrūz pncipa/ le q; trāsire. pz q; si mēbrūz pncipale nō indiget tali hu/ more i trāsitu p ipz aliqd recipit nocumētū: s; ceteris pa/ rib? magis ē eūandū nocumētū pncipalis mēbrū q; alio/ rum: ergo nō. Nāc celonez puto voluisse Aui. nō q; non possim? trahere vel q; p pncipale nūq; sit trahēdus: sed de hoc cauere debem? aut ceteris parib? p aliā viāz cua/ cuare si possim? Et s; hoc pz argumētoz solutio.

¶ Et vtilitas quidē que sequit ex pre virtutis mēbrū ē triuz semitaz. Una ē dignitatis 7° pncipat? curaz hēre: quoniā super mēbra pncipalia nō facim? aliquid cū for/ tib? medicinis in quo sit ambigēdū quātomagis potue/ rimus ne nocumētū totū corpori cōe faciam?. Quapp ex cerebro 7° epate nō euacuabim? illud qd ab eis eūare debem? i vna hora: neq; vilo mō vehemētū infrigidabi m? infrigidatōe: 7° cū epati emplim supponem? ex medicis resoluētib? nō relinquem? quin i eo res retētias 7° boni odoris ponam? pp vtrūte custodiēdā. 7° silt i eis q; pp eā ad bibēn. dam?. Nō aut inter oīa mēbra hac tota custo dia digni? existit ē cor 7° postea cerebrū 7° p ipz epar.

¶ Nūc docet eligere modos admistrādi fortes ac de/ biles medicinas virtute mēbrū attinētis p maior partē: hic nō sumit virt? p ruborez p aia vt ē determinate ope ratōis factiua: 7° diuidit in tres ptes. 1° ponit numerz mo doz quibus ista vtilitas sumit dādo primū. 2° scdm. 3° tertiu. ibi 2°: 7° duo quidē. ibi 3°: 7° semita. ¶ De 1° dicit quattuor. ¶ Primū ē q; vtilitas cognoscēdi virtutez mēbrū est triū modoz. Scds dictū ē vn? modus 7° est habere cu rā pncipalis mēbrū: hoc mō q; super mēbrū pncipale nō fa ciam? aliquid sup quo sit abiguitas: aut eūando: aut alte/ rādo cū medicis fortib? quāto magis possim?: 7° hoc ne fi at nocumētū totū cōicans. Tertiu dictū est q; ppter hāc cām quorūdam modoz operatōuz medici potes assignare cāz. Nā hic est q; a cerebro 7° ab epate nō eūamus vna vi ce illud qd ē eūandū: supple si fuerit multū. Et p idēz non infrigidam? hec mēbra vehemētū infrigidatōe. Et ppter idē i epithimatis? que ponunt sup epar nō est relinquēdū quin ponant res boni odoris ppter mēbrū pfortatōez. Et cū in potu medicinas damus solutiuas educētes ab epate: misce mus res boni odoris. Quartū est q; iter mēbra digni? tā/ ta custodia est cor: 2° est cerebrū. 3° est epar. ¶ Circa ptes nota 1° q; pncipaliū mēbroz virtutes 7° opatōes faciunt ad ididui pseruationē pncipue nominatoz: 7° id marie est hāda illoz custodia. ¶ Nota 2° q; virt? illoz marie de/ bilitari videt deductis agētib? a pncipatē per medicinas eūatiuas aut solutiuas: 7° id ista genera mediciaz sūt no/

Pro isto notato vide Scilicet in isto loco.

cōplexionē abijcere et ad terminū naturalem deducere.

Ex pte autē egritudis ē vt sciam⁹ in quo suoz tēporuz sit egritudo; verbigratia cū apostema i pncipio fuerit super ipsuz ponem⁹ qd solū repercutiat. et si i cōi statu fuerit: ponem⁹ illud qd solūmō resoluat: i medio autē miscibim⁹ vtraqz. Et si egritudo fuerit acuta: ipsa i pncipio existēte tēperate regimē subtiliābim⁹: et si in statu fuerit: in subtiliādo studebim⁹. et si fuerit plixa nō tātuz in pncipio subtiliābim⁹: s; i statu tēpata vtēmur subtiliādo: s; multas plixaz egritudinū pter febres subtiliātiū resoluat regimē. Egritudo quoqz si mltē ebullitatis fuerit materie i prin⁹ eā eūābim⁹ n̄ expectātes maturatōez. et si mediocris fuerit maturābim⁹ eaz et postea eūābim⁹.

¶ Superi⁹ Aui. docuit eligere medicie qualitātē et quātitātē: nūc docet eligere tps appropimādū qd fuit tertiu⁹: et marie in quo tpe de tēpib⁹ morbi: an hec vel illa sint appropimāda: Et puto hāc introductōez istius ptis notā: s; posset dici qd hic ex q̄titate morbi variata fm tps docet eligere quātitātē medicie. Et diuidit hoc residuuz capli in tres ptes. p̄o facit qd dicitū ē. 2o reuertit ad docēdū quō medicie q̄titas ex reb⁹ q̄ ex sua pueniētia significāt sup illud eligat. et hec ps pcedē dicit: s; ē iordinatio vt dixi supra. 3o ponit quosdā iordinatos casū. i mō medicatōis feruādos et gnāles. 2o ibi: cognitio aut. ibi 3o: et dicemus qd in egritudinib⁹. Et qz in eligēdo pueniētē horā in admistratōe medicinarū rōne tps morbi nō fuit facile gnāles casū. facere: ideo tm̄ per ex. In hac pte p̄o declarat quō ex tpe iudicam⁹ de dando medicinā: imo nō solū de medicia appropimāda: sed et de mō diete ordināde. et fm hoc sūt tria ex. ¶ De p̄a parte dicit qd ex pte egritudis eligim⁹ horā exhibēdi medicinaz. verbigratia in apatib⁹ calidis a pncipio appropimam⁹ repositiua: in augmēto p̄m̄iscem⁹ resolutiua cū istis: in statu vero precipue quoad vltimā prem eius appropimam⁹ purē resolutiua. Et p nunc de veritate exēpli nō curo. naz infra in. c. de apatibus de hoc dicemus.

¶ Sed 3o ex. est de dicta et dicit qd i egritudinib⁹ absolute acutis i pncipio subtiliam⁹ regimē tēpate. i. vtimur die ta q̄ absolute vocat tenuis: et exhibito p̄tiane ordeacee: et i eadē egritudine i statu magis subtiliam⁹. Si vero egritudo fuerit plixa in prin⁹ nō tantū subtiliam⁹: s; in statu subtiliam⁹ tēperate. i. mediocriter. Subtiliam⁹. s. plusqz i pncipio quāuis et multas egritudines alias a febrib⁹ subtiliantiu regimē resoluat. i. destruat. ¶ Exēpluz 3o est de medicina euacuante: et dicit qd si egritudo pendet a multa ebullitōe m̄ae statiz a pncipio eūāmus nō expectādo digestionē. S; si egritudo fuerit mediocris nō vltimate malicie: prius mām maturābim⁹ postea eūābim⁹. Et per hoc exēpluz p̄z qd cōsideratio tēporuz egritudis quibusdā alijs circūstantis faciet nos cognoscere vtrū hoc vel illud faciat sit exhibēdi. Et sic et p̄z quō eligim⁹ horā. i. tps p̄nt ad egritudinē referē i quo medicia est appropimāda: s; hoc in spālīb⁹ sit clarus exponēdū. ¶ Circa quā partez p̄o nota qd rōne tps in se p̄siderati qz sit longū aut breue nō o; medicinā variare dūmodo oēs dispōnes eēt eadē: vt sumit 3o et 4o de igitio sanitatis. S; rōne tps vt ē tale tps morbi: puta pncipiū aut augmētū et. variant medicie appropimāde. et hoc qz in talib⁹ tēpibus morboz diuersi sunt morbi et cāuz dispōnes. Et inde est qd Sal. nō vult tps indicare de mō medicatōis nisi s; qz in eo iuenit varia morbi et cāuz et mēbroz dispō. Ab illis q̄ sumit iudicatio de qualitate et quātitate farmaci offerendi: voluit qd has duas intēdēs habem⁹ et tps cōsideratio includit in his: tñ fecit ad doctrine facilitatē distiguere s; tpa: vt sūt morbi tpa et casū. curatōis. Et iō facit illud Aui. hic: qd fm dispōnes dictas in morbi tēpibus nō variant applicatōes mediciaz alteratiuaz: sed variat modus dietadi et appropimādū medicinas eūatiuas q̄ a p̄prietate hoc faciunt. Et de istis dedit exēpluz 3o qd cām verificatōis p̄mi exēpli habem⁹ in. c. de cura apatis. et quō hoc dictum itelligat. nā nō semp est in statu eoz taliter operādū. Sed verificatōnez scdi exēpli habuisti supra in. c. et ex p̄a q̄rti de regimine febricitatiū. Clarificationē autē tertij exēpli habes p̄a q̄rti. c. de cura putridaz in gnāli et p̄a p̄tacula affo. ¶ S; dubitat quare in fine scdi exēpli dixit Aui. qd multas plixas egritudines pter febres subtiliantiu regimē resoluat.

¶ Ad hoc videt Dy. qd illud pōt itelligi vno mō: ne videat qd solū in febrib⁹ et solū in acutis sit vtendū subtiliātiū regimē: dixit qd multas prolizas egritudines pter febres. i. a febrib⁹ resoluat regimē subtiliantiu: vt idropisim parafesim et alias egritudines. et hic modus placet mihi. ¶ Sed mō pōt exponi qd li pter crepiat febres. et rō est: qz in morbis in quib⁹ expectat crisis futura a lōge i prin⁹ magis in grossam: vt virt⁹ sit tpe crisis p̄stans cū maiori subtiliatōe que tūc erit necessaria. Et iō in febrib⁹ plixis i quib⁹ crisis expectam⁹ nō est a pncipio ita regimē subtiliādū. Et qz in febrib⁹ marime iter alios morbos accidit crisis: iō illas excipit. vel iō qz in febrib⁹ nō tātū subtiliam⁹

sicut in alijs malib⁹ plixis egritudinib⁹. Et iō hoc ē qz febres sunt cū maiori dissolutōe pp caliditatē p̄ternaturalē: et iō virt⁹ tantā regimē subtiliationē tollerare nō pōt. S; ista expositio ē ambigua. Nā videt p̄cludere qd in prin⁹ febriū in quib⁹ nō ē futura crisis: nō o; grossius dictare qz in augmēto vel statu. qd tm̄ nō v; Aui. velle vlti p̄a q̄rti. c. de cibatōe febricitatiū. Et rō qz caloz febrilis p̄ter nāz magis corrupit cibū et debilitat digestiuaz qz ali; morbi eque lōgi: iō in febrib⁹ erit q̄qz magis subtiliādū: ergo mihi placet p̄a exēplū. ¶ Circa exēpluz 3o nota qd m̄a exēte multa et ebullitē ipsa est mobilis et maligna et ē illa q̄ vocat furiosa: et de ei⁹ remanētia in corpe est timor de cursu ad aliquid mēbroz pncipale. Et qz ipsa ē mobilis et virt⁹ eius ex pulsione facere conat: iō cū farmaco aut flobotomia est a pncipio eradicāda. Si vero m̄a fuerit mltā et nō ebullitē: est in prin⁹ saltē minorāda vt virt⁹ sit sup residuuz potēs. S; si nō ē multa nec furiosa: est digestio expectāda ad hoc vt nō sequant nocumētā q̄ ponunt p̄a q̄rti. c. all.

Cognitio autē rez que sua significāt pueniētia est ad sciendū tibi facilis. et aer quidē qui ex eaz existit sūma est dignior: cuius rem custodiri opz: et an sit medicie iuuuamētuz prestans an egritudinē.

¶ Ibi reuertit ad dicendū quō iudicam⁹ de quātitate medicie p res q̄ illud significāt sua cōueniētia: et ps que d; p̄poni i ordine: et dicit duo. p̄m̄ū ē qd cognitio istaz rez per quā cognoscimus quō quātitatē medicie merito eaz pmutari o; facilis ē: et iō nō idiget casū. Nāz si res iste iuuat morbū i resistēdo: tūc augēda est virtus medicie. si vero nō: nō. et si iuuat medicinā minuēda est virtus eius alijs parib⁹. Dicit 2o qd aer qui ē de hac sūma: est vnu qd est magis p̄siderādūz si iuuat mām morbi aut nām medicie opantis in morbū. ¶ Circa p̄m̄ū dictū nota qd res iste vt supra dixim⁹ sunt etas: serus: p̄suetudo: tēp⁹: regio: virtus: aer et habitudo corpis. Ista aut assentiūt cū forti medicina appropimāda sicut etas iuuetutis et virtus fortis et tps tēpatus p̄suetudo eas sumēdi. aut et dissentiūt licet opposita istis. q̄qz autē dissentiūt in fortitudine alterātis: imo indicāt fortitudinē alterātis cū sint discretie augmētatiua: et q̄qz indicāt debilitatē cum sint eius remissiuā. et hec sūt facilia ad cognoscēdū. De mō p̄sentēdi i eūone vel dissentēdi in qua ē plus studij: dicit in. c. in q̄sillatiz fm vnu qd qz istoz. ¶ Circa 2o attēde qd vt dicit 3o de ingenio: Sine aere nō est possibile eē sanū nec esse egrū: et ideo aeris alteratio est p̄tinua pmutatio corpis nri: ab ipso permutatio est fortis et forte magis qz altaz rerū extrinsecarū: et ideo iter res extrinsecas o; magis eius dispōnez p̄siderare. S; virtus corporis multo p̄cipalius est cōsideranda: de qua Aui. non dixit qd est intrinseca et nota.

Et dicemus qd in egritudinib⁹ in quibus est timor et non sumus securi ex defectu virtutis: si qd facere debemus tardauerimus: aut ex eo aliquid alleuiauerim⁹: a forti medicamine p̄mo incipere debemus. Ille vero in quibus non existit timor secūduz ordinem ad fortiozez procedet si non suffecerit eis debilis.

¶ In ista tertia parte p̄cipali scde partis hui⁹ capli ponunt quidā casū. vles sed nō ordinati: et habēt aliquā particularitatē: et diuidit in tot ptes quot sunt casū. ¶ p̄m̄ū casū. ē qd i egritudinib⁹ timoris in quib⁹. s. dubitādū ē ne infirm⁹ cito pereat si nō succurrat ei oi modo possibile debeat icipere a forti medicamine. sed in illis que nō sunt huiusmodi timoris incipiēdū est a debili et gradatiz veniēdo ad fortē si debilia nō sufficerēt. ¶ Nota qd morboz qdā sunt velocissime actōis ad perimēdū: qdā nō tā cito p̄m̄e p̄t. Ex p̄m̄ū p̄mi: sicut squinatia accēs in mulculis intrinsecis epiglotti: qz illa pp nocumētū anhelitus qd sequitur subito iterū. In talib⁹ ergo morbis nō expectādū i fortitudo medicatōis applicatōe aut flobotomie vsqz ad sincopim et attractōez cū fortissimis dolorib⁹. Et pariter in apoplexia in pncipio frenesis cū fortib⁹ medicis ē operādū: et cā ē qz aliter magnū periculū nō possum⁹ euitare. S; cū huiusmodi timoris nō fuerit egritudo: p̄o incipiēdū est a debili. Qd si sufficit: bñ est. si nō: gradatiz ad fortez veniēdū est. Et cā est qz nocumētū est in appropimātōe fortis medicie cū nā nō tollerēt fortes et repetinas mutatiōes sine nocumēto. Ut igit hoc euitē incipiem⁹ a debilib⁹: qz cū ad fortioza venerim⁹ nā erit magis assuefacta. Scda cā ē qz multo tēs a pncipio egritudinē nō ita cognoscim⁹ et precipue febrilē. Si ergo a forti medicina iciperem⁹ et ibi error esset sequerē magnū nocumētū: qd nō sit icipiēdo a debili vt infra dicit. ¶ Nota 2o qd talis admistratio medicaminis a pncipio ē irregularis: qz p ipsaz sit notabile nocumētuz: vel possit icurrere piculū notabilis nocumēti. Et sit hec admistratio pp maus piculum euitādū. sed alius modus operatōis ē regularis. Et ex hoc vide modū exponēdi illud qd dicit 2o tertij de cura doloris iūcturaz cuz dicit: Et incipe a re forti si nō p̄hibeat priuatio maturitatis et grossitudo materierū quāuis facilis sit incolumior et

Nota qd qñ dicit ebullientis duo tāgit: furiosas mām et multitudinē licet respectu furiose competat eūatio eradicatiua: et respectu multe: minoratiua: nō tñ illa minoratiua que euacuat partē morbi: s; q̄ partē materici: quare et.

Et ex his collige qd iste res nō sunt principalis indicatōes in electōe quātū tatis medicie.

gradatio puenientiō. Nam a re forti euatiua icipiēdū ē qz debilis mouet et nō euacuat ita qm multū ad locū doloris fluat. Et ita ergo nocumētū pp maius euitādūz: s3 gradatio est icolumioz. Nam igit incipiēdū ē a forti absolute sed vbi puenit: qz est irregularis. Scdo vide qz licet qnqz medico suum egritudinē maiōis gradus qz sit egritudo appropi- mare: vnde multo fortiorē facim? attractiōez ad suum in squinātia dicta qz sit motus māe ad locū apostematis.

Pter hoc quoqz tibi caue ne a rectitudine recedas lz videris qz ipsoz tardat iuuamētū neqz in errore mo- reris: et si videris qz ei? nō appeat ipedimētūz.

¶ Hic ē scds cañ. i quo dicit qz nō recedas a rectitudi- ne tui opis quāuis tuaz opatōz tardet effectus respectu ei? qd intēdis. Neqz psequaris i errore tui opis quāuis no- cumētū ei? nō appeat: et hic cañ. pportōialis illi affo. scde pncule: Oia fm rōnez faciēti. ¶ S3 hic ē difficultas quō possum? scire qz faciām? fm rōnez: si inde nō sequit iuua- mētū manifestū. Nam in pmeto illi? affo. vbi cūqz cibi pter nām intrāt. Gal. dixit qz ex suo effectu omīs futura actio pprobaf. huic dicit qz non o3 vt recte iudicem? opatiōē eē pueniēte qz videam? sensu ei? vtilitatez: s3 sufficit qz in simili viderim? otulisse et effectu bonū cōsequutū fuisse: et iō cū nō appetit egritudine et alijs diuerfitas ab eo qd co- gitauerim? facim? opa similia illis qz in simili dispōne fa- cienda eē sciuerim? ex alijs: et dicim? eē recta. et si eoz non cito appareat sensibile iuuamētū expectātes qd in futuro appebit. Sutta eiz cauat lapidē nō lz sepe cadēdo. Et pariformiter dicēdū ē de errore cui? nocumētū nōdū ap- paret. Ois eiz futura medici opatio approbat ex suo effe- ctū et ex effectu quē scim? sibi filēz fecisse: nō qz ei? effect? expectādus sit i nō iudicio: tūc eiz prius oparemur qz ar- tificialr scirem? nos cōueniēter opari: qd est absurdūz.

Et cū hoc nō s3 vnā medicatōz cū vnā tibi stādū ē me- dicia: imo i vnā medicatōe medicinas pmuta quātū ab- tpo qd pfuetū ē nō sit passio: et vnicūqz quidē corpi: imo- oī mēbro: imo vni corpi et vni mēbro i vnā hora et nō i altera inest pparietas ab vnā medicā pati et nō ab altera.

¶ Hic ē cañ. tertius qz est correctiū? erroris qz possit cir- ca cañ. pcedentē accidere. Et dicit qz in vnā medicatōe nō est insitēdū cū vnica medicā: imo pmutare debes medi- cinas: et hoc ppter duas cās. p^a est qz medicā quāqz est ex nimio vsu facta pfueta: et iō corpi nō recipit ab ipsa ipse- sionē qm ab eo qd pfuetū est nō patit corpi. p^a cā ē qz qm- qz vnā medicina h3 pparietates currētes ad bñ operādūz in corpi et quāqz nō. ¶ Nota ergo p^a qz medicatio d3 vnā qz respectu vni? morbi. Adodo pstat qz morbi? exis vnus variat in dispōnib? suis et in mō cure et ēt cā: vt p3 in p- cessib? apatis a pncipio vsqz ad declinatōez et i pcessu fe- putride. Ex hoc patet qz morbi? vnus variat fm dispōnē cāe: et in se quoad intēsiōē et remissioē sui et suoz accidē- tiū. Ex quo p3 qz in vnā medicatōe medicine sunt permutā- tade quāqz in quāto: quāqz in quali. Pncipue tñ mutant in quāto medicie qz p morbi cura simplr ex: bent. Nam aliā appropiam? in prin^o: aliā in statu: aliā i declinatōe. scd hoc nō erat de mēte Aui. vt p3 in assignatōe cāe. similr ēt ptingit appetitū infirmi pmutari et rez vnā sibi fieri abho- minabile: et tūc erit pmutāda medicina. S3 id qd vī Aui. velle est qz stante eadē morbi et suaz carūz et accētūz mē- carōe et simili infirmi appetitū multotiēs in vnā medicatōe nō est solū sup vno medicamē standū: et pncipue cū egritu- do fuerit cronica: et illud medicamē fuerit assuefactū: et vi- deam? medicinas nō manifeste pdesse vt i casu dicit i me- diate pcedenti: imo qz his stantib? multotiēs est medicina pmutanda. ¶ Nota^o qz hec mediciaz pmutatio pōt in- telligi quo ad quantitātē vel quo ad qūitatē. vel^o quo ad mām vel specificā nām medicine: s3 gradus potētia et qua- litas nō permuent. verbigrā: si pno appropimabaf diafi- nicon mō appropiabis mirtidōez ad electuariū de succo ro- saz et de electuario ido ita vt eque sit tā colē qz flegmatis euatiua sicut diafimicō. et si prius dabā ad alterādū aroma- ticū rosatū: postea dabo diamuscū: aut loco ei? turbit. Et tūc p3 qz tā morbo qz cā qz accētib? et virtute cū extrinse- cis silt indicātib? nō d3 fieri pmutatio i qūitate vel i qūi- tate: qz stantib? cū dē a qbus indicatio sumit nō d3 medica- tio variari. et hoc vt ldy p. pncula affo. illo affo. Oia fm rōnez faciēti. Et idē itēdit^o pncipioz vitupans pmuta- tōez mediciaz. s3 tñ oibus istis indicatōib? stantib? d3 fieri quāqz pmutatōez medicie^o mō. s. quoad nāz specificā me- dicie s3 nō quoad qūitātē vel qūitātē et marie cū manifestū iuuamē- tū nō pcpit: tūc eiz due cāe i lra assignate locū hnt. ¶ S3 tūc cadit dubitatio d cōsuetudie. Utrum pp ipaz pfuetu- dinē medicie min? patiā corpi? d qz vide i illo affo. Et mul- to tpe affueta. Et quō pparietates sūt currētes nō tñ fm spēz: s3 in pparatōe ad indiuiduū sup affo. allegato.

¶ Cum aures ignoras que sit egritudo relique eaz na- ture et non pperes: quoniā aut natura superabit egrit- udinez aut ipsaz manifestabit.

¶ Hic ponit aliūz cañ. dicēs qz cū ignoras egritudinez nō pperas ad opandū: sed relinque eā nature: quoniā aut nā curabit aut manifestabit eā tibi. S3 iste cañ. videt Aui- cere ei qd dicit p^a qrti de cura putridaz in gnāli. s. cū di- citur: Cū ignoras egritudinē subtilia regimē. Subtiliare eiz regimē ē aliqd facere. ¶ Huic dicit qz ignorare egrit- udinē intelligit duob? modis. Vno mō qz oio gen? egrit- udinis ignoretur. et isto casu nihil est agendūz sicut hodie multotiēs accidit qz a rure portat vrina nō idicās de mor- bo: aut ille qz portat nihil scit aut nihil vult dicere: et in illo casu dicit nihil agēdū. Multotiēs eniz sūt multa accētia cognita: s3 adhuc egritudo quoad gen? et cām ignorat: vt stāte dolore sub costis: ignoram? quāqz an sit pleuretis aut vētositas. et in istis casib? sunt debilia quedā appropiam? da que faciēt ad manifestādūz morbū: et dicunt a medicis medicā tēperatiua: sicut hic calefactionē appropiam?: sed fortia dimittim?. Quāqz aut cognoscit genis egritudi- nis sed non cognoscit spēz: vt qn scis qz sit febris putrida s3 nescis cui? spēi: vt vtrū ptiua vel iterpollata quarta/ na aut tertiana. Et in isto casu multa oueniūt qz ex genere indicant. Et in hoc casu dicit Aui. p^a quarti subtiliādum eē regimē: imo in simili casu sūt clisteria vētris solutiōez et flobotomie: quāqz multa qz ex hoc qd ē putrida indicant i prin^o qeūqz fuerit nā ei?. Et s3 cōez modū erponēdi Aui. itelligit hic^o modū. s. qz nō sit vradū medicāie forti eua- tiuo sed tētatiuo: qz ista faciēdo aut nā vicit aut māifestat.

¶ Quāqz egritudo dolori cōiuncta fuerit aut cause do- lozis aut a quo puenit dolor sicut est percussio aut ca- sus: incipies sedare dolorem.

¶ Hic ponit cañ. dicēs qz cū egritudo fuerit pūcta do- loz aut causis doloris aut rei a qua puenit dolor: p^o do- lor est sedādus. ¶ Ubi nota p^o quātū pposito pncip^o cō- tingit egritudinē pūgi cū dolore. vno mō qz dolor sit ei? accēs sicut pūngit cū solutiōe punitatis et euz apate aut cū tertiana dolor capitis. 2° modo qz dolor ab alia cā p- ueniat: vt si pūngit colica et febris aut calculus et febris. 3° mō qz stante morbo supueniat cā extrinseca dolorēz fa- ciens sicut percussio. Et hec tria voluit dare itelligi Aui. in sua replicatōe verborū. ¶ Nota^o qz cā verificās cañ. est qz dolor est de marie pferētib? virtutē. Et etiā exacueit reuma et facit fluxū humorū: et ideo videt hēre cañ. rōnem qz sine ei? cura reliqua egritudo curari nō pōt: aut magis piculose saltē curat: et iō ab eius remotiōe est incipiēdum.

¶ S3 hoc videt eē illud qd dicit p^a quarti de cura pu- tridaz in gnāli euz dicit: Et scias qz cū aggregant? dolor capitis et febris: tūc cura febris est dignior. ¶ Dicēdum ē qz dolor quidā sunt leues: vt dolores febris psequētes in augmēto et diminutiōe sua: et isti curat? cura febris. et cura febris ē dignior vt Aui. ibi dicit. S3 quāqz dolor est fortis et tunc p^o sedari debet vt eodez loco statim subdit. Et sci- as qz dolor capitis quādoqz alias fortasse facit redire fe- brem declinatā ad augmētūz: quare o3 vt sedet: et ita hic itelligit de fortibus doloribus.

¶ Et si tibi necesse fuerit stuporez inducere non tran- scendas tale quale est papauer albū: quoniā cū suo stu- pore est etiāz domesticūz.

¶ Hic ponit aliū cañ. dicēs qz si est necesse stuporē iducere non trāscendas tale quale est papauer albū: qm cū suo stu- pefactōe est domesticū. ¶ Nota ergo qz iste cañ. cōiter i- troducit tanqz correctiūz erroris potētis ptingere ex p- cedēti. Docet eiz cū o3 dolorē sedare per stupefaciētia nō trāscedere papauer albū. ¶ Et hoc mō itroducēdo cadit dubiū. Nam Aui. pcepit i dolorib? quāqz opitū administrare: quāqz mādragorā qz sūt multū fortiora qz papauer. ¶ Hūc- ic videt dupli. vno mō qz hic d3 regulr operando. Ado- do quādo Aui. docet fortiora appropiamare dico qz est co- acte. Nam semp est cū notabili nocumēto virtutis. ¶ Uel 2° cū dicit qz non debem? trāscendere papauer albū: in- telligit solum aut simplr administrādo. Sed in cōpositio- nibus euz correctiuis administram? dicta fortiora. s. opitū qd non in sua simplicitate administrat.

¶ Quāqz vehementiā caloriz mēbri tibi nocumētūz fe- cerit nutri ex eo qd sanguinē vehemēter ingrossat sicut frumētū coctū. Et si ex hoc quidē regimie nō alleuiabit nutri cū ifrigidātib? sicut lactucis et eis similib?.

¶ Hic ponit aliū cañ. et dicit qz cum vehemētia caloriz mēbri tibi nocumētū fecerit: tūc debes nutrire cū reb? ve- hemēter sanguinē ingrossantib? sicut est frumētū coctum. Et si hoc nō sufficit: tūc nutriēdus ē eger cū ifrigidātib? sicut lactucis et similib?. ¶ Circa quez cañ. nota qz vehe- mētia caloriz mēbris nocumētū facit marie attrahēdo hu- mores ad locū: et qz grossus sanguis difficilr attrahit qz subtilis: iō vanda sunt sanguinē ingrossantia. ¶ Nota^o qz ifrigidātia fortius phibent: et iō cū ista nō sufficiunt: dam? ifrigidātia. ¶ Cā aut quare ab ingrossantib? poti? icipim? qz ab ifrigidātib? est qz cibi ingrossantū sūt cibi et vt sic nō hnt rōnē medicie. Et qz possum? cū reb? cibalibus cibare

Afforism^o pportōialis huic sententiē ē. s. et dicit sic: Oia fm rōnez facienti nō eueniētibus que sūt h3 rōnem nō opz transire ad aliud manēre eo qd vltuz est a pncipio.

Hec ē sentētia Gal. in scda particula affo. pmeto. xvij. idco nota ipse ex- positionem.

Vide hoc a Sēnti etā rūs in hoc passū.

Et dicit sedādus qz nō d3 oino remo- ueri sed sedare ipsaz postea intēdere egrit- udinē.

Nota qz sūt qdā medicie que vere se- dant dolorē. et sūt il- le que hnt substantiaz subtlē euz caliditate in pno: et iste auferit dolores vel minuit eaz doloriz. Ille sūt que nō vere sedāt do- lozē s3 morificāt sen- sus mediatē sua imē- sa friditate stupefaciē do mēbrū: sed in la- tus hec vide a Gal. quito de simplici me- dicina. c. xx.

Vide a Sēnti in loco pprio qui dat tertiam ratiōnē.

Quidaz text? hnt vehemētiā sēsus mē- bri et itelligē p vehe- mētiā sensus mēbri acutissimum sensum oris stōaci lest a cor- lera defluēt ad ipm vel a cibo vel potu colerizato in stomar- co pte nimio calore

cibare meli⁹ q̄ cū medicinalibus: ⁊ iō ab istis incipimus.
Et scias preterea q̄ ex agruis medicatōibus que cō
ferunt ē iuuamētū qd̄ sit ex eo qd̄ virtutes p̄fortat ani
males ⁊ vitales sicut leticia: ⁊ obuiare ei qd̄ sibi placet: ⁊
assidue sedere cū eo cum quo gratulat̄: q̄nq̄ etiaz con
fert sedere cū eo a quo verecūdat ⁊ quez erubescit: quo
niaz egrū p̄hibet a rebus que ei nocent.

¶ Hunc ponit aliū cañ. dices q̄ iuuamētū qd̄ sit cōfor
tando virtutes aiales ⁊ vitales per leticia ⁊ p̄ntiā p̄nuiaz
Dilectorz: est ex reb⁹ in cura egritudinū corporaliū magis
q̄ per aliū modū p̄ferentib⁹. Et q̄nq̄ ē fert sedere cum
eo a quo verecūdat. ⁊ hoc p̄hibet egrū a rebus sibi noci
uis. ¶ Ubi nota q̄ cōfortatio nālis virtutis est multū ne
cessaria in cura morboz. s; q̄ id manifestus est nō curant
hui. manifeste hoc exprimere: s; dixit hoc qd̄ minus erat
notū. ¶ Nota 2⁹ q̄ p̄ experientia visus est virtutē motiūā
⁊ pulsatile confortari gaudio tēperato ⁊ delectatiōe. Sed
modus quo sit hec cōfortatio diuersimode variatur. Dy.
eiz dicit q̄ p̄ istas passiones co: generat plus de spū ⁊ plus
ad alia mēbra trāsmittit: ⁊ possent⁹ hoc imaginari hic q̄
ex his passionib⁹ sequit̄ cordis applicatio ad māz genera
tōis spirituz pp̄ quā melius generant spūs cordis: ⁊ ita
imaginādū i delectatiōe q̄ per odorabilia p̄cipit. ¶ Sed
modus ē q̄ sicut lumē adiuuat colores ad agēdū i mediū
spēs coloris: ita ista passio iuuat co: ad resistēdū cāis p̄ter
nāliter ip̄imentib⁹ ⁊ ad agēdū actōes sibi debitas: etiaz
si de spū nihil plus habuerit. ⁊ hoc videt̄ ver⁹. ¶ Et cō
similit̄ tristitia est spiritū dissolutiua vel cordis i suis nāli
bus operatōib⁹ ipeditiua: etiaz si multoz spūz eēt p̄ntia.
¶ Nota 3⁹ q̄ istaz virtutū cōfortatio cōuenit i morbo: qz
p̄ hanc alie opatōes nāles sūt meliores ⁊ morbi mālis im
p̄cissio p̄hibet. Et ad similes modū pure reducunt̄ ep̄itibi
mata ⁊ poma odorifera. Reliqua hic dicta patent.

Et ex rebus preterea que huic mō medicatōis sunt
pp̄inque ē mutatio de terra ad terrā ⁊ de aere ad aerē
⁊ de formis ad formas ⁊ precipere eū formas efficere ⁊
morus qui mēbrū dirigāt aut p̄plonez mutēt quēadmo
duz puero lusco precipit̄ vt scintillas intueat aut rē que
ei apparet: aut sicut p̄cipit̄ torturā patiēti ⁊ vt speculum
intueat calibis quoniā hoc p̄ducit eū ad hoc vt laboret
in rectificādo faciē suaz ⁊ frontē ⁊ oculū ⁊ fortasse inui
tus redibit ad hoc vt meliozetur.

¶ Hic ponit aliū cañ. dices q̄ mutatio de terra i terrā
⁊ de aere in aerē ⁊ de formis in formas. i. de figuris p̄spi
ciēdis ad alias figuras p̄spiciēdas: hec sunt de reb⁹ que
pp̄inquo mō p̄ferūt ei qui p̄dicet⁹ est in p̄cedēti cañ. ⁊ p̄
cipue cū faciū efficere formas rez p̄spiciēdaz q̄ dirigūt
p̄plones mēbroz sicut p̄cipit̄ puero lusco vt intueat scin
tillā aut rem q̄ sibi apparuit: ⁊ precipit̄ hūti torturā faciei
vt p̄spiciat i speculo angusto. Hoc enīz ip̄z ad hoc deducit
vt laboret ad rectificādū faciē ⁊ frontē ⁊ oculū ⁊ for
tasse ēt iuit⁹ redibit ad hoc vt meliozēt. ¶ Nota ergo qz
mutatio de terra in terrā ⁊ de aere in aerē ⁊ de formis ad
formas hz quādaz delectatiōe: ⁊ in hoc p̄fert sicut illa q̄
in p̄cedēti cañ. dicunt̄. S; mutatio de aere in aerē hz etiaz
aliū modū p̄ferendi: qz in quodā aere inuenit̄ q̄nq̄ p̄stella
tio iuuas egruz: ⁊ in quodā p̄ntia. vñ cōiter videt̄ aer nati
uus p̄ueniētiōz. Et ex cā hac vidē ego quosdaz studētēs q̄
cū bononie morabant̄ ismabant̄: nec poterant i diutur
nis morbis liberari ⁊ ad patriā redeūtes curabant̄. S; in
mutatōe formaz ispiciēdaz tres sūt modi iuuamēti. Cū
qz fiat delectatio vt dicit̄. Sed qz: imago forme hz virtu
tez imutandi māliter: vt dicit̄ ē i 3⁹ regni ⁊ 2⁹ huius. ⁊ ha
bet̄ ab Aristotele in de cāis motus aialuz. Terti⁹ qz q̄nq̄
per imaginē p̄spectā sit quidā motus exercitiū mēbrū per
quē p̄fortat̄. Et hoc mō 3⁹ lufcus respiciēs scintillā exercet
oculū: vñ plus de spū trāsmittit ⁊ p̄mutat̄ cōplō sua. Et
patiēs torturā faciei respiciēs speculum parū in quo sibi
nō apparet alia figura p̄ter figurā sue faciei cū videt̄ illam
torturāz conat̄ dirigere: imo musculos patiētes exercet.
Et tu hic hoc vide quare speculū opz parū esse.

Ex regulis preterea q̄s obseruare debes ē fortes di
mittere medicatōes i t̄pib⁹ fortib⁹ quāto plus poteris si
cut ventrē vebemēter soluere aut prouocare vomitum
aut aperire ⁊ adurere in estate ⁊ hyeme.

¶ Hunc ponit aliū cañ. dices qz p̄pter hoc qz dimit
tatur medicatio cū medicinis fortib⁹ in tēporib⁹ fortib⁹ si
cut in estate ⁊ hyeme ep̄nte multa caliditate aut frigidita
te: sicut verbigia soluere ventrē fortiter aut vomitū puo
care fortiter aut dissoluere aut vrere. Et rō est qz virtus i
estate est debilis ⁊ nō tolleret fortes imutatiōes. in hyeme
vero nisi cōseruet̄ fortis calor: nālis per suaz multitudinē
non resistet̄ sufficiēter frigidit̄: ideo nō d; virt⁹ debilitari.
Et per hoc vide quē dixi in cōmento illius affo. Ventres
hyeme ⁊ vere calidissimi sunt natura ⁊c.

Et rebus quoqz in quaz medicatōe subtile ē adhi
bendū studiū ē cū in vna p̄iungunt̄ egritudie duo qua
fieri debēt p̄ntia: qz o; verbigratia vt egritudo ifridet̄ ⁊
eius cā calefiat aut ecouerfo: qz opz vt egritudo calefiat
⁊ eius cā ifrigidet̄ sicut materia colice indiget calefactiōe
⁊ incisione ⁊ subtiliatōe: ⁊ opz vt fortitudo doloris eius
infrigidet̄ ⁊ stupefiat ⁊ econuerso.

¶ Hic ponit aliū cañ. dices qz cū in egritudine duo cō
iungunt̄ q̄ p̄ntio mō indicat̄ sicut si vñ indiget calefactiōe
⁊ aliud ifrigidatōe: iste tūc sunt res in quaz medicatōe est
subtile hūduz studiū: verbigra cū colica est vebemētissimi
doloris ⁊ p̄det a mā frida tūc eius cā qz flegma idiget ca
lefactiōe cū calidis ⁊ dolor idiget stupefactiōe cū frigidis:
⁊ ita in febrib⁹ putridis p̄tingit vt quartana ⁊ flegmatica.
Et quō sit in hoc casu faciēdū habet̄ in generali. c. vltimo
huius fen quarte: sp̄aliter aut̄ in capitulis sp̄alibus.

Amplius scire debes qz nō ois repletio neqz omis
cōplonis malicia suo medicat̄ cōtrario ex euacuatiōe ⁊
oppositiōe: imo multotiēs sufficit̄ multa regimīs boni
tas in repletione ⁊ malitia cōplexionis.

¶ Hic ponit aliū cañ. dices qz nō ois egritudo nec ois cō
plonis malicia suo medicat̄ p̄ntio. s. p̄ appropinuatōem p̄nti
alterātis vt medicine eūantis: imo q̄nq̄ sufficit̄ sola regi
minis bonitas. Hic intelligēdo per regimē administratiōe
rez non nālium. Et quō iste cañ. intelligit̄ vidisti supra: ⁊
quō ex hoc non sequit̄ qz omis cura fiat per p̄trariuz. naz
i istis casib⁹ p̄ntio ē virt⁹ cū suis istrumētis que vnicuiqz
morbo effectiue est cōtraria. ⁊ hec de isto caplo.

Ca. 2. m. De medicatōib⁹ egritudinū malicie p̄plonis.

De ex eis quidē sine materia existit p̄plo
tantū p̄mutat̄: s; si cū materia fuerit ipsa
eūabitur. ⁊ plerūqz quidēz ei sola sufficit̄
eūatio si p̄plonis infuse q̄ p̄terita ē mali
ciā nō ibi reliquit̄. ⁊ q̄nq̄ nō sufficit̄ nobis
istō si cōplonis dimiserit maliciā: imo erit nobis necesse
p̄plonez permutare cū in eūando finē fecerim⁹.

¶ Hic ponit canonib⁹ valde gnālibus in p̄cedenti caplo:
nūc quo ad sequētia magis sp̄aliter determinat̄ de morbo
ruz cura: lz illud sp̄ale sit multū cōe respectu eoz q̄ in par
ticularib⁹ libris dicunt̄. Diuidit̄ autem hec pars tota se
quēs in duas. p⁹ enīz docet̄ curā egritudis. 2⁹ docet̄ qd̄
faciēdū est cūz plures egritudies cōiungunt̄. Sed p̄s est
in p̄cipio vltimi capli fen huius. p̄ntia pars itez diui
dit̄ in duas. 1⁹ p̄ determinat̄ de curis talū egritudinū.
2⁹ accitū. ibi 2⁹: iā sciuit̄ doloꝝ cās. p̄ntia diuidit̄ in
quattuor: qm̄ p⁹ ponit̄ quattuor modos gnāles cure. s. triuz
genēz simpliciu morboz ⁊ vni⁹ generis p̄positoz vt ape
stematū. p⁹ ergo ponit̄ male p̄plonis curā. 2⁹ male cōpo
sitōis. 3⁹ curā apostematū. 4⁹ solutiōis cōtinuitatis: nec pe
tat̄ cā ordis. 2⁹ pars ē ibi: opplatiōes vero. 3⁹ ibi: aposte
matū quedā. 4⁹ ibi: solutio cōtinuitatis. p̄ntia in duas.
p⁹ ponit̄ cañ. cure male cōplonis. 2⁹ qz multotiēs mala
cōplexio est nālis ⁊ curat̄ per eūonem. dat̄ cañ. de modis
eūonuz. 2⁹ pars incipit̄ in p̄ntio sequētis. c. Res que demō
strant̄. p̄ntia capli diuiditur in partes duas. p⁹ po
nunt̄ quidaz generales cañ. 2⁹ magis speciales. 2⁹ ibi: cūz
in aliqua egritudine. p̄ntia in duas. p⁹ ponit̄ generales
cañ. 2⁹ enumerat̄ modos debitos i cura male p̄plexionis.
2⁹ ibi: dicemus. ¶ Dicit̄ p̄ntio qz mala cōplexio sine mā
p̄mutat̄ solū p̄ alterationē. S; si fuerit mala cōplexio cūz
materia: tūc mā euacuabit̄. S; si mā nō relinquit̄ malitia
p̄plexiōis facte tūc sola euacuatio sufficit̄. Et si mā relin
quit̄ malitiā cōplexiōis infire. i. facte tūc non sufficit̄ sola
euacuatio: imo ē necessariū permutare p̄plexionē post eua
cuatiōe. ¶ Circa quā partē nota p⁹ qz malitia cōplexio
nē: ⁊ certū ē qz talis non depēdet a mā sp̄ali depēdētia nec
fouet̄ ab ea. Et p̄ materiā intelligo mā in qua nō ē p̄plo
illa. Et dico notat̄ nec ab illa fouet̄: qz ex dictis p; qz mā
relinquit̄ aliqū malā cōplexionē factā post eius remotio
nē: ⁊ certū ē qz talis non depēdet inesse a mā sed fouet̄ ab
ea: ⁊ iō nō dicit̄ p̄ntia materia mala p̄plexio s; sine mā. Et
tu ex isto potes ostēdere qz aliqua febris ethica est materia
lis. Dicit̄ aut̄ sp̄ali depēdētia eo qz qualitates depēdētēs
a p̄ntia hūozuz requirit̄ ad sanitatē ⁊ vitā nō vt sic di
cunt̄ cū mā. nā ethica depēdet a spū ⁊ sanguine per quos
stat̄ vita ⁊ tamē dicit̄ sine materia. ¶ Sed nota qz mala
p̄plexio cū mā dicit̄ illa que sp̄ali depēdētia depēdet mā
compulēta aut ab ea cōseruat̄ ⁊ fouet̄. Et quo patet qz licet̄
effimera vera a spū ⁊ vapore depēdeat: est tamē i materia
lis: qz nō depēdet a mā corrupta. ¶ Nota tamē 3⁹ qz cō
plexionū quedā est facta fm modū loquēdi medicōz ⁊ qz
dam fies ⁊ quedā futura fieri. facta aut̄ dicit̄ tribus mo
dis. Cūo modo p̄ntissime qz ē qualitas p̄ducta ⁊ nō de
b 3

Et q̄ dixit Aui.
q̄nq̄ p̄fert egrō sedē
⁊ dicit̄ q̄nq̄ qz ali
q̄nq̄ nocet egrō sedē
re cū eo de quo ve
recūdat: qm̄ p̄pter
verecūdiaz retinebit
eger multas supflui
tates vt rictus: seccos
sp̄uta: ymā: sudores
⁊ reliqua huiusmo
di: q̄ si a corpe edu
cātur multū ei p̄de
rit: ergo ⁊c.

Hoc ē qz i specu
lo paruo sit reflexio
radioꝝ visualiū ma
gis vñte quo sit vt
strabositas siue faci
ei tortura appat̄ cla
ri⁹ vnde eger magis
conat̄ ad reductōes.

Hic enī canonē
p̄docuit̄ p̄ntia. quar
ta p̄ntia affo. affo.
illo: Sub canē ⁊ an
canē moleste sūt far
mācie: ⁊ hui⁹ cās vi
de a Gal. in p̄mento
p̄callegati affo.

pēdens in esse spāli depēdētia ab aliquo corporeo sine sub
tili sine grossō distincto a suo subiecto et apta conservari. et
hoc mō febris ethica ē facta: et febris effimera est morbus
fiens q: pēdet a calefacto esse spūs vel vaporis. Scđo mō
dicūt aliqua mala pōlo facta: q: inesse pducta: et hoc mō
oēs qualitātē actu exītes dicim? factas. Et mō huic oppo
sito capiēdo fiens dicim? q: mala pōlo fiens nō ē facta s; ē
est cōposita ex parte facta et ex pte futura fieri. Tertio mō
dicūt aliq mala cōplo facta: q: pducta est: et hoc nō de
pēdēs a re cōpulēta grossa: et hoc mō febris effimera di
cūt facta a Gal. credo s^o terapen. circa finē cū dicit: Qd
cōe est ethicis et effimeris adhuc nō fieri. Et dicit ita pp si
milē modū esse curatōis in ista et i facta: q: sine intētiōe ad
mām. fiens autē dicit: q: aut fm partē pducēda cū actua
li tēdētia ad plemētū. Aut q: lz tota pducta sit: tū q: de
pēdēs spāli depēdētia a re cōpulēta sine nō. Ter
tio q: dependēs spāli depēdētia a re cōpulēta sine nō. Futura
aut fieri dicit qd nōdū est fm aliquid sui pducta: s; in cor
pore est cā parata ipm facere. Idic sumit tū 3° mō factus:
et tūc p3 verificatio dicitur Aui. Nā mala pōlo sine mā si
ue facta sine non: in cura d; pmutari per alterationē. hoc
eīz sufficit solū. Adala autē pōlo mālis q: in ei^o cura est
indicatio a cā tanq; a re pter nām remouēda: p; q: etiatio
est oportuna. Et hoc mō sumēdo cūones p oi māc a cope
ductione sine hoc fiat per dietā sine per flobothomiā sine
alt. et hoc itelligē vbi materia peccās non fuerit reducibi
lis ad benignū. Nā in reducibili nō semp ē materia eua
cuanda vel necessaria euacuatio materię: sed sufficit reu
ficatio. Sensus igit dicit Aui. ē q: si mala cōplexio fuerit
cū mala materia nō reducibili ad benignū q: materia d; ē
euacuari. Sed vt dicit mala cōplo materialis quōq; dicit
materialis q: depēdet a mā et nō est apta sine materie pre
sentia cōseruari. In illius ergo cura sufficit sola euacua
tio materię. Et si dicat euacuata mā quid remouet illā
malā cōplexionē: dicit q: virtus mediātibus suis natura
libus istrumētis que remāserūt: aut mediātib; rebus nō
nālibus obite applicatis que necessario nos alterāt: vt di
xi supra 3° tegni. Et sic patz tertij dicit verificatio. Sed
si mala cōplexio mālis nō depēdet ex toto a mā imo tātū
houet et ē iam facta: tūc nō sufficit sola euacuatio: imo cum
hoc requirit alteratio post euacuatiōē. et hoc voluit Aui.
in 4° dicto. Et cā ē q: etiā euacuata illa mala mā adhuc
remanet illa mala cōplexio quā virtus sine adiutorio non
pōt remouere. et ideo indicat de sui remotiōe per adiuto
riū medici. Ex quibus vides quōd intelligi d; Gal. in illo
c. Ad manifestos vero egros. 4° d; q: nō semper i cu
ra male cōplexiōis materialis post euacuatiōē o; medicū
alterare. s. malā cōplexionē i parte factā puta qn tēdit ad
corruptiōē. et ad hoc sufficit virtus sine medici adiutorio
q: nihil de illa erat factū mō primo. et tu hāc distinctiōē
de facto et fiēte tene mēti ppter multa Gal. dicta que p
pter hanc equiuocatiōē vident ambigua. Ultimo no
ta q: in mala cōplōne māli que h; partē istaz sine factam
inuit Aui. q: primo sit faciēda euacuatio et scđo alteratio.
Et ita Gal. 3° tegni loco allegato. cuius tamen opposituz
inuit Aui. prima quarti de cura putridarū in generali vbi
vult q: febris putrida que ē mala cōplexio materialis et fi
ens quōq; ē tante intēsiōis q: nō lz vti regimīne cāc imo est
p cōtrariū alterāda: et postea cāc vacādū: ppter qd dicit
quidā q: Aui. hic et Gal. loco allegato nō intēdūt deno
tare ordinē opatōis sed ordinē intēsiōis q: primo debem?
remouere cām cōplete q; effectū remoueamus. vel dicit
scđo q: denotāt modū et ordinē qui vlti debet teneri cōsi
derādo māz vt ē cā: et morbū vt ē effect: lz quōq; habēdo
respectū ad morbi magnitudinē et accētia ab eo icipiē.

Dicim? ergo q: malicie pplonis medicatio multis sit
modis. Cōplonis nāq; malicia aut erit ifusa et erit ip
si? medicatio ex p̄rio absolute: et hec ē medicatio absolu
te. aut erit i termino vt ipsa generet: et erit eius sanatio
sanatio que sit cūz p̄missione seruatiōis.

4° hie enumerat modos cārum qui debētur i remotiōe
male cōplexiōis p̄quāto ille cāc dicūtur aut curantes aut
p̄seruātes aut vtrūq;. Et pōt diuidi in duas. Nā p̄rio fa
cit hoc. 3° ponit exēpla. ibi quēadmoduz. Dicit primo q:
medicatio. i. medici opatio p remotionē malitie cōplexio
nis ē multis modis. Et rō. nā mala cōplo aut ē facta et nō
pendēs a mā: et tūc opatio medici circa illā est solū curatio
p administrationē cōtrarij. Aliquādo autē mala cōplexio
ē in termino vt generet: et tūc eius sanatio. i. remotiō ē cū
p̄missione p̄seruatiōis. i. ista non ē curatio sola imo sem
per ē cōiuncta p̄seruatiō. 4° vbi nota q: mala cōplexio
que ē in termino vt generet ē duobus modis. Nāz quōq;
inclusiue ē in termino vt generet: et illa ē mala cōplexio fi
ens q: iam generat: quōq; vero ē in termino vt generet ex
clusiue q: nō generat sed parata ē generari: et illa dicitur
mala cōplexio futura fieri. Et id in istarū vtriusq; p̄missiōe
vritur medic? p̄seruatiōe: lz in prima vtrāq; remotiōe cū p
seruatiōe et curatiōe. in scđa autē inhibitiōe vtrā tantū et p
seruatiōe. et Aui. hic de ābab? intelligit. nā de vtroq; nō

ponit statim exēplū. Nōmē ergo curatiōis dicit de ope
medici per qd dispō que ē morbus remouet. Sed nomen
p̄seruatiōis dicit de ope qua p̄hibet futurum morb? et vo
catur p̄missio. Lū ergo morb? ē factus et nihil eius ē futuruz:
tūc sola opatio ē necessaria per quā hic morbus remouet
et ē curatio sola et medicie vt sic app̄oximate dicūtur: cau
se curatiue. Sed qn ē discrasia fiēs: intētiō medici d; esse
ad remotionē partis facte. et illa ē curatio et ad p̄hibitiōē
ptis future. et illa ē p̄seruatiō sine p̄missio. In mala autē cō
plexiōe futura fieri solū q: nullus morbus remouēdus est
nullus ē actus quin debeat curatio: sed solū prohibēdum
ē ne ipa eueniat. et ideo illa opatio medici dicit p̄seruatiō
sola. et hec habētur 3° tegni loco allegato.

Quēadmoduz putrefactionē que est cū febre quar
tana medicant cū tyriaca: et aquā frigidā in tertiana da
mus vt extinguat. Et exēplū p̄missiōis seruatiōis est
etiatio in quartana que fit cū hebebozo: et in tertiana cū
scamonea: cūz p̄ncipiū interpollatōis que accidit pro
hibere volum?. Et exēplū p̄missiōis seruatiōis solūmō
ē etiatio q̄rtane apte ppter melācolie supationē cū he
lebozo: et febrī tertiane ppter colē dñium cū scamonea.

4° hie ponit exēpla et est intrinsecus modus ponēdi exē
pla et reducēdi ad p̄positū. Ideo notate modū introductiōis
dy. deide meuz. 4° dy. ergo dat duos modos itelligēdi
huic tertū. Unus ē q: Aui. dat hic tātū exēpla et modos
remotiōis male cōplonis fiētis et future fieri: et dimittit exē
pluz curatiōis male cōplonis facte notū per curā: et tūc di
cit q: intētiō q: habet ad cām in putrida febre est duplex.
Una ē ad digestiōē humorū: alia ē ab cūones: vt dicit 3°
tegni illa pte: ferūt eīz si ita ptingit. Et ideo dicit hic pu
mū ex^m de exhibitiōe tyriace in q̄rtana eē de digestiōe ma
teriei q̄rtane: et id intelligit de tyriaca veteri q: est subtilia
rina et calefactiua. Et 4° de exhibitiōe aque fridē i tertiana
eē et de digestiōe materiei. Nā humor subtilis et calidus
digerit p aquā frigidā: vt dicit ab Aui. p̄ q̄rti. c. p̄allega
to. Duo vero sequētia sunt ex^m de p̄seruatiōe respectu ptis
future fieri in morbo fiēte per cūones. Nāz si p̄cessit pa
rorisim? tertiane vel q̄rtane ita q: ē q̄rtana vel tertiana fi
ens: tūc exhibitiō scamonee p cūone colere in tertiana et
hebebozo in quartana p cūone melācolie ē p̄missio respectu
futuri qd est pars fiētis. nāz p̄hibem? per hoc p̄ncipiū pa
rorisim? futuri et sic febrē futurā: cui tū similis iā accidit: et
id illud futurū qd p̄hibet dicit pars fiētis. Alia vero duo
ex^m. s. cūonis cūz scamonea in tertiana que nondū est: sed
corpus paratū est eaz pati. et in quartana que nondū est: s;
corpus est aptū eaz pati ppter superationē melācolie a de
bito modo qui in corpore d; esse: sunt exēpla p̄missiōis re
spectu futuri fieri qd nō est pars fiētis. Et hic modus nō
videt mibi verus q: duo prima exēpla fm modū loquēdi
Aui. sunt exempla curatiōis non p̄ncisionis. Nāam dicit
tertus quēadmoduz putrefactionē que ē in quartana medi
camur et. Et nota q: dicit supra de medicatiōe absolute
et nō dicit de cura que fit p cōtrariū. Et in scđo exēplo di
cit Aui. q: aquā frigidā in tertiana damus vt extinguat
et nō dicit vt materia digerat. 4° scđo mō exponit dy.
q: hec duo exēpla sunt de cura male cōplexiōis facte q: ē
pars fiētis: et q: Aui. relinquit exēplū male cōplexiōis fa
cte q: nō ē pars fiētis q: dicit cū ista: et tūc dicit q: tyria
cam exhibem? i quartana ad ipaz extinguedā. Et ē itelli
gēdum de tyriaca noua i qua ē virtus stupefaciēdi p opū
ibi eris. De tertiana dicit aqua fridida dat ad extingue
dū factū ex ea. Et itez hic modus nō videt mibi verus q:
tyriaca quātūcūq; noua: ē electuariū calidū: et nullibi le
git q: ad extinguedū calorem febrilē exhibeat. Quō autē
stupefacit nō p̄tinet nūc dicere. Et id quo ad quartanū: vlt
tima ex^m puto dy. optime dicere: et quo ad introductiōē
scđi exēpli de aqua fridida eligo scđz modū introductiōis
dy. sed quo ad p̄missiōē. s; quo ad introductiōē p̄missi
exēpli de tyriaca nō eligo p̄missiōē nec scđm modū. Nā ne
q; dico q: sit exēplū p̄missionis quo ad digestiōē materię
vt ipē dicit in p̄rio modo: nec dico q: sit exēplū extinctiō
nis vt ipē dicit i scđo modo. Nāam Aui. dicit q: putrefa
ctionē que ē in quartana medicamur cū tyriaca et nō dicit
q: extingamur quartanā. Dico ego q: putredo materiei
quartane multotiēs remouet p separationē partis putre
facte a residuo et per euaporatiōē eius. et hoc facit tyriaca
i quartana respectu materię. id illa dispositiua que ē putre
do cū sit facta p exhibitiōē tyriace remouet simili mō quo
mala cōplexio facta remouet per suū cōtrariū. Et id non
obstante q: ista nō sit vera curatio: q: illa putrefactio for
tasse nō ē morbus: tamē hoc exēplum curatiōis male cō
plexiōis facte: quia cū ista cōuenit p̄rio quāto est remotiō
dispōis p̄ter naturā exītis.

Luz autē in aliqua egritudine dubitaueris an sit ei^o
causa caliditas an frigiditas: et si experiri volueris non
experiaris cum superfluo: et caue tibi ne decipiar te im
pressio que erit accidētalis.

Hic Aui.

Nota q: mala mā tri
plici de cā post cūones
reliquit habituz male cō
plexiōis i membrīs. p^o
ex violētia cause foriter i
primis vt causone. 2° ex
diuturna pmanētia ipsius
male māe i mēbris. 3° ex
dispōne vehemētū mēbro
rus ad recipiēduz talē ha
bitū male cōplonis.

Nota q: in febre
melancolica et hege
matica nō puenit ty
riaca in p̄ncipio sed
post digōnez et eu
acuatiōē māc vt di
cit Aui. prima quarti
tractatū. ij. ca. lxx. sed
tyriaca q: dat grata
reprimēdi putredinē
dari o; in p̄ncipio
paroxisim? vt et quin
to canonis sūma p̄
ma. c. j. de tyriaca di
cit Aui.

Circa scđm exē
pluz multa sūt p̄side
randa p̄missiōis exhi
beat aqua frida in
tertiana: vt vult Aui.
prima quarti tractatū
ij. c. vij.

¶ Hic autē exequit̄ cañ. min⁹ vles ponēdo: ⁊ diuidit̄ in duas. Nam p̄io p̄mittit̄ quedā ad p̄positū vtilia. 2. cañ. alios curatiōis ponit̄. ibi. 1. cum autē caliditas. ¶ Prima in tres s̄m tres regulas viles. ibi. 2. ⁊ debes scire. ibi. 3. vna queq; p̄tereā. ¶ De prima dicit̄ q̄ cū dubitas vtrū egri tudinis cā sit caliditas aut frigiditas ⁊ volueris hoc p̄ iu uātia ⁊ nocētia cognoscere: nō experiaris cū reb⁹ sup̄flue frigiditatis aut sup̄flue caliditatis. ¶ Dicit̄ 2. q̄ i ferēdo iudicio caue tibi ne p̄ ip̄essione accidētale d̄cipiaris. ¶ Lir ca que cañ. nota p̄ q̄ maxime certitudo qualitatis morbi sumit̄ a iuuātibus ⁊ nocētibus: ⁊ iō multoties stante igno rantia eius exp̄imur. ¶ Nota 3. q̄ cā dicit̄ est vt dicit̄ 2. regis acutoz. q̄ illa que sunt vehemētis virtutis ⁊ appli canē. si nocēt: nocēt nocumēto magno. s̄ si applicanē de billa ⁊ nō p̄sunt nō p̄t nocumēto magno nocere. ¶ Lir ca scdm̄ dicit̄ nota q̄ medicine multoties accidētalter i primū qualitātē oppositā cōploni sue. ⁊ p̄t hoc cōtinge re multis modis. Nam quādoq; ex p̄prietate medicina ca lida euacuat colerā ⁊ postea infrigidat p̄pter defectū cali di humoris vt scamonea. ex eius ergo iuuamēto in tertia na nō est putandū tertianā esse egri tudine frigidā. Quōq; cōtingit p̄pter vnā qualitātē suā cōtrarium cōfortari vt aqua frigida sup̄infusa in corpe sanguineo iuuenili in tpe estatis facit v̄nre calorē naturalē ⁊ dissoluit materiā frigi dam i nervis. Quādoq; vero p̄git ex app̄roximatōe me dicine remoueri accēs morbi cōsimilis qualitatis cū com plexiōe medicine vt si i cocha a mā frigida sit dolo: fortis ⁊ remoueat̄ per stupefaciētia: aut si sit ventositas in calida epatis cōplexiōe ⁊ per dyacuminū dissoluat̄. Et multi sūt tales modi accidētales quos ad determinatū numerū est impossibile reducere: q̄ ea que sunt p̄ accēs, sunt infinita. Sed scire debes modos quib⁹ cognoscim⁹ qm̄ medicina p se operat̄ ⁊ quādo nō. ⁊ cū videmus nō ita fieri dicim⁹ in p̄essione eē accidētale. ⁊ tu vide in vlibus cañ. de p̄ditio nibus experimēti p̄ p̄plexiōe medicine cognoscēda. ¶ Ex his p̄z quare oz cauere deceptiōne que ex parte accidēta lis ip̄ressiōis contingere possz ne fieret error iudicij d̄ qua litate medicine vel materie.

Et debes scire q̄ infrigidatiōis ⁊ calefactiōis tēpus est vnuz: s̄ in infrigidādo ē plus timoris: quoniā calidi tas ē amica nature. ⁊ i humectādo quidē ⁊ ericcādo ē ti mor equalis: s̄ humectādi tēpus est longius.

¶ Hic ē scds cañ. de vlib⁹ ⁊ cōprehēdit quattuor cōclu siones. ¶ Prima ē tps calefactiōis ⁊ infrigidatiōis ē vnū i. equale. ¶ Secda conclusio: maior timor ē infrigidādo q̄ ca lefactiōdo. Et rō ē quia frigiditas ē inimica oib⁹ virtutib⁹ ⁊ caliditas ē amica nature. ¶ Tertia cōclusio: timor hume ctandi ⁊ timor ericcādi sunt equales. ¶ Quarta conclusio: tps humectādi ē longius tpe ericcādi. ¶ Et nota q̄ vltra has quattuor cōparatiōes sūt alie due a Gal. vna de tpe calefactiōis ⁊ infrigidatiōis cōparando ad tēpus humectandi ⁊ ericcādi. 2. ē de periculo calefactiōis vel infrigidatiōis cō parādo ad piculū ericcādi ⁊ humectādi. ⁊ ideo vt ille res melius intelligant̄ ad modūz Dy. istas sex regulas breui ter questionabimus.

Queritur igitur primo vtrum tem pus calefactiōis ⁊ infrigidatiōis sit min⁹ tpe humectādi ⁊ eric cādi stante eque equali quātitate densitatis ⁊ gradu cāz: Nam disputet̄: sed ex his que dicunt̄ s̄o terape. teneam⁹ q̄ tēpus calefactiōis ⁊ infrigidatiōis sit min⁹ q̄ multo veloci⁹ agūt actiua passiuas ceteris parib⁹. Et in cōparatiōe acti uariū ad passiuas cōstat q̄ piculū ē maior i app̄roximatōe calefactiōis ⁊ infrigidatiōis vt sic q̄ i app̄roximatōe hume ctatiū ⁊ ericcātiū per simplicē alteratiōne q̄ forti⁹ iste acti ue agūt alijs paribus. Quid ergo tenet Dy. q̄ quo ad lesio nē p̄ qualitates introductiuas p̄sequētes tm̄ ē piculū i actiuis quātū in passiuis q̄ eque cōtingit mori p̄pter. ni miū actiuoū ⁊ passiuoū excessus: hoc ē ambigū. Cide mus enim multos in siccitate p̄cedere sine multa opatio nū lesiōe ⁊ multū in humiditate distare ab optimo tēpa mēto sine multa opationū ip̄fectiōe vt p̄z in trāsitu eta tiuo: de pueritia ad senectutē primā. Et iō illius cōclusio nis scdē oppositū teneo. ⁊ videt̄ de mēte Gal. s̄o de regi mine sanitatis. c. 3. cū dicit̄: In eueriōe vero que ē s̄z ca lidū ⁊ frigidū p̄rarioū oblatio semp̄ cōuenit. Efficaciss̄ me enim sunt: ⁊ vt ita dicā virtuosiores his que sunt fm̄ siccitatē ⁊ humiditatem discretiōis. Iste tales facili⁹ deniq; a similib⁹ cibis i mo: bofaz discretiōis deueniūt siccio: ē nō operās quecūq; particularūz nullo mō manifesto nocebit sicut neq; custodiendo humidā. ¶ Euidenti⁹ autē cibi aug mētuz etatis fiat hoc quidē a prima gnātioe vsq; ad pue ritā humidissimā habētes carnē sicā aut sufficiētē q̄z se niles. ¶ Hec Gal. exp̄esse vbi vult q̄ acquisitiō equa lis siccitatis supra tēpamētū nō ē ita nocua sicut calidita tis ⁊ frigiditatis: ideo Dy. nō cōueniētē dicit. Sed nunc ventiam⁹ ad cōparatiōes i littera positas.

Queritur ergo vtrum tempora ca

lefactiōis aut infrigidatiōis sint equalia: negatiue arguitur sic. Quodlibet corpus viuēs resistit calefactiōib⁹ minus q̄ i frigidatiōib⁹ cāis. ⁊ cāe caliditatis sunt per se velocius al terantur: ergo alijs paribus semp̄ in viuēte calefactiō ē ve locior: q̄z infrigidatiō. Cōsequētia nota: ⁊ minor: p̄z cū ma iori q̄ in quolibet viuēte caliditas ē intensior frigiditate. ⁊ cū hoc frigiditas ē magis inimica nature: ergo fortius re sistit viuens infrigidatiōib⁹ q̄z calefactiōib⁹. Cōsequētia te ner: q̄ per caliditatem resistit infrigidatiōib⁹ que ē itēsiō: ⁊ p frigiditatem calefactiōib⁹ que ē remissio: in eo. Si igit̄ cale factiō ē velocior ergo tēpus calefactiōis ē min⁹ q̄z tēpus i frigidatiōis. ¶ Sed sic: si tēpus calefactiōis ⁊ infrigida tiōis ē vnū: aut hoc ē generaliter respectu cuiuslibet cale factiōis ⁊ infrigidatiōis: aut respectu tempati: aut respectu ca litatis: aut respectu infrigidatiōis nō gnāliter: q̄ calidū multo citius labit̄ i lapsuz calidū q̄ i frigidū: nec respectu tēpa ti: vt p̄z i p̄cedētī argumēto: nec respectu infrigidatiōis: quia frigidū i vltimo difficili⁹ calefit q̄z calidū i vltio infrigidef: ⁊ frigidū i vltimo facilius infrigidef q̄z calidū in vltimo in frigidatē: vt p̄z i isto. c. ⁊ per p̄sequēs frigidū i vltimo mul to difficilius calefit q̄z ip̄nmet̄ infrigidef. ¶ Tertio sic: si aliqd̄ corp⁹ ē qd̄ eque velocius infrigidef sicut calefit: tūc oē illo calidi⁹ ceteris parib⁹ veloci⁹ ⁊ citius calefit. ⁊ oē il lo frigidius veloci⁹ infrigidabit̄. ⁊ p̄ cōsequēs respectu mul to pluriū nō erit tēpus equale calefactiōis ⁊ infrigidatiōis q̄z sunt illa respectu quorū sunt eālia. ¶ In oppositū ē Gal. s̄o terape. c. ¶ Nota 2. q̄ hoc p̄t itelligi ēt aut ge neraliter respectu cuiuslibz corp⁹: q̄ i oī tali tps calefacti di ⁊ infrigidatiōis sit vnū: aut tātū respectu tēpati: aut 3. q̄ i isto. c. loquit̄ de infrigidatiōe calidi sine calefactiōe frigi di itelligit̄ ista p̄paratiōe cōparādo tps calefactiōis ⁊ infrigidatiōis ad tps infrigidatiōis calefactiōis alijs parib⁹. ⁊ hoc puto fuisse de itētiōe Aut. ⁊ tūc sunt duo mōi respōdētī. ¶ Primum ē Dy. que quasi Adarsi. tenet s̄z nō limitet se ita: ⁊ cōsistit i q̄būsdā cōclusiōib⁹. ¶ Prima conclusio: quodlibet humanū corp⁹ tēpatū facili⁹ ē calefactibile q̄z infrigidabile. p̄z q̄ i frigidatiōib⁹ resistit p̄ suū calorē vt calorē est ⁊ vt nālis ē. Et q̄z frigiditas ē magis nature inimica: ideo calorē tempatus ideo naturalis magis repugnat̄ iuductioni frigiditatis q̄ ca liditatis. ¶ Secda conclusio: quocūq; corpe frido dato in quo friditas nō sit facta illud facili⁹ ⁊ citius calefit q̄z corp⁹ cō similit̄ calidū infrigidef. Ista ē de mēte Aut. ista: ⁊ q̄ i tali frido vtrū est magis mortificata: ⁊ q̄ tale corp⁹ est multū cō densatū ⁊ idispositū pati a calido. ¶ Quarta conclusio: tps calefactiōis fridi ⁊ infrigidatiōis calidi nō sit vnū p̄ctualr: p̄t tū dici vnū latitudinalr. Et iō Gal. 7. terape. nō di xit absolute q̄ est vnū s̄z vnū quodā modo: q̄ nō tm̄ vnū istoz excedat reliquū sicut ista excedunt̄ a tpe humectādi vtrū ericcādi: vel sicut tps humectādi excedit tps ericcādi. Adarsi. aut nō dicit gnāliter q̄ difficili⁹ sit infrigidatiō i facto esse calefacere q̄z calefactū infrigidare. s̄z dicit vnā particu larē p̄clonēz. Quid aliqd̄ corp⁹ p̄ternāliter lapsuz difficili⁹ similit̄ qua mēbra calefit q̄z infrigidef: vt in patieae apople xiaz dicit̄ eē claz. ¶ Cōtra p̄clonēz penultimā Dy. ⁊ vlti mā Adarsi. arguit̄ sic: Et suppono q̄ oē corp⁹ viuēs quā tūcūq; lapsuz ad frigidū sine nālitate sine p̄ternālitate est ca lidū a dno: hoc ip̄i p̄cedūt q̄z vita p̄sistit p̄ calidū ⁊ hu midū. ¶ Suppono 2. q̄ cāis infrigidatiōib⁹ resistit corp⁹ p caliditatem ⁊ calefactiōib⁹ p̄ friditatem. ¶ Suppono 3. q̄ ma gis actiua sit caliditas q̄z friditas. ¶ Suppono 4. q̄ re si stere reducef ad vitā actiuā. nā per virtutē m̄ae passiuam nulla habet̄ resistētia: vt p̄z de mā prima. Et tunc arguit̄ sic: Omne mēbrū humanū viuens ⁊ oīs hō magis resistit cāis infrigidatiōib⁹ q̄z calefactiōib⁹: ergo a debiliorib⁹ cali dis p̄t calefieri q̄z fridis infrigidari. ⁊ p̄ p̄sequēs min⁹ po tētes cāe calefactiōes regunt̄ ad calefactiōem q̄z regunt̄ ad fridē ad infrigidatiōem: ⁊ iō facili⁹ vnū quodq; corp⁹ calefit q̄z infrigidef: ⁊ p̄ p̄sequēs veloci⁹ alijs parib⁹. ¶ Et ex isto arg⁹ arguit̄ sic: Lapis corp⁹ infrigidatus i vltio ⁊ sequit̄ q̄ hoc facili⁹ calefit q̄z infrigidef ip̄m. S̄z hoc difficili⁹ calefit ⁊ facili⁹ frigidat̄ q̄z corp⁹ calefactū in vltio. Igit̄ hoc idē corp⁹ frigidū multo facili⁹ calefit q̄z calefactū in vltio infi gidef. Cōsequētia p̄z itelligētī ⁊ p̄t poni in terminis ⁊ erit clarior. Adibi autē videt̄ supposito q̄ ego nō puto verū q̄ oē corpus viuēs plus hēat de caliditate q̄z de friditate vt isti tenēt. ¶ Dicedū p̄ q̄ corp⁹ infrigidatū calefieri: p̄t in telligi duob⁹ modis. Vno mō absolute: q̄ fieri calim sine caliditate accētali sine nālī: ⁊ corpus infrigidari eodez modo. Sed mō calefieri fridū caliditate nālī ⁊ quētiē ita vt p illaz ad sanitatē reducef: ⁊ cōuerso calim infridari ita vt p illā fiat sanū. ¶ Nota 2. q̄ corp⁹ fridū p purā calefactiōē ab igne cū reducef ad gradū equalē t̄pato nō oz q̄ p̄ hoc sit factū t̄patus ⁊ sanū: q̄ ista caliditas nō debite p̄pēdet

Pro isto argumēto fa cit vna sententia Gal que dicit q̄ nulla actiua quali tas sibi rem vicinaz adeo mutat sicut calor.

Impressio acci dentalis duplr potest medicū decipere in iudicio de cā morbi in frigiditate ⁊ caliditate cē: vno modo ex pte medicie vt q̄ me dicia sūt cala ⁊ mor b⁹ credit̄ q̄ sit fridus ⁊ nō ē: ⁊ sic cōuerso dicat de frigida. Alio mō ex pte egri tudis vel cāe vel ac cidētū cū que p̄pter vehemētia suā p̄mo uēt calorē extraneū i membro egro vel in parte p̄ria s̄z mā sit frigida. Pro primo vide Alui. xxij. sen ter tij. c. vij.

Supposito q̄ frigidū i vltimo facili⁹ calefit q̄z ip̄nmet̄ infrigidef: ⁊ diffi cilius calefit ⁊ facili⁹ in frigidatē q̄z corpus calidū in vltio: pone sic in termi nis. Calefit facilius tale frigidū i vltio q̄z infrigidef facilius vt. iij. ⁊ infrigidef facilius vt. ij. ⁊ calidū i vltimo q̄ facilius ca lefit ⁊ min⁹ facili⁹ infrigidef

frigiditate in vltio: calefacit facilitate vt. i. et in frigiditate facilitate vt. i. et sequitur quod frigidum in vltio calefacit facilitate vt. i. et calidum in vltio frigiditate facilitate vt. ergo frigidum in vltio facilius calefacit quam calidum in vltio in frigiditate: quod erat probandum quare etc.

Potest in probabili tene-ri ista ratio quod tempus calefaciendi et in frigiditate sit equale: quod si caliditas sit frigiditatis actiuior: quod in subiecto quod debet frigidari est calefactus et per rationem: quod de calefacto est in frigidum et per sequens de his et spiritibus: et merito huius diffinitionis passio: et si actio sit in equalis actiuior non repugnat quod possit puenire motus equalis velocitatis: et hoc tanquam probabile docuit preceptor meus magister et de car de landalphis.

a spiritu et humoribus. Nota quod in corpore vltimate frigiditate est sanguis et spiritus magna defectio: tunc pono duas conclusiones illi penultime concordantes. Prima absolute loquendo de calefactione et frigidatione quodlibet corpus vinctus facilius calefit quam in frigiditate. per rationes supra positas. Secunda vero loquendo de calefactione et frigidatione que est cum reductio ad sanitatem: calefactum in vltio facilius deducitur vel frigidatur quam frigidatum in vltio calefiat. Ista ratio per quod ad reductum frigidatum in vltio requiritur regnatio spiritus et sanguis boni: et adhuc requiritur virtus que in frigidatione vltima est multum defecta. et hoc voluit Aui. in parate de quod ponit infra. Sed in istis rationibus hic positus vult quod posita paritate in causis calefacientibus et frigidantibus ad modum medicorum: quod appropinquemur medicis similibus gradus et in proportionali doli: eque velociter fit calefactio corporis lapsi a tepore per frigidum cum lapsu sicut in frigidario corporis lapsi a tepore per calidum cum lapsu: quod non multum in velocitate distat: et quod teporibus minus acquirunt de frigiditatis latitudine ad hoc ut sit frigidum quam de caliditate ad hoc ut sit calidum cum latitudine tepamenti a medio versus calidum fit maior: quam a medio versus frigidum. Et sic vix meam attende quod ponendo ut ego dico temperamentum de secundo modo correspondere temperamento ponderali: iste regule multo facilius saluantur et precipue ponendo quod plus potest corpus tepamentum labi ad frigidum statu vita quam ad calidum ut supra dixi. Argumentorum solutiones penes dicta sunt faciles.

Queritur consequenter vtrum sit maior

ius periculum in frigidatione quam in calefactione? Negatiue arguitur sic. Et que ledere potest dyscrasia calida sicut frida: ergo non maior periculum est in frigidatione quam in calefactione nec est. Cosequentia nota: quod in vltio est timor et equale mali finis. Et assumptum per quod per vtrumque illorum potest infirmus ad motum deducit. Secundo sic: illius appropinquatione timor est maior ad quem sequitur lapsus magis difficilius remouibilis ut plurimum. sed per appropinquationem calidior sequitur lapsus difficilius remouibilis ut plurimum: ergo in calefactione est timor maior. Cosequentia nota: et assumptum per quod maior et a Galieno regi. acuto. cometo 37. huius mea quotationes. Et minor per quod in calefactione plurimum sequitur lapsus ad calidum qui difficilius remouetur quam sibi equalis ad frigidum ut plurimum. Nam ut plurimum isti lapsus non sunt facti nisi in vltio modo caliditatis: ergo in frigidatione est difficilius cum fuerit tale in vltimo quam frigidum calefacere ut in isto. c. Confirmat quod morbi frididi sunt minus periculosi calidus: ut dicit Joannes damascenus in affo. Tertio in illa alteratione est timor maior per quam facilius labitur corpus a proprio temperamento labitur: ergo in calefactione est maior timor. Assumptum per quod maior notum: et minor probata est in precedenti dubio. nam minus resistit corpus calefacientibus quam frigidantibus: et caliditas est frigiditate actiuior ut dicitur: ergo minor est caliditas ad facilius corpus tepamentum labi ad calidum quam ad frigidum. In oppositum est Aui. in lra. et Gal. 7. terape. Pro solutio de vbi nota pro quod in calefactione quantum oportet: aut in frigidatione quantum oportet. s. quantum dicitur artificialis ratio multoties magnam facimur nocumetum ut inuameta maiora sequantur: sicut quod propter dolorem vehementiam stupefacimur: aut quod propter humorum seruitorem et caliditatem aqua frigidam multam damus in potu: aut quod propter spasmodum puocamus febrem: aut propter humores crudos digerendos appropinquamus calida vehementer vsque ad cauteria: in quibus omnibus et si sciamur fieri notabilia nocumeta tamen eligimur ita operari propter inuametorum sequentium idem maioritate. Quis autem calefactione aut in frigidatione quantum oportet non est timor neque magna facimur nocumeta ut in paulatina alteratione versus temperamentum. Ex quo per quod mens Aui. non est quod sit maior timor: in calefactione frigidum cum ad temperamentum reducit. In his etiam causis raro contingit cum sola alteratione querimus quod admittamur medicinas multum fortes. sed plurimum est cum propter aliquam causam vltra propria temperamenta alteramus membra aut multum repetere. Nota quod magnitudo timoris in talibus. s. calefacientibus et frigidantibus admittendis est maxime respectu principalium membrorum aut nobilium habituum operatione ut habitum est in precedenti. c. Tertio nota quod per frigidationem et calefactionem non omnes corporis operationes equaliter leduntur: imo quedam sunt que per frigidationem supra temperamentum multum leduntur: et ille cedet per calefactionem supra temperamentum non multum lederentur imo forte fortificarentur. hoc notari sumit a Galieno de acidit. ppe sine per cartam. Nam digestio et nutritio et siles ex frigiditate leduntur multum. que tamen a calido supra temperamentum non tamen multum excedere inuaniunt ut ibi ad lras dicitur. Nota quod membrorum principalium et sibi seruientium operationes ceteris que videtur esse inter naturales magis corpori toti vtilis plurimum idem gent calore: et per paucum frigus excederet mensuram ledunt multum: ut digito stomachi et epatis et spiritus generati et transmissio tamen a corde quam a cerebro. et ille cedet per aliquantulum calorem supra tepamentum non ita lederentur: aut sicut ego puto esse de mente Galieno inuaniunt. Quarto nota quod de calido lapsu et frigore coiter tenentur quod paruus lapsus ad fridum est deterior quam sibi similis vel equalis in gradu quantitate ad calidum sed in magis sit secus penes me. Ex istis potest poni conclusiones. Prima: ma: non semper in frigidatione aut calefactione est timor. per cum il-

lis solum ad tepamentum corpus paulatim reducit ut in admittenda ratione exercitum tepati aut quod tepate. Secunda ratio: de corpore tepati per equaliter timor et paucum et perennales in fridatione plus ledit quam per equaliter calefactionem alius paribus lederent. per quod labitur peiori lapsu. Tertia ratio: per calefactionem principalem membrorum vltra propria tepamenta paucum et perennales minus totum corpus ledit quam per equaliter in fridationem. per quod in fridatione leduntur operationes ceteras et per parua calefactionem non ita leduntur. Adodo constat quod deficientibus omnibus operationibus totum corpus alius paribus maiora nocumeta incurrit quam per propria operationum lapsus. Quarta ratio: absolute in fridatione dado plus timendum est quam in calefactione alius paribus operatione medici rationabili exite. per quod in tali operatione non est vltimate calefactionem aut in fridationem sicut in principalia membra in quorum alterationibus maxime est timor. sed in eorum non vltimate in fridatione vel calefactione maior est timor: in fridatione cum in de maius totum corpus incurrat nocumetum. Sequitur ergo conclusio. Dico ergo notanter in vltimate in fridatione vel calefactione quod ut alias dixi in propria huius conclusionis: aliqua est in fridatione cum qua stat vita et cum sibi equaliter calefactione supra tepamentum non statet vita. Ex his per quod ad quod solutio et supposito quod non quilibet lapsus ad frigidum sit deterior quam sibi equalis ad calidum. per argumenta facta non concludere ex alio capite: nisi sic dicat quod in principibus membris quilibet lapsus ad frigidum sit deterior quam sibi equalis ad calidum: id non repugnans positioni tue et solutio fiet clarior.

Dubitatur vtrum tempus humectationis sit maius

tionis sit maius tempore exiccationis? et videtur quod non quod morbi humidi subito sunt sicut aut paulatine: ut per quod in spasmo humidum aut sicco tertium. In oppositum est Aui. hic. Pro nota nota pro quod ut supra dicitur intelligimus de istis alterationibus in dicitur copationibus put non sunt males nec sequuntur male pntias: ita quod humectari intelligitur fieri humidum qualitate et non precipare materia humida. Secundo nota quod humiditas iter qualitates passiuas est minus actua cum magis habeat materia passibilitatis et actioes aliarum obtundat. Tertio nota quod caliditas inuadit ad exiccationem et friditas per accens ad humectationem. et multo fortius agit caliditas exiccando quam friditas humectando. Et per quod in his per quod caliditas est magis actua et ter applicatis citius fit exiccatio quam humectatio. Tepor ergo exiccandi est minus modo dicto tempore humectandi. Argumentum autem probat quod morbi humidi qui dicuntur humidi quod a materia humida pedetes sunt citius exiccates quam dicuntur sicci: quod sequentes humidi substantifici sumptioes d quod hic non loquitur.

Dubitatur ultimo utrum sit timor

equalis in humectatione et in exiccatione? videtur quod non. Nam sicut caliditas est magis actua et magis amica nature quam friditas ita se habet humiditas respectu siccitatis. et id timor in exiccatione do de maior. Confirmat quod morbi sicci tardius curantur cum curet per humectationem que tardius compleret suam operationem. In oppositum est Aui. Rndet quod timor est maior in exiccatione quam in humectatione. sed per modicum excessum respectu eius quod timor in fridatione excedit timorem in calefactione: et id respectu equalitatis illorum timorum isti dicuntur equales quod valde modicum se excedentes.

Unaquodque propterea humiditas et siccitas seruat per suam riu carum confortationem et pmutat per carum sicut ipsi fortitudinis augmentum. Et caliditas quidem fit fortior causis quare iam expleum sermones: deinde per modificationem et superfluitates expellere et repletionem et oppilationem aperire. deinde ex eo quod ipsa seruat: et hec est humiditas tepata. friditas vero fortior ex eo quod ipsius confortat cas et quod caliditate suffocat: et ex eo quod ipsa superflue resoluit: et est siccitas sicut essentia et caliditas sicut accidens.

Ad hoc ponit tertiam regulam dicens quod vnaqueque humiditas aut siccitas confortat ad confortationem suam carum et remouet per augmentum fortitudinis carum sui contrarij. Dicitur quod caliditas fit fortior per cas dictas supra fen 2. c. de cas calefacientibus. 2o per modificationem. 3o per apertiones oppilationum. 4o ex illo quo caliditas confortat et hec est humiditas tepata. Dicitur quod sit friditas fortior per cas in fridantes et per cas suffocates caliditate et per cas caliditate resolutes. i. facientes caliditate paucam propter resolutionem. et de istis est caliditas per se et caliditas per accidens. Circa primum dictum attende quod res est clara. nam quod res aliquid est apta ab aliquo dependere et sequi ad ipsam tanquam ad causam per illud est aptum confortari et intendi. Et intellige hic quod confortari fieri fortius quam esset si talis cas applicatio non fieret alius paribus. et non intelligo absolute huiusmodi carum suarum confortationem. sed intendi non potest ut ostendit pro affo. illo affo. Digesta medicaria. et ista per quod est clara: quod qualitates remouet per applicationem sui contrarij. Circa secundum dictum nota quod carum calefactionem quedam sunt per se calefacientes. et de istis dicitur fen 2. loco allegato. sed quedam calefaciunt per accidens et que sunt infinito modo: Aui. non posuit omnes modos: sed illos qui magis contingunt et sunt tres.

Aduerte quod duplex est humectatio. s. substantifica qua humiditas ipsa substantia est corporalis rei que humectat. Alia est humectatio madefactioa penetrans in poros vel adherens superficie rei humectate absque hoc quod ei substantia in corpore: et hec diffinitio fuit de mente Aui. prout primi doctrina terna. c. ij. Et vltima aduerte quod quando dicitur Aui. equaliter timor in humectatione et desiccatione: intelligitur de humectatione et desiccatione non quibuslibet sed de modeste et medicinali adhibitis contra dyscrasias corporis et quoad modum operis: et in ista hec dicitur duo. per quod equalis est timor humectationis et desiccationis modo moleste puenientium a medicis quoad modum operis: sed maior est timor imoderata desiccatione quam in simili humectatione ceteris paribus. per quod timor humectationis substantificae longius est timor desiccationis: sed desiccationis timor est breuius timore desiccationis.

tres. ¶ *Primo* ē mūdificatio corpis: et dicitur itelligi ista mūdificatio ab hūorib⁹ frigidis. Nam illorū euacuatio ē cā vt corp⁹ calefiat: qz calidi hūores magis redeūt ad caliditatem et facili⁹ ab illis alterant. Cōtingit et euacuatio calido rū hūorū qñ suffocāt sua quātitate corp⁹ calefacere per accēs. ¶ *Secūdo* modus ē apiendo oppilatōes: et p hunc modū calefiūt mēbra ad que debēt mitti spūs et sanguis: s; trāsmitti nō pōt pp oppilatōne. Illa vero mēbra i qb⁹ claudīt sanguis et spūs p̄hibētur p oppilatōne euentari. Multoties et per oppilatōem calefiūt mēbra: et hoc modo febres et putredo plerūq; cōtingūt. ¶ *Tertio* modus est p pntiā subiecti calorū qd subiectū ē hūiditas tēpata. nam hūiditas frigida aut nimia multoties suffocat. Et tu cōsidera etiā qz alijs modis fortificat caliditas p accēs vt ex effusioe aque frigide sup corpus sanguineū vt illo affo. ē aut vbi i tethano. Itē cōsidera qz semp nō ex aptiōe oppilatōnū corpus calefit imo qñq; ifrigidat: vt p; in cura effimere ex oppilatōe. et iō hec cāe hic posite nō soluz per accēs calefiūt vt semp: sed sūt ille p quas vt plurimū fit talis calefactio p accēs. ¶ *Quarta* dicitur ē clax qz frigiditas fit fortior p cās p se ifrigidates vel saltē ē apta fortificari s; qñq; cōtingit oppositū p accēs. S; modi quib⁹ p accēs plerūq; fortificat sunt suffocatio calorū a multo hūmido p oppilatōne et resolutionē multi hūmidi qd ē calorū subiectū. Nam frigus fit forte p cās per quas calor extinguit. Calor autem extinguit per se a cōtrario corrupēte et suffocāte: vt dixi supra i. c. de etarib⁹. et iō cāe hoc facietes extinguit calorē. Sunt autē qñq; calidi hūores et cibi sua nimia quātitate suffocātes: et iō per accēs extinguites. Qñq; autē cāe alie calide nimii resoluētēs. ¶ *Nota* qz resolutionē ē cōuersio hūmiditatis corpulētē i vaporē: et iō resolutionē p se fit a caliditate et nō a siccitate cū stet causas fortiter resoluētēs eē hūmidas. Qd ergo dicitur Aui. fieri a caliditate p accēs et a siccitate p se nō itelligat de resolutionē s; de remissioe calorū que p se sequit paucificationē hūmidi et siccitatis cū nō possit actualis calor i mirto nisi i hūmido fundari. Siccitas ergo ē p se cā remissioa calorū et caliditas p accēs. siccitas enī ē imediata cā: et caliditas mediāte siccitate. vel siccitas ē dispositio i subiecto mirto quā per se sequit diminutio calorū: s; caliditas non sequit per se diminutionē calorū.

Qui autē caliditatis superfluitatē cū oppilatōib⁹ medicat sibi cauere d; ab ifrigidatōe superflua ne in pueritēdo oppilatōne in lapidē augmētuz faciat et ne calide pplexionis maliciā augmētet: imo paulatim pmo medicari d; cū eo qd abstergit. et si qd ifrigidat ei suffecerit sicut aqua ordei et succus scariole erit cōueniens. et si nō suffecerit istud: tūc cū illo qd tēperatū existit. qz si hoc nō suffecerit: tunc cum eo in quo subtilis existit calor v; ex hoc sis sollicit⁹ quoniā iuuamētū eius diaphoretis ifrigidatō plus cōfert qz fit nocumētū qd facit ei calor qui ad extinguendū est facilis post aptiōes.

¶ In ista pte ponit cā. magis spales: et diuidit in tres: *Primo* ponit quedā cā. in modo cure: quicū mala pplexione calida pūgūtur res qdā pter naturā. *Secūdo* cā. in modo cure qñ cū mala pplexione eadē cōiungit res nālis merito cuius variat modus cure. 3° ostendit cā. merito mae applicatōe vel instrumenti cū quo fit curatio. 2ª ibi: amplius scire debet. 3ª ibi: scire quoq; debet. *Prima* i duas. p^o ponit duos cās. 2° remouet quedā dubia circa supradicta. ibi 2^a: cōplonē vero frigidā. p^o i duas s; m duos cās. ibi 2^a: et est etiā. ¶ In p^o parte dicit cū aliquis curat malā pplexionē calidā cōiunctā oppilatōi d; cauere a re nimius ifrigidate: ne cōuertēdo mām oppilatōem i lapidē. i. i re durā et ne oppilatōes faciāt augmentū. ¶ *Secūdo* d; cauere a re nimis calefaciēte ne augmētet malitiā cōplexionis calide: sed paulatim icipere et p^o cū frigidis absteruius et apitiuus sicut aqua ordei et succ⁹ scariole. Qd si nō suffecerit faciat cū hūitib⁹ parū caliditate: nec in hoc timeat. nā iuuamētū qd fit apitōe ē maius nocumētō calefactiōis pauce. Et facta aptiōne et resoluta mā illa facili⁹ ille puus calor remouet. fundat autē cā. sup regula posita. c. vltimo hui⁹ tractatus. ¶ *Lū* d; d; d; pplexionē pplexionē mō indicātes pūgāt attēdere o; fortior altera nō neglecta et icipe a securiori. Cōstat autē qz si inciperē a calefaciētib⁹ certe scio me facere nocumētū calefaciēdo: et nescio certe qd illd poterō euitare: s; cū p^o apitiua frida et tēpata nō remouēt ad calā tēpata dūenire. ¶ *Secūdo* nota qz aptio oppilatōis ē cā resolutionis hūorū facili⁹ peccānis: et iō aptio iuuat i mala pplexione calā ifrigidatōe p quāto facit resoluī materiā calefaciētem. Et est etiā cum acutorū hūorū digō extinguedi superfluitate. p̄hibet licet quidā hominū sint qui poterunt ad hanc destruendā sentētiā et ignovent qz fortis extinctio deicit virtutē et quāto magis i corpōib⁹ que ab egritudine debilitata fuerūt licet aliquo directōis modo ma-

teriaz rectificet qd est cū post ipsas alie proueniūt egritudine aut ex malicia cōplexionis simplicis aut ex materiaz frigidis cōplexionis pplexionis quā rectificauit.

¶ *Hic* ē scds cā. Et dicit Aui. qz qñq; digestio hūorū acutorū p̄hibet extinguedo superfluitate et dicit eē verum nō obstāte qz quidā pterui dixerūt tenēdo oppositū. Cā. autē pbat dupl. ¶ *Primo* sic: acutorū hūorū digestio p̄hibet oēs admistratiōes rei plurimū deiciētis virtutē: s; fortis extinctio ē huiusmodi p̄fertis i corpore debilitato p alios morbos: igitur. Ad dicit p; qz digerēs ē virt⁹ et nō puus calor: et mō: ē de se nota. Cū ergo virt⁹ ē dūbilis et acuti hūores indigēt digestiōe: cauebim⁹ a nimia extinctiōe vt cū potu nimie aque frigide. ¶ *Secūdo* rō ē qz acutorū hūorū digestio p̄hibet oēm admistratiōes rei que p̄ducit ad egritudinē frigidā aut cū mā frigida aut sine: s; multū fortis extinctio ē huiusmodi: ergo. ¶ *Nota* ergo circa istū cā. vt dicit p^o quart. c. de putridarū i gnali qz digestio acuti hūorū subtilis ē vt ifrigidat et igrosset: et hoc fit ab aqua frigida. Et iō multoties ppter hūmorū mali digestiōne indigēt fortis extinctiōe. S; qñq; corp⁹ ē ita dispositū vt nō obstāte qz sit hūmor acutus digerēdus non debem⁹ dare aquā frigidā: vt si cēt apa in viscerib⁹ aut cōplexio inata debilis et i casib⁹ ibi narratis. Quidā vero nō cōsentietes qz nō semp ē admistratā fortis extinctio qñ sūt hūores digerēdi acuti: dicit tñ cū hoc qz non p̄hibetur exhibitiō fortis extinctiōis ppter hūmorū acuti digestiōnem: s; ppter vitare alia nocumētā qz sequit. Ad hoc ergo remouēdū dicit Aui. qz qñq; digestio hūorū acuti p̄hibet exhibitiōne fortiter ifrigidantū qz indicat virtutem nō debilitari multū et nō debem⁹ multiplicare hūmorū facietes morbi cōtrariū qz tūc virt⁹ et ē magis intēta i digerēdo eos: ergo idicatōe sumpta a digestiōe acuti hūorū p̄hibem⁹ fortē extinctiōes qñ. s. aliqd istorū timerem⁹. Nec valet argumētū: hūmorū acuti digestio idiget igrosset et ifrigidatōe: ergo nō p̄hibet fortē extinctiōes. Nam qualēcūq; ifrigidatōne idicat: s; cū virtutis pstantia tāta vt meli⁹ qz prius digerat. et tu sup isto fundamētō fabrica qz morbi malis acutus idicat cibi p̄hibitiōne et virtus debilis idicat cibi exhibitiōes: s; nō imediate et directe.

¶ *Cōplonē* vero friaz calefacere qñ difficile ē cū iā est ifusa et multū facile in p̄cipio et ad vltimū calefacere frigidū in p̄cipio rei ē facili⁹ qz calim in p̄cipio ifrigidare: sed caliduz in fine ifrigidare licet sit difficile: est tamē facili⁹ qz frigidū i fine calefacere: quoniā superflua friditas ē ipsa mors inati calorū aut ei p̄pina.

¶ *Remouet* hic quedā dubia: et diuidit in duas s; duo dubia. ibi 2^a: et debes scire. *Primo* dubiū dicitur est supra qz tps calefaciēdi et ifrigidādi ē vni. ¶ *Dubitat* ergo vtrū sit tāta difficultas calefacere corp⁹ ifrigidatū sicut calefaciēdi ifrigidare: Et rōdēns pono tres cōplones. ¶ *Prima* est: difficile ē calefacere pplexionē frigidā cū iaz ē ifusa. i. facta: sed facile ē calefacere frigidū cū ē in p̄cipio. ¶ *Secūda* cōplone: facili⁹ est calefacere fridū in p̄cipio qz ifrigidare calim in p̄cipio. ¶ *Tertia* cōplone: s; sit difficile ifrigidare calz in fine: tñ ē facili⁹ ipz ifrigidare qz calefacere fridū in fine. Et cā ē qz qñq; superflua friditas est ipsa mors inati calorū aut ei p̄pina. *Prima* ergo cōplone nō h; difficultatē cū mala pplexio frida facta sit magis habituata. S; dubiū p̄fertis ē in 2^a et 3ª quō saluent si ponam⁹ oē viues a p̄dominio esse calim et hūmidū vt plerūq; volūt. Videt eiz hoc mō qz oē viues quātūcūq; frigidū in fine stāte vita est facili⁹ alterabile ad calim qz ad frigidū. Nam minus resistit calefaciētib⁹ qz ifrigidatib⁹ p ea qz dicta sunt supra. Nam caliditas fortis resistit qz friditas alijs parib⁹: et est intētio: et friditas ē magis inimica nāe: vnde magis ei⁹ inductōi resistit. Cū ergo sit difficile ifrigidare calim in fine qz calefacere frigidū in fine: sequit qz difficile est ifrigidare calim in fine qz calefacere frigidū in fine. Nec valet rō d; nec alioz modernoz dicitūz qz ppter cordis dēsitatē psequētes friditatē et ppter virtutis debilitatē qz est maior cū frida pplexione qz cū calā: cōtingit qz friduz difficulti⁹ calefit. *Primo* eiz ex hoc sequit qz nō oē corp⁹ viues humanū facili⁹ alterat ad calz qz a dfriduz vel qz corp⁹ qd ifrigidat minus sit cās resistēs ifrigidatib⁹ qz corp⁹ qd calefit calefaciētib⁹: cui⁹ oppositū volūt oēs medici. ¶ *Id* p^o dico qz corpa humana qdā sūt frida respectu mediū vniuersa substātia vt dixi i qōne de eqli ad p̄odus. ¶ *Et* dico 2° qz plus pōt distare corp⁹ hūanū p friditatē a tēpamento qz p caliditatē: vt dixi. c. de pplexionib⁹. et iō videm⁹ corpa debite recta i senectute labi p̄tinere ad friduz. ¶ *Dico* 3° qz Aui. per calefacere vel ifrigidare nō itelligit absolute calefacere vel ifrigidare: s; ita vt corpus calefactū talē vel ifrigidatū sit nālius dispositū qz prius imo nāliter dispositū quāuis forte prius p̄ternaturali fuisset dispositū. loquit eiz de illa calefactiōe et de ifrigidatōe que ē cura morboz. Et iō disputatiue defendi pōt. p̄rio quedā mēbra viuetia eē ita itēse frigida qz difficulti⁹ sit illa accidētālē calefacere qz quocūq; calida i frigidare. s; ego puto exp̄ictiā vidisse p̄trariā. Nam vidi in

Cōtra scētā Aui. hic ē auctoritas Galieni in scdo tegni qz quedā a similib⁹ sue crasi facile mutat aut a p̄trarijs moderato vlt: et qz simile addituz suo simili facit ipsum furere: sed credo qz hoc itelligit de similib⁹ nō quidez in gradu s; in qualitate que supercedit actu vel virtute.

Nota qz medicie apitiue et medicie absteruie sūt eiusdē generis: differunt tñ penes magis et minus vt vlti Serapio in sermone quarto. c. vi. sūt aggregat. Et Aui. scdo hui⁹. c. iij

Et iō dicit Aui. 30 ar i suo thesū tractatu fr. c. xij. enāz sūt tu effes sicut Escula pūs i sciētia medicie ne nō poteris diminere vehemētias febriū putride cū re in frigidatūna et offerdet rē.

Gal. i p̄mēto illi affo. p̄ime p̄ticle. Que egerū tur rē. dixit qz extinctio nō solū fit ex potu aque fride vel alijs potib⁹ fortis frigiditatis: sed et ex cūatione vsq; ad sincopim.

Et Gal. et. xij. de ingenio sanitatis dixit qz in febre acuta virtute existente forti et mā digesta aq; frigidā dari potest rē.

Dicitur Gal. x. de ingenio sanitatis. c. ix. qz si p̄tens ethica febrilē vehementer ifrigidat prius qz veniat ad p̄fectā p̄sūptionē ita vt ethice ethica senectutis qd dicitur vniū qz si p̄maneret i ethica febrili.

quodam cum icurrisset fluxu sanguis narium q per horas tres fere infudum aqua frigida sup caput capite continue fumate & vehemeter existere calido. nec memini aliquo mebro et mortuo tanto tpe ifusam aqua feruente quin postea esset actu calidum. hoc dimittamus. dicere forte q plus resistit friditas q caliditas in illo rone sue intensidus. Scdo magis ad metem Aui. rindedu vt dixi in. q. pcedenti q difficulte e fridum i fine ita calefacere vt maneat sanu qz ifridare calidum ita vt sanu remaneat. Ita calefaciedo friduz oz vt fiat spuuz & sanguis gnatio qb idiget virt q ia e dfecta i vltimo frido. In prin aut frigidu calefacere e leui: no qz frigidu bz plus caliditatis qz friditatis: sz qz virt magis intendit caliditate qz friditate qz minus est nre rebellis. Et addi pot qz state equali lapsu perfectiori a rpameto min gradualr distat frigidu pax lapsuz qz aliqd calm: sz i multuz lapsu fit spuuz: vt ostedi supra. c. de pplexionibus.

Et debes scire q ifrigidatio qnzqz siccitati ptingitur & qnzqz humiditati & qnzqz ab vtriusqz separaf: verum sic citas magis sit masua cu frigiditate q senuit & humiditas e magis adduces frigiditate que accidit.

¶ Hic remouet dubiu scdz: & e de copatiode qualitatu: actiuaru & passiuaz ad inuicem i causando se. Et diuidit i tres. pmo ostidit quod se bz frigiditas in fieri ab aliq passiuaru. 2o quod siccitas fiat a caliditate. 3o quod humiditas fiat a frigiditate. 1a ibi: & iam quide. ibi: & qnzqz et oes. pmo ma a quibusda itroducit vt textu iacet: & ita dicit ibi tria. ¶ pmo e q qnzqz frigiditas ptingit siccitati: qz qnzqz e mala ppo frigida & secca: & qnzqz coniungitur humiditati: qz e aliqua mala coplo frigida & huida: & qnzqz sepa ab illis qz e frigida tnu. ¶ Scdz dicitu e q siccitas sit masua ppter frigiditate senilem. i. cofirmaf & sit siccitas maior: frigiditate senili. ¶ Tertiu dicitu e q frigiditas accentalis sit ab humiditate: & hic modus expositiois no e fm modu diuisionis supra posite imo videt supflu & diminut. ¶ pmo e q qnzqz siccitas est ca ifrigidatidis ita q cu dicit coniungit itelligit in causanda. ¶ Tertiu e q ifrigidatio qnzqz est a neutra istaz sed p frigiditate solam. ¶ Quarto e q lz ita sit vt pdicit tu siccitas e magis apta manere & facere frigiditate simile senili qz facit frigiditate ppter defectu humidu i quo calor: dz fundari & hoc mo e frigiditas senilis. ¶ Quintu e q humiditas sit magis apta facere frigiditate acciditalem qz siccitas. Ita humiditas quodammodo suffocado & phibedo digestionem est ca frigiditatis acciditales. ¶ Ex quib p qz frigiditas coseques siccitate difficulte remouet vt plurimu qz pseques humiditate. na ista no remouet nisi p regeneratidex huidi nalis: & scda p euacuacione huoris accentalis que euacuatio e valde facilior.

Et iam quidem omnes caloris cause cum supfluunt in exiccando iuuant.

¶ Hic docet quo siccitas fit a caliditate: & dicit q oes cae caloris qz superfluunt iuuat in exiccado: vbi nota q caliditatis p se e calefacere. q ergo ericcer est per accis pro quanto resoluuit humiditate corpuleta. Adodo caliditas cu no sit supflua in digeredo multiplicat humiditates attrahedo ad locuz & diffundit eas in totu: vñ calida balnea ponunt in numero ipinguatuu. Ita ergo caliditas semp ericcat cu aliqz humectet: sed semper cu superfluit ericcat qz no tam bene digerit: & plus resoluuit qz attrahat.

Et quadoqz etiā omēs frigiditatis cause cum superflue fuerint in humectado iuuant.

¶ Hic ostedit quo humiditas fit a friditate: & diuidit in duas. pmo facit hoc. 2o incidetali ponit modos quos dz vehemētis humectatōis. 1a ibi: & nulla quide. ¶ Dicit p q qnzqz oēs cause supflue friditatis iuuat in humectado. vbi nota q lz cae supflue caloris semp ericcent: tñ no dz q oēs cause supflue friditatis humectet semp. naz quibusda modis humectat & quibusda ericcat. Et hinc e q dicit qnzqz qd no dicit in cais calidis supfluis i ericcat: do nimiu: ergo frigus huectat phibedo resolutidex & multiplicado indigestione: sz qnzqz intantū phibet aut minuit digōnez vt ericcat. vñ dimittens exercituz qnzqz cadit in ethica: similt exp: imedo humidu ppter sui fortitudinem ericcat. Tertio phibendo attractione ad mebra. ideo non semper friditas humectat cu et ericcer. Quarto nimiu indurando in lapidositate couertit codensando. frigiditas

Vult dicere q cae ifrigidates aliqz humectant debilitando digestiua vñ multiplicatur supfluitates crude: etiam aliqz ericcat vt qñ ex multo frido ex primis huicuz: bec Bēul & clarius qz hic magister

eniz fortis qnzqz ericcat: sed ifrigidado non superfluit.

Et nulla quide res ad hoc tantu puenit quatu ociositas & assidua balneatio e q facilis in tina. Et nos quidem te fecimus scire hoc i eo qz pmissum est. vñ p terea tēperate bibitur in humectado est forte.

¶ Narrat hic quada cas humiditatis. ¶ Et dicit pmo q nulla e ca que humectet tantu qz tum quies: ociositas: balneatio assidua facilis i tina. & hoc fuit dictum supra: 2a hui de balneo. ¶ Dicit 2o qz bibere vñu tepatu e forte i huectado. pmo ergo hoc itelligi duobz modis. Vno mo qz nulla res tantu humectat qz tu aggregatu ex his. s. qz te & balneo facili i tina. Et pot itelligi primum sigillatuz qz nulla res tantu huectet vt quies. Et vñ sic itelligat: cer: tu e qz no. ideo ista maxime humectat qz per se humectat vt inuit dy. Ita quies no humectat p se sz p quato phibet per ea resolutio facta p motu vel que fieret ex calore i teso. ¶ Balneu aut aque dulcis no multo tpe duras & i hora cu suis oportunis circustans que dicit 7o terapen. & p quart. c. de cura ethice. p se humectat qz aqua p se e humectatiua: & qz diffundit nutrimentu p corpus. Uta aut ad sciendu qz ista sint maxie humectatiua fuit expictia sti: quoz qz nulla ratio pbandi hoc sufficiens afferri posset ad hoc sine experientia.

Dubitatur vtrum uinum sit humidu

vel siccu? Et videt q sit siccu. pmo auctoritate Isach in de dietis pticularibz qui dicit q vñu e calidū & siccu. & rone pbat. Vñu i vulneribz simplicibz applicatu exteri e conuenies: ergo ericcat. ¶ Datet qz talia indiget ericcatōe & no humectatōe. Assumptu e Gal. 3o de ingenio sanita tis. Cofirmaf: vinum i fine palestis e conuenies & no nisi vt ericcat & ssumit mas: ergo & c. Assuptu e Aui. 2a tertiu. c. de cura palestis. ¶ Tertio vñu e acuti saporis pferituz vñu: nosum: ergo e calidū & siccu. ¶ Quarto vñu facit icurre re egritudies colericas calidas & siccas: vt frenesiz febres acutas herispila & c. ¶ Quinto vñu curat appetitu caninu pueniete ab humoribz frigidis i stomacho: vt affo. 3o illo affo. ¶ Pot indigetia soluit. ¶ In cotrariu arguit sic: vñu e plurimu nutrimentu ergo e huidu. Assumptu e Gal. & fere oīuz medicoz. & cosequetia tenet qz humidiora sūt magis nutritiua alijs paribz: vt 2o affo. illo affo. & ometo. f acilius e repleri potu qz cibo. ¶ p terea vsus vini ducit ad egritudies humiditas vt paralestia & apoplezia: ergo est humidu. & videt hoc Aui. inuere hic. ¶ Rndedo ad hac q. noto p vt pot colligi a Gal. 3o affo. cometo illo allegato. Uina no oia sunt eiusde oplonis respectu tepameti. naz quedā sunt frigida aquea i colore: sapore: & no substantie aque penes similia. quedaz sunt calida acuta vt illa q sūt aromatica. quedā medio mo se hāt. Itē de mediocribz in caliditate: quedā sunt sine stipticitate & quedā sunt stiptica i sapore. & io qdā magis ad siccu declinant: quedā vero min. Et io in. q. no possz rñso gnals dari nisi ad terminā mām nos limitem. ¶ Nota qz no solu vñu sz et multe alie medicine alio mo opant qz sumut iteri. & alio mo du exteri applicant: vt cepe allcu & multa talia & sili vñu. ¶ Nota 3o qz vñu & spalter du i nutrimentu couertit vaf p qz ouertit i sanguine qui e calidus & humidus respectu cutis. Et io que admodu iuxta metem Aui. oē nutrimentu ad sanguine couertuz calefacit: ita oē tale cu couertit ad sanguine humectat. ¶ Acc rō e ad vñu horu pba du quin pidē reliqui pbat. ¶ Nam sicut lactuca qñ e facta sanguis & sua frigiditate spoliata e & ad sanguine couersa recipit caliditate. Ita lētes cu ouerse sunt ad sanguine sua siccitate se spoliauerūt & in sanguine couerse receperūt humiditatem. ¶ Nota 4o qz res que dicitur calide vel frigde medicinalr dicitur tales merito qualitatu qz calefaciūt p se: vel ifrigidat: vel apte sunt hoc facere cu sunt reducte ad actu mo supradicto. ¶ Nam puru calidū cu tepameto pasuozu ericcat resoluēdo no per se intēdedo siccitate sz caliditate. ¶ Istis ita notatis sit pta cōselo. ¶ Ad oē vñu applicatū i vulneribz e conuenies & ericcatiuū. ¶ Dz de vino aqueo: hoc eniz est aquee nre: vt vult Gal. loco allegato.

¶ Secūda cōclusio: vñu vnosuz stipticitate participas exteriuz applicatū ericcat. hoc e d mēte Gal. 3o de ingenio. ¶ Tertia cōclusio: dabile e vñu qd e in siccitate & humiditate extra applicatū n alteratiū p se extra rpamētū. ¶ Dz ex quo e dabile humectatiū & ericcatiuū: ergo n repugnat dari medio mo se habēs. ¶ Quarta cōselo: oē vñu puz mediocris substātie datū i forma nutrimentū e multū huectatiū. ¶ Dz qz oē tale e plurimu nutrimentū. ¶ Quinta cōselo: no ppter hoc vñu nutrimentū e dicēdū humidum medicinalr vel qtitatiue qz i sanguine e couertibile. ¶ Dz qz res extra applicata no dz humectatiua & opatiua a qualitate qz possit couertit in sanguine huidu aut calidū. na tūc lactuca eēt calida & ecurbita cu in sanguine possent ouertit qui calefacit. ¶ Sexta cōclusio: vinoz iterius sumptoz quodda e aptū ericcare: quodda humectare: quodda medio mo se habere. ¶ Dz vt d exteri applicatis. ¶ Septia cōselo: vna mediocria partū i humiditate & siccitate a tepameto

Licet ociositas faciat ad humectatōes vt dicit Aui. hic in lra: qnzqz tamē dicitur & ad ethica perducit: vt idē vult terna primi doctrina se cūda. c. j.

Hoc idē dubiu mouet et a Gentili i loco proprio: videt si placet.

pzo hac mā de speciebz vini recurrere ad Gal. in tertio regimino acuto: & maxime in cōmento primo.

emto distāt cōplonaliter. p̄ q̄ ex quo iueniūt hūida ⁊ sic/ ca. illa sunt dicēda mediocria que sunt t̄pamēto vicina. p̄ q̄ ē cōclō q̄ cōplō t̄pata vel t̄pamēto vicina ē cā nutrimē/ ti vini. ¶ Octava cōclō: vini sumptū cū aqua ē uehemē/ ter humectatiū q̄litatiue. p̄ q̄ aqua facit vinū pene/ trare: vñ meli⁹ p̄t humectare. ⁊ hoc vult Aui. hic. ⁊ ideo t̄pātū dicit. ¶ Per hoc eīz r̄idēt ad argumēta. Itā qui dixerūt vinū sicce cōplōnis dixerūt de vino acuto qd̄ ma/ rime ē vinofuz qd̄ sicce ē cōplōnis quāuis exhibitū i for/ ma nutrimēti multū hūectet. Itō eim humectat dū p̄ma/ net sub p̄pua forma actuatū s̄z ericcat. hūectat aut̄ p̄stāz i sanguine ē p̄uersuz. Illi vero qui dicūt vinū eē humidū aut t̄pātū p̄ pte v̄ez dicūt cum aliqua sint talia ex nimia q̄titate exhibita. Intelligunt qd̄ sit p̄ pte mixtū aque: qz nō soluz sanguis ex eo genit⁹ penetrat in corpus s̄z multa aquosa supfluitas ex eo simul penetrat que ē frigida: ideo ifrigidat ⁊ hūectat. Etia vinofuz vinū hoc mō nocet ner/ uis. ⁊ hūidū generat egritudines hūidas i cerebro ⁊ nucha venis ⁊ neruis. hec oia nō fiūt dū vinū ē actuatuz: sed qñ p̄p̄ia p̄didit cōplōne per quā prius operabat̄.

Ampli⁹ scire d̄bes qz cū senex ifridatōe idiget ⁊ hu/ mectatōe nō sufficit ad hoc illd̄ qd̄ ip̄z ad eq̄litarē redu/ cit: imo qd̄ ip̄z trāsire facit ad p̄plōne fridā ⁊ hūidā q̄ ei debet: quoniā ipsa s̄z sit accētalis: est tñ ei q̄si naturalis.

¶ Hic ponit cañ. i cura cōplōnū d̄articulatū ad egritu/ dinē cōplonalē cuz qua cōiungit̄ nālis res coadiuuās aut ānera nāli. Et dicit qz tñ d̄bes scire qz qñ senex indiget i/ frigidatōe ⁊ hūectatōe nō sufficit ad hoc illud qd̄ redu/ cit ip̄m ad cōplōne t̄pātā equalē: imo requirit̄ illud qd̄ fa/ cit ip̄m trāsire ad cōplōne fridāz ⁊ hūidā que ei debet. Et rō ē qz quāuis humiditas sit accidētalis: est tñ ei tā/ quā cōnaturalis. ¶ Ubi nota p̄ qz p̄ equalitatē intelli/ git hic Aui. optimā equalitatē gradualē que ē illa: quā hz hō in iuuetute. Adō constat qz qz talis cōplō ita gradualē/ calida nō eēt cōueniēs seni vt d̄putatū supra. c. de etati/ bus. Non eīz eēt curat⁹ senex ad hāc reduct⁹: s̄z oīz vt ad maiorē gradū ducat̄ frigiditatis qz illa ē seni nālis. ¶ Se/ cū d̄notata qz Lōci. d̄tia 174. ⁊ Dy. ex hoc loco ip̄z sc̄d̄ns d̄icūt qz sene ⁊ iuuenē febriētibus frigidiora cōueniūt seni q̄ iuueni. Et si quis notat modū loquēdi Lōci. vidēt velle qz fortiora frigida sunt merito cōplōnis. seni q̄ iuueni ap/ plicāda. Dicit̄ 2° qz merito virtutis: frigidiora nō sunt ap/ plicāda seni q̄ iuueni. ¶ Adibi aut̄ vidēt p̄ qz Aui. hic ⁊ Gal. 8° terapē. hec nō volūt. d̄icūt enīz qz frigidiora aut fortia frigida debēt applicari seni q̄ iuueni. imo nec Aui. hoc d̄icūt qz maiorū ifrigidatōe idiget sicut supra dixi de eo qui ē frigide cōplōnis ⁊ calefact⁹ accētali. sed tantū d̄i/ cit qz debz duci ad maiorē gradū frigiditatis. Et isto mō ē v̄ez si curari d̄z: nec i hoc repugnat virt⁹ que ad hoc cō/ sentit qz ad tāta frigiditātē ducat̄: imo indicat cū pillud fortificat̄ si debite fiat. ¶ Aliud eīz est ad maioris frigidita/ tis gradū d̄ducit̄: ⁊ aliud plus ifrigidari: ⁊ aliud a fortio/ ribus ifridantib⁹ ifridari vt p̄colligū ex his que dispu/ tati supra. c. p̄ 1. q. v̄trū colerico ⁊ flegmatico equalit̄ se/ b̄ientibus r̄c. Ex qua q̄one collige tu. cū his que d̄ico hic verā solutiōez. ¶ Aliud d̄ubiū hic moueri solūtū: v̄trum d̄crepito ⁊ iuueni equalit̄ febriētib⁹ quo ad tactū maiorū: i/ frigidatōe idigeant d̄crepiti q̄ iuuenes? ¶ R̄ndetur qz istis equalit̄ febriētib⁹ quo ad tactū maiorū ifridatōe in/ diget d̄crepitis q̄ iuuenis. s̄z min⁹ fortia ifridatā sūt necessaria i d̄crepito q̄ iuuenē. ⁊ tñ necessariū ē ma/ iorib⁹ ⁊ it̄horib⁹ frigidis vt in cōplēmēto cure d̄crepiti q̄ iuuenis. Et hoc vltimū est verū: siue equalit̄ quo ad ta/ ctū: siue resp̄cū p̄p̄ij t̄pamēti febriētent. S̄z de humidit/ tate d̄crepitorū ē alius sermo. v̄nde nota hic Adarfi. sup hoc loco dicere qz hūiditatē d̄crepitorū quā h̄nt a multo flegmate: id̄ dici accētale qz facta ē a catarris ⁊ flegmati/ b⁹ Et nō ē bona: imo ip̄ediēs i op̄atōib⁹ nālib⁹ c̄rercēdis. Et huic file d̄icūt multi de cōplōne pulmonis fm̄ quā d̄z humidus: quā Aui. p̄ 1. p̄m̄. c. de cōplōnib⁹ mēbz: oīz d̄i/ cit accētale. Ego aut̄ nō puto eē verū hoc. nā si ista cōplō/ senilis humida p̄ flegmata eēt ip̄ediēs nō adiuuās i opa/ tōe: tūc senex curādus nō eēt cū reduct̄ibus ad illā: imo eēt abijciēda. qd̄ ē falsum. Et p̄tra Aui. hic. p̄p̄terea i se/ necrute debite regēda admistrant̄ illa q̄ huūisfūdū faciunt humiditatē: vt 3° p̄m̄i d̄regie senū vt lectus mollis: ges ⁊ vinū. ⁊ Gal. cōmēdat lactucas cū aromatib⁹ qz cōfere/ bat sibi hūiditas quā lactuca facit. Dicit̄ ergo illa cā acci/ dētalis qz nō eēt in mēbz: merito p̄portōis elō: v̄m̄ cō/ ponētū ip̄m intrinsece aut merito sp̄s ⁊ sanguis i ip̄o que sunt virtutis ifra: tñ ē quasi nālis: qz facta ex nāli ⁊ cōue/ niēti actione caloris nālis nālisime agētis. Et qz p̄ueniēs ē p̄ op̄atōe ⁊ cōseruatōe vite senis: ideo ad istam reduct̄/ di sunt senes.

Scire quoqz debes qz sepe ē nobis necessariū i per/ mutādo p̄plexionē dare illud qd̄ huiusmodi p̄ortat cō/ plexionē quēadmodū ē nobis necessariū dare acetū cū medicis calidis alicui mēbz: id̄ vt ipsaz penetrēt virtu/

res: ⁊ sicut ē nobis necessariū dare crocū cū medicis ifri/ gidantib⁹ cor. p̄p̄terea vt eas ad ipsuz ferat.

¶ Hic ponit cañ. p̄ticularē rōne medicie applicāde vel instr̄i curatiū: ⁊ diuidit̄ i duas partes sicut sūt duo cañ. ibi 2°: ⁊ multoties quidē. ¶ Dicit̄ p̄ qz tu debes scire qz i permutādo p̄plōnez multoties est nobis necessariū. i. v̄tri/ le pmiscere illa q̄ illaz p̄plōnem quā volūm⁹ p̄mutare seu remouere augmētāt. i. sunt apta augere: s̄z admiscēt̄ cuz 3°: io dicte p̄plōni. Et ponit duo ex^o. Unū est qz multoties pmiscem⁹ acetū cū medicis calidis vt faciat medicias pe/ netrare. Sc̄d̄z ex^o est qz in medicis ifridatib⁹ cor: p̄mi/ scem⁹ crocū: qz hz virtutē ducēdi ad cor. ¶ Ubi nota qz hic ponit cañ. i quo ostēdit̄ qz p̄p̄ ducere virtutē medicie ad vinū mēbz: quāqz pmiscem⁹ medicinā in p̄plōne 3°: iam ei p̄plōm quā itendim⁹ itroducere. Ad medicie aut̄ huius/ modi sunt duoz modoz. quedā emz hoc faciūt per virtu/ tez indifferēter respiciētē oē mēbz: vt acetū qd̄ virtutē medicie secū p̄iuncte facit penetrare p̄p̄ter sui subtilita/ tez q̄ equalit̄ respicit oia mēbz. quedā aut̄ medicie faciunt hoc p̄ virtutē a p̄p̄rietate respiciētē mēbz: d̄eterminatū vt croc⁹ respicit cor. Et id̄ Aui. duo ex^o ponit. ¶ S̄z tu d̄i/ ceres cū multe medicie sint medicine penetratiue calide ⁊ subtiles: quare nō ita pmiscem⁹ illas cū volūm⁹ penetra/ tionē ⁊ curā p̄plōnis fride sicut pmiscem⁹ acetuz. Similit̄ cū sint medicine cordiales fride vt docet Aui. i de virib⁹ cordis. ⁊ v^o tertij. quare nō ita pmiscem⁹ illas cū volūm⁹ penetratōez ⁊ curā male cōplōnis calide cordis sicut cro/ cuz. ¶ Ad p̄m̄ dicit̄ Dy. qz hoc ē qz acetū est magis pene/ tratiū. ⁊ hoc ego nō puto v̄ez qz oī re acetū sit magis pe/ netratiū: vel 2° qz hoc ē vt acetū remittat caliditatē alia/ rū mediciaz. ⁊ isto mō ē nō ē putādū qz possent poni alie magis frigide. Adeli⁹ ergo ē vt puto ⁊ veri⁹ qz si intantū volūm⁹ addere i calidis vt fiat penetratio illa cala: nimū alterarēt loca it̄media per q̄ deberet fieri trāsitus ad lo/ ca sup que immediate ponūt: ne ergo hoc nocumētuz fiat: potius ponit acetuz qd̄ multū est penetratiū ⁊ nō est ca/ liduz. ¶ Ad 2° dicit̄ qz frigida non sunt sic penetrātia vt crocus: quare ponit̄ ē p̄p̄ter alia iuueniēta qz sunt in cro/ co inter q̄ est sp̄s cōfortatio: vt v̄ndecima tertij.

Et multoties quidē ē medicina uehemētioris ope/ ratōis i permutādo p̄plōne: s̄z p̄p̄ter sui subtilitatē nō permanet donec suā perficiat op̄atōez: est ergo nobis necessariū ei aliquid admiscere qd̄ ipsam ispiisset ⁊ reti/ neat: s̄z ex ea sue operatōis p̄ueniat p̄trariū sicut balsa/ mo admiscēs ceraz ⁊ reliqua ad hoc vt ipsuz tāto t̄po/ re retineatur in quo suā perficiat op̄atōez.

¶ Ponit 2° cañ. dicēs qz multoties est medicina vehe/ metis operatōis s̄z nostrā itentionē: sed est tā subtilis sub/ stātie qz cito resoluit̄ vt oleū balsami qd̄ multū est subtilia/ tiū s̄z cito resoluit̄. In hoc ergo casu oī itez pmiscere ali/ quid huic medicie qd̄ p̄hibeat ei⁹ resoluitōez quāuis tale qd̄ misceat̄ sit quodāmodo 3°: iuz op̄atiū ad illud qd̄ ope/ rat̄ balsamū: sicut verbigrā pmiscem⁹ cū balsamo cerā ad hoc vt tāto t̄p̄e retineat vt suaz perficiat op̄ationez. Et tu ex hoc cañ. vide causam quare admistrant̄ multe medicie in forma ceroti. Itō eīz ob aliud calida resolutiua in hac forma admistrant̄ nisi vt diu stet medicina loco ap/ plicata: sine sui dissolutōe. ⁊ hoc de isto caplō.

Ca^m 3^m ad sciēduz qualit̄ ⁊ qñ oportet euacuari.

Es q̄ d̄mōstrāt rectitudinē iudiciū i eūan/ do sūt. x. replō ⁊ virtus ⁊ cōplō ⁊ accētia p̄ueniētia sicut si p̄rigeret qz naturaz sol/ uere vellemus: deide accideret vētris so/ lutio: quoniā vētrez soluere super vētris solutiōez est timorosuz: ⁊ figura ⁊ etas ⁊ t̄pus ⁊ aeris ⁊ regiōis dispō ⁊ p̄suetudo eūandi ⁊ ars eūandi.

¶ In hac p̄te superi⁹ diuisa i p̄m^o sc̄d̄i. c. vt ibi Aui. po/ nit cañ. de modo eūonis humoz qui indiget euacuatiōe: ⁊ qz modi euacuationū sunt multi. s̄z sc̄d̄u: vomitu: flo/ botomia: vētosus: sanguisugis: ideo ponit Aui. gnāles re/ gulas nō limitādo se ad particulares modos euacuatiōis. 2° sp̄ales. ibi 2°: in se. c. oīz vt illius r̄c. p̄d̄fens. c. vt p̄z in rubrica ē ad docēdū cañ. d̄ hora eūonis ⁊ cañ. de mō eūa/ tōis: ideo ititulaf̄ ca^m d̄ qualit̄ ⁊ qñ eūare oīz. Et diuidit̄ in duas pres. In p̄^o ponit cañ. de hora euacuatiōis. 2° cañ. d̄ mō euacuatiōis. Sub quo mō cōprehendit̄ oīs maneries cōsiderādāgnāl̄ i euacuādo. 2° ibi: p̄p̄e per colūnā. Sci/ as p̄terea qz it̄ctio p̄^o diuidit̄ i duas. Itā p̄^o enumerat cō/ ditōes cōsiderādāas ad debite euacuādū ⁊ cognoscēdū t̄/ pus euacuatiōis. 2° p̄ illas docet cognoscēdū hec. ibi 2°: hoc nāqz. ¶ De p̄ia dicit̄ qz decē sunt res que d̄mōstrāt re/ ctitudinē iudiciū i genere de euacuādo vel nō: ⁊ sunt ista. ¶ Repletio: virt⁹: cōplō: accētia: cōueniētia: forma: etas: di/ spositio aeris: dispō regiōis: p̄suetudo euacuandi ⁊ ars: ⁊

Nota qz in sciatico do/ lore qui accidit in iūctura anche que ē maxime p̄sū ditanis frequēter admistra mus cū medicamine acētū: vt id̄ ad intima illi⁹ iūcture faciat penetrare: ⁊ d̄ hoc meminit Aui. xxij. tertij tractatu. ij. c. x. ⁊ ē in eodē tractatu. c. xxvj. vbi ponit medicamīa i quib⁹ igredit̄ acetū quare r̄c.

Dicit̄ Gentilis in hoc loco qz duplex ē equalitas absoluta scz que debet corpo ri ip̄ato: ⁊ alia id̄iū/ dualis pariū corpo rū fm̄ quā dicim⁹ qz alia ē equalitas cor/ poris collectiua me/ lācolici ⁊ alia senis: ⁊ iuxta hoc dicim⁹ qz cū senex erit i illo gradu frigiditatis ⁊ humiditatis sibi cō/ ueniētū vltra t̄pera/ menti absolutū tunc erit ductus ad equalitātē ⁊ suā naturālē p̄plōne quare r̄c.

Hanc mām distū se p̄tractat Auerrōis septio colliget. c. ij.

Subm.

De balsamo dicit̄ Aui. sc̄d̄o canonis. c. p̄p̄io qz mūdicat vlcera ⁊ p̄p̄ie cū treos: ⁊ extrahit fractu/ ras ossuz: ⁊ abstergit p̄/ nus oculit̄: sed cum simplr exhibet̄ sine aliqua alia re: cito euanescit p̄p̄ subtilitātē sue substātie: ideo d̄i/ cit Aui. hic qz sibi modi cuz cere admiscēat̄ q̄ ip̄m retineat circa partē lesam donec p̄p̄uerit opus qd̄ queritur.

et reprehendunt his versibus. Ars etas forma regio populo virtus: Adors et sint homa repletio tps et vsus. Hec sunt pen-
 sanda medico purgare volenti. Nota ergo p q horz. r. quedam sunt principalis indicata: quedam vero coincidentia p
 quanto indicat dispones illoz primoz. Na repletio si fue-
 rit mala dicat de suo opposito qd est euatio. virtus autez
 no dicat ita directe: s3 indicat pntiēdo vel no pntiēdo
 si fuerit multū debilis: vel futura sit debilis propter euā-
 tionē. Reliqua tñ significat super euōnez vel sup euatōis
 phibitōez inquātū significat supra virtutez vel supra re-
 pletionē. et hoc patet in ista in declaratōe ab Aui. Nota
 q in ista dicit q solvere ventrē super vētris solutōez
 est timorofus. Et pot p modo intelligi q no dz quocūqz
 mō fieri fluxus sup fluxū ventris. et hoc est falsus. Na vt
 h3 videriō tertij. c. de cura fluxus vētris. oīz modoz
 fluxus curat fluxū. et fm mentē Gal. p affo. dimento illi
 affo. Que reliquāt i mo: bis post crisis tē. Intērio dyp.
 ibi est q nā euante icōplete medicus dz suā euōnē pple.
 et in cōmento illi affo. Ea quoz crisis fit tē. Et idem vult
 Aui. quartū de iudicijs euōnis cū dicit. Et cū abbreviat
 euatio postqz perficit qd efficit o3: tūc o3 q adiuenit. Et
 simili fluxus sanguis nariuz et fluxus emoroidaz sup fluxū
 et mēstruoz et vomitū in colirica passione: pstat q multo-
 tiens curat flobotomia et vomitu. Na ergo gnāliter debe-
 mus abstinerē ab admistratōe soluentis ventrez dū adest
 fluxus: nec etiā gnāliter qñ pplet est qui pcessit. Nota
 q si per fluxū vētris euāmus soluendo: hoc pot esse dū
 est fluxus ab aliq cā: et pot esse ppleto p fluxū. pstat autez
 q securi facim operationez ppleto p fluxū: q in casu
 nfo no dz iungent simul due cāe fluendi pp quā aggrega-
 tionē timeam de supfluitate. et hoc videt inuere Aui. lo-
 co allegato. Quz tñ no possumus hoc facere. s. expectare
 pplemētuz pimi fluxus q: adfunt signa durabilitatis flu-
 xus nisi eam remoueam per fluxū factū a pharmaco: et tūc
 etiam cū adest pmi. S3 in vtroqz casu cū timore et cau-
 telā pcedendū est ne nimīū supfluat dādo. s. solutina i q
 bus est virtū relinquēdi vestigia conugatiōis et stipricita-
 tis: vt sūt mirabolani et reubarbarz diminuedo dosim. Et
 hoc mō itelligendū est hic q fluxū facere super fluxū est ti-
 morofus. Et hic est modus practicādi: q cū video fluxū i
 ifirmo aut est a pharmaco exhibito aut a nā. Si a pharmaco:
 aut est exhibitū in dosi ppleta aut diminuta. Si i dosi cō-
 pleta: non est dādū aliqd solutiū nisi videat tota sequēti
 die quōd opet: q quoz opatio differet vsqz ad sequētē diē.
 Si fuerit dosis diminuta: possum cōplere dosim. Si est
 a natura: aut ē cretice vel nō. Si creticus expectam cō-
 plemētū diei cretice vt videam cōplēmētū operis nāe ne
 aliqd addēdo facerem supfluerē. Si aut nō ē cretice non
 statim i pncipio euacuam nisi prius cōprehēdamus ma-
 neriez fluxus: q sepe icipiūt leues et sūt mortales. S3 co-
 gnita cā et manerie quoz euam nō expectādo finē. Al-
 timo nota q h3 pter virtutē et repletōez Aui. nō ponat nisi
 viij. res: alias tñ oēs p istas voluit itelligi q magis et tan-
 tūde3 hnt significare sup repletionē aut virtutis dispōnē
 sicut pulluz: vrinā: venaz tumorē: ciboz et potuū mane-
 riez. Hec et3 dant itelligi cū dz q pter rādā sūt virtū re-
 pletio vel pld. Specificant autez illa alia. viij. qz vident
 gnālia et lōginqora ad significādū sup huiusmōi dispōnē.

Hec naqz cū fuerint pstraria significatiōi ppter quā
 euatio faciēda erit prohibebūt euacuationē.
 Hic docet modū iudicādi p cōsideratiōez haz decez
 rerū. Et diuidit i duas. p facit hoc i gnāli. i spālī ma-
 gis. ibi: vacuitas itaqz. De prima dicit q iste decem
 res demōstrāt rectitudinē iudicij i euacuādo. Et rō ē qm
 qñ iste fuerit cōtrarie itētiōi ppter quā fiēda ē euacua-
 tio phibebūt euacuatiōez. Cibi aduertēdū er mō loquē-
 di Aui. v3 q sit aliqua significatio supra euacuatiōez vltra
 has decē res numeratas. Na nisi eēt aliqua alia tūc ista
 pstraria nō eēt significatiōi pp quā faciēda eēt euacuatio:
 q idē nō ē sibi cōtrariū: ergo tē. Et id locus iste triplicem
 h3 expōnē. Una ē dēcedēdo q pter istas. r. ē vna gnālis
 significatio. s. morbi cēntia q p quāto depēdet a cā signi-
 ficat euacuatiōnē fieri debere. et iste res pnt eē cōtrarie. s.
 iste. r. significatiōes. S3 hec rō nō pl3 mibi. et rō ē quia
 ab cēntia morbi nō sumit indicatio d euacuādo nisi morbz
 eēt repletōis: et sic eēt aliqua de nominatis significatiōi-
 bus. S3 dā rō nō dicit i tertio. hec fuerit cōtraria si-
 gnificatiōi tē. debem p li significatiōi itelligere itentioni.
 vt si quis itēderet euacuare ppter pferuare ab aliquo mor-
 bo sic examinat istas. r. aditōes et inuenit eas cōtrarias hu-
 ic itētiōi tūc dz euacuatiōnē dimittere. et hoc ē satis pba-
 bile. Tertio modus ē q qñ hēm significatiōnē aliquaz
 q euacuatio fiēda ē q sumit ab aliqua istarū. r. veputa re-
 pletōe que ē significatio principalis sup euacuatiōnē fiēda
 et alia decē nō cōsentiūt nō sigillatim s3 simul ppendāda:
 tūc magis arguit q nō ē faciēda euacuatio ipa: s3 dimit-
 tēda. Hec et3 decē simul quoz vigo: osius significat q nō
 fiat euacuatio qñ repletio tibi aliqd significat. qd fiat: dicit
 tur tūc cōtraria significatiōi ppter qd faciēda ē euacua-

Nota q in fluxu ven-
 tris ex oppilatōe sine epa-
 tis vel mēstruaz vel ex
 lubricitate itestozum pp
 flegma tegens ea cū forti-
 tudine virtutis cōpetit far-
 matica que tollat oppila-
 tionē: vel ab itestinis ab-
 sergat flegma remota in
 hac cā remouebūt fluxus

Et si talis fluxus eēt
 fortis et cū violentia
 siue eēt nālis siue artificia-
 lis: tūc nulla medicina so-
 lutina cōpeteret qz cū hic
 fluxus ptime naturā pro-
 cedat debilitando: modo
 si adueniret medicina su-
 pradicta deijceret eā: qua
 re tē.

Nota q qñbz istaz
 rez h3 duo extrema. vñū
 indicat euatiōnē: et aliud
 non: vnde foritudo virtu-
 tis indicat et debilitas ph-
 ibet euatiōnez: et similit
 est de alijz quare tē.

tiō: supple que fiēda eēt si nō eēt cōtrariū iudicās. et hoc pu-
 to eē verū. Hōt tñ dicit q repletio significat euacuatiōez
 qñ ē d malis hūoibz. et q stat q fiat ista cū nimia vacui-
 tate humoz et spiritū que significat qñ fiat euacuatio:
 ideo stat q repletio sit: et alia nouē significent cōtra reple-
 tiōnē significatiōem euacuatiōnē. et id repletio diminuta ex
 bonis significat cōtra repletionē ex malis hūoibz sup eua-
 cuatiōe faciēda. et sic oia ista decē i genere sibi inuicē con-
 tradicunt ratiōe alicui pnti sub eis et ratiōe alteri signi-
 ficarēt aliqua corū sup euacuatiōe. nec ē illud inēduētiēs.
 Sed tamē modum puto veriorē.

Vacuitas itaqz sine dubio euacuatiōez fieri phibet.
 Hic sigillatim psequit ostēdēdo quōd cuiuslibet istoz
 cōsideratio cōferat i rectificādo iudicij euacuatiōis docē
 do q vñū qd3 sigillatim idēct. Et diuidit i decē partes
 q patebūt legendo. De p dicit q vacuitas sine dubio
 phibet euacuatiōnē fieri. Ubi notādū h3 dy. quātū at-
 tinet pposito q tres sūt dispōes corpis humani diuerse.
 Una ē repletio: et ista indicat de euacuatiōe. cū sit res p-
 ter naturā indicat de sui remotōe que fit p euōnē. S3 dā
 est mediocritas: et ista nō semp phibet euacuatiōnez fieri.
 Nam 3 de igno vult Gal. q ppter magnitudinē pas-
 sionis nō eristēte plectoria debem euacuare. et hoc idem
 vult Gal. 4. regi. acu. cōmēto illi partis: Acutus egritu-
 dines floborhombis. et hoc ē vult Aui. ista. c. de flobor-
 tho. Tertia dispō ē vacuitas: et ista pculdubio probibet
 euacuatiōnē. et hoc nō loquitur hic Aui. Na cū sit pter na-
 turā indicat de sui remotōe et sic indicat de replēdo et phibē-
 do id qd ipam auget sicut eēt euacuatio. Sed si dy. i.
 telligeret q stāte vacuitate nullo mō debēt fieri euacua-
 tio a mēbro vacuo: hoc eēt falsus q nō solū mēbra q me-
 diocriter se habēt in plenitudine euacuānt s3 et multū ina-
 nita: vt p3 i sputo sanguis et pūssidē i capite et in pleriqz
 casibz. Si vero itelligit vt ē itelligēdū q vacuitas p se in-
 dicat de nō euacuādo: hoc ē verū: s3 tñ tūc nō ē ad ppe-
 sitū illa distinctio. Tolerat ergo ppter pstraria indicatio-
 nē vacuitas quoz euacuatiōnē: quoz tñ indicat de nō eua-
 cuādo a loco vacuo. S3 dā nota q repletio et vacuitas
 quoz ē cōis: et quoz ē in pncipali mēbro. Adodo vacuitas
 determinati mēbrū nō indicat de nō euacuādo ab aliquo
 alio: s3 a se vel ab alio ad qd seqt maior illius mēbrū vacui-
 tas. verbiqz plenitudo stomaci pter nām stat cū vacuita-
 te venaz. illa tñ venaz vacuitas de nō euacuādo stoma-
 cū nō indicat: s3 q nō euacuēt vene. S3 nota q nō ē i-
 cōueniēs q vacuitas idicet p accidēs et mediāte de eua-
 cuatiōe illius mēbrū cui ē vacuitas: vt cū mēbrozū attra-
 ctia ē debilitata ppter flegmatis pntiā: vnde mēbra fa-
 cta sunt macra et vacua: illa vacuitas indicat de remotōe
 causē debilitātis attractiua et digestiua et sic de euacuatio-
 ne flegmatis ab eisde mēbris: cū hoc tamē probibet fie-
 ri euacuatiōnē ad sensum supradictū.

Et similr cū debilitas cuiuscūqz trūz virtutū fuerit.
 Hic docet quōd virtutis cognitiō recipiat iudicij de
 euacuādo. Et diuidit in duas. Na p facit hoc. r. remo-
 uet ratiō dubiū. ibi: verū tamē quoz. Dicit p q si-
 militer debilitas cuiuslibet trūz virtutū probibet ab eua-
 cuatiōe: et persequēs p contrariū fortitudo cōferent eua-
 cuatiōnē fieri. Cū nota p q per has tres virtutes i-
 telligim aialem nālē et vitālē pferim cōdes. nam debilitas
 virtutis vitalis nālis et aialis in vno mēbro quoz indicat
 de euacuatiōe ab alio vt i mēbro cārenato ad mortē tēde-
 te pncipiūt scarificatiōes. Nota cā huius dicit. naz
 cū iste virtutes sint res nālis indicat de sui cōseruatiōe et
 probibēt eaz remotōnē: et phibēt ab eis que ipas tollūt
 aut diminiūt. Adodo ipē sunt fortes p debita pntiā san-
 guinis et spūuz. et cū sunt debiles sunt tales p sanguinis et
 spūuz paucitatē vel saltē per talē paucitatē sunt apte debi-
 litari. Adodo omis euacuatio quocūqz fiat ē spiritū reso-
 lutio et si sit famei euacuatio aut aque aut stercozū: vt su-
 mi i cōmēto illi affo. Quicūqz idropici vel epici tē. Huius
 mor enim vel sanies cōtenta vel aqua i mēbro quomocūqz
 oppilādo poros sui copulētia quodāmodo phibēt ritū
 spiritū quo humore euacuato poti apitū et effluūt spūz:
 vñ ois euacuatio abijcit de substantia spūum. Nota 3
 has virtutes eē debiles quoz per viā resolutiōis: et ista est
 cū paucitate spiritū et sanguinis cōueniētis. et hoc ē qd
 maxime phibet euacuatiōez. Alia ē debilitas p viā aggra-
 uatiōis tñ: et hoc indicat poti euacuatiōnē qz probibet:
 cū ista tñ multotiēs stat debilitas per viā resolutiōis.

Verū quoz plus eligim alicui virtutis debilitatē
 qz ipedimētū reliquēdi euōnez. et hoc quidē ē i virtuti-
 b3 sensibilibz et mortuis cū fiducia habuerim succurrēdi
 rei timorose si acciderit et similit in oibus virtutibus.
 Remouet hic dubiū vnum quomōd possit quis dice-
 re si virtutis debilitas phibet euacuatiōnē videt q nūqz
 debemus euacuare. pbat qz virtus per illā euacuatiōnez
 multū debilitaret: ergo sequit q debilitas virtutis si pos-
 sit phibere euacuatiōnē. Ad qd videt dīcēdo q nō ob-
 stante

Et vltimū hic no-
 ta q debilitas harū
 virtutū probibet eua-
 cuatiōnē in sua radice:
 vt vitalis i corde:
 naturalis in epate et
 animalis i mēbro.
 Alia tñ istaz i pe-
 de vel in manu debi-
 litata nō phibet eua-
 cuatiōnē.

Et fit potissime tunc ista passio quia mala materia generat in stomacho unde materia renouat et mittitur ad stomachum et intestina unde fit vomitus et fluxus ventris.

acuitate et labore expulsiue. Et per viam intestini intelligimus non solum concavitatem intestini sed stomachi etiam quod est via ad intestinum. Causa autem eius est multiplicatio corruptio digestio nis et materiarum corruptarum in venis et fortitudo expulsiue venarum et debilitas intestinoz et stomachi quibus tribus coniunctis accidit quod fiat multiplicatio materiei corrupte in venis: deinde quod non forti motu insurgat ad expellendum: 3o quod ad stomachum et intestina tanquam debilia expellat. Ex quibus patet quod pati colicis passio prohibetur ab euacuatione precipue per secessum aut vomitum: quod in illis est periculum superabundantis fluxus aut vomitus et accidentium maloz que in ea inueniuntur ut potes legitur 1o tertio. c. de fluxu ventris. omnium modorum marie propter fortit motum et subitum conatum que in istis est parata. facere expulsiua membrorum: vni quibus quasi subito pereunt et iciditur sicut copiam et acutissimos dolores. Nota 2o quod pati ad spasmodum quod sunt parati ad spasmodum de repletione: quod autem ad spasmodum de inanitione. Et primi quod habent multas humiditates et nervos debiles ad resistendum membrum transmittentibus. et in istis est timor de euione ne agitato humore currat ad nervos. Alii autem habent substantiam nervorum resoluibilem et superatam paratam habent ex pauca euione. et in istis est clara causa timoris. Qui etiam habent nervosa membra nimis sensibilia ut stomachum sunt parati ad dederit in spasmodum non proportionatum ad manum. In istis ergo quod spasmodus cuiuscumque modi est accis valde malus: prohibent euiones ille precipue per quas timeret de casu in spasmodum et idcirco eas prohiberi nisi sit aliud fortitudo indicans huius.

Etas preterea est quod non dicitur ad augmentum plenitudinis puenit aut ad consumptionis terminum est transiens ab ea prohibet.

Idcirco docet ex etate dicere quod etas que non dicitur puenit ad finem augmenti: et etas que transit ad terminum consumptionis sicut decrepitas abest prohibet ab euacuatione. Et causa que etas pueritie prohibet ab euacuatione est multa resolutio suorum spirituum. precipue tamen prohibet a floborhonia cum sanguis facile paratus sit resoluere in eis. decrepitas autem etas pro virtutis debilitate. Attende tamen quod supra. 14. amum accidit floborhonia: et tunc non dicitur puenit ad finem augmenti. Similiter in decrepita etate pro pleuresi aut piplemonia concedit: ut Rasis 7o corinthensis. et narrat Auer. quod hoc floborhonia filiiu trui anorum. Ex quibus elicias quod non ita prohibetur quod nullo modo in eis sit facienda: sed non fit nisi forti causa indicante: et tunc fit minor et leuio: quod in alijs etatibus ceteris paribus.

hora quoque multum calida aut multum frigida ab ea prohibet.

Idcirco docet per regimen hore siue temporis iudicium illud rectificare dicere quod hora multum calida et multum frigida prohibet ab euacuatione. et dicitur in affo. quarte pericule. Sub cane et ate cane. de pharmaco tantum. sed de floborhonia et vomitu non est verum. nam in hora multum calida timeat de nimia resolutioe. et in hora multum frigida humores sunt congelati cepti euacuatione. et ratio que est de regionibus fere est de hora.

Et regio quidem meridionalis vehementer calida ab ea prohibet quoniam plurima eorum que ventrem soluit sunt calida: et diueria acuitatum diuinctio tollerari non potest quoniam virtutes in eis debiles erunt et dissolute: et quod exterior calor materiam ad exteriora trahit et medicina ipsa trahit ad interiora: que inde puenit in diuersas partes pertractio et ad resistendum perducit: et septentrionalis multum frigida ab ea prohibet.

Idcirco docet rectificare iudicium euacuationis per cognoscere regionis dicere quod regio meridionalis multum calida prohibet ab euacuatione. scilicet cum pharmaco pro tres casus. Primum quod pharmaco cum calidum est et siccat et coniunctio duarum acuitatum non potest tollerari. Secunda est quod in istis regionibus habitates sunt debiles et dissoluti propter multam euaporationem. Tertia est quod aer calidus trahit ad exteriora: et pharmaco trahit ad interiora. et istud perducit ad resistendum quod sic resistit humor euacuationi magis si non traheret ad exteriora: et sic impedit pharmaci operationem. Et addit quod regio multum frigida prohibet et ab ea et non assignat causas: sed sunt predicta cum dixit de hora. Et tu et intellige quod ista prohibicio potest habere causam oppositam maiorem rem se: unde fieret euacuatione non ex toto regularis.

Parua quoque euacuatione consuetudo ab ea prohibet.

Idcirco docet iudicium de euacuatione sumptum a consuetudine que supra dicitur. Et dicit quod parua consuetudo euacuationis prohibet euacuationem. Sed arguit contra quod parua consuetudo euacuationis significat multam repletionem: sed propter multam repletionem sicca est euacuatione: ergo parua consuetudo euacuationis in dicitur esse euacuationem sicca. Idcirco videtur quod parua consuetudo euacuationis merito sui non coniuncta cum alio indicante euacuationem indicat euacuationem prohiberi: quod consuetudo indicat de sui obseruatione sicut res naturalis: ut patet in illo affo. Sed multum et repete. et precipue in commento. Sed quibus parua consuetudo euacuationis coniungitur cum alio merito cuius indicat euacuationem fieri oportere ut si coniungatur cum malo regimine ut si superflue se replere. et sic parua consuetudo euacuationis significat euacuationem pro quanto cum illo significat repletionem. verumtamen est iquantum est consuetudo in contrarium significat non fieri: et id non tantum fortiter euacuationem in consuetos: sed in pluribus vicibus. Nota

in icidetur quod consuetudo euacuationis aut cum floborhonia aut cum alio tamen non significat corpus cum simili tempore debere euacuationem si permittet regimen ad id quod prohibet aggregari multitudinem: et maxime de floborhonia vult hic Gal. quod consuetudo floborhonia ideo sunt floborhonia quod consueti sed quod simili causa precedente que precessit. aliquid in regie facta est repletio in alijs euacuationibus forte non ex consuetudine sit pigra sine adiutorio ad euacuationem: et sic illa consuetudo potest significare plenitudinem per aliud.

Ars etiam qua multa fit euacuatione sicut seruicium in balneo et onera dorso deferentium ab ea prohibet et ad vltimum omnis ars laboriosa.

Idcirco docet sumere rectificationem iudicij in euacuatione ab arte. Et vult quod ars per quam fit multa corporis euacuatione sicut ars seruicium in balneo. scilicet in stufia et ars portandi onera in dorso prohibet ab euacuatione. Similiter omnis ars multum laboriosa: quod omnis talis significat paucitatem humorum. Alique tamen tales significant corpora esse debilia ut ars seruicium in balneo: et aliqua fortia ut ars portandi.

Scias preterea quod intentio in omni euacuatione est vna quibus res.

Uisus ad partem partem Aui. dedit causam. de quando siue de tempore euacuationis. et sunt illi per quos cognoscitur corpus disponere an requirat et tolleret euacuationem: aut non per debita considerationem decet rerum iam dicitur. Idcirco ponit causam. de modo euacuationis. id est de conditionibus obseruandis circa euacuationem et intentionibus huius tanquam de qualitate quod est quantitate et loco euacuationis. Et diuidit in duas. primum ponit numerum intentionum huius in euacuatione. et requirit circa illas ponendo causam. ibi propter: aut euacuatione illius. Primum dicit quod in omni euacuatione intentione intentio est vna quibus rerum. Ubi nota quod Aui. vult quod in omni euacuatione sicca artificiali et considerare istas quibus res imo eas intendere oportet quibus ipse narrabit secundum modos quos ipse specificabit: et sunt species humoris siue malitia: declinatione eius ad partem corporis: dispositio membrum per quod fit aut fieri de euacuatione: tempus euacuationis in comparatione ad partem paratam humorum ad exitum et quantitas euacuationis: ut 3o te Gal. et tota a corpore educens humorum substantiam: ut 3o te gni. Primum ergo quod id quod a corpore educit deest propter nam: aut actu aut propter potentiam: et tale est nocium quod consideret humorum malitia. Secundo quod humorum malus quibus est ineptus euacuationi: quod consideret aptitudo. Tertio quod dicitur tota substantia educens: quod consideret quantitas educendi. Quarto quod per aliquam viam deest: quod consideret si humorum a nam ad aliquem locum vel viam drinat et sic morbum humorum. Quinto quod considerare membrum per quod sicca est euacuatione. In illa ergo euacuatione bene artificialiter facienda possumus aliquid quod istoz negligere.

Aur euacuatione illius quod est euacuatione et sequitur ipsum proculdubio tranquillitas nisi quod receptaculorum lassitudo ipsius sequatur aut caliditatis ebullitio aut febris effimera aut alie egritudines que comitantur sicut excoaratio quam ventris solutio in intestinis facit: aut vlcera que vrinne prouocatio in vesica facit: et hoc quidem licet iuuamentum offerat. eius tamen utilitas non sentitur: imo quandoque presentia dololet donec accidens remoueat.

Idcirco requirit et diuidit in quibus. Primum ostendit que sit intentio huius in malitia humoris euacuationis. Secundo que sit intentio in declinatione humoris ad aliquod membrum. Tertio que sit intentio in huius in membro pro quod fit euacuatione. Quarto que sit intentio in dispoitione humoris quo ad obediendum euacuationi. Quinto que sit intentio in quantitate humoris euacuationis. ibi: et secunda. ibi: et tertia. ibi: et quarta. ibi: omnia preterea euacuatione. In prima parte vult ista conclusionem. In euacuatione oportet intendere quod euacuet humorum: nocius ita ut sit dignus euacuari. Idcirco dicitur sic: illi humorum debent euacuare ad cuius euacuationem sequitur tranquillitas: sed ad euacuationem humoris digni euacuari sequitur tranquillitas: igitur et. verumtamen hoc dicit Aui. nisi propter euacuationem humoris sequatur accidens aliud sicut lassitudo receptaculorum: aut ebullitio caliditatis: aut febris effimera: aut excoaratio quam aliquid facit fluxus ventris: aut vlcus in vris vane: quod sit dum prouocat vna aliquid. Nam in istis casibus intentio euacuatione offerat iuuamentum tamen non sentit effectus utilitas: sed quibus dololet principali donec remoueat accidens illud. Nota ergo primum quod inter cetera que in humore euacuatione considerantur est qualitas eius. Et hec regula de qualitate humoris euacuationis: est scilicet in affo. prime pericule. In perturbationibus ventris et. Secundo nota quod duobus modis considerat qualitas humoris euacuationis. Uno modo spualiter quemadmodum dicitur humorum: est aliquem calidum aut frigidum aut putridum: et sic de alijs spualibus denominationibus. Secundo modo considerat qualitas generaliter in quantum humorum est nocius aut conueniens et hoc ex quocumque capite fuerit nocius siue propter qualitatem siue propter quantitatem. et hoc modo loquitur hic Aui. et in dy. loco allegato. Et hoc maxime patet quod etiam de floborhonia hic intelligitur que principaliter conuenit peccato humorum in quanto. vni humorum peccatis in quali spualis est humorum qui cuiuscumque est quantitates tamen est in spualis nocium. peccatis autem in quanto spualis

Et idem dicit Gal. xi. krapitice. c. iij.

Sicut fecit Auenzoar referret Auerrois qui floborhoniauit filium trui vel quattuor annorum.

Vide Gal. in commento preallegato affo. f. sub cane et c.

Ad hoc propositum multum facit sententia Gal. in commento affo. xli. scilicet de particule. f. Affueti et c.

Et non solum hoc verificat de euacuatione artificiali per medicinam: sed et de euacuatione spontanea et per nam: ut vult idem Hipp. in codex affo. allegato a magistro.

ciali e qui dato qd est alteri? qualitatis stante quantitate i eo loco vbi nuc e est nociuus. In quato aut gnali peccat ois humor: malus quat? z i quali gnali filr. Et id quilibet peccas i quato peccat i quali falte gnali. Et quilibet pec cas i quali peccat i quato gnali. Sz no est incoueniens ali que hnoze in forte nuc peccare i quato spali supfluo z qui a caliditate supflua p tota hora calefiet z augmetabit z i fine peccabit i quantitate diminuta z caliditate diminuta.

¶ Tercio nota qd Aui. dicit vnam intencione circa hoc qd euacuet hno: qui e euandus z no dicit peccans i quali. z id hppo. loco allegato dicit: qualia oz purgari. z ratio e qd no quilibet hno: peccas i quali spali notabili peccato e dign? euari queadmodu e de sanguine colerici aut flegmatici febricis tertiana pura cu paucitate sanguinis z i flamatione colere: aut quotidiana de flegmate crudo cuz sanguis paucitate. Ille em sanguis ita peccat cu sit preternali calidus qd eo mediante defert ad mebra febris: tn no e euandus. Et id dicit Aui. qd intencio e euacuare illuz qui peccat si sit euandus: imo cōcedēdū e qd est aliquis humor: peccas peccato iferente nocumētū mortale qd si posset euacuari absqz alio humore z spū no esset euandus. z multa talia vide p affo. affo. 2o. Et bis pprehendit insufficiens illorum positio qui dicunt omēz humorem peccantem si non fieret alteri? euacuatio esset dignū euacuari: imo peccas etiā peccato incorrigibili multoties non esset euacuandus qn ibi non eēt melior: vt multoties de lepra accidit in sanguie. Et bis eē apparet verificatio antecedentis sedi. Itā si humor ita peccat vt sit dignus euari: tunc prefeñtialiter nocumētū remanēte est maius iuuamētū. z id p remotionē ei? nisi aliud accūs euemat remouet plus de nocumētū: z p psequēs infirm? alleuat a suis nocumētis. z hoc e qd Aui. vocat hic tranquillitātē. Hppo. aut loco allegato dicit: conferētia z addidit bonā tollerātā: qd duz no euacuat nisi sit dignus euari: iuuamētūz est maius nocumētū z nocumētūz no est notabile: z id bñ tollerāt qd in firm? non multū debilitat. ¶ Alterius nota qd lz no euacuet humor dignus euari: tñ multoties accidit ex alia re iuncta cū tali euone nocumētū occultās iuuamētūz euacuatois illi? vt in casib? narratis ab Aui. in lra. Itā multoties cū maligno humore euatur bonus aut resoluunt spūs vñ mebra qd sunt receptacula relaxant z sequit fincopis aut alia acētia. f. debilitas: z qnqz accidit i trāsitu humoris euandi per viā aliquā qd nocumētū infert in viā: qnqz et ex motu agitant hnores aut spūs z accidunt calefactio z febris: z qnqz ex ne i corpore fiat aut i farmaco nocumēta merito quoz sit apta sequi aut febris aut alia infiamatio vel debilitas fm qd in partib? pñderat. ¶ Alterius nota qd cuz talia accidētia superuenerint ipsa occultant iuuamētū euacuatois. sed illis remotis nisi aliud superuenerit: tunc percipit euacuatois iuuamētū.

Et secūda est pñderatio partis sue declinatōis sicut nauſea que vomitu mundat: z mordicatio in vētre que ventris solutōe remouetur.

¶ Itā declarat sedas itentionē dicēs qd sedā intencio e euare humorē per viā ad quā declinat pportionatā nāe sic ut nauſea que mundat vomitu: z mā faciens mordicatōez in ventre qd remouet solutōe vētris. vñ Aui. inuit qd medi cus dz euare per partē ad quā nā declinat humorēz. z est snia prime pticule affo. Que ducere oz. ¶ Ubi nota qd i humoribus euandis qnqz itēdim? solū ad euone: z tūc hz veritatē regula Aui. hic z affoism? allegat. Qnqz itēdim? mas ad diuersionē: z tūc non oz euare per loca ad que nā declinat humorē: imo ad oppositū. z hoc hēbis ifra i ple riqz locis. z Bal. dicit lz de igenio sanitatis idē. ¶ Itā ta? qd qnqz loca per qd nā euacuat vel ad que nā declinat sunt pueniētia illi euoni z qnqz non. Sz si loca fuerint cōueniētia per illa fieri dz. Si aut non: dz pbiberi potius illud qd nā tentat. vnde hppo. dicit: Et per cōueniētia loca ducere. que aut sunt pueniētia loca statiz dicet.

Et tertia e mebrū egressiōis ei? a pte declinatōis ei? sicut basilica dextra i egritudine epatis z no cephalica dextra: quoniā si error puenierit i tali qle e illd qnqz sequet ide timor. z oz quidē vt sit mebrū egressiōis ignobili? il lo a quo sit euatio ne materia ad illd declinet qd e nobili? Opz pterea vt sit ei? exit? naturalis sicut mebra vrinē gibbositati epatis z itestina pcauitati ipsi?: est tñ cum mebrū a quo expellit est ipz mebrū p qd euatio faciēda e: lz e i ipso egritudo vet? aut recēs pp quā e timēdum de cursu humorū sup ipz. Ipfi ergo ad aliud qd sit melius trāsponēdi sunt: z eēt cū ex superatiōe humorū timet super ipz egritudo sicut cum trachus sit ab oculo ad gulā: quoniā timet ne illi qnqz superueniat suffocatio:

Et tūc vidēdū e di uersionē illi? materiē ab illis locis potius qd per ea purgare: z dicit tūc mā declina re ad talia loca duz declinat ad mebrum nobili? vel suspectū ad panēduz: vt dicit Bal. in cōmēto allegato affo. Que ducere oz quare zc.

ideo quale est huiusmodi suauiter z molliter fieri debet.

¶ Itā narrat tertiā rē ad quā medici hnt itentionē i euacuatiōe. z diuidit i duas. Itā pmo facit hoc. 2o pbat vñ suū dictū. 3o ibi: nā quidē. ¶ Dicit p? qd tertia res quam itēdimus i euatiōe e qd mebrū per qd sit euatio sit cōueniēs illi euatiōi. Est aut cōueniēs qn in eo cōiungit qn qz cōditōes. p? qd mebrū egressiōis sit a parte declinatōis eius. f. hnores euandi. i. sit ad qd facili? declinat talis hno: aut fz qd exponit Dy. hēat ad humorē euandū de/clinatiōe rectā. i. viā recti incessus vel vicinā rectitudi/ni sicut basilica dextra i euando humores ab epe. Itā si erret i tali quale e istud qnqz ex illo sequit timor. Et cau/ſa e qd no euat illud qd oz euari nisi tāta facta euatiōe vt ide virtus nimis debilitet. Sedā cōditio est qd mebrūz p qd sit euatio sit ignobili? mebrū a quo sit euatio ne mā de/clinēt dignobilitati ad nobili?. Tertia cōditio e qd p illd mebrū illi hnores z i tali loco peccates soleāt egrēdi nāliter. Itā mebra vrinē euacuat mā gibbositati epatis z itestina pcauitatis ei?. Quarta cōditio e qd no sit i mebrū egritudo vet? aut noua pp quā sit timēdū de cursu humorūz sup illd mebrū. nā qn est ita: humores sunt trāsponēdi in suo motu ad aliud mebrum qd sit melius. Quinta cōditio e qd no sit periculū i tractu humoris ad mebrūz ita qd humores superēt virtutē mebrū z faciāt i eo egritudinē. Si/ cut qn trahitur hno: de oculo ad guttur p gargarismata quoniā timet ne superueniat pſocatio ppter squamātiāz. Et qn e oportunū fieri qd ad tale mebrū trahat oz qd fiat suauiter z molliter. ¶ Ubi nota p? qd ista 3a res ad quam itēdūt medici lz multū videat cōuenire cū 2a qd vtraqz e de mebrū p qd sit euatio: tñ e dīa. Itā i 2a cōditioe cōsi/derat declinatō hnores ad mebrū. i. hac cōsiderat dispō/ mebrū z habitudo ei? ad illud a quo dz fieri euatio vel dz euacuari. ¶ Circa primā tñ cōditioez cōsidera qd lz mul/ toties ab humore lesio sit pſice i vno mebrū verbigfa i ca/ pite no oportet qd semper fiat euatio per mebrūz recte de/clinatiōis ad illud. Itāz stante i toto repletiōe sanguis do/lore no existēte nisi in capite: tūc p? fobothomamus basi/ licā aut cōem: vt dicit Alde. z Aui. i caplis de cura mlie z manie. z filr qn itēdim? euare z cū hoc diuertere. lz ve/ ritatē habz vbi ab illo sit itētio euacuadi z no ab alijs nec sit itētio diuertēdi. Secūda aut cōditio obseruat pſcipue qn i mebrū per qd sit euatio dz figi mā: sed de hoc alibi. Tertia cōditio e clara qd si fit via nālis exitus erit cōueni/ ens. ¶ Nota tñ qd no oium materiēz que i gibbo epatis cōtinētur cōueniēs via exitus sit via vrinē. Itā cū sunt multe z grosse cōueniētius euant p secessuz. Quarta cōdi/ tio itelligit vbi fortior indicatio eēt de faciēdo illā euatiōne p illū locū quē dimittēdū. Et cū eadē limitatiōe itelligit quinta vt p 3a tertij illo. c. cū materiā.

Natura quoqz plerūqz taliter operat z euacuat non per partēz qua cōsuevit ideo vt mebrum custodiat cum debile fuerit: z plerūqz etiā est vt sit illud qd natura euacuat partē longinque z oppositē z remaneat cum ipso ambiguitas sicut cuz a capite ad anum aut crus aut pedez euacuat: non eniz pro certo scitur si ex toto sit cere/ bro aut ex vno ventriculo.

¶ Probat quartā cōditionē intēdi a medico per operatiōne nāe dicēs qd nā plerūqz taliter opat qd ppter cauere nocumētū mebrū debilis euacuat per pte consuetā. Et in isto cāu cōtingit qd illud qd nā euat fit per partē no cōſue tam z per pte longinquā idest a pte longinqua z opposita z remaneat abiguitas i tali ope sicut videt qn nā a capite ad anū aut ad crus aut ad pedē trāsmitit mām: tūc eiz p certo nescit vtrū a toto capite fluat vel ab vno ventriculo. Et qd? apparet qd cū medic? dbeat esse imitator nāe qd ipē aliqū dz cōſuetā viā dimittere ppter egritudinē i ea existēte pp quā lederec mebrū. Cōtra tamē hoc videt: qd nāliter mebra fortia trāsmitit ad debilia: vt p 3 ex Bal. 2o de differētis febrū. c. vltimo. z 3o nālū virtutū. Si ergo i mebrū accidit debilitas nā mebrūz aliorū magis i/clinabit trāsmittere ad ipz. Itā dicit qd mebra fortia ad debilia mittit. lz debilia aliqū magis conant resistere ne recipiāt qz no debilitata ppter magnū nocumētū dolo/ris qm materie recepte facerent. Unde videmus qd stante vlcere i pſicipio meri acuto multoties si volum? no possu/ mus deglutire. Sz si no sit maioris conat? debile magis recipit: aut si plus facit debilitas ad impotētā resistēdi qz conat? ad resistēdū. Sz tibi dimitto pñderatiōne pti/ culariū casuum in quib? hoc accidit: cū fm Aui. mebra dolētia facilius recipiūt vt hēbitis infra. ¶ Debes autēz pñderare no solū mebrū dolētis dispōnez: lz eēt mebrū mit/ tētis opationē vel passionē. ¶ Alterius nota qd ad lōgin/ quā ppter tales z multas alias cās qnqz nā euacuat ita vt relinqat abiguitas no solum vtrū ab vno ventriculo vel ab alio cerebri eueniat mā: sed vtrum ab alio mebrū: remo/ to a cerebro. z hoc voluit Aui. ¶ Et tu eēt nota quō mebra cōueniētia Aui. limitauit per cōditiones positas a Bal. i pmeto illi? affo. Que ducere oz. z aliq? dedit ibi notanda.

Protest ab ignobili p nobile fieri euacuatio no tāqz per vias sed tanquaz per terminuz.

Stāte dolore in itesti/ nis vel habitudine ad do/ lorem ex diaria exilente tñ obtalmia in oculis no cessabim? huiusmodi fluxum puocare vt ostendit hppo. sexta pticula affo/ rismoz affo. illo. xvij. In oculis patētes diaria ac/ cepti bonū. z lz hoc sit cō/ tra quartā cōditionē digni/ tas tñ operatiōis oculi ad hoc nos cogit. similitē sen/ tentiā inuit Aui. tertia ter/ tij. c. de obtalmia.

Et quarta quidē est hora eūonis ipsius. nam dicit Gal. penit q̄ i cronis egritudinib⁹ maturatio tātū r̄ ni hil plus expectāda ē. Et tu quidē iā sciūisti quid sit ma turatio: r̄ anq̄3 euacues p⁹ maturatōez ex subtiliatūis i potu tribuere d̄bes sicut aquā isopi r̄ halase r̄ seminū.

¶ Hic ponit quartā rem ad quā intēdit medic⁹. Et di uidit i duas pres. ¶ Dico ponit hāc rē. Secdo remouet du bia q̄dā icidentia circa alias res. 2^a ibi: r̄ scias q̄ materie eūatio. ¶ Dia itez i duas. ¶ 1^a p̄io facit q̄d dictū ē. 2° re mouet dubiū circa hāc rē. 2^a ibi: r̄ filr. ¶ Prima i duas. p^o ondit p̄positū cū hūo: ē sparsus i ābitu toti⁹ vel i venis. 2° q̄n ē i vno mēbro. 2^a ibi: cū aut humor. ¶ Dia i duas. p^o docet quid circa hāc quartā rem intēdim⁹ i cronis quoz bis. 2° quid i acutis. 2^a ibi: sed in acutis. ¶ Dico dicit quat tuoz. ¶ Primū est q̄ quarta res ad quā est intentio in ena cuatione est eius hora. Dicit 2° explanādo hoc in cronis mo: bis q̄ Gal. dicit i illis morbis ē tm̄ expectāda matu ratio r̄ nihil plus. Tertio dicit q̄ tu iā sciūisti quid ē ma turatio. Quarto dicit q̄ post maturatōez r̄ ante euacua tionē debemus tribuere i potu subtiliatūa sicut aquā iso pi r̄ halase r̄ decoctionē seminū. ¶ Ubi nota p̄io vt supe rius dictū ē q̄ p̄ cōsiderationē decē rerū cognoscim⁹: vt Aui. docuit scire q̄n eūari debet hūo: r̄ hic dicit q̄ vna itētio ē hora eūationis. r̄ docet hanc horā cognoscere ex alijs q̄ ex his decē vt p̄3. r̄ videt q̄ ex illis nō scimus q̄n eūare o3. Ad hoc r̄ndet Dy. q̄ q̄n eūare o3: ipoztat tem pus: r̄ hoc vt p̄posito attinet pōt cognosci duob⁹ modis. vno mō gnāliter q̄ sciat q̄n competit eūatio r̄ q̄n nō. scdo mō spāliter ita q̄ sciat i quo tēpore morbi cōpetat eūatio. Et hoc Aui. ponit in ista pticula. Et hoc q̄n porius ptinet qualitatē: q̄ cognoscit per hūo:is dispōnē. ¶ Desum⁹ tm̄ dicere q̄ per res decem supradictas addiscim⁹ q̄n eūare o3: r̄ que sunt corpa indigētia euacuatōe idest q̄n ē indigē tia eūatiōis. p̄ hoc aut q̄d hic dicit cognoscim⁹ non solū q̄n ē indigētia: sed q̄n ē cōueniēs eūatio. Nam aliq̄d corp⁹ nūc indiget eūatione aliqua cui tm̄ nō cēt cōueniēs q̄ nūc fieret. verbigfa sit corp⁹ repletū hūore malo nō reducibi li sed sit crudus grossus quietus cū canaliū strictura. i isto cāu iste nūc indiget eūatione q̄ remotōe mali humoris: s3 nō ē sibi nūc cōueniēs talis eūatio q̄ si fieret eēt cū maio ri nocumēto nūc q̄s eēt iuuamētū. ¶ Nota 2° q̄ s3 Gal. ad debite regēdū corp⁹ requirit cognitio q̄litas r̄ qua titatis eī⁹ q̄d admistrat r̄ fm̄ ipm̄ tps nō ē quid tertiu⁹ di stinctū ab his vt dicit 3° tractatu tegm̄: sed cōp̄ehēsus in istis. Et iō Aui. hic nihil dicit de tpe in cognoscēda hora eūonis: sed de dispōnē hūo:is r̄ dispōnē corporis cui de ber admistrari: talis eūatio. ¶ Nota 3° q̄ sensus secūdi dicti ē q̄ in cronis o3 expectare maturatōez r̄ non op3 expectare aliud. r̄ iste sensus videt clar⁹: q̄ quādo ē matu ratio fiat euacuatio. Et appet maxime hoc per vnu additū r̄ nihil plus. Aliquitamē volūt q̄ possit li tantū p̄strui cū legritudinibus r̄ crit sensus q̄ tantū i cronis egritudi nib⁹ ē expectanda maturatio. Adibi tamē videt q̄ li nihil plus eēt quasi supflū. Et iō puto q̄ Aui. velit in cronis expectare maturatiōnē r̄ quasi non aliud. in acutis aut o3 expectare multoties q̄d nō sit feruor magn⁹ morbi: r̄ mul toties q̄ videat quid faciat nā in die crerica cū ē valde p̄ pinqua que i cronis nō expectat. ¶ Nota 4° q̄ quid sit digestio ē dictū prima primi. c. ve virtutib⁹ ministrātib⁹. Est eniz digestio p̄paratio ad digestiōnē i nocitūo nō re ducibili ad benignū fm̄ modū loquēdi medicoz: r̄ ideo est transmutatio fm̄ quā mā sit facilis egressiōis a mēbro in quo cōtinet. ¶ Quinto nota q̄ s3 tā in acutis q̄s in alijs expectāda sit maturatio nisi p̄pter cās dictas. minus tm̄ maluz ē euacuare i acutis an digestiōnē q̄s in cronis vt plurimū: q̄ mā ē subtilior: r̄ per hoc eūationi paratior: r̄ q̄ stimulas virtutē agitaf: r̄ iō facili⁹ eūaf. ¶ Ultimo attē de q̄ Aui. videt icōueniēter illā partē addere. Et antequā euacues post maturatōez subtiliatūi in potu tribuere de bes. Nam subtiliatūa exhibēt ad subtiliādū: s3 digestio materiei i cronis ē subtiliatio: ergo q̄n subtiliatūa tribui debēt nō d3 eēt post maturatiōnē. ¶ Deterera hoc ē aliud i cōueniēs q̄ si post maturatōez debet tribuere subtiliatū a: ergo i eūatione illa aliquid plus q̄s maturatio expecta ri d3: puta illud q̄d debēt facere subtiliatūa post matu ratiōnē. Hic r̄ndet q̄ ho:ū verborū sensus pōt esse duplex. ¶ Primū q̄ non denoret subtiliatūa debere admistrari post maturatōez: sed atequā euacues post maturatiōnē. i. atequā facias illā eūationē que d3 fieri post maturatiōnē q̄ cū illis sit digestio: r̄ hic sensus ē clarus. Alius sensus pōt eēt denotās hūc ordinē eēt seruandū q̄ p̄io maturet. 2° exhibeat subtiliatūa. 3° fiat eūatio. Et si hoc non intel ligat intēdit Aui. in cronis p̄io admistrari debere ma turatiua que tamē nō sunt multū subtiliatūa sicut aq̄ iso pi. nec cōi noie dicitur subtiliatūa q̄ nō fortiter subtili ant. talia enim fortia facerēt māz ebullire r̄ agitari r̄ aug mētari r̄ resolverēt subtile remanēte grosso r̄ multas ve tositates augetēt si in p̄cipio exhiberent. sed postq̄z ista sunt admistrata antequā fiat eradiciua eūatio debent

Et est in p̄mento. xiiij. p̄ime particule affo. Si millem sentētiāz etiā dicit in p̄mēto illius affo. scde particule. Corpa vbi q̄ vult purgare.

tribui subtiliatūa fortia que hic scribūtur. Tūc eniz mā ē ita pata vt subtiliet q̄ nō ita ebulliet r̄ resoluet ps subti lis dimissa grossa r̄ plerūq̄z tūc ē pauēficata debito p̄ce dēte reque. Et q̄b⁹ p̄3 hūo: se dī sensus vificatio q̄ nō itelli git q̄ ista exhibeat post p̄pletā maturatōez: s3 post aliq̄lē.

S3 r̄ i acutis etiā egritudib⁹ maturatiōnē expectare meli⁹ est r̄ p̄cipue cū quiete fuerit. Qd si mobiles fuerit: tūc ad eūandū materiā festinare erit meli⁹: q̄m ipedimē tū mor⁹ eius ē maius q̄z sue eūonis anquā ipsa sit man ra r̄ p̄prie cū humores fuerit subtiles: r̄ p̄ciue cuz i cō cauitatib⁹ venaz fuerint r̄ non in mēbris ingredientes.

¶ In ista parte facit q̄d dictū ē dicēs ē q̄ i acutis egritudinib⁹ est meli⁹ expectare maturatiōnē r̄ p̄cipue cū māe taliū morboz fuerint quiete. sed si fuerint mobiles meli⁹ ē festinare ad eūandū māz: q̄ nocumētū sui mor⁹ ē maius q̄z ipedimētuz sue eūonis ante digōnē: r̄ p̄prie si tales hu mores sint subtiles: r̄ magis si sint in p̄cauitatib⁹ venaruz nō egrediētes eas ad mēbra. ¶ Ubi nota p^o vna est cāz p̄pter quā o3 expectare maturatōez ante eūonez in croni cis r̄ acutis. s. vt humor sit obediēs eūoni r̄ ne icōplete di gestus remaneat agitatuz. nā q̄n hoc mō remanet est ma gni nocumēti: r̄ q̄n humor nō est obediēs nō euacuat sine multo labore r̄ multa eūone boni. Signū aut q̄ nō debet eūari reguli ante digōnez est q̄ nā nō facit bonā eūonem ante digōnez nec in cronis nec in acutis. Nam q̄n facit crisi3 ante digōnez: aut crisi3 est ad mortē: aut incōpleta: aut cū seuisimis r̄ p̄auis acētib⁹. q̄n aut est cū signis cō plete digōnis: tūc est crisi3 bona. Et iō cū medicus sit na turc imitator: faciet euacuatōez post digōnez reguli tā in cronis q̄s i acutis p̄pter cām assignatā in p̄cedēti parte. Adinus tm̄ nocumētuz euacuatū ante digestiōnē est in acu tis alijs parib⁹. ¶ Secdo nota q̄ egritudo dicit geta aut mobilis hic rōne eāe. que eiz ē ab hūore quieto est quieta: r̄ q̄ ab hūore mobili est mobilis. ¶ Tertio nota q̄ quedaz sunt māe multū malignātes r̄ multe mobilitatis q̄ dicunt furiose a medicis. r̄ cū pmanēt in corpore est piculū ne mo ueant ad aliq̄d principale mēbruz: r̄ iō ad hoc vītādū ac celeram⁹ eūonez. Timem⁹ eiz multo maius periculuz de pmanētia materiei i corpore q̄s i eūatione eius ante dige stionē vt Aui. dicit. Accidit etiā q̄ talē māe mobilē me dicina facilius trahit q̄s si eēt fixa: r̄ cū hoc mēbro:ū virt⁹ expulsiua adiunat ad hāc māe expellēdā. ¶ Nota 4° ma tericū furiosarū quedā sūt subtiles r̄ quedā grosse: q̄suis enim plurimū mā grossa sit min⁹ mobilis q̄s subtilis. Da ta tm̄ nō incōuenit aliq̄ā grossā p̄pter sui malignitatem cū ē in venis vbi sunt late vie eēt mobilē de mēbro ad mē bra. Nam materia podagre que est grossa percipit tm̄ mul toties de mēbro ad mēbrum pelli. subtiles sunt faciliōris eūonis q̄s grosse alijs paribus. Et iō Aui. dicit q̄ p̄cipue debēt eūari materie mobiles q̄s hic itelligim⁹ furiosas q̄s sunt subtiles magis q̄s q̄n sunt grosse. Dyn⁹ aut hic dicit q̄ ois furiosa mā est subtilis. r̄ hoc ego non puto verum.

¶ Dicit 2° q̄ iter istas subtiles ille que sunt magis subti les sunt faciliōris eūationis. r̄ hoc ē q̄d voluit Aui. hic. Sed hoc scd3 ē expresse p̄ra Aui. p̄ quart. c. de cura pu tridaz in gnāli vbi vult aliq̄ē humorē esse inepū euacuari p̄pter subtilitatē q̄ facile imbibit. r̄ ideo talis nō est faciliōris eūationis q̄s minus subtilis. ¶ Quinto nota q̄ humores qui sunt i venis facilius eūant q̄s humores qui sunt in mēbris imbibiti aut in iuncturis: non tamē facili⁹ q̄s illi qui sunt in cōcano stomachi vel intestino:ū. Illorum ergo in cōparatiōe qui sunt i membris longinquis a vīs ductū vult Aui. q̄ p̄cipue hi qui sunt in venis. s. in cō cauitate earū facili⁹ eūent q̄s hi qui sunt i mēbris. Tu ve ro si vis videre vtrū digestio humoris i nocitūo sit pura igrossatio subtilis: aut subtiliatio grossi: aut icisio viscosi: vide ea que dixi prima particula affo. affo. 22°.

Luz autē hūo: i vno fuerit mēbro p̄p̄ehēsus nullo mō moueat donec maturet r̄ essentia hēat tparā quā tu sciūisti i suo loco. Et filr cū n̄ fuerim⁹ securi q̄ virt⁹ vsq̄ ad maturitatis horaz p̄duret: eūabim⁹ eā postq̄z nobis cauerim⁹ vt ei⁹ subtilitatē r̄ grossitiē scām⁹: q̄m si pissa fuerit r̄ grossa ipaz mouere nō debem⁹ nisi post subtilia tōez. Et vero grossitiē cognoscem⁹ p̄pterea q̄ fastidiū p̄teritū iaz p̄cessit aut sub ipocūdris dolor extēsiuus aut aduētus apatis in interiorib⁹. Qd aut magis custo dire debem⁹ r̄ huiusmodi dispōnē ē bitudo cānaliuz ne ipi sint clausi: r̄ post hoc quidē totū possibile tibi erit vt an maturatōez vētrē soluas. Et scias q̄ materiei eūa tio r̄ iph⁹ de suo loco eradiciatio ē s3 vnu duoz modoz. Un⁹ eoz ē p̄p̄ arrationē q̄ fit ad lōginquā diuersitatē: r̄ alter p̄pter eā q̄ ad p̄pinquā. Et suaz quidē horarū dignior ē cū i corpore nullo mō ē alicui⁹ materiei reple tio. Ponamus itaqz q̄ ab ore viri superi⁹ multus fluat sanguis

fanguis et ab emoroidibus mulieris superflue fluat sanguis. Unum itaque duorum faciemus aut trahemus per declinationem que fit ad propinquam diuersitatem: et oportebit tunc ut materiam ad nares declinemus faciendo sanguine ex naribus fluere et altero ad matricem puocando menstrua: aut si uoluerimus ad logicam diuersitatem attrahere euabimus in primo sanguine a uenis et locis que sunt in inferiori parte corporis: et in secundo a uenis et locis que sunt in superiora parte corporis.

Docet modum eligendi horam que humor est comprehensus in uno membro dicens que quoniam humor fuerit comprehensus in uno membro nullo modo debet moueri donec maturet et habeat essentiam temperatam de qua essentia temperata iam sciimus in alio loco. Ubi nota sunt comiter exponentes que materia que est contenta in uno membro intelligitur ab Aui. ma facies apertam determinatam membro vel flegmonem vel simile aliud. Et ideo inuit Aui. que talis materia nullo modo moueatur nisi maturacione. Et est ea que cum materia sit fixa et unita in uno loco stricto et strictarum viarum sicut sunt porri: uideatur que non tam facilius debeat educi. Ubi dicitur 4. regiminis acutorum: dicitur quecumque membra flegmonantia in principio non curantur cum materia.

Similiter remouetur dubium.

Notatur utrum in alio casu que cum materia est mobilis sit euandus ante digestionem: respondetur que sicut oportet euacuari que non est furiosa et mobilis ita oportet euacuari que non fuerit securi que uirtus possit durare usque ad horam integre maturacionis. Sed oportet que hic duo consideremus. primum utrum materia sit grossa aut subtilis. quod sciimus considerando utrum precesserit fastidium et ipocandris dolor: extensius aut apertum euenit in interioribus. nam tunc non est euanda nisi post subtilitatem. Sed quod oportet magis considerare est habitudo canali et uiarum per quas materia debet transire et euacuari. Nam si uideretur ne sint clausi: post hoc totum erit tibi possibile soluere uentre. Ubi nota que per Aui. soluere postulat utrum casus purgandi ante digestionem. scilicet materiam furiosam: ideo ne quis credat que nullo alio modo hoc fieri debeat dicitur hic casus generaliter. Et est que dispositio sit talis que non sumus securi que uirtus possit usque ad statum materiam digestedem purgare cum tali morbo et sequentibus ad ipsum: propter hoc est euacuumus in furiosa materia. Secundo nota que alii tres modi ponuntur in speciali a doctoribus propter quos non sumus securi. Unus est materie multitudo ut plerumque est in principio flegmatice. Secundus est materie occulta malignitas et uenositas ut in pestilentialibus. Tertius est locus ubi peccat materia ut in apoplexia et squinatia. Sed per maiorem horum casuum declaracione dubitatur.

Utrum materia sit euacuanda in morbo

bis ante digestionem materia completas? Arguitur primo que non. Nam quia non in bona et laudabili euacuatione euacuat ante digestionem: ergo nec medicina ante digestionem debet euacuari: cum medicina sit imitatio nature bene et recte operantis: ut per affo. comento 2. et per affo. 4. de cura putridarum et multis aliis locis. Ad id firmat 2. humor comprehensus in uno membro non mouendus aliquo modo usque ad digestionem completam: ergo nec humor sparsus in toto. Datet assumptum parum ante ex Aui. Et tenet comsequencia que multo minor a nocumeta sequuntur ex euacuatione humoris in membro uno existente aliis partibus que in toto: cum ista sit multo amplior materia et eius agitatio magis nocua et uirtus minus fortis. Nec ualet si dicatur que humor comprehensus in uno membro facit minus periculum que si in toto comprehensus. Nam in uno membro comprehensus facit periculum mortis repetere ut in sineopi et apoplexia et squinatia et similibus.

Ad id firmat 2. humor grossus crudus non est euandus ante digestionem digestionem prope statum: ergo nec uisus ante digestionem completam. Assumptum per prima quarti. c. de cura putridarum in generali cum dicitur: Et si non est digestus non moueas nisi in principio. apud statum uero non moueas nisi non vincat et digerat. Responsetia tenet que in illa hora ante digestionem est maxime digesta materia et minus inobediens: id minus nocua est euacuatione eius et facilio. Ad id firmat in morbis quorum materia est grossa ante euacuationem: aliqua digestio aut saltem subtilitatio est expectanda: ut patet per 4. quarti. c. de flegmatica. et ex Auer. 7. colligetur. ergo minus nocua est euacuatione post tale paruam digestionem et facilio. Sed qua ratione est ista facilio: aut minus nocua que dum materia erat cruda: eadem ratio est euacuatione facta facilio: in augmento que in principio: ergo in augmento est facienda. et per idem perpe statum magis que in principio. Ad id nota per 3. que in quibuslibet istorum temporum uirtus constat: ut suppono: sed est parum debilio: que ante materia magis patet. Sed in equali tempore continue post principium in salubri plus de digestionem et paratiem acquisiuit ut materia composita sit a maiori proportione. Igitur semper in parte posteriori erit melius parata que in anteriori. forte diceretur que materia sit facta obediens: tunc uirtus est facta debilio: in maiori proportione. Sed contra magis facta est materia proportione et obediens: que uirtus facta debilio (si morbus sit salubris) et persequens melius poterit euacuari per farmacium debile. Quarto arguitur in principio ex parte materia furiosa non est facienda euacuatione eradicatoria: ergo nec minoratio: ergo nulla. Ad id assumptum per oes ex

modo loquendi Aui. quarti. c. de flegmatica. ubi dicitur que oportet euacuari de materia aliqua et in reliquo expectat quousque digeratur. Responsetia arguitur que sequitur: est facienda euacuatione minoratio: ergo per illam crescit maior proportio uirtutis ad materiam: ergo illa facta uirtus ad materiam maiorem habet proportionem: ergo tunc per equalitatem euenit eodem modo crescit proportio uirtutis ad materiam: sic quousque tota materia euacuetur: ergo facienda est euacuatione eradicatoria quod fuit oppositum antecedentis. In oppositum est Aui. hic in casu quo materia sit furiosa: et in casu quo non fuerit securi que uirtus possit durare usque ad horam digestionis complere. et dicitur 2. affo. Inchoantibus morbis. et per affo. Digesta medicari. et in acutis passionibus raro. et omnes doctores medicine. In quibus determinat de per penam notabilia pertinentia ad illam. 2. ponam illa in quibus medici conueniunt. 3. ponam illa in quibus differunt auctores. 4. dicam in hac differetia quod uideatur mihi probabilius. 5. respondebo ad argumenta principalia. Ad id nota per 2. est notandum que euacuatione describitur a Gal. 3. regni que est operatio tota a corpore educens substantiam humoris. est ergo operatio per quam educitur substantia humoris a corpore: hoc siue humoris substantia educatur in propria forma sicut accidit in fluxu uentris et in fluxu sanguinis: siue educatur in forma uaporis. ut Gal. 2. affo. insensibilem reformationem uocat euacuationem. Et potest quibus dici uisus euacuatione respectu totius que a toto corpore educitur. et potest dici particularis respectu particularis membri ut quoniam ab uno membro ad aliud transfunditur. Quibus tamen Gal. in 2. pericula: euacuatione aliorum humorum a sanguine non dat euacuationem sed purgationem nomen. sed hic sumit ut dicitur est. Nota 2. que de euacuatione humorum in uisus ductum existentium uel de euacuatione que fit per flegmonem materia uel scarificationes uel sanguisugam uel insensibilem reformationem et penam de oia alia excepta euacuatione que fit per farmacium: hic non intendo. Ad id nota que de flegmonia et aliis in propriis locis dicitur erit. Secundo que de ista que fit per farmacium intelligitur Aui. quod per eum dicitur in fine huius paragrafi. Et post hoc totum possibile est tibi ut uentre soluas. Illud enim fuit limitans de qua euacuatione intedit. Tertio principaliter notandum est que per Aui. dicitur per 4. quarti. c. de cura putridarum generaliter que digestio in materia grossa est subtilitatio cum equalitate et in subtili digestionem non sufficit ad hoc ut humor nocuus dicatur digestus digestionem que expectat in nocuo non reducibiliter tegeret que beat in subtilitate et grossitie mediocritate: sed propter tale mediocritate adhuc aliud requiritur. Istud notabile probatur sic. Completa digestio in uenis humoris non reducibilis ad benignum est per uersionem eius ad materiam ipostaticam apparetis in uirinis albe etc. Sed ad tale uersionem non sufficit mediocritas in subtilitate grossitie: ergo etc. Ad id nota per 3. que humor in forma humorali permanens potest esse mediocritas in subtilitate et grossitie: et tamen non est digestus hac digestionem. Ad id nota per ex Gal. 6. de differetibus febrium. c. vi. ubi dicitur que putredine que fit in arteriis et uenis dominat certissime non est id que in uirinis subsistit. forte dicitur que non debet intelligi que humor digestus digestionem in nocturno sit ipostaticus: sed que sit talis ut per digestionem suam tanquam superfluum separet materia ipostatica. hoc tamen non tollit ipostaticum. Nam non sufficit ad hoc ut natura separet materiam ipostaticam abaz leue et equaliter et apta descendere que sit humoris mediocritas in subtilitate et grossitie: ergo non sufficit ad eius integram digestionem ut dicitur que habeat tale mediocritate. Assumptum per 3. que humor potest recipere a cruditate putrescere sub subtiliori modo et sub grossiori: ergo potest sub mediocri. Ad id nota se queret que in febribus que inciperet a putredine talium humorum a putredine deberet appere ipostaticus laudabilissimus. quod est falsum. Ad id nota se queret que ois humor subtilior mediocri que non esset propter inhibitionem difficilis euacuandus esset digestus. Itaque se queret que melancolia nunquam est in summo gradu digestionem: nec flegma grossius cum nunquam ad hanc mediocritate ueniat. Itaque hoc inuit Aui. per 4. quarti. de natura febrium putridarum in generali contra ponentes que humores subtiliores sunt digesti cum dicitur que tunc sequeret que in principio febribus de co lera uel de sanguine debet apparere digestio. Nam hoc ideo se queret si diceretur que sola mediocritas in subtilitate et grossitie est digestio dicta. quod est falsum. Ad id nota se queret que libet parorismo principij flegmatice de materia grossa que si totalis materia fieret summe digesta que quoniam totum flegma ad hanc mediocritate ueniret ante resolutionem. Requiritur ergo alia dispositio per quam expulsiua parat magis per grossitie uel subtilitatem uel mediocritate in modo substantie. Et hoc est dispositio per quam membra habent ad ipsam habitudinem facile pellendi que non potest poni nisi proprietates occulta sequens modum determinatum mixtionis. Et nos comprehensum per ipostaticam apparentem in uina que tale dispositionem acquirit humorum humis proprietates non oportet que per tribus gradibus acquirantur: sicut tribuliter acquiruntur dispoes ad ipsas parates. Sequuntur eis determinata proportione que subito resultat ex prioribus dispositionibus sicut forma substantialis. Nec in hoc intendo litigare utrum aliqua talis proprietates hoc modo possit acquiri successiue quo ad gradus. Sed sufficit mihi que plerumque hoc modo non acquirantur de quibus uideatur esse intentio nostra: et ita pro nunc suppono. Nam aliter non uideo quin ante completam

Sufficit tamen mediocritas in grossitie et subtilitate: uiscolutate et aquositate

Credo que Semilis fuerit prior in ista opinioe de digestionem ut potest patere per eum tunc a fine illius questionis de maiori parte morbi quare etc.

Sciimus ex prima primi doctrina sexta c. iij. verbo illo. Digestiua uero etc.

Possit et exponi de materia quieta in uno membro collecta opposita furiose non tamen faciente nec apta facere apostema: et hoc est uerissimum cum fuerit de furiosa me minerit.

Nota que materia rum clausuram in uno membro: quedam magis indiget extractioe et maturatioe et euacuatione sicut est materia he respice. quedam magis indiget maturatioe et euacuatione ut materia flegmonis: ut dicitur Aui. tertio quarti tractatu primo. c. v. ubi in materia herisipile oportet prius euacuare: de inde infundere: ut ideo eodem tractatu. c. iij. dico et que maturatio preta humoris in uno membro comprehensum non est expectanda ante digestionem ubi sit timor ipsius ex conuersione in sanie: ut per 3. pleuresi. sed bene expectanda est maturatio que est quedam habitudo ad expulsionem etiam si talis humor clausus non daret inducias ad maturacionem premitenda: nec esset euacuatio: ut per 3. in squinatia.

digestione materici mediocris non deberet nam facere crisis perfectam sicut post complementum digestiois materie grosse cum tunc equale vel maius diuisum haberet: ut patet scienti deducere. quod tunc est falsum. Nota quod hec proprietates sequuntur complementum digestiois in nocitio non reducibili ad benignum. Insuper conceditur ab omnibus quod omnes concedunt quod tunc est optime disposita ad obediendum virtuti euanti. Et ex hoc sequitur quod talis proprietates acquiruntur in statu talium morborum cum in illo compleatur digestio: ut dicit Aui. prima quarti. Et ex hoc sequitur secundo quod non est inconueniens in aliquo morbo a principio usque ad statum digestiois continue procedere materia tunc fieri magis resistens euanti: ut quod est in principio minus grossa et continue grossior est in sequentibus temporibus: imo plerumque hoc accidit quod putredo primo inuadit id quod est magis subtile ut plurimum et magis calidum. Et hoc agit Aui. prima quarti. c. d. signis flegmatice cum dicit: Etiam apparet in ea in principio calidior et in postremis minorat: et est simile ut sit causa in hoc quoniam putredo accedit prius ad magis dulce et magis salum et magis subtile: deinde ad magis grossum et frigidum. Scribitur nota quod euacuationum quedam est eradicativa tota vel quasi tota substantiam materie facientis morbum respectu cuius dicitur eradicativa a toto corpore educens: et quedam minoratiua que notabilem partem relinquit. Nota ulterius quod nocumta euacuationis ante digestioem sunt: quod euacuat humor qui forte non erat futurus malus. 2. quod difficilius euacuat et virtus plus debilitat. 3. quod agit humor non egrediens a corpore. et 4. eius digestio prohibet. 4. quod permiscet malignum cum bono: et malignum bonum: et agit taliter quod si aliquid membrum nobile sit debile ad ipsum humores agitati facilius pellunt maxime si fuerit aperta in interioribus. 5. quod motus calefacit. nam in tali agitatione materia putrida calefit magis: et si aliqua alia ad hec nocumta sequuntur. Alterius nota quod materiez peccantium quedam sunt furiose quedam non. Dicitur autem furiose ille que sunt multum malicie manifeste ut plurimum de vno membrum ad aliud membrum mobiles. et hoc loquendo de proprio modo furiositatis. Nec Gal. videtur alium modum excepisse pericula propria afforismorum illo affo. Digesta medicari. verumtamen doctores addunt omnem manum esse furiosam: ex cuius remanentia in corpore per non multum tempus iminet magnum periculum siue hoc sit propter multitudinem: ut in sinoca. siue sit propter locum in quo continetur: ut in pestilentiali et venenosa. siue sit propter occultam proprietatem: ut in squinacia et apoplexia etc. Alie autem dicuntur non furiose. et hoc de primo articulo. Nam de diffinitione digestiois et comparatione materierum in facilitate euacuationis et multis talibus si vis videre vade ad ea que dixi propria pericula afforismorum affo. 2. Nota quod quantum ad secundum articulum considerandum quod omnes medici volunt quod quod magis est digesta si natura non mouet et virtus non stat et non sunt alia indicantia opposita et magis est nocua siue non reducibilis ad benignum omnia que euacuat. Locedunt secundo quod magis furiosam omnia eradicant euacuatione ante digestioem: et omnes moderni consentiunt in euacuatione cuiuslibet manum quod est furiose. Sed in illa que propter multitudinem dicitur furiosa: quod non peccat sanguis dicitur sufficere minoratiua et non oportere eradicari in facere euacuatione ante digestioem. Tertio conueniunt quod melior hora facienda tales euacuationes est hora principii vltis si putamus quod magis talis et tam multa sit quod nisi virtus eroneret non posset aliqua bona disponere agere: tunc eius quod magis expectaret tanto virtus esset debilior: et magis improbor. Et quidam putant in hac solam conditione concessisse Hippo. in principio cum dicit: inchoantibus morbis siquid videtur mouendum moue: in statu vero silentium habere melius est. Et Aui. prima quarti. c. de cura febrium in generali dicit: Et si non est digestus si moueas nisi in principio. apud statum vero non moueas. Quatuor ad 3. scilicet dicitur quod de euacuatione materiez in principio morborum chronicorum differunt ab inuicem antiqui. Nam Gal. in epla ad Glauconem vult quod nullo modo in principio quartane facienda euacuatione nec ante digestioem. et quod hec sit eius mensura pro ex Aui. parum ante. Dicit namque Gal. penitus quod in croicis egreditur tantum maturatio est expectanda et non aliud. Item hoc dicit Auerrois esse de mente Gal. 7. colligat cum dicit: Sed in melancholicis et flegmaticis febribus raro in principio earum purgabat. et erat illud eius opinio purgare si in principio febrium. tunc Gal. manifeste dicit contrarium. scilicet quod minime debemus in principio febrium melancholicarum etc. hoc idem habet ab eodem Gal. in epla ad glauconem de cura quartane: dicens: curabis quartana: sic morum in principio diligenter puideas et medicoriter et patienter agas neque medicine aliquid tamen des neque purgationem vel deflectionem ventris aut sanguinis facias. Rasis autem in principio tertiane et flegmatice et quartane audaciter cessit pharmaca: ut 10. alman foris. et 10. continetis. et in diuisionibus habet. Aui. autem in principio flegmatice concedit: et etiam in principio quartane: ut patet in capitulo propriis: et ita Auerrois loco allegato. Uerum Aui. vult inuere quod hoc fiat quod tunc victoria humorum et non aliter. Auerrois autem absolute et Rasis concedunt pro meliori in quartana que est salua: esto quod medicus nullam faciat euacuationem. v. c. de quartana dicit Aui. Et est sim plurimum egreditur salua. De euacuatione autem augmento adhuc doctores diuersificauerunt. nam Rasis et Auer. concedunt euacuationes in augmento flegmatice. v. c. dicitur in fine secunde septimane in flegmatica

purgatio cum solutio et vitupatio quod hoc faciunt dicens quod nihil faciunt: nisi quod dant infirmo bona verba. Sed si quis considerat deca Aui. v. c. quod non cedat euacuationem humorum nisi furiosorum in augmento in. c. de cura putridarum in generali dicit: et si non est digestus non moueas nisi in principio: apud statum vero non moueas. In. c. de flegmatica dicit quod non diligit expectatores digestiois et lenificationis cum eis quod dicitur prius: imo omnia ut euacuetur ex ea aliquid et expectet in reliquo usque quo digeratur. et in eodem. c. cum loquitur de augmento dicit: Et multoties quod euacuatione procedit flegmatici humoris et crudi in hac hora: sed melius est ut expectet in eo complementum digestiois. Dicitur autem super 4. quarti imaginatur quod magis in principio quod est tara quod non sperat in ea quod cum illa multitudinem natura totum aut partem possit digerere: aut in tota aliquo gradu digestiois inducere: et tunc euacuationem est solum in principio: quod si expectamur augmentum non inuacuat infirmum: imo mouet. Sed vbi potest virtus partem notabilem digerere: aut in tota aliquo gradu digestiois inducere: tunc est melius in augmento quod in principio euacuare. Loculatio: autem dicitur 16. vult quod in augmento non est facienda eradicativa euacuatione. Et 18. dicit: si magis furiosa fuerit facienda est in principio. et si usque ad augmentum expectauissemus: videtur iam inutiliter periculum. Sed quod magis non est furiosa: quod in augmento virtus magis est aggrauata a morbo quod in principio: et magis inserta in parte: id tunc non oportet eradicatiua. quod vero statum est longinquus euacuatione oportet minoratiua sicut in diuturnis morbis in quibus per omnia tempora partem digerimus et partim euacuationem ut non remaneat magis alleuata. Cuiusmodi ad quartum articulum iam propono quod non intendendo hic loqui nisi de euacuatione facienda per pharmaca solutiois materie appropriate morbi non collecte ad partem faciendum: et que non sit in vix vitu: et tunc nec valde vicina. Et quo ad hanc non disputo de aliquo processo ceteris ab omnibus: verumtamen quod sit in principio euacuatione magis furiosa eradicatiua: et quod magis est ita multa quod virtus non possit superare ea nisi procedente euacuatione esto quod sit quod est ante digestioem et in principio fieri euacuatione minoratiua. Sed restat videre primo: vtrum in morbo aliquo sit euacuatione ante digestioem non dicto: in quo tamen est spes quod virtus vincat manum et digeratur complete non procedente tali euacuatione vel alia. Sed vtrum in principio vel in augmento fieri possit debere. Tertio huiusmodi est melius euacuatione. Prima ergo conclusio est ista: semper morbi magis est euacuatione grossa et multa: ita ut inde infirmum sit purius non facta euacuatione artificiali: vbi per euacuationem infirmus sit euacuatione facienda est euacuatione in principio. Hanc non probat quod supra posita est per alios et causa est manifesta. Secunda conclusio: in aliquo casu magis est euacuatione grossa et multa: ut dicitur procedens de celo non tamen ita multa ut inde infirmum sit purius facienda est in principio euacuatione saltem minoratiua. Probatur quod in omni casu in quo magis est ita multa quod infirmum sine euacuatione perit et facta euacuatione euacuetur facienda est euacuatione: ut dicitur propria pericula. Sit ergo fortes cum minima magis quam non sufficit virtus superare cum conditionibus dicitur: et sequitur quod in eo facienda est euacuatione per pharmaca minoratiua et non quodamlibet modica ergo certe quantitas: ergo postquam erit aliquid euacuatione adhuc aliquid euacuatione recte: sed quoniam in isto casu erit aliquid euacuatione non remanet amplius tanta quod cum illa sit purius infirmum: ergo aliquid non tanta est euacuatione magis ut sine euacuatione sit purius facienda est euacuatione in principio. Loculatio: firmat: nocumta euacuatione ante digestioem est minus quod nocumta dimissiois talis manum: aliter cum potius est dimittenda: ergo sequitur quod non est tantum quantum est nocumta morbis aut primum morbi vel insanabilis. Nam non obstant tali nocumta. scilicet euacuatione ante digestioem tandem infirmum sanatur: ut penit de loco procedens: ergo potest esse aliquid nocumta remanentie alicuius materie non inferretis morte maius illo. Sit ergo primum nocumta. a. secundum nocumta. b. et sequitur. a. est minus nocumta quod b. sed per aliquam remanentiam manum non inducitur morte fieret. b. nocumta nisi fieret euacuatione: ergo quod magis non est factura morte facienda est euacuatione ante digestioem. Dico: et tu per sophistas reducias hanc ad terminos et fac promissas ut scis. Tertia conclusio: in aliquo casu magis est euacuatione non tamen ita multa nec tamen maligna quod non sit factura morte non est facienda euacuatione ante digestioem stante virtute. Ista est Aui. et Gal. et omnia medicorum. Probatur ab Aui. prima quarti. c. de cura febrium putridarum in generali per nocumta que tales euacuationes sequuntur et similitudinem de operatione nate et per auctoritatem Hippo. et Gal. Quarta conclusio: non potest bene demonstrari quod magis est inuacuatione faciendo euacuatione ante digestioem quod nocumta. patet istarum certa quantitas non potest sciri a nobis: ut 13. therapie. Quinta conclusio: quod morbus est futurus valde diminutus aut est factus valde magna nocumta: et non sumus ita prope statum quod verisimiliter impediat crisis plurimum morbo est magis mali de magis non furiosa esto quod sine euacuatione infirmum liberaret: tamen facienda est euacuatione ante digestioem. quod futurus est breuis et leuius accitum: aut quod putamus quod impediret bonam crisis pro euacuatione non est facienda euacuatione ante digestioem. Ista est pro mente doctorum quod procedentiu euacuatione ante digestioem in magis non furiosa et quod negantiu illa. Et quod appetit quod multoties bonus medicus propter est vtrum debeat euacuare an dimittere euacuationem: de euacuatione autem in augmento videtur mihi iste conclusiones procedere. Prima quod magis materia est euacuatione in augmento. patet quod potest fieri furiosa in augmento

to. p3 etiaz q: stat q: i principio no fuerit ita sufficienter eua
 cuata quin timeat adhuc humoris victoria. Sed quoties
 timetur humoris victoria magis necessaria cautela e eua
 cuatio: vt pia quarti ac. ¶ Seda conclusio: cu medico dat
 habitus melius est in principio ita euacuare q3 expectare
 augmetuz. Ista pconone puto itellerisse l3 pp. p^a particula
 affo. Inchoantib⁹ morbis ac. Et Aui. p^a quarti loco alle
 gato supra cum dixit: Qd si no est digestus non euacues
 nisi in principio. apud status vero non moueas nisi natu
 ra vincat et digerat. Et ides p^a quarti. c. de cura flegma
 tice. vbi vult q: ex ma in prin^o euacuet aliquid et i reliquo
 expectet vsquequo digerat: et dixit q: melius est i augme
 to q: expectet pplementu digonis. Et hoc videtur Auc.
 velle qn in flegmatica docet tantu duas euones facere an
 statū in duab⁹ septimanis. ¶ Tertia pclo: in morbis val
 de diuturnis q: multoties renouat ma per regeneratōez
 ptingit q: in augmēto est fiēda euatio: vt i quartana et epi
 lenia et paralesi. p3 q: cuz augmētuz quo ad digonem fit
 valde longū et mā de nouo generet nisi fieret euatio peri
 culuz esset ne nimiu augeret materia. ¶ Quarta pclo: in
 morbis acutis et peracutis et tropicis vtpurimuz maiora
 sunt nocumēta euonis i augmēto q3 in principio. p3 q: vir
 tus est debilior et materia putridior: flāma maior: digestio
 velocior: pparatio ad euandū multoties minor: vt patuit
 i vna suppositōe supra posita. Et hec p istū qōnis dtermi
 natōe sufficiat. Solerti eiz appet quō argumēta soluaē.
 Redeam⁹ ergo ad textū cū dicit.

Et scias q materiei.

Hic textus cōprehē
 sus est supra i descri
 ptōe textus pcedētis: qre i sine vni⁹ antecedētis foli.
 ¶ Nota q: fm qd supra diuidēdo dixit intēdit Aui. re
 mouere dubia nō circa rez vltimā dictā quā medicus pfi
 derat: sed circa alias dictas. Et remouet dubia p^o q pnt
 ptingere rōne tractus materiei ad mēbrum diuersum. 2°
 pontiquosdā incidētēs cañ. 2° cañ. vni. 3° explū vni
 ma parte p^o ponit distinctiōē. 2° cañ. vni. 3° explū vni
 distinctiōis. Sed dicā totū absqz diuisione alia. ¶ Dicit
 p^o q: tu debes scire q: materiei euatio et ipi⁹ de suo loco
 eradicatio est fm vni duoz modoz. Unus est p quē tra
 him⁹ māz ad diuersitatē lōgiquā. Seds ē p quē trahim⁹
 ipsaz ad ppinquā diuersitatē. ¶ Dicit² q: puenientior
 hora hui⁹ euonis ē qn nullo mō fuerit i corpe repletio ali
 cui⁹ materiei. ¶ Dicit³ q: p intellectu hui⁹ distinctiōis po
 nem⁹ talē casuz q: ab ore viri superi⁹ fluat mult⁹ sangui
 s ab emoroidib⁹ mulieris fluat sanguis supflu⁹. In vtro
 q3 istoz possim⁹ trahere ad lōgiquā diuersitatē et ad ppi
 quā. Et si ad ppiquā diuersitatē volum⁹ trahere: tūc fa
 cim⁹ fluere hōi sanguinē ex narib⁹: et i muliere puocabi
 m⁹ mēstrua. Et si ad lōgiquā trahē volum⁹: euābim⁹ i vi
 ro sanguinē a venis q: sūt in inferiori pte corpis: et i muliere
 a venis q: sūt i superiori pte corpis. ¶ Nota adū est hic in p^o
 q: vt supra tāgit qnqz mā trahit ad diuersum: sicut facit
 qnqz nā. De hoc tractu possit qs dicere vtrū semper fit ad
 locū diuersuz ppiquū et qnqz ad lōgiquū. et cause dicēf.

Et iuxta istū pri
 mum modū precipit
 Aui. prima tertij tra
 ctatu pzo. c. xxix. in
 diuersiōe sanguis a
 capite slobothoma
 re saphenā. Et iuxta
 scōz modū landat et
 Aui. decimasextima
 tertij. c. ij. puocatōez
 mēstruoz i mulie
 ribus patiētib⁹ emo
 roidas.

¶ Nota scdo q: Aui. dicit materiei euatio aut ipius era
 dicatio de suo loco. Qd pōt trib⁹ modis exponi. Unus ē
 q: per euatiōē absolute dictā itelligimus euatiōē mino
 ratiuā. Et per eradicationē itelligim⁹ euatiōē eradica
 tiuā. Et hoc mō itelligēdo voluit Aui. dare itelligi q: nō
 solū minoratiua fit per partē diuersaz: sed etiā eradicati
 ua. Scdus ē vt per euatiōē itelligamus educationē ma
 teriei a corpe ita vt egrediat totū corpus. Sed per eradica
 tiōē itelligimus remotionē materiei a suo loco vbi vidēf
 fixa et quasi eradicata: esto q: nō a toto corpe educat. Ter
 tius modus ē q: per euatiōē itelligam⁹ euatiōē a lōgi
 quo et per eradicationē a ppinquo. Ego aut puto scōz mo
 dū eē veriorē. ¶ Tertio no. circa cañ. nā nō vidēf verū q:
 diuētiō: hora euandi p partē diuersaz ē cū nullo modo
 fuerit in corpe mā: quia ei⁹ euatio conueniēs ē propter re
 pletionē: vt dictū ē supra in isto. c. q: principale indicans
 euatiōē ē repletio. ¶ Preterea cū cura nō fiat nisi p tra
 riu⁹ et euatio nō cōtrariet nisi repletioni: sequit⁹ q: si non ē
 repletio nō d3 fieri euatio. ¶ Pdo dubio nota p^o q: duo
 bus modis possimus dicere i corpe nostro nō eē repletio
 nē. vno modo q: nō sit in toto. 2° mō q: non sit in toto nec
 in aliqua pte. ¶ Nota scdo q: euatiōnū quedā ē per quā
 itēdimus hōiōē a corpe educere. quedā aut per quā iten
 dim⁹ aliter puta diuertere vel aliquē motū sistere. ¶ Hic
 habitus dicit Dy. q: nō existente repletioē i toto nec i pte
 nō cōuenit euatio. pbatur p duas rōes statim factas. Sz
 euatio bene cōuenit existēte repletioē in parte lz non i to
 to sit repletio. Et hoc² voluit Aui. hic: et d3 itelligi p
 ma ps conclusiōis de euatiōe p quā itēdimus educere ma
 teriam a corpe. ¶ A per diuersionē nō ē dubiū in casibus
 hic narratis ab Aui. q: fit euatio corpe nimiu inanita fm
 oia mēbra: vt cū superit decem libze sanguinis a naso qn
 slobothomamus. ¶ Quarto nota q: pars ista cañ. d3 ho
 ra cōueniētiō: pōt referri tantū ad euatiōē per partē p
 pinquā q: cōueniētiō: hora ad ipaz faciēdaz ē cū nulla in

corpe fuerit repletio. ¶ A corpe plectorico existente nō
 cōuenit euatio p partē ppiquā: q: multo plus noceret at
 trabēdo ad locū egritudinis: vñ ille qui slobothomat ve
 nas sub lingua in squinātia corpe multuz repleto multo
 tiens pducit ad mortē infirmum. Scdo modo pōt referri
 ad vtrūqz modū euonis siue p ppinquā siue p longinquā
 partē. et tūc nō erit mens Aui. q: cū corpe est repletū non
 fit faciēda euatio p partē longinquā: q: cū hac repletioē
 faciēda est euatio nō ē faciēda plurimū nisi per longiquā.
 Sz itēdit et q: puenientior fit talis euatio: q: magis per
 illā sequit⁹ itentū qn totū nō est repletū. Et rō est: q: i hoc
 casu euacuata mā a loco longiquo remanet locus vacu⁹:
 et ideo trahit a vicino: et sic pcedit attractio quousqz veni
 at ad mēbrū patiēns. Sz si totū sit repletū euatio tota mā
 a loco remoto: nō tñ pars illa remanet ianita vel nō tñ: et
 ideo non tā bona fit attractio a parte patiente.

Et nō oz quidē vt i duas diametros plōgatōez fa
 cias: lz i vna tm q fit diameter magis lōgiqua. nā si mā
 fuerit i supmo dextre ptis nō erit trabēda ad ifimū fini
 stre: imo ad ifimū ipi⁹ dextre. Et hoc quidē ē illd qd ē ma
 gis necessariū aut ad finistrā a supmo si fuerit tm lōgin
 qua qz tū ē ab humero ad humez et n fuerit d3 p d^o ei⁹ si
 cut d3 p d^o duoz latez capitis. mā nāqz si in dextra capi
 tis fuerit eā ad inferiora et nō ad finistrā trahēs capitis.

¶ Hic remouet dubia vt dictuz est. Et diuidit i quat
 tuoz fm qtuoz dubia. 2^a ibi: cūqz materiā. 3^a ibi: cūqz ad
 locū. 4^a ibi: et forsitā tibi. In p^a remouet huiusmodi du
 bii: possit qs dicere i trabēdo māz ad partē lōgiquā de
 bemus ne ad longissimā distantiaz facere euacuationē: vt
 verbigratia per duas dyametros: Rndet q: nō ozqz fiat
 talis lōgatio p duas dyametros: lz oz tātu facere p vna
 dyametrū que fit magis longiqua dyametri. Et cā dicti
 ē: q: si materia fuerit i suprema parte dextre nō oz q: eua
 cuatio trahat ad infima finistre: imo sufficit q: trahat
 ad pte ifimā dextre. Et hoc ē illd qd ē magis necessariū: aut
 oz q: a supremo. i. a pte supiori: trahas ad finistrā. et hoc si
 fuerit finistra pars a dextre tantū lōginqua sicut ē ab hu
 mero ad humerū: et nō fuerit i loco illo distantia a finistro
 ad dextrū ita parua: sicut ē distantia dextre partis capi
 tis a finistra. nā talis mā oz q: trahat a superiori ad inferi⁹:
 et nō ad finistrā capitis pte. ¶ Nota ergo pzo qd p dya
 metrū itelligere debem⁹ corpe: dimēsiōis. s. lōgitudinē
 latitudinē aut pfunditatē. ¶ Nota 2° q: nō debere fieri tra
 ctū per duas dyametros: pōt itelligi de itegris: et pōt i
 telligi de partialib⁹. verbigratia: pōt itelligi q: qn egritu
 do ē sursum i dextro nullo modo sit euandū inferi⁹ i fini
 stro: aut si fuerit in supremo dextri nō sit plongatio faciē
 da ad inferius finistri. Et cōstat q: Aui. itelligit de dya
 metris cōpletis. ¶ A in sua ratiōe arguit: q: mā que est a
 supremo dextre partis non debet trahi ad ifimū finistre. et
 hoc inuit de diametris completis. ¶ Nota 3° q: cā ē q: qn
 fuerit hoc modo attractio ad tā diuersuz nō fieret notabi
 lis euatio vel motus i parte egritudinis nisi per tantā eua
 cuationē q: inde eēt piculū de nimia debilitate. Et facien
 do p vna dyametrū nō dicto facim⁹ euatiōē et diuersio
 nē a patiēte mēbro sine tāta debilitate. Et ex hoc p3 q: p
 longatio pōt licite fieri ab extremo dextri āteri⁹ ad extre
 mū finistri versus posterius: et erit fm duas dyametros
 ppletas cū inter ista nō sit plima distātia: imo nō tāta qzta
 ē a sursum i deorsuz. Et quo p3 scdo q: mēs Aui. fuit q:
 nō fiat attractio ad cōtrariū fm duas dyametros cōple
 tas qn vna illaruz fuerit lōgior: sicut corpe dyametri: vel
 quasi sicut dyameter lōgitudinis. ¶ Nota vlteri⁹ circa
 id qd dixit q: d3 fieri plongatio tātu in vna dyametro q:
 ē magis lōginqua alijs. cōsidera qd Aui. nō vult q: semp
 faciēda sit lōgatio p vna dyametrū magis longinquaz.

¶ Aā vt statim dicit qnqz sufficit vt fm dyametrū latitudi
 nis que nō ē magis longinqua. Sz itēdit q: maior distā
 tia ad quā d3es facere attractionē ē distātia dyametri lō
 gioris: et vltra illā nō oz facere lōgius attractionē: nō ta
 mē negat quin possit p ppinquiorē. ¶ Quinto nota q: id
 qd dicit post q: mā i summo dextre ptis exis d3 trahi
 ad ifimū dextre: et hoc ē illud qd ē magis necessariū: d3
 itelligi fm Dy. q: distātia hui⁹ dyametri longitudinis ē
 maior distātia ad quā oz trahere i quocūqz cau sit ad lon
 ginquā diuersitatē trabēdaz eligēdo. Et postea subdit q:
 qnqz sufficit trabē ad finistrā a supremo. i. a suprema pte.
 et hoc ē qn ibi fuerit distātia tāta qzta ab hūero ad hūerū.
 ¶ Aā in minori distātia qn ē itērio fortis ad trabēdū ad lō
 ginquū nō ē sufficiētia: sicut i capitis laterib⁹. Et si forte
 qn itērio diuertēdi nō ē fortis sit fiēda quēadmodū in ca
 q: ē a posteriorib⁹ ad aūri⁹ iuxta sniaz affosimū: ¶ Postero
 ra capitis dolētia recte in fronte vena incisa iuuat. Tamē
 vt hec dicta magis appareāt dubitat.

Utrum in trabendo ad longinquū
 fit faciēda plongatio lz duas diametros: Affirmatiue ar
 guit sic: Ad illū locū debet fieri attractio p quez attractio

fit magis ad partē longinquā: sed plongatione facta fm
 duas dyametros fit plongatio ad partes magis lōginqs:
 igit̄ rē. ¶ Cōfirmat: euatio diuersa nō inuat nisi p̄ q̄sto
 euato mēbro diuerso ipm̄ trahit ad se a loco vbi ē egritu/
 do p̄ mēbra itēmedia. s̄ hoc fit eque bene: vel melius q̄n
 fit plongatio fm̄ duas dyametros: igit̄ rē. Adāto: ē clara
 r̄ mino: p̄ q̄: quātūcūq̄ mēbrū fit longinquū q̄n ē iani/
 tū trahit a vicino: r̄ vicinū ab alio: r̄ sic quousq̄ veniam?
 ad partē patiētē. ¶ Preterea hoc vult Aui. 10° tertij. c. d̄ cu
 ra dolo:ū partiū pectoris. q̄ incipiēdū ē a flobothomia sa
 phene ptis oppositē i longitudine. Et idēz vult Adefue. c.
 de cura pleurefis. q̄ incipiēdū est multa exite plenitudine
 a flobothomia saphene ptis oppositē. Et Rasīs precipit i
 apate dextri iquinis flobothomia fieri de saphena sinistri
 r̄ in obtalmia. Adefue r̄ Rasīs 9° almāforis: r̄ cōiter pra/
 cticantes p̄cipiūt fieri flobothomiaz in brachia oppositō.
 Et constat q̄ brachiū ē inferius oculo: r̄ id̄ erit in latere i/
 ferio: r̄ oppositō fm̄ latitudine: r̄ per h̄is euatio ista erit
 fm̄ duas dyametros. ¶ In ista q̄dōne est primo notādūz
 qd̄ ē dyameter: r̄ scdo quō plōgatio pōt fieri fm̄ dyame/
 tros itēgras: r̄ fm̄ ptiales: r̄ quō itēgrarū quedā p̄ci/
 pant maxima longitudine: quedā sunt itēgre: sed nō cuz
 tanta longitudine. r̄ hec sunt dicta supra. ¶ Scdo nota q̄
 cursus materiei ad mēbrū a quo diuertere volum?: q̄nq̄
 p̄iungit plenitudini q̄nq̄ nō. ¶ Tertio nota q̄ q̄nq̄ loc?
 ad quē materia currit ē i parte corpis a qua p̄ vnica dya/
 metrū possumus satis longe trahere māz: sicut q̄n ē in ca/
 pite possum? trahere ad pedes r̄ ecōtra. Q̄nq̄ aut̄ ē i parte
 a qua p̄ vnā dyametrū nulla pars multū distat: sicut q̄n ē
 i medio corpis vel in quine: tūc eiz p̄ vnā dyametrū nulla
 ps distat a loco passidōis plusquā p̄ medietatē totius dya/
 metri longitudinis. ¶ His notatis sit hec p̄ia cōclusio:
 nō exite repletōe totius i diuertendo mām non o3 p̄ du/
 as dyametros totales vel partiales plongare. p̄ q̄ i hoc
 cau aut parua aut mediocris fieret euatio: s̄ hoc nō prim
 geret trahēdo a loco passidōis. nā cū itēmedia mēbra sint
 auara nō permittūt a se trahi māz que nō supfluit: r̄ sic ēt
 nō traheret a loco passidōis. Aut multa mā euatur: ita q̄ ēt
 a mēbris vicinis loco passidōis fiat euatio: r̄ tūc erit super/
 flua: r̄ qua corpus nō indiget cū nō sit multū repletū: nul/
 lo mō ergo ē faciēda hec plongatio. ¶ Scda cōclō: cor/
 poze quātūcūq̄ plectonico: aut nō plectonico nō debem?
 p̄ duas dyametros itēgras cōp̄: ebēdētēs dyametrū lon/
 gitudinis facere plongationē. h̄ec ē Aui. r̄ p̄bat q̄ i tā/
 ta plongatōe nō fieret diuersio a loco passidōis: nisi p̄m̄
 facta euatiōe quā virtus nō bñ tolleraret. nāz mēbris ple/
 nis p̄ q̄ anteq̄ inantio cōdicaret ad tantā distantiā opoz
 teret quātūcūq̄ euatā eē multā. ¶ Tertia cōclō: stāte re/
 pletōe multa r̄ nobis nō potētib? per vnā dyametrū mul
 tū longe trahere faciēda ē euatio p̄ duas dyametros icō/
 pletas. p̄ q̄ in hoc cau indigem? trahere multū longe ne
 ex cursū humorū ad locū euatiōis possit aliquid trahi ad
 locū passidōis: r̄ vt fortiter ad cōtrariū trahat mā currens
 ad mēbrū patēs. Si ergo distantiā ad hoc requisita nō i/
 uenitur in vno dyametro: o3 tūc q̄ aliquid capiat de reli/
 qua. r̄ hoc ē qd̄ faciūt medici i obtalmia r̄ in apate ingui/
 nis non venenosa r̄ passidōibus capitis. Ex his p̄ solutio
 qōnis. ¶ Ad arg^a aut̄ d̄ p̄ q̄ nō obfātē plenitudē p̄i
 mū mēbrū inantū nō multū trahit a vicino: r̄ ita diuidēdo
 nō pcedit attractio vni? ab alio: ita q̄ ab illo vbi passidō ē n̄
 fit attractio: r̄ multomagis q̄n corp? ē plenū. r̄ id̄ a mēbro
 a quo intēdīm? diuertere nō trahit nimis lōge: q̄ ab ipso
 nō trahit: aut si trahit ē parū: aut si ē multū saltē supfluit
 euatio i toto: qd̄ vitandū ē. Et per hoc p̄z solō scdi. ¶ Ad
 auētes Aui. r̄ Adefue de pleurefi dicit Dy. q̄ d̄z fieri stan
 te repletōe in toto euatio de saphena dextra si pleurefis
 ē in sinistra r̄ ecōtrario. Sed mihi videt q̄ hoc dicit nō
 ē Aui. imo Aui. dicit de saphena opposita i lōgitudine: r̄
 nō dicit in latitudine. sed eodē mō itelligo dicitū Adefue.
 Si tū fuerit cōstat q̄ nō ē fm̄ duas dyametros cōpletas.

Cūq̄z materiā ad longinquū trahere volueris loci
 dolozez p̄io sedabis vt ipsius minuatur cōpressio per
 attractionē quoniā dolo: est trahens.
 ¶ Remouet aliud dubium. Nāz posset quis querere.
 Si mā curreret p̄ternaturali ad mēbrū d̄bem? trahere ad
 longinquū: o3 ne q̄ prius aliqd̄ fiat? R̄ndet q̄ si i mēbro
 fuerit dolo: ille prius ē sedādus vt minuat cōpressio mem
 bri dolo:is per attractionē: q̄ dolo: trahit. Et sensus est
 q̄ d̄z sedari prius dolo: ne moto vel agitato hūoze traha
 tur ad mēbrū dolo:is. Nā per talē attractionē p̄ximif? ma
 gis mēbrū r̄ mā i eo: vt ergo illa minoret d̄z sedari dolo:.
 Sed de hoc satis diximus supra caplo primo.

Cūq̄z ad locū nō obedit ad quē ipsam trahis non
 violēter agas: quoniā quādoq̄z violētia illa ipsam mo/
 uebit r̄ subtiliabit r̄ nō trahetur s̄ fiet velocius declinās
 ad dolentem locum.

¶ Remouet tertiu dubiū ponēdo introductionē vnaz.
 Nā q̄nq̄z mām non obediūt in veniēdo ad locū ad quē co/
 namur eas attrahere. Et dubitat tūc vtrū sit maior vio
 lentia faciēda vt attrahant? Et ridet Aui. q̄ nō: q̄ inferē
 do talē violentiā mā subtiliāt r̄ currit magis ad locū dolo/
 rez: r̄ id̄ o3 vt dimittat r̄ prius preparat: ita q̄ si nō ē obe/
 diens p̄pter viscositatē incidat. r̄ si p̄pter grossitiē subri
 liet. r̄ si p̄pter alteri? mēbrū attractionē suam illa probi
 beat r̄ postea poterit fieri diuersio. ¶ D̄t̄ ēt legi loc? vt fit
 pars alteri? p̄terite d̄claratōis addita: i qua d̄cat q̄ si do
 lēte mēbro traxisset ad hūū r̄ mā nō obedit: tūc non agas
 violēter i attrahēdo q̄ nō obedit: imo subtiliēt vt magis
 currat. Et hūc modūz Dy. putat melioze. Hūc tū modus
 si bene p̄sideres poneret oppositū ei? qd̄ dicitū ē supra q̄ i
 fortissimo doloze est euanduz vsq̄ ad sincopim.

Et forsitan tibi sufficiet vt trahas licet nō euacues:
 quoniā ipsa attractio eius iter ad mēbrum p̄ohibet li/
 cet non extrahat: per ipsam ergo attractionē ad inten/
 tionez perueniem? licet cū ipsa nō euacuaueris sed decli
 natione contētus fueris que fit ligando mēbra oppo/
 sita aut vētosis r̄ medicinis rubificatibus: r̄ ad sūmū cuz
 omni qd̄ dolozez efficit.

¶ Remouet quartū dubiū. Posset q̄s dicere vtrūz in
 oī attractiōe ad hūū sit oportunū humorē q̄ trahit euariā
 corpore? Ad qd̄ ridet q̄ non: q̄ fortitā q̄nq̄z sola attractio
 absq̄ euōne tibi sufficiet: q̄ h̄ humor: non extrahat a cor/
 poze: tū p̄hibebit nocumētū p̄cepsitēs in humoze quāuis
 sit p̄tent? sola declinatōe humoris absq̄ euōne: r̄ sit ista at
 tractio cuz vētosis: cū ligaturis r̄ cū fricatiōibus r̄ cū oī
 qd̄ efficit doloze sicut emplastrā rubificatiā r̄ percussio r̄
 cauteriū r̄ similia. Et pars ista tota est clara r̄c.

Ex materijs aut̄ que ad euanduz sūt faciliores sunt
 ille q̄ sūt in venis: deide ille que i mēbris r̄ iucturis: q̄m
 q̄nq̄z est difficile eas extrahere r̄ euare: ideoq̄z necessē ē
 vt cū euacuabunt̄ alie cuz eis egrediātur.

¶ Hūc vt supra dicit Aui. ponit quosdā incidētales casū.
 circa dicta. Et diuidit̄ in tres ptes sicut sunt tres casū. 1°
 ibi: curatio p̄terea. 2° ibi: minutio quoq̄z. ¶ Dicit p̄ q̄ ma
 terie q̄ sunt faciles ad euanduz sūt ille q̄ sunt in venis: de/
 inde q̄ sunt i mēbris: r̄ q̄ i iucturis sunt difficiliores. Et id̄
 q̄ euant̄ iste due necessē ē vt alie cū eis euacuent̄. ¶ Sed
 hoc videt̄ eē id̄ qd̄ dicit Adefue in suo de p̄solatione q̄
 mām in stomacho r̄ itestinis sūt faciliores ad euandū q̄z mām
 q̄ sūt i venis. Hūc ridet̄ dupl̄. p̄ q̄ Aui. hic non itelli/
 git̄ vtrū q̄ oēs mām que sūt in mēbris sūt difficiliores euā
 cuatōis q̄z ille q̄ sūt i venis. Nā ille q̄ sūt i venis sūt bñ
 in mēbris: q̄ vene sunt mēbra. voluit ergo q̄ ille q̄ sūt in
 mēbris difficiliores sūt ad euandū q̄z ille q̄ sūt i venis:
 sed nō oēs: imo ille q̄ sūt i mēbris valde remotis a vjs du
 ctuū. ¶ Scdo mō pōt dicit q̄ mās p̄ctas in mēbris non
 vocat Aui. illas q̄ p̄tinent in latis r̄ manifestis p̄cauitari/
 bus: tūc eiz ille q̄ p̄tinent in iucturis p̄tinent i mēbris.
 r̄ tū Aui. videt̄ hic inuere diuersitatē cū dicit: In mēbris
 r̄ iucturis. s̄z illas dicit in mēbris que sūt i p̄ous mēbro/
 ruz diffusinate. modo iste sūt difficiliores in euōne q̄z ille
 q̄ sūt in venis eiusdē mēbrū. r̄ fm̄ hunc modū ille q̄ sūt in
 p̄cauo itestinoz r̄ stomachi nō dicunt̄ i mēbris. ille aut̄ que
 sūt ibibite i p̄ous istoz mēbroz difficiliores euant̄ q̄z ille q̄
 sūt in venis. Cā aut̄ verificās canonē est q̄ mām q̄ sūt in
 mēbris hnt̄ trāsire p̄ strictiores vias: r̄ cū hoc plerūq̄z nō
 sūt ita fluide r̄ subtiles sicut in venis. Reliqua patēt.

Euacuatio p̄terea est necessariū ne p̄peret come/
 dere nutriētia multa r̄ mala q̄ natura indigesta trahat.
 Quod si aliquid ex hoc fieri necessē fuerit oportebit vt
 paulatiz r̄ suauiter fiat donec sit fm̄ ordinēz: r̄ vt sit qd̄
 corpus ingredit̄ digestū r̄ conueniēs.

¶ Preterea ponit 3° casū. dicēs q̄ necessariū est illi qui
 euatus est ne p̄paret comedere nutriēmēta multa r̄ mala q̄
 trahat ad se nā indigesta. q̄ si fuerit necessariū facere aliqd̄
 isto: o3 q̄ fiat paulatiz r̄ suauiter r̄ fm̄ ordinē ita q̄ illud
 qd̄ ingredit̄ corp? de cibo sit digestū r̄ p̄ueniēs. Tū no/
 ta q̄ Aui. intētiō ē q̄ nō sumat nutriēs malū post euōnē:
 nec etiā multū ita q̄ vtrūq̄z d̄z vitari r̄ malicia r̄ multitu
 do cibi. Et cā ē q̄ post euōnez mēbra inanita fortiter tra/
 hūt a stomacho: r̄ stomachus p̄ inantōez nō tā bene digerit.
 id̄ q̄n res est mala trahit̄ facill? a stomacho p̄pter ipsaz non
 retineri fortiter. r̄ similit̄ q̄n est multa. r̄ itēz malus cibus
 plerūq̄z nō facile digerit̄. Nā plerūq̄z ex vtriusq̄z assum/
 ptōe r̄ multi r̄ mali sequit̄ id̄ qd̄ Aui. dicit q̄ nā trahit i/
 digestū ad mēbra: qd̄ postea est cā putredinis r̄ malaz di/
 spōnuz. si tū d̄z sumere aliqd̄ isto:z: sumat paulatim ita q̄
 vincat a virtute r̄ digerat̄: r̄ tūc est p̄ueniens.

Minutio quoq̄z ē euatio hūozib? equali augmētā/
 tis p̄p̄ia. Euatio vero humorū qui in quātitate solum
 augmētāt̄ aut corripit̄ p̄p̄ia est alia a minutōe.

¶ Donit̄ tertiu casū. dicēs: q̄ minutio ē euatio proprie
 humorib? equali augmētatis: s̄ euatio humoris q̄ solus
 augmētāt̄

Duo sūt q̄ p̄ci/
 pali reddūt mām in
 obediētē et? traciū
 ad p̄trariū: primū est
 indispōitō mām tra
 hēde: vt q̄ est nimis
 grossa r̄ viscosa r̄ ve
 hemētēr adherēs: r̄
 tūc prius q̄z trahat̄
 est subtiliāda vel icō/
 denda. 2° ē obstru
 ctio viāz iter locum
 vñ trahit̄ r̄ locū ad
 quē trahit̄: r̄ tūc sunt
 apericēde prius q̄z
 tractio fiat.

Nota q̄ Aui. nō
 intēdit̄ hic p̄hibere
 tractū velocē r̄ vio
 lentū i parte ad quā
 querit̄ tractus: mām s̄z
 in parte a qua trahit̄
 vel p̄e ipsam: imo
 violēter p̄uenit r̄ ve
 locitē agē circa par
 tem ad quā trahitur:
 vt applicare vētosis
 vel doloze ligare:
 r̄ hoc frequētē p̄ci
 cit ad attractionēz.

Nota qd minutio pot accipi proprie. s. p sola artificiali ve ne vel artarie icilioe. et iproprie et lat. s. vt sub ea pnter extra ctione sanguis cu ve tosis vel sanguifugis. Et no dicit minutio propria euatio ex eo qd humoribz equalr augmetatis solu copetarepletio in qua quilibz humor vni formiter ppriaz me suraz in pparatoe ad alios et totu corpus supercedit imo si solus sanguis excedat ppetit flobothomia: et qnsqz et ipso sanguine no excedente nec diminuto puenit flobothomia si humores peccantes fuerint vehemeter mixti euz sanguis: vt dicit Aui. pua tertij tractatu pmo. c. vltio. Cu mate riam euare volueris et. Sed dicit ppria vel qd humoribz equa liter augmetat si edu cit electiue aliquem humorē determinatuz: sed oem idifferē ter qui ex parte sui sit apms fluere p foramen venere: vel dicitur ppria qd nulla medi cinalis euatio edu cit indifferēter omne humorē excepta flo bthomia: vel dicit ppria qd sibi pprie et per se couenit san guine educere i quo cotinētur humores actu vel potentia: vel dicit ppria qd prom pte sine adiutorio et mora educit oēs hu mores: vt pz vidēdo sanguine extractum.

augmetat in quātitate et alia a minutione. ¶ Ubi nota qd humoribz equalr augmetatis maxime coueniēs euatio est flobothomia siue minutio qd idē ē: qz illos oēs euat. Et et flobothomia maxie puenit tali augmeto humorū: qz ipsa de se no eligit determinatū humorē: s3 quē vel quos i ve nis reperit hos trahit. Et hoc tū no vult Aui. et alij docto res qd no pueniāt nisi qn humores sūt equalr augmetati. ¶ Nā in tertiana et flegmatica et qrtana et multis casibz pue nit i quibz pstat qd hūores no sūt equalr aucti: et id no dō ita ppria sicut pprie ppria. Qn aut vn humor peccat so lus in quāto si fuerit aliqda sanguine euatio est alia a minu tōe q merito illi ē pueniēs: est eiz purgādus cū medicina illū hoiez purgāte siue euante electiue: s3 flobothomia no facit illd. Si vero fuerit sanguis ille humor vn peccans no cēt illa euatio pueniēs: nisi flobothomia aut puocatio fluxus sanguis p aliquā viāz vt emoroidaz vel venaz nasi vel menstroz. Et id no puto Aui. velle q nulla euatio vnus hūoris vel p vno humore tantuz sit flobothomia. ¶ Possit tū dici qd no est possibile naturalr soluz sanguinē trahi per flobothomiā: et ideo illa non est euacuatio vnici humoris licet non superfluat nisi vnus.

¶ Omnis preterea euacuatio que est superflua s3 plu rimum febres generat.

¶ Hic ponit quintā rē quā oportet cōsiderare i euatiōe et cañ. circa illius cōsiderationē: et res ista quātitas euacuandi. Et diuidit in duas partes. p^o facit hoc. 2° ponit cañ. alios incidētalr. 2° ibi: et dōes scire qd vētris. ¶ Prima diuidit in sex ptes: sicut sunt sex regule siue sex canones. secūda ibi: cūqz vētris. 3° ibi: et scito. 4° ibi: cūqz humor. 5° ibi: cūqz alicuius. 6° ibi: et similitr cū mā. ¶ In prima pte puto ipm velle istā conclonē. Adedicus no dōz regulr opando supflua facere euatiōē. pbat qd medic^o dōz il lud regulr facere qd sit eum piculo notabilis nocumētū vt plurimū: sed supflua euatio est huiusmodi: igit rē. Adinoz pz qd ois euatio que ē supflua vplurimū generat febres. Et ē hic cañ. ex snia llypo. pua ptecula affozismoz affo. 3° illa parte. ¶ Neqz ppreliōes ad vltimū ducere fallax eiz ē. ¶ Nota ergo pno qd euatio pot dici supflua aut respe ctu quātitatis quā cōiter hoies possint bene tollerare: aut respectu humoris digni euacuari: aut respectu cotinētie va sorū: aut respectu virtutis debētis talē euatiōē tollerare. Exemplū primi vt si cōiter hoies tollerāt euatiōē sex vn ciaz sanguinis: ois flobothomia p quā plus euacuaretur diceret supflua tali mō. Exemplū scdi: vt si hūor dignus euari sit libze vni^o ois euatio per quā plus euacuat qz li bra diceret supflua. Exemplū tertij: vt si vasa no dōēt ita euari quin cotinēat certā quātitatē sanguinis i sine: ois euatio per quā duceret ad minoz eēt supflua. Exēpluz quarti: vt qn per euatiōē debilitat notabiliter virt^o: pu to tamē hoc maxime verificari cañ. de supflua euatiōe re spectu humoris euandi: aut respectu virtutis. vide scda pmi. c. de his que pueniūt ex retētiōe et euatiōe. ¶ Scdo pncipalr nota qd supflua euatio qnqz ifrigidat et qnqz ca lefacit. nā qn euatur humor fridus vt flegma aut humor tēpatus vt sanguis cōtingit qd humores calidi remanen res supercalefiāt et iflāmēt. Qn aut euant humores ca lidi vt sanguis et colera simul ifrigidat ppter extractionē rei calefaciētis. et hoc habet ab Aui. scda pmi loco allega to. ¶ Cōtra cañ. arguit sic. Illud non generat febres fm plimū qd ifrigidat: sed supflua euatio ifrigidat: ergo ipa no fm plurimū gnāt febres. Adioz pz: et minor ē Aui. c. ita tim allegato scda pmi. ¶ Hic dicit qd no ois euatio in frigidat: imo aliqua calefacit: et aliqua ifrigidat. S3 super flua euatio qd vplurimū cōiungit cū multa agitatioe hu morū et motu: id tpe sue duratiōis calefacit caliditate ac cidentalr vt plimū tanta vt inde sequat febres: et hoc suffi cit Aui. Tu tū potes arguere qd oem supflua euatiōez si supflue euetur sequitur ipam frigiditas et siccitas in sub stantia mēb: orū et in eozū natura: vt Aui. loco allegato di cit: et per cōsequēs no caliditas. Et iā neganda ē cōsequē tia: vt patet ex Aui. ibidem.

¶ Cūqz ventris constrictio qui fluere solebat: aliquaz egritudine possidere fecerit: illi euacuatiōis reuersio fm plurimū ipsuz medicabit sicut ab eo que cōstrictio saniei auriaz aut mucozuz nariū vertiginez possidere fecit ei^o reuersio ipsaz remouebit.

¶ Hic ponit cañ. dicens qd qn cōstrictio vētris qui flue re solebat facit possidere aliquā egritudine: tunc ei^o reuer sio facit illā egritudine remoueri fm plurimū et eradiciari. Et cā pz. nā egritudines qd psequunt cōstrictiōez vētris q fluere solebat plurimuz pendēt a mā que retinet et solebat expelli sicut in duobus exēplis positis ab Aui. i littera de vertigine ex retētiōe saniei auriaz et mucozuz et mēstrozū. mō euata mā per sitem ventris solutōez pnoz cā remouet et p oēs etiā egritudo. ¶ Dicit aut notāter fm plurimū: qd qnqz egritudo ē pfirmata aut malicia alijs hūoribz ita cōicata qd et remoto hūore q fuit p^o cā corpalis: effect^o tū remanet: sicut si post cōstrictōez emoroidaz accidēt ptifis

aut mania aut idropifis no semp per earū apitiōē remo uerent. ¶ Nota tamen hic tria. ¶ Dimū qd vter non su miē hic pro stomacho aut cōcauitate intestinoz: sed gnāltr p oī cōcauitate hūorū receptiua. vñ Aui. exēplauit d fa nie auriaz et mucu. ¶ Scdo nota qd reuersio euatiōis p terite pot eē duobz modis. vno mō: filis i forma et loco: vt si fluebat sanies ab aure iterū ita fluat. 2° mō pot esse filis loco vel virtualr: vt si muc^o p nares fluebat: nūc per gar garifmalia expellat et p os: et vtroqz mō verificat qd vplu rimū talis reuersio curat egritudinez. ¶ Ego aut testor me vidisse plures i quibz ab vlceribus auriaz solebat fluere sa nies et facta cōsolidatiōe icurrebāt febres mortales: a qui bus neqz per cauteriū factū in loco: neqz alio mō euadere potuerūt. Alios aut in simili cāu vidi vtētes euatiōibz frequētibz cū solutiuis qui nō pceperūt nocumētū frictio nis saniei. ¶ Tertio nota quod hic cañ. pnter ad quātita tem euatiōis: qd reuersio deberet eē illi^o soloniz pnter: et sic dōz eē quāta illi pnter ad hoc vt p ipaz mā cētur.

¶ Et scito qd residuum materiei dimittere qd necesse erat euacuare minus nocumētuz ē qz exquisitissime euacuare et peruenire i ipsa ad hoc vt virt^o terreat quoniā multoties natura hoc resoluit residuuz.

¶ Hic ponit tertij cañ. et dicit Aui. qd tu scias qd dimit tere residuū materiei qd necesse erat euare ē min^o nocumū qz exquisitissime euare et puenire in ipa euatiōe ad hoc vt virt^o terreat: qz nā multoties h^o residuū resoluit. ¶ Ubi p^o nota hūc cañ. eē de quātitate euatiōis cōparate ad pte cantē hūorē. ¶ Scdo nota cōiter hūc locū ita exponi: ac si Aui. vellet gnālter qd meli^o ē dimittere residuū qz exquisi tissime euare ppter duas cās. pua qd i exquisitissima euacuatōe terreat virt^o. 2° qz nā multoties hoc residuū re soluit sine artificiali alia euatiōe: et hoc ē melius qz qd fiat arte. mibi aut videt qd multe sint materie que ita parate euant: et tū tā pauco nocumēto qd bonū ē eas exquisitissime euare: cū inde no sequat nocumētū: vt feces dure in itestino recto: vt colera natās i stomacho: vt flegma i fido trachee artarie: aut sanguis coagulatus in ore aut in ite stino: sanies pauca i paruo vlcere manifeste. Sed videt qd Aui. vult qd tūc meli^o ē dimittere residuū materiei qn ex quisitā euatiōē sequit terrefactio virtutis et multa debi litatio. vñ no dicit qd meli^o ē residuū dimittere qz exquisi tissime euare s3 qz exquisitissime euare et puenire i hoc vt virt^o terreat. qn emz exquisitissima euatio eēt cōiungenda cū hoc qd p ipaz pueniret ad terrefaciēdū virtutē: tūc meli^o eēt no exquisitissime euare.

¶ Cūqz humor illi^o fuit generis cui^o eē oportet et eger tollerare pot no terreri debes ex superfluitate: qnqz et cōtingit cū te euacuare o3 vsqz ad lipotomiaz.

¶ Hic ponit 4^m cañ. dicens qd qn hūor fuerit illi^o generis cuius eē o3 vt eger pot tollerare no debes terreri de sup fluitate euatiōis: imo qnqz cōtingit qd egro tollerāte o3 euacuare vsqz ad lipotomiā. Et vt pleni^o cañ. itelligat du bitatur primo.

Utrum in aliquo casu sit euacuadi

artificialr a medico vsqz ad sincopiz. ¶ Negatiue arguit sic. primo qd medic^o no dōz euatiōez facere p quā virtus plimū debilitet: sed hec euatio vsqz ad sincopiz ē talis: igit tur rē. maio: pz qd cōis intētiō vtriusqz oposculi ē vite cu stodia. ¶ Scdo illa euatio no ē faciēda p quā plimū d hu more bono euatur. talis aut ē ducēs ad sincopim cū aliter ad sincopim no deduceret. ¶ Tertio illa euatio no debz fieri p quā corpus exponit piculo vt p parū accidēs mo riat. talis aut ē euatio vsqz ad sincopim: igit rē. ¶ Quarto qd per talē euatiōē aliqū humores mouētur ad putre dinē cū definat virt^o ab eoz regimie debilitato calore ina to qui regebat. ¶ Quinto qd medic^o non dōz vti remedio qd inuat p accidēs: vt per se valde notabile faciat nocumē tū: sed euatio vsqz ad sincopiz ē hi^o: igit rē. Qd enim per se faciat nocumētū magnū no ē dubiū. S3 qd faciat iuna mētū p accidēs: pz maxime i sinoca in quo magis pcedit: qz in illa inuat ifrigidādo. nā talis euatio ifrigidat p acci dēs et no per se. ¶ Sexto qz nā nūquā i bona et laudabili crisi facit sincopiz: et medic^o debz eē imitator nāe in operi bus bonis: igit rē. Et pro hac pte ē Auer. 7° colliget icre pans Gal. et cōtra ipm arguēs in hoc pposito. ¶ In op ppositū ē Aui. hic et Gal. 9° therapēice. et Aui. pua quarti. et llypo. pua ptecula affoz. illo affo. Que egerūt rē. Gal. i cōmēto et fere oēs medicie doctores excepto Auer. ¶ In hoc dubio nota pno qd lipotomia pprie ē defectus aiositatis. et cōiter intelligūt medici esse eā euz per aliquā cām deficit ab audendo tētare opa pnter i robore pprio: l3 loquatur vt audiat et videat et cognoscat. et hec differt a sincopi. Sincopiz aut a Gal. b^o therapēice. describit qd ē casus virtutis subito: et itelligit de virtute vitali. nā i epi lensia est casus subitus aialis virtutis quā no dicit sincopi. S3 apud Aui. r^o tertij. c. pprio. describit sincopiz qd ē destructio maioris ptis pluriū virtutis sensibilis et mo

tiue ppter debilitate cordis & aggregatione totalis spūs ad ipm. Et ponit tres cas aggregationis huius. 1^a e ca moues ipz ad interiora. 2^a e prefocās ipm interi^o: ita q n̄ iuenit spiraculū. 3^a e debilitas & subtilitas spūs quare nō supfluit vltra illū qui repitit i minera. Et constat q apud Aui. sincopis e accidēs cui⁹ cā e defectus virtutis cordis cū cōditiōe dicta. Sz apud Gal. sincopis e ille defect⁹ virtutis ad quē sequit⁹ dictum accidēs. ¶ Scdo nota q sincopis quedā e recupabilis: & quedā irrecupabilis: imo mortalis. Et ego declarauī cām huius p̄ia particula affo ris. illo affo. Que egerunt. ¶ Tertio nota q p̄z Dy. qdaz e sincopis vera i qua nō solū e debilitas i membris igno bilibus: imo etiam in p̄ncipalib⁹ incipit cōicari. Quedaz autē e nō vera & qn̄ cōicaf debilitas multa aīaliū opatio/ nū mēbris ignobilib⁹: sed p̄ncipalib⁹ fortib⁹ remanētib⁹. ¶ Quarto e memorandū ex sepe dictis quādā eē opatiōz regularē: quādā coactā. ¶ Tūc sit p̄ia dolo: nūq̄z est eua cuandū vsqz ad sincopim irrecupabilē. hāc nō p̄bo. ¶ 1^a dolo: medicus d̄z eūare qn̄qz vsqz ad lipotomiam siue sin/ copim nō verā recupabilē. Ista p̄z qz qn̄qz eūatōes alie nō ducētēs vsqz ad hāc sincopim nō sufficiūt mortales pe riculū euitare: & iste sufficiūt. Ad d̄ cōstat q qn̄ aliter n̄ pōt maius dānū euitare: nisi aliquid aliud subeūdū qd̄ sit mi/ nus: q illud min⁹ e subeūdū. Et p̄z aīis ex Gal. & alijs & h̄ypo. & Aui. q ex p̄ri sunt i casib⁹ quibusdā istas euacua/ tiones cuz sincopi p̄tulisse vbi alie sine sincopi nō cōrūle/ runt. Cū Gal. loco allegato dicit q in fortissimo dolore & in acutissimo apate & i febre ardentissima nulla melior in/ uenit medicina q̄z eūatio vsqz ad sincopiz: vt supra dictū e qn̄ in fortissimo dolo: e eūatōes que hoc nō fecerint nō sufficiēt. phibere cursum ad locū doloris & p̄ter nō suffi cerēt. phibē augmētū acutissimi apatis aut ardorē febrile pmutantē hūorē corpis i malā putredinē nisi. eūatio vsqz ad sincopim: qz facit cor: vehemētissime attrahere: & stu/ pefacit sensitūā virtutē & ifrigidat totū corpus: p̄stis tri/ bus casibus fere cito opitulat. Accidit hoc quādō e vera lipotomia absqz plurimo defectu p̄ncipaliū: & i accidēs illud sit terribile p̄fertiz vulgo. medico tamē eruditō nō ita qz scit cū pauco adiutorio & in pauco tpe accidēs remo uēdū. Ego aut puto q ex p̄batōe hui⁹ cōclūsiōis sequit⁹ q aliqui medic⁹ d̄z ducere vsqz ad verā sincopiz s̄z repabi lē. Et p̄bat sic ista p̄fertiz qn̄ scit q aliter oīno infirmus piclitas & morit. Hec eīz remedia n̄ sunt admistrāda i leui bus morbis s̄z in piculosis. Et ad verā sincopiz i q̄ e spes recupatōis dicimus ppter vitare piculuz certe mortis. & hec est s̄ia Gal. io^o terapē. c. x. In alio tñ p̄posito cū di/ cit: Ergo quāto meli⁹ cū spe benigna efficiētēs q̄z pericli/ tari. i. scurrere piculum q̄z sine spe perire certissime tanto poti⁹ et cuz magnis auxilijs agonizari q̄z nihil gerere. Et ppter hoc puto Dy. hic non bñ dixisse cū voluit q nullo mō ad verā sincopiz ducēdus est eger nisi forte p̄ verā in/ tellexerit irrecupabilē: qd̄ nō appet ex suis verbis. Et ex hoc videt mibi facile soluere dubiū qd̄ solet moueri circa p̄cedentē caū. s. vtrū sit vltimate eūandū respectu quātita tis humorū: n̄ā ex quo qn̄qz est eūandū vsqz ad sincopiz in qua virt⁹ multū debilitat: videt q̄ e multoties virtus ad hec ducēda est vt terreat eūando totū: qn̄. s. in nō eua/ cuādō totū eēt piculū. Sz v̄plurimū ifra subsistere e me lius q̄z terrefacere virtutē: qz raro est necessitas huius se/ sinatōis. & hoc vult Aui. supra. ¶ 1^a dolo: nunq̄z talis eūatio vsqz ad lipotomiam e regularis. p̄z qz est cū notabili nocumēto. ¶ 4^a dolo: nō soluz p̄ flobothomiam vsqz ad sincopiz eūare: sed et per farmacū. hoc p̄z ex Gal. in fine p̄mēti illius affo. Que egerunt nō multitudinē cōsiderare ōz. n̄ā qn̄ talis mā nō est sanguis neqz sanguini ita mixta qz per flobothomiam educat eūanda est p̄ farmacū. Et hoc est qd̄ dicit Gal. in io^o terapē. ad fugiendū certā mortē. ¶ 1^a dolo: securi⁹ est cū flobothomia eūare vsqz ad sincopiz q̄z cū farmaco. Ista p̄z per duas cas. p̄^a est qz illi qui fortū indiget eūone cū farmaco sunt necessariō grauati: & i eis e repletio quo ad virtutes & humor peccās cōiter e ma lignior. 2ª est cā qz flobothomia possim⁹ ad libitū restrin gere statiz incipiēte sincopi: sed farmacie opus nō est ita. ¶ Nota tñ q ex his duab⁹ causis nō sequit⁹ quin eūatio qn̄qz sit faciēda cū farmaco vsqz ad sincopiz. Et vult Dy. qz in sinoca cū putredine e virt⁹ onerata & est repletio quo ad virtutē: & tñ sit flobothomia vsqz ad sincopiz. & hoc ha bet 9° terapē. Sz 2^a cā nō plus p̄bat nisi q cuz flobothomia securius sit eūatio vsqz ad sincopiz q̄z p̄ farmacū. & hoc p̄cedit. Qd̄ si dicat quid voluit Aui. cū dixit in isto caū. Cūqz humor illi⁹ fuerit grauis cui⁹ esse ōz nisi qz hec eūatio vsqz ad lipotomiam nō est faciēda nisi qn̄ humor est determinati generis. s. sanguis: & sic inuit qz soluz est flo/ bothomia q̄ d̄z fieri vsqz ad sincopiz. Hic pōt dici q nō e mens Aui. qz soluz sanguis sit illi⁹ generis cuius eē ōz ad faciendū eūonez vsqz ad lipotomiaz. Sz humor in quo ōz hoc facere ōz qz sit facilis ad currēdum aut multē iflāma/ tionis aut venenositatis: aliter eīz si nō esset tantū piculū in moza quin possēt eūari in plurib⁹ vicib⁹ melius q̄z non ducēdo vsqz ad sincopiz: ōz 2° talē humorē non eē ita ma

Esset dicēdū fm mētē Gal. i hoc dubio. xj. tera/ pentice. c. ij. q si medico parato p̄stare m̄z peccā/ tes eē penitus irreducibi/ les ad benignū & cū hoc esse digestam & separataz a bonis humoribus & ip

lignū q nullo mō speret de euasione. nam tunc ista reme/ dia nō sunt faciēda: qz qn̄ certissime sūt morituri ibi nō sūt experimētāda remedia bona ne postea vituperent cū non operant intentū. & hoc dicit Gal. 9° terap. Ex his p̄z ar/ gumētoz solo cū dicit q medicus d̄z imitari naturā na/ turali operātez & nō sintomatice. Dicit eīz q n̄ eē qn̄qz pp meli⁹ euacuat vsqz ad sincopiz & liberat ifirmū: & ita fa cit qn̄qz medic⁹. s̄z sicut nā nō facit illd̄ nisi qn̄ ex toto do/ minat: ita nec medic⁹ qn̄ pōt reguli opari. Alii sunt modi rādendi aut solutōes quos p̄ nūc dimitto: igit̄ rē.

Cūqz aliqui⁹ virtus fortis fuerit & ipsoz humorum materia multa & mala ipsaz paulatiz euacua.

¶ Nonit Aui. hic quintū caū. dicēs: Cū aliqui⁹ virt⁹ fue rit fortis & hūorū ipūs mā multa & mala d̄z paulatiz eua/ cuari. ¶ Et nota qz dicit cū virt⁹ fuerit fortis: vult p̄ hoc nō qz qn̄ virtus fuerit d̄bilis sit multū i vna vice eūandū. Sed pro hoc daf̄ intelligi quid faciēdū sit virtute debili: qz aut nō e eūandū: aut multo min⁹ p̄ vice q̄z in forti vir/ tute. ¶ Nota⁹ qz cū mā multa & mala nō pōt eē virtus absolute fortis: sed dicit hic fortis respēctū mediocris eua/ cuatiōis tollerāde. ¶ Tertio nota qz s̄z virt⁹ sit fortis: tñ qn̄ mā e mala & multa ipa nō pōt i vice vna eūari quin duo sequatur nocumēta. vñ qz virt⁹ nimū debilitat: s̄z qz nimū de bono eūat. ¶ Primū iō accidit qz virtus nō e ab/ solute fortis. nā in multa eūatione multū deficeret. Scd̄z accidit iō: qz mā multa & mala de necessitate multū resistit & medicina faciēs violētā ad multū de ea euacuādūz tra hit etiam de bono.

Et similr cuz mā vehemētē fuerit penetratiua aut cuz sanguine multū mixta nō poteris ipsā vna vice eua cuare sicut est in sciatica & arctica lōgi tēporis & cācro & scabie antiqua & carbūculis veteribus.

¶ Nonit sextū caū. dicēs: qz s̄z qn̄ mā fuerit multa pe/ netratia: aut multū mixta sanguini d̄z paulatiz eūari. nec poterit in vna vice debite eūari: sicut eē in sciatica & i arte/ tica longi tēpis: & in cācro & scabie antiqua & carbūculis ve teribus. ¶ Ubi p̄io nota qz mā intelligit multū penetrati/ ua: qz multū ifira i mēbris & fortiter adherēs: sicut ea que multū penetrat: & talis bñ eē in arctica longi tēpis & sciati/ ca longi tēpis: qz mā eē in mēbris patētibus multū ifra. s. i iuncturis & vicinis mēbris vt ligamētis. In scabie autē antiqua & mala: & dicit in ifra: & carbūculis veteribus. & nō e intelligendū de carbūculis veris: sed de carbūculis. i. furūculis veterib⁹. i. qui fuerūt multo tpe: mō in isto tpe mō in alio: sicut multoties accidit in vna nate hinc ad qui/ deciz dies in vna costa: & i carbūculis & cancro. Iterū mā e multū sanguini mixta illa que e sub forma cāe ātceden tis: & que e sub forma cāe cōiūcte est mēbris ifra multum.

¶ Nota⁹ qz nō pōt vna vice totū eūari: qz plurimūz resistit pp sui adherētiaz. Sūt eīz qdā hūores qui facili⁹ a mēbris separāt: sicut lutū purū a panis. quedā vero diffi/ culter: sicut humiditas coloris cū pāno vel lana siue sciti/ co que nō sepan⁹ nisi cū substātia pāni. de quib⁹ hūorib⁹ loquit Gal. i cōmēto super illa pte alienatōes in declara/ te palpabiles valde frenetice.

Et debes scire qz vētris solo a superiorib⁹ trahit & ab inferiorib⁹ eradicat. Duab⁹ ergo attractōib⁹ e apta cōue niētē & diuerse: q̄ eē post materiez quietē e pueniens.

Cū ergo mae fuerint a superiorib⁹ ad diuersūz tra/ het eas: & ipsas etiā eradicabit a locis vbi sūt: vomitū ve ro fit attractio & eradicatio e cōuerso.

¶ Hic ponit caū. incidētalit. Et diuidit in quattuor si/ cut quattuor sunt caū. Prim⁹ de solone & vomitū. Scd̄s de flobothomia. Tertius de corporib⁹ nō eūandis. Quar tus de locis vbi minus e faciēda eūatio. ibi 1°: minutiois. ibi 2°: minus itaqz. ibi 3°: in regionibus. ¶ De primo di/ cit qz tu debes scire qz vētris solutio trahit a superiorib⁹ & eradicat ab inferiorib⁹: & iō e apta duab⁹ attractōibus. s. cōueniētē & diuerse: & eē cōueniēs eūatio post humorū quietē. Ex quo sequit⁹ qz si humores fuerint i superiorib⁹ e apta eos attrahere. & si fuerint in inferiorib⁹ eos eradica/ bit a locis vbi sunt: sed in vomitū fit attractio & eradica/ tio e cōuerso. ¶ Ubi primo nota qz eradicatio & attractio quādōqz sumūtur large fm suam cōem acceptiōnē & vim vocabuli: ita qz dicatur attractio oīs motus factus a mo/ toze qz rē monet ad se. eradicatio dicatur omis eūatio per quaz radicitus & integre eūatur materia a loco suo in quo erat tanq̄z in radice. ¶ 1° mō sumūt isti termini stricte: vt dicat attractio omis motus humoris qui ad aliū locū tra hitur notabiliter distantēz ante sui attractiōnē. & hoc mo do nō dicit attractio nisi de illo motu quo mouet humor a longinquo. ille eīz humor trahit p̄ ad locū postea eua/ cuat. eradicatio autēz stricte de euacuatōe q̄ nō sit per attractiōnē a longinquo. & hoc nō itelligit Aui. hic qz ven tris solo eradicabit ab inferioribus & trahet a superiorib⁹. nam loquēdo cōiter ab vtroqz loco potest eradicare & ab vtroqz trahetur: & vomitū sit e contrario.

fam in venis p̄tinerē: ipsa tunc tota eēt ex/ quisitissima euacua/ da. Sz si mā peccās fm aliquid sui sit re/ ductib⁹ ad benignū nō est exquisitissime eūanda: vt etiā Gal. eodē libro. e. eodēz. Dicēdū e tñ qz i qui/ busdā s̄z paucis ca/ sib⁹ a medico p̄uoi do fieri p̄st eūones exquisite perducētēs vsqz ad sincopiz re/ parabilem exclusiue virtute eūate fortē rē. loquēdo tñ de eūone que sit cū flobotho/ mia & nō cū sarma/ cia. Prim⁹ autē au/ ctozib⁹ in hac mā fuit h̄ypo. i p̄ia par/ ticula affo. affo. illo: Que egerunt rē. Et Gal. in p̄mēto illius affo. docet i quib⁹ ca/ sib⁹ p̄petat talis eua/ cuatio. Et eē nono te rapēte meminit ali qualiter d̄ hoc. c. iij. Eluer. m. vij. colliget c. ix. adducit ad hoc op̄inione Gal. & eaz repobat q̄mōz rōm b⁹ q̄s vide si placet.

Nota qz vbi virt⁹ eēt debilis in aliquo corpore & humores mali eēt multi: tunc tale corpus nō eēt eūandū sed nutriēdū bonis cibis vt virt⁹ p̄ eoz corroborata de se valeat expellē hu mores peccātes vel sufferre medicinā ali quā qua purgaret. & hoc videtur de mēte Aui. tertia p̄mi do ctria scda. c. illo Qd̄ comedit & bibit rē.

Adinutōis

Minutiōis preterea dispō diuersificatur fm loca a quibus sanguis accipitur sicut sciūsti.

¶ Nonit^m cañ. dicens q' dispō minutiōis diuersificat supple in attrahēdo et eradiciādo fm diuersitatē loco:uz a quibus sanguis excipit. et hoc est clarum.

Minus itaqz cūctis hoibus euacuatiōe dignus ē ille cuius cibus bonus fuerit et digestio bona.

¶ Canon tertius est clarus: q' in istis nō multiplicantur mali humores. et per hoc potes itelligere de alijs dispōib' p quas corpus caret malis humorib'. et intelligat bonus cibus in quāto et quali et modo administratōis.

In regiōib' quoqz calis morātes eūone paz idiger.

¶ Nonit vltimuz cañ. et causa est: q' virtus in illis est debilis et humores resoluūtur faciliter.

¶ Caplm quartū de regulis cōibus soloni vētris et vomitui: et quali trahat id qd ventres soluit et vomere facit.

¶ Potet vt illius cib' cuius soluēdus ē vent ter aut vomit' puocandus partiā vt qd ei i vna die sufficiebat multis comedat v' cib': et vt sint cibi diuersi et potus etiā di uersi. Ex hac nāqz dispositiōe accidit flo maco vt expellere desiderat qd est in eo superius aut in ferius. Ex cibo autē nō diuerso neqz super aliūz cibū ingrediēte stomachus est auarus et ipsuz fori cōtinet retē tione et pprie si fuerit eius quātitas parua. Mollez ve ro habēs ventres nihil ex hoc facere debet.

¶ Aui. i precedēti. c. posuit regulas gnāles in rectifican do vliter oēm modū artificialē eūationis siue cū flobotho mia siue cū aliquo. hic exequit magis spāliter docēdo re gulas obseruandas in eūationib'. Et diuidit pars ista in ptes duas. p^o facit hoc quo ad eūatiōes p vias ordinatas a nā sicut stomachus itestina et porū. 2° quo ad eūationes p vias factas p artē sicut i flobothomia et sanguifugis et vē tosis. 2^a ibi: flobothomia. ¶ Prima i duas. p^o docet regulas eūonis per vias latas et per medicinas itus assumptas. 2° per vias strictas et medicinas extra applicatas. 2^a ibi: epi thimata. ¶ Prima in duas. p^o ponit regulas cōes soloni vētris et vomitui. 2° spāliter ponit i vtroqz isto:ū modorū eūationis. 2^a ē in principio sequētis capli. ¶ Dns caplz di uidit i duas ptes. p^o ponit regulas dictas. 2° docet mo dū per quē medicina vomitua aut vētris solutua eūat. 2ª ibi: prope finē capituli: scito etiā. ¶ Prima ps diuidit in tot partes quot sunt canones: et ptes patebūt in legendo. ¶ Dnm cañ. ē de regimie cibi eius qui d'z sumere medici nā. ¶ Dicit ergo Aui. q' oz vt illi' cuius vēter soluēdus ē aut vomitus puocandus cibus diuidat: ita q' illud qd ipe solebat sumere i vice vna: sumat in plurib' vicibus: et sint cibi sui diuersi et pot' diuersi. Et cā ē q' ex hoc modo fit q' stomachus desiderat expellere id qd ē in eo aut sup' aut inferius. Sed ex cibo nō diuerso et nō ingrediēte sup aliūz cibū: imo ingrediēte stomachū vacuū: stomachus ē auarus et retinet ipm fori retētiōe et pēcipue qñ ē paucus. Sz illū cuius vēter ē mollis nihil ex hoc oz soluere. ¶ Circa cañ. nota q' corporū qdā sūt quozū stomachus et itestina fa cilitate obediūt farmaco: et isti dicūtur habere vētrē mol le: et in istis nō indigem' pparatiōe reddēte ista mēbra pa rata ad expellēdū. Et iō Aui. dixit i fine cañ. q' qui h'z vē trem mollē nihil ex dictis in isto cañ. facere d'z. Quidam autē hnt stomachū et itestina inobediētia eūoni et dure di gōnis et fortiter et retinētia. In istis ergo anteqz daf far macū solutiū aut vomitūū oz stomachuz et itestina para re vt facili' expellāt. nā aliter lōgo tpe retēto farmaco aut humorib' qui attrahunt p ipm ad stomachuz et itestina non eumētuz sequerēt magnū. Et iō facienduz est q' stomach' et itestina iclinent ad expellēdū id qd in eis pntēt. ¶ Nota 2° q' regimen faciēdi q' hoc mō inclinēt est qñqz p me dīcinas: qñqz cūz cibo et potu. sed Aui. hic tm posuit illud qd fit p cibos et potus. ¶ Nota 3° q' qñ cibi sumunt di uersi et in plurib' vicib' accidit q' cibus ponit sup alium non digestū: et ppter ciboꝝ diuersitatē accidit stomacho di uersitas trāsmutationū ppter quas non pōt cibū suo mō amplecti: et ad hoc sequit iclinatio ad expellēdū aut supe rius aut inferi'. sed qñ cib' est paucus aut ex ordie debito sumpt' et nō diuersus stomachus voluptat in eo et vno mō amplectat ipm: et iō difficulter ipm dereliquit. et hoc ē ipz esse auaz eius q' auidū: et iō nō euacuat medicina nisi dif ficulter. et ppter hoc ad euacūduz nocumēta q' possent cō tingere ex remanētia farmaci et humorū i stomacho: oz hec eo: pa regi regimie dicto. ¶ Nota 4° q' ex hoc regimine dicto si diu aut multis dieb' seruaret: sequerēt magna nocumēta. Nā p^o cibi nō digerūt. 2° multiplicaret humor malus p indigestionē. 3° ab his humorib' cum vt plurimū

sint viscosi vie oppilarent. 4° humores alij quos intendi mus eūare igroisarent et icrudarent. 5° eūatio fieret diffi cilior. Et ex hoc p' q' ante eūonez hoc regimie nō vtēduz est multo tpe: imo vno die immediato eūoni. Nū vero illuz diez sumēdi sunt cibi nō multe quātitatis nec male quali tatis et debito ordine et subtriliatiui et absterfui vt plurimū. et hoc facit humorē digestū et canales apertos: qd medic' multuz desiderat i eūone: qñ ante per vnuz diem tm vti mur hoc regimie: q' cibi et res male ex illis gnāte non va dūt cūz pre notabili extra stomachū et itestina et sequēti die eūant: et illoꝝ nocumētuz nō ē notabile nec ipediunt vias strictas ad q's nō vadūt et fit iuuamētū relaxādi stomachū: iō sequit i corpib' dictis iuuamētuz sine notabili nocumēto ad moduz loquēdi medicorū: et faciendū. Et tu ex hoc sol ue dubiuz hic moueri solituz de virtute cañ.

Et scias q' vomit' et vētris solutio et q' eis assimilāf nō artinet ei qui bono vti' regimie: qm ille qui bñ regit nō idiget nisi eo qd sit istis leui': et forasse excusabūt ea exercitiū et fricatio et balneū. Ampli' si ei' corp' repletū fuerit plurimū talis repletōis qlis est ipsi' erit ex eo qui humorū melior ē. s. ex sanguine. Minutio igit' ē illd qd ad ipm mūdificādū erit necessariū et nō vētris solutio.

¶ Hic ē cañ. 2° et de corpibus ineptis ad vomitū et so lutōes vētris: dicens q' vomitus et solutio vētris et alia que istis assimilant nō sunt cōueniētes illi qui bono regi mine vti'. et rō ē: q' ille qui bene regit nō idiget nisi leuo ribus ad supfluitates expurgandas: sicut exercitiū et frica tiōib' et balneo. Itē etiā si pur isti corpi accidat repletio eūanda: tūc repletio nō ē nisi ex hūore laudabili qui ē san guis: mō ad eūationē talis repletōis: ita q' corpus mūdi ficet sufficit flobothomia: et nō requit vētris solō. ¶ Nota igit' p^o q' corpus vti bono regimie icludit duo. p^o q' il lud regimie sit bonū absolute. 2° q' sit bonuz illi q' eo vti'. Ex eo sequitur q' ille qui vti' absolute bono regimine d'z eē tpatuz. Nā regimie simpli bonū nō ē cōueniēs nisi tē perato: q' distēpata idiget regimine alio qd tpatō non eēt cōueniēs. Et ex hoc sequit canonis verificatio. nā si cor pus ē tēpatuz et vti' regie tpatō tūc seruat in suo tēpera mēto: et p cōsequēs nō indiget eūatione nisi nāliū supflui tati que eūant: aut nāli calore: aut si ē alteri' indigentia ē exercitiū et fricatio et balneū et alia que ad regimie ipz qua si pntere vident. Et hec sunt habita tertia primi. ¶ Se cūdo nota q' si in regimie bono i quali quo ad cibos acci dat error: i quāto: tūc fit repletio sanguis laudabilis i istis corpib': et p cōsequēs talis repletio d'z moueri cū eūatiōe sibi ppria que ē flobothomia. et iō Dy. putauit hāc partē se d'z cañ. debere intelligi q' si accidit error: i regimie bo nō i quali: q' abūdat in quāto tūc puenit flobotomia. Nōc tamē expō mibi nō placet. Nā Aui. in isto cañ. appropia te loquit' de corpib' veterib' bono regimie: sz regimie pec cans i quāto nō ē regimie bonū: iō nō loquit' de his quoꝝ regimie peccat i quātitate. Lōfirmat. Ex augmēto i quā to cibi quātūcūqz boni sequit indigestio vel sequi pōt: sz ad indigestionē sequit augmētū flegmatis qd digne eūat: aut farmaco: aut vomitū: ergo ad augmētū cibi pōt seq necessitas alteri' eūatōis a flobothomia. ¶ Duto ergo Aui. loqui de regimie tpatō et bono in quāto et quali. Sz q' re gimie bonū fm aliquos medicos nō ē in pūcto: imo aliqd tale magis declinat ad latus grossi: et aliquod magis ad la tus subtilis. Et silr corpa tpatā nō sunt pūctualiter vni' modi fm medicos: sed quedā parū ad extremitatē decli nantia. Ex quib' cāis accidit q' magis replet vnu corpus bñ rectū qz reliquū. Accidit et q' regimie d'z variari i esta te et vere et hyeme: q' in hyeme cibi debēt esse ampliores et sanguinis aplior. Vult ergo Aui. q' ex his oib' varietatib' regimie exēte ista latitudinē regimis tpati nō insurgit ne cessitas farmacadi: aut vomitū puocadi: imo plimū suffi cit exercitiū: fricatio et balneū: et quibusdā fortius: et qui busdā debili'. Qd si ex nā sua corp' sit aptū cadere i reple tionez ista ista latitudinē pēcipue ppter hyemis dispōnē: tūc illd qd multiplicat ē sanguis. Si eiz tm excederet qsti tas assumptoz q' alius hūo: plus multiplicaret aut scōz sum: tūc illud regimie nō eēt bonū sed stat q' cū bono re gimine i quanto et quali multiplicat supfluitas expellenda fricatiōe et balneo et exercitiō. Stat et tantū sanguinē mul tiplicari in hyeme vt in vere sit postea repletio indigēs flo bothomia. Et iō Aui. tertia primi nō negauit ex toto vsuz balnei i regēdo tpatū: nec vsuz fricationū: nec exercitiū: sed vsuz farmaciaꝝ. Dixit purgare et inueterare: et iō cor poꝝa exerceri debēt. Gal. vero 2° regiminis sanorū dixit q' artis cōseruatiue non ē noscere motus qui a farmaciis. Et iō dixit scda pticula affo. Sana hntes corpa farmaciis purgari exoluūtur. sed flobothomia nō negat. et hoc puto verū: et hanc eē veram expōnem.

Cū aut mūtio necessaria fuerit et vētris solō: ex ali quo qd sit vt bebor' et violēte medicie: a minutiōe icipe debes qm hoc ē ex pceptis Hyp. i li. epidimiaz. et hec ē

Hoc ē Hyp. in scda particula affo. illo: Sana ha bētia corpa et c. Et Gal. et in cōmēto il li' cūz dicit: Ex his verbis et c.

Extra sententiā huius scdi canonis ē prio sentē tia Gal. quarto de vtilita te particular. c. xxvij. dicit is q' bñ faciebāt illi me dici atiqui qui sanos a ci barijs vt vomitu singulo mēse consulebāt et plura alia. Et scdo sentētia Ra sis quarto almasoris di cētis: Vomitu vero semel in mēse vel bis vteduz est et c. Possumus dicere q' Gal. et Rasis loquunt de vomitu puocatiuo leni ter cūz cibarijs vel ipostōe digiti in ore vel pēne intincte in oleo. Vult. ve ro loquitur hic de vomit u q' puocat cū farmacia.

veritas. Et si si humores fuerit flegmatici cū sanguie mixti: q si viscosi r fridi fuerit fortasse miutio grossiu/ dinē r viscositate eis augmētabit. Incipiendū ergo erit a solutione vētris r ad sūmū si humores fuerit equales pmitte minutidez: r si postea superabūdauerit euacua: q si equales nō fuerit i primis supabūdātes euacua hu morem donec equef. postea minue.

¶ Hic ē tertius cañ. r ē de cōparatiōe farmacie i prepo/ nendo ad flobothomiā. Et diuidit in tres ptes. ¶ 1° po/ nit cañ. siue regula. 2° oñdit quid faciendū ē quādo vnum istorū ē pmissum r remanet alterius indigētia. 3° docet cognoscere qñ ē erratū i pponēdo qd postponēdū erat. 2ª ibi: r si. 3ª ibi: pterea multoties. In prima pte Aui. po/ nit quinqz ptes ex quibz cōplet regula. ¶ 1° pmo dicit q qñ in vno ē necessariū flobothomia r vētris solo siue vo mitus cū aliqua violētia vel violēti medicia sicut helebo/ rus: tu debes incipe a flobothomia: qm ē ex pceptis hdy/ po. in libro epidimiaruz: r ē veritas. ¶ 2° dicit q si hū/ 3° pmitte flobothomia si hūores sunt flegmatici pmitte cū sanguine. ¶ 4° Tertio dicit q si humores fuerit viscosi fortasse miutio impedit qz augmētabit eoz viscositate r grossitiē: r ideo in hoc incipiendū erit a solutione ventris.

¶ Quarto dicit i sūma q si hūores peccātes sunt equa/ les pmitte a miutio: r postea si aliqd supabūdabit eua cua ipm. ¶ Quinto dicit q si humores nō sunt equales euacua dñantes donec equef postea minue. ¶ Circa pte ergo nota qz corpa indigētia flobothomia r farmacia di/ cūnt talia: qz tūc debite vtraqz istarū administrāda sit. s3 qz in corpe sunt dispōes actu vel ppinqua potētia pp qz vt phibeant vel remoueant: iste due sunt faciēde. ¶ 1° ta^o qz in vidēdo qñ debet pmitte flobothomia antequā farmaciū: o3 ex amare nocumēta que sequit ex pmissione r videre que pōderat. Et qz i solone qois hic moueri soli te manifestabūtur: id pro dubio querit rē.

Utrum existente necessitate flob

thomie r farmacie sit semp pponēda flobothomia: Ad pte affirmatiuā arguit p^o sic. Eūatio vlis ē pponēda pncu/ lari: s3 flobothomia est eūatio vlis: ergo rē. Adinoz p3 ex diffinitōe flobothomie. maior ē Adese in. c. de cura so/ de absolute cū dicit: in oī quidē pnculare vli postponi de/ bere. ¶ Confirmat idēz ex Aui. prima tertij. c. illo. cū ma/ teriam. ¶ 2^a ibi dicit q si aliqd hūores sunt sanguini mi/ xti: tūc d3 pmitte flobothomia r dat cām: qm flobotho/ mia ē cōis humorū eūatio. ¶ 3° sic: in cura egritudinū in/ cipiendū ē a faciliōi remedio r tutiori: sed flobothomia ē facilius r tutius remediū q3 farmacia: ergo ab ipa ē incipi endū. Adāior patuit supra. c. pmo. minor: p3 ex Bal. 2° re/ giminis acutorū. sup illo passu sic dicēte: ¶ Doro si passio sup dyastragmate rē. ¶ 4° sic: illarū eūationū ea d3 pmit ti que plura facit inuamenta. hec aut ē flobothomia: igit rē. minor: p3: qz medic^o nō d3 differre auxiliū: vt dicitur a Adese in suo de appropriatis. Adinoz p3 qz cōuenit pec/ cato i quāto r pctō i quali: sed farmacia solū pctō i quali.

¶ In oppositū qz nō semp sit pmitte flobothomia est Aui. qui i pluribz casibz farmaciū pmitte. ¶ 1° solone dubij nota p^o qz vētris solo eūi: necessitas cōiungit neces sitati flobothomie qñqz ē fieda cū farmaco forti euacuante exoluēdo: sicut qñ humores multi siri aut multū distātes sunt eūandi. qñqz aut ē solūmō cū medicia leni opante le/ niēdo aut lubricando aut labificādo: sicut verbigratia: cū ē necessitas eūandi mās i vjs ductuū exites cū pulpa cas sie: aut sirupo violato: aut elisteri lenitio r silibz. ¶ 2° Scda distinctio: necessitas humorū eūandoz per farmaciū i cām necessitatis flobothomie r farmacie: qñqz ē hūoz mixto/ rū cū sanguine intra venas: r qñqz extra venas exītiū. ¶ 3° Tertia distinctio: humores peccātes intra venas cum sanguie qñqz sunt valde vicini nāe sanguis r sanguini mi xti multū: r qñqz multū a sanguis nā recedētes. ¶ 4° Quar ta distinctio: humorū eūatio i hoie eūando idigēte flobo/ thomia: sicut farmaco: aut ē grā minorādi: aut gratia cra/ dicādi: aut gratia diuertēdi ab aliquo mēbro. Exēpla sa/ tis patēt in dictis supra. ¶ Quinta distinctio: hūores mi/ xti cū sanguie aut sunt equalr augmētati. i. eque pporitio/ nabiliter: aut inequalr. hec p3 ex mō loquēdi Aui. ¶ 1° ma suppo: flobothomia s3 sit cōis humorū eūatio in venis exītiū: tñ plurimū qd p ipaz eūat ē sanguis qui ē sicut fre nū extremorū humorū. s. colere r flegmatis. ¶ Prima pars p3 per expiētiā r p diffinitōez flobothomie r per Aui. r Bal. in caplis r locis de flobothomia. Et 2ª pars p3: qz aliter ex flobothomia nō timerem ebullitiōē colericorū aut incrudatiōē flegmaticorū: vt ista dicit in. c. de flobo thomia. ¶ Scda suppo: s3 tā a flobothomia q3 farmacia siāt humorū agitātes: tñ magis agitant humores r spūs a farmaco forti q3 a flobothomia forti. ¶ Prima ps p3 quia 2ª tertij. dicit q flobothomia facit arcescere humores. 2^a ps p3: qz o3 cū violētia trahi humorē qui in suis qualita/ tibus alterat: r humores ad stomaciū attrahūtur multo/

tiēs cā fortis agitātiōis. ¶ Tertia suppo: hūores nō mul tū grossi nec viscosi in venis exites citius r facili^o eūantē p flobothomiā q3 p farmaciū. p3 qz per breuiōē r latiorē viam. ¶ Quarta suppo: nūquā ē pmitte flobothomia farmacie aut econtra a medico: nisi qz melius ē ita facere. hoc nō probat: qz nō solū ars s3 nā ipa semp agit propter melius. ¶ His hūis sit pūa cōelo: stāte necessitate farma ci soluz lenicēris r flobothomie ē pmitte flobothomia. ¶ Dec cōclusio pbat qz incipiendū ē a leniori adiutorio: r lenitiū farmaciū ē huiusmodi: igit rē. Scdo p3 qz p talē farmaciū eūant mae cōes i vjs ductuū exites quarū magna ps tra heret ad venas ipis inanitis: vt ergo hoc nocumētū vitef pmitte flobothomia. vnde Aui. infra vidēz in. c. de flobothomia. vult qz qñ vēter ē supricus pmitte elistere aut lenificatio. ¶ 2^a p3: exite necessitate farmacie fortis r exoluēdo eūantis r flobothomie pmitte flobotho/ mia. ¶ Dec pbat duplici cā: vna qz flobothomia est lenius auxiliū. Et 2^a qz p ipaz phibeat piculuz fortis agitātiōis in talibz humoribz qz ipaz sunt eūati: vt puta sanguine r colera. nā nō pcedenti tali eūone cū illi sunt supflui r a far/ maco fortiter augent piculuz ē de casu in febre: aut de hu morū ebullitōē r malignatōē. r hanc voluit Aui. auctori/ rate hdy. ¶ 3^a p3: in eūonibz faciēdis grā minoratōis mae aut grā diuersionis: d3 semp flobothomia pmitte. ¶ Ista pbat qz in alijs eūonibz q pmitte quāto eūatio ē vniuersalior: tāto magis pmitte d3. Itē qz p ipaz citi^o sequit itentuz diuertēdi aut minorādi: r idē Aui. p^o tertij voluit ēt qz si humores aliā sanguie peccēt r sanguini mixti: in/ cipienduz est a flobothomia. s. p diuertēdi aut minoratōē.

¶ 4^a p3: in eūonibz faciēdis eradiciue si humor pec/ cans ali^o a sanguine eūandus est extra venas r in vjs du ctuū pmitte flobothomia. hec p3 ex pūa. nā farmaciū i isto casu ouentēs est lenitiū aut valde leue: qd pmitte d3 vt dicitū est in p^o p3. ¶ 5^a p3: tali humore exite lon ge a vjs ductuū pmitte flobothomia. p3 qz in talis humoris eūone idigem^o forti farmaco. r in isto casu icipiē duz ē a flobothomia vt dicit 2^a p3. ¶ 6^a p3: stante di cta necessitate vtriusqz eūonis si humores fuerit sanguini mixti r nō multū a nā sanguis distātes pmitte flobothomia. pbat qz p ipaz tales humores eūant. r hanc vo luit Aui. in lra cū dicit: Qd si fuerit flegma mixtū cū san/ guine icipienduz est a flobothomia. s. qñ fuerit vicinuz nāe sanguis. r tu idē itellige de colera. ¶ 7^a p3: stante tali necessitate r humoribz multū a sanguis nā distātibz pmit tēda est farmacia. Et hoc ē qd Aui. itelligit cū dicit ista i c. de flobothomia. Caue ne egrū ad alterā duaz rez pdu cas: aut ad humorū flegmaticorū icrudatiōez: aut coleri/ corū ebullitiōē. r hoc vult hic cū dicit: Qd si viscosi r fri gidi fuerit rē. Et per has p3ones putat Dy. satisfactū ēē dubio r canoni. ¶ 8^a p3: pūa p3one arguit sic. ¶ 1° ossibi le est eē egritudinē pcedentē a sanguie i qua ē timor de mor te infirmi si qd facere debemus distulerimus: sed in tali i/ cipiendū ē a forti medicina qd ē flobothomia respectū leni tiōis ventris: ergo possibile ē qz stāte necessitate lenifica/ tiōis r flobothomie icipiendū ē a flobothomia. Assumptū p3 i acutissimo apate r in vera supnāria r apoplexia sangui nea r silibz. Et minor ē Aui. supra quarta huius. c. p^o hu ius. vñ Aui. dicit prima tertij. c. de apoplexia. ¶ Regimen vero huius que fit ex sanguine ē flobothomia in hora illa. r p p3onē o3 tardare pmitte lenificatiua picipie si ne/ cessaria si lenificatio p stomacho aut p uestimētis gracilibz quibz elistere non sufficit: r in multis similibz casibz: vt p cussionibz r vulneribz pmitte flobothomia lenificatōi ne ppter tps lapsuz multū auget dispō timorosa dū fit le nificatio. ¶ 2° Lōtra scda p3one arguit sic. ¶ Humore ali/ quo alio a sanguie multuz suparate: icipiendū est a farma co r ab alia humoris eūone: s3 i hoc casu est necessitas far/ maci fortis exoluēdo eūantis: puta si humor sit melācolia aut flegma grossuz: ergo stante necessitate fortis farmaci aut flobothomie incipiendū est qñqz a farmaco. p3 pntia r maior ē Aui. in cañ. r p assumptū est 7^a p3 quā etiā Dy. pcedit. ¶ Lōtra tertia arguit sic: In febre flegmatica hu moribz flegmaticis multū dñantibz eūones faciēde i prin^o sunt grā minoratōis vt stat p oēs auctores: s3 pmitte dū est tunc farmaciū ne flegmata eūato sanguie icrudarent: ergo supposita hoz necessitate pmo minoratiua eūone non semp icipienduz est a flobothomia. ¶ 4^a p3 sic iprobaf si/ cut pūa hec r multa similia. Videt mibi qz iste p3ones si sint ita absolute pcedende: vt fecit Dy. sed Aui. voluit qz stāte equali necessitate flobothomie r farmacie r eqli peri/ culo tā in mora q3 i pmissione vni^o eaz sicut alteri^o sūt regule supra posite seruāde ppter veritatē nocumētōz r inuamētōz que sequunt ad positionē vel postpositionē alteri^o eaz. Videt 2° qz ad integre saluādūz o3 addere idē catōē supāta a dispōne illa quā Aui. narrat i lra. verbigrā indicatōē supāta ab hoc qd ē necessitas farmaci fortis sicut helebori: r flobothomie pmitte flobothomia. possēt tamē esse qz pmitte flobothomia ex alia cā: puta qz si flobothomia

Causa autē neces/ tatis farmacie fortis r exoluēdo euacuā/ tis pot esse qdruplex p^o est fortitudo vifce/ rus in reiflētō laxa/ tiōni. 2° ē grossities seu viscositas humo/ rus euacuādoz. 3° ē corū infiltratio i mē/ bris in quibz sūt. 4^a potest eē magna ex/ ras distātia a vjs ex/ pulsionis rē.

Hoc idēz dubiuz mo/ netur et a Sentili in loco/ simili.

flobothomia pponeret humor icendere et fieret eūationi inceptio. Et hec glosa posita constat qd hec argumēta facta contra pclusiones non procedūt.

Et ei qui an̄ minutōez p̄miserat medicinā cū minutōez p̄mittere debebat postponat minutōez dieb⁹ paucis: et cui parū itercessit spacū ex quo minut⁹ fuit et eua cuatōe idiget medicinā sumere ē ei cōuenientius.

¶ Hic docet qd sit faciēduz qñ vnus istoz est p̄missum et alterz istoz d3 sequi qd erat p̄mittēduz. Et s3 Dy. ex po sitōez ponit duos cas. quoz vn⁹ est correcti⁹ erroris p̄teriti. Ali⁹ ē ad vitādū errorē qd p̄tigē possz. ¶ Idem ē iste. Sigs d3 p̄mittē flobothomiā p̄miserat farmacu: n̄ statiz post farmacu d3 flobothomare: imo d3 s̄omiaz p̄c̄t̄ enere: s3 paucis dieb⁹. ¶ Sc̄ds cas. ē qd illi qui p̄mittūt flobothomiā et indiget eūatiōe cōueniēti⁹ ē sumere medicinā. ¶ D̄imus cas. intelligit vt iacet. Et sunt due cāe posite sue veritatis. ¶ Prima qd in farmaco sit fortis mot⁹ et in flobothomia ē sit motus et duo mot⁹ nō sunt inuicē cōiungēdi qz nā nō bñ tollerāt. 2⁹ ē qd farmacu facit i sanguie agitatio: nē: flobothomia ē cōmouet sanguinē. Timēdu ergo ē ne ex motus nimietate accidat furia. p̄pter has ergo cās nō d3 cito post farmacu flobothomari: verbigratia: sequēt̄ die: s3 qd iste idigebat flobothomiā: certuz ē qd ibi ē sanguis indiget eūatiōe: id nō d3 multū expectare s3 paucis diebus d3 postponere flobothomiā. ¶ Sed dicit aliq̄ m̄bi videt qd per has duas cās ēt si p̄missa est flobothomia postponēdu ēt diebus paucis i farmaco: qd duas causas debilitatis et duos motus agitatiois: d3 hunc ita tollera: re sicut primū: et per p̄ns si illa nō sit cadē die faciēda nec ista cadē ēt faciēda. Dicēdu qd nō ē s̄ile. et cā ē: qd motus qui sit a farmaco ē fortis: et post fortē nō ita statim tollera: mediocris sicut ecōtra. Unde post forte et velox exercitiuz si precipiat̄ imediate ēt leuis cursus aut leuis colluctatio nō tollera: s3 bene post. Uix enim sufficit virtus cū quiete ad regēdu corpus: nec sufficit parua mora ad redituz ad notabile vigorē: s̄i ligna postqz sunt vehemēter disposita ad accēdēdu ois pua scintilla sufficit accendere et ois puus cōtactus a flāma sufficit inflāmare: sicut videm⁹ in cādella nouiter extincta. Et si sit facta prius pua calefactio modica incurrente mora redit ad similit̄ resistētiā priorī: et id pōt tanta tollerare flāme app̄: orinationē q̄stā prius antequā incēderet: Et ergo necessitate exite flobothomie p̄missa farmaco sanguis et alij humores agitantur et calefiūt multū et virtus multū debilitat̄: o3 interuenire aliquos dies anquā tollerēt aliu motū debilitatiū et inflāmatiū: s3 qd flobothomia nō ita agitāt nec ita debilitat: id post illā puto nō ita ē indigetiam tanti t̄pis ad tollerandū farmacu: et id fm hanc introductionē patet cas.

¶ Sc̄do itroducēt facili i p̄posito: dicēdo qd mēs Aui. est: qd si quis indiget farmaco solutiuo et flobothomia: debuit p̄mittere ip̄m flobothomie: sed an farmacu p̄miserat flobothomiā ita qd facit ecōuerso qz ille de quo in p̄o ca none dixerat. Isti enim ē cōueniēti⁹ sumere farmacu qz priorī ēt p̄ueniēs facere flobothomiā: et id min⁹ t̄pis o3 teruenire: qd motus a flobothomia ē minor: et debilitatio: et id minor mora sufficit ad sustinēdu modū et restaurandū debilitatē. ¶ Dyn⁹ aut̄ hūc cas. itroduxit duob⁹ modis. vn⁹ ē qd si p̄cesserit per parū spacū flobothomia in illo qd indiget alia eūatiōe: eo qd alius humor a sanguine i eo est multiplicatus: et de hoc p3 i eo qd ē cōueniēti⁹ administrare medicinā qz flobothomiā: aut dictū fuit in p̄te p̄cedēte. Et qd hic sensus supradict⁹ erat nō ē putandū qd Aui. hic intēderit istd. ¶ Sc̄ds sensus cas. pōt ēē qd si quis p̄miserat flobothomiā p̄uo t̄pe: et superuenit sibi cāus aliquis ab extrinseco puta p̄cussio in aliquo mēbro: p̄pter quē casum eūandus sit: nam iste eūandi sunt vt habebitis infra: tūc p̄ueniēti erit ei sumere medicinā qz flobothomari. Et cā est ne accidat nimia eūatio sanguis et virtutis p̄stratio cū p̄miserat flobothomiā parū an̄: et vt supponit in cas. et id dicit Dy. qd ille ē vn⁹ d̄ casib⁹ i quib⁹ farmacia excusat a flobothomia. Sed ego hūc 2⁹ sensum nō puto verū. p̄o qd facit Aui. diminitū qui cū docuisset quid faciēdu in eo qui idiget vtraz eūatiōe p̄miserat farmacu nō diceret qd faciēdu si p̄miserat flobothomiā. Sc̄do qd magis debilitatur virtus ex farmaco p̄cipue solutiuo qz ex flobothomia. Et id si p̄pter debilitatē dimittit flobothomia m̄to magis dimittēdu ē farmacu i cāu suo. 3⁹ qd hūc currēs ad locū percussiois ē sanguis: et p farmacu agitāt et nō eua cuat̄: et id magis curret ad locū percussiois. 4⁹ qd si possz: ve rificari cas. i aliquo cāu nō tñ v̄plurimū n̄ verificare: vt quō flobothomia n̄ p̄fuisset multum copiosa. nā post sanguis multū fluxū ex naribus vel ex vulnere videmus p̄cipi flobothomiā. et id puto expōnem meam meliorē.

¶ Multotiēs p̄terea ex haustu medicine ille qui m̄ni debebat peruenit ad febres et ad estuatiōez. Et si ex eis que quiescere faciūt nō quieuerit scias qd minutōez p̄mittere debebat.

¶ In ista p̄te docet cognoscere p̄ signa vnū errorē i or

dine hazz eūonum. Et dicit qd multotiēs ex haustu medicine puenit ad febres et estuatiōem. et si febris nō quiescit ex illis q̄ quiescere faciūt: tūc scias qd ille d̄bebat p̄mittere flobothomiā. ¶ Nota ergo qd multotiēs farmacu admistratū i corpe idigēte flobothomia facit febre p̄ caliditatē suaz et agitatioz humorz: et p̄pter caliditatez aeris et similitū. S3 qñ nō ē humor: parat⁹ inflāmari plurimū facit effimerā ex spūsz inflāmatōe. talis aut̄ sedat̄ cuz illis q̄ aperit̄ leuiter et irigidat̄ vt aq̄ ordei et filia. S3 si febris accidit qd per ista n̄ sedat̄: tūc ē humoralis: imo signū est qd qñ farmacu fuit datū erat ibi humor: ap̄t⁹ inflāmari qd farmaco nō eua cuat̄: et talis ē sanguis: et id debuit p̄mitti flobothomia ne inflāmare. et sic p3 veritas cas. vt i p̄lib⁹. Nā nō ē dubiū qd possent ēē alij humores a sanguine qd agitati mouent̄ ad putredinē et absqz agitatioe non fuissent moti.

Non omnes p̄terea euacuatiōes sunt necessarie p̄pter superfluitatē repletōis: imo quādoqz sunt necessarie p̄pter egritudinis magnitudinē et p̄pter repletionē fm qualitatez et non fm quātitatem.

¶ Hic ē 4⁹ cas. de p̄cipalib⁹ i quo videt enumerare cās p̄pter quas faciēda ē eūatio: et dicit qd nō ois eūatio ē necessaria p̄pter superfluitatē repletōis. Imo qñqz ē necessaria p̄pter magnitudinē egritudis. qñqz ex superfluitate repletōis fm qualitatez et nō s3 quātitate. ¶ Circa quē cas. nota primo qd iste cas. ē cōis ois eūatiōis: nō obstat qd Aui. hic p̄cipaliter intēdat de vomitu et solone. ¶ Nota 2⁹ qd ois euacuatio debet rōne alicuius p̄ter nām remouēdi qd aut ē actu p̄ter nām: aut in p̄p̄nua potētia. et qd de tale repletōis et quātū: id ois eūatio p̄ueniēti debet ratiōe repletōis i quātū. Et tñ aliquis humor: s3 sit quātū sua magna nocens: hoc facit per qualitatez non qd quātitatis excedat mensurā sub qua d3 ē humor nālis. id dicimus qñqz eūatiōne cōuenire p̄pter repletionē i qualitate et nō i quātitate qd nō ē ibi peccatū i quātū sp̄aliter. s3 ad itelligēdu quō aliqua eūatio ē necessaria p̄pter magnitudinē egritudis nō p̄pter repletionē i quātū et quali non op3 eredit qd magnitudo egritudis indicet eūatiōne debere fieri sine peccato hūoz i quātū et quali qd sit p̄ns aut i potētia p̄p̄nua. nā hoc ēē falsuz. ¶ Humor enim nō eūatur nisi faciat nocumētū: aut sit in p̄p̄nua potētia ad hoc faciēdu: et hoc erit p̄ quātitatē aut p̄pter qualitatez: et id erit p̄pter peccatū in quātū aut i quali: sed itelligit qd nō exite p̄cipaliter p̄cto sp̄ali i quali: nec in q̄sto. qñqz p̄ magnitudinē egritudinis eūandū est: qd tunc ne p̄pter illud humor fiat hoc mō peccans: verbigratia si superueniat magna p̄cussio i corpe mūdo: vel si in corpe pauci sanguinis superueniat pleuresis vera fortis: i qua p̄pter dolorē timeat̄ de cursu sanguis ad locū eūabit sanguis et i multis silib⁹ in quib⁹ si passio ēt pua nō timerem⁹ qd hūozes maligna: renū aut curreret ad locū vbi post ēent supflui: et per hunc modū itelligit cas. Et patet solo dubij hic moueri soliti. s. vtrū magnitudo morbi indicet de eūatiōe nō exite p̄cto i quātū et qualitate humorū. Dicēdu enim qd nō exite actuali p̄cto magnitudo morbi mediate significat et idicet de eua cuatiōe: qd indicat futurū ēē tale peccatū nisi fiat eūatio: s3 p̄ tūc nō imediate hoc idicaret vt magnū vuln⁹. ¶ S3 qd hic dicit Aui. morbi magnitudo vt itelligat quō a medicis dicit morbus magn⁹: notādum qd dicit magn⁹ improprie: qd intensus: sic habet p̄cicula p̄ia affo. i cōmēto illi⁹ afforismū: Qui crescit. Adedici aut̄ vocāt morbū intensū qd multū ledētes opatiōes. ¶ Id enim qua ē morb⁹ ē qd ledat opatiōes. hoc aut̄ accidit tribus modis i genere et dicit 3⁹ et 10⁹ de igenio. p̄o qd essentia morbi i se sit itensa vel magna sicut intensum calorē febrile dicit magnū rōne sue eēntie et magnū vuln⁹ et magnū ap̄a. 2⁹ morb⁹ dicit magn⁹ rōne dignitatis lese actiois: sicut oppilatiōz i meri dicitur maiorē morbū oppilatiōe nasi: qd ledit de glutitio i p̄ia que ē nobilio: odoratu qui ledit in sc̄da. 3⁹ dicit magn⁹ ratiōe defectus virtutis disponētis corpus aut totū aut p̄tem mēbrū sicut cācrena: qd in ca plurimuz in mēbro cancerenato deficit virtus vitalis dicitur morbum magnū: et quelibet istarū magnitudinū pōt significare de eūatiōe humoris: nō actu inferētis nocumētū s3 pati inferre nocumētū: et id sine actuali peccato i quātū et quali p̄ talē magnitudinē faciēda ē eūatio.

Et multotiēs quidē ē euacuatio necessaria s3 superuenit aliquid qd prohibet: et nō est ibi ingenū nisi in ieiunando et dormiēdo et in emūdando cōplexionis maliciam que ex repletione p̄uenit.

¶ Hic ē quintus cas. p̄cipalis. et dicit Aui. qd multotiēs eūatio ē necessaria: s3 superuenit aliqd accidēs qd p̄hibet fieri: et in isto cāu nō ē aliud ingenū nisi ieiunū somn⁹ et rectificare malitiā cōploms que p̄uenit ex humore repletōe. ¶ Nota qd accidēs superueniēs qd p̄hibet eūatiōz ē: sicut verbigratia: ip̄egnatio aut vomitus per quē nec cibus nec medicina retinet̄: aut abhomiatio infirmi: aut vomitus: aut nimia debilitas: aut p̄paratio ad sincoipm.

¶ Nota 2⁹ qd Aui. in isto cas. tria docet remedia. p̄m ē ic

Nota tñ qd nō obstat b⁹ febre et adustion: et farmacia qd flobothomari d̄s ē eger paucis diebus post farmacia assumptaz: et hoc si virtus eius ferre sufficiat vt nā fiat antictoz et potētor sup refiduo s̄a gūnto regēdo et defendēdo a putrefactione.

Et p̄ter hoc Gal. in prima p̄cicula afforismorum in p̄mēto illius affo. Que egeritur. cōsult flobothomiā vsqz ad sincoipm.

Nota tñ qd si p̄sta ret medico p̄ factas flobothomiaz ex p̄p̄rijs signis significatiuis dominuz sanguis: et qd humor su perexerces ēē sanguis: tūc ēē faciēda flobothomia et non purgatio cuz farmacia: et vult Gal. ix. te rapē. c. iij. cuz dicit: plenitudinē autem et c. Quō autē nuper flobothomari pōt in sanguine abūdare et indigere itez flobothomia: collige ex signis positis ab Aui. tertia p̄mi doctrina sc̄da. c. vij. cuz dicit: Amplius qui cōsuevit multū comedere carnem et c.

iumiu: et istud consumit oēs humiditates p accidēs: vt dicit Gal. in cōmēto illius affo. Et plenitud. ne. 2^m ē somnus: et iste super ieiunū resoluit et digerit trahēdo calorē ad ite riora: vt dicit 3^a primi. c. de his que pueniūt ex somno et vigilia. et id ista opponūtur reploni. 3^m est rectificare cōplōnē: et hoc resistit male qualitati māe ne mltū ducat cor pus extra latitudinē tēpamēti sine extra p pūū tēpamētū.

¶ Tercio nota q ista remedia cōueniūt qn isti humores peccātes fuerint crudi flegmatici vel semicocti. nā p somnū et ieiunū isti resolūtur et maturant: nec inde sequitur magnū nocumētum. Cū autē hi qui sunt i venis humores eēt colerici fortasse ieiunū ipos inflāmaret: et silt somnus super ipm. Cū in his somnū facit caliditatē extraneam: vt apparuit supra i. c. de his que pueniūt ex somno et vigilia. Et hic ē q Gal. 4° de regimie sanitatis appicbatuz hūc cañ. his i quoz venis sunt hūores crudi et semidigesti qz uis extra venas abūdēt humores acres quos vocat origines. Quod si querat quid faciēdū ē si hūores i venis sunt coleri et cūari nō pnt: Dicēdū q facim⁹ vt in macilēto: de quo dicitū ē in. c. de qn et qualr cūare oz. et id Aui. de isto non intelligit.

Amplius euacuatiōis quedā ē que fm modum pseruatiōis sicut indiget ille cui podagra euentre solet et epilepsia et reliqua ab his in hora cognita et pprie in vore. Et ergo necessariū est vt pseruatōe vtatur ante su az hora et euacuet ea que pprie in ipsius egritudine sūt euacuāda siue sit minutio siue ventris solutio.

¶ Hic ponit 6^m cañ. p. i. c. p. i. c. Et vt mibi q q: i quarto cañ. inuebat q ois eūatio eēt faciēda aut ppter plenitudinē i quāto aut in quali: aut ppter magnitudinē morbi: ne putemus q propter morbum nō sit faciēda eūatio nisi qn adest: docet quōd q nō ē hēte morbo in actu sit faciēda euacuatiō. Et dicit tria. 1° qmū ē q quedā eūatio p solā pseruatōnē sit nō admixtā curatiōi: sicut in illo i quo solet accidere egritudo i hora determinata et cognita qnqz a medico: vt verbigrā epilepsia et podagra et relique egritudines et pprie i vere. in his eiz oz eūationē pseruatūā facere. 2^m ē q ista eūatio dōz fieri an tps illud i quo solet egritudo accidere. 3^m ē q dōz cūari humor: qui ē eūandus qn actu sunt in ipa egritudine siue eūatio illius hūoris sit flobothomia: vt qn sanguis vel massa sanguinea fuerit i ea: siue fuerit vētris solo et supple vomit⁹ qn alij hūores sūt eāe. ¶ Nota p^o ex his que dicta sunt. c. p^o huius fen: q eūatio sit semp grā pseruatōis: et si aliqn pseruatio sit curatiōi cōiuncta: vt qn de facto morbus pēdet a mā q euacuat. Aui. vult hic q qnqz eūatio ē pp purā pseruatōnē s. qn morbo nōdū adest. cā autē ē clara: qz cū morbi aliqui pēdet a mā que cōgregat anquā illos faciat: cōstat q per illius māe eūationē an morbi aduētum erit phibitio eius.

¶ Secūdo nota q dicit in hora cognita q morboz qui solent paroxysmaliter affligere: quidā sunt qui i determinato tpe affligūt ex cōstuetudie: et isti qnqz habēt hoc tps respectu hoium gnāliter: quidā autē eozū respectū hui⁹ particulāris hois hnt certā piodum: quidā autē sunt alij i quib⁹ non ē notū tēpus in quo solēt affligere piodice: q: ē eozū aduētus nō ppter āni tpa: s: forte ex inordinato regimie. Exēplū primi: sicut mania et podagra que solēt i vere et autano piodice moueri. Exēplū scđi: sicut quosdā asmaticos videmus qui patiūtur magis in estate: plimū autē in hyeme. In illis ergo quib⁹ estate accidit erit ex ppria cā. Exēplū tertij: sicut sunt quidā qui qzqz icurrāt aut epilepsia: aut tremor ē cordis: aut colicā passionē: nesciūt tamē dicē quo tpe nec quāto itervallo hoc accidat. Aui. hic nō dedit ex^m nisi i illis i qb⁹ ē cognita estimatiue hora aduēt⁹ egritudinis. nā in istis clari⁹ possūmus scire qn faciēda ē eua cuatio pseruatūa. ¶ Tercio nota q tēpus i quo pluri mū accidūt egritudines que solēt exacerbare siue piodice moueri ē in vere. et id lz nō oēs exacerben⁹: tū dicim⁹ q i eo pprie sūt tales exacerbatōes q: magis. et hoc ē qd Hy po. 6^a p. i. c. p. i. c. dicit. Quib⁹ flobothomia aut farmacia cōfert hos oz flobothomari aut farmacare in vere. Cā aut quare magis in vere ē: qz in hyeme humores oēs qz tanē. i vere autē ē oium cōmotio. Et ob hanc cām quidam medici vocant hāc talē pseruatōnē vlem: q: seruante a morbis qui eueniūt a cā vli respectū hoium et respectū humorū. ¶ Quarto nota q i quacuqz hora cognitū sit egritudinē debere cōtingere nisi alia cā prohibeat dōz medicus illā horā puenire ad eūandū: et tū puenire q sufficite fecerit eūationē an tēpus illius aduētus: q: an morbi aduētū eūatiōes securi⁹ sūt qz i choate morbo cū hūores sint vplimū maligni et virtus fortior. ¶ Quinto nota q in tali eūatione eūandi sunt hūores factiui morbi: et quia hāc illi eēt eūandi i morbo: id oz qz p pseruatōe eūentur hūores qui pūte morbo eēt euacuandi.

Et fortasse deficiētia exteri⁹ apponē et medicas abstergetes ē eūare quēdam modū idropisiz patiētes faciūt.

¶ Hic ponit iudicio meo remotionē dubij: q: possit qz dicere: Debet ne semp p omni eūatiōe faciēda dari far

macū aut fieri flobothomia: Rūdet q nō: qz fortasse apponere exteri⁹ medicas ericcativas et absteruas ē eūare. i. facit eūationē supple sufficiētē. Nā nō cadit dubiū q ali quo mō cūat medicā ericcativa: s: dubiū ē vtrum sufficiē enter sicut balnea sulfurea et aluminosa et saculi et somēta/ tides et eplastrā et vnguēta. Cū ergo Aui. dicat fortasse se/ quif q loquit⁹ de eūatiōe sufficiētē. ¶ Nota ergo q licz iste medicine exteri⁹ applicate eūent: qz tū hoc faciūt puer tendo hūorē i vaporē et educēdo p pores: id nō multū hu morē eūant: nec i pundo positū. S: qn ē pauca⁹ aut positis in supficie pōt eē spes qz per talia cūctur. Cōluit ergo Aui. qz hęc distinguam⁹ nos lz nō explicite dixerit. f ar/ macū aut et flobothomia eūatiōes i forma hūorali et p/ las vias sufficiūt i multo et etiā posito in profundo.

Quādoqz etiā necesse ē te dare medicinā que sit ex genere euacuādi humoris i qualitate: sicut cū scamonea est tibi necessaria ad euacuādu coleraz rubeaz. ei ergo admiscēdum est illud qd ipsaz in qualitate diuersificet et in ventrē soluendo cum ea cōueniat et ipsaz ab euacuatiōe nō pbeat sicut mirabal. Et emēdetur comple xionis malicia si post acciderit.

¶ Hic ponit cañ. 7^m et est qz cū dāda est medicina similibus humorū eūando: sicut verbigrā scamonea i eūando colerā rubeā: tūc oz duo facere. 1° dūmū est pmiscere cū ea aliqd qd ei hūet in eūatione et nō diuersificet ab ea in eūone et ip saz non pbeat ab eūone. 2^m est q post eūonē emendes maliciā eūationis si acciderit ex potu farmaci. f actm⁹ autē p^o i potu farmaci pmiscēdo cū scamonea mirabolanos ci trinos q sunt fridi et eūant colerā sicut scamonea. ¶ Nota/ tādūz hic qz Aui. intētiō sūt docere gnāliter occurrē malicie eūationis medicie q malicia marie nocet qn est similibus eūationis farmaci et hūoris dñantis: tūc eiz ppter humorē coz p^o est iā alteratū ad talē eūonē: et id ex farmaco illius eūationis exhibito patū est noceri ei: et quo ad hoc sūt duo modi. Cū est tpare farmaci cū pmitxiōe alteri⁹: et illud alterz tpatuz si tpare dōz oz q sit hūc eūationis. S: ne ipe/ diat opus pūcipale: aut ne pp sui pūctatem in eūando sit oportunū augere dōfz maligni: bonū est qz pueniat sibi i eūando et nō ipediat. Qnqz in ex alijs causis alibi dicēdis pmiscem⁹ medicinas non solutivas nec pueniētes cū far/ maco pūcipali in eūando: imo pure pūcticas: vt hz videri a Adefue in suo de pfolatōe medicinarū. s: hoc magis di/ cem⁹ ifra in. c. de dispōnib⁹ medicinarū ventrē soluentiu.

¶ Nota qz ppter exēplūz Aui. q in scamonea quinqz corrigēda sūt. 1° dūmū est pō q nimis est calida. 2^m ē virtus vōrositatis gnātiua. 3^m est serofitas ex coratiua. 4^m ē virt⁹ acuta apitiua ouificoz venaz. 5^m est pūctetas mala debilitādi mēbra q sunt minera virtutū. Adirabolani autē corrigūt p^o 3^m 4^m et 5^m: et id sunt correctiui valde puenientes. Qd si dicas qre Aui. hic nō docet remouē malā pō/ nez si fuerit derelicta: dicit q hoc docuit supra i. c. p. i. q.

Habētūz quoqz in iteriozib⁹ apa ventrē soluere eū difficile et facere vt vomāt. Qd si tibi necessariū fuerit da eis qd sit sicut volubilis et semē croci hortēnsis et apozima polipodij et cassiāstilulaz et his similia.

¶ Hic est octau⁹ cañ. in quo docet qno sunt purgādi q patiūt⁹ apa in iteriozib⁹. et dicit q difficile ē soluere ventrē hntis apa in iteriozib⁹: et silt difficile est vomitū puocare. et id si solūdi sūt pp aliquā necessitatē da eis q sunt debilia sicut volubilis et semē croci hortēnsis qd ē cartam⁹ et apozima polipodij et cassiāstilulā. ¶ S: circa istū cañ. nota p^o q puocare vomitū aut fluxū facere i hntib⁹ apa in iteriozib⁹ est difficile. p^o qz in vtraqz istaz eūonēz oz musculos vētris et dyastrāma fortis moueri: vñ loca apa/ ta fortiter pūmūt et sic agitāt et dolor magnificat: vnde qnqz angustia anhelit⁹: qnqz sincopis supuenit. ppter ergo accētia difficilia q has eūones sequunt⁹ sunt ipse diffi/ ciles. 2° qz si eūatio fiat grā māe exntis i fluxu ad apa agi/ tat mā: et currit ad locū apatis vñ magnificat apa. 3° qz i talib⁹ vplurimū ē febris acuta: et p vomitū et p agitādoz magis acuit calor. ¶ Secūdo pūcipali nota q vomit⁹ est difficilio: qz vētris solo: vt dicit 2^a p. i. c. p. i. c. affo. in cōmēto illi⁹ affo. In oibus morbis ea q circa vmblicū tē. ¶ Tercio nota qz bis nō obstatib⁹ tū oz qnqz puocare vomitūz aut ventrē soluere ppter nocumētā materiez qz p has du as eūones remouent. hęc aut necessitas pōt eē plurib⁹ ex causis. nā qnqz est respectu māe alteri⁹ ab illa q facit apa siue antis siue pūctē: vt cū i pleuresi supuenit flegma in itestinis: aut stomacho faciēs rugitū vel nausēā. ¶ Qd ē eē necessaria eūatio materie q est cā apatis aut anis aut pūm/ eta: sicut euz mām colericā aut flegmaticā in pleuresi cō/ tētā i venis sub forma cāe antecēdētis eūare ē oportunū.

¶ Quarto nota qz plurimū mā que ē sub forma cāe antis talitū apatum est sanguis in venis: ideo melius ē vt cum flobothomia et non farmaco eūct. Qd si pur sit mā alia a sanguine et multū distans a sanguinis nā: raro dat necessitatē cito et fortiter eūandi nisi fuerit colerica. Nā reliqua apata

Istud tertiu notatu inelligit possime de duob⁹ primis remedijs. Ictiu nio et somno. Somn⁹ eis supra ieiunū digerit flegma pueredo ipsuz ad naturā sanguis nisi plus debito plonget quare tē.

Iste medicine ex terius applicate i de clinatiōib⁹ ton⁹ mor bi febrū periodicā: in rigorib⁹: horripulatiōibus et in frigorib⁹ cutancis siue febre valde prolum. Nā cū mā i illis de clinatiōibus reperiat paucificata verisimile ē qz a leui quacuqz cā abstergat et penitus abijciat: id tē.

Nota qz nō solus hoc hz veritatem de scamonea s: de quo eūqz farmaco hēte pueniēte qualitates cū humorē eūando: tū qn volum⁹ minorare medicinā debem⁹ miscere aliqd q tēcretion tū q ipe diat opatiōes. possūt ēt aliter temperari tales medicine vt lanā do eas vel aliter pseruando.

Et Hyp. sexta particula affo. affo. lv. et Gal. in pmeto illius affo. dicit q passio podagrica maniacā et artetica mouētur vt plurimū in vere: qz in illo tēpore humores liquefiūt et de fortibus locis ad debilia curruūt.

apata sunt non acuta ut plurimum: et dicitur tempus ad paulatim eua-
cuanduz. Colera autem est plurimum facilis eductio et euatur cum
violis et cum manna et pulpa cassie et volubili facili. Et his
videtur mihi verificatio causa. ut in pluribus. Nam non debet eua-
cuari apata patientes cum pharmaco forti nisi magna adsit ne-
cessitas cum ad tale euones sequatur notabile nocumētuz vt
dicitur est. Sequitur et notabile piculuz si medicina non opat
vt dicitur: qd fit agitatio mala et marie nociua: et si excedit vir-
tus debilitat: et hec sunt timorosa in acuta egritudine. La-
sus autem in quo dicitur euari cum forti pharmaco est marie necessi-
tas euandi: qd cum est apata in iterioribus raro accidit: vt constat
ex quarto notabili: et id raro dicitur in illis euari. Et plurimum cum
sunt soluedi non transcendim graduz icolumiū medicinaz
qles sunt ille noiatis ab Aui. Et hoc potest colligi ex his qd dicitur
cuncte p^a affo. in omēto illi^o affo. In acutis egritudinibus ra-
ro et in precipuis farmacis vti. Et subdit pp periculū qd ibi
est. et hoc prius bene iudicātes facere. ¶ Illud nota qd eua-
cuatio cum farmacis noiatis hic: qd ipsa leuiter et paulatim
opant et non calefaciunt: non est notabilis nocumēti vbi viret sit
fortis et facit notabile iuuamētum nisi fuerit indicatio tria.

¶ Hyp. quoque inquit: qui fuerit macer et fuerit nāe cui vo-
mere sit facile melior erit in mudādo ipz vt ad vomitū ad-
ducat et vt sit hoc in estate aut vere aut autūno et non in hye-
me. Et vero qui mediocris fuerit figure pueniētiōz ē vē-
tris solo. qd si sibi euatio qd fit vōitu necessaria fuerit vs-
qz ad estate expectet: ab ipso tñ sibi caueat cū eo nō idiget.

¶ Nonit cañ. de vsu vomit^o et solone ventris idicatioē
sumpta ab habitudine corporis et tpe anni dices qd Hyp. di-
xit qd qd fuerit macer et facilis ei fuerit vomit^o: melior est si dicitur
mūdificari qd puocet ad vomitū: et marie in estate et autū-
no et vere: s; cauedus est ei vomit^o in hyeme. Qui autem fue-
rit mediocris habitudis melior est vt pharmaco purgant^o p so-
latōez vētris. et si sit ei necessari^o vomit^o: expectet vsqz ad
estate: et melior est ei qd abstineat a vomitū quātū potest. Cui
psidera qd Aui. videtur velle ponere sniaz duoz affo. qd te
picule. vñ ē: Graciles et facile vomētes etc. Ali^o ē: Diffi-
cile vomētes et medie carnosos. ¶ Nota ergo qd graciles
d^o qd Hyp. loquitur sunt colerici: qd sūt tales p priuatōem
multe carnis: s; hnt mēbra spermatica: mēbra grossa: et ca-
rent piguedie. Aliqui sunt graciles subtilia hntes mēbra
spmatica q sunt colerici et carēt piguedine. Aliq autem sunt
graciles hntes spmatica mēbra subtilia q sunt melacolicici:
de quib^o hic nō itendit Aui. ¶ Secūdo nota qd istis pueni-
re vomitū vel istos debere vomitū mūdificari: potest itelligi
duob^o modis. Vno nō qd ipsi potest sunt purgādi per vo-
mituz qz p secessuz: et hoc nō est vez. nā absolute difficil-
or est vomit^o. 2° mō qd respectu cozpoz aliaz habitud-
nuz et sunt magis purgādi vomitū. et hoc est vez si eis ma-
rius sit facilis vomit^o: qd a leui cā vomāt: et non ledit eos
vomit^o nec accētia vomit^o ledunt eos: hi soli vere dicunt^o
facil^o vomere. Et hoc mō itelligendo cā est clara: qd in istis
multiplicat humor leuior et paratior vomitū expelli: et oz
vt itelligat alijs parib^o. Qd autem dicit in estate autūno ve-
re et nō in hyeme: id dicit qd his t^o pib^o in istis cozpoz plus mul-
tiplicat de colera: et qd eadē colera nō est coagulata et imo-
bilitata a frigore hyemis: in hyeme autē est imobilitata et
paucior gnāliter. Et id itelligunt in dicitis Aui. due para-
tōes. Vna ē graciliū ad alios in vsu vomit^o: et 2^a est graci-
liū ad seipsos in diuersis t^o pib^o. Nam si est illd qd dicit in hye-
me itelligeret paratōe alioz nō esset vez. esset eiz sensus
qd cauedus est vomit^o in hyeme in colericis respectu alioz:
qd falluz est. ¶ Secūdo picipali nota qd medie carnosif sūt
flegmatici cōiter nō multū a t^o pamento distates loquēdo
de his q purgatōe non idiget: et sanguinei plus abūdāt in
carne. Adēdie ergo carnosif sūt flegmatici vt dixi supra
in his ergo abūdāt cōiter humores flegmatici q facili^o far-
maco educunt. Et id isti sunt magis soluedi qz ad vomitū
puocādi siue itelligat paratōe ipsos ad se siue ad coleri-
cos: de quib^o oib^o in pte pcedenti dixi. S; attēde qd Aui.
non dixit hic de difficulter vomentib^o aliqd: qd isti medie
carnosif vt plurimū sunt magis soluedi siue facili^o vomant
siue difficulter: et ideo hic non fuit oportuna illa additio.
¶ Nota vlteri^o qd vbi Hyp. dixit timētes estatez. Aui.
dicit qd si sit eis euatio p vomitū necessaria: melior est qd ex-
pectet hoc in estate: qd tūc hūozes sūt leuiōes. Et si ad hūc
sensuz exponat 2^a p^o affo. Hyp. non hz difficultatē nec
itricationez itellec^o vt cōiter ibi exponit etc.

¶ Verūm anqz vētris fiat solo aut vomit^o pmittēda
ē hūozis subtiliatio qui ē euandus et aplicatio canaliū
et ipsoz aptio: qm hoc ē ex eo qd cozp^a a pena secuz red-
dit. Et scito qd facē nāe psuetudinē lenitatis et obediē-
tie ei qd vis ex solutio vētris et vomitū facili anteqz me-
dicina det: aut vomit^o ē ex regiminib^o aperiētib^o.

¶ Hic ponit cañ. decimū: et de modo pparādi cozpus
qd dicitur ad vomitū puocari aut purgari. Et dicit tria. ¶ Pri-
mū ē qd anteqz fiat vētris solo aut vomit^o puocatio debz
pmitte subtiliatio hūozis et ipsi^o incisio. 2^m ē qd debet ani-

plari canales et apiri p quos hz trāsire mā euanda: qd hec
faciūt cozp^o securū a pena. 3^m ē qd tu scias facere cōsuetu-
dinē nāe ad obediēdū euatiōi in quā itēdis siue cū lenifica-
tione siue cū vomitū facili pmissio ē ex regimine apparente.

¶ Cui no. qd tria oz pparare an euatiōe. p^m ē hūoz: ipse
in suo mō substātie: et qd plurimū humor ē ineptus euatiōi
p grossitiē et viscositatē: id Aui. dixit de subtiliatioē et inci-
sione: volēs qd per hoc itelligam^o qd si qūqz eēt inept^o pp
subtilitatē qd ingrosset: vt dicit p^a quarti. c. de cura se. pu-
tridarū in gnālī. 2^m qd oz ppare sunt vie trāsitus: vt ve-
ne et porz: isti sunt aplicandi et apiedi. 3^m ē ipm mēbrū
per qd fit eductio: vt intestina et stomachus et meri: et hoc fit
assuefaciēdo ad fluxū p ea que leniūt et lubricāt: et p ea que
vomitū leuiter puocant. Et s; mētē Sal. hec tota ē snia
Hypo. in illo affo. Corpa vbi quis vult purgare oz pri^o flu-
ra facere. Aui. autē specificauit torū. ¶ Sed vltierius attē-
de qd dñs Dy. vult hic qd istaz triū pparatiōnū due in qui-
busdā casibus nō sūt necessarie. s. materiei qñ eēt furiosa:
et intestinoz et stomachi quādo de se eēt molles et obediē-
tes: s; pparatio canaliuz ē semp necessaria vt apiāt. Et hoc
ē qd Aui. dixit in. c. 3° qñ loquit de euatiōe materie furio-
se: Qd autē hac tota custodia dign^o existit ē bitudo cāna-
liū. Adibi autē vt qd sicut qñ mā ē digesta nō oz pparare:
qd parata ē: et qñ vēter ē mollis nō oz facere cōsuetudinēz
qd aptus ē obediēre: ita qñ vie sunt apte a nā nō oz qd apian-
tur. et sicut ex necessitate in furiosa mā non possum^o expecta-
re digēniū: ita in multis casib^o non possum^o expectare
apitiōē viaruz. Ceterū ē qd Sal. putat hāc nobilitatē ppa-
ratiōe qz sit pparatio ductuū: vt p3 in cōmēto affo: ismi
allegati. Et id qñ ē necessitas euandi cū pharmaco ppter fu-
riositatē mae: s; canales sint clausi: si ita clausi sint qd mā
nō possit trāsire necessario apiendi sunt: qd frustra labora-
rem^o vt in colica a fece dura vel ab apate. Si autē ita clausi
nō sint ita qd aliqd trāsire possit: tūc oz medicū eēt boni iu-
dici et iudicare qd ē maius piculū: an expectare vltioriē
apitiōē: an euare cū tanta clausura et facere min^o malum
p regulā cōtrariarū indicatiōnū. Vlteri^o attēde qd qñ sunt
apiti canales et mā pparata: cozpus sit securū a pena. i. ad dif-
ficiliorib^o accidētib^o que solēt accidere in opatōe farma-
ci: qd mā exite pparata facili^o trahit a pharmaco et a bona se-
parat: et sit solūmodo euatio absqz notabili qstitate iuu-
tini: vnde mala accidētia nō superueniūt: vt infra habe-
bit. Sūt et securi a periculo agitatiois absqz euatiōe et pe-
riculo cōuersiōis operis farmaci in carnē et adipē: qd facit
qñ mūdo cozpi ē approximātū et piter in nō pparato.

¶ Amplius vētris solutio et vomitus cum macredine
vētris est difficilis et laboriosus et timorofus.

¶ Hic ē vndecim^o cañ. in quo Aui. docet quosdā iprepa-
ratos eēt ad has purgatiōes ex bitudine dēterminatē par-
tis cozpis: dices qd vētris solo et vomitus ē difficilis: et
ē laboriosus et periculosus in his quoz vēter ē macer. Et
hic per vētrē itelligam^o cōcauitatē inferiorē in qua cōti-
nētur mēbra nālia: sicut stomach^o: epar: itēstia: splen: renes
et vesica: que cōcauitas coopit^o musculis et pāniclis et pin-
guedine et cute: vt dicit 2ª tertij. c. p^o. De hoc ventrē
itelligēdo cōstat qd hec ē snia affo. sede particule. In oib^o
morbis ea que sunt circa vmblicum etc. Lā autē ponit ibi a
Sal. qd iste euatiōes sunt iuuatibus musculis ventris.
Adō isti qñ sunt macri nō pnt iuuare medicinā in expellēdo:
et id dūti^o morant et ipa et humor attractus ad intestina et
sequūtur inde mala et timorosa accidētia. Ex hoc p3 qua-
re dicit difficilis: qd cū labore musculi pellūt hūozes eua-
cuādos. Laboriosus autē dicit qd in eis accidit dolor ven-
tris: qui dolor qñqz vocat labor: qd sequit^o nocumēta que
nocumēta vocant labores. Et qd nocumēta sunt magna
plerūqz iferētia piculū: id dicit timorofus aut piculofus
modus euatiōis. difficilior tñ ē vomit^o: vt dicit Sal. in cō-
mēto allegato dū dicit: Accidit eniz qd tenui et macro eri-
stēte vētre virtus digestiua nutritiua materiez et dissolu-
rina vētositatis ē debilis: et id nō potest bñ a natura debili
locis illis regulari farmacū. Et 3° quia medicina trahit a
locis ppinquis ipse venter extenuatur magis vnde ma-
gnificatur nocumētū.

¶ Medicina quoque vomituz faciens quādoqz sit ven-
tris solutiua cum stomachus fuerit fortis aut bibita fuerit
super fortez fame: aut qui eaz bibit habuerit passionem
colicicaz et nature lenitatē: aut si vomere nō cōsueuerit:
aut si medicina in sua substātia grauis fuerit et velocis
descensionis. Et vētris solutiua facit vomituz propter
debilitatē stomachi: aut propter multā fecis siccitatez: aut
propterea qd medicina abhorret: aut propterea qd bibi-
tor fastidiuz habere solet.

¶ Nonit cañ. in cāis quare medicina vomitiua sit soluti-
ua aut ecōtra. Lāe autē quare vomitiua sit secessiua ponit^o
ab Aui. quinqz. ¶ Prima si stomachus fuerit fortis precipue
quo ad supiorē partē. nā tūc pellit deorsuz ad fundū. Aui
qd cū ē fortis pellit ad modū expulsiōis sibi nālem qui va-

Facile vomentes
sūt hi qui naturaliter
ozficiū stomachi de-
bile et fundū forte et
iophagum latum et
pectoralia fortia: vel
sūt hi qui sibi cōsue-
tudine fecerūt facilez
vomēdi ex frequen-
tia vomitus: vel sunt
hi quibus colera vel
al^o humor mordax
et acut^o ad os sui sto-
machi frequēter affluit.

dit p portanariū ad itestina. 2^a cā ē: si bibita fuerit super
vehemētē famē. Et cā in hoc ē q: tūc stomachus ē auarus in
expellēdo: et iō medicina trahit deorsuz: q: iste ē nālis mo-
dus q partes inferiores trahāt a superioribz: et iō fit feces/
sua. 3^a cā est: si quis sumpsit medicinā et patiat coliricam
passionē et vētris lenitatē. Et credo q p li et intelligēdū sit
copulatiue: q: passio colirica multoties ē cū vomitu. ideo
vult Aui. q in colirica illa passioe in qua vomitiū fit se-
cessiū super lenitas intestinoz: tūc cū facile lubricat mā
que trahit a medicā et descendit. 4^a additio ē q ille q sum-
psit medicinā nō cōsuevit vomere. nā in illo ē difficile vo-
mere māz p supiora: et iō tunc surgit virtus et pellit p inferio-
ra nocumēto pcepto. et oēs iste cōditiones sunt ex pte su-
mētis. 5ª cōditio ē q farmacū sit graue facilis dscensus.
Et istius cā ē clara: q: vadit facilr ad fundū stomachi et tra-
hit deorsum. Et ista cōditio ē ex parte medicie. vñ qñ vo-
lo dare agaricum ita vt nō vomat: et similt alias medici-
nas amaras i habētibz facile stomachū ad nauēādū do in
forma pillulata vt descendat et nō natēt in superficie. Et no-
ta q Adesue addit alios duos modos i de cōsolatiōe me-
dicinarū intētoe p^a. c. 2° vnus ē ex parte dīspōis farmaci:
q: mixtū sit cū re boni saporis et delectabilis: tūc eim sto-
macus āplectit eū sicut cibū et versus fundū mouet. Se-
cūdus modus ē q ipse ibi dicit ppter dīspōnez cōtingen-
tē sup vtrūqz. s. farmacū et sumētē ipm: et hoc accidēs qd
pōt supuenire: ē sicut si distrabat intētioeius qui sumpsit
farmacum ad alia: vt aliquā ad res exteriores delectantes.
Itā in istis cābz: q: nā oīa regulās sapiētibz decreuit fa-
cere de re vomitiua solutiua: iō sit fluxus et nō vomitū. Et
puto q intētio Adesue fuit q qñ hō distrabit a cōprehē-
sione nocumētis medicie vomitiue: q: tunc fit expulsio ac
si cēt pure nālis a stomacho: et talis expulsio fit sapiēter a nā
magis per inferiō: iō accidit q nā talē hūorē et talē medicū
nā cūat ad inferiōra. Et ex his pz q iste cāe reducitur ad
tres maneries: quedā sumūt a dīspōne medicie: quedā a
dīspōne suscipiētis: quedā ab accidēte supueniēte: aut su-
scipiēte: aut farmaco: aut vtroqz. 1ª Nota vltē q cāe
quare medicina fecessua vomitiua fit: numerat Aui. quat-
tuor. p^a ē debilitas stomachi. s. pte supioris: vñ facilr reci-
pit qd ad ipm pellit leui agitatiōe. 2^a ē siccitas fecū i ite-
stinis: vñ intestina nō recipiūt. 3^a ē q: medicina ē abhomi-
nabilis: aut pp saporē: aut ppter alias cās. Itā talis dūz
recipit iclinat stomachū ad expulsione p os et remanet talis
inclinatio. 4^a cā ē: si ille qui recipit cōsuevit pati fastidiū:
vñ abhoiet et bona et mala. Sz tñ Joānes mesue loco alle-
gato reducit cās ad tres maneries dictas supra. Et i spe-
ciali de hac pmutatiōe ex pte hui⁹ dīspōis addit duas.
vna ē q medicina sit leuis supnatās. 2^a q sit cōturbati-
ua generās vētositate agitātes et subleuantē ipaz sursuz.
Ex pte autē corpis suscipiētis addit stricturā et oppilationēz
meatū. Et addit i 3^a. s. ex parte rez accidētali supueniē-
tiū motū forte corporeū: aut aiālem et fetore et aspectuz rei
abhominabilis vt patēt rē.

Ois pte rea medicā q vētris ē solutiua cū nō ipz sol-
uit: aut soluit sz nō id qd ē matuz mouet hūorē que dū
soluē et dilatat ipz i corpe: supat ergo corp⁹ et quertunt
ad ipz hūores alij qre humor iste in corpe multiplicat.

1ª hie ponit cā. de nocumētis medicie solutiue qñ ex-
hibet ita q nō pōt eūare hūorē: aut q sit nō maturus:
aut ex alia cā: aut eūat sz imaturuz. Et dicit q omis me-
dicina vētris solutiua cū si soluit: aut si soluit cūat illd qd
nō ē maturū: facit hec nocumēta. p^a m^a ē q hūorē quem dū
eūare agitāt. 2^a m^a q dilatat ipm i corpore. Ex quo fit 3^a m^a
hūor supat corp⁹. Et ideo seqt 4^a m^a q alij hūores quertūt ad
ipz. i. quertunt ad nāz illi⁹. 5^a m^a vltimū ē q hūor iste que
itēdim eūare multiplicat i corpe. 1^a Ubi no. q itēto Aui.
ē ostēdere q: ad farmaci exhibitionē ad aliquē hūorē enacu-
andū si ipz nō eūat quoquo mō: aut si aliquid eūat et eūat
de crudo sequit multiplicatio et nō diminutio illi⁹. et cā ē:
q: ille hūor spargit p corp⁹: et alij hūores ex hoc quertūt
ad sui nāz. 1^a Nota 2° q hoc pōt intelligi duobz modis.
vn⁹ ē q multiplicat hūorē: que itēdim eūare. i. hūor illi⁹
spē: ita q si itēdim eūare flegma ex hoc cāu flegma mul-
tiplicat: q: alij hūores cōuertūt ad flegma: et hoc puto fal-
sum. Itā nō pōt hūor magis digest⁹ imediate in talē hū-
orē min⁹ digestū cōuertit pēcipue cū ab hūore nō generef
hūor. Scds modus ē quo multiplicat talis hūor: q: si ille
hūor hz aliquā malitiā: alij hūores corpis recipiēt illā et
fiet q in corpe i sine talis opis erit plus de hūore habēte
talē malitiā: et hoc puto verum et bñ vificat p cās ab Aui.
tactas. Quod aut dicit Dy. hic q medicina solutiua vni⁹
humoris si digerit cōuertit ad spēm illius nō puto veruz
oio: sed de hoc magis infra.

Ex humoribz quoz ē qui est velocioris obedientie
vomitiū fm plurimū sicut colera: et ex eis est qui vomit
tū rebellis existit sicut melācolia: et ex eis ē qui iter hoc
et hoc est medius sicut flegma.

1^a hie Aui. dat cā. de cōpatiōe hūorū inobediētū ad

vomitū dicēs q quidā hūor ē magis obediēs vomitiū si
cut colera vt plurimū. Alius est qui ē rebellis vomitiū: si
cut melācolia. Et ali⁹ ē qui medio mō se hz sicut flegma.
1^a Ubi nota q aliquē humorē ē iobediētōe ad vomitū
q sit alius: pōt eē duabz de cās quātū attinet pposi-
to. vna ē ex dīspōe intrinseca humoris: et hoc mō itelligit
Aui. 2^a ē ex parte loci vbi cōtinet humor: et hoc mō pūm-
git aliquē humorē melācolicū facilius eūari per vomitūz
qz colerā vel flegma: q: eris in ore stomachi facilius vomitū
pellit qz colera existēs i pulpone vel venis magnis. Et
sili melācolia regurgitās ad stomachū i pūm⁹ porisimi qñ
tane facili⁹ pellit qz colera que mouet ad cutē in porisimo
tertiarie faciēs sudorē. Quare aut magis pēcipit vomitus
in morbis a melācolia pendentibus etiā si locus lesionis
sit longe a stomacho qz precipitatur a colera: dicitur infra lo-
co suo. Sed sufficit hic q: facilius vomitur colera merito
dīspōitionis sibi intrinsece.

Et febrē quidē hntis ventrē soluere meli⁹ est qz fa-
cere vt ipse vomat: et cui⁹ humor descendēs fuerit sicut li-
enteria hntis facere vt vomat est incōueniens.

1^a Lan. Scimus quart⁹ ē de cōpatiōe harū eūationū idi-
catiōe supra a certis morbis. Et duo sūt pūculares. 1^a pū-
mus q meli⁹ ē i hntē febrē facere solōne vētris qz puoca-
re vomitū. Scds est q facere vt vomat ille cuius humor
fuerit descendens: sicut habētis liēteriam ē incōueniens.
Sed ppter cā. dubitat rē.

Utrū melius sit in habente febrē

soluere ventrē vlti qz vomitū puocare: Et arguit q non.
Eūone vltima i bonitate nulla ē melior: sz in aliq febre vo-
mit⁹ est vltia eūonuz in bonitate: ergo sequit q nulla erit
melior. maior est clara: et minor est Aui. p^a quart. c. de cu-
ra flegmatice cū dicit: Et vomit⁹ qdēz cū eo qd est i eo de
debilitate est vehemētis inuamētū valde et est vltim⁹ huic
egritudinū. Et pstat q: nō dicit vltimū i tpe sz i bonitate.
1ª arguit sic: In multis tētibz puenit i febrē vomit⁹ i qb⁹
nō puenit ventris solo: ergo vomit⁹ saltē pūnc et cū illis
pditionibz est pueniētiō. Assumptū pz q: i die porisimi cō-
uenit vomit⁹ et in augmēto vli qñ tñ nō cēdit vētris solu-
tio. Qd aut in die porisimi nō pueniat ventris solo: pz ex
p^a quart. c. de cura putridaz in gnāli cū dicit: Et nō mo-
ueas i die porisimi aliqd quātū tibi pūnc possibile est. Qd
aut in augmēto nō pueniat: pz ex eodē. c. de cura flegma-
rice cū dicit: Et multoties eūatio cēdit flegmatici humo-
ris et crudi i hac hora: sz meli⁹ est vt expectet plementuz
digōnis. Qd aut his tētibz puenit vomit⁹: pz in. c. de
cura quartane cū dicit: Et vomit⁹ itez pprie an cibum et
post cibuz est conueniētiō: q proprie in paroxismo et ante
paroxismo: et pprie quādo mā est flegmatica et de rebz in-
uātibus in ea et nō in pūm⁹ tñ: imo i qualibet hora. Qd ē
gnāliter pferat vomit⁹ in omi febre: pz ex his q dicit i eo/
dez. c. Et vomit⁹ an porisimū qēuz humor sit alleuiat pa-
roxismū aut eradicat eū. 1^a In opp^a est Aui. hic: p solōne
hui⁹ Dy. breuissime se expedit: q: aut pparam⁹ vomitū et
fluxū in seipis et cuz febre aut rōne lapsus humor. Si cō-
sideram⁹ istos mot⁹ i seipis: tunc vomit⁹ ē incōueniētiō:
q: i eodē maior agitatio: et iō maior additio ad caliditātē et
inflāmatōez. Si autē pōderet fm q eis est rapt⁹ humor ad
aliquā pte: tunc aliqū pueniētiō vomit⁹ est: qz qz aut cō-
ueniētiō est fluxus. Si eiz repit nā ad superi⁹: tūc est ma-
gis pueniens vomit⁹. Si ad inferi⁹: tunc magis puenit ven-
tris solo. Sz si sit paritas in agitatiōe humorū: qre q eūa-
tio sit pueniētiō: qd Dy. nō soluit. 1^a Preterea ad hūc sen-
tū nō esset plus i febrē qz i aliis morbis solutio vētris ma-
gis qz vomit⁹ pueniens: cuz vomit⁹ sit gnāliter difficilioz
solōne. Et videt q Aui. istud supit a Rasi 6° pūntētis. c.
de tenuitate et lenitōe. vbi auctoritate Gal. dicit q: i qdne
epidimie de tractatu 2° dicit: Eūatio cuz laratio i febrē
erit vtilior eūone cuz vomitu: qm eūatio in febrē si fue-
rit cū vomitu est fallax. In quibz verbis videt Rasis loq
nō de agitatiōe: sz de ipsa eūone: cui⁹ hūū videt Rasis di-
xisse eo. li. c. de minutōe replōnis. cū dicit: Sz cauēda ē la-
ratio i diebz porisimi et ceticis cū humores sint dclinātes
ad sursuz: nec difficilis laratio fiat: sz stude i eis vti vōitu.
Cū ergo febris aut sit pūna aut porisimalis: si i porisimo
nō dū fieri laratio: ergo nec in pūna. q si extra porisimū
fiat: nō fiet i febrē. Credo ergo q ad solūedū qdne alia via
sit pcedēdū. 1^a p^a quo nota p^a q in febribus multo-
tiēs ex cibo indigesto mā remanet in stomacho: q: in illis i/
digestio multiplicat multoties et corrupte mae quas alia
mēbra abhorēt i eo gnānt p corruptiōez digōnis: et in eo
remanēt. Accidit aut multoties et 3° q tpe porisimi cōmo-
ta fortiter mā fm partē mouet ad stomachū per venas que
ad ipm terminant: aut p porū felleū multoties etiā ad in-
testina mouent: sz plures supra. Et hoc voluit Rasis cū
dicit supra loco allegato q tpe porisimi mot⁹ mae ē ad su-
periora. 1^a Nota 2° q i febrē putridis de quibz est ma-
xime fermo mā plurimū pūnet in venis illa cui⁹ idigem⁹
eūone cū farmaco. nā si febris est pūna: mā putrefit i ve-
nis.

Nota q sex possunt eē
cāe quibz mediātibz me-
dicina exhibitā nō soluit
p^a pp debilitatē virtutis
nō potētis opati i medi-
cinā: et iō nec ea in ipsaz.
2^a pp vētositatez grossam
subleuatē corpus medici-
cine aut occultatēz in oc-
cultis vacuitatibus et po-
ris corpis. 3^a ppter debi-
litatez virtutis expulsioe.
4^a ppter oppilationēz et
pūtipationē pūno ex cāna-
libus expulsiois. 5^a pp
inobediētā matricē ad ex-
pulsionē vnde fit pmo-
tio et agitatio in ea et nō ex-
pellit: sed dilatat et multi-
plicat i corpe. 6^a q me-
dicina est debilis in se et
remissa i opere suo: et ista
ruz medicinarū sic nō sol-
uentū quedā paz nocēt
imo quasi mībil q vincūt
a virtute corpis et sunt
cibz. Alie nocēt nocumē-
to plurimo quas nec virt⁹
vincere sufficit nec eas re-
gulare: vt vult Gal. tercio
d simplici medicā. c. xx.
cū dicit: Et pp illd qd faz
narratū sit qd de medici-
nis solutiuis rē.

nis. Et si interpolata n̄ plurimū que est sub forma causę
antecedētis ē i venis: et hoc nō loquēdo de febrīb⁹ aparū.
¶ Nota 3° q^d m̄c q̄ in stomacho ptinent⁹ facil⁹ artificial⁹
eūanē p vomitū: q^d via est breuior. nec ad hoc idigē⁹ far
maco forti q^d dicit vomitū: imo p debilia icūsua et leni
tudo appposito incitamento eūanē. S3 si p secessus eūari de
beret tanta vt per vomitū oporteret vti solutiō: q^d satis
forte eēt et agitatōe toti⁹ faceret. ¶ Quarto nota q^d solu
tiū. i. medicamē q^d soluendo p̄uocatiū ē vomitū: mā nō
erūte i stomacho nec in v̄is ductuuz: o3 q^d sit violenti⁹ q^d
medicamē q^d est solutiū v̄tris equali⁹: et o3 q^d sit magis
p̄mutās mēbra. et 3° q^d magis debilitet ea. et 4° q^d magis
agitet mām eūandā et aliā q̄ remanet. et 5° q^d plus de spū
resoluat. et 6° q^d magis inflamēt. et 7° q^d eius inflamtiō sit
magis versus supio: a. f. cor et caput q̄ a soluēte ventres.
Iste aditōes fere oēs patēt ex se p̄ter primā istaz. primāz
aut hēbim⁹ infra. His ergo hitis fit p̄ celo. ¶ In isto eua
cuatōe materię que aut p̄grefant in stomacho et v̄is du
ctū in febrīb⁹: aut illuc agitate currūt: aut parate sūt cur
rere: vtilior⁹ est v̄ plurimū in febre vomitū⁹ q̄z ventris solo.
¶ Conclō p̄bat: q^d talis purgatio cū vomitū sit cūz maior
iuuamento et minor nocumēto. ¶ Mā iuxta notatiū 3° et 4°
plurimū tales m̄c i stomacho p̄grefant et ab illo cū leuiori
medicina eūanē: et plures tales p vomitū q̄z p fluxus ven
tris. Et ad hęc intētōez vult vomitū puenire i febrīb⁹: p
quarti i locis allegatis: et esse vltimū. Et Rasis p̄cipit vo
mitū i die porismi i prim^o. ¶ Mā iter eūones q̄ pueniūt: tūc
est vtilior et melior: reguli. ¶ Secūda p̄ celo p eūando mās q̄
nō sūt i stomacho aut i v̄is ductuuz: eūatio cū vomitū i fe
bre ē difficilior: et min⁹ bona q̄z fluxus ventris. Hęc fit p
mēte Aui. et Rasis loco allato. Et p̄bat p nocumēta maio
ra q̄ ad eq̄lē eūone taliū materię sequant⁹ i vomitū q̄z i flux
u v̄tris: et sunt narrata i q̄rto notabili. Scribis p3 solo ad
argu. Circa 3° cañ. particularez dubitatur q̄c.

Utrum vomitus conueniat patien

ti liēteriā: Affirmatiue arguit sic. Illa eūatio ē cōueniēs
que mouet ad cōtrariū ptis flux⁹. S3 vomit⁹ ē huiusmōi:
ergo q̄c. Adato: et p̄ntia patēt ex Aui. i^o 3° tertij. c. de fluxu
v̄tris oium modorū: et dicit: Et q̄nqz curat fluxus ven
tris cū diureticis et sudare faciētib⁹ et dilatatib⁹ poros et
vomitū faciētib⁹. oia nāqz hęc mouent mās ad cōtrarium
ptis fluxus. In his verbis inuit Aui. q^d cā quare ista cōue
niat: ē q^d mā mouet ad cōtrariū q̄c. et inuit q^d hoc facit vo
mitus. ¶ In opp^o mē Aui. hic et v̄ypo. quarta p̄ticula af
fo. illo affo. quib⁹ v̄tris liēterici. Et Aui. i^o 3° tertij. c. de
cura fluxus v̄tris lubricatiui. ¶ In isto dubio r̄ndēt cō
muniter doctores sup affo. allegato q^d eūationū que sunt
p cura liēterie: quedā sūt intētōe diuertēdi mām a loco
ad quē fuit vel fluxit: quedā sūt p̄cipali intētōe eua
cūandū mām. Tūc ergo dicit q^d in intētōe diuertēdi mām
fluēte aut iam fluxā cōuenit vomit⁹. S3 i intētōe eūandi n̄
cōuenit: q^d meli⁹ p fluxū eūatur cū illic mā declinet. Sed
hec r̄nsio nō videt ad mētem Aui. i^o 3° tertij. c. allegato: q^d
ipe vult vomitū nō cōuenire: q^d nō pōt bene per vomitūz
trahi mā que ē in intestinis. Et iō intētōe diuertēdi illā
mām que fluxit nō puenit. ¶ Mā dicit Aui. verū: eūatio ma
terie hui⁹ egritudis cū vomitū est difficilis mala. Et raro
vomit⁹ eūat flegma descēdēs ad intestina. Silt Rasis 6°
cōtinētis auēte Gal. dicit q^d eūandū ē per vomitū q^d in
stomaco fuerit. sed q^d in intestinis ē: impossibile erit eūare.
¶ Dynus aut super isto loco dicit q^d vomituis i cura lien
terie dupl⁹ dz admistrari. Un⁹ modus ē p fluxu iquātuz
fluxus ē vt sistat: et isto mō vomit⁹ h̄n pōt cōferre: imo eēt
iuuanti⁹: q^d in istis fluxib⁹ vna intētōe ē ad cōtrariū trahē
do sistere. Scdōs ē intētōe hita adicān: a hoc mō si causa
sit mālīs tūc ipā nō dz eūari p superi⁹. Quod Dyn⁹ pbat
q^d mā que mouet ad inferi⁹ nō dz eūari per supius: q^d vñ
nā repit q̄c. Si aut fuerit sine v̄tio humoris n̄ dz fieri eua
cuatio cū ibi nō sit mā. S3 meo iudicio hęc r̄nsio nō satis
facit: q^d p̄ celo nō videt vera q^d i liēteria currit cib⁹. Si
ergo intēdim⁹ illū fluxū curare trahēdo ad cōtrariū p vo
mitū cōstat q^d facim⁹ maus nocumētū respectu illi⁹ quia
eibū a corpe educim⁹ vbi non fuisset educet⁹: et sic de eo nō
plus habet vtilitas: et sit hoc cū maiori labore: et sic nō sit
iuuamētū sed nocumētū. Taliter autez nō remouet mala
dispō faciēdo deteriorē i ea et sic n̄ ē curare: vt dicit Gal.
i cōmētō illius affo. Quib⁹ in causone rigores sunt soluit
alienatio. et cōcō nō probat bn: q^d q̄n intēdim⁹ diuertē
tere nō eūamus vnde replet nā: vt supra dixi de ista mate
ria. Lredo ergo Aui. hic et i^o 3° tertij. c. allegato. et fil⁹ v̄y/
po. in affo. allegato velle q^d per vomitū trahere mām que
ē in intestinis ad supioza: et maxie flegmaticā sit valde dif
ficile: adeo q^d meli⁹ sit illā mām nō eūare per viā illaz. Et
hec fuit intētō Aui. q^d q̄n humor ē descēdens p intestina
quisquis sit ille ḡra eūandi illū nō sit p̄uocādis vomit⁹:
Quia aut nō educetur vomitū sit leue: aut si
ita forte vomitiū def q^d ipm eūct erit plus nocumētum
iuuamēto. Et hoc mō intelligēdo dicit q^d i patētib⁹ lien
terā in intestinis p̄ flegma possumus habere duplicē i.

*Nota q^d si lie
ria p̄cesserit ex vul
nerib⁹ sūe ex vlcerib⁹
b⁹ stomachi plus va
let in ea vomit⁹ q̄z se
cessus: vt vult Gal. i
p̄mētō affo. q̄re par
ticule. Bibb⁹ v̄o 2°.
cuz dicit vulnēra au
tes ex humorib⁹ sūt
calidus 2°. S3 si lie
teria p̄cedat ex ma
la p̄p̄one p̄domi
nante s̄taco sine mā
nō p̄p̄it in ea vomit⁹
nec secessus: sed
si a flegmate fuerit i
ducta: tūc p̄p̄et me
dicina educēs illud
flegma p̄feriora: vt
ibi dicit Gal. cum
dicit: Humores vo
flegmatici si sunt 2°.
Et si dat medicina sic
educēs per inferi⁹ tāt
liēterie facit ex fleg
mate debet dari i p̄i
cipio dū virtus ē for
tis: q^d solvere ventres
supra v̄tris solutio
nez virtute iā debili
tata est timorofuz et
i illo pharmaco dz ē
aliquid q^d post edu
ctionē flegmatis de
reliquat aliqd s̄p̄i
catis vt mirabolāi
hebuli et huiusmōi.*

tētione: aut ad eūandum mām que nōdū ē in intestinis: et
fuit ad illa: et ē cā anis: et hoc mō pōt vomitus conuenire.
¶ Alio mō possum⁹ intēdere ad eūationē humoris qui actu
est in intestinis: et hoc modo i liēteria nō puenit vomitus: et
hec ē intētō Aui. hic et alior⁹ auctoz fil⁹ dicitū. ¶ Ad ar
aut cuz dz q^d vomit⁹ trahit ad supio: dicitū q^d pōt eē aliq^d
q^d hoc mō trahit: s3 facit nocumētū ali⁹. In alijs aut fluxi
b⁹ stat vomitū puenire p mā fluēte: nōdū tñ i intestinis eri
stete: et forte si ē colera adhuc p mā exite in intestinis. et iō
v̄ypo. dicit q^d liēterici hyeme et non dicit v̄r de oibus.

¶ Medicinaz p̄terea ventris solutiōez facientuz
deterior est que ex medicinis est cōposita multe diuerfi
tatis in tēpore in quo soluēdus est venter: quoniā ven
tris solutiō p̄turbat: et prima ventrem soluit ante q^d 2^a: et
quādoqz prima ipsaz secūda expellit.

¶ Hic est quintusdecimus cañ. de vno malo modo p̄o
sitionis medicinaz. Et dicit Aui. q^d illa medicina de so
lutiūis cōposita est deterior: que ē cōposita ex diuerfis me
dicinis que diuersificātur in tempore sue operatiōis: quia
ex hoc sequit⁹ q^d turbat solo v̄tris et soluit vna an aliam:
et forte vna eūat aliā a corpe. ¶ Ubi nota p̄ q^d medicine
ficut diuersaz h̄nt diuersitatē itra: ita p̄nt diuersimode cō
misceri stāte varietate virtutū earū. ¶ Mā aliq̄ differūt in
spē hūoris eūandi: q^d vna eūat colera: alia flegma. Diffe
rūt 2° in manerie eūatiōis: q^d vna eūat soluēdo: alia lubri
cando aut cōprimēdo q̄c. 3° differūt rōne mēbrorū a qui
bus p̄cipali eūant. 4° i tpe q^d quedam tarde et quedaz
cito. 5° i incolumitate accidētū: q^d quedā faciem facim⁹
solone: quedā difficilē. ¶ Nota 2° q^d nō ē aliqua istaruz
diuersitatu fm quā nō cōcedat aliq̄ cōmixtio. vnde nō
bis idigētib⁹ solone et cōfortatiōe miscem⁹ solutiua cū sti
pticiis solonis p̄siliuis: vt scamoneā cū mirabolanis. ¶ In o
bis aut idigētib⁹ eūationē diuersorū humorū p̄miscem⁹
medicinas que illos habēt eūare. ¶ Nobis idigētibus a di
uersis mēbris eūare permiscem⁹ medicinas que diuersa mē
bra respiciūt. Si ēt medicina fit nimis tarde operatiōis mi
scem⁹ ad opus suū accelerandū multoties medicinaz cito
opatiua. Accidit ēt i intētōib⁹ p̄io: ib⁹ p̄mixtiōnū aliaz
q^d medicine ille n̄ sunt equalis t̄pis in eūando. S3 q^d hoc
vltimū fiat p3 ex Aldeue suo de cōsolatiōe medicinarum
summa 2^a. c. p̄io. et cañ. p̄io i fine. et iō nō ē intētō Aui. q^d
nō fiat vnqz talis cōmixtio. ¶ Nota 3° q^d ex cōmixtiōe ali
quāru diuersitatu in quātū ē cōmixtio talis nō sequit⁹ no
tabile nocumētū: verbigtata ex cōmixtiōe medicinarū sol
utiū diuersos hūores aut a diuersis mēbris: aut diuert
fis modis: si ipressiua: aut lubricatiua: de quib⁹ infra dicā
nō ē nocumētū. Sed in p̄p̄one medicinaz que sunt diuert
se i tēpore ē nocumētū iam dicit i cañ. Et ista ē deterior:
alijs cōpōnibus ad hūc sensuz i quātū. f. ē p̄p̄o talis habz
nocumētū diuersuz a nocumētis cōpōnētū. ¶ Et ex hoc
p̄o habes solone dubij querētis: Utrū liceat facere talem
cōmixtiōez: q^d dicitū q^d sic q̄nqz p̄pter iuuamēta maio
ra. ¶ Sequit⁹ 2° q^d iste cōmixtiōes sunt faciēde cū debi
ta cautela: q^d cōmiscant tales si fieri pōt q^d sigillēt sibi i
nuicē virtutē ita q^d vna nō acceleret opus alteri⁹: sicut ver
bigfa: squilla et hermodactilus. ¶ Mā q̄n nō habet iuicē ta
lem: p̄portionē vt apte ex p̄p̄ietate sigillare sibi iuicē
tales virtutes p̄p̄o vitāda ē in quātuz ē possibile: vt dicit
Aldeue loco allegato. ¶ Tertio p3 modū solonis Dyn. nō
ex toto verum esse. ¶ Mā si nocumenta dicta timent tñ lz
multoties p̄pter melius cōmiscere talia. S3 in cōpōne te
ne mēti q^d si vna medicina tarde opat et alia velociter nō tñ
ē ad accelerandū opationē tarde semp talis cōpō vtilis ni
si ille se cū p̄p̄ietate respiciāt. Imo etiā si vna sit calida et
reliqua ad ministrāda sit frigida ad t̄pandū: nō sufficit ad
debitā faciēdam cōmixtiōē q^d frigida sit illa que admisce
tur nisi sit cū p̄p̄ietate ita t̄pandū: vt p3 ex Aldeue loco al
legato cū dicit: Et adhuc verificat q^d scamonee p̄p̄iū ē
ledere cor: et q^d ē habilis inflamari: et q^d multe dissolutio
nis. verū ambra p̄fortat cor: et cristallus extinguit inflāma
tionē: et galla cōgrefat dissolutiōne mēbrorū: sed nō ē p̄di
gna eius permixtiō cū scamonea. nō enīz sibi inuicē sigil
lant ad cōcordiā. Que aut sint medicie que sibi inuicē hoc
mō sigillāt: querēdiū ē in locis p̄ticularibus.

*Nota q^d Aui. hic so
lus loquit de medicis so
lutiūis v̄tris et non vomit
tiuis qz vomitūc cōplent
suuz opus cū turbatōe flo
maci ad quas coadiuuat:
diuersitas medicinaz.*

*Nota q^d due sūt cause
p̄pter q̄s indigēt medicie
vt iuuetur in opelatūdi. f.
debilitas et tarditas: et de
his cāis meminit Alde
ue i primo canone primi
capli scde intētions.*

Amplius qui biberit aliquid v̄tris solutiōez aut vo
mitum sibi faciēs corpe ipsius lipido: necesse erit vt ei
vertigo accidat aut mordicatio in vētre et angustia: et q^d
ab eo expellet egrediet cuz difficultate.
¶ In ista pte ondir que accidētia sequit⁹ assumptionem
farmaci vomitui vel solutiui i corpe mudo: dicēs: q^d bi
bit farmaci vomitui vel solutiōez faciēs corpe mudo:
necesse ē vt ei accidat vertigo: aut mordicatio: aut āgustia
i vētre: et ill⁹ q^d ab eo expellet egrediet cū difficultate. Et
si cōsideras: ista est snia Gal. in cōmētō illius affo. Sana
hēntes corpa farmaci vti difficile ē. ¶ Nota ergo q^d iste
medicine solutiue cū hēant eūare cōstat q^d hoc nō faciunt
nisi alterādo humorē que eūare debēt et agitādo ipz. Et
q^d mēbra humorē retinebāt aliquā mēbris faciūt violen

d 3

tiam. Et q: he virtutes nō inueniuntur nisi in medicis for- titer alteratiis: id ē medicine alterat mala qualitate mē- bra. Ex quib⁹ p3 q: qñ medicina agit cū forti resistentia mē- bꝝ: q: o3 multū humores alterari ab illis medicis ⁊ agi- tari antequā eueniēt: ⁊ id plurimos vapores iā factos ma- los eleuari: ⁊ spūs mltū agitari. Oportet ⁊ trāsire p vias strictas cū mēbro nō facili cedāt: imo resistent bonorum hūoz euationi. Oportet ⁊ multas ptes taliū humorū vē- tofari ⁊ multū acui antequā eueniēt. 4º o3 medicinaꝝ diu manere: ⁊ suā qualitātē malā fortiter imprimere i mēbra p̄ci pue sibi vicina. Et quib⁹ p3 veritas cañ. nā propter mul- tos vapores ad caput eleuatos ⁊ mor⁹ spūm sit vertigo: ⁊ ppter acuitatē ⁊ vētositatē trāsitus per vias strictas ⁊ malas qualitates ipressas in stomacho ⁊ intestinis sit mor- dificatione: ⁊ ppter mēbroꝝ multā resistentiā expellit cum difficultate magna id qd eūatur.

Et ad vltimū quidē duꝝ medicina supfluitates eua- cuat nō erit i ea estuatio. cūq3 qui medicinā biberit estua- tionē hēre ceperit: iaz euacuat qd supfluit non est.

¶ Hic ē. xvj. cañ. p quē docet Anī. cognoscere qñ medi- cina eūat hūozē nō dignū eūari: dices q: vltimate p regu- la teneri d3 q: dū medicina solū eūat supfluitates n̄ erit cū ea estuatio: ⁊ ita ecōtra cū incipit estuari qui bibit me- dicinā: tūc medicina eūat illud qd nō ē eūandū. Et cōstat q: hoc pōt eē sine sufficientia opis farmaci: ⁊ id ego istum cañ. nō puto de significantib⁹ sufficientiā opis farmaci: sed maliciā opatiōis: ⁊ id potius puto p̄iungēdū cū p̄cedēti q3 cū sequētib⁹. vñ ēt Anī. dixit ad vltimū q: videt deno- tare hūiditē ad p̄cedētia. ¶ Nota ergo q: eūatio hu- moris digni eūari nō molestā notabilē: imo tollerā bene vt fuit dictū in. c. 3º. S3 si accidat molestia: erit aut ex pte qualitatis medicie: aut ex pte dispōis corpis: aut ex parte rei accidētali cōiuncte. Et id suppono q: si corp⁹ sit debite pparatū ⁊ medicina nō sit multū maligne qualitatis q: nō sequit estuatio nisi qñ eūat humor bonus. In illo eiz resi- stit nā inquatū pōt: ⁊ sit eūatio difficilis vt dictū ē statiz. Qd autē Dy. dicit hic q: estuatio significat supfluitatē eua- cuatiōis quo ad tenorē virtutis cōstat q: nō ē ad mentem Anī. ¶ Anī Anī. dicit q: medicina eūat qd sup- fluit nō ē: ⁊ nō dixit q: virt⁹ nō bene tollerare pōt.

¶ Hūoz p̄terea qui vomitū aut vētris solone eūat cū ad aliū mutabit hūozē significabit q: iā corp⁹ ē mūdifica- tū a supfluo hūozē quē eūare volum⁹. Qd si mūdifica- tio vsq3 ad intestinoꝝ rasurā puenerit ⁊ ad rē nigrā feti- duꝝ hūtez odorē erit malū. Sōnus quoq3 cū post ven- tris solonē aut vomitū fuerit mult⁹ demonstrabit q: eūa- tio iā p̄fecte mūdauit corp⁹ ⁊ p̄tulit. Et scias q: cū sitis post vētris solutionē aut vomitū fuerit fortis: maximaz ⁊ vltimaz purgatiōis bonitatē significabit.

¶ Hic ponit. xvij. cañ. ⁊ ē iudicio meo de modis cogno- scēdi sufficientiā ⁊ supfluitatē euationi: ⁊ cōtinet tres cano- nes: quozū prim⁹ ē iste: q: qñ hūoz qui purgat aut vomitū aut fluxu mutat ad aliū humorē significat q: corpus ē iaz mūdificatū a supfluo hūozē quē volum⁹ eūare. Et si i hac pmutatiōe ducat ad excoꝝiationē intestinoꝝ ⁊ eritūrei ni- gre fetide ē malū. Scds ē q: qñ post euationē cū vomitū aut fluxu superuenit somn⁹ p̄fundus significat q: eūatio p̄fecte mūdificauit corp⁹ ⁊ p̄tulit. Tertio ē q: tu debes sci- re q: cū sitis post vomitū aut vētris solonē fuerit fortis ip- sa significat bonitatē purgatiōis. ¶ Circa primū signūz nota q: humorē mutari ad aliū hūozē pōt intelligi tribus modis vt p̄posito p̄tinet. Cmo nō q: mutet ad humores alteri⁹ sp̄ci: puta si prim⁹ fuerit colera: scds sit flegma. Se- cūdo nō pōt intelligi q: mutet ad humores alteri⁹ q̄litatez gnālīs: puta si p̄ eūet colera nociua q: postea euacuet hu- mor: nō nociu⁹ siue sit flegma siue colera. Tertio intelligit pmutari humorē ad aliū. s. ab illo quē eūare itendit medi- cus: ⁊ hoc diuisiōis mēbrū est p̄sonuz Anī. ⁊ Rasi 6º p̄i- nētis. De p̄ mutatiōe dicit Dy. Anī. nō intelligere. qd pro- bat duob⁹ modis. ¶ P̄mo q: si multa colera sit in corpe sed mala nō sit multa: tunc farmacuz postq3 eūauit malā stat q: eūet bonā: quo casu nō mutabit humor fm sp̄z ⁊ tñ su- perfluet. Scds casus ē q: multoties peccāt in corpe simul duo humores mali diuersi i specie quos itendim⁹ cū vno farmaco eūare: ⁊ ideo si post vnuz sequit ali⁹ diuerse sp̄ci non pp hoc erit supflua eūatio: nec o3 q: corp⁹ esset mū- dificatuz. S3 de ⁹ intelligit q: qñ mutat in aliā qualitatem gnālē: tunc iā supfluit q: eūat qd nō est eūanduz qd non sit post humores eūandū nisi illo euacuato: ⁊ id ista est si- gnūz sufficientis eūonis icipientis supfluerē aut supfluen- tis. Hec expō non puto q: sit vera: nec ad mentē Anī. p̄ nō est vera: q: possibile ē cū humorē peccāte eūari humo- rē non peccāte anteq3 mūdificatū sit corp⁹ a malo: ⁊ sic ista mutatio non erit certuz signū. Et p3 assumptū: q: pōt eūari humor: non peccās absq3 peccāte: ergo ⁊ cū aliq̄ pte peccātis ⁊ post illā. 2º q: humores qñ sunt extra corp⁹ fe- re oēs q: p̄ secessuz aut vomitū expellit vident peccātes:

Causa vltimi dicti ist⁹ primi canonis ē q: ex ra- sura significat q: eūatio iā superfluit: ⁊ q: intestina p- dunt suaz tunicā ⁊ dispo- nunt ad diuisiōis: sed per rez nigrā fetidi odoris si- gnificat cancer vlcerosus in intestinis iuxta illd Gal. quarta affo. cōmēto illius affo. Diuisiōis si a felle ⁊ grossa. ⁊ c. ⁊ Anī. xvj. ter- tij tractatu primo. c. ij. ⁊ iuxta hec. Et nota q: ege- stiones nigre in principio morbi ante digōnez semp significat maluz: sed qñq3 post digōnez mē morbi significat bonū: vt est sen- tētia Gal. quarta affo. cō- mēto illius affo. Egestio- nes nigre ⁊ c.

vñ male cognoscunt non peccātes. S3 q: non sit ad mētē Anī. p3: q: dicit q: si hec eūatio puenerit vsq3 ad rē nigrā fetiduz hūtez odorē ⁊ c. vbi videt velle q: aliqñ ē ista pmutatio ad rez nigrā fetiduz hūtez odorē ⁊ c. S3 p̄stat q: hec res nigra nō est alteri⁹ q̄litatez ab humore malo q̄litate ge- nerali: ergo non itelligit de illa mutatiōe de qua dicit Dy. sed de p̄. Itē Anī. 2º quart. c. de signis sumptis ab ege- stione dicit: diuersitas caloriz ei⁹ qd egredit de digōne ē laudabilis in duab⁹ horis: quaz vna est diuersitas creti- ca post digōnez in die cretico: ⁊ altera est post potione so- lutiuā. Ecce q: loquit de diuersitate colorz aperte. ¶ Dicit reā hoc est sumptū a Rasi 6º p̄inētis. c. de motib⁹ labo- riosis. cū dicit auctoritate Hipp. c. j. libri epidimiaz. di- cit q: trāsmutatio hūozis p laxationē aut p vomituz missā ad aliuz facta significat q: purgatuz est corp⁹ de humore q̄lito: id talis eūatio p̄fert. S3 trāsmutatio ei⁹ ad rasurā: aut ad colāz rubeā: aut ad colerā nigrā: aut ad aliq̄d sim- plex: aut fetēs significat sup malū itēfū. Hec Rasis. Cū p̄stat q: Rasis vocat trāsmutatiōez qñ est ad colāz aut ad melācolia: ⁊ talis nō est i q̄litate alia gnālī ad moduz Dy. ⁊ vtrq3 sunt male. ¶ Puto ergo q: si dat medicina hui⁹ hu- moris eūatiua ⁊ post illi⁹ humoris eūationē sequit eūatio alteri qui differt sp̄ci q: ista mutatio significat q: corp⁹ est mūdificatū ab illo humore quē per talē farmacū itēdeba- mus eūare: ⁊ id ē eūatio sufficientis pro eo quē eūare itēde- bamus. Sed tñ nō o3 q: corpus ab oī malo hūozē sit mū- dificatū. vñ Anī. nō dicit q: significat integrā mūdifica- tionē: s3 q: corpus ē mūdificatū ab hūozē supfluo quem volum⁹ eūare supple p illud farmacū. Qd autē dicit Dy. facile soluit. nā qui dat medicinā duoz humorū eūatiuā: ⁊ itēdit illos eūare: iā si scds differt a p̄mo: nō sit eūatio ad aliū hūozē ab illo quē itēdit medic⁹ ⁊ quē de p̄p̄ieta te p̄ncipali respicit medicina: cū vtrūq3 itēdat euacuare ⁊ vtrūq3 respiciat medicina: de qua tñ mutatiōe nō intelli- git Anī. vt p3 ex mō loquēdi Rasis qui dicit corp⁹ mūdifi- catū nō absolute s3 ab humore q̄lito. Tu etiā ex verbis Rasis p̄p̄chēdas veritatē scde partis. nā rasura ē mala. fetēs aut res nigra significat iuxta Rasi loco allegato putrefactionē supple malignā: ⁊ nigra humorū aduersionē p̄cipue cū victoria caloriz p̄ternālis qñ ē cū fetore. Ex q: bus vides nō bñ expositū affo. In vētris fluxib⁹ ⁊ c. a Dy no quo ad illā p̄tē: Si nā ad malā se trāsmutauerit ⁊ c. Qui itelligit si nō trāsmutet ad eūationē rei innatiue. nam ista expō ē et expresse p̄tra Gal. i cōmēto dicti affo. Et quia eūatio quā itēdim⁹ ē cōpleta qñq3 trāsmutat: id tunc est cōhibēda nisi per se restringat vt infra dicet. ¶ Circa 2º nota q: eūatio fortis nō facit somnū nisi q: ppter eūatiōez maligni humoris corpus remanet cū benignis mūdifica- tū a quib⁹ nō surgunt mali sumi excitantes: ⁊ q: virtus ē debilitata sicut post forte exercitiū: id venocat spūs ad in- tus ⁊ sit somnus qui id significat cōpletā eūationē si ē mul- tus: q: significat reuocatiōē caloriz ⁊ nō maloz humorū agitationē a quib⁹ eleuant vapores excitantes ⁊ c. Sed si sumi aliqui eleuant sunt mulcebres: ⁊ sic sufficit ad veri- tatē q: hoc sit semp aut in plib⁹ verum: ⁊ fm hūc modum somn⁹ iste significat q: medicina p̄fecte mūdificauit corp⁹ ⁊ cōtulit vt Anī. dicit. Ex quo sequit q: hac parte minus Dy. bñ exposuit. voluit eiz Dy. somnū nō significare sup cōpletā eūationē resp̄cū hūozis s3 resp̄cū virtutis q: vir- tus nō ampliōrē tollerat. Cōstat eim ex hoc nō significari qd cōtulit: q: pōt accidere talis debilitas ex eūatiōe humo- ris nō peccātis. Cōstat etiā qmō ē dicere q: perfecte mū- dificauit. i. qd vltimo quo ad virtutē eūauit. Ex quo ergo viāes q: hec tria significāt cōplementū eūationis quo ad humorē eūandū: ⁊ nō ē vt Dy. dicit q: aliqua istaz signi- ficat cōpletā eūationē respectu tolleratiē virtutis: vt p̄m ⁊ 2º dicta: iaz. s. mutatio egestionis ⁊ somn⁹. Et soluz 3º. s. sitis significat cōplementū eūonis respectu humoris peccā- tis. Rō autē Dy. facile soluit s3 sit equal⁹ p̄tra ipm. Ar- guit eiz sic: Somn⁹ potest accidere in prin⁹ eūonis ppter vapores eleuatos ab humorib⁹ agitatis: ergo non signifi- cat cōplementū eūonis. Dicit hoc accidēs esse raro. Dicit 2º q: itelligim⁹ somno accite post notabilez euacuatiōē. Tunc entz si mali sint humores q: iā sunt multuz agitati sumi eoz q3 plurimuz ipediret somnuz: aut nō p̄mitterent ipz esse multuz ⁊ plurimuz. Circa 3º cañ. de siti nota q: est sumptus ex affo. quarte particule. Quibuscūq3 ex far- maci cum purgant ⁊ c. Et ideo intelligitur eo modo quo Gal. cum affo. exponit. ¶ Scdo nota q: post assumptōz farmaci pōt accidere sitis. P̄mo ex dispōne stomachi: quia stomach⁹ sit calidus ⁊ sic. Scdo pōt accidē ex qualitate farmaci: q: sit acuti⁹ factiuū sitis: vt sp̄s salis ⁊ enso: duꝝ ⁊ similes medicine. Tertio pōt accidere ex qualitate hu- moris qui a farmaco trahit ad stomachū qui sit acutus vt colera: aut salus vt flegma saluz. Et sitis accēs ab istis cāis nō est signū cōplete opationis farmaci. Qñq3 accidit sitis q: farmacū eūauit: ita q: rozidū humidū oris stoma- ci: ⁊ id qd eēt loco rozidi humidū eēt sumptū ⁊ eūatum: ⁊ ista est que significat euacuatiōis cōplementū. Et ratio est q: medicina trahit tempore sue opationis humores ad stomachū

De hoc signo me- munt Gal. p̄ia affo. affo. illo: Que egerit tur.

Nota q: sitis i far- maco qñq3 p̄uenit eūones moderatam qñq3 succedit quādo q: sequit eūonis ex- cessuz: vt vult ABes- sue. c. vj. quarte inten- tōis suoz simpliciu. Nota q: Gal. in cō- mēto p̄llegati affo. tres dicit eē cās sitis que p̄uenit sufficientē: quas ABesue i. c. p̄llegati diffuse de- clarat: ⁊ dicit ibides

Et tunc q' hūores
flegmatici pigues vi
fcofi nō educūt ex se
fittim. Sz si fittis sup
uentat post hoc pur
gationē significat cō
plemētūz bone pur
gatiōis. Sz fittis suc
cedens excessū pur
gatiōis nō est bonūz
signū nec ē illa vsqz
ad quā p̄cipit d̄p̄p.
Et fittis d̄ qua d̄p̄p.
Et tunc. intēdunt di
cūt d̄ h̄c que q' nō est
p̄p̄cenda potū sed
potius sōno. Sūi au
tez p̄ueniētī p̄pletā
purgationez cōuenit
blandiri cum aliquo
humido retēto i ore
donec medicina cō
pleuerit suaz opera
tionem.

Stomacū et plurimū a capite ē causa descensus partis sub
tilis roride: vñ scire ex cuiuslibz solutiū potū hoies multū
spūit: talis aut humiditas p̄hibet fittim. sz qñ medicamē
plene cūat in opere suo stomachū: et ab istis humoribz rema
net depauperatū significat q' corpus ē mūdificatū: ita q'
ab ipō nō sunt āplius humores trahēdi ad stomachū. et hoc
ē in pluribz vez: nō obstantē q' in quibusdā casibz acci
dat oppositū. Et hec ē Aui. snia hic ad quā verificandam
dicat q' sicut fittis que fit p̄pter humorē calidū aut falsūz
remouet humorē illo cūato: et sic post cūationē nisi cēt cā
derelicta ex tali humore raro remanet fittis. ita accidit de
farmaco. et isto mō p̄z verificatio cañ. ¶ Circa istos cañ.
dubitat quōd per istas significatiōes medic' in ope suo cō
gnoscerē pōt sufficiētīā cūationis. Nā aut dēducit corp'
ad has dispōnes aut nō. si nō dēducit: ergo p̄ illas nō cō
gnoscit sufficiētīā cūationis. si dēducit ad eas cuz iste non
appareat nisi quādo supfluit cūatio: ergo medic' facit su
pfluerē cūatōz: et per d̄ns errauit: q' nō ē supflue cūandū.
¶ Ad hoc dubiū r̄ndet cōiter q' iste dispōnes. s. mutatio
egestōis et somn' et fittis: si p̄seuerat post cūationē signifi
cant supfluitatē simplr. Si aut incipiāt et nō p̄seuerant et
significāt supfluitatē illa ē talis sim quid: et vñ nūc que fa
cilitat remouet. Et id dicit q' lz ducere vsqz ad manifesta
principia talūz dispōnūz. nō lz aut ducere vsqz ad p̄seue
rantia: imo si in cāu aliquo p̄seueret p̄cipit q' d̄z restringi
vt infra habebit. Nec valet argumētū: aliqd̄ nocumētūz
ē i tali purgatōe: ergo ē mala vel icōuenient admistrā: qz
id nociuū nō ē notabile et iuuamētū est plurimū. Id tñ qd̄
Aui. dicit de siti q' marimā bonitatē purgantōis signifi
cat nō intelligit tāquā suplatiū: sed vt dicit bonitatē no
tabile valde. Et hec est cōis dubij solō. Si quis tñ diceret
q' somn' mult' nō accidit p̄ supfluentē cūatiōez: imo ad
sufficiētē et nō supfluentē: sequitur simlir q' vt plurimū de
siti non videt quōd improbet: nec valet q' si cūatur aliquid
benignū q' p̄pter hoc supfluat. In oi enim cūatione ali
quid benignū cūatur et.

Scito etiā q' medicina vētris solutiua expellit illud
qd̄ euacuat cū virtute attractiua q' attrahit hūc eūdē hu
more: et fortasse attrahit grossum et reliquit subtile quē
admoduz facit illa que melācolīā expellit.

¶ Ista ē scda pars p̄cipalis hui' capli i qua Aui. docet
modū quo cūat medicina vētris solutiua et vomitiua. Et
diuidit in duas ptes. Nā p̄mo facit qd̄ dicitur ē. Scdo
ponit vñ cañ. non p̄p̄ie de hac mā: sed de aliquo modo
cūationis. et i fine capli: et debes scire. ¶ D̄ia diuidit i du
as partes. Nā i p̄io docet que virt' sit in medicina per
quā cūantur hūores. Scdo docet a qua virtute proprie
cūant. et ibi: et debes scire q' humor. ¶ D̄ima i duas. p̄
facit qd̄ dicitur ē. et ponit et remouet quosdā errores cir
ca hāc māz. et ibi: illi p̄terea. In p̄o p̄te dicit q' medicina
expellit illū qd̄ cūat cū virtute attractiua q' attrahit hūc
eūdēz hūorē a p̄p̄ietate. et q' hēat a p̄p̄ietate aliqūē d̄ter
minatū humorē cūare p̄bat: q' medicina fortasse. i. qñqz at
trahit hūorē grossūz et relinquit subtile sicut facit medicā
cūat melācolīā: sz hoc nō posset facē nisi p̄ virtutē q' a p̄
p̄rietate illū attrahet: ergo seq̄ q' hēat virtutē a p̄p̄ietate
et attrahēdi talē hūorē. ¶ Circa istā p̄te nota q' medicina
solutiua cūat hūorē p̄ accēs. Nā vt patebit paulo post me
dicina trahit humorē aut ad stomachū aut ad itestina: et qñ
hūor fuerit ibi: qz nocet mēbris: isurgit virt' expulsiua nā
lis mēbrū et expellit hūorē. Et quo p̄z q' medicina i cūando
p̄ accēs talē hūorē: nō vñt alia virtute nisi virtute attra
ctiua. Et id Aui. dicit q' expellit cuz virtute attractiua: qz
virt' sua attractiua ē cā per accēs expulsiōis illi' hūorū.
Et id posito q' attractio fieret soluz rōne similitudinē et ex
pulsio p̄ dissimilitudinē nō d̄z humorē q' a medicā attra
hit ēē filēz et dissilēz medicie: qz illa dissimilitudo ē ad illū
qd̄ p̄ se expellit: pura ad mēbrū. Adodus ergo opatōis me
dicine solutiue ē q' ipsa attrahit hūorē ad locū vbi ipa ē: et
cū humo: ē ibi expellit a virtute. ¶ Scdo p̄cipali no. q'
attractio qdā sit a vacuo: qdā a calido: qdā a virtute p̄ p̄
p̄rietatē vt dicitur ē doctria 6^a p̄mi cañ. Et attractio a ca
lido vel a vacuo semp ē illi' qd̄ facili' est attrahibile: et ta
le alijs paribz est id qd̄ est subtile. Attractio aut q' fit a vir
tute est illi' qd̄ virtuti ē proportionatuz siue sit grossūz si
ue subtile. Ut ergo Aui. cōderet q' medicina attrahit p̄ p̄
p̄rietates: dixit q' qñqz attrahit grossūz et reliquit subtile:
qd̄ non fieret alioz stante paritate nisi a p̄p̄ietate trahē
ret. Sz si d̄risset q' attrahit subtile et reliquit grossūz vt
etiaz sepe cōtingit non potuisset per hoc itentuz suum p̄
bare. Dixit aut fortasse: qz non ois medicina attrahit hu
more grossūz et relinquit subtile. Nā multe sunt q' respiciūt
plures humores vt agaricus. Alique tñ sūt q' attrahūt hu
morez grossūz et non subtile: vt colocūtida et alie similes.
Et hec sufficiant ad p̄banduz intentum.

Illius p̄terea verbū qui dicit q' ipsa generat illud
qd̄ attrahit: aut q' in p̄mis attrahit id qd̄ est subtile nō
est aliquid. Et Sal. quidez hoc sentiat: penitus tñ dicit

q' medicina vētris solutiua in qua nō ē venenositas cū
ventrē nō soluerit et digeret generabit humorē quez at
trahere solebat: sz huiusmodi dicta nō sunt cōueniētia.

¶ Hic ponit cañ. et remouet quosdam errores circa hāc
māz: et p̄io duo simlir: 2° vñ. 2ª ibi: et mā qd̄. ¶ In p̄o
p̄te dicit q' vñ illi' q' dicit q' medicina gnāt illū qd̄ attra
hit aut qd̄ ipa semp attrahit p̄ illū qd̄ ē subtile nō ē ali
quid: supple nō verum. ¶ Dicit 2° quoad hāc partem q'
licet. S. hoc sentiat: tñ penit' et vltimate dicit q' medicī
na solutiua in qua ē vētositas cū nō soluit vētrē genera
rabit humorē quē attrahere solebat. ¶ Dicit 3° q' hec di
cta nō sunt cōueniētia. ¶ Circa p̄mū dictū cōsidera q'
quidam fuerūt qui dicebant q' medicina que soluit ven
trē generat humorē quē attrahit. Alij autē dixerūt q' iste
virtutes attractiue a p̄p̄ietate nō danē imo qd̄ fit attra
ctio a vacuo aut a calido: et q' vacuū et calidū nō faciūt at
trahi nisi p̄mo id qd̄ est subtile: id isti dicebāt q' trahit
p̄o semp id qd̄ ē subtile medicā seluēs. Dicit ergo Aui.
q' istoz optio quoad ābas ptes ē falsa. ¶ 2° aut dictū pōt
multipl̄r intelligi. Unus modus q' licet Sal. sentiat hoc
f. q' istarū opinio ē falsa: tamē ipse dicit q' medicina solu
tiua vētris cū nō cūat et i ca nō ē venenositas: gnāt humo
rē quē solebat attrahere. Et id lz nō ex toto cōcedat istoz
opinionē quoad p̄mū: tñ appropinquat quodā mō cōce
dēdo q' aliquo mō medicina gnāt humorē quez attrahere
solebat. Et possz intelligi q' Sal. lz sentiat hoc. f. q' me
dicina gnāt hūorē quē cūat: tamē non sentit hoc gnāl̄ vt
isti dixerūt: sz cū d̄ditōibz pura qñ nō cūat et cū hōc nō ē
cū ea venenositas. ¶ Tertū aut dictū pōt intelligi duobz
modis. Un' ē q' hec dicta Sal. sunt falsa ita q' qñ dicit
nō sunt cōueniētia intelligat q' nō sunt vera. 2° pōt intelli
gi q' nō sunt cōueniētia cū opinōe statim dicta. nā diffe
rūt in multis vt p̄z in expositione. Et vt ista dicta sint ma
gis clara dubitat. et.

Strū medicina solutiua vel vomī

tua cōuertatur ad hūorē quē hz cūare: Negatiue arguit
sic. Medicina plurimū differt i cōplone ab hūore quē hz
attrahere: ergo nō d̄z in ipm cōuert. tenet cōsequētia qz
cōuertit in illū i que facili' trāsmutat: sz facili' trāsmuta
tur i illū a quo minime differt in cōplone. Assumptū patet
q' viole et mucilago p̄sili et pruna et rose et mirabolani citri
ni et huiusmodi medicine frigide attrahūt colerā calidam et
mezereon et euforbū et serapinū et oppoponacū et sarcocol
la et turbit et colocūtida et cucumer asinin' et plurime ta
les que calidissime sunt attrahūt flegma et humores frigi
dos. ¶ 2° sic: si ita cēt hoc maxie cēt qz medicina solutiua
hz similitudinē cū hūore quē attrahit et p̄pter hoc facili'
in illū ē trāsmutabilis. ¶ Sed cōtra. ¶ Proprietates medi
cine per quā attrahit nō sequit similitudinē substāticā vel
cōplonāle: sz medicina nō attrahit nisi p̄pter talē p̄p̄ie
tate ergo et. Adinos ē Aui. et p̄cipue Adesue i suo de cōso
lacione. Et maior: p̄batur. ¶ D̄mo q' non sequit similitu
dinē cōplonāle: p̄z qz medicine cōplonāliter calide trahūt
hūores frigidos et frigide calidos. Secundo q' nō sequit
similitudines in substātia qz plurime sunt res similes ma
gis qz talis medicina et dat' hūor qui trahit: i quibz tamē
hec p̄p̄ietas attrahēdi nō inuenit: qz vna spēs nō attra
hit aliā vt siluestris domesticā nec calibs ferrū et argētum
vñū aliquod metallū nec sanguis ebulū nec chilis cibuz.

¶ Tertio sic. Si p̄p̄ietas ista cēt p̄pter similitudinē i sub
stantia cuz ista nō sit idēritas substātica vt Sal. vult 3°
de simplici. sequit q' erit quedā p̄p̄inquitas p̄pter quā
vñū ē paratū imediate ad aliud aut saltē facili' cōuertit:
cū alia nō videat rō similitudinē i substātia: sed plurima
sunt quozū vñuz est aptū imediate ad aliud cōuertit inter
que nō currit hec p̄p̄ietas et cōtra. Inter multa currit
quozū vñū nō est aptū imediate ad aliud cōuertit: ergo nō
p̄pter similitudinē i substātia ē inter medicinā attrahētes et
hūorē attractū hec p̄p̄ietas. Et minor p̄z qz charabe nō
pōt per aliquā nālē virtutē cōuertit i paleā imediate: et ada
mas nō pōt imediate i ferrū cōuertit nec ecōtra: iter quos
tñ currit p̄p̄ietas attrahēdi. ¶ Dat' ēt quo ad aliā partē
p̄ dicta i p̄cedēti rōne. ¶ Quarto sic. Si cēt hec virt' at
tractiua p̄ similitudinē i substantia cū equalis sit similitudo in
substātia: postquaz medicine a nostro calore sunt actuate
sicut antequā sint actuate: sequit q' anquā actuent a no
stro calore haberēt hanc virtutē attrahēdi. hoc aut ē ma
nifeste falsūz in multis medicinis: ergo falsūz ē q' hec p̄
p̄ietas sit p̄ similitudinē i substantia. ¶ Ad partē affir
matiuā ē Sal. 3° de simplici distinctiōe 4^a. c. 4° cū dicit:
Et illud ē qm iter vñā quāqz medicinarū solutiuarū et hu
morez p̄culdubio ē assimilatio sz nō sequit eā necessariū vt
sit ei aliquid cōmixtum de virtute interficiēte: et p̄ illud
fit q' nō ē cōsequēs ei vt noceat p̄culdubio qñ nō soluit:
imo digerit et generat ex ea ille humor de p̄p̄ietate cui'
ē vt attrahat eū. ¶ Hec Sal. ¶ In solutiōe istā qd̄ nō p̄io
ponā solutiōē d̄ciliatoris et Dy. que videt cōformis di
ctis. S. 2° ponāz illud qd̄ ego puto fuisse de mente. S.

Nota q' Esclepiades
et Herasistrat' medici fa
mosi tpe Sal. affirmave
rūt medicinas attractiuas
humorē cōuertere humo
res quēcūqz attingūt in p̄
p̄riaz spēm humoris illi'
cuius dicunt cūatū: vt re
fert Sal. in libro medici
nar. c. ij. Nota ēt q' qdaz
insequēs doctrinā Hera
sistrati publice disputans
cuz Sal. dixit vñāquāqz
spēm hūoris trahi a qua
cūqz medicīna et simpli
citer vñāquāqz iparū at
trahere sicut sanguifuge:
vt idēz Sal. dicit in codē
libro. c. v. et multa alia de
his refert in isto libro ca
pitulis plurimis.

Zangit hoc etiaz
d̄ h̄c in scdo. c. i.
tentionis p̄ime suo
rūz simpliciā cuz d̄
cit: d̄ h̄c medicina laxa
tiua p̄ueniens ad sto
macum et.

3o illud qd puto voluisse Aui. Quatu ad primu suppo no q ois res i qua est virt attractiva alicui loquedo de attractione a virtute non de illa que fit a vacuo aut caliditate e pp aliqua convenientia et silitute eius attractivam. Hec suppo e primo Bal. 3o virtutu naliuz. c. 6o cu dicit: Nullu cui entiu attrahit pp ipm attrahere sed vt volu ptuel ex eo cuius pp attractione copia hz. Costat etiā q no voluptuat pp:ie sicut sensitivū aut ip:oprie sicut non sensitivū nec ex aliquo nisi pp convenientia: ergo ois attra ctio e cum convenientia. Scdo pbat idē rōne supponē do q entia nalia agūt ppter finē. Supponedo 2o q appe tūt permanere. Supponedo 3o q res conservas facit illū p quadā convenientia cum servato. Ex quib sequit q at trahēs aliquid mere nāliter trahit pp finē intētū a nā tra hētē et nō intēdit nisi pp bene eē et pseruationez fut: non cōservat nisi p id qd ē aliquo mō cōveniēs: ergo in attra ctione attrahit aliquo mō hūs cōveniētia. Tertio p batur q: mēbra attrahūt nutritimēti ppriū aut cōe aut su pfluitates ppter aliqua cōveniētia quā hnt ad illa vel ad illā. Silr magnes attrahit ferz: et iter magnetē et ferz est multa pvenientia i modo substātie et alijs: nam non trahit nisi ferz: ergo pariter erit i oī alia attractōe. Quarto ad res icōveniētes declinat virt ad eas expellēdas: ergo il le ad quas attrahēdas inclinat sunt aliquo mō cōnueniē tes. Scda suppositio: nō oī similitudinē iter attrahēs et attractū esse similitudinē pponales. Hoc pz qz plurime medicie homogenee sunt attractive et pplonis calide et sic ce: cuz tū humores q p illas attrahunt sunt fridi: vñ collo quitida et euforbū et multa talia q sunt calida et sicca et bo mogenea trahūt flegma. Tertia suppositio: similitudo et pvenientia iter attrahēs et attractū oī similitudo fm substātia. Doba sic: q oīs similitudo aut est s3 sub stantiā aut fm qlitatez: s3 similitudo iter medicinā attra hentē et humorē attractū: et silr de alijs non oī q: sit s3 q: litate: tunc eiz maxie esset fm pplonez: ergo d3 esse s3 sub stantiā. Est et vnicā rō similitudis iter attrahēs et attractū sicut est vnicā rō attractōis. Et ista suppo ē de mēte Bal. 3o de simplici distictione 4o. c. iij. cum dicit: Clez postqz nos ostēdimus q spēs attractionū non sunt nisi pp similitu dinez substātiar ad substātiar. Quarta suppo: facili trāsmutat res in similes qz dissimilē. D3 qz puerio i ge nere pportionali est faciliō rē. Quinta suppo: medicis attrahentib9 humores qnqz sunt permixte ptes venenose hūc nāc hūane: vt pz in ere et multīs talib9: qnqz n sunt p mirte: vt pz i cartamo et rosis et violis et pumis et multīs si milibus. Hdis habitis rōdeo p dclusiones Lōcliatoris et Dy. qui ipm sequi voluit. Lōclo ergo rōfina Lōclia/ toris ē ista: Ad medicinā solutiua nō venenosa q sumit et non soluit: pōt pueri in humorē quez h3 a pprietate attrahē. Istā pbat multis rōnibus i 4o differētia. Et pō qz conue nit cū humorē in mā et differt in forma: s3 oia q in genere codē pueniūt et diuersa sunt i specie trāsmutant aduicez pio de gnātione: ergo medicinā pōt in humorēz trāsmu tari quē attrahit. Scdo qz i medicinā ē mirtio elemētoruz possibilū expoliari qlitatib9 pūatib9 hūorū. 3o qz medicinā ē similis humorū tali: et p psequēs facili i illum qz i alium trāsmutat. Cōfirmat: qz hntia similitudinē in qlitate pnt aduicez trāsmutari: ergo multo magis hntia in substātia similitudinē. Idē pfirmat qz mēbzuz pfortat sibi sile ma rime vt pbat p multa expta: et p psequens facili trāfit in illū nāz et nō nisi p similitudinē: ergo a pari medicinā trā s: mutabilis ē in humorē quē trahit. Dymus aut dicit duas cōclones. Prā q medicinā solutiua pōt pueri i hūmi ditatē corporis humani. pbat qz venenū pōt in tales hū miditatem pueri et nutrire. s3 costat q min9 hoc repugnat medicie ergo rē. Scdo sic: medicinā aliqua pōt eē i potētia passiva siliis hūiditati nri corporis: et hūo: nri corporis ē i po tētia actiua et pōt eē hōzū pueniēs applicatio: ergo pōt eē medicie i tales hūiditatē puerio. Cōsequētia clara q: alia nō requirunt ad actionē: et pz assūpti possibilitas supposito qz medicinā nō sit venenosa. nā ppter venenositate tolle rat pportionalitas patiēdi cōuersionē ad humorē. et si ca/ ret venenositate sequit q ē pportionalit ad cōuersionē i hūmiditatē corporis nostrōz. ex hoc eim ostēdit qz ibi non ē cōtrarietas. Scda cōditio qz accipit in parua qz rita/ te: ex hoc enim sit ipa paucuz resistēs. Tertia cōditio qz calor: nosfer sit fortis: tūc erūt oia dicta. s. medicinā in po tētia passiva siliis hūiditati corporis: et calor nosfer i po tētia actiua: et magis erit si sumat sup fortē famē et magnā indigētiā nutritimēti. Scda cōclo Dy. ē talis: medicinā pportionalr cōuertit ad humorē quē trahit qz ad alium. Istā pbat qz i hntib9 simbolū faciliō ē transit9. S3 me/ dicinā h3 maiorē cōveniētia in substātia vt dicit suppo tertia: ergo d3 magis et facilius i ipz cōuertit. Ego aut puto Bal. voluisse supponēs dictas: i quib9 tū nota pūo qz nō d3 eē de mēte Bal. qz talis medicinā sit cōueniēs cū hūore in substātia attrahēdo: imo aliqua ē cuius pars ē parua hoc mō in substātia pueniēs: et aliqua cui9 maior: et hoc pz in principio quarti capituli sepe allegati 3o d sim/ plici distictione 4o cū dicit: Et sicut nos ostēdim9 i suas an

Bal. tertio de simplici medicina videt inuere q inter medicinā attrahentē humorē et humorē attra ctuz sit duplex similitudo seu pueniētia. Una forma tis quia medicinā est apta

q nullus eoz ē fm plurimū cui nō admistrat qualitas ex tranea: imo i arboze viridi et in fructu ē res pmixta eorum succo: cui9 gen9 ē pter gen9 succoꝝ. Similir oī vt est/ mes q in medicinis sunt substātie multe inectoꝝ genez. bec Bal. Et quo pz q nō itēdit q fm totū similiaz humo ri: tūc entz tota eēt vni9 generis et nō est. pz paulo post vbi postquā iā dictū ē q cartamus et semen vitice ambo pur/ gant flegma ipē dicit q inter ista res parua est in qua est similitudo in substātia: dicit eiz ita: et tu stabis sup illud et scies illud per hoc vt p cogites et semē vitice qd ipm nō di uerificat a cartamo nisi q in ipō est plus de caliditate qz in cartamo: et illud ē qm illud qd ē inter vtrūqz de simili tudine i substātia ē res parua. Si ergo semen vitice s3 su am partē similiaz cartamo et similiaz sibi fm partē s3 quā ē sile flegmati: et sic pz varietas notati. Tūc ergo s3 Bal. pono istas cōclusiones. Ad medicinā solutiua cū nō ē vene/ nofā possibile ē q non sit ibi impedies vt cōuertat in sub/ stantiā corporis: ergo possibile ē vt fm partē cōuertat i sub/ stātiā corporis nutritio. Doba et q pueri i hūmo rē: qz in tali medicina ē pars s3 substātiā similis humorū attrahēdo: et cū nō ē venenosa possibile ē qd nō sit ibi im/ pedies a cōuersione eius i substātia corporis: ergo possibi/ le ē q ipsa sit apta pueri i hūores corporis absqz cōiunctōe impedimēti: et calor nosfer ē cōuersiuus eius: ergo possibi le erit vt cōuertat. D3 cōsequētia q sunt possibile abe cāc: ex impossibilitate causaz scqz effect9 possibilitas. Sc cūda cōclo: fm pte fm quā medicinā principalr h3 virtu tē attractiua magis ē cōuersibilis medicinā et facili9 i hu/ morē quē h3 attrahere qz in aliū. pbat qz fm illā partem h3 ad illū hūorē similitudinē in substātia. Tertia con/ clusio. Cōtingēs ē medicinā solutiua fm maiorē ei9 partē eē cōuertibile in humorē quē nō h3 attrahere. pbat quia stat qz fm cōplōnē sit fm plures partes magis similis hu/ mori quē nō h3 attrahere qz illi quē h3 attrahere vt vio/ le fm plures ptes sint siles flegmati qz colerē et puma silr et sic de multis talibus. et hanc puto fuisse mentem Bal. S3 vt itelligat difficultas opiniois Bal. et illoꝝ quozuz opinioe Aui. pnarravit: notādum q Epicur9 et Asclepiades nō posuerūt has pprietates alteratiuas et permutati/ uas. nam ipi dixerūt elemētariū mutabilia et icorruptibilia et attomalia ad modū democriti. Et idē Epicur9 cū videret at tractōz fieri nō negauit id qd sēu appet: s3 voluit q qdā attomalia picipia adumita et tortuosa erūt a corpe attra/ hētē et occurrūt corpi q attrahit et nō potētia penetraret redeūt et resiliūt: s3 qz colligat ppter suas figuras cū alijs actionib9 rei attracte ipm trahunt: et facili9 trahunt subti le qz grossuz: et ois medicinā attractiua fm ipm est cuiusli/ bet humoris tractiua. Asclepiades aut vidēs pazz funda/ mentū et iprobabilitatē huius dicti s3 sequat Epicurū: in isto dicit dicit q medicinā nō trahit humorē: s3 ex ipsa generat humor qui expellit. Et Bal. istas pōnes iproba/ uit longe et late pō virtutuz nālium et in libro elemētorum fm llyp. et 3o de simplici. Et non obstantē q nō iprobaue/ rit alias Asclepiadis pōnes volentis humores q eūant ge nerari fm apparentiaz ex medicinā sūpra: dicit tū ipse hic q ex medicinā cū non ē venenosa et non soluit generat hu/ mor: de cuius pprietate est vt attrahat ab ea. et hoc volu it Aui. dicit. et hoc p pō. D3 d3 aut picipali. f. de eo q ego puto Aui. voluisse: nota pō qz h3 omis attractio na/ turalis sit ppter pmoditatē attrahentis psertiz attrahētē mere nāliter dispositōe: tū non oī qd attrahit i nāli di/ spōne attrahētis attrahi ppter similitudinē iter ea. Prā pars pz qz attractio nālis est opus nāc et p psequēs ppter finē et non nisi ppter meli9 operatēz. 2a pars pbat qz cor attrahit in nāli dispōne aerē fridūm vt refrigeret ab illo: s3 non posset refrigerari nisi ppter prietatez: igit attrahit illuz ppter prietatez et p psequens non ppter similitu dinez cū illo. Et silr in sili nāliter attrahit stomacus aquā vt alteret ad strariū dispōnis quā h3: et hoc fit ip prietatē et non p similitudinē: et in multis alijs dispōnibus est silr. Nota 2o qz res existēs i dispōne sibi pternaturali ap/ petit Prā sibi: et p psequens attrahit ppter prietatez et nō ppter similitudinē. Unde dicit 2o regni q distemperātie pternāles faciunt appetere Prā. Nota 3o qz medicie so lutiuē plurime nō trahūt humorē nisi actuenē i corpe a ca lore vt notat experientia. Ex quo scqz q acgrunt ppieta/ tē a calore nro a quo reducūt ad actū: et illā nō hnt an talē alterationē. Nota 4o qz alteratio quā facit calor nri in medicinā nō ē nālis dispositio et cōueniēs tali medicie vt plurimuz. nā cū a nā fiant extra corpus et sine dispōne quā acgrūt: sequerēt qz si talis dispō eēt eis naturalis: nā fuisset deficiēs i necessariis i illis medicis. Ptererea mut/ te medicie sunt semina que tūc sunt in nāliissima dispōne cū pnt gnāre simile rē. Sed qn in tali dispōne sunt nō sunt actuata a nostro calore: ergo sūt i nāliissima dispōne absqz illa actuatiōe et per illā nō acquirūt dispōnem naturalez. Ex his sequit pūmo qz nō ois medicinā trahēs humorē trahit pp silitudinē i substātia. nā si ita esset: hoc maxime eēt qz medicinē i nāliissima dispōne sua existētes traherēt humorē: et qz qn sic trahunt oī attractionē fieri solū rōne talis

nata trahere et hūor attrahi p ppietas dū tes inuētas i cīs actu aut potētia. Alia ma terialis qua medicie inest ex pōne fuozū elemētorū vt sit apta fieri humor quez so/ let attrahere qz vīn/ cū a calore inato et spoliat sua virtute at tractiua. Prā simi/ litudo est vt magne/ tis ad ferrū. Scda vt cibi ad co: p9 alēdū.

¶ Esue in.c.j.de
recificatiõe medici-
naz simpliciu. dicit
q medicina laxatiua
atrabit humore vir-
tute celesti sibi desu-
per ipseffa regulante
mixione ipsius.

talìs similitudis: mō hoc nō ē vey cū hoc nō sit oportu-
nū oem talē attractiōe ēē ppter talē similitudinē. Et q: etiā
medicīne nō trahūt hūōrē dū ipē sunt i nālī dispõē modo
qñ sunt in pternālī stat q: trahūt poti⁹ cōtrariū. Ex quo
sequit⁹ q: nō opz q: medicina sit similis i substātia humo-
rū quē atrahit de pprietate. Sequit⁹ q: nō opz ipm facili⁹
ēē cōuertibilē in humore illū qz in aliū: imo medicīe pluri-
mū eūantes flegma sunt calide z sicce dissimiles i pplone
humo: illi quē atrahūt z nō oz q: sint similes in substan-
tia. Sequit⁹ q: facili⁹ cōuertūtur ad hūōres cōtrariū si in
humore cōverti deberēt: vel vlteri⁹ supposito q: medicīa
traheret humore: ppter talez similitudinē: tñ ex medicina
nō generat̄ humo: ab illo humore: s; a virtute mēbroz.
Et possibile ē mēbroz virtutē magis agere ad hūi humo-
ris generatiōe qz ad similis vt colericū epur maxie fit
pternālīter disposituz vt in causomzate pvertif aqua i co-
lerā quātomagis rem habentē similitudinē euz flegmate
i substātia. Sz que fit pplexionalī calida z sicca: varietas
eiz generatoz nō tātuz sequit̄ varietatez materie sed va-
rietatez generātiōis. Et ideo illa data similitudine: nō tñ se-
quit⁹ q: ex medicīa generet̄ talis humo: Accidit etiā q: si
ex medicīa dz generari humo: oz p̄lo q: digerat̄ digōne
p̄ima q: obiectū pueniēs virtuti digestiue p̄ quā hūōres
generant̄ ē ebilius z nō quelibz alia res: z iō p̄lo oz ipsam
cōverti i chily. Adodo cōstat q: res p̄portidata vni hūōri
imo ipemet humo: nō oz q: sit aptus pverti i chily ap̄ul/
simū ad generatiōe hūōris sibi filis: vñ colera nō ē apta
digestioni in stomacho ita vt in chily cōuertat̄: z sanguis q:
ē humo: benignissim⁹ si comedat̄ sicut ē plurimū cū dige-
rit ē apt⁹ vt ex eo chily malus generet̄ z sic pazz sangui-
nis. Ex quo p̄z illa similitudine cōcessa Sal. nō oz tamē
q: ex medicina talis humo: generet̄. videmus ēt q: vt
generere z sanguificare z oino humores gnāre sunt epario-
nes que sūt ab agētib⁹ determinatis z per vias determi-
natas q: ēt oz q: fiat ex medicīnis determinatis. Ad eiz
quicquid ē nō venenū pōt nutrire hoīem. nā elemēta nō
nutriūt vt dicit̄ p̄ima hūi: z sñ sunt multa mixta nō ve-
nena que nō sunt apta eē nutrimēta. Et ex hoc ēt capite
p̄z q: stat medicīnā nō venenofaz tñ nō ēē in substātia ali-
cuius hūōris a nō calore trāsmutabilem. p̄fer quinqz er-
go vias satis apte ostēdīt q: sermo Sal. quō dicit̄ q: medi-
cina solutiua nō venenofa qñ nō soluit pvertif in humore
de cui⁹ nā ē vt trahat̄ illū nō ēē necessariū. p̄ q: in nālī
dispõē qñqz trahit̄ cōtrariū. q: in pternālī dispõē tra-
hit̄ p̄trariū z plurimū medicina nō ē attractiua humo:is
nisi qñ ipa ē iā pternaturalī alterata. 3ª via q: humo: nō
gnāt humore: ex medicīa: sed illud qd pōt in aliud trāns-
mutare. 4ª via ē q: nō imediate pōt talē humore: trāsmu-
tare sed p̄ in chily. 5^a ē q: nō obstante similitudine dicta
in substātia tñ stat q: ipa nō sit receptiua a nō calore trāsmu-
tationis istius terminatē qua fit cōuersio in hūōres: z
p̄sequēs q: nō genēt̄ ex ea humo: esto q: nō sit veneno-
sa. Et has vias puto fuisse in mēte Auic. z forte alias pul-
chiores pp̄ quas sūt sibi visum q: sermones Sal. in ista
mā nō sūt veri. ¶ Ego aut̄ tantoz viroz discordias euz
difficultate posse z concordare. Et iō quoad istud magis ad-
herere positioni quā puto Auic. q: nō sit oportuñ medicī-
nā solutiua qñ nō ē venenofa z nō soluit eē apta pverti in
cōpe illo ad humore: de cui⁹ pprietate ē vt trahat̄ ab illa
nec fm totū nec fm maiorē partē fm quā p̄cipalī ē attra-
ctiua. Et videt̄ mihi q: bonū ingenū ex dictis argumē-
toz Lōciliatoz z Dy. z Sal. solones elicē pōt. Et hec
de ista qdē i qua z solutum sit ad questionē sequētis par-
tis: vtrū medicina trahat̄ humore: ppter similitudinē quā
habet cum illo in substātia z.

¶ Pro p̄pletiori do-
ctrina huius materie
vide que dicitur ab
Auer. quio colliget
c. xxiiij. z etiā septio
phisicoz p̄mēto. vij.
vbi loquit̄ de attra-
ctione.

Et videt̄ quidē q: Sal. ex hoc qd certificat sentiat q:
inter atrahētem medicīnā z humorez attractuz sit con-
uenientia in substātia: z ppter hoc atrahit̄ ipsum. sed
hoc nō est veruz: quonā si attractio fieret euz conueniē-
tia ferruz atraheret ferrū euz ipsuz superaret: z aurum
atraberet auruz euz ipsuz superaret quātitate sua: hoc
tamen certificare nō est medicī.

¶ Adic remouet̄ aliū errorem dicens q: vñ q: Sal. ex hoc
qd certificat. i. tāquā certificatū z probatū affirmat sen-
tiat q: iter medicīnā atrahētē z humore attractū sit simi-
litudō i substātia z q: pp̄ hanc similitudinē ipm atrahit.
Subdit 2° q: hoc nō ē verū: quonā si attractio fieret euz
conueniētia in substātia. i. ppter talem conueniētiā iam
ferrū atraheret ferruz: z aurum atraheret aurū qñ supe-
raret̄ ipsum in quātitate. Dicit 3° q: certificare illud nō
est medicī: imo supple ē philosophi naturalis. Circa qd nō
ta q: Dy. hic z Lōciliator differētia 141ª dicit̄ Auic. hic nō
velle improbare dictū Sal. s; sensum quorū dā maleatē/
ligentū sicut i supscie verba vident̄ sonare. Nam dicit̄
Auic. fm horuz expōnē q: videt̄ quibusdā supple male in-
telligētibus Sal. q: Sal. velit dicere q: inter medicīnaz
atrabētē z humore attractū sit similitudo in substātia. i.
q: sint eiūdem sp̄ei: z q: ppter hāc similitudinē attractio

fiat. s; nō ē verū q: Sal. hoc velit dicere q: inter medicī-
nā atrahētē z hūōrē attractū sit similitudo i substātia
q: hoc ē falsum. nā ad hoc sequeret q: ferrū atraheret fer-
rū: z aurū atraheret aurū cū ipm excederet in quātitate.
Sal. aut̄ dixit q: hec similitudo i substātia ē cā attractio-
nis z nō idētitatis: z isti intelligebant d idētitate. Ad d̄ ista
multuz differūt: z q: Sal. loquat̄ de similitudie z nō de
idētitate p̄z in 3° de simplici. c. 4° i sine dū dicit: Et ego nō
dixi q: oz q: sit res flegmatica vt ipamet nisi q: nō dixi
iterū nisi q: iter ea ē similitudo nō q: vtraz sit res vna z
eadē: z illud ē q: ferrū nō atrahit ferruz: neqz caro attra-
hit carnē: s; lapis atrahit ferrū z caro atrahit sanguinē:
z inter hec q: res ē similis ei est seuctio in quātū estimo z
differētia qñ flegma z flegma z cartamus z cartamus est
vna z eadē res: s; cartamū z flegma abo sunt similia nō
res vna. hec Sal. Et per hoc videt̄ Dy. q: si Auic. respō-
dit Sal. co qd ipē dicat attractiōe ēē ppter idētitatē
i substātia iponeret falsuz. Et si itelligit de similitudie: vt
dicit Sal. z nō idētitate tūc ad dictū Sal. nō sequit̄ q:
ferrū atrahat ferrū. z iam Auic. male infert. Ad ergo ē i-
tentū Auic. nisi de malo intellectu dictoz Sal. Ego aut̄
puto hic Auic. velle iprobare Sal. z itellexisse ipm de simi-
litudine. Sed vult Auic. qd sequit̄ ad dicta Sal. q: idēti-
tas ē etiā cā attractiōis si similitudo in substātia ē causa
attractiōis i his quoz vñ nō ē aptū rem attractā cōuer-
tere in substātia suā hoc est vt foueat̄ z cōseruet̄ a simili
attracto: s; multomagis cōseruet̄ ab eodē specie: qd peni-
tus ē simile: ergo multo magis atrahere idē. ¶ Addit aut̄
Auic. q: ferrū atraheret ferrū qñ ē maioris quātitatis: vt
dicit Sal. q: duozū similiū illd atrahit qd ē potētī: nō
ferrū maior ē potētīus: q: in maior quāto ē maior virt⁹.
Et q: hoc ēt ap̄d Sal. ē falsuz visuz ē Auic. q: dicta Sa.
nō sūt vera. Vtrū aut̄ medicina atrahat ppter similitu-
dinem visum ē supra.

Et debes scire q: humorū attractio que fit potu me-
dicinaruz soluentuz ventrez aut vomituz faciētuz nō
est nisi in venis in quibus venerūt donec ad itestina per-
ueniant z stomachum: z hic natura mouetur ad hoc vt
eos expellet extra.

¶ Lū declarauit a qua virtute fit humoz attractio: hic
onōdit a qua virtute pp̄ie expellūtur. Et diuidit̄ in duas
ptes. 1° d̄imo facit hoc i cōi de vomitu z fluxu. 2° sp̄ālī
de cas quare virt⁹ expellēs quqz expellit p fluxuz quqz p
vomitū. 1° ibi: raro qdēz accidit. ¶ Dicit p̄ q: tu d̄bes
scire q: attractio humoz q fit p potuz medicīnaz soluen-
tuz ventrez aut puocatiū vomituz nō est nisi in venis
quousqz veniat ad stomachū z itestina. z qñ mā est ibi: tunc
insurgit nā mēbri expulsiua siue virt⁹ eius z expellit ipm.
virtus ergo mēbri est illa que expellit. ¶ Nota ergo p̄ q:
in eūone humoz per operationez medicīne pcurrit due
operatiōes diuerse z duo humoz motus: quoz vnus est
attractio: z iste perseuerat quousqz humo: veniat ad locū
vbi ē medicīa aut ad locū vicinū medicīe ex quo nō icipit
a medicīa elōgari. Alī⁹ ē mot⁹ expulsiōis: z iste ē postqz iā
tract⁹ ē vsqz ad medicīnā aut mēbriū i quo icipit a medicīa
elōgari. ¶ D̄im⁹ ergo istoz motuz ē a virtute attractiua
medicīe. Et hoc itēdit Auic. cū dicit: Et debes scire q: hu-
moz attractio zc. nō ē nisi in venis quousqz venit hūo: ad
stomacū aut itestina. Nā postqz huc venerit nō aplī⁹ attra-
hit: imo insurgit virt⁹ istoz mēbroz expulsiua z illos expel-
lit. 2° aut̄ icipit i stōaco aut itestinis z terminat̄ ad extra:
z iste fit a virtute expulsiua stomachi vel intestinoz pp̄ie.
Et sic p̄z a q̄ virtute pp̄ie fit ista expulsiō q: qñtū durat ista
medicīne attractio. ¶ ¶ Datet 2° q: cū dicit q: humorum
attractio nō ē nisi in venis q: nō sūt. A. intētio excludere
vias illas a venis ita q: per illas nō velit medicīnā attra-
here. Ad hoc nāqz ēē falsum q: tūc medicina nō atraheret
hūōres extra venas exētes: sed per li nisi voluit excludere
terminū vel locum ad quē fit attractio: nā talis locus ē ad
quē mouet̄ humo: postquā icipit a stomacho vel intestinis
expelli: q: si ē nisi aut ad stōacū quī illuc vadit: aut vsqz ad
itestina qñ itestina expellūt̄ atēquā ad stomachū ascendat
post aut̄ nō ē attractio a farmaco sed expulsiō a virtute il-
loz mēbroz. ¶ Nota 2° q: iste motus attractiōis inuaf̄
multoties a mēbris qñ humo: ē malus z mēbris inēdueni-
ens: expulsiō aut̄ nō inuaf̄ a medicīna postqz icipit nisi p
accidēs pro quāto medicina stimulare virtutē intestinoz
z stomachi. ¶ Nota 3° q: nō videt̄ inēdueniēs inueniri me-
dicīnā que alteret hūōrē alteratione p̄ quā humo: mouea-
tur ad itestina z nō ad medicīnā. nā catarides tēte i ma-
nu quqz faciūt migere sanguinē z nō nisi mouēdo hūōres
ad vias vīne si obstatē q: ibi si sint. Ergo a p̄i nō repugna-
bit aliquā eē medicīnā hoc mō motiū ad itestina rectū
z ad extra. nec ego puto Auic. hoc velle negare: sed voluit
q: illud qd cōiter p̄tingit est modo dicto ab eo.

Et raro quidez accidit vt cum vètris solutiū bibit̄
ad stomachū ascendat: z si ascendit ad vomitū decliua
bunt. Qd autē ad stomachū ascendere nō dimittit nō ē ni-

Et talis motus qui est
attractio fit per venas epa-
tis vniētes ad stomachuz.

Intellige q: l3 vt i plu-
ribus attractio humoz p
medicinas nō sit nisi a ve-
nis: inter dū tñ p̄rāsīt vsqz
ad mēbra plurimū remo-
ta a vijs ductuum vt vsqz
ad cūtes: vt dicit̄ A B chuc
in. c. ij. p̄ime intētiōis de
recificatiōe medicīnarum
simpliciu. Dicit̄ ibidē vl-
terius q: medicina potest
trahere a quolibet mēbro
totius corp̄oz: s; diuer-
sificatur in facilitate attra-
ctionis fm mēbroz dī
uērfatē.

si ppter duas cās. Una quaz ē qm̄ medicīa vētris solu-
tiua velociter penetrat ad ītestina. Et altera ē qm̄ cum
medicīa vētris solutiua bibitur: nā pperat ad hoc vt ex
venis mēseraicis ad īferiora expellat et n̄ ad supiora qm̄
hoc ppiquius ē et facili⁹: et qz illud qd̄ est post eas nō ēt
ipsas p̄p̄imit. Et hoc quidē est ex eo qd̄ nām mouet vt
ex propinquoib⁹ expellat vijs.

¶ Hic dat cās quare virtus expulsiua qn̄qz humorē at-
tractū a medicina expellit p vomitum: qn̄qz p secessum. Et
diuidit in duas ptes. ¶ Primo declarat qz multoties per
medicinā vētris euatur humor: p secessum. 1. qre qn̄qz p
vomitū vt per medicinā vomitiuā. 2. ibi: medicīne vero.
¶ Prima in duas. p. facit qd̄ dictū ē. 2. mouet vni erro-
rem circa hoc. 1. ibi: qd̄ si medicīna. ¶ In prima pte di-
cit Auic. qz qn̄ bibitur medicīna solutiua vētris raro acci-
dit qz hūor ascēdat ad stomacū. Et si ascēdat hūor ad sto-
macū declinat iste humor ad vomitū. i. aliquo mō icli-
nabit ad vomitū esto qz nō vomat. Et tūc assignat duas
cās huius dicti. ¶ Prima ē ex parte medicīe qz medicīa vē-
tris solutiua velociter penetrat ad ītestina et id ad ītestina
trahit. 2. cā ē qz qn̄ talis medicīa labit natura pperat ad
hoc vt expellat humorē p mēseraicis ad īferiora. s. ad in-
testina et nō ad supiora. Cā aut huius scēde ē qz ista via est
ppingor. 2. qz ista via ē facilio. 3. qz illud qd̄ ē post illas
mēseraicis q vadunt ad īferi⁹ non p̄p̄imit eas. Et hoc in-
telligit Dy. qz illud qd̄ ē ppe nō phibet eas ab expulsiōe
ipsaz materierū. et hoc est qz nā mouet vt expellat ex vijs
ppiquiorib⁹. Et tu intellige qz illud qd̄ est post mēseraicis
ad ītestina vadēs non p̄p̄imit eas aut non phibet eas ab
eaz expulsiōe qz ista non hnt nām refugientē a receptiōe
supfluitatū ītestina sicut stomac⁹. Et ideo ptes stomaci p
quas mēseraice sue terminant q sūt post mēseraicis ne re-
cipiāt malas nās magis p̄p̄imit et magis stringūt mēse-
raicas qz ptes ītestinoz. ¶ Ultimū aut dictū qd̄ hic est:
Et natura mouet vt expellat ex vijs ppinquoib⁹: itelli-
git qz ista resistētia et p̄p̄ressio est data magis a nā partib⁹
superiorib⁹ vt nā expellat ex vijs ppinquoib⁹. s. partib⁹
epatis. ¶ Circa istā partē nota qz Auic. ponit duas cās.
vna ex parte medicīe: scdaz ex parte nāe corporis humani.
Et ex parte nāe ponit tres cās. ¶ Prima est ppinquitas. 2. fa-
cilitas: qz ille mēseraice sūt latiores. 3. defect⁹ phibētis.
S3 Adscue in suo de solatiōe medicīnāz itētiōne p̄ia. c. ij.
enumerat sex. Quaz p. est declinatio hūoris ad īferio-
ra. sunt ei⁹ graues et ideo ad īferius declinat. 2. est qz vie-
ductū per quas nā ducit ad medicinā plures terminat
ad ītestina. vñ multo plures sūt mēseraice q ad ītestina ter-
minant qz q ad stomacū. 3. cā est qz ītestina sunt ordina-
ta a nā vt sint mēbra expulsiōis nō ita stomac⁹. Et hec
3. cā intelligit qz ītestina fortiorē habeāt virtutē expulsiuā
aut qz mēbra expellentia nāltē inclinant ad ītestina pelle-
re. 4. cā est qz meli⁹ est pellere ad ignobilia qz ad nobilia.
Et ideo mēbra sua virtute expulsiua plus adiunāt ad mo-
tū materiei ad ītestina qz ad motū ad stomacū. 5. cā est
vna de causis positis ab Auic. s. ppinquitas vie. 6. cā est
qz dato qz nā vadat ad stomacū: stomac⁹ hz cā magis
expellere p ītestina qz p meri: qm̄ id facit supfluitas. ¶ Itaz
porta īferio: deputata est expulsiōi et superior attractiōi:
et ideo villi sunt eo mō dispositi quo facili⁹ est ad illā trās-
mutare id qd̄ d̄z expelli. Et sic vides qz Adscue nullā po-
nit ex pte medicīe cās descēsus ad ītestina. Auic. aut qn̄qz
cās enumeratas a Adscue p̄p̄hendit sub vna. s. sub faci-
litate: p̄p̄ter illas tñ quinqz cās facili⁹ trahit ad ītestina
aut mouet humor qz ad hos. Circa ptes dubitat.

Utrum dum medicina solutiua tra-

hit humorē remaneat in stomaco vel ītestinis: Qd̄ in sto-
maco p̄z ex Adscue i suo de solatiōe cañ. p. c. ij. dum di-
cit: Attractio ei⁹ nō est nisi a venis et occultis ductib⁹ cor-
poris dū humor euandus vsqz ad stomacū repat. Et ideo
sentit Serapio 7. breuiarij. c. x. et multum exp̄ssus dicit:
Aut vero remanet medicina i stomaco et attrahit humorē
pp̄uū sibi. i. p̄p̄mis ideoz p̄z experientia qz recipiētēs medi-
cinā solutiua: si postqz icipit operari: ante tñ p̄pletā ope-
rationē conēt vomere: videt manifeste substātia medicīe:
et ita in ore sentiūt: ergo medicina remanet i stomaco etiā
dūz vētres soluit. ¶ In oppo^m est Auic. qz dicit vñ cām
quare ē solutiua vētris et nō vomitiua esse qz velociter pe-
netrat ad ītestina. ¶ Cōfirmat: in illo loco d̄z stare medi-
cina attractiua ad quē terminat motus attractionis: ipsa
ei⁹ trahit ad se sicut magnes. S3 ad ītestina terminat mot⁹
attractionis quādo d̄z soluere ventrē: ergo in ītestinis ma-
net medicina. Adinoz p̄z qz in ītestinis icipit motus expul-
sionis pluriū talū materiez vt dicit Auic. hic. ¶ Pro du-
bio sequēdo cōez viā dicit qz medicīa solutiua hz plurimā
sui pte remanet i stomaco p maiorē pte t̄p̄is sue opatiōis:
et hoc notat experientia dicta d̄ vomitu. dico aut hz plurimā
p̄te sui et n̄ hz totū: qz ex reubarbaro videm⁹ māifeste vri-
nā tigi tictura reubarbari: et sili pulpa cassie añ p̄im^m sue

Contra istā primā cās
videtur ēē id qd̄ dicitur a
Adscue in suo de cōsolati-
ōe medicīnāz simpliciuū
intentiōe prima. c. ij. para-
pho. j. Per vētrē aut edu-
cūt et. vnde ibi inuit qz
medicīne quecūqz existē-
tes i stomaco attrahūt hu-
morē ab epate et alijs mē-
bris que eis est pp̄uū at-
trahere ad ītestina: deinde
fm̄ exigitē modū virtutis
nālis p̄uūat eius motus
et euacuat per inferi⁹:
ergo nō velociter descen-
dūt vt dicebat. postea dicit
qz medicīne secessiue ma-
nent in stomaco donec re-
ducte sint de potentia ad
actū: et modicū postea: s3
nō toto tempore sue attra-
ctionis sicut medicina vo-
mitiua: sed cito labuntur
ad ītestina.

opatiōis: qd̄ nō ēt nisi hz aliquā pte penetrat ad venas.
p̄z ēt per aliā experientiam: qz in illis medicis in quib⁹ sumit
pulpa cassie qz castia ē euata cessat operatio medicīne: et id
si medicina trāsiret cito ad ītestina cū ab illis cito expel-
leret impediret opatio eius. Dicēdū tñ. 2. qz medicīna so-
lutiua nō stat in ore stomaci: imo subito ad fundū stomaci
descēdit et circa fundū sunt ītestina: et id ipa cito descendit
ad ītestina nō qz sit in corū cōcauitate sed iuxta illa. Et id
dicūt cōiter doctores qz virtus ei⁹ ē in ītestinis et qz ipa
illuc descēdit fm̄ virtutē et nō fm̄ corpulentia. Et hec est
cā qz trahit hūor: ad ītestina de se sicut si magnes ēt in
vno sacco cui alij sacci circūponerent in quib⁹ ēt ferruz:
ferrū in illo sacco existēs non erit faccū suū sed mouēt i
loco sui sacci vsqz ad vicinitatē saccoz i quo ēt magnes.
Et per hoc p̄z auctoꝝ experientia et cōcordia.

Qd̄ si medicina virtutē haberet attractiua que hu-
morez comitaret esset natura virtutis expulsiue magis
digna vt in sano et forti superaret: licet medicina non at-
trahat nisi ad viā signataz.

¶ Hic remouet vñ erroꝝ: et error ē iste. Quidā dicunt
qz medicīna solutiua d̄z ire ad locū vbi ē humor: ad hoc vt
ipz melius trahat. Auic. hūc erroꝝ remouet duab⁹ rōib⁹.
¶ Prima ē ista. Si medicīa hz virtutē attractiua que tamē
ad hoc vt trahat d̄z comitari humorē. i. d̄z iungi cū hu-
more: sequeret qz in sano corpore et fortia tali medicina ma-
ior fieret euatio. Cōsequēs falsum et cōtra supradicta. Et
sequētia p̄z qz talis medicina nō euaret nō qz alterando
hūorē faceret ipm̄ icōueniētē mēbro et sic virtus mēbri ex-
pulsiua isurgeret ad expellēdū. S3 si ita ēt in sano vel in
forti fieret potior expulsiō: qz virtus expulsiua ē fortior in
sano et forti qz in infirmo et debili. Dy. tñ hz aliū motiū in
exponēdo. Nā dicit qz medicīna de se maiorē hz aspectū
ad hūores corporis sani qz ad alios sicut magnes melius at-
trahit ferrū in optia dispoē et sic magis cū alteraret. Ergo
aut nō video quare medicina habeat maiorē respectū ad
naturalē qz ad preternalē hūorē: tūc enī per idē diceret
qz i corpore infirmo magis euaret hūores bonos qz malos
si magnes illos respiceret. nec solueret hoc argumētū a Dy
no qz simili mō solueret rōnez Auic. intellectā vt ipse intro-
ducit. ¶ 2. rō: medicina attrahit hūorē ad vñ viā assigna-
tā. s. ad stomacū vel ītestina: sed hoc nō faceret si iret vsqz
ad hūorē et ibi alteraret ita qz virtus expulsiua infur-
geret: ergo nō oꝝ qz vadat ad hūorē. Adinoz p̄z: qz si hu-
mor pellit a virtute mēbri expulsiua cūz mēbra p̄pellat p
varias vias sibi vicinas: sequit qz talis medicina euaret
per tales vias: qd̄ est falsuz. S3 pro maiori rei declaratio-
ne dubitatur.

Utrum medicīa solutiua vadat ad

humorē attrahēdū: Ad partē affirmatiua arguit multi-
pliciter. ¶ Et p̄io sic: medicīne puocatiue vrine vel sudo-
ris et sp̄ti vadūt ad hūorē que d̄z euare: ergo a simili et so-
lutiue ventris. Assūptū et cōsequētia p̄z. ¶ 2. sic: reubarba-
rū et pulpa cassie vadūt ad hūores et trāsiret ad venas: et
go similis et alie. Assūptū p̄z: qz tingunt vrinas mixtura
sua: qd̄ nō ēt nisi aliqua pars eoz trāsiret ad venas. ¶ 3.
hyere et pillule purgatiue caput d̄bet accipi post cibū ap̄d
somnia: et nō nisi vt vapor earū meli⁹ petat caput: ergo et.
Assūptū p̄z p̄ tertij illo. c. Lū mām euare volueris et.
i. s. de pillulis et hyeris: et sexta tertij de cura egritudinū
lingue. vbi postquā dicit qz curat cū alteratiuis et soluti-
uis dicit: et oportuni⁹ quidē bibitur hec post cibū. ¶ 4.
sic: possibile est in aliqua medicina esse vim alteratiua per
quā inducit qualitātē motiua hūoris nō ad medicinam
s3 ad mēbrū distans ab ea: vñ catarides posite in collo et i
alys cauterijs qn̄qz faciūt mingere sanguinē et imprimunt
humoris pp̄rietatē vt moueat ad vesicam: ergo possibile
erit dari medicinā a pp̄rietate mouētē humorē ad ītestina:
sed tales melius euant euādo ad hūorē: ergo saltez i aliq
ē verum qz euat euādo ad hūorem. ¶ 5. sic: si medicina
nō trāsiret ad hūorē nō videret cā quare cōpleta euacua-
tione i duob⁹ similes medicīas sumētib⁹ si vñ eozuz
exponat se aeri frigido alter vero nō: i illo qui infidabit su-
pueniet flux⁹ vētris: i alio vero nō. S3 hoc n̄ ē vez vt no-
tat experientia. Oꝝ ergo qz ipa ad trahēdū hūorē vadat. Et
p̄z assūptū qz nō ē alia cā nisi qz ifrigidato corpe vapo-
res medicīe dissip̄ p corpe si p̄nt eralare et remanētēs al-
terāt hūores vt moueat ad ītestina: et sic vñ qz medicīa va-
dat ad hūorē attrahēdū. ¶ In oppositū ē Auic. hic et Se-
rapio 7. breuiarij. c. io. et Adscue de solatiōe medicīnāz et
fere oēs medici. ¶ In isto dubio sūt q̄tuor cōes opiniōes
p̄ qz valde antiqz volēs qz medicīa solutiua vadat cū sui cor-
pulentia ad hūorē attrahēdū: et istud i sup̄ficie verboz vi-
det sensisse Aristoteles prima particula p̄blematum pro-
blemate 4. in dādo modū quo farmaciā soluntur: dicit
enī qz i vētres ingrediūtur: diffundūt: et serūt: fm̄ quos
poros nutrimentū fert i venas nō digerit fm̄ vincētes ere-
unt ferētēs molestiā ipis: et appellat hec purgatio es aurū
et argētū: et talia idigestibilia quedā sūt ab aliquali calidi-
tate:

Cōsimile dubiuz
mouet Gēllis in ex-
positiōe lre imediate
p̄cedēz et ponit qz
dā argumēta que nō
inferit hic magister.

tate: s; nõ bñ diffunduntur i mebrã: vnde lege ibi et videbis q; plane vult pharmaca debere diffundi p cor: p et nõ dige/ri. ¶ Contra hanc opinionẽ ex experientia q; sentimus me/ dicinã in stomacho tpe sue opationis et dñ soluit et aliqñ vo mitũ expellit. ¶ Et cõtra hanc arguit Aui. hic duab; tra/ tionibus suprapõsitis in littera q; sequeret ex hoc q; ma/ gis eüaret i sano et forti. Sequeret q; nõ deberet trabe/ re tñ ad viã assignatã. s. ad stomachũ. Et cõtra eãdezẽ rõ Serapionis 7º bzeuarij. q; si medicina cõiugeret humori in venis aut in alio mebro ibi retineret humore: sicut ma/ gnes si cõiungit ferro retinet ipm et per cõsequẽs medi/ cina nõ solueret. vnde dixit caplo pno: Et si medicina esset illud et penetraret ad humore remaneret ambo simul i me/ bro postquã eüaret. Et cõtra hanc opinionẽ sunt fere qua/ si ocs famosi medici. ¶ Scda opinio voluit q; medicina h; partes diuersas qualdã. s. grossas et quasda subtile. et q; fm subtile ptes penetrat vsq; ap huõrẽ: s; grossas re/ manet aut i stomacho: aut in intestinis. Et hoc declarat q; qdã sunt medicie magis euatiue ab vno mebro q; ab alio et magis a remotis vt q; eüant mãm iuncturaz et neruoz: sed hoc nõ ẽ per solã alterationẽ cũ vndiq; bẽant alterare ergo erit ppter suos vapo; delationẽ vsq; ad locũ vnde v; fieri attractio. Cõfirmat. q; cũ intendim; magis ab vno mebro eüare: si nõ habem; solutiũ respiciẽs d; p; pietate mebrũz pmiscem; aliquid qd ducat virtutẽ solu/ tiuã ad mebrũ: vt puta rẽ aliquã que ad mebrũ illud attra/ hat et simul euz ea aliqñ de vapo; medicie cõducit. ali/ ter eiz nõ videt modus per que attrahat virtus medicie ad locũ. Cõtra tñ hanc viã ẽ rõ Cõciliatoris: q; vapo; me/ dicine mot; ad huõrẽ h; illius humoris virtutẽ attracti/ uã: ergo cũ cõiungit humor i mebro ẽ cã quietis huõris ibi et nõ motus eius ad intestina: et p cõsequẽs ho;ũ vapo/ rũ multitudo potius ipeditiua eẽt q; iuuatiua. ¶ Tertia opinio videt Aui. et Alesue et Serapionis et Mõalicbatris et oim fere medicie auctozũ: et q; medicina solutiua vẽ tris h; virtutẽ attractiuã huõris ad se. Et iõ dicit q; nõ o; q; medicina vëtris solutiua debeat moueri ad hu/ mores attrahẽdu; et hoc per rões que sunt ptra alio; po/ sitões. Addit tñ moderni quidã hãc rõez: Si medicina vadit ad huõrẽ hoc ẽ q; huõr; trahit medicinã: aut q; mē/ bra trahit illã: aut q; ipa per se mouet ad illũ. S; nõ põt dici vltimũ q; in medicina nõ ẽ virtus pgressiua: nec scõz q; tñc humor trahit medicinã: qd nõ ẽ auditũ. nec põt di/ ci p m; q; fere ois talis medicina aliquo mō precipit vene/ ritate. nõ mebrã expellit talia et nõ trahunt: ergo sequi/ tur q; nullo mō mouebit medicina ad humore. Et confir/ mat q; nec fm se nec fm aliquã sui partẽ op; q; vadat ad huõrẽ attrahẽdu; q; medicina attrahit huõrẽ sicut ma/ gnes ferrũ. S; magnes nõ vadit ad ferrũ nec fm partem vapo; osam nec fm cõpulsã: ergo nullo mō medicina va/ dit ad huõrẽ attrahẽdu;. ¶ Quarta opinio vult q; licet medicina fm partẽ cõpulsã nõ vadit ad huõrẽ tamẽ nõ ẽ incõueniẽs: imo multoties accidit q; fm aliquos vapo/ res ab ea eleuatos versus huõrẽ moueat: et ista ẽ bipita. ¶ Iã Cõciliator differẽtia iã vult q; vapo; ista nõ pue/ nit vsq; ad huõrẽ attrahẽdu;: s; qñ medicina attrahit a lō/ gino vapo; a medicina pducunt vsq; ad certã di/ stãtiã vt facili; alteratio quã facit medicina pcedit vsq; ad huõrẽ: s; nõ cõiungit humori. vñ dicit Cõciliator eodẽ mō inquatũ medicina cũ attrahit a remotis mediũ realiter imutabit: nõ tñ q; hec realis imutatio huõri occurrat ali/ quo mō: naz tñc pfa occurret accidẽtia vel incõueni/ entia. hec Cõciliator. Dy. aut i huõ; loci explanatõe dicit q; vapo; eleuant a medicina vsq; ad humore; pueniẽtes non ad ipm attrahẽdu;: s; ad disponẽdum vt facilius at/ trabatur. ¶ Iã sicut ferrũ prius cõficutũ cum magnete fa/ cilius attrahit q; non cõficutus alijs paribus: ita humor alterat; a vapo; medicie facilius trahit ad medicinã q; nõ alterat; alijs parib; et ideo dixit Dy. q; si hoies scõz opiniois hoc voluerunt dixerũt verũ. Cõtra tñ Dy. opi/ nionẽ pcedit rõ Cõciliatoris q; vapo; puct; huõri agit ad huõrẽ tenẽdu; sibi cõiunctũ: ergo poti; impedit q; iuuet medicie attractionẽ. Cõtra Cõciliatorẽ aut videt q; va/ po; si vsq; ad quãdam distãtiã multiplicat et v; attrahit humor anteq; ad stomachũ et intestina pueniat v; ad illã di/ stãtiã venire et ad minorẽ: ergo o; q; aliqñ vapo; pinguat humorũ q; trahit: et fit realis imutatio quã facit medicina in medio de necessitate et occurrit aliquo mō huõri attrahẽ/ do et sequunt; iconueniẽtia dicta ab eo. ¶ Rũdendo ergo ad istã qdõez dicã illud qd ego puto fuisse de mête Aui. in ista mã: qd ego puto vtz. ¶ Iõ quo dicẽdu; q; Aui. ñ loq; in isto. s. nisi de medicina euante p attractionẽ quã dicit vëtris solutiua: et nõ itẽdit negare possibilitatẽ alteri; mo/ di euandi p ventrẽ determinatũ humore: s; illũ tanq; nõ multoties ptingetẽs derelinquit. ¶ Nota q; aliud ẽ di/ cere medicina h; virtutẽ attractiuã q; comitat; humorez: et aliud est dicere q; medicina põt aut fm se aut fm par/ tez iungi humori attrahẽdo: et q; dicere q; ppter tales iunctionẽs forti; moueat humor ad exitũ p fluxũ aut per vomitũ. ¶ Iã dicere q; medicina h; virtutẽ attractiuã q;

comitat; humore: est dicere q; hec virtus nõ trahit nisi dum est comes huõris. i. dñ est iuncta humori. et hoc nõ requirit de alijs duob; dictis. Iã habitis pono pclusio/ nes de questio. ¶ Prima pco: nõ claudit repugnãtiã nãlez inueniri medicinã humoris ad itestina solu motiuãz siue ipsa sit in itestinis ponẽda siue extra. ¶ Probã: põt da/ ri medicina q; ducit virtutẽ medicie et cõpulsã suã ad caput et alia q; ducit ad cor: et sic de alijs mebris ẽt esto q; in picipio talis medicina nec sit i capite nec sit in corde: er/ go pariter poterit dari medicina humorũ hoc nõ motiua ad mebrũ. s; nõ est maior rõ de capite qd iuenit medicie: vel duz est extra caput mouet mãm ad ipm q; de itestinis vel alio mebro: ergo põt dari medicina: que dñ est extra in/ testina est ductiua huõris ad ea vel trãmissiua. forte di/ cit hic q; tales medicie q; dicunt ducere virtutẽ alioz ad mebrã aliqua sunt tales q; trahunt ab illis mebris tãq; pueniẽtes. s; nõ est ita de solutiua: q; quodãmo ẽ veneno/ sa et non trahit a mebris: imo potius expellit. Contra: can/ tarides ducit ad vias vrine mãs et humore: imo mouent ad illas: vt p; in cauterio qd de cãtaridib; positis in collo facit mingere sanguinẽ: vt p; ex Aui. 2º can. c. p;io au/ croitate Gal. cũ dicit: Inquit Gal. q; ipsa exulcerat ve/ sicã: et est ppterea qd facit mãs acutas declinare ad eã. Et pstat q; ille cãtarides remanent ad vesicã: ppterea et non mouent cũ sint vesice vlceratiue nõ sunt ei pueniẽtes: p; psequẽs non attrahunt: ergo stabit moueri medicinã ad mebrũz determinatũ l; a mebro non attrahat. Cõfirmat: venenũ ppte sumptũ petit cor et aliud petit pulmonem et aliud alia determinatã mebrã. S; pstat q; mebrã nõ tra/ hũt illud qd est eis venenũ: ergo medicie mouet ad me/ bra: vel si venenũ trahit ad mebrã que ledit: a simili pore/ rit medicina esto q; mebrã non trahit illã. ¶ Pterea ali/ quis est magnes q; expellit ferũ: ergo pariter poterit dari medicina pellens humore. Et vltra sicut dat medicie at/ tractiua ita dat expulsiua: ergo sicut dat medicie trahẽs a determinatũ mebro: ita dabit pellens ad determinatũ mebrũ: et psequens erit possibile tale mebrũ esse itesti/ na. Cõfirmat q; vnum et idẽz mebrũz diuersas res trã/ mittit ad diuersa mebrã: vt epar colerã ad chistũ et melã/ colicã ad splenẽz et aquositate vrinalẽ ad renes: et cor spi/ rit; in artariã et sanguinẽ in venã artariales: ergo possibi/ le erit hoc nõ medicinã trãsmittente ad determinatũ me/ brũz determinatũ humore. et plurime siles rões fieri pos/ sent p istã pcolone. Et hoc sequit q; nõ claudit repugnã/ tiã aliqua esse medicinã determinatũ humoris educatiã q; melius moueret humore ad itestina illi iuncta q; nõ pui/ ret. Ad medicina eiz de qua loquit ista pco fortius imuta/ rit humore: cũ esset illi vicina in mutatõe pperente ad ite/ stina q; duz esset distãs ab eo. ¶ Scda pco: verisimile ẽ multaz medicinarũ solutiuarũ partes hoza qua soluit trã/ fire vsq; ad huõrẽ trahẽdu; et euandũ. Istud p; ad ex/ perientia de reubarbaro et pulpa cassie. Iã cuz coz attra/ ctio fit ab epate vsq; ad epar trãseunt: et vltra cũ suis par/ tib; pmitit et cuz vrina trãsũt; figunt vrinã vt notat experientia. ¶ Tertia pco: trãsit; taliaz ptiaz ad humorez trãhẽdu; qñoz iuuat ad augẽdu; fluxũ. p; talis trãsit; facit humore alterari qñitate p quã iclinat iungi cuz tali medicina: et post talẽ alteratõe; vapo; ille medicinalis rece/ dit et dissoluit relinqũdo humore alteratũ q; post p residuũ remanẽs i itestinis et stomacho multo facili; trahit. et hanc vult Dy. ¶ Quarta pco: plurimũ talis iunctio et trãsit; medicie ad huõrẽ attrahẽdu; ẽ cã euatiõis diuerso/ rũ humore. Iãec p; q; plurimũ medicina aut vapo; eius i mebro alterat plures huõres sicut plures inuenit nõ solu; alteratiõe spãli sed reali pmutando ipos a ppria natura et iducit i mebro violẽtia vnde mebrũ conat eos expelle/ re et aquã nociuos. ¶ Quinta pco: trãsitus vapo; ose par/ tis medicie vsq; ad certã distãtiã põt iuuare ad facien/ dũ huõrẽ facili; trahi. Iãec ẽ Cõciliatoris differẽtia iã allegata et pbat per rõez suã. ¶ Sexta pco: si medicina hẽret virtutẽ attractiuã que humorem cõcomitare; alijs piibus in malicia humoris euandi plus eüaret in sano et in forti q; i debili. ¶ Probã: q; talis medicina si eüaret p vir/ tutẽ attractiuã et nõ per trãmissiua: et cuz hoc cõcomitat; huõrẽ nõ põt hoc facere nisi faciendo huõrẽ extrancũ et ma/ gis stimulantẽ virtutẽ. Aliter eiz nõ facit. Cũ eim sit hu/ mori cõiuncta iã cõseuta ẽ sine itẽũ i attractiõe. s. p pre/ sentiã attracti: ergo nõ trahit: et sic per tractũ nõ facit mo/ veri medicina huõrẽ. Si ergo moueat nõ erit nisi stimula/ do virtutẽ expulsiua. S; huõres qui eüant ppter stimu/ lũ expulsiue virtutis fortius expellũt in sano et forti: ergo i sano et forti fieret hec euatio maior. Et hoc est q; Aui. vo/ luit in prima rõne. Et quo sequit q; cuz nulla videt talis opatio fortio: in sano et forti q; in debili: q; ibi medicie at/ tractiue nõ comitant; humore nõ exposito. Et tunc rĩdeẽ ad argumẽta principalia. ¶ Ad primũ rĩdeẽ cõcedẽdo q; põt ẽ aliqua medicina solutiua vëtris que hoc facit: imo et lubricatiua et cõpulsua hoc faciũt. S; nõ sequit q; illa que eüat per attractiuã virtutẽz debeat comitari humo/ rẽ ad sensum datũ. ¶ Iã ille puocatiue nõ puocãt p vir/

tute attractiuā. ¶ Ad. m. cōcedit totū. ¶ Ad. 3. m. cōcedit vt p3 in vna cōclōne: vapores cibi ducit vapores medicie ¶ q. i. unaf ad euandū per illos mō dicit i cōclōne tertia. ¶ Ego aut puto q. nō sit ita regulare dare medicias solutiuas cū cibo: r. iō nō do nisi ex cā. Et dicit q. Auic. p. tertij loco allegato dat pillulas illas afeyeret an dormitio nē: sed nō dicit q. p. comederit. Similr dico de iō. 3. ter tij de cura egritudinū lingue q. dicit q. cōmodi illa ex hibenē post cibū referē ad primū. s. ad electuaria r. medicinas alterātes. ¶ Ad quartū dicit q. illud q. d. cōcludit ē verū vt dicit i prima cōclōne. Sed Auic. de illa manerie medicinarū i illo. e. nō loquit. ¶ Ad quintū dicit q. vapores medicie vadūt ad humorē qui trahit d3: sua tñ virtute attractiuā nō trahūt cōcomitādo humorē ad sensū datum i primo notabili: imo diuersos humores alterāt vt dicit cōclōsio quarta. Et hec de ista questione.

¶ Medicie vō vōitū faciēt dispō ē diuersa ab hoc: qm cū i stōaco fuerit i eo morabit r. hūorē ab istis ad seip sā attrahet r. sua virtute supat ad resistēdū virtuti nātī. ¶ Hic docet modū quo cūat per supius vomica medicina. Et diuidit in duas. ¶ Prmo facit hoc. 2. r. dicit tacito dubio. 1. ibi: r. scias. ¶ Prmo dicit q. dispō medicie facitētis vomitū ē cōtra illud q. dicitū ē de medicina solutiua vētris q. ipa cū fuerit in stomaco morabit in eo r. trahet humores exites in intestinis ab ipsis ad stomacū ad se ipsa r. sua violēta virtute supabit r. resistet virtuti expulsiue itestinoz inclinātiū mouere per iseri. ¶ Nota ergo q. sicut dicit de medicina solutiua q. velociter descēdat ad itestina ita de hac dicit q. morabit in stomaco r. intelligit quoad supiores ptes. r. vbi dicit de solutiua q. velociter descēdit q. bibi nā pperat r. expellit per iseria: hic dicit q. medicina vincit virtutē hāc r. ē resistit sibi r. trahit humorē ad stomacū: r. hoc nō ē nisi ppter medicie violētā virtutē. ¶ Nota tñ q. vltra has duas cās: quarū vna ē morari in stomaco: r. alia est ad ipm ex intestinis trahi: Adhuc addit duas alias cās: quarū vna ē q. debilitet partes supiores stomaci: alia ē q. sit agitatiua r. cōmotiua foriter. ¶ Nā ventositas generādo subtilē humorē exitem i stomaco ne in fundo morēt: r. iō stimulas supiora pellit vomitū. Et si dicat q. alia r. tertia sit q. medicina sit subuerfua: q. valde abhominabilis saporis r. odoris: ita q. fumi q. eleuant ad meri r. ad os incitēt ad motū per supiora erit 3. cā r. sunt oēs manifeste.

¶ Et scias q. plurimū attractōis hūoz quos medicie attrahūt nō ē nisi ex venis r. ex eo q. d. ē multe ppinquitatis: qm attractio sit in venis r. i eis q. nō sūt vene sicut humores qui sūt i pulmone qui ppter vicināte ad stomacū r. itestina trahunt i3 in venis nō vadāt.

¶ Hic remouet dubiū q. ei3 supi dicit q. attractio humorū nō ē nisi in venis ne quis putet q. dicit illud exclu dēdo alias vias. Dicit q. scias q. attractio humorū vt plurimū nō ē nisi per venas aut p illud q. d. ē multe ppinquitatis: vt verbigrā hūoz exites in pulmone trahūt ad stomacū absq. ingressu ad venas ppter ppinquitatē. Ex quo tu vides modū quo cōiter sit euatio p vomitū aut fluxum p medicinā solutiua. Nā si sunt hūozes in loco multū longiquo r. extra venas ingrediūtur venas vicinas per poros: deinde de paruis venēdo ad magnas tandem veniūt ad epar r. p portā r. mēseraicas trahūt r. ad intestina in stomacū r. postea a virtute expulsiua illorū expellūt extra. Si aut sunt vicini: tūc si non sunt i venis nō ē incōueniens q. per poros trāseāt i poros stomaci r. intestinoz: r. per illos stomacū ingrediānt.

¶ Et debes scire q. attractio q. fit p nares ex medicis fccis ē cā euandi hūozes a corpore sicut in idropisi.

¶ Hic vt supra dicit ponit casū. nō ppter de materia capituli sed habēs affinitatē quādam: dices q. tu debes scire q. attractio que fit p nares ex medicinis fccis ē cā euacuandi humores a corpore sicut in idropisi. Et vult Auic. q. piper aut p diti aut helebor: q. trahūtur euacuāt: s3 istoz euatio fit p sternutationē r. p exitiū flegmatis in forina humoralī. Odorare aut nigellā r. poma descripta ad catarrū ē soluit hūiditates r. sic euānt corp r. p caput. Et ē ista euatio similis euatiōi q. fit i idropisi cū eplastro aut eric catino exterius appposito vt arena calida aut faculis calidis aut balneis. Nō ergo itēdit: Auic. q. corp: idropici euānt attractōe p nares: s3 q. sicut corp: idropici euānt p quāsdā medicinas fccas exteri appopitas: ita euāntur p medicinas fccas attractas a narib. r. hoc ē claz intelligēti.

¶ Ca. 3. m. de regulis spālibus solutiōi ventris.

¶ Am in precedenti sermone ostēdim q. nō sit corp: preparādū ad recipiēdū id q. d. venitrē soluit anteqz purget cū amplificatōe poroz r. lenificatōe nāe r. ppter i egritudinib.

fridīs: r. ad sūmūz nāz mollificare antequā vēter soluat est pperēs regula i qua exillit securitas nisi i eo qui colirice passioni valde ē aptus: ex hoc nāqz nihil istī ē faciēduz qm esset causa superfluitatis que ei accideret.

¶ Postquā in pcedēti. e. Auic. posuit regulas cōes solutiōi ventris r. vomitui: in hac pte ponit spāles regulas si gillarim istis euatiōib: correspondētēs. Et diuidit in duas partes. ¶ Prmo facit q. d. dicitū ē de solutiōe vētris. 2. de vomitu. 1. ibi: hoies qui sunt. ¶ Prmo in duas. p. ponit res pertinētēs solutiōi vētris. 2. docet eligere medicinas cū quib: talis euatio ē faciēda. 1. ibi: medicinarū vētrē. ¶ Prmo in duas. p. facit q. d. dicitū ē. 2. docet occurrere errori cōmissio vel accidētib: malis sequētibus taliz euatiōes medicinarū. 1. ibi: r. significatōib: p. in duas. p. docet quid agēdū ante potū medicie. 2. quid post ei3 assumptionē. 1. ibi: per vna colūnā. cū aliquis medicinarum. ¶ Prmo in duas. p. ponit casū. vles fere oēs purgationes respiciētēs. 2. specialiores sūm dispōnē corporis purgandi. 1. ibi: cū aut aliquis. ¶ Prmo in quattuor: sicut q. tūo: sunt casū. 1. ibi: ex cā pterea. 2. ibi: balneū. 3. ibi: fricatio. ¶ Prmo in tres. p. repetit quedā dicta sup: que per casū. sunt hic hūda cū exceptiōe. 2. docet quid faciēduz in his qui a regula excipiūtur. 3. docet ex quodā accidente cognoscere aliquos q. a regula sunt excepti. 1. ibi: solutiō. 3. ibi: trauli quoqz sunt. ¶ Prmo dicit ostēdū ē in pcedenti sermone quō sit corp: preparādū ad sūmēdū medicinā purgantē per ventrē antequā sumat cā ex apitioe poroz r. lenificatione nature r. ppter i egritudinib: frigidis: r. summatiz mollificare nām anteqz def solutiū est cōpētēs regula i qua ē securitas nisi i illis q. sunt parati colirice passioni. nāz istis nihil eoz est faciēdū q. esset cā superfluitatis flux: r. hoc totū ē habitū i caplo imediate pcedenti. ¶ Et nota q. pparatio ē triplex: quedā respectu viarū p quas ducit humor: quedā respectu humoris r. qdā respectu mentis per q. sit expulsiō. Et exceptio illorū q. sunt apti colirice passioni ē ppter de tertia pparatiōe: q. digō humorū in oibus d3 pponi. In fridīs aut egritudinibus ppter dicit hoc faciēdū: q. fridi humores difficilē euānt r. sūt cōiter magis idigētes digōne r. viarū apitioe vt supra dicitū est.

¶ S3 dubitat hic vtrū digestio humorū vel cānaliz vel poroz apitio sint pmittēde i corpib: paratis colirice passioni: Et videt q. nō: q. oē q. d. pparat ad magis fluēdū vel fluxū magnificādū ē multuz timēdū i istis an assumptionē farmaci: sed digō r. cannalium apitio sunt huiusmodi: hec enim faciūt farmacū magis educere: ergo ista sunt vitāda.

¶ In opp. tñ arguit saltē de digōne: illud ē pmittēdū q. d. bonoz humorū euōnez pphibens r. remouēs euōnem maloz: sed digō huiusmodi ergo d3 pponi. ¶ Dieterea cānaliz apertio remouet maloz accidentiū difficultatē euz dicitū sūt supra q. reddit corp: secuz a pena: ergo ē pmittēdū. In isto dubio rident cōiter auctores q. digestio r. cānaliz apitio sunt pmittēde in paratis colirice passioni s3 nō mollificatio. cā est q. ista sunt pmittēda quib: nā est magis potēs libere sequestrare benignū a malo r. sine malis accidētibus illud libere euāre: sed in corpib: colirice passioni paratis: digestio r. cānaliz apitio sunt huiusmodi: ergo sunt pmittēda. Adino: p3 q. si humor: nō sit digest: nō ē obediēs virtuti: r. sic nō facile sepāt a benigno. Et si vicisunt oppilate mali hūozes in via magnificānt: mora r. pinctio cū inuatiōe r. angustia r. dolor: nec d. istis sequitur nocumēta notabilia i istis quib: pp que dimittant ergo r. ¶ Ad argumētū cū dicit q. ista augēt fluxū dicit q. per ista auget fluxus mali r. peccātis humoris n. aut boni: imo istū diminiuit cū per hoc virt: liberi separet bonū a malo: r. q. nō tāto tpe maligni hūoz remaneat agitata i corpore: s3 p ipi mali humoris r. farmaci citā euacuatiōne minus sunt leza lubrica mēbra. s. stomac: r. itestina q. si diu farmacū ibi stetit. Et itō cum dicit q. apta augere fluxū sunt vitāda: dicit q. nō oia q. illa que mali humoris fluxum sunt apta augere r. nō boni imo boni euatiōez pphibēt: ista nō sunt in istis corpib: cauēda. Et iō in pcedētib: capitulis nō dicit de digōe r. apitioe viarū mollē hūs vētrē nō debeat cā facere: s3 bñ de his p q. corpus mollificat vt i principio pcedētis capituli patuit.

¶ Solutorio nāqz vētris alicui: talis qualis ē iste res admiscēda est in qua sit virt: vomitiua ne pperet descēdere de stomaco anqz suā pficiat opatione: imo equent in ipso duaz medicinarū virtutes r. perficiat vētris solutiua opationē suā r. vomitiua suā ecōuerso illius.

¶ Hic docet quid sit faciēdū i purgādo vētres istoz paratorū colirice passioi dices q. medicie solutiue ventris que debent istis exhiberi d3 admisceri aliud in quo sit virtus vomitiua: ne medicina pperet descēdere de stomaco ateqz suaz pficiat opatiōz: imo equēt i ipa duaz medicinarū virtutes r. pficiat vētris solutiua suā opatiōz r. vomitiua suā opatiōz. Et pro declaratiōe istius regule dubitat.

Utrum in paratis colirice passioni sit

sternutationes que sicut ipem mouet humiditates ne dū superius sed et iteri coartatas eas facili expulsiōne preparādo: r. nō solū huiusmodi medicie sic narib: applicate cōferūt in idropisi: sed et i asmate r. pūsi. De primo p3 p Auic. decia tertij tractatu primo. c. xij. parapho 1. Suffumigatio aut sit sicut arfenici. Et scdo p3 p eundē decia tertij tractatu quinto. c. vij. parapho 1. Et q. ad ministrā in hac egritudine rē.

Et dicit hoc B. B. e. i. c. ij. prime itionis de cōsolatione medicinarū parapho illo: Educit autē per vomitū quecūqz de p prietate hnt vt stomacū su perius debilitēt rē.

Possibile tñ ē vt dicit Auic. decia tertij tractatu quarto. q. mā faciēs plenitudo expellat p feces r. vrinā: hoc tñ fit p viarū reductōis ad poros. Etiam supfluitates plimonis pnt expelli p feces vt dicitū est refudādo ad diafragma r. de diafragmate ad epar: postea ad stomacū: deinde ad itestina: r. expellit per feces r. s3.

¶ Nota B. B. i. expōsitiōe hui: lfe differētiā cō inter istas medicinas sic euāntes r. medicinas solutiuas r. vomitiuas: quia medicie vomitiue r. solutiue trahūt a forma specificā: s3 ille sic applicate trahūt p caliditatē manifestā: vt maiorana q. euānt humores a cerebro rē.

¶ Immo Auic. i. 4. tertij tractatu. iij. c. xij. de cura idropis asclis circa pncipiū parapho 1. Et sternutatio euz medicis r. insufflatōes rē. inuit q. medicie sicce tracte p nares pferūt i idropisi vel excutiēdo partē nāe peccātis sicut flegma copiosū a capite vel p mouēdo solum

¶ Scias q. ille textus q. dicit: imo equēt in ipso duaz medicinarū virtutes expōnit equēt. I. i. i. i. i. q. virt: medicie vomitiue faciūt morari i stomaco medicinā feces r. ne cōtū pperet ad itestina sit

fit permiscēda medicina vomitiua cū solutiua v̄tris. Ad partē negatiuā arguit̄. Illa nō sunt permiscēda que faciunt enationē laboriosam: & pturbāt opatiōes. S; ista sūt huiusmodi ergo r̄c. Adior: patuit supra: vbi dictuz fuit q̄ cōpositio medicinarū solutiū diuerso tpe ob istā cāz ē ma la. & minor: p; q; ista faciūt diuersos mot̄. vna vomituz: alia fluxū. ¶ Lōfirmat̄: illa p̄mixtio ē agitatiua & turbula tiua que de facto facit mot̄ in p̄rarias ptes: s; p̄mixtio ad modū Aui. ē huiusmodi: ergo r̄c. Adior: p; in lfa. naz Aui. vult q̄ equalr̄ misceat vomitiū cum solutiū ita q̄ vterq; p̄ficiat opatiōē suā: s; nō p̄ficiūt he due opatiōz nisi p̄ mot̄ i p̄rarias ptes: ergo o; q̄ p̄ mixtionē sequat̄ motus in ptes p̄rarias. ¶ Sēdo principalr̄ arguit̄ sic. Il la p̄mixtio nō ē faciēda i talibus corpib; que ē cā maioris enationis: sed hec dicta ē huiusmodi: ergo r̄c. Adior: p; batur q; in istis phibet̄ mollificatio pp̄ timorē superfluita tis fluxus & phibet̄ exhibitio medicinē solutiue vt supra i c. p̄ ppter eādē cām. Sed in illis i quib; ppter farmacū timec̄ de supfluitate flux; seu enatiōis nō ē faciēda p̄mixtio medicinē que fit cā addēdi fluxui: ergo talis p̄mixtio nō ē faciēda i istis. ¶ In oppositū ē Aui. hic. ¶ S; dō dubio no ra p̄io q̄ p̄ paratos colirice passioi illos itelligim; q̄ habēt stomachū & intestina lubrica & nō aliud. ¶ Nota 2° q̄ vo mitiū & solutiū p̄misceri equalr̄ pōt̄ itelligi duob; mo dis. Cū ē q̄ tā fortis medicina solutiua ponat̄ q̄z vomit iua. Alius modus ē q̄ sint mixta p̄portionalr̄ ita q̄ vo mitiua p̄ suā virtutē inclinātē sursum phibeat descēsum nimis citū farmaci ad inferioza: & hoc modo itelligit̄ Aui. ¶ Nota 3° q̄ vtrūq; istoz p̄ficere suā opatiōē pōt̄ itel ligi duplr̄. Cū nō vt sonāt verba. s; q̄ solutiūz soluat̄ v̄trē & vomitiū faciat vomitū. Sēdo nō q̄ vtrūq; isto rū p̄ficiat opatiōē suā. s; illā quā medic; intendit̄ i hac p; mixtionē. Et hoc ē q̄ solutiū trahat mām: & faciat fluxū ventris & q̄ vomitiū detineat solutiū in stomacho p̄ suū motū sursum eleuātēz. Et hoc nō itelligit̄ Aui. ¶ Nota 4° q̄ in istis paratis colirice passioi ē timor: de supfluita te fluxus: & timor: de defectu. Nam q; intestina sunt lubri ca: & stomach; timec̄ ne debilitē & postea recipiat̄ nimis d mā & sint cā fluxus. Et q; nō retinēs aliq̄ medicinā tāto tpe qd̄ sufficit trahere humorē peccantē: id̄ timec̄ de de fectu opatiōis: medic; ergo p̄io respēcū nō addit̄ i mollifica tionē ēc̄ si pōt̄ abstinere. ¶ Quinto nota q̄ dato farmaco de eius solutiōis supfluitate nō dubitet̄ aut min; dubitet̄ ad faciēdū q̄ operec̄ qd̄ itēdit̄: & q̄ humorē attrahat: me dicus p̄miscet vomituz i tanta quāritate q̄ estimec̄ q̄ non fiat vomit; sed retētiō solutiū: & eo mō q̄ vna ab ip̄sis se qua; opatiō vltimata. s; fluxus & due imediate quarū vna ē retētiō solutiū stomacho: & alia ē descēsus debito tpe ad intestina. Et per hoc p; r̄sio ad dubiū dicēdo q̄ p̄mixtio ista ad modū Aui. ē r̄onalis & faciēda in istis corpib;. ¶ S; etiā r̄sio ad argumēta. Nam nō fiet cōturbatio & nō fiet il li duo motus hūoz. hoc etiā mō & in tali p̄portione misce tur iste medicinē q̄ vna faciūt motū hūoz. ¶ S; etiaz ad 2^m principale respōsiō: q; retentiō debito tēpore medicinē bene conditionate nō facit fluxuz augere respectu debiti si esset debite quantitatis.

L'rauli quoq; sunt ex eis qui colirice passioni sunt apparatus: forte igitur non tollerant medicinas: ipsorum ta men plurimi coliricā iucurrūt passionē ex reumatismis suozum caputū.

¶ Adodo declarat per vñū signū quedā corpora eē pa rata colirice passioi ad sensus datū: dicēs q; trauli sunt pa rati colirice passioi: & iō plurimi eozū non tollerant fortes medicinā. ¶ Paratio autē ē ppter reumatismos suoz capu tū. ¶ Ubi nota q; trauli sunt illi qui sunt ipotētes ad ex primēdū hāc sillabā tra. & hoc ppter sue lingue & neruoz hūiditatē cuius signū ē q; in pueris quousq; nō sint eric cati etiā ē difficilis platio. ¶ Nota 2° q; plurimū cā ni mie hūiditatis talū neruoz ē humiditas cerebri. Ex quo p; q; isti vtlurimū incurrūt reumatismos. i. fluxus mate rierū de capite ad stomachū. Iste aut̄ humide mae debili tant digestiua & retētiua stomachi & intestinoz: & iō faciūt ista mēbra susceptiua ab alijs. vnde Hypo. 6^a p̄ticula di rit: Trauli a diaria marime capiūtur lōga. ¶ Sequit̄ 2° q; istos dicit paratos colirice passioi qui sunt habētes lu bicū stomachū & intestina nō pp̄ie sumēdo coliricā passio nē: vt dixim; in. c. 3° supra. ¶ Sequit̄ 3° q; nō solū trau los s; quoscūq; alios quos cognoscim; habere v̄trē lu bicū cauere debem; a fortibus solutiuis. ¶ Dubitat̄ ta mē hic: vtrū quēadmodū in paratis ad fluxū permiscem; vomitiua: ita i p̄patis ad vomituz p̄miscēda sint secessiua: & dicit Dy. q; sic per similit̄ ratiōez. ¶ Ego aut̄ puto q; p vomitiua itelligim; illa q; agitāt versus sup; sicut ver bigra decoctio: rafani aut semis ei;. Nam autēz illa soluti ua de proprietate quozū ē cū violētia trahere vt dicit̄ su pra: & sic puto q; cū vomitū ei; qui facile vomit p̄miscē dū ē q; prohibeat vomitū qd̄ multomeli; fit cū sup̄p̄icis, & rebus boni saporis q̄z cum solutiuis. Et iō infra in caplo de vomitu nihil dicitur.

Nota q; operatio medicinē vomitiue ē duplex. Una ē facere vomituz: & de hac nō itelligit̄ hic. Alia ē facere merā sine sub lenationez medicinē secessiue in stomacho & sic itelligitur hic. hec Sentilis.

Nota q; medicina dicit̄ fort; vel q; euacuat multos humores: vel quia enat̄ hu mores grossuz & viscosuz: modo l; trau li nō egent fort; me dicina rōne quāntita tis humor; egent tñ medicina fort; ratiōe grossitiet̄ & viscosita tis eozum.

Ex cā preterita timorosa ē vt medicina v̄tris solu tiua sumat̄ fece in itestinis existēte sicca: imo expellēda ē saltez cuz clisteri aut iure mollificatiuo.

¶ ¶ Donit 2^m cañ. dicēs q; vna cā ē timorosa dare solu tiū ventris fece in itestinis existēte sicca: & iō o; vt illa aut cū clisteri enetur: aut cū aliquo iure mollificatiuo: si cut verbigrā: caulū: aut galli: aut mercurialis: aut volu bilis: aut p̄mox: aut cassie fistule & taliū lubricantiū. Cā aut̄ prime p̄tis cañ. ē q; fe; sicca oppilās itestina & nō exi ens celeriter ē cā q; mali humores & agitati quos o; expel li non expellātur: & iō quoz regurgitāt ad sup̄iora. s; ad sto macū & sunt cā maloz accidētū. 2ª pars satis p; quia in istis mollificatiōib; ē p̄p̄atio intestinoz: vt p̄ ipa facili; fi at trāsīt; & nullo mō feces retineant̄: imo per ipa habili tenē ad motū & exitū. Clisterē aut̄ cōueniēs ē qñ materia est in inferioribus intestinis: mollificatiūz in potu quā do in sup̄iorib; & clisterē ē securi;. Et si o; reiteret̄. Acu ta aut̄ clisteria p̄mouēdo celeriter feces sunt i cāu isto peri culosa faciēdo intollerabiles dolores: debēt eē ergo mol lificatiua vt dicit̄ 3° regni: & dicit̄ ēc̄ iō 6^a tertij r̄c.

Balneū quoq; ingredi antequā ventris solutio fiat aliquātis dieb; est ex eis que bene p̄parāt nisi aliquid phibuerit: & o; quidē vt inter balneū & haustū medici ne parūū iterueniat tps: post medicinā quoq; nō ingre diāt quis balneū qm̄ trahit materiā ad exteriora: & ne q; est bonū nisi ad ventrē p̄stringēduz p̄ter in hyeme: q; nō est timēdū primā balnei casaz ingredi tali modo ne calor sit vllō modo ipediēs ad attrahēduz s; sit ad mol lificādūz. Et ad vltimū o; vt aer illius qui farmaciā bi bit fit caliditatis pauce ne sudorē faciat neq; turbatiōez quoniā hoc est ex p̄paratorijs.

¶ ¶ Donit hic cañ. 3^m in vsu balnei: & sunt quattuor re gule. Prima q; ingredi balneū aliquātis dieb; anteq; su ma; medicina v̄tris solutiua est ex eis q; p̄parāt bñ nisi aliqd̄ phibeat. Sēda regula ē q; o; q; inter ingrediēz & sta tionē in balneo & haustū medicinē parūū tps interueniat. Tertia regula est q; nō o; ingredi balneū postq; medicina est assūpta: q; balneū trahit mām ad exteriora: & nō est bo nuz nisi ad p̄stringēduz ventrē p̄ter q; in hyeme: q; tūc non est timēdū ingredi primā casaz balnei tali mō ne calor balnei ipediat attractionē farmaci per suā tractionē ad ex terioza: sed bñ inuat ad mollificādūz. Quarta regula ē q; aer illius q; sumpsit farmacū o; eē calidus pauca tñ calidi tate: ita vt nō faciat sudare nec turbet corp; faciēdo estua tionē: & cā ē q; aer hoc mō calidus ē ex p̄p̄atorijs. ¶ Ubi nota q; balneū de quo hic loquit̄ ē balneū aque vulcis ca lide: & i vsu ei; ante farmacū ē vtilitas subtiliādi humores & vtilitas aperiedi vias & vtilitas mollificādi itestina & sto macū. Et iō si aliud nō fuerit phibēs erit de bonis p̄para toijs. Dies aut̄ isti debēt esse s; haliabatē duo aut tres aut quatuor: & in hoc debēt stare i arbitrio boni medici fm q̄litate corporis & hūozis. Impediētia aut̄ vsuz balnei p̄t esse multa: vt asma sincopis plurima plenitudo p̄gelatoz i capite humoz epilenia & similia. Rasis aut̄ 6° p̄tinentis auctoritate Bal. dicit hoc mō: Aliquātis dieb;. Sēda re gula clausit duo. p̄m q; statiz egredienti balneū nō o; da re medicina. 2^m q; parūū o; iteruenire tps. Cā primi ē vt quiescat mot; ad exteriora & corp; reficiat̄ a tedio balnei. Cā aut̄ scdi est vt medicina def̄ anteq; humores itez co agulent̄ aut vie idurent̄. Et si querit̄ quātuz tps o; esse i ter balneū & potionē medicinē: dico cū Rasi 6° p̄tinentis. q; o; esse media hora. vñ dixit̄ dico ideo vt cū ē balneo añ lapatiūz spacio medie hore. Cā tertij est clara: q; trahen do ad exteriora ipediret opus medicinē. & iō cūz fuerit aer fridus aut t̄pate calidus ita vt nō fiat sudor: nec estuatio: ē de his q; nō p̄mittunt euaporare medicinas & humores te nere fluidos & poros aptos. & hoc voluit quarta regula.

Frictio quoq; & ex oleis iungit̄ ē silr̄ ex p̄paratorijs: ¶ Iste est quartus cañ. in quo dicit̄ Aui. q; frictio cor poris & inunctio ex oleis p̄parāt corpus ad acceptiōē far maci subtiliādo humores & mollificādo vias.

Luz autēz aliquis medicinē assuetus nō ē neq; eaz bibiri: melius est medico vt sibi caueat ne v̄tris solutiua violentas virtutes habētia ei tribuat.

¶ Ibi ponit cañ. limitatos ad q̄sdam corpis maneries. Et diuidit̄ in tres sicut tres regulas ponit. 2ª ibi: fastidiū. 3ª ibi: illi vero qui. ¶ Dicit p̄ q; ille q; nō est affhet; afflu mere farmacū: ita q; nō scim; quō tollerāt opatiōē eius melius ē q; medicus nō det medicinas habentes violen tas virtutes. Et cā est clara satis supra.

Fastidiū vero hēntibus & humores viscosos & i ipo cūdris tensionē aut qui in suis interiorib; habet inflā matōez aut oppilatiōes: nō est vādūz aliquid donec ista rectificetur nutriētibus mollificatiōib; & balneo & requie &

¶ S; hoc vide Albe sue in tertia intentōe. c. iij. canone. iij. de cōsolatione medicinarū parapho j^o. Augares aut̄ qui nō sunt periti ar; r̄c. & plura alia de hoc & ibi lege.

dimissione eius quod mouet et eius quod inflammat.

¶ Hic est 2° casus. quo prebedit quinqz dispositioes cor- poris: quas si habeat assumpturus farmaci aut aliqua earu oz primo illas corrigere: et sunt fastidius viscositas humo- rus: tensio ipocudrioz: inflamatio in interioribz et oppila- tio. Corrigunt autem quinqz adiutorijs hic narratis. s. nu- tricibus: humectantibus: balneo: reque: dimissione eius quod mouet et eius quod inflammat. ¶ Ubi nota p^o q^o fastidius intelligere debem⁹ re- pletionem cibi facientem nauseam aut abhominatorem cibi. Sz tensio sub ipocudrijs significat humores grossos viscosos in venis primis q sunt rami porte et q ipsi vetosant. In- flammatio in interioribz aut est cu apostemate aut sine aposte- mate collecto in vno mebro determinato. Et tu ex hoc vi- des q i oibus istis casibz e aut humorz cruditas aut viarz clausio. Ado p regulas supra positas ista sut remoueda an- datione farmaci. ¶ Scdo nota q An. hic dedit ea q hec corrigunt sine nocumeto: vt cuz istis. s. cibo mollificatio et balneo et quiete et dimissione inflammationis facientuz peri- culum dictu: et euz hoc resoluētuz subtile et dimittētium grossuz: in quibz ista no sufficiunt. vñ Bal. 4° de regimie sa- nitatis in hntibz crudos humores fm pimas venas de- dit dyatriton pipereon simplex. In hntibz autē fm venas vteriores dedit dyatriton pipereon farmacofum. In his aut qui hnt in totz ambitu hoc dedit dyacalameituz: et ita medicus quqz facere dz. ¶ Nota 3° q dicit inflamatio in ite- rioribz et pot dicit inflamatio. nam vtruzqz indicat q no fiat fortis laxatio cuz farmaco: qz motus inflammat. et qz haben- tibus apostema in interioribz difficile e soluere: vt dicituz est in pcedeti ca. Et ponit hec snia a Rasi 6° pntētis au- ctoritae Bal. In hac forma i qonibus affo. dicit q si vo- lueris sequi laxatione no dz fieri laxatio in quibz est mor- bus de facietate nauseatina et de nutrimentis grossis et vi- scosis: et i quo fuerit extensio in locis que sunt sub ipocu- drijs aut inflamatio: aut si loca ipsa fuerint intense caliditatis: aut si in aliqua parte vteris fuerit apostema aut humores grossi: aut si meatus fuerint oppilati.

Illis vero qui states bibunt aquas: et habent splenes fortes medicine sunt necessarie.

¶ Hic est terti^o casus. i quo dicit q illis q bibunt aqs stan- tes vt puteales et lacunales: et snt patientibz splenes gros- sos fortes medicine sut necessarie. Ea est clara qz isti habent grossos humores euandos: et id idiget farmaco forti iuxta ea que dicunt i pmeto affozismi: Adelacolicoz et.

Quqz aliquis medicinam vteris solutiua biberit: melius erit ei si medicina fuerit fortis vt sup ea dormiat anqz opef qm opabit melius: et si debilis fuerit melius erit ei ne super ea dormiat qm na diget mediciaz. Cu aut medicina opa- ri cepit melius erit ei ne sup ea dormiat quocuzqz mo fuerit

¶ Hic ponitur casus. de his que facienda sunt post assum- ptione farmaci. et p^o de facienda an coplemetu euationis. 2° de facienda post euatione. 3° ibi: oz pteera. 4° Prima di- uidit in tot partes: quot sunt casus. ¶ Primo ergo casus. e de vtu somni post assumptioez farmaci. Et dicit q si medici- na e fortis melius e q dormiat sup ea antequa operetur: qm melius opabit. et si e debilis melius e q non dormiat: qm digeretur ea si dormiret sup ea. sed postqz medicina ce- perit opari melius est ne dormiat quocuzqz mo fuerit siue fuerit fortis siue debilis. La primi e vt medicina bn actuef renocato calore ad interiora p somnu. et 2° qz humor melius trahit ad medicinam. et 3° qz humor corrigi p calore retra- ctu ad interiora. et 4° qz malicia venenositatis medicine ni- tige a calore naturali fortificatio in somno. 5° vt quiescat ho ab abhoiatione saporis medicine qui cu eructuat p suu sapore furuz ascedit ad os: et a doloribus pp stupefactioz sensus in somno. La scdi dicti e qz medicina debilis dige- rit a nro calore et no opaf vt medicina postqz digesta e. Sz si dicat ptra qz i cura egritudinu capiz pcpit somn⁹ post medicinas debiles: vt p^o tertij. c. illo. Cu mam purgare et. Hic dicit q medicina pot dicit debilis aut fortis duobz mo- dis. Uno mo i copatioe ad euatione qua bz facere: et hoc mo illa que plus euat aut huore magis resistet dicit for- tis. 2° mo i resistedo calori nali trasmutati ipaz: et hoc mo loquit An. hic. Accidit aut vt plurimu qz medicine q sunt fortis virtutis i euando et sunt fortes i resistedo calori: et i digestibiles et ecotra: sz tñ no semp: vñ lz aloes sit d debilit- soluetibz fortiter tñ resistit calori et phibet sui dissolutione et corruptioez et couersioz i chilu. An. vero loco allegato p^o tertij pcepit somnu sup debiles mo primo: tñ sunt for- tes ad sensuz An. hic. La aut qz no e dormiedu postquaz medicina icipit opari e qz ex somno ipediret opatio. Naz materias ad vtre et intestia delatas virt⁹ sensitina no p- ciperet: et sic no stimularef erpulsiua. Accidit et qz muleu li vteris qui iuuat ad expulsiuez sunt tuc phibiti ab ope- ratioe. Et hoc intelligat vbi no intederem⁹ ad restringen- du. Qd si querat vtru copleta opatioe farmaci sit dormie- dum: dictum e in pcedeti caplo.

Ampli⁹ cu aliquis medicinam bibit no illico sup ea se mouet dz sz dz sup ea quiescet vt ipaz na circudet et in eaz opef: qm nisi na i ipsa opata fuerit: n opabit ipsa i naz

¶ Iste e scds casus. qz cu aliquis bibit medicinam no statim se debet mouere ad hoc vt calor circundet medicinam: quo- nia si calor: no opef in ea ipsa no opabit i materia. Et ostat qz hoc e vez de medicis attractiuis i poteria: sz q sunt at- tractiue actu si oportet qz calor agat i eas. Bonu e tñ sup illas quiescere ne expellat cito a corpe vt melius trabat.

Odores quoqz nausea phibetes olfacere dz sicut e odor mete et rute et cytonioz et bolicorasceni aqua rosacea et pauco aceto aspsi. et si ex odore medicine quis exterrit cu medicinam bibit nares pstrigat. et qui mediciaz abhorret dz masticare paz ex tarchon id vt sui oris vel odoris virt⁹ stupida fiat. qz si vomē timuerit extrema- tes pstrigat: et cu ipsaz biberit desuper re stiptica bibat.

¶ In isto casu. docet An. qd faciedu ad hoc vt medicina melius retineat: et sunt quinqz. ¶ Primo e qz olfaciat odo- res phibetes nausea sicut e odor mete et rute et apij et cito- nioz et boli aspsi aqua rosata et aceto pauco ne. s. aque ro- se occulte odor. Scds e qz si quis terre ex odore medicine tuc cu ipam bibit cōstringat nares. Tertius e qz siqz ab- horret medicinam in sapore masticet pu⁹ paru ex tarcon vt sui oris virt⁹ fiat stupida. Quara e qz si quis timuerit vo- mere cōstringat extremitates cu strictura dolorosa. Qui- tus e qz in isto casu bibat sup medicinam aliquid stipticu si- cut citoni succu aut aliud. ¶ Circa p^o dictuz nota qz ex odore delectabili phibet abhoiatio. et ea e qz odor: subor- dinaf gustui: et abhoiatio et eius phibitio sit per habitudi- ne ad gustu et sequit multitudinem odoris. ¶ Nota 2° qz hic ponitur plurima vt eligat illud qd patietē placidius et comodius: vnde ponitur calida et frida i littera. ¶ Cir- ca 3° p^o ca. ¶ Circa 4° nota qz tarcon e herba similis mul- tu saregie et thimo i aspectu et in sapore et e cala. In ea tñ e virtus quedā stupefactiua: vt dicit 2° cas. c. p^orio. et est infridatio quedā. ex quo dat itelligi qz stupefactio sua e p parte frigidam i eo sicut i filonio et tyriaca noua. Sz vtru calidu possit stupefacere e questio alia. ¶ Circa 4° dictu costat qz dolor facit mun⁹ sentire nocumetu medicine iux- ta affo. Duoqz doloze et. ¶ Circa 5° nota qz du aliquid de substatia medicine abhoiabilis adheret meri: melius est sumere abstertina et statim cosequenter adbibere stiptica.

Medici pteera pillas quas ei daturi sut qnqz i mel le voluit et qnqz super eas piciunt mel aut zuccaz coctu donec eis ide faciat tunica. Ex eo quoqz qd e igeniu vti- le: et vt super eas ponat cera cu pauco oleo mollificata. Et ex eo qd e magis queniens igeniu: e vt os aq aut alia re ipleat: deide pillule sicut sut bibant super ipsaz: aut q aliquo hoz ingenioz aprate fuerint: transglutient itaqz oes ita qz medicine operatio no cognoscetur.

¶ Dat modū cosequeter sumendi pillulas ad prohibedu abhominatone: et sunt quattuor: modi positi. ¶ Primo qz i- uoluant in melle. Scdo qz super ipas phciat mel aut zuc- carū coctuz: ita qz fiat eius tunica sicut i coriardo pfecto. Tertio qz ex cera et oleo fiat ei tunica: et dicit notater cum oleo: qz si cera ponat sola pillule no opant: qz cera no faci- le dissoluit. Sed quando e cu oleo facile dissoluit. 4° e qz os repleat aqua vel aliquo alio sicut inlep aut vino: vt pos- sint pillule cu illo trasglutiri. na tuc trasglutient omes et no percipiet medicine sapor.

Et oportet vt apozima tepidu bibatur et pillule cuz aqua tepida sumantur.

¶ Docet quo sumit apozima et quo pillule: dices qz apo- zima sumat tepidu et pillule cu aqua tepida. i. lenis calidi- tatis: et hoc qz frigiditas impedit opatione medicine attra- ctive. ¶ Per apozia ergo itellige oē qd i forma ligda sumit i quo virtutes medicinarz pntentur. et debz sumi caliduz et non tepidum: quia tepida dissoluunt robur ventris nisi i- tendamus vomitum.

Frigidi preteera stomachus et pedes calefaciedu sunt. Quqz ipsi aia sedata fuerit abulet et moueat paulatiz: qm motus hic est iuuatiuus. Et iterpositione hozaz ex aqua calida taturz bibat qz medicinam no liquefaciat et ex- pellat ipsaz et eius debilitet virtute nisi fuerit in hora qm necesse est vt vteris stringatur solutio. In potu quoqz aque calide malicie medicine existit debilitatio.

¶ In isto. s. ponit quedā resistētia vomitui: licz et alias habeat vtilitates: et sunt tria. ¶ Primo e qz si stomach⁹ aut pedes sunt frigidi calefiant cu igne et pānis et alijs modis et fricatione. 2° e qz cu fuerit sedata aia eius. i. cu abhomi- natio vel subuersio aie cessauerit bonuz e vt paulatiz mo- ueatur leniter ambulado: vt moueat medicina ad funduz stomachi descēdedo et phibeat vomitus. post hoc et e iuu- mentum

Ratio gentis est ista. nam sine natura stomachi digerat siue alteret: dz medicinas aplexare ad hoc vt actuet: modo si fiat motus post assumptio- nez medicine subito non amplexat ea: is na no agit in medi- cinam nec ecouersio: sed postqz opari ce- perit mone corp⁹ qz agitat humores et melius educunt. Co- nent et quies in hoc no solum ppter cas- dicat: sed etiā vt non agitef os stomachi ne euomat medicina su- pra: et est quiesceduz no solum quiete cor- poris sed et aie: mo- tus eis aie sic distra- hūtam a reductioe medicine ad actu si- cut motus corporis quare et.

Scias qz tensio sub ipo- cudrijs. s. in locis sub co- stis aliqui sit ex grossa ista- tina vetositate cuz humi- ditate mixta: vt vult Bal. quarta pitula affozismo- rñ pmeto illius affo. Qui- bus ipocudria suspensa sunt et. et hec vetositas dupli- tate opus farma- cie. Prio qz subleuat far- macia furuz et non sinit ea inferius labi ad intesti- na. Scdo quia torquet vi- as seu meatus ipocudrio- rus: quare no pot virt⁹ me- dicine libere trasire nec et- humores trahedi per ea: quare et.

metū cōmouēdi leuiter humores vnde facilius trabūtur a medicina. 3^m ē q̄ interpositis quibusdā horis bibat ex aqua calida: supple nō multū: sed par: ita q̄ nō liquefaciat medicinā: q̄ nō expellat ipam: q̄ nō debilitet ei⁹ virtutē nisi fuerit i hora qm̄ necesse ē vt stringat v̄ter. Et addit q̄ in aqua calida ē virtus debilitadi malitiā medicie.

¶ Ubi nota s̄m s̄miam h̄ypo. 7. Bal. 2° regim̄is acutorū q̄ sepe cū ē fortis abhoiatio vel sit inclinatio ad vomitum accidit rigor 7 frigus extremitatū 7 sit in calore retractio ad cor: p̄pter cōpassionē stomachi: tūc ergo calefiant pedes 7 stomach⁹ vt trabat calor ad exteriora 7 ad stomachū. nam nimis debilitaret stomachus a pharmaco si calor: nālis nō resisteret: 7 debilitata superiorū pte sequeret vomitus 7 alia mala accidētia: vt pz. Dinus aut vult q̄ hoc tpe calor trahit ad interiora ad expellēdū nociū 7 q̄ p calefactionem istorū locoz ducit ad interiora vñ nō expellit. 7 vult cōsequēter q̄ in hoc cāu stomach⁹ ē infiridat⁹ quoad ptes exterioras nō quoad interiores ad quas calor est attractus: 7 tu dic isto mō si placet. ¶ Circa 3^m nota q̄ hic motus nō sit i prin^o vt nā bene aplectat pharmacū: sed cū iā sedata est aia nec tantū timet de agitatiōe farmaci: quia descēdit ad funduz cōuenit motus de quo dixit pp̄ cāz dictā. ¶ Circa 3^m dubitat de aqua calida sumēda in potu: videt q̄ nō sit verū: q̄ h̄ypo. 7 Bal. 2° regi. acu. volūt q̄ post potuz farmaci quilibet alius potus iterdicatur. Sc̄do quia post potū apozimatis 7 liquide medicine nō videt quid faciat ista aqua nisi nīmū mollificare: 7 sic facit ad exitū accelerare medicinā. ¶ Ad dubiū dicē q̄ post assumptōz medicine tria cōsideram⁹ tpa. Unū ē temp⁹ dū actu cūat: 7 nō incipit superfluere. Sc̄dm ē tps̄ antequā icipiat eūare. Tertiu⁹ ē tempus qm̄ sufficēter cūauerit. In tertio tpe nō ē dubiū q̄ cōuenit pot⁹ aque calide 7 in notabili quātitate vt lauet corpus a pharmaco cū iam nō indiget eo 7 faciat residuū farmaci expelli 7 frāgat maliciā suam 7 potētiāz si qua remāisset: 7 debet eē aqua potius q̄z brodiuz. In p^o tēpore. s. dū eūat nō ē aliquid in potu dandū nisi forte p̄cipere eius opatio futura violēta 7 fortis nimis: tūc enīz dandū ē satis de aqua calida vt frāgatur virtus ei⁹ 7 eliquet 7 expellat. Sz si medicina nō dat signa superfluitatis 7 difficultatis opatiōis nō ē aliquis potus dādus. Et hoc volunt Bal. 7 h̄ypo. 2° regi. acu. In 2° aut tēpore. s. an opatiōē farmaci cōuenit potus pauce aque calide ad tres intētiōes. Una p̄t esse ad liquefactionē farmaci: vt fortius suas spēs multiplicet 7 attrahat: 7 hoc nō cōuenit nisi farmaci sit sumptū i substātia dura. Sc̄da intētiō p̄t eē ad debilitadi suā maliciā lz nō intēdam⁹ debilitatem solonis vt si nīmū iſlāmaret aut ericicaret: 7 hoc cōuenit liquidis 7 duris dūmodo malitiā hēant. Tertia intētiō ē ad deponēdū partes ei⁹ a supiori pte stomachi: 7 ista potest cōuenire oibus. 7 de ista p̄prie loquit Aui. lz alias nō neglexerit. 7 dz aqua ad has intētiōes data eē pauca: q̄ nō intēdim⁹ q̄ expellat medicinā: aut eius attractionē debilitet. In tpeim vltimo multa dz eē: 7 sic pz argumētōz solutio. ¶ Pro his aut sensib⁹ expositis textus ē i Rasis 6° cōtinētis dicētis auctoritate Bal. 2° regi. acutorū. c. 2° de morbo acuto. Si dederit alicui febricitati laxatiūz violēter i potu cū scamonea heleboro aut silib⁹: da ei i potu post illd̄ de aq̄ ordeī aut de silib⁹ nutriētib⁹: qm̄ iudicat illd̄ medicinā ad fundū stomachi. Et lauādo qd̄ adheſus sit iſophago de eo 7 oī stomachi in bibēdo q̄ nō noceat eis cōfert maximā vrilitate: qm̄ indiget febricitās mūdificatiōe stomachi. Sz quoties icipit laxatiū agere noli dare d̄ huiusmodi rebus ne incidat laxationē. hec i Rasis.

Qui autem medicinam bibere voluerit calide exiſtens complexionis 7 debilis cōpositionis 7 debilis stomachi erit ei melius vt eam bibat postquā prius biberit aliquid qd̄ sit sicut aqua ordeī aut succus granati: aut vt vnuerſaliter dicaz cum stomachus receperit nutriēs subtile 7 leue: sed qui non ita fuerit erit ei melius vt eaz ieiunus bibat.

¶ Donit regulā i qua docet cōueniētē dispōnez stomachi in sumēdo farmaci s̄m varietatē naturaz: 7 dicit duo. ¶ Primū ē qui vult sumere medicinā solutiūā si ē calide cōplexionis 7 debilis stomachi: melius ē q̄ p̄mittat potū aliq̄ qui sit sicut aqua ordeī aut succ⁹ granatorū. Aut si dicit vlr̄ in stomacho p̄mittat nutriēs subtile 7 leue. Qui aut nō hz aliq̄z taliū dispōnū melius erit vt ea ieiunus bibat. ¶ Circa hūc cāū. nota q̄ stomachus inuenit ieiunus i duplici dispōne. Una ē qm̄ membra trabūt ab ipō p̄pter inuentionē: 7 ista ē hora famis. Alia ē qm̄ mēbra vicina. s. epar recipiūt ab eo chilū de ppe 7 paz ante ita q̄ non attrahit: tūc dīcēdū q̄ prima dispō nō ē cōueniēs stomacho ad sumēdū farmaci solutiūū. Nam nimis aplecteret ipm̄ 7 nimis alteraret mēbra attrahētia aliquid d̄ substātia farmaci 7 virtus stomachi nimis debilitaret: 7 stomach⁹ nimis dissolueret. In hora autē 2° loco dicta stomachus ē vacuus a cibo sz fortis nō resolut⁹ nec debilitat⁹ ab attractiōe mēbroz: 7 iō medicina satis debite ab eo circumdat⁹ vt possit

uenienter alterari 7 actuari 7 ibi nō ē cib⁹ inuoluens medicinā: prohibēs eā ab alteratiōe quā hz facere in humore nec mēbra ipam trabūt. Stomac⁹ etiā ē satis fortis vt p̄cepto nocumēto expellat ipam: 7 deponit ipam facili⁹ deorsum. Iſtis aut oibus casib⁹ ē meli⁹ sumere medicinā stomacho ieiuno qm̄ aliquid nō ipediat. Sed cū stomach⁹ ē calidus cōpōnō cū sit vacuus timet ne a pharmaco qd̄ ē calidum nīmū caleſcat. Silt si sit debilis q̄ rare texture timēdum ē ne farmaci nīmū ipm̄ debilitet cū occurrerit sibi nudo nō cooperto a cibo: 7 ne nimis resoluat ipm̄. Et silt qm̄ stomachus ē debilis: 7 iō in istis casib⁹ oz aliquid eē in stomacho qd̄ resistat malis dispōnib⁹ farmaci. Lewis tū dz eē digōis: vt nō extrahat a pharmaco antequā digerat 7 nō cōuertat in malos humores: etiāz q̄ in qualitate opponat⁹ qualitati stomachi: q̄ si stomachus sit calidus apponatur cibus frigidus: plurimuz tamē quia farmaci est calidum: opz cibum esse frigidum.

Plurimi p̄terea quib⁹ datur medicina v̄tris solutiua in estate ex ea perueniūt ad febrē: oz ergo ne medicine potator comedat vel bibat donec medicina suā per fecerit operationē: neqz etiā quādiu medicina operatur dormiat nisi volūtas affuerit vt restringat. Qd̄ si ipm̄ stomachus nō tollerauerit ne comedat p̄terea q̄ stomachus eius ē colericus 7 cito descēdit ad ipsuz colera: aut p̄opterea q̄ a comestione vehemēter abstiniuit 7 famē tollerauit: detur ei paruz panis infusi pauco vino super medicinā antequā v̄ter soluat⁹: quoniā hoc ē ex eo qd̄ medicināz fortasse adiuuat.

¶ Hic ponit regulas sumptas a tpe anī dicens q̄ plurimū illi qd̄ dant⁹ medicie tpe estatis veniūt ad febrē: 7 iō supple cauēda ē: hoc ē dictū i p̄cedētib⁹.

Opz p̄terea ne anus aqua frida lauet⁹ sz cuz calida.

Hec ē sc̄da pars sc̄de partis principalis huius capituli in qua docet quid faciēdū sit postqz medicina suā p̄pleuerit opatiōē. Et diuidit i duas partes. ¶ Primo eiz facit hoc. 2° redit ad iungēdū plures alios casū. tā de faciēdis ante farmaci potū qz de faciēdis post. 2° ibi: quid etiā. In p̄ia ponūtur duo casū. ¶ Prim⁹ ē q̄ potator medicine nō dz bere nec comedere donec medicinā suā p̄fecerit opatiōē: nec etiā qzdiu medicina opat⁹ dormiat nisi voluerit q̄ restringat opatio. Sz si stomach⁹ nō tollerat stare sine cibo 7 potu vsqz ad cōplētiū opatiōis: aut q̄ stomachus ē coleric⁹: aut q̄ ad ipm̄ cito p̄perat colera: aut q̄ multū abstiniuit a comestione 7 tollerant⁹ famē: tūc def ei paruz panis infusi in pauco vino antequā v̄ter soluat⁹ super medicinā qm̄ hoc ē fortasse ex eo qd̄ adiuuat medicinā. Sc̄ds casū. ē q̄ anus nō debz lauari cū aqua frigida sz cū aqua calida.

¶ Circa p̄tē primā p̄mi casū. nota cām canonis eē q̄ cibus assumpt⁹ p̄ obtūdit medicine vigorē p̄mixtū cū illa. Sc̄do q̄ cibus cōueniēs inclinat stomachuz 7 intestina ad retētiōē. Tertio si misceat cū medicina periculū ē ne medicina ipediat ei⁹ opatiōz vel digōnē: imo sit eā corruptōis ei⁹. Quarto ne hūiores attracti cibū alteraret. Quinto si d̄ cibo attrahat aliquid dubitadi ē ne cuz illo de medicina aut de humorib⁹ malis attrahat ad venas. Sexto q̄ medicina erit eā eiectionis cibi ad intestina ante digōnez.

¶ Sz tu posses querere hic quō cognoscā q̄ medicina cōpleuit suā opatiōē: R̄ndet⁹ per signa supra posita i p̄cedenti cā. s. sitiz 7 somnū 7 mutatiōes egestionū: 7 et q̄ si mens nō sentit in eructuatiōe saporem medicine vt prius.

¶ Sz circa tertiā p̄tē casū. nota q̄ si stomachus ē coleric⁹ aut si parat⁹ ē vt ad eū i vacuitate currat colera timēdum est ne pharmaco p̄plete operante nīmū ericaret⁹ stomachus 7 traheret humores acutos qui postea facerent dolores 7 sincopiz 7 alia mala accidētia: 7 ideo oz p̄uenire cōplētiū opatiōis farmaci in cibādo vt resistat cursui hūioz colericoz ad stomachū 7 malis affectib⁹ hui⁹ cursus. Silt si supra fuerit medicina super fortē famē: timendū est i expectatōe cōplētiū opatiōis ne debilitatio nimia accidat: etiā q̄ stomachus sic caliditate eracuta nō actuet⁹ farmaci debite nec iclineat ad ipm̄ expellēdū. Et iō assumptio pauci cibi cōfortatis p̄ phibet accētia q̄ eēt in corpōib⁹ istis maiorā qz nocumēta in eisdē corpōib⁹ sequētia cibi erhibitionē. Cū hoc ē adiuuat ad hoc vt melior fiat medicine opatio: q̄ stomachus nō ita retinebit medicinā nec ita attrahit qualitate intēsa nec phibebit humorēritū: 7 stomachus fortificat⁹ ante in tpe solutiōis inuabit ad expellēdūz.

Qd̄ vero dicē q̄ def panis iſusus in vino. cā est q̄ p̄panez diu stat ibi mā per quā stomachus nō est auar⁹ 7 phibet vini nīmū cita penetratio. ¶ Der vini aut sit q̄ corp⁹ cito p̄fortat⁹ 7 q̄ panis eliquat⁹. ¶ Utrū aſt dāda sit medicina cū vino solet hic queri: Et dicit Dy. q̄ in his i quib⁹ est stomachus debilis est auar⁹: in alijs autē nō ex cā hic posita. Et ego puto q̄ Dy. nō dicat veritatez nisi vbi vinuz daret⁹ cā nutrimēti 7 medicina grā soluendū. Sz si vinum def vt adiuuās virtutem alicui⁹ medicine: nō video

Scias q̄ si mot⁹ fiat cuz adest nauſea tūc ipa fieret maior: sz si sit p̄ nauſea: tūc talis motus vigozat caloz: vnde fit meli⁹ us reductio medicie ad actuz vel facit descendere medicināz s̄ ore stomachi ad fundū: vnde cessat vomitus.

Et hoc euenit p̄pter supercalefactionē 7 rarificationē cū debilitate virtutis ab estuo calore: etiāz p̄ supercalefactionē corporis a pharmacia que vt in pluribus ē calida 7 sicca: etiāz p̄pter supercalefactionē sanguinis 7 spirit⁹ ex motu agitato istoruz: quia calor aeris cū impetu trahit ad exteriora 7 vtrū medicie ad interiora: quare 7c.

Ratio dicti est: qz cū stomachus sit debilis: humores colerici currūt ad eū debilitantes ipm̄: vnde si medicina sumat magis debilitat ipsum. etiā stomachus colericus ieiunus multum mordicat a medicina: 7 oz q̄ sumat aliquid. 7 silt ē si fuerit debilis p̄positiōis: qz multū debilitatur ex multa resolutiōe. hec Sentilis.

quare repugnaret plus de vino q̄ d̄ aqua zucari cū qua
dat turbit. Sili si medicina sumat non soluz intēde sol
uendi s̄ etiā alterādi vt deserat medicina ad locum: puto
vinū adiūgi pueniēter. vñ Ras̄is 4° almāforis vult q̄ me
dicina de aloe mirra ⁊ croco sumat cū vino albo ⁊ odorife
ro ⁊ calido. de reubarbaro nō pmittat quin def cū eo par
vini albi odoriferi. ¶ Circa 2^m cañ. nota q̄ in extremitate
testini multoties remanet post medicinā aliqs humor ibi
bitus aut aliqua ps medicine q̄ multoties stimulat: ⁊ sunt
cā q̄ngs tenafimonis: ideo lauādus ē locus p̄leta opatōe:
sed cū aqua calida q̄ meli⁹ abstergit ⁊ q̄ frigidū ē magis
inimicū and ⁊ calin amicū: vt dicit 5^a p̄ricula affo. Uidef
tñ Ras̄is 6° p̄tinētis alto mō itelligere ⁊ aliā dare cās: vñ
dicit auctoritate Gal. 6° epidimiaz: q̄ sumens laxatiuū
debet lauare anum cum aqua calida eo q̄ cōfert educto
riū laxādo. Sed si fm laxationez fuerit superabūdans: la
uandus est cuz aqua rosata. hec Ras̄is.

Quidam etiā dixerūt q̄ pillule que sunt cuz apozī
matibus dande: sunt dāde cum apozimatibus que sunt
cuz eis homogenea. Pillule nāqz que coleraz expellunt
rubēa cuz apozimate dāde sūt alicuius q̄d fit: verbigrā
tia sicut fumusterre: ⁊ que melācolia euacuāt cuz apozī
mate alicuius q̄d fit sicut epithymū aut polipodiuꝝ aut
his simile: ⁊ que flegma expellunt cuz apozimate alicu
ius q̄d fit sicut centaurea.

¶ In ista parte ponit plures cañ. de faciēdis partim añ
farmaci assūptionē ⁊ partiz post ⁊ p̄tiz simul. ⁊ hic tñ non
videbo ordinē: sed diuidit i tot p̄tes quot sūt cañ. ¶ 1° d̄
mus cañ. est fm quosdā: q̄ pillule q̄ sunt dāde cuz apozī
matib⁹ sint de homogeneis vel similib⁹ in euādo: vt ver
bigra q̄ pillule q̄ euānt colerā nō dent cū apozimate fumi
terre. sed pillule q̄ euānt melācoliaz cū apozimate epithi
mi. ⁊ q̄ euānt flegma cū apozimate alicu⁹ q̄d fit sicut cen
taurea. ¶ Circa cañ. nota p̄^o q̄ multis de causis dantur
pillule cū apozimatib⁹ sicut multis de causis medicie mi
scenē adiuuicē. Nā q̄ngs p̄miscenē vt vna coruigat nocu
mētuz alteri⁹: aut vt adiuuet virtutē suā: aut vt deducat
ad determinatū locū: aut vt faciat ipsaz magis acceptabi
lez lz hoc ad p̄mū postz referri. Nā ergo hoc aut melius
reperim⁹ i apozimate aut apozima ē placidū: tunc nos da
mus pillulas cū apozimate. Ego aut v̄ plurimū do pillu
las cū apozimate ex alia cā. Nāz qñ intēdo dare apozima
q̄d p̄pter vnā rez ingredientē est abhoiale: rez abhoiabile
pono i pillulis ⁊ reliqua do i apozimate. verbigrā si dan
dus est agaricus cū decoctōe sicuū ⁊ rez pectoraliū: ⁊ cuz
māna vel pulpa castre: ego dabo agaricū in forma pillula
⁊ reliquū forma potabili. Aduloties ēt cū itendim⁹ q̄ at
tractio fiat a lōgino: ⁊ tñ indigem⁹ aliquo potu: nō eim
a p̄pino p̄miscem⁹ apozima ⁊ pillulas. Aduloties etiā
itendim⁹ hūoris quādā mollificationē cū apozimate vt fa
cili⁹ trabat. ¶ Propter mltas ergo cās dant pillē cū apozī
mate: s̄ q̄ngs talia apozimata sūt solutiua q̄ngs nō: marie
aut sūt solutiua qñ itendimus q̄ ex ambobus fit medicī
na vna solutiua ⁊ nō putam⁹ solas pillulas sufficē. ¶ Se
cūdo nota q̄ farmaca q̄ngs dant i pillulis q̄ngs i potu qñ
q̄z in p̄fectōe vel electuario q̄ngs in puluere vel in trazea.
Lā aut est dispō patientiū: q̄ quidaz non tollerāt potare:
qdā non sciūt deglutire pillulas. Quēdā aut medicie sūt
ita abhomiabilis saporis q̄ ab aliquo vix tollerant. Itē
⁊ est magis considerādūz que dant in forma solida: diuti⁹
morant⁹ antequā dissoluant⁹: vnde multū possūt attrabe
re: vñ ad hoc cōfert figura rotūda. Et iō pillule dātur qñ
itendim⁹ a lōgino euāre: apozima qñ de p̄pe: cōfectio
nes ⁊ pillulas qñ mediocre moram querimus. Quia ergo
pillule dant plurimū vt morā trabāt: cōiter apozima dz
sequi pillulas notabili tēpore postquā sūpte sunt: vt nō p̄
bibeat opationez eaz a longinquo. Et iō Ras̄is nono al
mansous. c. de melācolia dat pillulas i quib⁹ ponit aga
ricus trib⁹ horis ante decoctionez epithimi. Et ex isto p̄z
solutio ad questionē hic moueri solitā. s. qñ dz dari apo
zima cū pillulis: vtrū simul aut ante aut post. Nā vt plu
rimū ē dandū post: sed q̄ngs magis q̄ngs mims s̄z varias
frētōdes. Lanonis aut veritas ē: q̄ si pillule sint vni⁹ hu
moris euātie ⁊ apozima alteri⁹: tunc apozima post datū
nō sufficēter iuuabit ad attrahēdū humorē cōmotū a pil
lulis: imo inchoabit nouū motū agitātū: ⁊ iō erit incōue
niens talis compositio.

Lū aut euāre volueris corpus sicū carnē hñs durā
medicia forti sicut hebeboroz ⁊ his silib⁹ vebemēter stude
in humectādo ipsuz nutriētibus vinctuosis.

¶ Hic ponit cañ. de p̄patoe quorūdā corpōz respectu
quarūdā medicinaz: dices q̄ cū volueris euāre corp⁹ sic
cū durā carnē hñs cū medicina forti sicut ē hebebor⁹ ⁊ sibi
similis: tūc vebemēter stude in humectādo ipm cū nutriē
tibus vinctuosis. Et iste cañ. quasi virtualiter est ille affo.
Ad hebeboros his. Et rō ē q̄ hec corpa si nō p̄humectent⁹
nō hñtia de hūido multū q̄d trabat ad medicinā q̄ sit cā

euātionis medicine: diu tenebūt medicinā int⁹: ⁊ sic accē
dentia sequētur fortia. 2° iterū piculū ē p̄pter fortē ericca
tionē hebebori ne incurrāt spasmū sicū nisi sint p̄humecta
ta. Et tu hoc nō itelligas solū nutrimentū vinctuosum: sed
q̄ sit multū ⁊ q̄d quiescat: ⁊ breuiter alia faciat per que cor
porū multiplicat humiditas.

Et ad vltimū cū fortes medicine multi sint timoris
tales v̄z qualis ē hebeboros: qm in corpore mūdo efficit
spasmū ⁊ repleti corpōis p̄mouet hūiditate motu tur
bido: ⁊ ad itestina trahit illud q̄d ei difficile est expellere:
⁊ titimali venenosi sicut mezereō ⁊ alseebzan ⁊ earū ipe
dimentuz cuz superāt remouet rayb.

¶ Hic docet succurrere medicinis fortib⁹ qñ superant
⁊ faciūt accidētia fortia: dices q̄ qñ medicine sunt fortes
ad vltimū. s. vltimate malitie cuz sint multi timoris: sicut
verbigrā hebebor⁹ ⁊ mezereon. i. laureola ⁊ alseebzā. i. estu
la ⁊ ali⁹ titimali venenosi eoz impedimētū cū supat remo
uet rayb. ¶ Ubi nota q̄ titimali: vt dicit Serap. est no
men cōe ad oēs medicinas lactiniū hñtes. S̄z talitū qdā
sūt venenosā sicut mezereon ⁊ hebebor⁹ ⁊ alseebzā. i. esula
⁊ multa catepucialiū genera. quēdā aut nō sicut volubilis
minor. Aui. hic loquit⁹ de venenis ⁊ alijs medicinis similib⁹
malitie. ¶ Sc̄do nota q̄ he medicie sunt magni timoris
p̄pter suā venenositate ⁊ p̄pter violentiaz sui opis: p̄ p̄
v̄tositatē p̄ quā agitātā ⁊ generatā ab eis vel ex eis faci
unt ascēdere malas mās superi⁹: ⁊ sic mouent eas motu i
ordinato ⁊ turbido. Et p̄ suā ericcationē ⁊ caliditate p̄
p̄ziā nocet neruis p̄ qd timet in eaz opatiōe de spasmio:
⁊ p̄pter motū mās multe viscosē cū v̄tositatē agitātē qñ
subito ad itestina faciēdo dolo: cōstat q̄ mouent ad in
testina illud q̄d ē difficile ex intestinis expellere. ⁊ hec oia
dedit Aui. itelligere in littera. ¶ Tertio nota q̄ iste me
dicine dicūtur superare corpus qñ ex dolore vel agitatio
ne vel venenositate vel caliditate aut ericcatione sua ipm
nimū p̄mutat: ita q̄ intenderem⁹ ad illaz virtutes ex
tinguēdas: ⁊ qñ ita ē: tunc dicit Aui. q̄ impedimētū illaz
tollit per rayb. ⁊ bene littera exteriō: exponit q̄ lac ace
tosum. Et Symon ianūsis i finonimis dicit q̄ lac ace
tosum: ⁊ probat hoc p̄ Ras̄is 9° almāforis. c. de cura dya
betis. vbi dat rayb. ¶ Et practica greca correspondēs Al
mansou loco illius h̄z lac acetosum. Dy. aut nō acceptat
hoc q̄ lac acetosuz ē cōstrictiū: ⁊ cōstrictiua nō debent
dari ad remouēdas medicinas violētaz malitias. Ego tñ
p̄ nō video q̄ absolute dicat q̄ restringit fluxū. S̄z Aui.
dicit q̄ restringit fluxū colericū ⁊ sanguinē. sed hoc erit
magis erigūdo q̄z stipticitatē iducēdo. Et ipemet Aui.
dicit q̄ lac acetosuz i corpibus calide cōp̄lōnis sepe lauat
v̄trē dato tamē q̄ cōstringeret. Stat q̄ suis alijs quali
tibus ita extinguat illarū medicinarū malitiā q̄z cōue
niet. Dicit etiā Dy. q̄ illud q̄d cōfert est aqua lactis cōfe
cta cum melle ⁊ pauci salis: vñ ipa lenit ⁊ abstergit: ⁊ ē cā
expulsiois medicine: sed nescit vtrū sit rayb vel aliud rē.

Amplius medicina multoties suū odozē in stomacho
dimittit: ē ergo sicut si medicīa ibi remanet: cuius medi
camē est aqua ordeī que ipsuz lauat: qua quidez melior
existit eorum que in potu sumuntur.

¶ P̄domt cañ. aliū de faciēdis p̄pter quoddā accidens:
⁊ dicit q̄ multoties medicina dimittit suū odozem in
stomaco: ⁊ est ac si medicina remansisset in stomacho: ⁊ me
dicamen huius accidētis est aqua ordeī que dictum odo
rem lauat: ⁊ aqua est melior eoz que sumūtur in potu ad
hanc causā. ¶ Ubi nota q̄ eoz que sumūtur in potu
p̄pter nocuētā medicine quēdā dant ad frāgēdū acui
tatē ⁊ malitiā medicine: quēdā dant ad expellēdū medici
nam cito a corpore. Eoz aut que expellūt: quēdā sunt lu
bricaria: quēdā cōp̄ressiua: quēdā lauatiua. Adodo istoꝝ
que expellūt meliora sūt lauatiua. nā cito educūt ⁊ cū hoc
relinquūt poros aptos. Sed lubricatiua ⁊ cōp̄ressiua mul
tos relinquūt poros obstrictos. Aqua ordeī ergo i isto gra
du bonitatis ē p̄pōnēda: ⁊ vltra hoc sui frigiditate ⁊ hu
miditate extinguit malitiā medicine: ⁊ ideo ipa ē d̄ melio
ribus que sumūtur ad talē malitiā medicine: ⁊ Sc̄do
nota q̄ odo: medicine plerūqz remanet q̄ ps aliqua adhe
sit villis stomachi: ⁊ iō ē ac si medicina remansisset quātū ad
abhoiationē ⁊ agitationē stomachi sequentem: ⁊ forte aliqd
facit de fluxu ⁊ cōmotiōe humorū. Dicit ergo Aui. q̄ hoc
est remouēdum per absterfiua.

Lūqz tēpus plongabūt ⁊ medicina operari nō cepe
rit: si alleuatio fieri poterit vt nihil moueatur fiat: q̄ si
quid affuerit timoris meli⁹ erit vt idromel traiciat aut
eius sirupū aut aquā in qua nitruz resolutuz fuerit: aut
subijciatur ei colliriū aut fiat ei distere. Ex causis vero
p̄pter quas medicina nō operat⁹ est cānaliuz coangusta
tio de nā: aut p̄pter p̄lonez aut p̄pter egritudinis vi
cinitatē. i. hñtib⁹ eiz paralytiz aut apoplexiā medicinaz
vie

Scias q̄ ipe Aui. q̄
post assellatiōes ex sūpta
medicina mos plurimuz
erat: ⁊ maxime nobilium
anuz lanari cū aqua cali
da: p̄tio vt mundaret a re
liquijs fordidaz materie
rū per ipsuz trāscūtiuz. 2°
vt dulcedine aque p̄hibe
ret ab expressionibus te
nafimonis ⁊ ex acumine
faz farmaci q̄ humorū p
anuz trāscūtiuz. 3° vt
actuali calore aque cōfor
taretur anus: ac sua humi
ditate facile obediat eius
apertioni: sed mos iste nō
seruatur.

Apozima est decoctio
diuersaz mediciaz siml
⁊ de apozimatib⁹ memi
nit Elbcine septima disti
ctōe sui ātidotarij. ⁊ Aui.
quito hui⁹ tractatu nono.

Spasm⁹ fit in cor
pore mūdo q̄ trahit
tur bonū ⁊ inuatiū
qñ cum terroze natu
re trahit ⁊ violētia.

Scias q̄ huius
modi aqua approxi
mafrida si beat re
primere virtutem far
maci. si vero habeat
lauare ⁊ absterge da
tur calida.

Collirius qñq su
mitur pro supposito
rio vt hic: qñq pro
medicina oculoꝝ.

vie ad suas mās coangustātur. Accidit ergo vt difficile
sit facere quatenus vcter eis currat.

¶ Hic ē alius cas. i quo dicit si plongat tps ⁊ medicina
nō incept operari si potes nihil facias. s. si nō cogaris nō
agas. Si aut cogaris aut pp festinātiā infirmi: aut qz ad/
venit tps cibandi: aut porissimus: aut pp aliā cās qz times
qz nō inducat aliquā malā pplonē vel qualitātē ex diutur/
na mora melius erit vt bibat aquā mellis aut sirupū ei⁹. i.
potū factū cū ea: ⁊ aliquib⁹ secum decoctis pro varijs in/
tentionibus: aut aqua in qua resolutū ē vitru: ⁊ ista ē ad in/
citandū expulsiuā ⁊ incidēdū materias viscosas: aut sup/
ponat suppositoꝝ: aut fiat clistere ⁊c. Et fiat clisteria di/
uersoꝝ modoz: aut pure leniētia: aut abstergetia: aut car/
minātia: aut acuetia. ⁊ cā istoz ē clara. Itāz cāe pp quas
medicīne nō opant sūt angustia cānaliū: aut nālis: aut ac/
cidētalis cōplonis malitia: aut pp vicinītatē egritudinis.
Itā in habētib⁹ paralyfim aut apopleziāz vic medicīnaz
ad suas mās trabēdas angustāt pp egritudinē. Et ppter
hoc accidit qz si sit difficile facere qz vcter currat. i. suat:
accidit ēt istis qz sunt debilitati nervi ⁊ muscoli in vtraqz
istaz egritudinum: ⁊ id sensatio stimuli ē minor: ⁊ silt vir/
tus expulsiua obtusior ⁊c. Et tu nota de his infirmitatib⁹
qz oportet i eis fortes adhibere medicīnas.

Duas preterea medicīas vctrez soluētes in vna die
cōiungere est timozosus ⁊ est extra rectitudinēz.

¶ In isto cas. dicit qz cōiungere duas medicīnas in vna
die ē timozosus ⁊ extra rōez de solutiōib⁹ vctre: ⁊ hoc ē ha/
bitū supra ⁊ intelligat de medicīnis solutiuis datis i dosi
integra. nā timoz ē de supfluitate fluxus.

¶ Omis quoqz medicīna q̄ alicui humozū ē ppria cuz
ipm nō inuenit perturbat ⁊ ventrē cuz difficultate facit: ⁊
similit si ipsuz in suo p̄trario infusus inuenerit.

¶ Hic ponit aliā regulā dices qz ois medicīna ppria ali/
cui humozū qñ nō inuenit ipm: aut inuenit ipm infusus in suo
cōtrario pturbat vctre: ⁊ facit ventrē. i. soluit vctre cum
difficultate. Lā aut dicta est supra qñ nō inuenit: sed qñ i/
uenit ipm infusum in suo cōtrario: cā est qz cōtrario hu/
mozū resistit eductiōi hūozis pprii illi medicīne: qz nō pōt
eūari ille humozū quē respicit de pprietate nisi cōmoueat ⁊
agitēt illum in quo ē infusus.

¶ Omnis preterea medicīna humozoz i primis extra/
bit qui ē ei pprius: deinde illū qui ē post ipsuz in multi/
tudine ⁊ subtilitate ⁊ reliquos fm hūc ordinē p̄ter san/
guinē: qm nā vsqz ad postremū eū retinet ⁊ recōdit: hu/
mōrez vero ex lōginquo attrahere est difficile.

¶ Hic dat regulā de mō eūandi humozoz p medicīnas q̄
solū vni respiciūt de pprietate: ⁊ dicit qz ois medicīna in
primis extrahit humozū qui ē ei pprius: deinde illū qui ē
post ipm in multitudine ⁊ subtilitate: ⁊ in reliquis hoc or/
dine nisi in sanguine. nā lz sanguis post aliū humozū i or/
dine sequeret in multitudine ⁊ subtilitate vt post colerāz:
tū nā nō permittit ipm euacuari: qz recondit ipm vsqz ad
vltimū tāqz hūozū benigniorē. ¶ Ex istis pz qz post eūatōz
humozis principalr̄ intēti a medicīna duabus de cāis pōt
vnus hūozū: aliū pcedere i eūatione. vna est qz in se sit faci/
lis mobilis: qz subtilior: aut amplior: in quātitate. 2⁹ qz mi/
nus a nā retinet: ⁊ ppter hanc sedāz causam accidit fan/
guini qz semp ē vltimus vt eūetur: ppter primā melāco/
lia dz esse vltima. ¶ Ex hoc pz 2⁹ qz nō semp idē humozū
sequit̄ immediate humozoz pprium vni medicīne in eūatōe
cū superfluit. Itā qñ iam a scamonea eūata ē colera cōtin/
git qz nō solū flegma lz melācolia eūet vbi melācolia fue/
rit hūozū: prauior: ⁊ magis molestās virtutē qz flegma nō ob/
stātē qz flegma eēt subtili⁹ ⁊ āplioris q̄statis. ¶ Alteri⁹
nota qz nō solū seruat̄ ordo i trib⁹ reb⁹ dictis. s. i subtilita/
te multitudine ⁊ maiori conatu nature ad ipm expellendū
sed ēt in ppinquitate ad vias ductuū: vñ multoties cō/
tingit qz medicīna solutiua colē prius eūat flegma si fue/
rit in intestinis ⁊ stomacho: qz cū natura ibi pcipiat nocu/
mētū: tūc insurgit extra id qd in stomacho cōtinēt ⁊ ill dz ex/
pellit. ita ēt in supflua opatiōe pōt ptingere qz flegma erit
multū in venis vicinis intestinis ⁊ nō colera: vñ post me/
lācolia medicīna de pprietate illius eūatiua flegma ⁊ nō
colerā eūabit: ⁊ hoc pōt sumi a Sera. 6⁹ breuiarij. ¶ Ex
qbus pz qz plurimū etiā humozib⁹ hūitib⁹ ad iucez ppo/
tione quā debēt hēre i corpore sano i istis quattuor. s. i sub/
tilitate multitudine i pueniētia ad naturā ⁊ in crītia i de/
bitis locis: medicīna colere eūatiua d pprietate ⁊ nō fleg/
matis ad modū loquendi medicoz: primo eūat colerā ⁊ si
excedit in opere superfluēdo post. 2⁹ loco euacuat flegma.
3⁹ melācolia. 4⁹ sanguinē. Itā aut que est flegmatis eua/
cūatiua p̄ eūat flegma. 2⁹ colerā. 3⁹ melācoliam. Itā
aut que est eūatiua melācolie p̄ melācoliaz eūat. 2⁹ cole/
ram. 3⁹ flegma. vltimo sanguinē. Et hunc ordinem inuit
Aui. hic. ⁊ Bal. 3⁹ de simplici distictiōe 4⁹. c. vltimo. Lū
aut nō seruat̄ talis ppo: tio: qz aut vnus ē plus ppo: tio/
naliter augmētat̄ qz ali⁹: aut qz vn⁹ ē factus horribilior:

Et nō ē qz super/
flue euacuam⁹ ⁊ vir/
tus multū debilitat:
tū dare duas medicī/
nas dōbiles puenit vt
cōplatur solutio: qz
data medicīna alū sit
clistere lauatiū: ⁊ ēt
damus aquā zucca/
rata per os. hec Sē/
tilis.

Et nō soluz requi/
runt ad veritates ca/
nonis ea que ponit̄
hic: sed ēt qz non sit
medicīna que euacuet
duos hūozoz appo/
prios. P̄tio enim
euacuat vni: deinde
aliū.

alio: aut qz vnus eēt ingrossatus ⁊ ali⁹ subtiliat⁹ respectu
eius qz debet eē in sano: aut qz vn⁹ eēt minus ppinquoꝝ
vñ ductuū: nō eēt incōueniēs hos ordines nō seruari vt
ē dictū: imo stat qñqz sanguinez primo educi: qz eēt tante
discōueniētie qz nā tēret eius expulsiōē ⁊ nō egeret ni/
si pauco adiutorio in apertōe venaz aut i mutatōe. Et tu
ex dictis multas tales varietates pprehēdes posse accidē
vt quotidie notat experientia. ¶ Ultio nota hoc verificari
de medicīa vicini humozis ⁊ nō plurimū de pprietate edu/
ctiua. Itā agaricus qz purgat colerā ⁊ flegma: qz principa/
liter respicit flegma nō est dubiū qz primū euacuat multo/
tius flegma: deinde colerā. Sed pro clariōri declaratiōe
causarū horūz dictoz dubitatur.

Utrum quando medicīna datur in

nimia quātitate vel quouis alio mō supflue euacuat eua/
cuato humoze quē de pprietate respicit debet alios hu/
mōzes eūare. Ad p̄tez negatiuā arguit p⁹ sic. Sicut se hz
magnes ad ferz: sic se hz medicīna ad hūozes quos de p/
prietate dz eūare. sed qualitercūqz fortificata virtute ma/
gnes nō attrahit nisi ferz: ergo a simili q̄ltercūqz fortifi/
cata virtute medicīe nō attrahet nisi illū hūozū quē de p/
prietate respicit: ⁊ sic nō hēbit aliū eūare. 2⁹ sic. Si medi/
cina supflue eūans attraheret humozū quē nō respicit de
pprietate: vt verbigra attractiua colere cuz supflua etiā/
ret flegma: sequeret qz cū eūaret flegma adhuc debēt eua/
cuare colerā. ¶ Sequēs est falsuz ⁊ experientia. ⁊ pbat p̄te
quētia: qz qñ talis medicīna eūat flegma: ipsa est potens ad
attrahēdūz p suā pprietatē ⁊ magis hz attrahere colerāz
qz flegma. aliter enīz non prius illaz eūasset. ⁊ ibi est et co/
lera eque bñ apporimata qñ taz supfluit eūatio ⁊ pmutat̄
ad flegma. qd pbat qz in nulla dispōne possibile est cozp⁹
ab aliquo quattuor: humozū itegre eūatūz esse stante vita:
vt pz 2⁹ elemētoꝝ. S. qz sunt corpis elemēta. ¶ In oppo/
sitū tñ ⁊ qd eūent̄ alij humozoz ordine supradicto: est Aui.
hic i textu ⁊. S. 3⁹ de simplici loco allegato. ⁊ Auer. 5⁹ col/
liget ⁊ oēs medicī: ⁊ pz experientia. ¶ P̄tio dubio est no/
tādūz qz medicīnā eūare ordine p̄dicto qñ supfluit ē notū
⁊ cessūz ab oibus. lz i cā mō quo faciat ē differētia inter
S. loco allegato ⁊ Auer. 5⁹ colliget. Itā Bal. vlt qz me/
dicīna postqz eūauit humozū quē respicit de pprietate nō
trahit aliū p pprietatē attrahēdi: sed est cā eūonis alioꝝ
humozū qz remanet virt⁹ eius vt aliquid adherēs orificijs
venaz ⁊ sui mala q̄litate stimulat continue virtutes expulsi/
uam venaz. 2⁹ qz aperit orificia illa ita qz remanent ma/
gis larga qz debēt esse: effluit humozū content⁹ in eis sicut
fluit ab aliquo vase liquor factū in eo sōzamic. Et 3⁹ qz p/
pter multā expulsiōē factā debilitata est p̄tētia venaz.
Et 4⁹ qz farmacū ⁊ hūozū currēs p orificiū vene: ⁊ p venā
alterat venā ad malā q̄litatē: ⁊ ois mala p̄plexio debilitat
illud cui⁹ est mala p̄plexio: ⁊ id sequit̄ erituz alioꝝ humozū
ab illo quē medicīna attrahit: quos tñ humozoz medicīna
nō attrahit nisi p accidens qz est cā qz vene nō retinet ⁊
qz expellit humozoz. Et qz hec sit mens. S. pz 3⁹ de sim/
plici loco allegato cū dicit: Et cā i eūone eius qd eūat oio
ex hūozib⁹ qz nō sunt pprii medicīne nec pueniētes ei: p̄si/
derat in ea p̄plexio: est in trib⁹ reb⁹: quaz vna est debilita/
tas venaz: ⁊ alia est amplitudo orificioꝝ venaz. 3⁹ ē mō/
dicatio medicīne solutiue. Et sic pz qz. S. nō ponit medi/
cinā p aliquā virtutē trahere tales hūozoz p se: lz qz est ac/
cidētalis cā illius eūonis. aliqñ ēt fm ipm sola mordicatio
sufficeret ad hāc eūationē: ⁊ si vene sint fortes ⁊ orificia nō
magis aperta oportuno. Lā aut ordinis in tali eūatiōe fm
Bal. marime p̄siderāda sunt subtilitas ⁊ grossitas ⁊ de/
bita vel indebita humozū habitudo ad cozpus vel maiori/
tas aut minoritas cōueniētie cū virtute corporis. vñ in fi/
ne capituli ita dicit: Lā aut ppter quā qñ isti hūozoz eua/
cūant ē eozū eūatio fm ordinē quos dicim⁹ sunt tenuitas
humozūz ⁊ grossitudo eozū additio ⁊ dīminutio in pprie/
tate cuiuscūqz eozū i corpore ⁊ cōueniētia ipozū ad ipz. Et
ego addidi multitudine ⁊ paucitatē supra ad specificādūm
illū modū cōueniētie. Itā multoties qñ excedit mēsuram
p hoc ē discōueniēs ⁊ pauc⁹: licz nō sit ita cōueniēs sicut
mediocritis: tñ nā magis conat̄ ad illū retinēdū ppter priua/
tionē. Et Bal. hec cōprehēdit sub cōueniētia. Addidit ēt
ppinquitatē ⁊ distantiā a loco a quo fieri dz eūatio ex au/
ctoꝝitate Serap. Et pōt hec positio pbari p rōnes ambas
factas an oppositū per quas onidit qz hic motus sit nō tra/
hētē pprie medicīna. Et tūc statim sequit̄ qz pars que eua/
cuat ē habilior ad motū ppter subtilitatē: aut qz minus a
nā retinet. Auer. aut 5⁹ colligit. c. 14⁹ dicit cām eē virtū/
tem attractiua cōiter humozū non a pprietate. Dicit 2⁹
qz pprietetas grā exēpli trahēdi colerā nō ē in scamonea p
se quēadmodū pprietetas trahēdi ferrum in magnete: imo
oportet qz hanc acquirat a calore nfo. 3⁹ dicit qz hāc p/
prietatē nō acquirat i quacūqz quātitate exhibita: sed i do/
si debita sub qua ē expertū ipam purgare colerā. Et id cū
quērit que fit cā eūatiōis alioꝝ humozū ab illo de mo/
ius pprietate ē vt attrahat a medicīna: Itā dicit qz hoc est
p pprietatē illā acq̄sita illi medicīne date in hac mēsurā

Consumile dubiū mo/
nēt Auer. quinto colliget
tractam primo. c. xxiii. di/
cēs: Sed querēdū est ⁊c.

Sra exemplū: que ē pprietatē respiciēs oēs humores. Cum enim humores sint vni? ppinquitatis nō ē longinquū ta- lem pprietatē cōiter respiciētēz oēs hūores inueniri i me- dicina. Et qñ hoc nō dat i mēsurā mltō maiori qñ sit de- bita nō acquirif illi medicīne talis pprietatē limitatē respi- ciēs colerā: vñ loco allegato dicit: Rñderi d3 q ille calor que h3 medicina purgatiua p que attrahit nō h3 eū soluz p se vel in se eū actu sicut ē adamas qd attrahit ferrū p so- lam formā specificā: qz acquirif ipm calozēz a cozpe. calor eniz nō dat illū calozē nisi i quāritate determinata i illa: z ppter ea qñ recipif alia quāritas ideterminata nō stabit i ta- li pprietate. Et sic p3 ex Auer. q talis medicīna qñ datur in quāritate excedēte nō acquirif illā pprietatē. Unde pa- rum post subdit: ergo attractio medicīne nō ē ppria alicui humori nisi p viā cōparationis z pportiois determinate i illa medicīna z nō in oī accidēte: qz qñ egredit ab illa quā- titate: tūc trahit solū illud qd attrahit p attractioēz. Con- tra tñ hūc modū arguif sic: qz ex hoc seqt qz medicīna at- tractiua melācolie si dat i supabūdanti dōsi ita qz habe- at supflue eūare: d3 p^o eūare colerā post flegma post me- lancoliā. cōsequēs tñ ē falluz z contra experētā z contra Gal. 3° de simplici medicīna. c. allegato z 2° de elemētis. z cōtra Hippo. in libello de humana nā. z cōsequētia tamē pbat: qz medicīna exhibita nimia nō acquirif illā pprie- tatē attrahēdi determinatū humorē: vt dicit Auer. ergo eūat z in prin^o sue eūationis semp humorē aptiorē ad mo- tum. talis aut nō ē melācolia: ergo nō trahit i primis me- lancoliā sed colerā que ē mobilior. Et ppter hanc ratiōēz puto aut Auer. nō ita intelligere vt vidēt sonare verba: aut Gal. meli^o dixisse veritatē. Vidēt et Auer. ex suo mo- tuo velle oñdere qz nō semp ordo dictus saluē in supflua eūatione: imo qz medicīna melācolie eūatiua eūat cōue- niētē flegma. Et an Auer. Halyabas. 2° practice. z Haly i cōmento hoc voluerit qz pprietatē que acquirif: qñqz re- spicit illū humorē principale z aliū sibi viciniorē. nō fleg- ma ē vicinior melācolie qz colera: qz cōuenit in qualitate actiua z illa in passiua. Et sequētes hāc viā de ordine fun- dan^o super dicto Hippo. in libello de hūana nā: eū dicit: flegma cū sit fridū z viscosuz violētia farmaci eūata melā- colia ppria sequif flegma. Et ego hoc. nō puto vez eū videam^o i tali medicīna qz primo trahit melācolia qd non faceret nisi per pprietatē ipaz respiceret. nā per eūationēz cōem pri^o aliū fuissent eūati. Pterea d hoc ē Gal. z fere oēs medici. Et iō hāc auctoritatē intelligo nō qz vna me- dicīna violētia eūata melācolia eūat postea flegma: sed qz requirif violētia farmaci p melācolia eūanda. 2° requi- rif violētia pro flegmate: qz ē i scdo loco resistētie humo- rū qui farmaco eūant. Ex quibus cōprehendere potes qz ego z in cā eūationis humorū z in ordine humorū i euacu- ando sequor. B. sed mihi vidēt hoc addēdū in eius expla- natione qz in farmaci solutiuis nō solū inuenif virt^o so- lutiuā humoris ppriū: s3 gnālī. pspiciēs humorē oēs ho- ra qua est actuata. S3 tamē due tales sunt i medicīna: qz i- mo attrahit illum que a pprietate respicit: z postea cū ef- frenit p gnālem virtutē oīum humorū attractiua trahit aliosc: dcurrētē tñ aut venaz expulsiua ppter stimulu- aut in vltime debilitatis egrediētib^o humorib^o a venis si- cut in cozpe mortuo. Lā autem quare pono hanc virtu- tem attractiua: ē qz nō video quō data medicīna solū co- lere a pprietate eductiua: z data medicīna solū a pprietate flegmatis eductiua: z medicīna solū melācolie eductiua qz sint quelibet pars 3^a ps dōsi vni? eūantur isti humores. Et si daret p se illa eductiua colere nō operaret nisi qz at- trahēdo inuāt se nō solum in ferēdo viz nāe stimulādo ve- nas marie cū vñ ab epate aliū a splene aliū a capite eua- cuat: tūc eim i oī tali mēbro deberet inferri vis a qualibet medicīnarū z maxime cū mēbra sint distantia ad que non oīre aliquid de medicīna nisi qualitātē. Et ad argumēta rñdeo. Ad primū qz nō est silē de magnete z medicīna: qz in magnete nō ē nisi virtus respiciēs rē vnā: sed medicīna ē virtus cōiter respiciēs plures hūores acquisita tamē a nostro calore actuāte eā lz nō sit icōueniēs medicīnā aliqz attractiua eē in actu talē sicut dicit Gal. tertio de simpli- ci caplo penultimo. Et quare puto medicīnā fuisse sangui- nis attractiua de qua loquit Gal. in libello de farmaciis qz rusticus pñderās porcellos sup herbā gescētes a quib^o riuuli sanguinis ad herbā dirigebant: z postea dādo ho- minib^o interficiebat eos. de qz Lōciliato: loquit differētia 144^a qz multū p paduanū territorū inuenif. Ad 2° argu- metū cōcedif qz medicīne colere eūatiua cōtinue dū eūat alios hūores supfluedo eūaret colerā nisi ad tantam eius paucitatē veniret qz residuuz nā nimio conatu retineret. Et ex hoc p3 qz i certo casu nā plus conat ad colerā qz ad certū sanguinē retinēdū. z p3 qz nō oī totali oēs alios hu- mores eē eūatos cū sanguis eūat. z hec de qōe sufficiāt.

Amplius cum timor affuerit ne nausea aut sincopis alicui accidat postqz medicīnā biberit: oportebit fieri vt anteqz medicīnā bibat tribus dieb^o aut duob^o cuz a qua rasanū vomat z vt rasanuz comedat.

¶ Docet pparare quedā cozpora ad accipiēduz medici- naz: z dicit qz cū timor fuerit ne accidat nausea aut sincopis postqz biberit medicīnā: oī qz fiat vt ante assumptioēz medicīne duab^o vel trib^o vicibus vomat cū aq rasanū z qz comedat rasanū. ¶ Ubi nota qz iste casū. nō ē seruādus in eo i quo timef vomit^o pp supiois ptis stomachi debilitatē z i quo timef cursus colere ad stomachū. p hūc eūz vsuz vo- mit^o plus timēdus ē ei qz de illis accētib^o. S3 sūt quidā hoīes robusti stomachi i quoz stōaco adberet aliq mala mā viscosa z pprie i ore: de qz timef qz assūpto farmaco agitef z ide pnocef ad vditū z ide accidat sincopis. In istis ergo verificat casū. Aue. z rō qz ex hoc vditū remouef cā illoz accētiū. Qd si dicat qz ex hoc vomitū ppar vt facili^o vo- mat vt dictū ē supi^o: ergo nō ē talis pmitēdus cū itēdūm^o pparare ad fluxū vt hic: s3 cū itēdūm^o pparare ad vomitū. Dicit qz vsuz ad vomitū cū facili vomitūo de se pre- parat cozpus ad magis vomēdū: qñqz aut cōtingit p acci- dens qd magis pparat ad eius pphibitiōē: puta quādo p ipm euacuat humor i ore stomachi qui erit cā inclinatiois ad vomituz: vnde vomitus vomitū curatur: z in colicā passione precipif vomitus. Ad primū istozū dicit Aue. supra. cū dicit leues vomit^o pparare cozp^o ad mouēdum. S3 i isto casū. loquit Aue. de scdo mō i quo ē p vomitū istū leuē remotio pparatiōis ad vomēdū.

Oportet preterea ne multū salis sit in cibis eius qui medicīnaz vult bibere.

¶ In isto casū. Aue. dicit qz i cibis illoz qui debēt sumē medicīnā nō d3 poni multū salis. ¶ Sed tu dices pta. Sal pparat ad opus farmaci aliqñ humores incidēdo fleg- mata ad fluxuz faciēdo. Hic dicit qz multitudo salis mul- tus est ericatiua z pferitiz stomachi z intestinoz: z iō i hoc stomachus fit parat^o ledi a farmaco. Accidit et qz sal ē stipti- cus z resoluit z idurat substantiā stomachi z intestinoz qz oīa plus ipediunt qz inuenit eliquatio incisio z incitatio ad expulsiōē facte ab eo. Non multū ergo salis debent ca- pere in cibo illi qui sunt sumpturi farmacus.

Multotiēs quoqz ex hauitū medicīne puenif ad nau- seā z angustia z sincopiz z tremorē cordis z vētris mor- dicatōēz: z pprie cū nō solutōēz fecerit aut sudorē. mul- totiēs pterea ē nobis necessariū vt eū faciam^o vomere: z multotiēs excusat nos ab hoc dare ei retētiua z facere vt aquā ordeī bibat qten^o venter soluat z medicīne mali- cia remoueat: z qd in intestinis retētuz fuerit lauatur.

¶ Hic docet Aue. succurrere qbusdā accētib^o qz supue- niūt suppositiōi farmaci: dicēs qz multotiēs ex hauitū me- dicīne infirm^o puenit ad nauseā aut angustia aut sincopiz aut tremorē cordis aut mordicatōēz vētris: z sunt quoz ac- cidētia. Succurrit autē eis cū vomituz: qñqz aut cū potu- rez retentiua^o desup medicīnā: qñqz cū potu aque ordeī vt soluat malicia medicīne z lauef illud qd fuit retētuz in i- ntestinis. vbi p^o vides qz hec quinqz accētia satis sunt nota nisi de angustia qd sit: nō multū clare dictū ē supra. Ad 2° pter qd nota ex Gal. p^o pnotificoz qz angustia ē accidēs i quo infirm^o nō inuenit situationē neqz figuratiōē in lecto suo. Et tūc manifestū est qz sincopiz z tremorē cordis cā est nocumētuz factū cordi aut p cōmunitatez aut p essen- tiā. Angustie autē cā pōt eē ista eadē z pōt eē ex mala quali- tate humorū i venis z viscerib^o existentū: qz sup quocūqz latere gescat infirm^o cū ad illud pcurrit humores que no- cumēto illi cōmunicato nō pōt ampli^o sup illud pcescere. S3 cā nausee ē agitatio ptis supiois stomachi z mordica- tōis in vētre z intestinis: aut sunt cā humores acuti illuc at- tracti: aut vētositas aut qilitas farmaci. Lāc aut vomitus sunt oēs supradicte ppter quas medicīna ventris solutiua sit vomitiua vt feces sicce: angustia cānaliū: debilitas su- periois ptis stomachi z alia ibi dicta. ¶ Itaota^o qz i istis facere vt vomāt ē remediū manifestū. nā qz nocumētū ē i superiorib^o z ē magnū: qzto celerius fieri pōt d3 farmaciū emitti: z hoc sit celer^o vomitū: z hoc vult Auesue in de cō- solatiōe medicīnaz qz qñ alia nō sufficiūt melius ē vt vo- mitū expellat. sed tñ nisi accidētia sint valde terribilia pri^o sunt alia tētanda vt farmaciū aliquid opet: quib^o nō cōfe- rētib^o administrēf vomit^o. Ad volēdū autē artificiali^o oc- currere oīz distinguere cās z accidētia que sequūtur. Itā qñ cā vomit^o ē sepeflica in intestis pmitti d3 elisē vinctuo- sum illā fecē eūans: z qñ cā ē oppilatio denf aperitiua. Si patit infirm^o accidētia mala tanto tēpore: si ē ex violentia farmaci def aq calida hora post horā aut aqua ordeī. nam ista faciūt illa que itēdūm^o i isto casū. s. remittere malitiaz farmaci z ipm lauādo expellere. Si aut fuerit ex ventosi- tate denf carminātia ventositatē. Si vero sint ex debili- tate superioris partis stomachi denf strictiua z stiptica si- cut citonia z mastix z similia. Si ex cordis debilitate den- tur odorifera z sicut fricatōes excitatēs. Et hoc bene di- stinguit Auesue in loco allegato in distictōe tertia. c. ij.

Ille vero cui^o pplexio fuerit frida z sup alios humo- res fuerit flegma supabūdās d3 sumere post medicīnā z ipsius

Et iō Aue. inter- dit de nausea proue- niēte ex hūozib^o frigi- dis viscosis i stōaco exētib^o: vnde medi- cina pmoct eos: z fit nausea z aliqñ- do sincopis p ppa- siones ad cozmo de- coctio rasanū psumit z icidit tales humo- res quare zc.

Multū tñ sunt ti- morozī z spales effe- ctus medicīnaz pōt terretēs quos nonz Auesue i principio tertij capli scdo intē- tionis de rectificatōe medicīnaruz z lege- tibi.

Tria sūt mala ac- cidētia i genere que solēt ptingere ex vsu medicīnaruz: vt vult idē Auesue in cano- ne scdo primi capli tertie intētionis de re- ctificatōe medicīnarū parapho illo: Omis aut medicīnaruz sūt plurimū malicia zc.

et ipsi operatores nasturtii aqua calida abluti cum oleo. Et qui calide fuerit pplexionis psiliu bibat cum aqua frigida et oleo violaceo et succaz tabarzet aut iulep. Et ille qui teperate est pplexionis semē lini.

In hac parte ponit quedam faciēda ad teperadū remouēdū residuū humorū et farmaci differētiā s; diuersitatē humorū et cōplonū: et dicit tria. Primum q; cōpleta oparde farmaci siquis ē frigide cōplonū et supat in eo flegma q; ipse post talē bibat semē nasturtii abluti tū cū oleo et distēperatū cū aqua calida. Scdm ē q; siquis fuerit calide cōplexionis bibat psiliū cū aqua frigida et cū oleo violato aut succaz tabarzet. i. albiū aut iulep. Si vero fuerit teperate pplexionis bibat semē lini. Et tu nota q; i oibus istis ē absterfio et lubricatio p quas remouet medicine et humoris residuū et in distēperatū opatio cū qualitate aut i tepato similitudo: vñ nasturtii calidū dat flegmatico: psiliū frigidū colerico: semē lini temperamēto vicino.

Ei autez qui excoziationē timuerit intestinoz; bolus armenuz cum succo granati detur. Sumere etiam debet quicquid diximus post fluxum ventris: et si nō: ipsū retinebit.

Ubi ponit quid faciēdū cū quis ex ope superfluo farmaci timet intestinoz; excoziationē: dicens q; ei est dandus bolus armenuz cū succo granatoz. Et debet sumere quicquid diximus post fluxum vetricis: et si nō: ipsū retinebit.

Ubi nota q; bolus armenuz ifrigidando et cōfortando i testina ē causa pphibitōis excoziationis: s; vinū granatoz. Sed tertus sequēs ē extraneus: et iō intelligat p nunc sic q; qui timuerit excoziationē facere debet quicquid diximus post fluxū vetricis. Et hoc itelligat si bolus armenuz cū vino granatoz ipz fluxū nō retinebit. Aliqui tū intelligūt sic: Et si nō sumat quicquid diximus tūc sumēdo retinebit fluxū vetricis q; nō remouebit.

Omni preterea farmaciā bibēti cui postea aduenit febris melior est aqua ordeī. Sirupus vero acetosus ē excoziationis: et ideo tardandus est vsq; ad duos dies aut tres donec in intestinis virus sua redeat.

Ubi ponit aliū caū. de faciēdis qñ accidit febris post farmaciū dicens q; hōi bibēti farmaciā si febris superuenit melior res ē potus aque ordeī. S; sirupus acetosus q; in eo timēt excoziationē intestinoz; tardandus ē vsq; ad duos dies vel tres donec redeat virtus sua i intestinis. Ubi nota q; aqua ordeī iquātū frigida et humida oppo. febrī et qualitati inducte i humoribus que ē caliditas ppter farmaciū et pp motum et repūmit malitiaz farmaci et abstergit hūiores attractos ad intestina et aperit et nutrit cuz multis alijs cōditiōibus i febre vt legit p quartū et p regis acu. et iō nullus potus est melior in isto caū. Sirupus vero acetosus p pue mellinū ē plurime absterfiois et talis excoziationē debilitat testina. s; est plurime acuitatis pp acetū: et istud mordet et excoziationē: ideo nō cōuenit duz intestina sunt debilitata a farmaco: et ideo o; expectare donec intestina ad suum redeant vigorem.

Ille quoq; qui medicinā bibit scda die est balneū intratur. Et si ex hūiorib; ipsius aliquid fuerit relictū: balneū ipsuz mūdare poterit. Nā si videris q; balneū sit ei sapiduz et in ipso delectet: erit hoc signuz q; balneum ipso ab eo qd relictuz est mūdificat: ipsuz quoq; in eo dimitte. Qd si iueneris q; in ipso nō delectetur: imo in eo estuatiōē pariat expelle eum.

In ista parte ponit vsuz balnei post medicinā: dicens q; ille qui bibit medicinā die 2a ē intraturus balneū: et poterit balneū ipm mūdare ab hūiorib; siquid de illis ē relictū. Nā si videris q; balneū sit ei sapidū et delectet in ipso hoc erit signū q; balneū mūdificat ipz ab eo qd de relictū ē: et iō ipz in eo dimitte. S; si iueneris q; in eo non delectet: imo in eo patit estuatiōē expelle eū. in balneo. Et vt melius veritas istius canonis videatur dubitatur.

Utrū sumpto farmaco solutio balneum cōueniat die 2a. Negatiue arguit auctoritate Aui. i hoc. c. vbi supra dicit: post medicinā quoq; quis nō ingrediat balneū: qm trahit māz ad exteriora: nec ē bonū nisi ad vetricē stringēdū. Scdo arguit auctoritate ADe/ sue de cōsolatione medicinaz intētiōe 3a. c. 3o caū. 3o. Et sunt ibi sue rōes tres. Prima ē ista. Balneū trahit ad exteriora et in humorib; residuis post medicinā remansit ex medicina inclinatio motus ad interiora versus vias expulsiōnis: ergo hic motus prohibet p balneū: sed incōueniēs ē talē motū pphibere. q; aut sit incōueniēs talē motū pphibere pbat eisdē rōnib; quib; pbat q; boza qua farmaciū actuali eūat nō cōuenit balneū: q; per hoc fiūt motus agitati et debilitati. Et cōfirmat q; mān eūare debemus mō faciliōri. sed dum mā repit ad intestina virtute pcedētis farmaci facile ē adiuuare motū suū que h; ergo facile

p intestina eūabitur: s; cū balneo nō nisi cū difficultate trahet ad interiora: ergo rō. Scda rō ē ista. Illa eūatio ē incōueniēs p quā trahit mā de mēbro ignobili ad ignobile p mēbra nobilia transeūdo: s; hoc ē hūiusmodi vt dicit est sepe supra: ergo rō. Admo: p; q; trahit mā de intestis ad cutē a balneo et nō nisi p venas et par: que sunt mēbra nobilia. Tertia rō est. Ipa nā eūat ex vsz p piquiorib; ergo ita d; facere medicū maxime cū vie sunt pueniēs eua cuatiōni. S; vie p piquiores ad eūandū talē mān a farmaco derelicta sunt intestina et sunt mēbra cōueniētia educationi: ergo nō d; cōuerti ad cutim p balneū. Itē inducit duo nocumēta que fiūt p vsū balnei post assumptionē farmaci. Primum ē q; facit oppilatōes eo q; māz trahit in venas ab intestis. Scdm ē q; facit possidere egritudines cutis qre malā māz trahit ad cutim. Tertio arguit sic. Per farmaciū isti q; ipz sumpserūt remanēt inflāmāti exiecati et inaniti: sed post has dispōnes pseuerātes non cōuenit balneū presertim ad intētiōē qua hic admistrat: ergo rō. In oppositū ē Aui. in lra: et pbat duab; rōibus. Primum sic. Illud qd purgat humores remanētes in locis cuti vicinis et tollit inflāmationē mēbroz; et eoz cōsumptionē et laxitudinē ē cōueniēs 2a die post farmaco: sed balneuz ē hūiusmodi: ergo rō. Admo: p; 4o Almasoriz. c. de iuna mētis balnei et pro pte 2a primi. Et maior p; q; farmacati saltē pro eradicatione vt plurimū sunt exiecati: et hnt paucos humores supfluos: et ipos habēt circa cutim: ergo cōuenit eis illud p qd hec remouētur. Et p; assumptionē: quia farmaco debite administrato p eūatiōē: vt plurimū pars humoris dimittit superflui cum melius sit infra subistere q; ex quibuslibet euacuare: et illud paruz relinquit circa cutim: q; in locis a quibus farmaciū fuit longinquuz et minime potes attrahere. Scdo sic. Illud qd aperit poros et euaporare facit cōtemperando caliditatem et siccitatem cōuenit sequenti die post farmaco: quia timor est ne aliqui humores agitati et subtrahantur: et aliqui vapores farmaci remanserint in totius abitu: quos remouere o; et remouent per aperitiū et vaporatiū. In dubio isto p; dicit de balneo et eius effectib; quātuz attinet pposito. rō rōdebo iuxta viā Aui. Quātuz ad p; nota q; balneū cōiter ita describit. Balneū est corp; liquidū fluiduz qd cozpoz nō stro circūferentia occurrēs ipm accidētali inuat. Et vidēt qui ita describūt velle q; balneuz qñq; ē aqua qñq; est aer qñq; vapor: siue cum istis sit aliqua omirtio virtutis mineralis vel herbaz vel taliuz: siue non sit: siue circa tale corp; sit strictura terrea artificialis ipm claudens aut nālis: siue nō sit. Et hoc rō terme et stupbe et aq; in semicupio et aer a sole calefact; vel a vento ifrigidat; vel humectat; et talia oia essent balnea. Et vidēt mibi q; doctores medicine auctētici nō loquunt isto modo. Nā Aui. 3a p; mt. c. de balneo noiano balnea vult q; qui idiget balneo nō idiget eo nisi vt ab ipso heat caliditate subtilē et humiditate rpataz. Et quo vidēt q; oē balneuz ē iductiū hūmiditatis rpatē et subtilis caliditatis: qd nō facit aqua frigidā nec aer fridus exteri occurrēs: et iō puto q; limitāda sit dicta descriptio dicendo q; balneū est corp; subtile nāliter humidū et ita accidentalr calidū: vt cozpoz circūferentia occurrēs sit ipm actualr calefactiū. Qd si dicat q; eā balnei est ifrigidatiua: puta p; vt dicit Aui. 2a p; mt. dicit q; illa eā nō est balneū: s; sibi deseruiēs. Et dicit de aqua actu frigidā q; nō p pue dicit balneuz. Nota 2o q; cuz multiplicia sint balnea hic loquit de balneo qd ē i cōi vsu: et est balneū acris calidi cuz pntia aque calide dulcis. hoc eiz est illud qd absolute dicit balneū et in quo dicunt cozpoz balneari l; ip: oprie p quāda; similitudinē dicant balneari in aqua frida. vnde Aui. post ca; de vsu balnei. ponit ca; de balneate in aq; frida. Tertio nota q; balneuz quosdā h; effectus imediatos et p se: quosdā autē mediatos fm modū loquēdi medicoz: quosdā per accidēs siue sint mediati siue imediati. et pōt fm varios modos sue applicatiōis et fm varietatē dispōnis cozpoz qd balneaf qñq; calefacere vltiate: qñq; ifrigidare: qñq; humectare: qñq; exiecare: qñq; ipiguare: qñq; macrefacere: qñq; aperire: qñq; oppilare. Et ideo diuersis cozpoz; et eisdē cozpoz; in diuersis dispōib; est aliter et aliter admistrādū: ita q; nulluz vidēt cozpus cui nō possit i aliqua dispōne et aliquo mō discōueniēter appromari. Et iō cum querit vtruz tali cozpoz; vel tali dispōni pueniret balneuz: nō est sensus vtrū qualitercūq; applicatū vel cuz quacūq; circūstātia alia pueniat: tunc eniz nulli cozpoz; pueniret. Sufficit ergo q; cū aliqua dispōne sit pueniens: verbifga si dicat vtruz balneū puenit homini scda die post assumptionē farmaci. Sensus est vtrū i aliqua dispōne cozpoz; inueniat scda die post assumptionē farmaci i qua sibi pueniat. Et si quis magis reali itelligat pōt addi q; qñ farmaciū pcedēt die sumpsit vel indicatē supra ab hoc q; farmaciū sumpsit. Nā nemo dubitat q; cozpoz; statiz cibato aut intestinis plenis malis humorib; aut supfluitatib; aut boza vebemētis famis nō pueniret: et si pcedēt die farmaciū sumpsisset. et hoc p nunc de balneo. Sed p rōsiōne ad que hituz nota p; q; cozpoz; purgatoz; per farmaciū qdā eūant

Scias etiā q; bolus armenuz prohibet excoziationē: nō soluz ifrigidādo rō. s; p solidādo intestina: vnde succus granati remittit acuitatē medicie et stipicat et cōfortat intestina: vnde expellit hūiores acutos: postea bolus armenuz solidat. hec Sentilius.

Septē sūt cāe speciales et vna generalis aduēt; febris post assumptionē medicinaz quas ponit ADe/ i suo de rectificatione medicinaz intētiōe quarta. c. j. parapho p;: Etius aut euenit et c. et plura alia de hoc q; ibi legas.

Modo etiā breuior mouet hec Sentilius.

euone eradicatoria merito dicta qz totali euante humores eradicatorie supfluit aut quasi quedaz tantu minoratiue: qz multu adhuc de supfluo a peccante humore remansit.

¶ Secundo nota qz corpa eradicatorie bn a artificiali purgata p operatione farmaci vt plurimu non remanet oio bene munda a malis humoribz. Istud pz qz melius e ista subsistere qz exquisitissime euacuare: ergo in ronabili euone cum vt plurimu ex arte dz fieri id qd e melius: euacuat p eradicatorie no exquisitissime: a per sequens aliqd de humore supflue remanet. Ex quo cuz descriptio eradicatorie euacuatois: pz qz id qd remanet e paucu. ¶ Nota qz qz tale paucu qd remanet dz vt plurimu remanere i locis a quibz minime potuit farmaciu trahere: qz vnde potuit magis trahere magis euacuat: ergo alijs paribz magis remanet in locis dictis. Ex quo sequit qz vt plurimu tale paucu remanet in ambitu totu ppe cutiz extra venas. ab his eiz locis ppter distantiã a grossitie a friditate a viãz stricturã minime pot farmaciu attrahere. ¶ Quarto nota qz quãuis no oes humores q agitant a medicina trahant ad intestina: nec statiz post oscurã opatione farmaci sistat motus humorz versus intestina: a cuz hoc vt plurimu aliqd de humoribz qui remanet hoc mo agitati in sequenti die inueniat i intestinis: experientia tñ pz hos motz alioqz quietari. Et Aui. videt inuere qz aliqñ sunt quietari in 2ª die. Sili et humores qui ad intestina cucurrerunt. 3ª die cuz clisteri debet euacuari: a ideo in sequenti die p magna ptez sui nec humores motu farmaci redunt ad intestina nec in intestinis sūt humores mali. ¶ Ex his rñdet ad qñtu per delones quaz p^a est ista. Stante humorz motu a farmaco versus intestina non puenit balneu nisi medicina supflueret aut de supfluitate ti meret. Istac vult Adesue loco allegato. a ipsaz vult Aui. i isto cao. a pz p rdes quãsdã positas añ oppositu. ¶ Secda delo: humoribz malis existeribz notabilis quãtitatis in intestinis no puenit introit balnei cuz mora diu. ¶ Dz qz mae mouent de loco ignobili ad ignobile per locuz nobiles qd e iconueniens. Ex quo pz qz anteqz in balneu ingrediãt 2ª die: ille q sumpsit farmaci dz supflisse clistere si aliter bec superflua no emittant. ¶ Tertia delusio: si farmaci supflue operat merito huius no oportet sequenti die ingredi balneu resolutione facies. ¶ Dz qz augeret dispõ illa pter nam que e inanitio. ¶ Quarta delo: post euatoes minoratiuas no dz sequenti die gra resolutionis ingredi balneu. ¶ Dz qz remanet ma mlta a maius eet nocumetu agitatio nis a periculũ motus humoris qz inuametu resolutionis: vt pz intelligeti in hac ma. ¶ Quinta delo: vt plurimum post farmaci eradicatorie exhibitione: alijs deductis causis sequenti die opz ingredi balneu. pbat qz vt plurimu in talibus ppe cutiz remãsit ma supflua que e apta per balneu resoluũ a nocumeta sunt apta sequi si rationabili pcedat: qz motus farmaci e quietat a i intestinis no erũt mae male trabede ad cutim. Et hoc e pro mete Aui. a qz rones qñ fecit Adesue no sunt cõtra istũ intellectu: id puto qz no cõtradictũ Adesue nec Aui. queadmodũ dicit Locillato: in differentia 145^a. ¶ Rones eim no pbãt nisi de illo in quo humores inclinãt ex motu farmaci ad interiora: aut i quo sunt humores qui i interioribz peccãtes trahẽtur ad extra: quoru nullũ contingit in his de quibz Aui. loquit. Et qz qui sumperũt farmaciu possunt ee ex alia ca qz ex opere farmaci in dispõne ad stãdũ i balneo: id diri i delone alia ca de ducta. Aui. aut qz vidit qz qñqz medicz pot errare iponendo i balneo farmaciu ad õndedũ qz hic error e paru: cuz de facili vitari possit: dicit modũ quo illud percipere possumus: a per bec diligẽs facili soluit.

Quinplex inuenitur debilitas intestinoꝝ. Una e sicut obfusio sēsus coz: alia est sue attractiue: alia expulsiue: alia digestiue: a iste quatuor debilitates vt plurimũ eueniũt in colicis a iliactis passionibus: neqz prohibet de exhibitiõne mediciaz forniũ. Alia e debilitas retētiue virtutis intestinoꝝ pp quã leniter a quacũqz ca õrũt fluxus vētris vt a peduz frigore vel modico reumate vel distueto cibo a humilmodi: a de hac videt loqz hic Aui. Cã aut dura bilitatis huius fluxus pot puenire a forni ipressiõne quã facit medicina in debilibz intestinis ac ab attractione forni humorz ad ca cũ vehementi dispõne ad tales fluxum.

Scias preterea qz ei qui intestinoꝝ patitur debilitatez plerũqz ex medicinis ventrez solutiõibus aduenit vētris solutio forni a prolõgabitur ei res a multis indigebit medicinis donec retineatur.

¶ Hic ponit cañ. aliũ dicens qz tu debes scire qz i illo qui patit̃ intestinoꝝ debilitate timet̃ plerũqz ex medicis solutiõibus supfluitas fluxus vētris qz plõgat̃ ei res: a indigebit multis medicinis. s. adiunãtibz ad cõstringẽduz donec retineat̃. Istius cañ. cã pater: qz debilitat̃ cõtentiuã i intestinoꝝ magis in istis qz in alijs: a debilitas acquirũt magna ppter paucitatẽ resistẽtiẽ: a id multo adiutorio a tempore longo indigẽt ad reductionẽ.

¶ In senibus etiãz similiter timetur ex vētris solutiõne ipsius nocumentum.

¶ Hic ponit aliũ cañ. i quo dicit qz sili in senibz timetur nocumeta solomis ex ipa. Et cã e qz cum nocumentuz sit virtutis debilitatio a cozpis exccatio cãus in fluxũ ali cuius modi a dolores a accidẽtia reliqua: a senes ppter paucitatẽ innati caloris a accidentalẽ humiditatẽ habeãt virtutes omnes debilitatas: a cuz hoc ex equali debilitatiõne a resolutione a exccatiõne magis noceãtur: ideo bec nocumenta in eis timentur.

¶ Et scito qz ex potu nabit post medicinas ventris solutiõis ad febres peruenit a ad estuationem.

¶ Hic phibet vnum potũ post medicinas: a dicit qz ex

potu nabit post medicinã puenit ad febrẽ a estuationẽ. Ex quo dat̃ intelligi qz no sumat̃. Et e nabit succo fructuũ. s. no depuratus qui parat̃ ebullire: marie cũ ab accidẽtia calore a farmaco derelicto alterat̃. Et qz facit possidere oppilatiões: vñ retinẽtur vapores medicine a humorz: a d se e alterabile ad caliditatem putredinalẽ: ideo facit in febrem cadere.

Post solutiõez quoqz vētris a minutõez multoties i epate aduenit dolor que aq calide potus remouet.

¶ Hic ponit cañ. de remouẽdo quoddã accidẽs: a dicit qz multoties post flobothomiã a potũ farmaci accidit dolor in epate: a illũ remouet potus aque calide. a putãdũ est qz epar non sentit nisi per pãniculũ: a qz hic dolor in hoc casu accidẽs sit vt plurimũ a ventositate: qua resoluta p potum aque calide remouet̃ dolor.

Et scito qz tempus quo maior canis ascẽdit a frigoris fortis no est tempus sumẽdi medicinã. Medicina eniz in vere aut autũno est bibẽda. Et ver quidẽ est cuz niues de montibz cadũt. Et post ver quidẽ venit estãs i q no e sumẽda nisi res subtilis. Autũno vero e veri hñus.

¶ Repetit cañ. supra dictũ: dicens qz tempus in quo ascẽdit maior caliditas: a sili in tpe magni frigoris no e tempus sumẽdi medicinã: s. dz sumi in vere a autũno: a ver e tempus i quo niues de montibz cadũt: a post ver sequit̃ estãs in qua non e dãdũ solutiũ aliqd nisi subtile. i. debile. a autũnus aut est tps declaratũ supra in sen 2^a. a cãe istius cañ. sunt declarate sup illo affo. Sub cane a ante canẽ aẽ. ¶ Iã in estate virtus e debilis a motus humorz e cõtrariõ motui medicine a corpora sunt nimis calida: a estãs precipue quo ad calidiorẽ partem e illa in qua canis ascẽdit. In hyeme aut humores sunt pgelati a potũ ac vie clausi valde prohibẽtes resolutõez a exitũ vaporis farmaci: a qz in tpe illo ad resistẽduz frigori indigemus forti virtute e iconueniens. In vere aut a autũno: qz sunt tepora temperamẽto vicina: a magis ver cõueniat medicine. ¶ Iã no est corpus paratũ calefactioni plurime: a humores a vie non sunt plurimũ indispõiti p euatiõne. De vere autẽ dictuz e supra: a dicta bec intelligant̃ quo ad euatiõne gratia generalis preseruatiõis non gratia cure.

Scias qz canis maior e stella fixa inter signũ geminõꝝ a signũ cãcri: que canis dicit̃: vel qz apparet sub figura canis: vel qz sub dominio canis calor mordax riget a adustũ humorz. a bec stella videt̃ ee maior: qz aliã alia stella fixa: imo videt̃ appropiare ad magnitudinẽ verneris posite in angulo epicieli: a est de xv. maioribus stellis ab asfagrano numeratis. a sub dominio istũ stelle e p. quarta ptecula affo. affo. quinto. vctuit farmacias cum dicit̃: Sub cane a añ canes molles sūt farmacie. Tu autẽ pro causis huius recurre supra ad illũ paragraphũ cũ ea sinez pũm capli. Ex regulis preterea qz tu obseruare debes aẽ.

Ampli nãe no e faciẽda p̃uetudo bibẽdi medicinãz cũ qua necesse sit mollificare vētrez qz fiet p̃uetudina: a hoc hñs ad ipedimẽtu male finis perueniet.

¶ Hic ponit cañ. aliũ dicens qz nature no e faciẽda cõsuetudo bibẽdi medicinã cũ qz sit necesse mollificare vētre quare fiet p̃uetudinaria: a habẽs hoc. s. qz medicina sit cõsuetudinaria pueniet ad ipedimẽtu mali finis. Cã cañ. e qz nã no assuefiet expellere nisi cũ farmaco stimulatẽ magis qz faciat supfluitates per se. Et id pua stimulatẽ non irritabit ad expellẽduz: a erit oportũ p oĩ supfluitate expellẽda sumere solutiũ: a hoc deducit ad malũ finẽ cozporis a nimũ expicãdo p̃cipue p̃ epatis nocumẽtu.

Unũquẽqz etiã qui fuerit sicce cõplexiõis deiscit fortis medicina.

¶ Hic est aliũ cañ. a est qz fortis medicina deiscit illuz qui e sicce cõplõnis: a cã e clara.

Oportet preterea vt super debilibz medicinã ex motu minuãt ne eius virtus resoluatur.

¶ Aliũ cañ. e a e: Super debili medicina no dz fieri fortis motus ne virtus resoluãt. Cã huius e: qz fortis motus cuz corpus multũ calefacit resoluũ medicinãz: a cuz hoc motus humorz ad cõtrariũ motus medicine: a superat virtutem medicine si sit debilis. In forti autẽ medicina si fiat motus agitabuntur humores: a ideo a medicina que superat attractione sua motus humorz ad exteriora trahẽtur a magis operabitur.

Ex medicinis quoqz debilibz benedictis sunt viole cum zuccaro.

¶ In ista parte dicit qz viole cũ zuccaro sunt medicina debilis a benedicta. Dicit autẽ benedicta quia nec accidẽtia difficilia facit: nec nocumẽtu notabile infert operando sicut mãna cassia fistula a viole aẽ.

Et iste cui in hyeme necessariũ fuerit medicinãz bibere vētrũ obseruet meridionalẽ. a in estate dixerũt quidã eozum ecõuerso. hoc quidẽz diuisione habet.

¶ Hic ponit cañ. de obseruãtia a equalitate diez i quibus sumit̃ medicina: dicens qz in hyeme ille cui e necessariũ sumere medicinã obseruet ventũ meridionalẽ. i. sumat i die flatus venti illius. Et quidã dixerũt qz in estate e ecõtrario: qz dz obseruari vētrũ cõtrarius: sed hoc a hz dubiũ. Et no obstãt qz quidã aliter exponãt: tamen ego puto qz Aui. p̃imã pte dicit absolute qz sumẽs medicinã i hyeme obseruet vētrum meridionalẽ ad eliquãdũ humores a molificandũ viscera a vias: no tñ qz se exponat flatus venti s. s. fiet in aere que vētrũ alterauit. Sed scdam partẽ. s. qz sit ecõtrario faciẽdũ i estate hoc no dicit Aui. absolute: sed auctoritate

Pot assignari triplex ca quare tepore hyemis p medicina sumẽda sit obseruandus vētrũ meridionalis. p qz auster calidus e a hũidũ iuxta illũ Gal. tertia affo. cõmento illius affo. Quotidiane vero cõsuetudines dicit̃: quic

quid enim facit sola humectatio & calore agit. 2° q̄ auster dissoluit humores & hūctat corpa: vt dicit Hipp. i. affo. xviii. nunc allegato. & Galen^o in p̄mēto. 3° cā est q̄ v̄tris iste de se laxat v̄trē: vt dicunt Hipp. & Gal. affo. & p̄mēto codex. Scito tñ q̄ i quibusdā medicinis prohibet auster sicut in assuptioe turbit vt vult Adesue in suo de simplicibus in sine capli d̄ turbit parapho primo. 3s aut qui sum p̄tū turbit rē.

auctoritate aliquorū. Et cū dicit q̄ hoc diuisione h̄z: p̄t̄ itelligi tribus modis. 1° p̄o q̄ nō oēs medici in hoc concordat. Sc̄do q̄ h̄cat dubitationē: ita q̄ p̄ diuisione itelligat dubitationē. Vel 3° q̄ h̄cat hoc diuisione: q̄ non ē verū de oibus sed de aliquibz. Qui eiz h̄nt forte retētiam iresinoz nō debēt nec estate nec hyeme sumere farmacū i statu septētrionis ne huiusmodi cōstringat v̄trē: sed qui multū debile & fluxibile h̄nt debēt expectare talē diem: & nō debēt morari in statu v̄tri.

Eger cum debili indigerit solutione & non operabitur: non magis moueat sed dimittatur.

¶ Nonit aliū casū. dices q̄ qñ eger indigit debili solutione: & supple sumpsit debile medicinā & nō opata fuerit sic dimittat & nō magis moueat: & hoc q̄ ille plus noceret ex debilitate que sequeret dationē alteri? medicine q̄z inuaret ex eius assuptioe. 3° dimittendus ē marime: q̄ nō multū indiget solutione. In sano aut pp fortitudinē virtutis nō ē ita necessariū. Et in egro qñ forti indiget solutione qñ debile nō operat nō o3 q̄ dimittat. p̄o q̄ timeat ne farmacū forte aliquid faciat nocumētū. 2° q̄ sunt ibi humores mali multū nocētes quos o3 eūare.

Egritudo quoqz multoties ebullire facit v̄tris solutionez & accidit febris: & est cu3 minutio sufficit.

¶ Nonit vltimū casū. quē Dy. exponit hoc mō q̄ multoties egritudo facit ebullire. i. facit nocumētū circa v̄tris solutionē: & accidit febris. i. talis egritudo ē sicut febris. Et ē cū minutio sufficit. i. qñ slobothomia excusat te ab illa solutione v̄tris. Et ita intelligas q̄ p̄t̄ solutio v̄tris excusare a slobothomia: vt dicit 10ª tertij. c. de cura dolorz & partū pectoris q̄ multoties excusat solutio oī die semel aut bis a slobothomia. Ego aut & si nō putē hanc sniaz falsaz: tñ puto q̄ Aui. voluit q̄ multoties cōtingat q̄ egritudo ē cā quare v̄tris solutio ebullit. i. multū calefit: ac si esset egritudo a colera cū agitatio faceret magnū calorem: & ad talē ebullitōez sequit̄ febris que ē forte sinocha sine putredine: nō forte i aliqua tali sufficit ad febrē remouendā diuinitio: sed tu elige expositionē que tibi placet.

¶ Caplin sextum de supfluitate medicine ventrez soluetis & de hora constringendi eam.

X significatōibz quibz cognoscit̄ hora qua est catarticū constringenduz est sitis. Cum ergo ventris solutio perseverauerit & sitis non acciderit non erit timenduz q̄ supfluitas peruenit.

¶ Istud caplin cū precedētī cōtinuat̄ hoc mō: cū Aui. supra determinauerit de regulis solutionis ventris: hic docet cognoscere quascunqz dispōnes & eis succurrere que v̄t̄plurimū solēt sequi euationē talem. Et q̄ iste dispōnes sunt due. s. supfluitas fluxus & defectus: ideo docet primo succurrere supfluitati fluxus. 2° defectui. 3° ibi: cū farinacia. 1° Prima in duas. nā p̄o docet cognoscere sufficientē & supflua euationē. 2° docet succurrere supflue. 3° ibi: inamitio. 1° Presens caplin diuidit̄ in tres ptes. 1^a p̄o ponit vñ signū supflue euationis. 2° aliud. 3° ponit casū. nō de supfluitate: sed de vno alio accidēte. 2ª ibi: qñqz est exitus. 3ª ibi: & si cui. 1ª Prima in duas. p̄o ponit signū. 2° d̄terminationē signi. 3° ibi: verūtamē. Dicit primo Aui. q̄ de signis de quibz cognoscit̄ hora qua restringēda est opatio catartici ē sitis: & qñ solo ventris p̄seuerat aduenit sitis: & si nō aduenit nō est timēdū de supfluitate fluxus. Ex quo dat̄ intelligi q̄ sitis ē cōuertibile signū eū supfluitate fluxus cū cōditionibz infra dicēdis. 1^a ē signū supfluitatis: & si nō adest sitis nō ē timēda supfluitas opatiois medicine. S3 hec quomō limitanda sint videbit̄ infra i dubio.

Verūtamē sitis quādoqz accidit & non propter multitudinez solutiois ventris neqz propter eius superfluitatez: imo p̄pter causaz dispositiois stomachi: quoniaz si fuerit calidus aut siccus aut v̄trūqz faciat cito sitim: aut propter causaz dispositiois medicine cū fuerit calida pūgitua: aut p̄pter causaz materie in seipsa: quoniam cum fuerit calida sicut colera aut in talibz quales sunt cause huiusmodi nō erit longe quin festina veniat sitis: & si cū hoc haruz rerum accidit contrariū non erit longe quin penitus sitis cu3 tarditate veniat.

¶ Hic determinat hoc signū: & diuidit̄ in duas partes. Nam primo ostendit quibz causis cōtingit errare in iudiciā do p̄ hoc signū. 2° infert rectū modū iudiciā. 3° ibi: cum ergo. 4° Dicit primo q̄ sitis qñqz accidit nō p̄pter superfluitatē fluxus ventris: imo p̄pter cām dispōnis stomachi: qñ si fuerit calidus aut siccus cito faciet sitim cū supfluitate euationis. Aut erit hoc pp cām dispōnis medicine vt cū medicina purgatiua fuerit calida & sicca. Aut 3° p̄pter cām in humore qui euatur & agitatur & ad stomachū dicit̄:

vt si ille humor sit calidus & siccus sicut in colera: aut in talibus quales sunt iste casus: vt aer calidus: & abstinerē p̄t̄ a potu & multa talia: vt humor: saluus &c. tūc nō erit longe quin accidet sitis festina. s. ante supfluitatē: imo ante p̄plemētū euationis. & hec sunt dicta Gal. i. cōmēto illi^o affo. Quicūqz i farmacis. & sunt dicta supra. c. 4°. & s̄l̄r nō est longe qd cū ē cōtrariū haruz rerū tardet aduentus sitis post initū superfluitatis euationis.

Cū ergo videris q̄ sitis iaz supfluit & q̄ v̄tris solo nō sit pauca p̄strige & p̄cipue cū casus festinatōis sitis & velocitatis ipsi^o nō fuerit in v̄tre: qñ i huiusmodi nō debet tardare constringentē cum sitis apparuerit.

¶ Occludit & infert hic rectū modū significandi ex sitis: dices q̄ si vides q̄ sitis supfluit: & q̄ v̄tris solutio non ē pauca cōstringere & p̄cipue cū cā festinatōis & velocitatis sitis nō fuerit in v̄tre: quoniam in hoc casu nō o3 medicus tardare cōstringere vel nō o3 tardare vsqz ad aduentuz sitis: ergo nec post: s3 prior ē melior. ¶ Circa p̄tē solet dubitari vtrum sitis sit signū sufficientis euationis medicine? ¶ Negatiue arguit̄ q̄ sitis p̄t̄ accidere post superfluitatē & p̄t̄ accidere an sufficientiā euationis: ergo nō ē signū sufficientis. Assumptū p̄z ex Gal. 4^a p̄t̄cula affo. cōmēto illi^o affo. Quicūqz in farmacis. & Adesue in de cōsolatōe medicinarū intentione 3^a. c. de supfluitate sitis. i. hoc dubio respondet Dy. q̄ sitis vt p̄t̄ colligi ex Adesue loco allegato accidēs post assumptionē farmaci ē triū modorū. Quodam enim ē p̄occupas: & quedā subsequēs superfluitatē: & quedā sequēs sufficientiā euationis. ¶ P̄occupans est aut p̄pter qualitatem corporis: q̄ calidū aut siccū aut v̄trūqz: aut p̄pter qualitatem medicine q̄ actuata a mā falsa: & quomodolibet calida & sicca: aut p̄pter qualitatem humoris qui euatur q̄ calidus & siccus aut amar^{us} aut saluus. Et ista sitis p̄occupas ē ante euationē humoris: & cū angustia & angustia. Subsequēs aut supfluitatē euationis ē cū ariditate vel extenuatione & debilitate & tristitia: & post multam euationē. Sitis aut succedēs debitā euationē ē illa que ē post notabile euationē cū lenitate & gete & iocunditate. Ad p̄positū Aui. nō loquit̄ nisi de hac tertia que p̄culdubio significat super sufficientē euationē. ¶ Quid si querat̄ q̄ sitis accidit post purgationē? Dicit primo q̄ quidā dicunt mēbra post purgationē multū inanita eē: & id petere a stomacho & trahere ab eo humidū roidū qd i stomacho existēs ē sitis p̄uatiuū. Et hic modus nō placet ei q̄ si mēbra hec traherēt: hoc eēt: q̄ humiditas mēbroz inuatiua esset euata. Adodo hoc ē falsum q̄ tūc eēt supflua euatio. Ad nos loquor de siti sequēte sufficientē & nō supflua. ¶ Dicit 2° q̄ cā ē caliditas & acuitas farmaci: & q̄ farmacū non erat multū forte nō potuit i pauco tpe: nec dū in stomacho eēt humiditas facere sitim: sed bñ eo purgato potuit pauca humiditate remanētē accendere. ¶ Querit etiaz quomodo sitis significat super sufficientem euacuationē? Videtur enim q̄ in pluribus non significat illud. nam in frigidis & in euacuatione frigidorū humorū non accidit nisi post supflua euationē. in calidis aut & euatione calidorū humorū accidit ante vt dictū est: ergo soluz significabit i tēperatis que q̄ sunt valde pauca vt i paucioribz erit v̄ez signū. Et r̄idet q̄ hec sitis significat i his q̄ sunt t̄pamētō vicini: q̄ isti sunt multi & plures alqs: id in multis significat & verificat̄. Et 2° dat aliā r̄sionē q̄ signū marie verificat̄ in cōplone frida & humida & talibz humoribz: & nō sic in 3^{is}. Et 3° q̄ in illis marie verificat̄ hoc signū i q̄bus nō est apra fieri sitis p̄occupas sed succedēs: aut talia sunt: aut frida t̄m: aut humida t̄m: aut frida & humida que marie sūt talia. Et hoc vult Adesue loco supra allegato q̄ cū stomachus fuerit posit^{us} in dominio humorū p̄gūū viscosorū: tunc sitis maximā bonitatez purgatiois significat. Ego aut quo ad hec oia puto q̄ sitis absolute non sit sufficientis signū sufficientis purgatiois nec supflue nec diminitute: sed cū quibusdā aditōibus. 1^a in corpe qd aliunde nō sitiret siue sit vni^o cōplonis siue alteri^o qñ facta euone mediocriter s̄m iudiciuz estimatiū medici supuenit sitis que nō ē nisi cū quiete & lenitate & iocunditate significat bonitatem & sufficientiā purgatiois. Et r̄o: q̄ si eēt p̄pter caliditatem farmaci aut humoris acuti stimulat̄is nō eēt cū ista quiete: q̄ ista duo h̄nt stomachū inquietare: & q̄ v̄t̄plurimū qñ est facta purgatio debite quantitatis s̄m iudiciū artificiale medici euatus est humor coleric^{us} & cū hoc farmacū: & id ē in colerico sitis hoc mō eueniēs significat sufficientem purgationē. In flegmaticis aut & fridis qñ accidit sitis significat sufficientiam manifeste purgatiois & significat ipsaz nō fuisse superflua si ē cu3 lenitate & iocunditate. 1^a cū medicina euacuat qd euanduz nō est: euacuat cū angustia & inquietudine vt dictū est supra. In his aut qui p̄p̄n qui sunt t̄pamētō: res ē manifesta. Aut aliter dicendū q̄ sitis post euonez cū farmaco nō pauca significat sufficientiā aut supfluitatē euonis in diuersis t̄m corpi^o cu3 diuersis circumstantijs. 1^a in calido & sicco o3 esse sitis validam ad euacuatōez nō pauca: i flegmatico p̄cipiū sitis significat

Genilis in hoc dubio adducit alia argumēta & in r̄sione ponit vnam dē functionez de siti. & tu ibi lege rē.

Scias q̄ talis sitis cā est q̄ farmacū cū sit calidus & siccus p̄s̄p̄t̄ humilitates roidas oris stomachi vnde farmacuz p̄t̄ trahit humores a longe & postea a p̄p̄quo: q̄rē rē. hec Genilis.

sufficiencia. Nam Avic. induit littera i medijs medio modo fm estimacione iudicij medici: et sicut in alijs causis tarditas et velocitatis casus i sicut. Et per hoc pz ratio primi et secundi. In aut difficultate videt mibi qd qd farmacia euant humidu roiduz et illud qd locu eius tenet: nec aliud transmittit a capite et vicinis locis: significet sufficiencia. Nec valet argumetu: euacuat humiditas inuatiua: ergo euatio e superflua vel mala. na no est aliqd hns inuametu in quo no sit aliqd nocumetu 2o therapetice. Pz et ex dictis qd in vomitu facto a solutiuo et sitis hoc no accens significat sufficiencia euonis. Et pz ca quare fames no ponit ita signu: qd inanitatez stomachi no sequit fames nisi tra haer vne: et vne a farmaco debilitate qnqz no ita trahit. Alij tñ dicunt cam ee qd fames sequit assumptione substati fici humidu qd no hz farmacu euare nisi cuz superfluit. Et p hoc pz solo ad argumeta an oppo. Pz et quo puuatio sitis significat qd no e superflua euatio timeda quoad multitudinē puenietis hūoris et boni curatiui p farmacu: lz forte cu puuatio sitis fit qnqz euatio superflua quoad virtute.

Qnqz etiā exitus eius qd egredit est demonstratiuus hore pstringedi. Qui eiz colera expellit rubea cu viderit qd iaz puenit ad flegma sciat qd ia medicina superflue operat: et quato magis si ad coleraz peruenit nigra. Sanguis vero maioris est timoris et deterioris periculi.

Ad hoc ponit signu superflue aut sufficiencia euonis ad cognoscendum qd catarticu est pstringendu: dicens qd qnqz hoc hora cognoscit per mutatione egestionu hoc mo: qd ille qui supsit medicinā purgatiuā colere rubei: si post purget flegma significat qd euatio superfluit: et multo magis si pueniat ad euonez colere nigre. Sz sanguis qd egredit est res maioris timoris et deterioris periculi. et tu hoc totu in tellige iuxta dicta supra in cao de regulis coibus solutiou ventris et vomitui. Et vides qd expō dy. ibi posita et iprobata no sūt ad mente Avic. de permutatōe egestionu: sed itelligit de permutatōe de vno humore vnius spci ad humore spci alteri. Ad autē quare exitus colere nigre post purgatione colere sit magis significas superfluitate qd exit flegmatis: colligit in pcedeti cao de ordine exitus humoru qd medicine superflue euant. Nam qd melancolia est grossior flegmate qd farmacu ea no respicit de proprietate no egredidit nisi qd plus superfluit qd illa qd euacuat flegma. et qd sanguis tenet vltio taqz thesaur: id est maioris timoris et periculi: qd no erit nisi pp vltima violētia illata virtuti.

Et sicut pp medicinā mordicatio supuenerit pside/ randuz erit illud qd in cao de mordicatōe diximus.

Ad hoc ponit can. icidētalē: dicens qd sicut pp operatiōez medicine accidit mordicatio dz pside rare illud qd dictu ē i cao de mordicatōe. s. i. 6o tertij. c. de puctōe. aut qd dictu ē supra de mordicatōe accidete in stomacho et intestinis.

Capitulum septimū de modo succurrēdi dispositiōi eius in quo superfluit ventris purgatio.

Nanctio superfluit aut pp venaz quiescibilitate: aut pp orificioz ipsaz aptitudinē: aut p pterea qd farmacia eaz pungit orificia: aut p pterea qd ex ea p ptois malicia corpi acquisita fuerit: aut ex ea qd ē sicut ipsa.

Ad hanc signis superfluitatis fluxus vtrius: aut existens: aut incipientis: si vlti: fuerit docet in isto. c. succurrere. Et primo facit hoc. 1o admonet medicu de p uisio. 2o in fine capituli: ibi medici vero. Pria in duas. Nam primo narrat eaz quibz superfluit opatio medicine. 2o ponit tur remedia. 3o ibi: cu ergo vtrius. Dicit primo qd euatio p farmacu facta superfluit ppter aliqua quinqz eaz. 1a p ma ē debilitas venaru. 2a amplitudo orificioz eazu. 3a punctura aut mordicatio: qua facit coiter farmacum. 4a qd farmacu relinquit malicia p ptois. 5a si eet aliquid isti file: vt verbigrā mala p pto: aut mala excoziatio: aut vlt: aut texture raritas: aut puctura intestinoz vel stomachi vel venaru et similia. Sed vt res sit elarior nota ex Adesue de cosolatiōe medicinar. c. de superfluitate fluxus ventris qd fluxus superfluit fm tres cas in genere. Aut eim ca est ex pte corpi: aut ex parte medicine: aut ex parte accidētū vtriqz istaz: aut vni eaz superueniētū. Si ē ex pte corpi: aut ex pte viaz vt venaz: aut mēbroz expulsiōis: aut ex pte humoru: aut oium simul. Si ex parte venaz: aut qd sunt debiles: aut qd lata hnt et debilia orificia. Ex pte mēbroz expulsiōis. s. intestinoz et stomachi: qd bec hnt debilia: aut nimiu mollificata: aut qd ē de genere hoium i quibus phibet farmacia pp aptitudinē ad colirica passioz vel sic/ citatem intestinoz. Ex pte humoru vt si corpus sit positu i dno humoru paratoz ad fluxu. Ex parte autē medicine vt si ē venenosa: si apta ē intestinoz villis adherere: aut sit nimie quantitatē: aut sit no bene coniecta vel multā habeat malitiā. Ex pte autē accidētū cōmuni sunt multa: et oia que pnt facere fluxu de nouo: picipue cu exponeret se acri

frigido aut vto septētrionali. Et Avic. duas cas ex parte corporis posuit: et duas ex parte medicine: reliquas dedit itelligi per vltimum dictum.

Cu ergo vtrius purgatio superfluit liga extrema superi et inferi icipiēs ab ascellis et iuguibz descēdēdo ab eis.

Ad hoc Avic. exequit ponēdo remediuz in fluxu superfluo. Et primo ponit medicinā que ē sine timore. 2o illā in qua ē aliquis timor. 3o ibi: et si hoc totu. In p facit tot quot sunt remedia. Prio remediū ē qd ligent extremitates s. manus et pedes incipiēdo ab ascellis et iuguibz descēdēdo deorsum. Cui nota qd intētio in fluxu cōstringēdo ē in isto cau: aut remotio malitie medicine. s. substantie sue: aut mali effectus relictū puta male p ptois vel partis mordicatis. Aut secdo pstringitio vel pfortatio mēbroz sine sint orificia venaz dilatata siue vieductuū rarificate. Aut tertio humoru cōstrictio et adēlatio vel alia alteratio. Aut quarto diuersio ad aliū locū qd ad intestina. Aut quinto sedare agitationē laboriosam: aut seruo cōfortare aiām et viuificare virtutē. et Avic. ad has intētiōes ponit remedia. Adic aut no posuit remedia per euationē humoris peccantis: qd supponit superflua euationē ee: lz aliquādo ē hoc sit necessariū. Adamū ergo remediū ē diuersiū et de/bet ee iste ligature dolorose et tantū p uincte aut cōstricte. Et stat qd ita ab ascellis vsqz ad digitos manuū ligādo: et sic pportionalit in pedibz sit maior diuersio qd si solū in vno loco vel duobz fieret ligatio. Et tu no attēdas ad illos qui volunt ligare crura ne mā trahat a superioribz inferiora. na no trahit ad itestina: sed ab ascellis. Sed que ritur quare oz pcedere descēdēdo. Secdo quare oz incipe ab ascellis et iuguibz. Tertio vbi dz fieri fortior et frictioz ligatio. Ad pto nota qd duobz modis solent iste ligature administrari. Unus ē qd primo fiat ligatio iuxta iugina: post dissoluat et fiat alia p mediuz coraz: et dissoluta scda fiat tertia vsqz ad pedes. Secus modus ē incipe ab iugine: et ibi stante prima ligatura pcedere inferi cōtinue ligando: et oibus simul statim ligaturis: et vterqz modus pot seruari et ē vtilis: et tūc pz ca primi. Quoniam corpus ē inanitu et membra intrinseca no facile trāsmittūt ad extrinseca: et etiaz qd motus humoru ē ad itestina: oz forte motū ee motū ad trahēdu humorē illū ad cōstrariū: et iō oz qd incipiat a locis saltim vicinis venis magnis: vñ hūores fluūt ad itestina et sic ab ascellis et iuguibz et post descēdat. Si aut a nimis longe incipet forte de humore currete no traheret aliquid. Ex quo pz qd iuxta iugina et iuxta ascellas opz fieri ligaturas dolorosas: qd habent fortius attrahere qd sequentes et a loco sibi longinquiori. Sequētes enim trahūt a vicino: vt vicinū trahatur ab interioribus venis magnis.

Et in potu parum tyriace aut filonj tribue.

Secunduz remediuz est qd detur in potu parum tyriace aut filonj. Et hic nota qd si dat ad quietandū motū et inducēdu somnu et phibēdu sensationē et ingrossandū humorē: oz qd tyriaca sit noua in qua ē virtū opij. Si autē dat ad restitendū venenositati farmaci: tūc tyriaca dz ee antiqua et non noua. Filoniū autē no dat ita ad venenositate remonēda: sz ad quietandū et somnū inducendum.

Et si poteris facipituz sudare in balneo aut vapore aque calide sub pānis suis capite exterius tracto.

Ad hoc remediū dicens qd si potes fac ee sudare in balneo: aut p vapore aque calide in lecto suo: et sub pānis sicut cū veltis plenis aqua calida et vasis frictis et similibus positis iuxta patētēz: capite tamē extracto ne aer calidus tract ad iteriora nimiu dillitet calorē i exterioribz. cōuenit tñ in illo cau: vt mā illa trahat. Et dicit notāter si potes qd ex alijs casis qnqz ista phibēt: vt si eet nimiu inflāmatu aut debilitatu.

Cūqz multum sudauerit constrictiua ad potandum da ei et fricetur

Ad hoc remediū dicens qd qn multū sudauerit i balneo aut in vapore aque calide: da ei ad potandū cōstrictiua et frica ipm. Et nota qd fricatio fit vt abstergat sudor: et possit melius fluere. et cōstrictiua danē vt confortetur itestina et stomachus.

Et fiant ei epithimata ex rebus bene redolentibus ex aqua myrtoz et sandalis et cāfora et succo fructuū.

Ad hoc remediū: et ē vt faciāt ei epithimata ex rebz redolētibz sicut ex aqua mirtilloz et sandaloz et cāphoze: et cū succo fructuū. s. stipticoz. Et nota qd ista epithimata sunt appropimāda stomacho et itestinis: no autēz alijs ptribz ad cōfortandū ea ne recipiāt māz. sz cōstrictiua alijs ptribz appropimata nocerēt: qd ab illis exprimerēt māz ver sus stomachū. et iō isti emperici qui in fluxibz vtrius faciunt lānādas ad pedes et manū cū decoctōe rez stipticaz errāt rehemēter. vñ Adesue i suo d cosolatiōe medicinar caplo de superfluitate fluxu ventris vituperat administratiōē balnei etiā cōstrictiui i hac intētiōe.

Ad hanc pterea ipsius extrinseca fricare debes et calefacere

De hoc ordine euacuationis meminit Adesue in suo de solatiōe medicina ruz intētiōe prima. c. ij. parapho 1o. Dicit autē qd medicina omis. Et ē pto: Distingueduz ē autē posse medicinaz et. et tu vltius videbis qd dicit Avic in expositione huius quare et.

Attendas qd ex altera ruz causaz mordicatio stomachi vel itestinoz post sumptā medicinā solet cōtingere. 1o ē qd medicina ex se est mordax et acuta sicut enforbiū et semē vrtice. 2o est acumen illoz humoru quos medicina trahit: vt si fuerint colerici vel adusti. 3o est acuties seu vehemētia sensus stomachi aut intestinoz: quia eoz nerui sunt teneri molles et in superficie possit ac libere expositi taz medicinis qd humoribus p eos trāscumbus: vnde a leui causa mordicationē et dolorēz sentiri quare et.

Ad hoc autē per quem discerit noua ab antiqua: pquire ab Avic. quito canonis tractatu pto. c. ij. parapho illo: Ex eis qd bus distinguitur et. Prodest autē tyriaca pto qd repūmit venenositate medicine et humoru cōmotoz per ea 2o qd puocat somnū ratiōe opij. 3o qd fortificat calorem imatum iuxta illud Avic. c. iij. sūt tractatus de tyriaca et.

calefacere ventosis cum igne sub ipocūdris prius positis et inter spatulas ipsius.

¶ Nonit 6^m remediū dices q tu debes calefacere mēbra sua. s. a stomacho distātia: et fricare: pri^o tū appositis ventosis cum igne super ipocūdris et inter spatulas. Et vides tu q calefactio et fricatio ē ad trabēdū ad exteriora et vētose ponūtur i ipocūdris et inter spatulas: vt ad epar et splenē trabāt mēbra a stomacho: vel saltē vt figat cursus humorū p hec mēbra trāseūtium.

¶ Qd si tibi necesse fuerit stomacho ipsi^o et intestinis supponere emplā ex ordeo fracto et aquis stipticis: fac silt ex oleis: oleo de cytonijs et oleo de masticē.

¶ Nonit aliū cañ. dices q si fuerit necesse ponere eplastrum sup stomacho cuz ordeo fracto et aquis stipticis sicut de decoctiōe gallarū et aqua plātaginis aut aquarū rosarū: tūc fac illud: et similiter iunge si tibi placet cū oleo de citonijs et oleo masticino. Et nota q intelligēdū ē de ordeo qd torrefit: aut fricat multū cū pāno aspero: vt eius absterfua remoueat virtus.

¶ Ipe pterea ab aere frido ē sepandus qm pmit eū et iph^o resoluūt vētrē: et ab aere calido qm iph^o laxat virtutē.

¶ Nonit aliū cañ. dicens q remouendū ē ab aere frido q: pmit mēbra extrinsecā et auget fluxū: et a calido excessiuo q: dissoluūt virtutē: et hoc intelligatur nisi sit aptus ingredi balneum aut sudare.

Confortari quoz debet ex rebus bene redolētibus et ex stipticis ad traiciēdum: ei danduz et ex torrellis i vino suauiter redolēte. oportet tamē vt sint calide et vt panis cuz succo granati iāz precesserit: et similiter a sanguicha et cortices papaueris albi triti.

¶ Nonit aliū remediū per confortationē virtutis cōmūctam stipticitati: dices q confortari d3 cū bñ redolentibus et d3 trahere de stipticis sicut torrellas. i. panē bis coctū i vino odorifero: et vinū d3 eē calidū: et ate ipm d3 sumpsisse panē infusum i succo granati aut assaiaret. i. prisana cum succo granati et cortices papa. al. triti sup. sunt cōuenientes ante illū panē. Et tu nota q panis infusus i succo granati precedit ad cōstringēdū: et silt prisana cū succo granati et cortices papa. al. ad cōstringēdū oēs istas res. S3 torrelle in vino ad confortandū virtutē nutriciōe et sua aromaticitate: et dant cū vino calido ob facultatē penetratiōis: et vt melius et citius digerāt.

Ex eo quoq expertū est vt grana nasturtij pōderis triū. 3. sumāt et torrefiāt: deide i adoch coquāt donec coagulent: et ad bibēdū tribuat: ē nāq vltimū i bonitate.

¶ Dicit ponēdo aliud remediū qd expertus ē in isto cañ q capere. 3. iij. granorū nasturtij torrefactorū i agdole. i. i lacte acetoso i quo coquant donec coagulent ē cōferens: imo ē vltimū in bonitate in ista dispōne. ¶ Nota ergo q nasturtij semē nō torrefaciū soluit vētrē: vt dicit Aui. 2° cañ. S3 per torrefactionē resoluūt ab eo pars subtilis que ē solutiva et remanet pars grossa que nō ē solutiva imo stiptica et glutinosa. ¶ Nota 2° q melius ē vt nō terant illa grana imo sumant itegra: vt dicit Alesue de cōsolatione medicinarū: q cuz terunt tollit virtus sua ipiguitiva siue viscositas. Ex quo p3 q d3 esse torrefactū et nō adustum.

¶ Nota 3° q Alesue nō dat ipm cū lacte acetoso: s3 cum succo citoniorū aut mirtilloz. Utroq ergo mō dari pōt. Cā aut quare ē vltimū q: videt habere pportionē aptissimam ad tales humores impingandos.

Op3 pterea vt ei^o nutriēs sit stipticū i fridatū cum niue quale ē qd sit ex succo vne acerbe et sibi similib^o.

¶ Nonit aliud remediū per qualitatē cibi: et dicit q d3 esse cibus eorū stipticus: et hoc ad cōstringēdū villos neruoz stomachi. s. et intestinoz: et ad claudēdū ora venarū: et frigidus ad eandē intētiōne. Et hoc si nō sit multa debilitas ppter quā nō sit optimū dare calidū: vt supra dictū ē de vino. vel dicit q illud ē ppiuz vino ne trabat ad venas: frigidū ne faciat nocumētū: et tales cibi sunt qui sunt cum agresta et similibus. Qd si dicat ex llypo. 2° regis acu. q cauēdū est tangere mēbra debilia cuz vehementi frido: Dicit q hoc est veruz: et nos hoc non facimus quādo tale mēbrum est multuz debile. Pterea quoz tale nocumentum tolleramus ppter inuamētum maus.

Ex eo et qd i retinēdo solōne inuuar: ē vt vōit^o puo cēt cū aq cala et ei^o et extrema i ea mittāt et si i frides ea.

¶ Nonit remediū aliud et ē vomit^o cū aqua calida ofert diuertēdo hūores ad extrariū sui mot^o et euādo substantiā medicine et eius malitiā tēperādo. et cōfert etiā extrema ponere in ea trabēdo ad cōtrariū: et nō sunt infrigidāda vt nō augeat fluxus per eoz cōpressionē.

Cum autē alicui eozuz sincopis superuenerit: da ei vinum ad potandum.

¶ Nonit aliū cañ. accidētis: dices q cum alicui supuenit sincopis deē ei vinū: q: citissime virtutē confortat: et

plurimū in istis fit sincopis p resolutionē virtutis.

Et si hoc totum nō cōtulerit tribue ei in fine rei narcotica et medicamēta fortia nota que sunt in caplo de phibitione fluxus ventris.

¶ Hec ē 1ª pars capituli de remedijs timorosis. Et dicit q si ista nō sufficiūt et supple virt^o cōstet tribue narcotica et medicinas fortes ad cōstringēdū fluxū vētris scriptas i suo. c. cañ. tertio sen 16^a. ¶ Tū nota q narcotica dicitur medicine stupefactiue et somnū inducētis: que sunt vt plurimū valde infrigidantes quasi i vltimo. et q: talia non administrāt sine magno nocumēto: id nō debēt administrari nisi qñ alia nō cōferūt: et id i vltio. ¶ Scdo nota q hoc dictū solet exponi q narcotica non sunt administrāda in principio superfluitatis fluxus: imo primo sunt alia pbanda: et qd percipit q alia nō cōferunt debēt administrari: et ista videt intētiō Alesue de cōsolatiōe medicinarū cañ. 8° c. allegato: vbi dicit: cōpingere aut et stupefacere ē illd vltimū ad qd intēdere debes: et ppe tunc cū iam oia nō cōtulerint et res posita ē sicut ad desperationē. Adducit autē Alesue ad hoc probandū duas rōnes. ¶ Prima est ista: q exhibet ista narcotica i principio superfluitatis fluxus faciunt tē magni timoris: ergo nō debēt hoc facere. Et assumpum p3 q: narcotica in principio superfluitatis fluxus in cōplexiōne contrariātur complōni vite: quia sunt frigida excessiue et sicca: vt p3 de opio. ¶ Scda ratio: illa non sunt administrāda ad restringēdū post que venit fluxus distripior et fortior q: prior: sed ita est de narcoticis: ergo cē. Adāior: ē clara q: secūsus adductus cū sit cū virtute debilitata a narcotico ē cuz maiori periculo q: primus. Etiam minor: probat q: narcotica nō pstringūt nisi pro quāto stupefaciunt et congelāt: et non q: cām fluxus absindāt: et cū hoc virtutē debilitant: ergo deficiēt eozū virtute materie currēt vt ante et inueniēt mēbra debilitata ppter vefugia cōgelationis et mortis: ergo facient fluxum maiorē: q: prius. Quidā autē alij de quozū numero sum ego: non intelligunt q: sunt administrāda narcotica i fine et post administrationē aliorū quādo nō cōferūt: imo si in prin^o medicus vider tātā et talez cū suo arbitrario iudicio q: alia nō sufficiēt: si nō sit intentio alia phibens ea melius est ea administrare in prin^o q: post experientia aliarū rez. Qd probat q: virt^o i fine erit debilioz: s3 tūc maxime nocēt narcotica q: virt^o ē debilis: ergo tunc erit maxime error in vfu eozū: ergo tunc non sunt administranda in fine. Aut si medicus sciret ad illa oportere deuenire d3 administrare ea in principio. Qd autem arguit primo Alesue non probat nisi q: nō sunt regulariter administrāda: q: hoc fit cū magno periculo. et hoc non negat. Ad 3^m dicenduz est q: si ppter illud dimittēdus est vflu narcoticorū in principio: multo magis dimittēdus erit in fine. ¶ Itāz si fluxus redit minus poterit tollerari in fine qñ virt^o ē debilitata: et ideo dico q: nō semper redit sed possibile est: et ista possibilitas ē maioris timoris in fine cuz virtus est debilioz q: in principio. Dico ergo q: Aui. per finē rei itellexit itentōez dispositionis in qua verisimilr alia non sufficerēt: tūc eim ab ipso rei initio op3 q: ista tribuātur. ¶ Tertio nota q: i narcoticozū administratiōe prio pferāda est maneries eozuz: q: quedā sunt ex toto fugiēda sicut usquamuis niger et solatruuz fluuiale. 1° est cōsiderāda quātitas ne nimū superabūdet: et in hoc est melius paulatiz dare q: multuz dare subito. 2° debem^o cōsiderare eozuz mixtionē et correctioz: neq: q: nō debēt dari pura presertiz fortia: imo cuz coruz gētib^o mixta: et sunt correcta in filonio. Itāz quedā ponūtur ad resoluēdū substantiā narcotici ne longā morāz faciat: et huius respectu est castoreū et piper optimū correctiuuz opñ. Alia permiscēt ad maturāduz humorē qui pge lat vt crocus. Alia ad confortanda prin^o vite et mēbra naturalia vt ē zedoaria et alie medicine cordiales stomachales et epatice et alie ad sistendū motui materie que congelātur de parte in partē sicut mirra sandaraca et olibanuz et similes. Op3 pterea pferare tēpus exhibitōis. s. q: corpus nō sit in dispositōe plenitudinis cibi aut multe debilitatis: et q: sit tēpus aptuz ad somnū sicut ē sero: aut est nox: licet ppter necessitatē fortioz doloiz dent in omni hora: nec datur i corpore i quo sint adhuc mali humores: sed i corpore mūdificato. Itāz enīz pferatis narcotica ministrari possūt. Et tu per hoc vide cañ. Alesue ca^o allegato. i quo etiaz ca^o ponunt quedam narcotica saltēz vsualia et precipue vltimi troscisci scripti ab eo cē.

¶ Medico vero ē vtili^o vt pūsoz existat in preparādo trosciscos et pulueres pōricos anteqz sit hora: et vt et sit pūsoz et in enematibus et ipsoz instrumentis.

Ista est vltima pars in qua docet et admonet medicū dicens q: debeat pūdere et habere pulueres cōstrictiuos et trosciscos apud se pparatos: et etiaz pūdeat de suis enematibus et suis instrumentis.

¶ Ca^o 8^m de eo q bībit medicinā et nō soluet fuerit.

Hoc ē preceptū Gal. xij. de ingenio sanitaris. c. v. cū dicit q: in omni sincopā bandū est vinū calidē de nature et penetrabilis quatinus cib^o cito penetret et c. Curā autē huius flux^o supfluctis ex farmaeo ordinatissime cum sex vjz cōplectitur Alesue i suo de rectificatiōe medicinarū itētiōe tertia. c. iij. parapho illo: Luxillabimur ergo his et c. lege ibi quare et c.

Et hōe i hoc casu bñt administrari sine scarificatione et sanguis aduulsiōe. p has enīz non puenit euacuatio s3 diuersio siue retētiō humorum sicut decurrētuz. et que ponūtur sub ipocūdris retinent humores ab epate fluentes: et que inter spatulas retinent fluentes a superiorib^o ad inferiora et c.

Um farmacia solutione non fecerit et fecerit mordicatione ventris et angustia in ipso: et qui suppositus est estuauerit et scotomabif et dolebit caput et partes alices et oscitantes: succurrere debes cum enemate et colicis sicis. Et ipse quidem bibat masticis. 3. iij. i aqua tepida.

Medicina quoque quandoque operatur propter stipticorum bibitionem et comestione talium qualia sunt cydonia et macedonia propterea quod os stomachi comprimunt et quod sub eo existit: et propter quod nauseam sedant et medicinam a suo motu qui est ad superiora violenter ad partem mouet inferiorum: et propterea quod nature vim inferunt. Quod si enema non inuenierit et mala superuenerint accidentia extensionis corporis et oculi exierint extra et fuerit motus ad superiora: necessaria erit minutio.

Aut in isto. c. docet succurrere defectui solutionis medicine. scilicet quod fit faciedum quoniam medicina non operatur. Et diuidit capitulum in duas partes. Nam primo facit hoc respectu medicine que foras et mala infert accidentia. 2o respectu illius que timorosa accidentia non inducit. 3o ubi: cum medicina. In prima parte ponit quatuor remedia. 1o dicitur quod si medicina non soluit et mala facit accidentia: quod facit mordicationem in ventre: et angustiam: et estuationem: et scotomias: et dolores capitis: et alices: et oscitantes: tunc succurre cum clisteribus et colicis sicis et suppositoriis. 2o Sed 3o est quod si sumat in potu tres. 3o masticis in aqua tepida. i. remissi caloris: non tamen de tepida: quod sic est vomitina. 4o Tertium est quod sumat costrictiua desuper cydonia et poma et similia: et ista offerunt quattuor modis: primum ponit stomachum ad inferiora et illud quod est sub eo. scilicet intestina. 2o est quod sedant nauseam. 3o est quod reprimunt motum materiarum: et medicina que erat ad superiora etiam violenter ad inferiora mouet. 4o est quod inferunt vim nature secundum quosdam: quod dant vigorem nature et virtutem costringendo et coingendo villos vel quando spiritus ut panis in vino infusus: de quo dictus est supra: vel inferunt vim nature. i. cogunt ad expellendum inferius illud quod in eis continetur. 4o aut remedium est quod si enema non sufficeret: et sint accidentia mala extensionis corporis et exitus oculorum ad extra: et fuerint motus materiarum ad superiora: tunc oportet fiat slobothomia. Cuius primo notandum quod sicut in precedenti. c. dicitur quod suppositiua habet tria genera secundum modum loquendi medicorum: ita dicitur hic de solutionis defectu. Nam aut est pro corporis summis disponere: aut pro medicina dispositione: aut pro accidentia superuenientia istis. Ex parte corporis sunt plures cause. Nam aut est pro humoribus ineptitudine: aut propter viam stricturnam: aut pro oppilatione ex fecibus: aut humoribus viscosis: aut propter plurimam ventositatem factam ex materia preputa inuncta que cum agitatur subleuat medicinam: aut materiam vel humorem includit in anfractibus et foraminibus: aut propter debilitatem expulsiue: sicut accidit in paralyti aut apoplexia: aut propter debilitatem virtutis imutatiue: quod virtus non agit debite imutatio medicinam: et ideo medicina non agit in corpus actionem debitam. Ex parte autem medicine potest esse: aut quod est de medicinis malignis que cum difficultate costringunt a calore naturali: et precipue venenositate: aut quod est debilis: aut quod multum turbido motu agitatiua: quare sequitur clausio materie in anfractibus: aut quod est debilis virtus: aut quod pauca quantitate: aut quod non sunt coniuncta suo vigoratiue. Ex parte autem accidentium sicut debita administratio occurrerunt ut cogitationis ire doloris aeris cibi et similibus: et tunc oportet quod ad debite succurreretur remoueantur causa talium dispositionum: licet quoniam ab ipis effectibus sit inchoandum pro necessitate festina: tunc oportet sepe inceptum ab accidente dimisso morbo. et causa. Nota 2o quod si fuerit pro corporis dispositionem: non oportet eodem modo succurrere in medicina compressiua et lenitiua et lubricatiua et solutiua: nec in omnibus solutiuis eodem modo quod aliter quod est venose nature: et aliter quod non. et hec omnia disticte ponit ad hunc in de solutione medicinarum tractatu. 3o. c. 6o. Et quod hic dicitur. non omnia remedia: nec omnes casus: sed capitalia et principalia ponit ut per hec alia intelligamur: dimisso logiori sermone exponam modum quo remedia dicitur inueniunt. Et primo de enemate. Nam enema si sunt feces intestinis eas educit: intestina mollificat: poros aperit: materiam adaptat: ventositatem dissoluit: virtutem expulsiuam irritat si fuerit factum ut dicitur: id multis intentionibus offert: trahendo est ad inferiora non parum offert inuamendum: confortat in remotione nausee et agitationum in superioribus. Unum ad hunc loco allegato dicitur: verum ex his omnibus confide et expecta materiam inuamendum ex clisteribus. Et in fine capituli: et ne confundens clisteria: sed fiducialiter eis confide. Coliria autem siue suppositoria siue dicantur a colon intestino siue a colado non est cura: offerunt stimulum expulsiuam: et irritando ad motum versus inferiora: sed in alijs deficiunt a bonitate clisteris. Secundo pro quod coliria sicca. i. suppositoria conferunt incitando expulsiuam. Sed remedium secundum putam masticis. 3. iij. i aqua tepida offert quod masticis aromaticitate confortat: et stipticitate comprimunt partes superiores versus inferiores: et pro alia que dicitur statim de stipticis. Sed de tertio remedio nota quod stiptica co-

mesta faciunt pro compressione partium superiorum et post inferiorum quod comprimunt partes quibus occurrunt: et ideo sunt causa ut exprime do pellatur medicina et humor inferius. 2o prohibet nauseam pro modum dictum: quod sua gravitate repellunt medicinam ad inferius: et prohibet motum suum agitatiuum ad superius. 3o quod inferunt vim nature. i. faciunt membra fortia: vel quod comprimunt ita membra ut cogant exprimerere illud quod in foraminibus continetur esto quod non tentaret retinere. Sed tu dices quoniam quoniam medicina mouet et non eum sicut illa accidentia dicta. scilicet mordicatio et estuatio et angustia et scotomia et dolor capitis: dicitur quod hoc declaratum fuit supra in. c. de regulis cibibus solum ventris et vomitui: et sicut aut pro humore: aut pro ventositate: aut pro vaporibus: aut pro medicina substantia. Sed slobothomia est necessaria quoniam multa sunt mala accidentia et presertim cum oculi eminet extra et facies tumet. Significat enim quod tunc materiam mouetur ad superiora et per venas: et ideo slobothomia euando materias agitatas et diuertendo offert. Et vult ad hunc quod primo fiat euacuatio de basilica et post illam de saphena: quod euacuatio de saphena est virtuosa ad diuertendum. Incipendum est autem a basilica quod illa euacuat multitudinem: et propter propinquitate citius diuertit et indigemur hic principalibus remedijs. Et cum inceperit pro slobothomia basilice declinare materiam ad inferiora facilius trahet ad distantiam longam pro slobothomia saphene. Si autem a saphena inceperit quia multa erat repletio non attigisset eius diuersio versus ad caput.

Et cum medicina ventris non soluerit et mala eam non sequuta fuerint accidentia: melius etiam erit ut ipsa cofe qua minutio saltem post duos dies aut tres. nam nisi hoc factum fuerit timendum est in ipso ne humores ad vnum principalem membrum moueantur.

Ad hoc ponit quod faciedum quoniam medicina non euacuat et non sequuntur mala accidentia: dices quod est in isto casu facieda est slobothomia saltem post duos dies aut tres: quod nisi hoc fiet timendum est ne humores currant ad aliquod membrum principale.

Ubi nota 1o quod quod humor est alteratur a medicina: ideo membra respuunt ipsam: et periculum est ne continue magis malignetur: et tunc post multa malicia timor est ne pulsus a membris in quibus genit moueat ad aliquod membrum principale. Sed tres que dicitur in isto casu fiat slobothomia post duos dies aut tres: tunc est quod fit statim facieda. Nam si tunc cursus humorum ad principale quod prohibet per slobothomia quanto citius tunc melius cum virtute offert. Dicitur hic eodem quod verum est ubi nos essemus securi quod medicina non operaretur: modo aliqui opinantur quod medicina non ducit versus ad tres dies ut dicitur de hiebra a doloribus propter hunc igitur timorem expectant. Aut melius quod medicina quamuis non euacuet et non faciat graua accidentia: tunc agitatur humores et virtute quodammodo deicit. Et ideo ne due cause extraneas se coniungant: bonum est differre maxime cum non sunt accidentia indigetia. nam si apparet de cursus humorum aut aliud tale est statim facieda. Et si quare quare farmacia non danda est: dicitur quod in isto casu humores sunt propter agitationem plurimum sanguini mixti. Et quod stomachus debilitatur: non est forte aptus ita ad recipiendum aliam medicinam. Et ideo volentes curare facimur cum vniuersali curatode: et quod sanguis agitatus non euacuat farmacia: ergo etc.

De dispositione medicinarum ventris solutionem.

Medicinarum ventris solutionem quedam sunt quoniam malignitas magna est sicut belebor niger et turbit cum non fuerit bonum imo fuerit ex genere ipsi quod citrinum et agaricum quod non fuerit album et purum imo nigredini attinuerit: et sicut laureola. et quod res iste male sunt: tunc si bibite fuerit et mala inde accidentia prouenerint melius erit ut medicina a corpore expellatur quanto plus possibile fuerit vomitu aut purgatione et medicetur cum tyriaca. Multa prout preterea eorum remouet malicia et conturbatio quam faciunt anime dano in potu aqua uehementer frigidam et sedendo in ipsa sicut turbit citrini putridi. Omnes quoque res que acuitate fragit glutinatione et lenificatione et vniuosi tate in qua sit dulcedo ad hoc confortat.

Sicut dicitur supra in diuisione in isto casu dicitur. dicitur de dispositione medicinarum ventris solutionem docet pro hoc rectificare operationem medicine in euando. Nam cum optimus sit in hoc operationes rectificando cognoscere quod faciendum sit merito dispositionis corporum sumendum et merito regiminis eorum in quo sunt accidentia occurrerit variata corporum et medicina: erat etiam necessarium considerare. scilicet dispositiones medicinarum et varietates operationum eorum que debentur merito istius diuersitatis que inuenit in medicis solutionibus ventris. Et quod medicinarum talium diuersitas maxime est quo ad generalia et tribus: quorum primum est malignitas et icolumitas. secundum est fortitudo et debilitas. tertium est in modo operandi vel soluendi aut lubricandi aut comprimendi: et sic de alijs: ideo maxime dicitur. secundum bas tres

Hoc idem soluit Be sue in suo de psolatioe medicina inuenit et caplo hic a magistro inferus allegatis parapho illo: Et si est medicina eorum que de dicitur et ipse in potu inbet exhiberi pro os compressiua stiptica: postea clisteria siue suppositoria et huiusmodi. Et tu scias hic quod hec remedia versus clisteria etc. tunc maxime conueniunt quoniam medicina non soluit propter grossas ventositates que subleuat eam ad superiora etc. tunc maxime conueniunt quoniam medicina non soluit propter grossas ventositates que subleuat eam ad superiora etc. tunc maxime conueniunt quoniam medicina non soluit propter grossas ventositates que subleuat eam ad superiora etc.

Et hoc intelligas de medicina forti late attrahedo et non de bidicta pata fieri cibus. Nam talis fortis medicina comouet humores et disponit eos ad punedinem calorem extraneum que inducit in eis: quare slobothomia quodammodo euacuat et temperat: quare etc.

bas tres diuersitates posuit cañ. in isto. c. lz aliquid dicitur de diuersitate que est respectu humorū euacuatōz: r respectu mēbroz a quibus euat. Usus fuit sibi q primū satis elicit cū dicitur sit supra q debes purgare humore pec cantē nō alium: r de 2° dicitur sit in libro 3°: r id illas dere liquit: r sic pñs capim diuidit in tres partes: qz 1° docet rectificare operationes i soluedo p cōsiderationē diuersi tatis pñe. 2° per cōsiderationē secūde. r 3° tertiē. 1ª ibi: quedā etiāz medicinarz. 2ª ibi: medicina preterea. In pte prima dicit Aui. q medicinarz soluedū ventrē quedā sūt quaz malignitas ē magna sicut beleborus niger r turbit citrinū r agaricus qñ nō ē albus sed declinat ad nigredinem restat nō purus: r sicut laureola. Et id si fuerint bibite r inde sequant mala accidētia melius qd fieri pōt est vt expellant a corpe quātocūqz pōt fieri: aut cū vomitu: aut cum solutiōe vētris: r de tyriaca: r multaz taliaz remo uef malitia dādo in potu aqua frigidā: r sedēdo in ea sicut turbit citrini r putridi. Et iterū ois res q frāgit acuitatem glutinatōis sua: aut vētositate: aut lenitate i qua sit dulcedo cōfert ad hoc. ¶ Nota ergo p^o in oī medicina solutua ēē quādā malignitatē: imo p qzto abijciūt a substā tia pprietatē i eis inuēta: vt dicit 2° regimis acutoz cō mento illius partis: poro si passio rē. r q iste sunt multe r plures alijs venenose: verūtamē quāruādas venenositas r malignitas ē parua: aliarū vero ē magna: r de istis loquitur Aui. ¶ Nota 2° q medicīne hntes malignitatē: quedā ha bēt illā dispōnē r nāz sue spēi sicut mezereon qd ē lactici nium magnū r sicut laureola r filēs medicie que dicitur la boriose euantes. Quedā aut bēt pp singularē dispōnē: r iste sunt duozū modozū. Nā quedā habēt talē maligni tatē a nā: quedā ab accidēte supueniēte eis. Exēplū primi sicut colloquitiā que nascit sola in plāta vna: r agaricus niger. Exēplū secūdi sicut turbit putridū. r Aui. loquitur hic de oī tali uehemētī malignitate. ¶ Nota 3° q cogno itio istarū malignitatu r si rōe quozūdā accidētū possit cō prehēdi vt tactu r gustu r odoratu fm modū quoz docet Adesue in de cōsolatiōe medicinaruz. c. p^o tū vera r certa via ē expiētia: r medic^o dē docet^o i particularib^z r vniuer salibus regulis cognoscēdā i columes a malignis: r pñet hec doctrina ad 2^m cañ. r ad libros de simplici medicina: iō Aui. nō curauit docere hic: sed vade si vis ad loca illa r tene memorie. ¶ Quarto nota q ille medicie que multū maligne sūt difficulter pdūt suā malignitatē: qū hoc ve lociter iprimūt malas dispōnes. Et id si vacabim^z ad faci endū q corrigant i corpe nocumētā i tpe harū opationuz augmētābitur multū. Sz euz ipē sint i vñs ductuū edu ctiō p vomitū aut p fluxū sit in paucō tpe. Et id securū re mediu qñ nocumētā faciūt magna ē illaruz expulsio a cor pore vomitu vel fluxu. s. cū clisteri aut potu aq tepide aut cū re lubricate. ¶ Quinto nota q qñqz he medicie sumū tur i corpi^z bene pparatis r hū cōsolatis: r faciūt opatōz cū difficultate: sed nō cū accidētib^z malis timorosis: imo sine timore: r tūc nō oqz expellant: aut aliquid cōtrariū sine opationi fiat. Et id Aui. non dicit absolute expellant a corpe qñ sunt bibite: sed qñ sunt bibite r mala supueniūt accidētia. ¶ Sexto nota q tyriaca dat ad venenositates remouēdā. ¶ Septimo nota q aqua frigida multū cōfert admistrata cōtra medicias que sui acuitate iprimūt multū sicut turbit citrinuz: r id in potu r in balneo ita vt frigus penetret: in potu taliū inflāmātiū medicinarz ē vrilis. Sz paucā balneatio i aqua frigida p quā sola fieret caloriz al teratio nō cōfert: r dē cē aqua fortissimi frigeriz: vt hēat i tales medicias iprimē. ¶ Octauo nota q glutinosa r vn ctuosa r lenitiua multū depmūt de acuitate medicie vio lēte: r id videbitis notabiles medicos dare cōter tales me dicinas acutas cū māna: aut cū pulpa cassie: aut cū aliquo tali qz frāgit malitā: r euz hoc facit cito lubricare. Oppo nūtur enim ista sui hūiditate r grossitie pib^z subtilib^z ratiū medicinarz i qñtatib^z r mō substātia. Et qz dulcedo fradā in substātia grossā: r ē absterisua res dulcis: id i istis adiu uat dulcedo. Dulcis ergo r vnctuosa r insipida medicina data in tali cāu cōfert cito expellēdo medicīnā a corpore r frāgēdo malas qualitates medicie. Sz si querat vtruz stiptica cōueniat: dicit q vbi nō intēderem^z puocare vo mitū cōfert: vt patuit i pcedētī. c. Nā res stiptica ē de cō uenictiozib^z reb^z que miscēt cū medicinis acutis: vt dicit Adesue intētiōe 2^a. c. 3° summe pñe. Sz dubiū restat qua re nō pstat inuamētū medicie false. Nā dicit Adesue eodē loco de re stiptica: r vnuerfali quida: medicinis oib^z p ter qz false inuamētū pstat: r tu cōsidera causas.

Sciās tū q vltra hec quattuor gnālia remedia cōtra mali gnitatē medicinaruz violentiaz: vnaqueqz ex eis hz remedia si bi ppria r specialia de quibus pertractat Aui. sexta quarti sū ma tertia tractat pzi mi que ē de venenis sūptis ex planis ca lidis r curis coruz.

Et sciās q tyriaca i isto casu dē esse antiqua siue fermetā tactilis emiz a forma specificā habz repri mere venenositate di ctaz medicinarz. Tyriaca ēz ē sublimior medicinarz pposita rum pp multitudinē sui inuamētū rē. vt dicit Aui. quito ca nonis caplo de tyria ca. r Auer. c. iij. sui libelli de tyriaca dī cit: Et pñā cā ppter quam sūt inuenta tyriaca sūt vt euentur p ista nocumēta venenosoz que sūt in animalibus rē.

Et ego confidero ēz cē pp vtrāqz ha bere sbaz siue ppo nez terrestrem: in tali enim cōmixtione rei stiptice cum salia re sultaret rēstrifica tiō maior: r sic mul tā exicicaret corpe r maxie macilentuz r parantū facili i sūz icurrē: quare nō pstat inuamētū: ergo rē.

Quedaz etiā medicinarz quādoqz aliqub^z ppropoz rionales existūt cōplexionib^z r aliis nō cōueniunt. Scamonea nāqz in eos qui in frigidis morātur regionibus nō operatur nisi debilitē: nisi magna inde detur quārtas sicut est mos eius in terra turcoz: r quādoqz est ne cessariū quibusdaz corpozib^z r aliqub^z regionib^z neme dicinarū corpora dētur sed virtutes eaz tantum. ¶ In hac pte ponūt cañ. rectificatēs modū eulandi pe

nes cōsiderationē virtutis siue fortitudinis medicie: r di uidi in duas ptes: quare pñā ponit istos cañ. sumptos ex cōsideratiōe pportōis medicinarū ad corpa rōne nature corpozū. 1° ponit cañ. rōne modi applicādi tales medici nas. 2ª ibi: r necesse ē. In pñā parte dicit duo. ¶ Prīmū ē q quedā sunt medicie que quibusdā corpi^z sunt ppor rionales sine suis cōplexionib^z: r non cōueniunt alijs: sicut verbigifa: scamonea que in corpi^z habitātib^z in frigidis regiōib^z nō opat nisi debilitē nisi def de ea magna quā titas sicut ē mos in terra turcoz: r id supplē in talib^z sūt medicie dāde i maiorī dofi. Et supplē quedā sunt corpa in quib^z fortes medicie opant minū excessiue. Et id qñqz i quibusdā corpi^z r quibusdā regionib^z nō oqz q dētur corpa medicinarz: sed virtutes tantū sicut i regionib^z ve hemētē calidis. ¶ Circa quā partē nota q medicīnā esse pportionalē corpi ē talē ēē eius habitudinē ad corpus: vt ex cōi vsu medicie illius in debita dofi r mō admistratiōis sufficiēter r nō superflue opet: r id illis dicit ipro portionalis in quib^z hoc nō cōtingit. ¶ Nota 2° medi cinā nō opari cōueniētē i corpi^z pōt trib^z de cāis i ge nere cōtingere. Uno mō qz nō currit cōueniēs pprietas i ter corp^z r medicīnā: r pōt hoc ēē in vno iduūduo r nō in alio sicut 3° cañ. c. de asmate vult Aui. r ita in. c. de la cte r supra i. c. p^o huius sen: imo i vno iduūduo i vna ho ra: r nō in alia. Et hoc nō solū hz verū i alteratiuis: sz euacuatuis exoluēdo: de hac nō loquitur hic. ¶ Secūdo mō dī cū corpus ipportionalē medicie solutiue rōne dispōnis humous peccantis que hz medicina eūare. Aut si ē nō est dignus nec bene pparat: vt oqz in corpe illo: r etiā de ista nō loquitur hic. ¶ Tertio mō dicit ipportionalis rōne resi stentiē corpi^z. Nā qz medicīa nō euat humore nisi aliquo mō inferēdo vim mēbris r relaxādo corz virtutē retētiā: r q quedā sunt corpa talis virtutis fortis: quedā aut de bilis: quedā aut mediocriter se habentia: id medicie qui busdā dicit pportioales: qz date i mediocri dofi opātur cōueniētē. r de hac pportioalitate r ipportioalitate lo quit Aui. hic. r qz pōt medicīa incōueniētē opari merito istoz modoz duoz: aut superflue qñ virt^z ē debilis: aut dīminute qñ virt^z ē fortis. Ideo Aui. de vtroqz mō fecit mētiōē volēs q corpi^z fortiter opatiōi farmaci resistē tib^z denf medicie i substātia: r cū hoc i maiorī qzitate qz i cōi dofi. Debilib^z aut nō def medicīa cū substātia sua sz solū virt^z. ¶ Tertio nota q medicīa tūc dē exhiberi in sub stātia qñ copulētia tota medicie dat hz totū medicie. Dz qz solū exhibet virt^z quādo dat aut infusio aut decoctio. Adodo constat q medicīa si equalis quātitatis sumatur in substātia sicut ponit i decoctōe erit fortior: r ideo debi lib^z dat sola infusio aut decoctio. ¶ Nota tūc hic qz medi cinaz qdaz sūt q in substātia sua hnt correctiuū sue ptis solutiue sicut reubarbarz agaricus mirabolani r filēs que hnt partē stipticā pinctā cū solutiua: r id in talib^z medi cinis qñ dant corpozib^z debilib^z meli^z est dare substātiā: sz in miorī dofi. Et cā ē qz in substātia medicie ē ps cōfor tatiua: vñ i dīstentia exhibet reubarbarz i substātia r nō infusioe nisi forte timerem^z de oppilatōib^z: aut intēderem^z cū solutiōe vias apire: tūc eiz ē cōueniētiō infusio rē.

Et est necesse etiā vt medicinis solutiuis ventrem bene redolētes medicie misceātur: ppreca vt mēbro rum virtutes eis cōseruetur. Ad medicie quoqz cordis ad hoc inuamētum conferūt: propterea q spiritūū anima lez iū vno quoqz mēbro confortāt: plurime quoqz earū subtilitate sua r facilitate inuuant.

¶ Hic ponit cañ. rectificatōis operis itentōe habita de mō admistratōis medicinarz. Et diuidit i duas. Pñā fa cit hoc. 2° nos remittit p cōplemēto alibi. 2ª ibi: ampli^z cō siderare. Pñā i duas. p^o ponit cañ. de medicina soluti ua ēt si sit soluz admistrāda vna solutiua. 2° qñ plures. 3ª ibi: due ppreca. De p^o dicit q medicis solutiuis oqz q mī sceant medicie odorifere r medicie cordiales. p^o qz me dicine odorifere pfortant mēbra que habēt debilitare me dicine solutiue. Et 2° qz medicie cordiales pseruāt r pfor tant spūz nālez. i. vitales. Sepe eiz Aui. vocat vitales na turale vt p^o pñm. 3° qz sui subtilitate r facilitate adiunāt ad operādus. ¶ Et ad hui^z cañ. intellectū est notādus qz vt plurimū medicie solutiue sunt dūe nāe corpozis: ideo sūt factiue nocumētōz: r id medicis cū indiget eaz adiutorio dē cas conigere anteqz eas exhibeat. Correctio autem eaz vt dicit Adesue intētiōe 2^a ē aut faciēdo illud qd sup plet defectū eaz aut illū qd corrigat nocumētū eaz. Hec aut suppletio r correctio sūt aut pmūtādo substātiā medi cine: r hoc erit lauādo: aut infusio: aut triturādo: aut co quendo. Et hoc duob^z modis: aut elirando aut affādo. Quid aut hz facē lauatura r qz sint medicie q ipsa idiget: r qz sit modus in vna quāqz medicīa: p parte habet a Adesue de solatiōe medicinarz: r p parte ab Azarario i libro q seruator vocat: r p parte in libris simpliciū medicinarz: qre superflūū ēē hic ponere. r sili intelligas de infusione r trituratōe r correctōe als tonefactōe. Sz rectificatiō me

Sciōt eē quedā corpo ra sicut sūt illa de regno francie r sibi vicina que bene sustinet corpus scamonea: nō tū sustinet mul tas ipsius quantitātē: imo d. s. magna ē dosis vt in plurib^z. Et Adesue in ca plo de scamonea dicit q dosis eius est a g. v. vsqz xij. r de ea dicit Demo critus q ē solutiū antho nomatice: r forti^z sup oīa solutiua: quare rē.

dicine q̄ sit p̄ omixtionē q̄nq̄ sit p̄ ea que respiciūt sua pro-
prietate venenositate: q̄nq̄ p̄ ea q̄ opponunt̄ p̄ploni: q̄nq̄
per ea q̄ suos effect̄ malos merito secundaz virtutū 7 ter-
tiaz corrigūt. ¶ 1° d̄mū aut̄ cōiter ē ad supplēdum id q̄d
deficit: q̄ si medicina ē tarde: aut debili: aut de ppe: aut
solū humorē subtilē attractiua: aut non a pprietate respi-
cit mēbrū a quo eūare volumus: permiscem̄ illud q̄d ac-
celerat 7 vigorat opationē: aut q̄d facit virtutē i extrema
corporis penetrare: aut q̄ dirigat ad mēbrūz a quo eūare
itendim̄: aut q̄ adiuuat ad humorē grossūz attrahēduz:
7 hoz spālia legēda sunt alibi. Exēplū t̄m̄ p̄m̄i ē sicut p̄
mixtio speciez elefanginaz cū aloē. Exēplūz secūdi sicut
p̄mixtio dicta 7 p̄unctio semis rafani cū hermodactilis 7
vini 7 spice cū reubarbaro. Exēplū tertij sicut squilla cūz
hermodactilis. Exēplū quartū sicut nymuscata cū itēdi
mus a capite eūare pmiscet̄ cū solutiua. Exēplūz quiti si-
cut zinziber cū turbī. Si aut̄ volum̄ ibibere maliciā p̄
prietatis venenose: hoc fit cū his q̄ p̄fortāt mēbra q̄ respi-
cit venenositas: 7 hec sunt aromatica: 7 cordialia: 7 a pro-
prietate talia sunt bezoar illaz medicinaz. Si vero itēdi
mus obuiare malicie p̄plonis apponim̄ medicinā q̄ d̄iaz
beat̄ p̄plonez: vt Auic. p̄^o quartū docet pmiscere casōram
cū scamonea. Si aut̄ itēdum̄ occurrere malis operatiōi-
bus secūdaz 7 tertiaz operatiōnū virtutūz: oꝝ q̄ hoc fiat
cū eo q̄d defectui illi opponit̄: verbigr̄a generatōi vento-
sitas carminatio opponit̄: excoꝝatiōi opponit̄ vncuosi-
tas: viscositati glutinatio 7 p̄stipatio: nausee stomachi s̄for-
tatio: apertioni venaz illud q̄d p̄hibet eas ap̄iri. Et remi-
niscaris dictoz supra q̄ ad rectā omixtionē nō sufficit so-
luz oppositio in q̄litate 7 opatione: s̄ requirit̄ q̄ sigillent̄
sibi inuicē pprietatē: 7° requirit̄ q̄ dent̄ in mētura debi-
tū p̄portionis. 7 oia ista particulī sunt legēda in locis di-
ctis: 7 requirit̄ nō solū vni^o lectōis expōitionē s̄ plurimū:
7 iō hic Auic. noluit hec omnia dicere: s̄ quedā sicut capita
tāgere: 7 nos ad alia loca remittere. ¶ 1° d̄is habitis desēdē
do specialit̄ ad caū. ¶ 2° q̄ fere oibus imo oib̄ solutiuis
p̄ueniēt̄ admiscēt̄ medicine odorifere 7 medicie cordis
s̄fortatiue p̄pter resistere malicie d̄spōnis occulte p̄ quas
hec medicine mēbra debilitāt. Et p̄z quō cordiales medicine
s̄fortāt sp̄z aīales in oī mēbro p̄ plura dicta supra in. c. j.
Sed id q̄d dicit̄ medicina iuuare sua subtilitate p̄ tanto
dicit̄ q̄ aperit̄ p̄ partē subtilē: 7 humores ad fluxū habi-
litāt. 7 hoc ē illud q̄d Auic. itelligit̄ cū dixit facilitate. Et
p̄sidera q̄ medicine aromatice quedā sunt cordiales: q̄dam
epatice: q̄daz stomatice: q̄daz cerebrales: 7 oēs p̄ferūt: ma-
xime t̄m̄ cordiales 7 stomatice: q̄ in his duob̄ mēbris ma-
xime p̄uenit nocumētūz medicinaz. Cordialia aut̄ medi-
cinaz q̄daz sunt tyriacales: 7 sunt q̄ remouēt̄ 7 resistūt ve-
nenositati: quedā tēperāt̄ p̄plexione calidā sicut rose 7 can-
fora: aut frigidā sicut mastix: quedā excessūz accidētis si-
cut spodiūz 7 karabe: 7 quedā s̄fortāt generādo sp̄m̄ si-
cut poma dulcia doꝝonigi 7 similia. Adedicinis aut̄ soluti-
uis pmiscēt̄ iste medicine cordiales fin eriguntiaz medi-
cine. Et ille que plurib̄ modis de istis adiuuant̄ dicitur
maxime cordiales: que aut̄ vno dicunt̄ debilis virtutis: q̄
autēz duobus aut tribus sunt medie.

Due p̄terea medicie q̄nq̄ p̄uigūt: q̄rū vna suū hu-
more cito expellit 7 altera tarde. Una ergo suā opatōz
efficiet postq̄z ipsa s̄ alterā i suo ē hūore p̄silit 7 ope-
rabit̄ i ipsaz 7 ei^o debilitabit virtutes. Cūq̄z secūda post
operari ceperit erit debilis virtutis mouēs 7 non perfi-
ciēs: quare erit aliq̄d ei admiscēdū q̄d ipsaz facilez red-
dat 7 festinare faciat sicut zinziber turbī q̄m̄ ip̄z stupefie-
ri nō p̄mittit: 7 silit fieri eas bñ sciueris pmiscere.
¶ 1° d̄ic ponit̄^o caū. dicens q̄ q̄nq̄z pmiscēt̄ due medi-
cine quaz vna ē tarde opatiua 7 alia cito in suū humorez.
Et iō altera eaz. s̄ illa que cito opat̄ pficit suā opationē:
postq̄z cōp̄ressit alterā i suo humore. i. postq̄z fuit eā q̄ hu-
mor suus qui attractus ē circūdat̄ medicinā tarde opan-
tem. Et iō dicit q̄ ea in suo hūore cōp̄ressit 7 perficiet suā
opationē postquā alterā. s̄ tardā debilitauerit in sua vir-
tute: 7 cū^o icept̄ opari erit debilis 7 mouebit humorē 7
nō perficiet opationē. Ut ergo fugiamus hoc nocumētū
cū tarde opatiua ē aliqd admiscēdū q̄d dupliciter inuēt̄.
Uno mō q̄ suā acceleret opatōez. Secūdo q̄ nō permittat
ip̄am stupefieri. i. debilitari sicut ē zinziber respectu tur-
bit. 7 cū fiet opatio vnus silit fiet opatio alterius si bñ sci-
ueris eas permiscere adiuuicē. Ubi p̄sidera q̄ Auic. volēs
dicere quō cōmiscēda sunt aliqua ad cōfortationē virtu-
tis medicine introduxit ep̄plū p̄positōis quā p̄^o dixerat
i cōueniētissimā. c. de regulis cōib̄ soloni v̄tris 7 vomit-
tū. s̄ medicine cito opatiue cūz medicina tarde opatiua: 7
hoc vt remoueret dubiū: q̄ quis ex illo dicto credere pos-
set q̄ nūquā tales medicine pmiscēde eēt̄: q̄d ē falsū. Nā
multoties indigem̄ eūare diuersos humores 7 medicina
vnus eūatiua ē tarda i ope: alteri^o aut̄ eūatiua veloc. Cle-
rū ē t̄m̄ q̄ nō debēt absolute pmisceri nisi cū debito modo
q̄ absolute sine alia d̄spōne istas cōmiscēdo sequit̄ nocu-

Sciās q̄ medicinarū
cordialium p̄ferunt̄ i hoc
casu: quedā p̄fortāt tantū:
alīe p̄fortāt 7 alterāt̄: alīe
p̄fortāt 7 addunt̄ in solu-
tionē: alīe p̄fortāt 7 dimi-
nuūt̄ de solutiōe. Sed hec
lan^o vide a B̄eue i suo
de rectificatōe medicinaz
intētiōe sc̄da. c. j. canone
sc̄do parapho illo: B̄e-
dicinaz aut̄ cordialium vir-
tutes quattuor modis eli-
gende sunt 7c.

mētum. s̄ q̄^o que ē tarda mouet 7 nō eūat: 7 p̄t̄ ēt sequi
eūatio cōturbatiua 7 laboriosa. Nāz ex dictis supra vidi-
stis q̄ quādo volum̄ dare vnā medicinā cōpositā soluti-
uā in dosi itēgra tollim̄ de vtrazq̄z medicinaz cōponētū
p̄tē p̄portionalē: ita vt ex oibus cōfurgat vna dosis: ver-
bigratia si volum̄ eūare colerā 7 flegma eql̄ recipiemus
medietatē dosis de turbī. s̄. s̄. 7 medietatē dosis d̄ sea-
monea. g. li. 7 pmiscēbim̄. Ad̄ cōstat q̄ scamonea egre-
diētē co: p̄ remanebit turbī in tanta modica quātitate q̄
nō poterit opari nisi agitādo. q̄d si cōrigit q̄ possit opari
icipiet manifeste q̄ corpus ē iā agitātū a prima pluries: 7
hoc erit laboriosūz virtuti. Et iō Auic. 7° colligit̄ vitupe-
rat illos qui pmiscēt̄ scamoneā cū turbī: 7 ē verisimile q̄
hoc facit intelligēdo q̄ pmiscēant̄ nō debite. Et cōsidera
q̄ Auic. dicit q̄ p̄ia dupl̄ impedit̄ fecūdā in opatiōe sua.
¶ 1° d̄mū q̄ ip̄am cōp̄rimūt̄ i suo humore. s̄ i humore quem
trahit̄ p̄: q̄ trahit̄ illa ad locū vbi ē tarda: cū ābe medicie
sunt in eodē loco: 7 iō cōp̄rimūt̄ 7 circūdat̄ ab humore p̄ie
medicine secūda 7 tegit̄. Secūdo impedit̄ q̄ operat̄ in ipsa
aliqui. s̄. de eo educendo 7 debilitat̄ ip̄am. ¶ 1° d̄mū q̄
ad p̄hibēdū hoc nocumētū Auic. docet q̄ permiscēat̄ cū
medicina tarde opatiua medicina que accelerat̄ ip̄az i ope
suo sicut zinziber facit accelerare opationē turbī: 7 etiam
medicina que nō p̄mittit stupefieri virtutē tarde: 7 p̄t̄ in-
telligi q̄ per suā p̄ntiā p̄hibeat debilitatē talis medicine:
7 p̄t̄ itelligi q̄ ita inuēt̄ vt nō dimittat̄ eā pigritari i ope.
7 tu de hac cōpōne quō sit faciēda sciuit̄ supra. ¶ Tertio
nota q̄ ista particula 7 silit fieri eas sciueris bñ pmiscere:
duob̄ modis p̄t̄ exponi. Vn^o ē d̄y. q̄ nō solū per p̄un-
ctionē rei accelerantis opus farmaci: s̄ ex bona cōmixtio-
ne p̄t̄ vitari hoc nocumētū: q̄ bñ permiscēdo eas inuēt̄
ita q̄ nō citius operabit̄ vna q̄z alia. ¶ Et si querat̄ q̄s est
bonus 7 debitus modus pmixtiois: R̄ndēt̄ q̄ medicine
cōiungunt̄ inuicē: aut p̄ decoctionē: aut p̄ infusionē: aut p̄
malastationē: vt i puluerib̄ electuaris 7 troscis: aut p̄ si-
militudinē: s̄ melius cōmiscēt̄ p̄ decoctionē: 7 in eo per i-
fusionē q̄ ambe medicine i vno 7 in eodē corpe liquido i-
fundunt̄ aut coquūt̄ q̄ vtrazq̄z recipit virtutē. Adiu-
uat ē tēpus: nā quedā sunt que fermentant̄: 7 itē sūt mul-
to melius vnice post fermētationē: q̄ sunt ad vnā formam
redacte: quedā aut̄ cōmiscēt̄ cū coquūt̄ aut infundunt̄
aut p̄stant̄: 7 istas p̄cipue in decoctiōe nō oꝝ semp̄ eqli-
tpe coqui: q̄ quedā sunt que virtutē amittūt̄ in longa de-
coctione: vt violē etiā ep̄thim̄ 7 similes. Ad p̄positum si
sciueris bñ permiscere: ita q̄ vniant̄ virtutes medicinarū
operabit̄: silit sicut si p̄suisit̄ cū tarda aliquid accelerās.
Alius intellect^o ē q̄ si sciueris bene pmiscere medicinas di-
ctas inuicē cū adiutorio aliorū sicut zinziber cū turbī si-
et similib̄ supple opatio que d̄ se esset tarda 7 medicina que
de se ēt̄ veloc: quia in eodēz tēpore 7 non vnus operatio
ab alia impeditur 7c.

Ampli^o p̄siderare d̄bes p̄cipia q̄ i virtutib̄ medi-
cinaz v̄tris solutiuz declarauim̄ cū loquuti fuim̄ de
p̄ncipijs vn̄uersalib̄ medicinaz simplicūz.
¶ 1° Remittit̄ nos ad librū de simplicib̄. s̄ ad caū. vntuer-
salia secūdi: dices q̄ tu debes cōsiderare p̄ncipia Decla-
rata de virtutib̄ medicinaz solutiuz v̄tris in loco vbi
dicit̄ gn̄aliter p̄ncipalia medicinaz simplicūz.
¶ Medicina p̄terea solutionē faciēs plimū opabit̄ il-
lud soluēdo pprietate sui sicut turbī. 7 plerūq̄z efficit il-
lud exprimēdo sui pprietate sicut mirabol. 7 q̄nq̄z opat̄
illō lenificādo pprietate sui sicut siracost. 7 q̄nq̄z operat̄
id lambificādo sicut mucilago p̄sili 7 pruna.
¶ In ista pte^o capitulū vt dictū ē supra ponit̄ caū. d̄ eua-
cuatiōe indicatiōe sumpta a varietate modi opandi medi-
cinaz. Et diuidit̄ i tres ptes. ¶ 1° d̄mū ponit̄ distinctionē i
varietate modi opandi. ¶ 2° ponit̄ caū. ¶ 3° ibi: in pluribus.
Dicit̄ p̄mo q̄ medicina faciēs solutiōez: q̄nq̄z facit illud
soluēdo pprietate sui sicut verbigr̄a scamonea: 7 q̄nq̄z fa-
cit illud lenificādo sicut siracost 7 ē sp̄s māne: 7 q̄nq̄z ope-
rat̄ lābificādo sicut mucilago p̄sili 7 pruna. ¶ Nota ergo
p̄mo q̄ hoc nomē medicina solutiua q̄nq̄z dicit̄ large de
oī medicina quocūq̄z mō eūatiua siue p̄ vnā: siue p̄ sūdō-
rē: siue per vētrē: siue alto mō. q̄nq̄z stricte p̄ medicina edu-
ctiua eūante per vētrē: siue lābificādo: siue alto mō stricte si-
finc̄ pro medicina eūante eligēdo determinatū humorē 7
ip̄m attrahēte p̄ pprietatē suā. Ad̄ Auic. hic cū in p̄nci-
pio dixit̄ solutionē faciēs simplic̄ solutiōē mō 3°. S̄ postea
q̄n in vno mēbro diuisiōis dixit̄: aut soluēdo a pprietate
7c. intellexit̄ soluere mō 3°. ¶ Nota^o q̄ medicina com-
pressiua est illa que sua p̄pria virtute q̄nq̄z obuiat̄ mēbro 7
p̄strigit̄ ip̄m ita vt cōp̄rimat̄ ab eo humiditas crissēs i su-
is foraminib̄. Adedicina aut̄ dicit̄ eūare lenicēdo que p̄ sui
modū opatiōis occurrēs mēbro ē apta ponere se inter hu-
morē ad herētē mēbro 7 superficialē mēbra: ita vt p̄ hoc hu-
morē separet̄ 7 defecdat̄. Adedicina aut̄ lābificatiua ē illa q̄
per suū p̄p̄riū modū remouēdo a mēbro d̄spōnez p̄ quas
ē apta remire facit humorē labilē 7 per cōsequēs defen-
dere:

Dicit̄ B̄eue in
caplo de turbī q̄ ip̄
suz p̄fortāt cū zinzī-
bere educit̄ hūores
flegmaticos grossos
7 a remotis 7 inuēu-
ris pp̄rie: 7 mundifi-
cat̄ stomachū 7 expu-
lit̄ ab eo sup̄fluitates
adherētēs villis ei^o.
B̄ūdificat̄ ēt̄ peccā
a flegmate grosso 7
putrido: quare 7c.

Aduerte q̄ p̄ci-
pioz p̄siderādoz in
p̄positiōe medicinaz
tū quedā p̄stium in
electiōe bonoz sim-
plicūz non adultera-
toz: quedā alia i ar-
tificiali p̄paratōe de
cēi p̄ decoctiōez vel
lotiōne vel infusione
vel trituratiōez. Alia
in festinatione tarde
operatiū: alia in cō-
rectiōe malignarū:
alia in cōuenienti si-
gillatōe bone pp̄rie-
tatis qua felicitat̄ eū
operatio 7c.

Quidaz addide-
rūt̄ his quattuor mo-
dis modū quintum
laxatiōis v̄z eliquar-
do humores p̄gelat̄
tos vel coagulatos:
7 hoc modo dicit̄
euforbūz laxare 7c.

dere: qz remouedo a mebro suaru partiu asperitate. Solu-
tina aut medicina e illa que virtute attractiua attrahit hu-
more detemiatu qui postea stimulas mebru ad qd trabif
expellitur a virtute mebru expulsiua: est in istis medicinis
solutiuis virt^o debilitandi mebru et violendi ipm ita q
humores qnos retinet: et qnos prohibet rectificare vel reti-
nere. Cidef in dy. inuere q medicine solutiue inferut no
cumetu mebris i quib^o sunt humores et mebra ex tali nocu
meto iclinant expellere humore i eis cotetu: et tuc medi-
na trahete ille humo: mouet pulsu mebru: attractioe me-
dicine. ¶ Scdo principalr nota q euatio que fit p medi-
cinas solutiuis no fit ab eis imediate per pphonē suā vel p
suū modū substātie: qz inueniuntur medicine calide et medi-
cine frigide et humide et sicce: quaz quelibet ē colere attra-
ctiua: et ita de attractiuis flegmatis. et silr inueniuntur du-
re: molles: et viscosae: et lubrice: et incisive que trahūt vnu et
eūdem humore et tales que nō trahūt. Et iō Adefue dixit
i suo de cōsolatioe medicinar. qz medicina solutiua q de-
terminatū humore eūat: nō eūat qz calida vel frigida vel
humida vel sicca: s; qz talis habēs pprietatē hoc faciēdi:
que pprietatē vocat a medicis forma specifica vel qūitas
occulta. Et de hac quomō se habz ad formā substātiālē ta-
lis medicine et ad cōplonē: vide 2° pūmi. c. de eo qd come-
dit et bibif. Sed medicinar cōpressuaz et lenificatiuaz et
lābificatiuaz virt^o p quā opant videt eē cōplō cū modo
substātie: et iō iste opatiōes ponunt i numero opatiōnū cō-
plexionis humide: aut cōplonis sicce. Et ideo medici di-
cunt qz iste nō opant his modis p pprietatē occultaz que
fit forma specifica: vel pprietatē occulta: sed per pphonem
vel modū substātie. Et hec ē cā qz iste medicine p hos mo-
dos euatiōnū nō eūant detemiatū humore sed illū que
inueniūt: vñ que admodū manus cōprimēs spongiā nō eli-
git humiditātē quā detemiatē ab illa exprimat: s; si fue-
rit infusa vino et aqua vtrūqz exprimet: ita facit medicina
cōpressiua et lenitiua et lābificatiua. ¶ Tertio nota qz non
ē icōueniēs i medicinis que leniēdo et cōprimēdo aut lā-
bificando eūant inueniri virtutē solutiua loquēdo proprie-
tate solutiua: qz itat i his eē pprietatē trahēdi de-
terminatū humore a longinquo: sed nō per virtutē leniti-
uam: aut cōpressiuā: aut lābificatiuā. Tūde castia et māna
que sūt lenitiue solūt colerā: mirabolani citrini q sunt
cōpressiuū solūt coleram et kebuli flegma. Et ex his pz q
Zui. qñ dicit qz lenitiua eūant leniēdo pprietate sui, nō i-
tellerit hic per pprietatē formā specifiā: sed p prios mo-
dos opatiōis: vt cōtra alios hic dictos distinguātur: et est
sensūs qz quedā medicine eūant leniēdo qui ē modus p-
prius eis et distinct^o ab alijs modis eūandi per ventrē hic
positis. Sequit vltierius qz medicine iquātū leniūt: aut lā-
bificant: aut pprimūt: nō eūant nisi a mebris quib^o nō ob-
uiant: et non eūant detemiatū humore: s; per virtutem
aliā. s. pprietatē occultam possint a longinquo et de-
terminatū humorem trahere.

In plurib^o quorū violentaz medicinar existit ali-
qua venenositatē et solutiōē ventris efficiūt fm modūz
quo nature violentia inferit. Ipse igit sunt aptade medi-
cinis in quibus existunt bezariati.

¶ Hic ponit cañ. et diuidit in duas. In prima parte po-
nit cañ. i quibus docet cōueniētē administratiōē talium
medicinar. 2° docet fugere incōueniētē modū pmiectio-
nis earū. 2ª ibi: amplius. ¶ Prima in duas fm cañ. dno. s.
2ª ibi: plerūqz. In prima dicit qz medicinar violentaz ali-
qua exoluūt venenositatē: et faciūt solonē vētris: ppter ea
qz inferunt nature viz. i. violentiā. Et iō quādo dant debet
pmisceri aliquid qz hēat virtutē bezaraticā. ¶ Circa quā
ptē nota qz medicine dicuntur violētē qz multū fortiter eua-
ciant: et cū fortibus accidētib^o. Et qz ille que sunt note fe-
re oēs habēt venenositatē: et de alijs nescit. Idco Zui. di-
xit i plurib^o: nō qz vellet per hoc cōcessum eē qz aliqua ta-
lis que fit non venenosa: sed vt non plus affirmaret qz fit
eē certū dixit in plurib^o. Alij aut exponūt hūc locū qz oēs
medicine solutiue dicuntur violētē respectu medicinarum
lenitiuarū et cōpressuaz et lābificatiuarū: qz oēs medicine
solutiue eūant inferēdo vim nāe et alie nō. Et qz nō oēs so-
lutiue sunt venenose vt reubarbaz rose et multe tales: iō
Zui. dicit in plurib^o. Ego aut accepto pūmū modū qz nō
video quare dicat qz solutiue iserant vim nāe et nō ppres-
siue ex mō sue opatiōis: et qz nō scio an plures sint medi-
cine euatiue exoluēdo que hēant venenū qz ille que nō ha-
beant. nam multe sunt leues et bndicte sicut reubarbarū.

¶ Nota qz bezoarini idē ē qz bezoar: s; bezoar ē nomē
psicū: et significat large sumēdo oēm rem que ē remotiua
aut phibitua dispōnis venenose siue illa res sit facta per
artē siue nālis vt tyriaca. Sumit qnqz stricte put contra
tyriacā distinguit: et tūc dicit de medicina nāli et nō arti-
ficiali opposita veneno. Quādoqz aut strictius sumit pro
vno lapide qui dicit bezoar: de quo Auic. loquitur in 2° et
est contra omnia venena. Hic sumitur large: et hoc modo
intelligendo patet causa cañ. Nam permiscetur ad probi-

bendum malam complexionē venenositatis.
¶ Plerūqz etiā adiuuat amaritudo et acuitas et ponti-
citas et stipticitas et acetositas in operatiōib^o medicine cū
ei^o pprietatē ei pns affuerit. amaritudo nāqz et acuitas i
resoluēdo iuuat: et pōticitas et stipticitas i pmedo: et ace-
tositas i icisione faciēdo qz ad lābendū preparat.

¶ Hic ponit cañ. dices qz plerūqz adiuuat medicinā
amaritudo: aut acuitas: aut ponticitas: aut stipticitas: aut
acetositas cū pprietatē ei pns fuerit: qz amaritudo et acui-
tas iuuant resoluēdo: ponticitas et stipticitas cōprimēdo:
acetositas icidēdo preparat ad lābendūz. ¶ Vbi nota qz
istos sapores iuuare pōt eē duob^o modis. Vno mō qz iu-
uent remouēdo operatiōez excessūs mali. Alio mō qz iu-
uent operatiōez vbi eēt defectus opatiōis farmaci. Ad dō
Zuic. loquit^o cōiter de vtroqz iuuamēto maxime tñ de 2°:
vide acuitas resoluēdo subtiliat: et ita adiuuat i euādo:
et silr amaritudo ponticitas et stipticitas dicit^o hic adiuua-
re cōpressiuas medicinas et acetositas lābificatiuas. S; si
loquimur de prio mō iuuamēti acuitas nō videt iuuare:
imo in excessib^o opatiōnū addere pferim i euādo exoluē-
do nisi forte per accidēs eēt cā cite dissolutiōis substā-
tie farmaci propter qd minus operaret nisi dissolueret: vt
diximus supra de cā: quia nō operat nisi virt^o ei^o i corpo-
ribus. et de hac materia vide Adefue in suo de cōsolatio-
ne medicinarūz intentione 2^a.

Ampli^o qd lābere facit nō ē piūgēdū ei qd i pmedo
iuuat talr vt sint eoz eqles virtutes: imo meli^o ē in hu-
iuzmodi vt vnu post aliō tardet: vt sit verbigratia vna
duaz mediciaz q lenificat prius suā pficiēs opatiōē qz
ea qz premittit: deide adueniat expsiuua et expellat qd leni-
ficatū fuit et i reliquis fm hanc consideratiōē.

¶ Hic ponit cañ. in prohibendo idebitū modū pmiectio-
nis: et dicit breuiter qz illud qd facit lābere. i. mediciaz lā-
bificatiua nō ē permiscēda cū eo qd iuuat cōprimēdo: ita
vt sint eozum virtutes equales: imo in huiusmōi. i. in cāu
idigentie amboz dz permitti lābificatiua: et post cōueniē-
ter exhiberi cōpressiua que cōprimēdo expellat id qd lenifi-
catum fuit: et in reliquis medicinis cōtrariāz operatiōez
et hoc mō faciēdū. s. qz qñ equalr indigemus opatiōē earū
vna pmittatur alteri. s. illa ex qua corpus remanet magis
paratū ad alterius ipressiōē recipiēdam si alia sint parā.

¶ Et nota hic qz medicina lābificatiua operat mēbrū fa-
ciendo languidū: ita qz per illud phibeat in ea excoatiō
et cōpressiua corugādo opat. Et iō contrariās hnt facere
operatōes. Et iō si pmissent ita qz virtutes eēt equales:
constat qz eēt inutilis pmiectio vna alteri^o opatiōez i-
pediēte. nec Zui. hic vult plus. Sed tñ pōt eē qnqz medi-
cina nimū cōpressiua: ita vt merito istius sit apta dimittē
post operatiōē suā nimā cōstipatiōē. Et aliqz ē qnqz
nimū lubrificatiua: ita vt sit apta dimittē nimā lubrica-
tē: vt dicit de pulpa cassie qz nocet habētibus debilia ite-
stina: et in istis casibus pōt cōueniēter cōmisceri cōpressi-
uū cū lenitiuū et lābificatiuū: et ecōtra qnqz superāt vno:
qnqz superante alio. Et illud est qd dicit Adefue in sua de
simplicibus. c. de mirabolanis. Nam ad remouendā ni-
miā corū adherētā debet permisceri cū pulpa cassie. Sed
qnqz intēdim^o multā lenificatiōē vt bona fiat euatio ei^o
qd ē in cōcauo stomaci: et multā cōpressiōē vt confortatū
remaneat mebrū: et i hoc cāu nō debet simul dari: quia fe-
ipcederent: neqz sequeremur intentum: sed successiue ita qz
pplēta opatiōe pūmi sequat^o. Et i ista itentōe dicta dz
pcedere lenitiuū qz pparat ad opus cōpressiuū: vt dz supra i
littera. Pōssent et alijs modis pueniēter admisceri: s; ista
sunt satis ad expōsitiōē et concordāā dctorūz.

¶ Cañ io^o de eo qd ex hoc caplo i alijs locis ingredū ē.

Edicine vētris solutiue et lenificātes qz bi-
bunt et epithimant et reliq ab eis i nostro
antidotario sūt reliquēde et s; etates vni^o
cuiusqz ēt mediciaz simpliciū melioratio
et qualr sit ei succurrēdū et quō sit ei i po-
tu tribuēda i medicis requiraf simpliciū. Pille pterea
ad bibēdū dāde nō sūt postqz defecare sūt et face fuerit
vt lapides: neqz et cū sūt molles ne penetrēt et retineāt:
s; sint sicut qñ siccati cepint et a digit cedāt si pprimant.

¶ In isto ca^o vt predicat in diuisione: Zui. remittit nos
p quibusdā detemiatōib^o ad alia loca. Et icidēter po-
nit vnaqz regulā. ¶ Primo ergo dicit qz siqz vult cogno-
scere mediciaz solutiuas et lenificatiuas tā illas qz bibūt
qz illas qz epithimant: et supple sint artificiales: requiraf i
antidotario. s. in 5° cañ. ¶ Dicit 2° qz modus meliorādi me-
dicinas simplices et qualr sit succurrēdū nocumēto eaz et
quō sint admistrāde: requiraf in libris de simplicib^o medi-
cinis quoad regulas in canonibus vniuersalib^o. 2° quoad

Adefue tñ in suo de pso-
latōe medicinar. c. iij. sū
me pūm: in icisione scde
parapho illo: Adhuc aut
omnis res que ē et accē-
pit bezabar generalr pro
oi virtute rei medicinalis
que farmaco admixta ma-
lignitatē eius corrigit. po-
nit et gradus iuuamēti ip-
sius: et ibi lege: quare et c.
Recipit et bezabar p la-
pide quodaz qui ē multū
carus regib^o: dicit^o vulga-
riter lapis serpētū. et ali-
qui putat hunc lapides eē
qui generaf in oculis ceru-
uoz in oriente: qui cū serpe-
tes comedunt: post vt de-
ponat venenus intrant flu-
men: ibiqz morant imersi
vsqz ad caput tādū quo-
usqz sentit veneni virtutē
supatā: intercaqz lachry-
maz emittit: que coagula-
ta in oculis interdus vsqz
ad magnitudinem nucis
defecat et cadit et iuenit^o
et hic dicit omniūz vene-
nōuz tyriaca et c.

Abilitatē probi
Det eandē medicinā
eūare lenificando et
lābificando simul. le-
nificatiua eiz dz ppa-
ratiōe ad superficies
intestinoz quā lenifi-
cat: et lābificatiua cō-
paratiōe ad mām ex-
pellēda quā lubrificā-
reddūt et facile tabūt
vt cassia fistula: man-
na: pūna: tamaridit:
lenificant et lābificā-
cant. Adefue aut
que solūt lauādo et
abstergēdo sicut se-
ruiz et abstinētiuz re-
ducunt ad lenitiuas
qz solūt operatiōe
quā faciūt in superfi-
cie membrozuz.

Bezoar siue be-
zard vel bezabar ac-
cipit aliqz p galba-
no ppter excellentes
virtutē eius ptra ve-
nenū: vt pz per Zui.
quō canonis in ca-
plo de tyriaca in ter-
tia descriptiōe ipsi^o.

spēs medicinaz i capitulis pprijs. Addit vlteri⁹ q pillule non sunt vāde qñ sunt antiquate ⁊ facte dure sicut lapis: nec nimis molles q penetrāt ⁊ adherent in ore ⁊ meri: qd penit⁹ non itēdit medicus: sed debēt esse sicut ille que mō incipiūt exiccari: ⁊ que possunt premi digitis ⁊c.

¶ Capituluz vndecimuz de vomitu.

Omnes qui sūt remotiores ab hoc vt me-
dicus eos vomere faciat leuiter: aut pro-
pter naturā sūt hoies qui pect⁹ hēnt stri-
cū ⁊ qui male anhelāt ⁊ qui ad sanguinē
spuēdū sūt apti: ⁊ hoies colla hēntes gra-

cilia: ⁊ apatibus que i ipsoꝝ nascūtur gulis apti: ⁊ stoma-
cos habētes debiles ⁊ multū pingues: qñ istis puenien-
tius est vt vter soluatur. Et macris melior est vomitus
colere ipsoꝝ aptus: aut ppter vsuz homines quib⁹ dif-
ficile est vomere neqz vomēdi habēt consuetudinē: quo-
niā si istis vomitus prouocat⁹ fuerit fortib⁹ vomitib⁹ nō
remanebit quin ipsoꝝ vene in mēbris anhelitus scin-
dantur ⁊ perueniat ad p̄sim. Cuz autē alicui⁹ res qua
lis sit ignozabit: vomitibus leuib⁹ prius erit experiēdus:
qui si ei fuerit faciles erim⁹ ei fortes ausi dare sicut illum
qui sit ex bebezoro ⁊ sibi similes.

¶ Positis canonib⁹ de solone vētris ⁊ reb⁹ annexis po-
nunt hic cañ. de vomitu cū annexis. Et diuidit in duas.
¶ Dico ponit cañ. in vsu vomit⁹. 1⁹ in annexis. 2⁹ ibi: cuz il-
le q ⁊c. ¶ Prima i duas. p⁹ ponit corpa icepta ⁊ corpa apta
ad vomitū. 2⁹ ponit cañ. in vsu ei⁹. 3⁹ ibi: si oportuerit. In
prima parte dicit quattuor. ¶ Prīmū est q hoies q sunt re-
motiores ad hoc vt medicus faciat eos leuiter vomere pp-
rijs. i. pp dispōnez eis nālez sunt illi in quib⁹ aliq aut plu-
res de septē pditionib⁹ inueniunt. ¶ Dica ē q pect⁹ habeāt
strictū. 2⁹ est q male anhelāt. i. cuz difficultate. 3⁹ est q
sunt parati ad fluxū seu ad sputuz sanguis. 4⁹ q habeant
colla gracilia. 5⁹ q sint apti ad hoc vt nascant eis facilliter
apostemata i gula. i. in capite. 6⁹ q hēant stomacos debi-
les. 7⁹ q sint multū pingues. ¶ Nā oibus istis meli⁹ est fa-
cere fluxuz vētris qz vomitū. Dicit 2⁹ q macris melior ē
vomit⁹ aptus colere coz. Tertius dicitur est q qñqz sūt in
epti ppter vsuz sicut sūt illi quib⁹ difficulte est vomere ⁊ nō
sunt p̄sueti. Nā in oib⁹ istis ineptis si vomit⁹ sit puocā-
dus cū fortib⁹ vomitibus nō remanebit quin ipsoꝝ vene i
mēbris anhelit⁹ scindant⁹ ⁊ sūt p̄fici. Quarto dicit q si
ē aliquis de quo dubitas vtrū sit aptus ad vomēdus leui-
ter vel nō: primo debes experiri illū cū leuib⁹ vomitibus:
⁊ si ei fuerit facile tu poteris addere ⁊ dare ei forte sicut il-
luz q sit ex bebezoro ⁊ similib⁹. Et prime pditiōes excepta
illa de stomaco omnes ponunt ⁊ declarāt a Gal. in cō-
mento illi⁹ affozisim quarte p̄ticule: ¶ Dificos vero ⁊c. Nā
cū ex oibus istis dispōnib⁹ significat debilitas mēbzoz pe-
ctozis: aut nimia ip̄cesso: vel p̄presso sicut in p̄gub⁹: cō-
stat q qñ p vomituz mē ad supiora vomebunt ⁊ sanguis
mult⁹ cū violētia ipebit venas pectoris ⁊ pulmonis ⁊ for-
tis fiet extēso partū illaz: periculū est ne vene ille scindā-
tur ⁊ maxime si vomit⁹ fuerit cū re multū violentāte ⁊ co-
gēte ad vomitū. Et nō itendo hic laborare ad declarādus
quō colluz gracile significat stricturā ⁊ debilitatē venarū
pectozis: ⁊ quō multa pignedo significat p̄pressionē vena-
rū in pectore a carne ⁊ pignedine: satis eiz dicta sunt i cō-
mēto illi⁹ affozisim allegati. Sz de his q hnt stomacū de-
bilē videt dubiū. Nā supra in ca⁹ de regulis cōibus solu-
tioni vētris ⁊ vomitui: dicitur est q pp debilitatē stomaci
medicia secessiua sit vomitiua: ergo hntes stomacos debi-
les facillt vomūt: ergo nō sunt icepti ad hoc vt medic⁹ faci-
at eos vomere. ¶ Hic rīdet cōter trib⁹ modis. Unus est
q hic p habētes stomacos debiles itelligim⁹ istos quozū
stomaci sunt debiles per totū tā quoad partē superioꝝ qz
quoad partē inferioꝝ. Sz in ca⁹ allegato itelligit de debi-
litate partis supioꝝ. Nā cū inferioꝝ pars stomaci est debi-
lis nō pōt pellere mām ad supiora: qd tamē ad vomituz
est oportuniū. Uel 2⁹ dicit q duob⁹ modis possum⁹ intel-
ligere stomacū debilē. Uno mō quo ad virtutē expulsiuā
⁊ imitariuā: ⁊ ista ē que reddit stomacū iceptū ad vomitū:
⁊ ista est de qua loquit Aui. hic. 2⁹ dicit debilis q facile
recipiēs nocumētū a sensibili: ⁊ isto mō dicit multe sensibi-
litatis: ⁊ ista debilitas facilitat ad vomitū: ⁊ de hac dicitur
est supra. Uel 3⁹ dicit q vomere facillt includit duo vt su-
mū hic: vt ab Aui. vni est q a leui cā vomat. 2⁹ ē q non
ledant a vomitu. Adō multa sūt dictoz cozpus q a leui cā
vomerēt: sed quodlibet ledit a vomitu: ⁊ iō illi qui habēt
stomacū debilē nō pnt vomere leuiter: qz nō pnt vomere
sine notabili lesiōe. Sz nō valet argumētū: in eo medicina
secessiua sit vomitiua: ergo vomit sine lesiōe: aut leuiter: ⁊
sic p̄ solutio. ¶ Vltimus nota q Aui. hic colligit dispo-
sitiones faciētes ad ineptitudinē vomēdi tā naturalit⁹ qz

Scias tñ q vomitū i-
epti qñqz vomitū indiget
vel qz repleti sunt malis
humozib⁹ quos non licet
per inferioꝝ educere: vel
qz habēt aliquā egritudi-
nē in itestinis: vel qz adēt
mā venozosa ⁊ cozozosina
vt colera p̄sina vel eru-
ginoza que si educeret p
inferioꝝ vulneraret itestū
na: quare ⁊c.

accidētales ex cōsuetudine: ⁊ iō in principio posuit: aut p-
pter nām sub distinctiōe: ⁊ in fine dedit aliā partē distin-
ctiōis cū dicit: aut ppter vsum: ⁊ cā assignata lz posset i
pluribus istozum: tñ maxime verificat de alijs ab illis qui
sunt parati ad apostemata gutturis: ⁊ qui hnt stomacos
debiles. in his eiz pp alia nocumenta manifesta phibetur
vomitus: ⁊ reliqua sunt satis manifesta.

Et si non oportuerit vt fiat qten⁹ vomāt: aut fuerit
vni⁹ cui necessariū erit dare vomitū prepa ipz an⁹ ⁊ fac ei
p̄suetudinē ⁊ mollificā ipi⁹ nutritiā: ⁊ fac ea vinctuosa ⁊
soluta: ⁊ fac eū quiescē ab exercitijs ⁊ postea da ipz ei.

¶ Hic Aui. ponit cañ. ⁊ p⁹ cōes deinde pprijs. 2⁹ ibi:
⁊ da in potu ei. Dicit p⁹ q si quis vomit difficulte: ⁊ sit
necessariū q vomat prepa ipm āte: ⁊ fac ei cōsuetudinē
vomēdi dando ei nutrimenta multa humida vinctuosa ⁊
solutiua: ⁊ fac eū quiescere: ⁊ phibe ab exercitio: ⁊ postea
da ei vomitū. ¶ Ubi nota q ista lra multoties inuenitur
affirmatiua: ⁊ sensus ē que hic dixi ⁊ verificat rōne sicut
dicit in quarta p̄ticula affozisimoz illo affozis. Ad bebezor-
ros his qui ⁊c. Nā per cōsuetudinē vomēdi ⁊ per nutri-
menta multa ⁊ humida ⁊ vinctuosa ⁊ quietē sit stomacos
mollis ⁊ obediētio: motui illi sibi violēt. s. vomitui. Qu-
qz aut additur negatiua que dicit: ⁊ si nō oportuerit vt si
at quaten⁹ vomat: ⁊ tūc eēt sensus q si quis ē de illis i g/
bus nō oporteret puocare vomitū q eēt indisposit⁹: sed
tūc est necessariū ppter aliquē cām facere q vomat: tūc ē
p̄parandus vt dicitur ē. ¶ Nota 2⁹ q lz in talib⁹ cozpibus
vt vomāt vtile sit facere cōsuetudinē: nō tñ semp d̄z fieri.
Nā qñqz ē tanta necessitas accelerādi q nō dat spatium
faciēdi p̄suetudinē: vt si bibisset venenū mortiferū qd ē in
stomaco: cōstat q quāto citius pōt expellēdum ē. ¶ Nota
3⁹ q hec tota p̄paratio ē i mēbris expulsiōis: lz quodā
modo humorē respiciat. Nā p̄parat stomac⁹ p̄ncipalr.
Quo aut humores sunt p̄parandi: aut vie nō ē p̄pū hu-
ic loco: sed cōe enatiōib⁹. Et iō de illo dicitur ē. c. 3⁹ qd ē
gnāle de enatiōe. ¶ Nota 4⁹ q cibaria soluta p̄nt itelligi
cibaria apta ad dissoluēdū robur stomaci: vt pepida ⁊ dul-
cia ⁊ oia que hoc faciūt. Aut 2⁹ q nō sunt delectabilia: qz
dissoluūt appetitū. Aut 3⁹ soluta qz diuersa ⁊ nō cōiuncta:
ita q imutēt tāquā cib⁹ vnus. Et tali eim stomac⁹ fieret
pot⁹ auarus: sed ex diuersis nō: vt dicit supra in c. d. re/
gulis cōib⁹ solutiōi vētris ⁊ vomitui. Aliqui itelligunt
soluta. i. absqz sale qz insipida: ⁊ ista verba sunt insipida.

Quies eiz cōser-
uat supfluitates: ⁊ iō
vt fiat caruz genera-
tio que hēant iduce-
re humozes ad vo-
mituz gescū: ⁊ hoc
ante vomituz ⁊ non
post: quare ⁊c.

Et ex hoc notato
soluit dubiū motū a
Gētili i hoc loco si
bene p̄sideras: ⁊ vi-
de etiā ab eo disti-
ctiōne de p̄paratiōe
dubiū de sale ⁊c.

Et da i potu vinctuosa ⁊ olera cuz vino: ⁊ ad come-
dēdū da ei anqz vomat nutritiā bona: ⁊ pprie si vōit⁹
fuerit difficilis: qñ fortasse nō vomet ipz: imo nā ipsuz
retinebit: ⁊ melius est vt bonū retineat qz malum.

¶ Hic ponit cañ. speciales: ⁊ primo i vomitu facili cōue-
niētes. 2⁹ in vomitu laborioso. 3⁹ ibi: cū aliquis. ¶ Dica i
tot quot sunt cañ. ¶ Dica 2⁹ q illi que volumus facere vt
leui vomitu vomat debēt dari olera cū vino ad comedē-
dum: ⁊ d̄z dari an vomitū cib⁹ boni nutritiēti: ⁊ pprie si
difficiliter vomat: qz forte nō vomet: imo forte retinebit il-
lud qd dat ei: ⁊ melius ē vt teneat bonū qz malū. Ubi no-
ta q Aui. insinuat duo. ¶ Prīmū ē q talis vomit⁹ fiat dū
cib⁹ ē in stomaco. Scdm q tales cibi debent eē vinctuosi
faciētes nauseā ⁊ cū hoc boni nutritiēti: vnde olera cū vi-
no p̄cipue dulci mollificant stomacū ⁊ p̄parāt ad nauseā:
sed cū istis debēt dari illa que boni nutritiēti sunt: aut qz
ista olera debēt eē boni nutritiēti ⁊ nō mali: sicut spinachia
⁊ lactuca: aut qz illud qd cū eis dat: puta carnes d̄z esse
boni nutritiēti: ⁊ nō mali. Sz go nō itelligo istū cañ. q faci-
le vomētib⁹ dent solū olera cū vino: ⁊ difficiliter vomē-
tibus datur cib⁹ boni nutritiēti: sed q in oibus puenit
dare olera ad mollificandū: ⁊ vinū dulce: nisi pp aliud p/
hibens: ⁊ ēt in oibus cōuenit nutritiēti eē bonū: maxime
tñ cōuenit hoc scdm difficiliter vomētib⁹ ppter cām di-
ctā i littera. Sed cā ppter quā vomitū leue debz dari
post cibū ē qz vomitus ē mor⁹ laboriosus: ⁊ iō leuia vom-
itiua que leuiter agitant: ⁊ qz ad fundū stomaci facile descē-
dunt nisi cib⁹ eēt in stomaco nō sufficiētē agitarēt: ⁊ nisi
cū eis eēt cibi agitatio nō sufficiētē vomitū iducere: lz cū
adiutorio motus cibi inducūt ad vomitū. Accidit 2⁹ q ci-
bus p̄miscet cum substantia hūozis: vñ cū cibo facile pel-
lit humor: qui in stomaco cōtinebat. Et 3⁹ q cū istis cibis
absqz hoc q hēant multū extraneare stomacū multoties
ē virtus icidendi humorem viscosuz: aut subtiliandū gros-
sum: aut ingrossandū subtilēz: vnde postea leuius expelli-
tur. Et primam istarum expellit Rasis 4⁹ almansozis. c.
de iunamētis vomitus. Attēde tñ q nō semp hoc ē neces-
sarium: sed vt plurimū. qñqz eiz humor i stomaco existens
sufficiētē repit ad os stomaci ⁊ ē abhoiabilis: ⁊ nō nimis
grossus nec subtilis: vt accidit illis quib⁹ colera ieiuno sto-
maco pellit ad stomacū eoz: de quib⁹ facit mētiōē Gal.
6⁹ regis sanitatis: ⁊ 2⁹ regis acu. i quib⁹ pueniēt⁹ vomit⁹
administrat an cibū cū humo: sit patus facillt egredi. Sz
vt plurimū melius ē vt cib⁹ precedat nō ad hoc vt dige-
ratur lz ad vomitū facilitandū.

Quoq; post cibū quē comedit cā vomendi vomuerit tarder comeditionē donec fames sit fortis: z sedit sitiz ei⁹ cū aliquo qđ sit sicut sirup⁹ macianoꝝ sine aq̄ z nō cum iulep neq; sirupo acetoso qm̄ vomere faciunt.

¶ Ponit cañ. ^m de faciendis post vomitū: z dicit duo. ¶ Primū ē q; post talē vomitū nō cibet donec fames sit fortis. Scđm ē q; si sicut sedari sitis eoz cuz sirupo pomorū macianoꝝ sine aqua z nō cū iulep sine sirupo acetoso: qñq; ista vomere faciūt. Lā aut̄ primū ē q; fames fortis significat q; cōsumpti sunt humores mali siqui post vomitū in stomacho remaserūt: z q; sedat⁹ ē motus agitatu⁹ ad expellēdū: z iō cibus qui sumet a stomacho cōstringit z bñ digerit. Lā aut̄ secūdi est q; i sirupo macianoꝝ cuz ē factus ex succo macianoꝝ odoriferoꝝ hñtium aliquaz stiicitatē ē pfortatio sđaci cū stiicitatē z aromaticitatē: z sedat nausea z agitationē. Dicit aut̄ sine aqua aut quia fiat ex macianis i quibus non ē cruda humiditas que pōt vocari aqua: sed fiat ex bis que sunt vetera: aut q; non mī fecat aqua in tali potu ne mollificet. Lā aut̄ tertij ē q; iulep mollificat stomachū z sirupus acetosus cū sit hñs sapore ex acetoso z dulci mixtū ē nauseatu⁹: vt dicit⁹ cañ. c. 3°. Et ideo tu mēti tene q; in his qui vomūt z itēdis vomitum restringere non des istos potus.

Libus autez qui est ei utilis est pullus i carbez z iij. phiale vini post ipsum.

¶ Dicit ponit cañ. de spali cibo: z dicit q; cib⁹ qui vomētibus ē utilis ē pullus gardezi: aut fm̄ aliā litterā carbez: z tres siale vini post ipm̄. Istū cañ. quidā volūt debere i telligi de cibo sumēdo an vomitū: z dicit q; carbez vt sumit apud auctores de ferculis ē cib⁹ factus i pastello cum oleo: z tūc cā erit clara q; per oleū mollificat: z ppter pulum ē boni nutrimenti: z sic habem⁹ intēdēs supradictas. Alij volūt q; intelligat de cibo post vomitū: z hoc ego pu to verū pp̄ trinitatē text⁹: z dicit q; carbez est idē qđ sal samētū factū ex rebus aromaticis z stiicitis: z tūc ē cā clara. Sed quō sumat tres sialas vini: dicit cōiter q; non vult hanc absolute mēsurā sumēdaz cē: s; dat intelligi q; augeat parū per potus respectu cibi: quia indigent restau ratione cita: z hoc sit cū vino odorifero. S; non inueni i tegre quāta mensura sit siala: dicit tamē Dy. q; idem est q; briala z brialā ē. 5. 6. z semis.

Et ille quidē qui acetosuz vomuerit z nō p̄suenit z i pulsu aliqđ signū febris hūerit: comeditionē vsq; ad mediū diē tarder: z an ipsaz aquā calidā rosacā bibat.

¶ Est alius cañ. in quo Aui. vult q; qui vomit acetosuz: q; inconusuetus vomitū z fatigatus in vomitu z in ei⁹ pulsu apparet signū aliqđ se. dz tardare comeditionē vsq; ad mediū diē: z antequā comedat bibat aquā rosatā calidā. Lā aut̄ canonis ē q; qui vomit acetosum vomit frigidum humorē: z iō nō ē verisimile q; pp̄ humorē sit calefactus: sed pp̄ agitationē: z iō verisimile est q; se. illa sit effimera z q; status eius trāibit i sex hois: z ita media die artificia li de dieb⁹ equinoctialib⁹ q; sunt. xij. hore: z tūc cibari poterit. Aqua aut̄ rosaz dat ad cōfortandū stomachū sua stiicitatē z aromaticitatē. S; dat calida actu ne currat frigidā actu stomacho debilitato z resolutio ne extingueret ei⁹ caliditatem naturālē z ne multū debilitetur.

Cui aut̄ acciderit vt colerā vomat nigraz ipsius stomacho spōgia aceto calido infusa superponat.

¶ Dicit i isto cañ. q; si accidat q; vomat colerā nigrā dz superponere stomacho spōgiā ifusā i aceto calido: z ad ministrat fōmētatio cū aceto calido ad incidēdū melancolicum humorē siqua ps remansit: aut imbibita: aut adbe res stomacho: z vt sui stiicitate cōfortet stomachū: z admīnistrat i spōgia leuitate ipsius: z q; spōgia adiuuat resolutionē quā facit actualis caliditas aceti.

Et melius quidē est vt sit cib⁹ qui ad vomēdū sumit diuersus: qm̄ cū ē vn⁹ qñq; ipz āplectit stomach⁹ z i dimit tēdo ipz sit auar⁹. Post vomitū aut̄ ipsi⁹ supflūū p̄ferūt aues pue z pulli cū ābulare incipiūt: ossa tñ suaz extremitatū non comedat q; sūt grauiā z i stomacho tardant.

¶ Ponit cañ. de cibo: z dicit q; cibus qui sumit vt vomat dz esse diuersus. Et cā ē q; qñ est vnus: stomachus sit auarus i retinēdo vt dictū ē supra. Sed cib⁹ qui dat post superflūū vomitū sint aues parue z pulli cū ābulare incipiunt: supple si sunt de genere pulloꝝ qui non ambulēt cū nascūtur: sicut mlte aues: z nō debēt comedi ossa sua: q; sunt grauiā z tardant i stomacho. Iā cū isti indigeant cibo facilliter digestibili nō mollificante: z multi z boni nutrimenti ista cōueniūt. Ossa aut̄ sui duritie sunt indigestibilia: z ideo non debent sumi.

Et fac eum ingredi balneum.

¶ Ponit cañ. q; qui supflue vomat ingrediat balneum z verificat: vt supra de superfluo fluxu ventris.

In hora autem vomendi currat z exercitetur z fiat

vt laboret post vomat.

¶ Ponit cañ. de faciēdis in tpe vomēdi z vult q; illa hora exercitet⁹ z currat: z hoc si aliter vomat: aut nisi vomat supflue: z hic motus adiuuat ad agitandū cibū z humores qui sunt i stomacho z ad nausea ppter hoc: z iō cōfert nisi i supfluo: z ē snia affo. Cū volueris bebeboꝝ zc.

Sitq; hoc i media die.

¶ Dat cañ. i hora vomēdi: z dicit q; vomat i medio die. Et cā ē q; illi humores sunt tūc cōmoti z virtus excitata: z iō facilius pellūtur. Aliqui tñ volunt q; fiat vomitus illa hora: q; illa hora tēperata ē forte cū nō sit frigida: vt matutina: nec calida vt vespertina.

In hora p̄terea vomēdi dz vt oculi ligen⁹ suppositis pilis duab⁹: deide vēter leui fascia tēperate fasciet.

¶ Dicit hic q; due pile ligen⁹ sup oculos z fasciet oculi: z sicut fasciet vēter leui fascia. Primū hoz fit pp̄ phibere cursuz humorū ad oculos. Scđm ad fortificandū musculos ventris p̄pellendo: z nō dz multum stricte ligari: quia multotiens impedirent.

Res quoq; que vomit⁹ sūt preparatorie sūt eruca z rafanus z carica z calamētū montanuz z recēs z cepe z porzi z aqua ordei cū fece sua z melle z pultes fabaz cū dulcedie z vinū dulce z nucēs cū melle z q; sūt eis filia: z mica q; sacra ē ex pane azimo z oleo: z melones z cucumeres z eaz scia: aut aliquid ex eoz radicib⁹ tritis z i aq̄ infusis cuz dulcedine z hermodactili z rafanus.

¶ Narrat hic res faciētes leuiter vomere. Ubi nota q; reruz faciētium leuiter vomere quedā faciūt irritando ad nausea z vomitū sicut abhoatio: quedā irritādo z dispōnēdo materiā sicut incidēdo aut subtiliādo: quedam dispōnēdo meri z os stomachi: quedā attrahēdo humorem ad stomachū. Et nō dicit fortia vomitina nisi q; ad stomachū trahūt. Et oia ista q; trahūt ad stomachū: nō dicit vomitina fortia: imo quedam mediocria sicut hermodactili. S; que nō trahūt māz nō dicit fortia vomitina: z ideo in istis si bñ examinent nō inuenies fortia vomitina: aut debilia: aut mediocria: q; quāuis attrahāt mām ad stomachū non operantur cum violentia accidentiū.

Qui aut̄ vinū biberit iebriās ad hoc vt euomat: n̄ iā piat vomere donec adhuc parz bibat s; bibat multū.

¶ Dicit ponit q̄titatē vini qđ sumit gratia vomēdi. Dicit q; qui sumit vinū iebriās. i. aptū iebriare ḡa vomēdi non incipiat vomere dū adhuc paruz bibit: imo bibat multū. Et p̄sidera ex hoc intellectu q; Aui. nō vult q; debeat iebriari s; loquit de vino potētī qđ ē aptū iebriare maxime aut̄ verificat si cū potētia sua sit dulce. Et cā ē q; cū parū bibit nō ē adhuc stomachus relaxat⁹: nec multum bñ parata mā ad vomitū: sed qñ vinuz ē multe quātitatis: tunc mollificat z agitat supiora: z sui quātitate quāt z leuatur malā māz stomacho adherētē. ¶ Dubitat tñ hic: vtrū sit mel⁹ puocare vomitū cum vino q; cū aqua? Ubi nota q; cōsiderāda ē dispō stomachi z humorū qui expellendi sunt. Iā stomacho multū frigidū z hūore flegmatico peccante faciēdus ē vomit⁹ cū vino: q; nō obeat stomacho sua caliditate z icidit flegmā qđā acuitate z abstergit. vbi aut̄ stomach⁹ sit coleric⁹: aut humor peccās sit colera: stat: imo ē ita q; melius ē euacuare cuz aqua vt vult Bal.^o de regimine sanitatis.

Suchaba quoq; cuz bibita fuerit cuz melle post balneum faciet vomere z soluet ventrez.

¶ Ponit rem in vsu alterius vomit⁹. s. suchaba. Et dz q; suchaba ē potus factus ex ordeo z aqua. Et dicit q; cū bibit cū melle facit vomitū z soluit vētrē: p̄cipue si sumat post balneū: q; balneū relaxat os stomachi. Lā ē q; sua vntuositate z virtute absterfua z abhominacione quadam mouet stomachum ad expulsiōnez z preparat.

Amplius qui vomere voluerit non fortiter mastica re debet prope ipsuz.

¶ Dicit q; qui vult vomere non dz fortiter masticare: z hoc fit ne stomachus bñ z auide retineat z applicet cibo sumpto: z itelligit de cibo qui sumit ḡa vomēdi.

Cum autē aliquis forte vult vomitū sumere sicut qui sit ex hebeboꝝ ipsuz bibere dz nisi fuerit qđ phibeat z post duas horas diei z postq; ster⁹ ab itēstis exierit. Et si cū pēna vomuerit: bene erit. z si nō: moueat parū per. z si nō: i balneū mittat. Pēna quoq; qua sit vomitus iungēda ē ex aliquo qđ sit sicut oleū sisaminuz.

¶ Dicit Aui. ponit cañ. i vsu fortis vomitus: z licet minifret regulas cognoscendi vomitū iuatiū a nocitūo: tñ hoc facit absq; ordine: z iō pars ista diuidit vt p̄cedens in tot partes quot sunt canones i dicta littera. In prima ergo parte enumerat quō sumēdū ē vomitū forte z quō vomēdū ē cū illo. Et ponit. 7. cōditōes in his seruādas. Prima q; si sumat vomitū forte sicut hebeboꝝ dz su

Nota q; maciana sit poma siluestria q; nō habem⁹: ex quib⁹ p̄nt fieri sirup⁹: ideo loco ei⁹ dam⁹ minū citionoꝝ sine speciebus si corpa sunt colerica. sed si sunt flegmatica dam⁹ cū specie: unde talia non dam⁹ cū aqua: q; oz p̄fortare stomachū q; debile ē: modo aqua remolliret z debilitaret cū magis: quare zc. hec Scilicet.

Scias q; res acetosa que euomit qñq; ē cib⁹ aut pot⁹ ex se acetosus aut acetosatus i stomacho vt lac z vinū que i stomacho frido frequēter acetosant. Et aliqñ ē acetosuz flegma vel i se acetosati ex ebullitione sicut succi fruētū post ebullitōez acetosant vel ex permixtiōe melancolie acetose. Et aliqñ est melancolia vel nālis que quadā acetositate remissa participat: vel adusta genita ex nālis si subtilis sit ē acris valde sicut acetuz: vt dicit Aui. p̄ia primi doctrina quarta. c. j. zc.

Hoc idē p̄cedit nō bis caplo de vomitu dicit: est ē obseruāduz vt cū ali quis voluerit vomere duos p̄nulos prius in rotunditate circūuoluat zc. z rō hui⁹ pōt esse q; in vomitu oculi laborant ita vt qñq; exire videant a suis foueis: z iō dicit Aui. circa finē huius capli q; vomitus corpori p̄fert: s; sui nocumētū facit. p̄ferunt aut̄ per dictas pilas z ligatras ab hio nocumētis. quare zc.

mi stomacho ieiuno vbi nō fuerit aliud prohibēs. Scda q̄
sumat post duas horas diei. Tertia q̄ sumat post cūonez
vtrius a stercore. Quarta q̄ vomat p̄ ipositionē pēne i gu
la cū qua si vomat bñ erit. Quinta q̄ si non vomat hoc mō
moneat paz. Sexta q̄ si mot⁹ nō sufficit mittat i balneū.
Septia q̄ pēna yngat̄ cuz aliquo qd̄ sit sicut oleū sifami
nuz. ¶ Ubi p̄ p̄sidera q̄ dixit bibere dans intelligere q̄
talia medicamina q̄ sunt abhoiabilia trasglutunt sine ma
ficatione: 7 illud large dicit bibere sine illd̄ sit i solida sub
stantia siue molli: vñ supra dicit q̄ bibunt pillule. Dy. tñ di
cit q̄ laborat ad docēdū q̄ i forma apozimatis 7 potabili
7 fluxibili meli⁹ admistrant vomitiua fortia: q̄ vt dicit fa
cilis descendat remanēte virtute in ore stomachi. Sz ego
non puto vtz q̄ in forma potabili q̄ facili⁹ descendat cū
supradictū sit q̄ illud farmacum vomitiū sit secessiū si
de i in substantia solida: q̄ facili⁹ descendit: 7 hic non itendo
aliter arguere nisi q̄ facili⁹ ad superiora agitant in forma
liquida q̄ solida. ¶ Sz circa primā p̄ditionē cū dicit q̄
vz sumere ieiun⁹ tale vomitiū: attende q̄ vera cā est q̄
vomitiū debile nō dat nisi ad educendū humorē qui est
i stomacho: 7 talis facili⁹ cū cibo erit vt supra dicit. Sz for
te vomitiū dat ad attrahēdū a lōginquo 7 impediret ope
ratio sua p̄ omixtionē eius cū cibo. Scda cā est q̄ cum sit
plurimū res maligna nō vz sumi ita q̄ aliquid ex ea pene
tret in venas: modo si cū cibo sumeret trasumpta pte cibi
attrahet aliqd̄ de vomitiū. Tertia cā q̄ facta agitatione
cito a stomacho pelleret cū supernataret cibo: 7 sic non reti
neret sufficiētē tpe ad attrahēdū illud qd̄ attrahēdū est: 7
etiā q̄ talis medicina nō operat nisi reducat ad actū a ca
lore corporis humani vt supra dicitur est: 7 cibus impediret
operationē p̄ quā ad actuz reducēt. ¶ Lā aut̄ quā assignat
Dy. sup hoc est q̄ vomitiua fortia non eūant nisi cū forti
motu: 7 fortor mot⁹ requit ad vomendū stomacho vacuo a
cibo q̄ a stomacho pleno. Iudicio meo nihil est: q̄ nōq̄ fortia
vomitiua faciūt fortes motū per quē ē stomachus plen⁹ fa
cilis euacuat q̄ vacuus. ¶ Nota vltē q̄ vñ. hic di
cit de stomacho ieiuno nisi fuerit qd̄ phibeat. Tale aut̄ p̄
hibēs q̄q̄ ē dispositio medicine q̄ ppter quedā nocumē
ta q̄ facit idiger vt de cū re cibali: aut q̄ aliqd̄ cibi est in
stomaco vt p̄cipue heleborus alb⁹. q̄q̄ est ex pte nāe su
scipientis vt si eēt valde sensibilis stomachi aut debilis. q̄
q̄ ex parte accidētium vt si sumeret i hora famis. In his
ēz casib⁹ oz q̄ sumat supra cibū vt maiora nocumēta vi
tent. ¶ Circa 2^{am} p̄ditionē nota q̄ due sunt cāe ppter q̄s
forte vomitiū vz sumi post duas horas diei. ¶ Prima q̄
vz sumi hora qua hūores nō sunt a somno imobilitati vt
citius egrediant. ¶ Nā cū farmacū vomitiū stet in stoma
co i superiori parte agitat 7 icitat ad sui expulsiōē: ideo nō
tādū tenet sicut secessiū: 7 oz q̄ citi⁹ a se trahat: 7 ideo
vz eē post excitationē 7 subrilatōez humorū a lumie diei:
7 ne sumat i hora vehemētis caloris. Dicit post horas du
as: q̄ in estate q̄q̄ vz fieri: 7 si ampli⁹ stare esset hora ni
miū calida. Scda cā est q̄ sumendo illa hora accidit q̄ sit
actus vomēdi circa meridiē vt pōt patere ex supradictis:
q̄ in tpe quattuor horaz cōiter pplet suā opatōez. ¶ Ter
tia p̄ditio est q̄ sit post secuz emissionē ab intestinis. Et cā ē
primo ne secū agitatio sit cā aut putredis aut mot⁹ eius 7
sui vaporis ad loca nobiliora. 2° ne oppilatio meseraicaz
ex fecib⁹ faciat attractionē difficilez. ¶ Quarta p̄ditio est
q̄ vomat cū positōe pēne in gutture: hec eīz est mīma agi
tatio possibilis ad vomitū excitādū 7 mīme coz⁹ cōmo
uēs post medicinā assumptā: 7 id ab illa icipiendū est. Et
hic per pēnam itelligim⁹ 7 digitos 7 res alias mobiles in
gulas imittēdas cā vomēdi. ¶ Quīta p̄ditio est q̄ si pē
ne imissio nō sufficit vz moueri paz: 7 hoc vt fiat agitatio
paulatiz mouēs mā versus sursūz. Sepe eim cū subito
7 fortiter mouet mā versus sursūz vt ascēdat stomachi par
tes superiores claudū 7 phibet icitatio ad vomitū. Sz cuz
paulatiz hoc fit accidit q̄ vsqz ad meri 7 os 7 superiores par
tes paulatiz cōicat nocumētuz: vñ mouet ad expellendūz
p os: 7 per viā nālis subordinatōis mouentur inferiora ad
trasmittendū ad os. Et tu vide modū quo mot⁹ 7 naviga
tio agitāt ad vomitū i p̄mēto affo. Luz volueris heleborz
7c. ¶ Aditio 6^a ē q̄ mittat i balneū nō qd̄ tñ vt dixer
tā mā ab iterioib⁹ ad exteriora: sz vt mollificet stomach⁹
7 relaxet os ei⁹ 7 mā subtiliet 7 pmoueat. Hec eīz pparāt
7 incitat ad vomitū plusqz leuis mot⁹. ¶ Septia p̄ditio ē
q̄ pēna cū q̄ sit vomit⁹ ē yngēda cū oleo sifami q̄ ē oleū
multū mollificatiū: 7 cū non habet loco ei⁹ vt imur oleo
dulci cōi aut oleo anetino. Tu tñ i istis vide q̄ Auic. inuit
q̄ vbi pēna imissa gutturi nō sufficit ad icitādū ad vomē
dū sufficit leuis mot⁹ coz⁹pis: ergo vñ inuere q̄ leuis mot⁹
corpis plus facit ad vomitū q̄ pēna imissa gutturi nisi qs
vellit q̄ post talē motū requirat itēz agitatio cū pēna: q̄
tūc possz sustineri q̄ agitatio cū pēna ē fortor leui motū.

Dicit Serapio i agre
gatore i caplo de oleo si
famino q̄ tale oleū ē ma
luz stomacho 7 dicitur eū.
Et Auic. i scdo cāonis ca
plo de sifamo dixit ē q̄
ē malū stōaco facies nau
seaz p̄ternēs desiderūz.
Zumat aut̄ i puocatōe vo
mit⁹ ex forti farmaco. p̄
quidē abhoiatiōe sapor
is 7 odoris eius. 2° sua
vehemētē lenificatōe q̄ le
nit vt ita dicaz gargarō
nez: 7 phibet ipm ab ex
coriatōe ex decursu farma
cie 7 humoris acuti su
per cum 7c.

Qd̄ si incēho acciderit 7 angustia stomachi: de i potu
aq̄ calida ei aut oleū qm̄ aut vomitū faciet aut vētrē sol
uet. Ex eo preterea qd̄ ad hoc inuat ē stomachi 7 extre
moz calefactio qm̄ hocnauseaz facit.

¶ Hic docet succurrere quibusdā accidētib⁹ malis i his
qui forte vomitiū sūperit. Et dicit q̄ si alicui tali acci
derit icēho. i. inquietudo: aut angustia. i. mordicatio: suc
currēdū ē dando in potu aquā calidā. f. tepidi caloriz: aut
oleū supple tepidū: q̄ hec aut faciet vomere aut soluet vē
trē: 7 calefaciat extrema 7 stomachū: q̄ hoc faciet nauseaz.
¶ Ubi nota primo q̄ p̄ incēsiōe Auic. itelligit mordica
tionē: 7 per angustia intelligit inquietudinē: que sequitur
huiusmodi dolorē. Et id sequit post assumptionē vomiti
ui ppter humorū attractōē ad stomachū malitiā: aut ppter
farmaci malā qualitātē: aut ppter vētositates que mul
tiplicant virtute nō potēte tā cito expellere per vomitum
7 per secessum vt oz. ¶ Scdo nota q̄ aqua calida sui lu
bucitate mollificat: 7 caliditate anodina mitigat mordica
tionē 7 suis qualitatib⁹ tēperat 7 pmit farmaci acuitatem
7 lubricando facit vt sursum aut deorsum citi⁹ emittatur.
etiā dolorē mitigat 7 reddit stomachū aptiorē ad faciēdum
conatū pro expellēdo materiā. Oleū aut̄ qd̄ naucauiū ē:
est aptū ad faciēdū vomitū 7 medicine acuitatē reprimūt:
q̄ vinctuosa reprimūt acuitatē acute medicine. ¶ Sz dubiū
videt q̄nō stomachi 7 extremoz calefactio sit naucauiua.
¶ Nā supra de regulis solutiōis vētris fū vñ expositiōez
i eo qui timet ne vomat medicinā debet calefieri stomach⁹
7 pedes frigidū. Ex hoc ergo videt q̄ hec calefactio pot⁹
bz phibere vomitū q̄z facere nauseaz. Hic videt Diuus
duobus modis. ¶ Prim⁹ ē q̄ hoc referat tantū ad stomachi
calefactionē: que ppterea q̄ agitāt humorē i stomacho nau
seam facit: ēt q̄ rarificat 7 debilitat superiora stomachi: p
uocato ergo vomitū remouētur incēsiō 7 angustia ppter
ablationē cāe: 7 intelligit de calefactiōe debili. Superior
aut̄ intelligebat de forti: 7 illa cōstringit 7 nō relaxat pres
stomaci. Calefactio aut̄ extremoz nō facit vomitū: sed cō
uenit i nostro cāu faciēdo fluxū vētris 7 nō naucauiū. Scda
rūsiō ē q̄ q̄q̄ ista accidētia hic dicta sūt: q̄ medicina agi
tat mā: ēt stomachus ē debilis 7 nō pōt expellere. calefa
ctio aut̄ stomachi 7 extremoz confortat stomachum: 7 ideo
p̄ accidēs ē cā naucae: q̄ facit virtutē forte ad mouēdū sur
sum mā. Sz supra qm̄ timebat de vomitū in medicina se
cessiua nō erat stomach⁹ debilis imo fortis: sed mā inobedi
ens motū deorsum 7 per calefactiōez eliquara fiebat obe
diēs. Ego puto q̄ supra Auic. i. c. allegato nō posuit q̄ vz
stomac⁹ frigidus calefieri ad phibēdū vomitū: sed posu
it q̄ hoc ē cōueniēs in opere farmaci siue secessiui siue vo
mitiui q̄ nō p̄mittat stomach⁹ eē frigidus nec pedes: vnde
non dicit ibi q̄ semper in tali timore sint calefaciēdi: 7 hoc
intelligo siue timeatur q̄ fiat vomitū siue nō. hic autem
vult q̄ ista calefactio potius habet facere nauseaz 7 pre
cipue tepida relaxando stomachum.

Lūqz medicinā vomere faciēs preparauerit 7 suaz
iceperit operationē: vomitor quiescere dz 7 odores bo
nos olfacere: 7 eius extrema cōprimēdo sunt fricanda: 7
paruz aceri est ei in potu tribuēdūz: 7 comedat maciana
7 cydonia cū pauco mallicis. 7 scito q̄ mot⁹ facit magis
vomere 7 quies minus.

¶ Hic dat cā. qm̄ medicina vomitū accelerat i ope
rādo. Et dicit q̄ medicina qm̄ citius iceperit facere vomitū
solito: dz q̄ vomitor: faciat ista quinqz vel aliqua eoz.
¶ Primū q̄ gescat. 2^m q̄ olfaciat odores bonos. 3^m q̄ fa
ciat fricare extrema sua cōprimēdo. 4^m est q̄ sumat i potu
paz aceri. 5^m q̄ comedat stipticū boni saporis 7 odoris si
cut maciana aut cidonia aut aliquid de masticē. Adit i fi
ne ad vādūz cām vnus dicit q̄ mot⁹ facit maxie vome
re 7 quies min⁹. ¶ Notādūz ergo q̄ cuz farmacū vomitū
accelerat suā operationē in faciēdo vomere simul cū
alijs reb⁹ 7 humorib⁹ ipsuz etiā euomit. Et q̄ sumit for
te vomitū ad attrahēdos humores a lōginquo: ideo ve
risimile est q̄ tūc eductū sit anteqz fecerit operationē suā: 7
ideo medic⁹ dz cito conari ne nimis cito vomat: vt tādū
teneat q̄ putet operatū eē attrahēdo illud qd̄ intendebat
mus ipm debere extra attrahere. Et per hanc cāz nititur
ad phibēdum vomitū per hec quinqz. Quoniā autez hec
quinqz prohibent de quiete dedit causas Auic. 7 dicit 4^a
particula affo. Luz volueris heleboruz magis ducere. Et
cā est q̄ humores nimis stimulat: 7 ita quos opposito mo
do facit min⁹ vomere. Olfacere aut̄ bonos odores facit sto
maco silez motū localez in partib⁹ facere ac si sapida de
glutiant vt dixi p̄ affo. 7 ideo stomachus stringit quoad
partē superiōrē. Fricatio autē diuertit vt non percipiat ita
in stomacho nocumētū: 7 id non ita stimulat. Et aceri cō
stringit partes quib⁹ obuiat p̄cipue paz vt solū tangātur
superiora 7 nō stomachi fundū. Reliqua patēt quō phibe
ant vomitū. Qd̄ si ptingat vomitū accelerare suā opatiōz
nō solū eūandi sed attrahēdi: q̄ fuerit nimis forte: dz po
tari aliquid qd̄ acceleret exitū ei⁹ 7 vigorē eius frangat.
Sed hoc dedit intelligi supra in solutiūo.

Et estas ē tps i quo magis ē digni⁹ vt i ipso fiat vo
mit⁹. q̄ si alicui necessari⁹ fuerit 7 nō fuerit figure ipsius
pueniēs: estas erit dignior hora vt in ea cōcedatur.

Incidēter

Scias etiaz q̄ ex
assumptōe aque cali
de magis fiet puo
catio flux⁹ ventris ex
co qd̄ lauat stomachū
7 faciū medicina de
secedere: sed ex sum
ptōe olei magis pro
uocabit vomitū lz
possit fieri ē flux⁹ vē
tris: quare 7c.

De aceto dicit. A.
scdo canonis caplo
quod prohibet estu
siones materiē ad
interiora 7 reprimū
maliciāz farmaci 7
stringit stomachū ca
lesactū vomitū cō
fortat 7 vnit.

Et rō ē qz i estate multiplicat colera q pccit partes superiores: quo fit vt pueniētias per superi' euacuetiā qz estas cōmouet & subulat humores ide vomitus paratior reddidit: qz rō.

¶ Incidēt hic docet que hora ē cōueniētior ad vomitū de horis āni: dicēs q estas ē hora dignior ad vomitū. Et id si aliqui fuerint iēpti ad vomitū estas erit dignior hora: vt in ea deducat ad vomēdū. Et primū horz colligitur ab hōy. 4. particula affoif. illo affo. ¶ Durgare qdē estate supiora rō. Et rō intelligit q si aliquis fuerit carnosus iste erit figure incōueniētis ad vomitū: r silr hōtes habitū simlē pūficis vt dicē supra. In istis ergo non ē ad ministrādus vomit' ita cōueniētē sicut in tpe i quo tēpo re vomitus ē facilis: r qz illud ē estas: ideo in illis qui sunt talis figure opz p faciendo eos vomere expectare estatem nisi magna concurrat necessitas.

Et finū vomitus lōginqūior f3 moduz purgatiōis prime est stomachi solius r nō intestinox r ad modū quidez purgatiōis secūde capitis r ton' corporis. ¶ Pius vero attractio r eradicatio est ab inferioribus.

¶ Hic docet Aui. vnde vomit' eiat r attrahit. Et dicit q finis. i. longinquo: iocus vnde eiat vomit' fm locū purgatiōis pūc ē solus stomachus. i. nō h3 primo eūare nisi a stomacho r intestinis: r purgat' caput r totū corp' r ipsius attractio r eradicatio ē ab inferiorib'. ¶ Cibi nota q p motū prime purgatiōis intelligit Aui. illū qui fit p vomitū solū r imediate. mō cōstat q per vomitū dū vomit' mā nō expellit nisi a stomacho. purgatio aut' non intelligit q fit post primam sed q nō imediate: r q per vomitū expellit illud qd fuit attractū a longinquo. f. a toto r a capite: id dicit q ē corpus r caput per modū purgatiōis scde. Et tu ex hoc intellige q id qd ē in intestis nisi alio motu ad stomachū traheret nullo mō p vomitū expelleretur. sed hoc dictū est supra. c. 4. ¶ Nota qz eradicatio qnqz sumit per euatiōē de ppinquo: r hoc mō dictū ē supra q vomit' trahit ab inferioribus r eradicat a superiorib'. Qnqz aut' dicit eradicatio remotio a loco vbi mā fira erat sicut in radice: r hoc mō vomitus r alie euatiōes eradicant ab inde vñ trahit: r vomitus eradicat ab inferiorib' r qnqz a superioribus. Hic dantur alij modi respōdendi de quibus non curo.

Et tu quidē cognosces vomitū pferētē ab eo qui nō fecit iuamētuz: ex eo q ipsuz sequit' alleuiatiōis r desiderij boni r anhelitus r pulsus bonitas r similiter ex di spofitiōib' aliaz virtutū. Eius aut' iceptio ē nausea. Et deteri' quidē maluz qd efficit est mordicatio fortis i stomacho r adultio si medicina fuerit fortis sicut hebeboruz r qd ex eo fit qm icipit a salina que fluit: deide sequit' ipsaz vomit' multi flegmatis multoties post quē sequit' vomitus rei liquide tenacis. ¶ Mordicatio quoqz r dolor erūt mansui ita q alia accidētia non muretur nisi i nausea r angustia. Et qnqz soluit' ē vter: postea i hora quarta incipit quiescere r ad requiē declinat.

¶ Hic ponit signa per que cognoscit vomit' esse pueniens r pferens esto q fiat cū qbusdā accidētib' malis. ¶ Hā hunc vomitū fortē fere est ipossibile fumere r operationez debita sequi absqz labore. Et p' docet signa significatiua bonitate que signa apparēt post operatiōez r sunt pportio nabilia signis q significāt bonitatē operatiōis solutiua vētris. Et sūt alleuiatio corpis: bonitas desiderij. f. appetit' cibi: bonitas anhelitus: bonitas pulsus: fortitudo reliquarū virtutū. f. digestiue r expulsiue r aialis. Et si bene pside res: cā in hoc est eadē dicta ē supra i medicina iustitia: r cognosces q ista nō o3 ēē in actu vomēdi nec statiz post vomitū: sed post quietē r agitatiōē vomit'. Scdo docet q malicia vplurimū accidit i vomitu forti pcedēte vt d3 r nō excedente mensurā nocumētū cōiter expectati in eo. Et dicit q icipit opatio a nausea r postea deteri' malū qd efficit ē mordicatio fortis i stomacho r adultio. i. dolor adultius sicut qm medicina est fortis sicut hebeboruz: r icipit p' educi vomitū salina: post sequit' vomit' flegmatis multū: post illud flegma sequit' vomitus rei tenacis ligde: tū in hoc dolo r mordicatio sunt māsiui. i. stātes ita q nō mutant ad alia accidētia nisi ad nausea r angustia. Et per angustia intelligit Dy. subuersionē aie. Qnqz ē accidit in exhibitōe talū q sequit' fluxus vētris r post i hora quarta ab illa i qua fuit assumpt' vomit' icipit decliare ad requiē r gescit mot' ille farmaci. r hoc totū intelligat vt i plurib': r vomitū pcedēti eo mō q expectat post assumptōem fortis vomitū. ¶ Circa p' nihil videt' addēdū nisi q quē admodū ex exhibitōe farmaci rigit aliq' q alleuiatio statiz post ei' operatiōez debita nō sentit: ita pōt ēt similib' modis r cāis accidēti vomitū. ¶ S3 circa p' puto q q agitatiōe stomach' expellit ad vomitū pcedit d' necessitate inclinatio ad vomitū q dicit' nausea: plurimū ē pcedit motus stomachi absqz expulsiōe que dicit' subuersionē aie. Sed de subuersionē nō opz. ¶ Hā possibile ē q primū motū stomachi ad vomēdū sequet' expulsiō corpulētū: r sic fit vomitus prim'. S3 mordicatio fortis r adultio accidit a qualitate farmaci vplurimū: ēt pōt ēē a qualitate humoris acu

Circa primū: hoc est circa vomitū pferentē: p' dicit' Dy. scdo pronostico q vomit' laudabilis ē ille cui flegma admixtum fuerit colic' b' meqz nimis est vt scotus: quāto vero a simplicitate remotio: tanto suspectior ē

ti attracti ad stomachū. ¶ Rō aut' quare incipit eūari salina ē qz plurimū talis humiditas cōtinet in ore stomachi r i capite eius r in radice gutturis nāri: que agitata per farmaci r aliqū per agitatiōez man' facile pellit cū sit in via: r cū hoc er mō substātie sit parata ad expulsiōē. ¶ Plurimū aut' talia vomitiua faciūt: 2. loco vomere multum flegma. ¶ Hā fortia vomitiua plurimū respiciūt flegma r cū hoc ē stomachus ē eius lacuna. Sed cōtingit aliquādo pelli multa colera: r id dicit Aui. plurimū: r nō dicit semper. Et qz ita vomitiua dant' ad euandū humores difficilis euacuationis qui sunt tenaces: id vplurimū per ea isti humores eūant: r eūantur liquidi: qz nō pnt antequā eliquent' euacuari: sed eūant in vltimo qz sunt magis resistētes. Et post hic ordo ex quibusdā accidētib' variari varijs causis. S3 attēde p'io q ipē dicit q mordicatio r dolor fuit māsiui: r nō mutant ad alia mala accidētia nisi ad angustia. S3 tu posses dicere: Aui. statiz dicit q malū ē q magnificetur angustia. Si ergo ad angustia deducit erit vomit' malus r nō cōferēs. Ego puto q cogitatio huius difficultatis fecit Dy. per angustia itelligere subuersionē anime: r hoc mō itelligēdo nō ē angustia de accidētibus malis: qz ē minor motus qz vomitus. Ego aut' puto q cū mordicatione r adustioe stomachi plurimū ē angustia pprie accepta: r id Aui. dicit q nō permurant in vomitu cōferente nisi ad angustia. Causa aut' q angustia ē malum r de accidētibus mali vomitus: dicit q qn ē multū intensa r affo ciata cū alijs que statim dicit' ē de accidētib' mali vomitus nō semper: imo dolo r adustione plurimū cōicitur. ¶ Hec puto qz per angustia itelligat Aui. abhoiatōē. Qd etiā dicit q qnqz soluit' venter: ē: qz cū stomachus cōp'imitur accidit aliquid emitti per inferius orificiū: aut quia farmaci vomitū trahit ad intestina: r cū pro parte magna ē expulsum: nō est potens expulsiua intestinox vincer: qz inclināt per viaz illā expellere: r id accidit in fine operatiōis vomitū. Circa vltimū aut' qd dicitur q hora 4. declinat ad quietem: intelligit vplurimū fm varietatem vomitū r nature corporum.

¶ Malū aut' ē vt vomit' n' pueniat r magnificet' āguilia r accidat tētio r egressio oculoꝝ ad exteriora r fori rubedo i eis vtrifqz r sudor mult' r itersectio vocis. Si ergo alicui acciderit nisi ei subueniat pueniet ad mortēz ide. Illō aut' quo ei succurrit ē enema r dosis mellis cū aq calida: r i potu ei dare olea i quib' tyriace virt' existit sicut oleū d' lilio. Et labora donec vomat: qz si vomuerit nō suffocabit: r adhibe ēt enema qd sit apd te ppatuz.

¶ Docet hic Aui. cognoscere vomitū quē est malus: r cū peiorib' accidētibus qz d3. Et primo facit hoc dicens q ē malū q sumpto vomitū nō pueniat vomitus: sed magnificet' angustia r tensio accidat. f. faciei r gutturis r totius corpis: r egressio oculoꝝ ad exteriora r fori rubedo i eis vtrifqz r sudor: multus r itersectio vocis. Et raro qz si hec acciderint r nō subueniat patiens moriet'. Scdo dicit q quādo hic acciderit illud per qd succurrit ē enema cū exhibitione mellis cū aqua calida in potu. Tertiu ē dare in potu olea lenificatiua in quib' existit virt' tyriace sicut oleū de lilio: r laborare ad faciēdū q vomat: qz si vomerit nō suffocabit. Et tandē rcpetit q admissit' enema qd d3 ēē paratū apud te: ne qn indiges sit oportūm pparare r tēpus interponere i eius preparatiōe. ¶ Nota p'io q farmaci vomitū pmanet plurimū i superiorib' pte r trahit ad supiora: r conat' ē nāe ad expellēdū per superiora: r ideo per suas qualitates cū stet in loco vicino cordi r spiritalibus r per modū motus qui ē ad superiora pprimēdo dyastagma versus spiritalia mēbra cōicit' accidētia sua cordi r mēbris spūalib' r sunt mala r piculosa pferenti cū diu morat' r nō eūat nec ipz nec māc ad stomachū attrahit. Ex quib' reb' p3 cā accidētium que hic ponunt' r eā periculositatis. Et si cū istis adiungas q talia vomitiua sunt fortū qualitātū: r q os stomachi in quo maxime iprimūt cū sint ibi ē plurime subtilitatis r cōitatis cū corde r cerebro res erit clarior. Tētio eim accidit aut conatu forti oiuꝝ nernoꝝ ad expellēdūz nociuuz p cōitatē stomachi: aut musculoz pectoris r ventris motuoz stomachi subordina toꝝ. Egressio oculoꝝ accidit multis humorib' mortis ppter fortē motū partū pectoris versus superiora: r silr rubedo r silr itersectio vocis ppter nocumētuz dyastigmatis: sudor aut' multus ex fortissima agitatiōe totius. Et p3 qz motus isti sunt iuxta cor: accidit inde mors nisi subueniat. ¶ Scdo nota q istis accidētib' vere subuenit' remouendo cām: qz faciēdo farmaci r maluz humorē educi per inferiora cū clisteri: aut per supiora cū puocatōe vomitus. Aut 2. remouet' pmutando māz r medicinā a loco nobili r multi sensus ad ignobile sicut ab ore stomachi ad funduz: r fit cū melle r aqua calida abstergēdo r lubricare faciēdo. Aut 3. malā qualitātē remouēdo farmaci qd fit cūz oleis i quib' est virt' tyriace. i. virtus resistēdi male qualitati farmaci quecūqz sit illa: vt oleū de lilio aromaticitate sua. S3 qnqz facim' cū eo i quo plures istoz modoz sub

Dy. scdo pronostico sic loquit' de malo vomitū: vomit' sicut succ' porri vel viridis vel plūbeus aut niger: malus ē. Si ob' istis infectus fuerit mortis nunci' est cōtinū. Dis odor malus ē in quocūqz vomitū: malū est rō.

ueniendi coniungunt: vt est oleum quod labificando medicinam et nauseam faciendo preparat expulsiōni et aromaticitate resistit male qualitati: et ita disponendo mēbra vt min⁹ ledant. Et in clisteri sunt interio eūandi: disponēdi iheri: resoluendi v̄tositates: mollificādi mēbra. Et pot̄ et esse interio tyria calis: et id̄ Adesue intentōe 3^a. c. ij. v̄z inquit in oibus his confide et expecta maius iuuamētuz ex clisterib⁹: tamē nō est dimittēda puocatio vomitus: vt patebit per ea que dicentur in vltima parte huius capituli.

Et egritudines quidē que sunt digniores eo vt i eis fiat vomitus sūt cronice sicut idropifis et epilepsia et melancholia et lepra et podagra et sciatica.

¶ Hic enumerat egritudines i quib⁹ dignū ē vt fiat vomitus. Et dicit qd sunt egritudines cronice sicut idropifis et melancholia epilepsia lepra et podagra et sciatica. Circa quā partē cadūt aliquę difficultates. ¶ Pr̄ia qd nō videt qd vomitus magis p̄ferat in cronice qz in acutis egritudinib⁹. qd p̄bat: qd in illis egritudinib⁹ magis cōfert vomit⁹ quorum mā cōueniētius eūatur vomitū: sed iste sunt pendent a colera et ille sunt acute: ergo magis cōfert in acutis. Secūda difficultas qd nō videt qd vomitus cōferat epilepsie et melancholie cū haliabas p̄io sermone practice dicat nō cōuenire vomitū partib⁹ superiorib⁹: itē qd mā manet ad tale mēbrū cōstat qd nō cōuenit. Tertia difficultas quia dicit vomitū cōuenire leprosis. sed videt qd nō: qd purgatio euz farmaco nō cōuenit v̄tibus malo cibo. sed leprosoz corpora sunt huiusmodi: vt p̄ tractatu 3°. c. vltimo: ergo rē. ¶ Ad primā rōdē notādo qd i egritudinib⁹ acutis corp⁹ ē inflāmātū et paratū per motū ledi: et id̄ mor⁹ fortis nō pot̄ administrari sine notabili nocumētō. Et qd illaruz mā nō multū resistit farmaco: id̄ pot̄ eūari cōueniēt per fluxū ventris. Et ob hanc eam partem qd nocumēta vomit⁹ maiora sunt in eis: partim qd nō ita cogunt vt i farmacis nō ita in eis cōpetit eūatio cū vomitū. Sed in cronice est ecōtrario qd cū nō sint multe caliditatis: id̄ nō timec̄ inflāmātōis magnū nocumētū: et qd multaz talinū mā nō eūat facile nisi farmaco multū violento: id̄ cogit necessitas multoties et cōsentit nā et egritudines qd in eis fortis vomit⁹ ad ministrat. Et ex hoc p̄ qd loquēdo de vomitū forti: vt loquitur Aui. qd magis in cronice p̄uenit morbis. Nec valet argumētū: cōueniētius mā colerica eūat vomitū qz flegmatica vel melancholica: ergo p̄uenit qd facit acutā egritudinem qd inflāmāt: et p̄ tūc inflāmatio quā faceret vomitus ē suspecta: sed in dispōne sanitatis mā colerica cōueniēt et facilius eūatur vomitū qz alia mā alijs paribus. Aliter tñ possit dici qd in aliqua egritudine magis cōuenire vomitū pot̄ intelligi duob⁹ modis. Cūno mō qd vomitus pro mā illa eūanda sit facilius et cū minozi nocumētō. 2° mō qd minus secure pot̄ vomitus dimitti. Pr̄mo mō in multis egritudinibus de colera nō acutis cōueniēt sit vomitus: qd mā eaz facilius et cū minozi nocumētō eūatur. Nō enim ē impossibile māz acutā facere egritudinē nō acutam qd nō difficultē. Pr̄terea nō ē incōueniēs eē egritudinem colericā nō acutā et nō cronica d̄ dulci flegmate qd vomitū educitur. Sed 2° mō cōueniētius administrat vomit⁹ in cronice: qd nō dimittit nisi cū maiori nocumētō. Nā ille egritudines nō acute i quib⁹ mā ē facilis eūatiōis possunt absqz vomitū euz fluxū v̄tris curari cū mā obediāt leui medicine. S; ille cronice de quib⁹ hic dicitur nō possunt aliter curari: aut cū maria difficultate aliter curant: et sic p̄ argumētū ad oppositū solutio. ¶ Ad secundā difficultatē dicit qd h̄ nō fiat epilepsia aut melancholia nisi nocumētō cōicato capiti: tñ radix male materie a qua hoc nocumētū fit quōz est i partib⁹ stomachi et sibi vicinis: vt i epilepsia que vocat stomachica et in melancholia mirachia. Ad dicit qd vomit⁹ nō p̄fert istis nisi qñ sūt per cōitātē cū partibus inferiorib⁹ in quib⁹ est radix materie. Haliabas autē intellexit de illis que nō sunt per cōitātē. vnde etiā Aui. pax infra dicit qd vomit⁹ nocet epilepsie capitis. ¶ Ad tertiaz difficultatē dicit qd in lepra p̄firmata nō p̄fert vomitus nec alia fortis euacuatio: sed in nō p̄firmata confert vt habet sumi tertia quartī. S; quādo d̄ purgari o; qd vtatur bono cibo. Et si ē exolutā nō tñ sequit qd nō d̄ purgari p̄pter iuuamētuz maius.

¶ Vomitus preterea cū suis iuuamētis plerūqz affert egritudines sicut quādoqz generat surditates. ¶ Hic dicit i generali. Et si vomit⁹ habeat facere iuuamenta tñ facit quāsdā egritudines et p̄cipue surditatem: et hoc qmouet materias versus caput. Ampli⁹ minutio nō ē cū eo p̄tinuāda s; tardāda tribus dieb⁹ et p̄cipue si i ore stomachi fuerit humor.

¶ Nonit casū. in cōiunctione vomit⁹ et flobothomie: dicit qd minutio. i. flobothomia nō ē cōiungēda cū vomitū imo o; qd tardet̄ duob⁹ dieb⁹ aut tribus: p̄cipue si humor fuerit in ore stomachi. Et cā ē qd duos fortes mor⁹ inflāmātes et virtutē p̄sternētes nō debemus inuicē cōiungere. Cū autē humor ē in ore stomachi ne fiat attractio humoris illius in venas ē caudā minutio: et etiā ne os stomachi debi-

lites nimii cum ex flobothomia et vomitū debilitant: et ne accidat cōmorio fortis illius male materie in ore stomachi: quā cōmorioem sepe sequitur sincopis: vt dicitur in caplo de flobothomia.

Vomit⁹ quoqz multoties sit difficilis propter humoris subtilitatē. Ipe igitur ē ingrossandus potu sauih et granis granati.

¶ Docet casū. quēdā spālez: dices qd multoties ē difficilis vomit⁹ p̄ subtilitatē materie: et tūc mā ē ingrossanda cū potu sauih. i. p̄fane que ē facta cū granis granatorū: et hoc ē cōe euz mā peccat subtilitate: ita vt sit inobediens eūationi qd debet ingrossari vt dicitur supra.

Et scito qd exit⁹ male rei p̄ inferiora post vomitū ē signū qd illud qd faciebat fastidiū descēdit iheri. Et vomit⁹ post ascillationē est signū qd ē ex accitib⁹ ascillādi.

¶ Hanc partē introducit Dy. qd Aui. cōparat vomitū ad solutiōnē ventris et econtrario ponēdo duas conclusiōes: quaz prima ē hec. ¶ Solutio v̄tris per quā educit mala res p̄pter quaz apparebat vomitus necessari⁹ excusat a vomitū: verbigratia si p̄pter fastidium aut morsum cordis aut oculoꝝ tenebrositatē sine febre apparet vomitus necessari⁹ multoties per fluxū v̄tris per quaz res mala egredit: purgat corpus a causa eoruz accidētū et excusat a vomitū: et id̄ id qd Aui. post vomitū dicit d̄z intelligi postquā vomit⁹ apparuerit necessari⁹. ¶ Secūda conclusio: multoties vomitus post necessitatē solutiōis v̄tris excusat ab ea. p̄ qd per talē vomitū multoties euacuat illud qd debuisset eūari per solutiōnē v̄tris: verbigratia lūborum dolor vel genuū grauitas i quib⁹ vniuersali putatur iuxta dicta 4° affosimoz necessaria solutiō v̄tris et vomitus aliquādo excusat ab ea. Ego aut puto qd iste p̄clones sint vere: sed Aui. non intēdit eas: qd sius modus loquēdi hoc nō dnotat cū dicit ē signū et nō dicit ē cā remotio nis vt intēdit ecōlones Dy. Ideo dico qd multoties accidit fastidiū et vomitus et parato multo vomitū siue artificialiter siue nāliter cōtingit qd per secessum egredit hūor: malus aut mali odoris aut male speciei sicut colera vitellina vel prassina: et significat tūc qd mā que erat p̄io cā fastidij circa stomachū descendit ad inferiora. Et nō puto qd sit necessariū signū: imo vt plurimū ē: ita qd raro cōtingit qd sint multe materie: ita qd oporteat post vomitū cito eūari a nā aliā mān deorsum. Sed sicut in colirica passioe multoties et inferi⁹ et supius eūatur mā que est cā fastidij: ita putandū ē vt plurimū ē cū post vomitū sequat solū ventris. Et p̄portidali mō itellige secūdā conclōnē.

¶ Hora preterea vomēdi in estate melior causa doloris in meridie est.

¶ Hic docet meliorē horā vomēdi in estate: et attende qd hic inuenit duplex ista. Cūna dicit qd cā doloris: alia qd cā caloris: et vtroqz tollerari pot̄. Dicit ergo qd melior hora vomēdi in estate ē in meridie cā doloris sū vnā litterā: aut cā caloris sū aliā litterā. Sed vtroqz mō cā ē vna qd in meridie p̄pter caliditatē hūores sunt magis mobiles: et ista hora qua humores sunt mobiles d̄z puocari vomit⁹: qd est eūatio difficilior qz solū: mobile respectu caloris adiūuantis d̄z fieri i meridie. Sed si fiat vomit⁹ ad sedādū dolorē et ad diuertēdūz: tūc etiā in meridie magis iuuabit: et vtroqz modo verificatur.

Et vomitus corpori p̄fert: s; visui nocumētuz facit.

¶ Hic cū iuuamētō vomitus exprimit nocumētū spāle: et dicit qd quāuis vomit⁹ cōfortet corpus totū tamē facit nocumētū i visu. Et cā ē qd circa oculū partes sunt lassę: id̄ multū recipiunt de humore qui ad superiora mouetur: vnde supra habitum ē qd fascient oculi in hora vomitus: et istoz humorū cursus ad oculū nocet. Hora tñ qd multoties vomitus facit iuuamētū maius nocumētō: puta qñ visus eēt lesus p̄pter malaz materiam in stomacho et partibus inferioribus contentam.

Ampli⁹ faciēduz nō ē vt p̄gnās vomat: qm supfluitates corporis ipsius i ea nō egredient. Et vomit⁹ et labor eā ad estuationē perducet: faciēdū ē igit vt quiescat. Alij vero quibus accidit vomitus sunt iuuandi.

¶ Hic docet in vltio casū. istius. c. et ē intentio Aui. qd h̄ nō p̄gnātibus cū accidit eis vomitus sunt incidāde ad vomitū: qd per illud purgant et eūatur cā vomitus et fastidij. Hoc tñ nō ē faciēdū in p̄gnātibus. Et cā ē qd per vomitū nō purgant ab humore qui ē cā fastidij cū ille nō sit saltem sū multas partes nisi in venis et nō eūat nisi a farmaco vomitūo eūante fortiter et nō per solā incitationem ad vomitū: id̄ faciēdū ē qd quiescat a vomitū: qd si p̄ illud aliquid beatur iuuamētū maius tñ habet nocumētū: qd p̄ vomitū et laborē qui ē i eo ducitur ad estuationē. Et Dy. intelligit qd p̄gnātes nō debēt vomere vomitū forti: quoniam mā vomitus debilis eis cōcedit. Et vos per vomitū forte intelligatis tā vomitū qui fit cū farmaco forti eūante exolutō: et hūc o; p̄hibere ex casū. gnālī qd p̄gnātes non sunt purgande forti farmaco qz vomitū qui fit cū magno comatu vt

¶ Modo nō clariorē est dīcēdum qd cū egritudines acute subtiliū humorū sunt vt in plurib⁹ febrib⁹: ideo non p̄petit in eis puocatio vomit⁹ cū forti vomitūo ne violētia motus vomit⁹ et supercalescatōe farmaci vomitūi febris i cēdatur maxime i caufonibus et tertianis p̄tinuis: sed in interpolatis pot̄ sua uiter puocari vomit⁹ euz pēna aut euz digito ori iposito vel cū aqua calida et oleo cōmuniquare et c.

Sauich et saoieth noia sē arabica sūo nima gnālia ad oꝝ deuz fractū sine trū: euz et ad oēs fructus p̄ritos euz multa aq̄ comoz: et id̄ aliqui inueniunt in libris sauih oꝝ deti: sauih tritici: sauih pomoz: sauih granatoruz: sauih huiusmodi. Intellige ergo hic per sauih ex granis granatorū factū. grana cū granatoruz cū aqua cōmūsa et in potū data coleraz subtilem nimis spissant. vel intellige per sauih ordetū fructuz permixtum his granis aut succo coruz qd inspissat et ingrossat coleraz: p̄io per subtilitatis ordetū scōo p̄ qualitatē succi mali granati et c.

mio: cotilidones eiz
scu ligameta quibus
appendant pamiculi
fetus ostificijs vcnaz
matricis sunt fortio-
res in medijs mensi-
bus: iuxta illud h^o
po. quarta affo. affo.
illo: Pregnates pur-
gare si couenit a q^o-
to vsq ad septimum
r. Et p te videas q
dicit Gal. in pincto:
quare r. c.

tu vt cu pena vel cu alio mo laborioso sine farmaco soluti-
uo. Et fm hoc ego puto q. Aui. intelligit q. estuatio r labor-
su pant in malitia iuuamētuz euacuatiōis. Sed qñ leuiter
pōt fieri vomitus rei cōtente i cōcauo stomachi cōfert. Et
tu ex hoc itelligis cam quare Aui. a^o tertiū. c. de regimie
pñatū. r. Rasus 4° Almasozis pportionali caplo nō do-
cent quomodo eas prouocare ad vomitum: sed conforta-
re cum stipticis r. c.

¶ Caplin i^m de eo qd agere dz ille qui vomit.

Um ille qui vomuerit a suo vomitu eua-
serit os suuz r faciē post vomitū abluere
debet ex aceto aqua tpato: vt grauitas q
qnqz capiti accidit remoueat: r paz masti-
cis cu aqua in acianoz bibat: r caueat sibi

a comessione r potu aq r diu quietat: r ipsi iungantur
ipocūdria r ingrediatur balneuz r abluat se velociter r
egrediat. Et si necessariū ei fuerit dare ad comedēdū sit
res boni saporis r bone substantie r velocis digōnis.

¶ In pcedēti caplo habuimus cañ. de vsu vomitū. Hic
habem⁹ cañ. i vsu anepozū vel regulā seruādā in anepis
vomitū. Et sunt quinqz. 1° dñmū ē quid dz facere ille qui
vomit sine alio nocumētō. 2° de iuuamētis vomitū. 3°
ē de impedimētis r nocumētis vomitū. 4° de succurre-
do dispōnibus accidētū vomētis dū vomit vel ē i ppin-
qua dispōne vomēdi. 5° de succurredo ei quo superfluit
vomitū. 2ª ibi: h^oypo. pcepit. 3ª ibi: supfluis vomitus.
4ª ibi: de phibitōe. 5ª ibi: fiat vt. In pnti. c. Aui. pcepit
sex. ¶ H^o dñmū q. qñ ē cōpletus vomitū dz abluat facies euz
aceto r aqua rosata: vt remoueat grauitas capitis: r remo-
uet illā grauitatē ista ablutio tēpando calorē r repentien-
do. ¶ Scdz ē q. statiz bibat parū masticis cū aqua macia/
nozū habētū stipticitatē infra tamē citomozū stipticitatē:
Et aqua eoz ē succus eozū deputatus: ista enim sui stipti-
citate r aromaticitate cōfortant stomachū relaxatū i vomē-
do. ¶ Tertū ē q. caueat a potu aque r a comestōe: q. sto-
macus dūbilitatus nō bñ digerere r grauaret r relaxaret
per aquā. Et hoc itelligat tēpore propinquo actu vomē-
di: r totū ē dictū i pcedēti caplo. ¶ Quartū tñ ē vt qescat
r pauset a labore r yngantur ipocūdria euz oleo tepido r
musculi vētris qui laborauerūt in vomitu lassitudine di-
mittant. ¶ Quintū ē q. igrediat balneū r lauet se velociter
r cito egrediat: r hoc totū vt humiditates r vapores mo-
ti ad cutim resoluant abqz alioz attractōe. ¶ Sextū ē q.
hora qua videt cibus necessarius: def ei cibus boni sapo-
ris vt ipm bñ amplectat stomachus: r bone substantie ne ge-
nitum ex eo sit paratū putredini: r facilis digōnis vt di-
geratur a stomacho dūbilitato i vomitū r. c.

¶ Caplin i^m de iuuamentis que affert vomitus.

Ypocrates pcepit vomitū fieri in vno
quoqz mēse duobus diebus cōtinuis vt i
secūdo emēdetur id qd in primo die fuit
difficile: r vt expellatur id qd aduenit sto-
maco. h^o p. nāqz securitatē facit q. euz eo

pseruat sanitas: hoc autē plus est maluz.

¶ Hoc caplin vt dictū fuit supra ē de iuuamentis vomitū.
Et diuidit in quattuor partes. 1° dñmū docet qualis
ē vsus vomitus cōferētis i regimine sanitatis. 2° narrat
sua iuuamēta. 3° addit cōditōes obseruādas i vsu talis
vomitū. 4° quib⁹ corporib⁹ cōfert. 2ª ibi: prope: r vomitū.
3ª ibi: ppehne capituli: ipe quoz dz fieri. 4ª ibi: i il-
le quidē. Dicit primo auctoritate h^oypo. q. vomitū dz fie-
ri i omni mēse duob⁹ dieb⁹ cōtinuis: r fit duobus diebus
ppter duas cās. Una ē vt in 2° die expellat illud qd fuit
difficile expulsiōis in primo. Et cā scda ē vt expellantur
humores qui ad stomachū a vicinis mēbris cucurrerunt in
actu vomitus. De tali eiz vomitū testat h^oypo. q. afferat
securitatē: r cū eo seruat sanitas. Sed illud qd est plus qz
pluribus diebus ē malū i cōseruatione sanitatis: lz forte i
pseruatiōe vel cura qñqz sit apli⁹ vtendū qñqz min⁹. Et
ex hoc pno soluit vnum dubiū hic moueri solitū: vtrūz i
alicuius corporis cōseruatiōe sit vtendū vomitū duobus
dieb⁹ vno post aliū? Rndet q. sumēdo cōseruatiōe large
p pseruatiōe r cōseruatiōe in multis corporib⁹ ē plus vtē-
dum vomitū: vt expresse vult Gal. in 6° de regimie sani-
tatis i hoie q. bz latū porū trāseūtē a felle ad stomachū ver-
sus itestina: r silt in multoz morboz cura: sed in pura cō-
seruatiōe nō oportet plus. ¶ Nota tñ q. non oia co: po: a
cōseruanda indiget precise equali mēsurā vomitus: quia
quedā plus quedā minus vomere debent: aut vomitū in-
digent. Oia tñ que vomere debēt aut vomitū indiget me-
lius ē r securi⁹ vt in oī mēse duobus diebus vomāt vt p/
cipiē: sed quedā plus: r quedā min⁹: r quedā cū maiori co-

naru: r qdā cū minori. ¶ Solet etiā moueri scdm dubiū:
vtrū in cōseruatiōe tēperati pueniat vomitū? r videtur q.
sic: q. Aui. loquit vniuersali. Quod nō arguit: q. tēperatus
tantū appetit quātū digerere pōt: ergo nō idiget euacua-
tione superfluitatū p vomitū. Hic rndet q. tēperatus aut
regitur regimie sibi pportionato aut nō. Si primo mō tñ
appetit quātū bñ digerere pōt: r iō nō multiplicat super-
fluitas vomēda: iō sufficit ei exercitiū r balneū. Si secūdo
mō tñ indiget vomitū. nā hoies tēperati qñqz nō sequit
regulā sue nāe: lz pppter voluptatē nimis comedentes: aut
pppter occupatiōez nō comedētes horis debitis: aut come-
dētes res nō bonas cōgregāt superfluitatē expellēdā vo-
mitū. Et cōfert eis vomitus mō dicto. Videt tñ q. si opti-
ma nā que vere ē in medio tēperamētū tantū appetit qñtū
digerere pōt: q. tpatus versus frigiduz in extremo tēpe-
ramētū appetit plusqz pōt digerere: r tēperatus i extremo
tēperamētū versus calidū minus appetit qz possit digere.
¶ Tertū dubiū ē vtrū dbeat pseruādus vomere duo-
bus diebus imediatis? Et videt q. nō: q. melius ē iterpo-
nere aliquē vel aliquos dies iter primū r secūdū vomitū
vt virtus restauret per quietē: r melius possit secūdū vo-
mitū perficere. Hic rndet q. regula Aui. ē melior: r rō qz
si plus starēt humores magis quietarent in stomacho r dif-
filius educerent r aliqua faceret nocumēta: r in peiores
dispōnes mutarent. Et ad rōnez dicit q. i sanis vomētū/
dis hic vomitus nō ducit ad tantū laborē quā i crastinū
possit pueniēter vomere: in alijs aut aliquādo oz spectare
subleuationem virtutis.

Et vomitū quidē qui ē huiusmodi euacuat flegma r
colerā r mūdificat stomachū. Ipse nāqz nō habet q. ip-
suz mūdēt sicut intestina habēt colerā rubeā que ad ea
descēdit r mundat ea.

¶ Hic ostēdit iuuamēta vomitū: r p^o magis i generali.
2° magis in spali. 2ª ibi: r remouet. In p^a pte dicit q. vo-
mitus fact⁹ mō dicto euacuat colerā r flegma r mūdificat
stomacū ab illis humorib⁹: q. stomachū idiget mūdificatiōe
artificiali: q. nō bz a nā id qd ipuz mūdificaret: lz bene i/
testina hñt mūdificatiōē nāle colerā rubeā que trāsmi-
tit ad ea p porū a chistifellis: vt dicit⁹ est p^a fen huius cañ.

¶ Nota ergo p^o q. per anothomiā videt porsfelleus va-
dens ad pcanuz itestinoz per quē trāsmittit colerā ad ea
r stimulat ad egestiōē: r cū hoc lauat itestina a flegmati-
bus q. in eis cōgregant: ad stomachū vero vadit paruus po-
rus q. nō bz apertā viā ad trāseundū ad pcanitatē stoma-
ci: imo tantū desert aliquā partē ad calefaciendū fundum
stomaci. ¶ Querit aut Gal. 4° de vtilitate pncularz. qre
ad stomachū nobilioē r indigēt nā nō misit talē purgati-
nez: Et rndet q. desiceret appetitū si i pcanitatē trāfirer.
Cū experientia notat q. multa colerā currēte ad stomachū
sicut fit multoties i ictericia aut in alijs casib⁹ statiz deqz
cū appetit⁹. Et i illis in quib⁹ porsfelleus ad stomachū ve-
niens ē latus: de quib⁹ Gal. loquit⁹ 2° tegni r multotiens
alibi. Ad hoc ergo nocumētuz vitādus nā nō misit talem
rez pūgitūā i stomacho: r idiget adiutorio artificiali: hoc
precipue in hoie. Hec pppterea dicit⁹ nā desiciēs i necessa-
rijs: q. dedit homini intellectū per quē pōt sibi artificiali
puidere de mūdificādo stomachū cū vomitū. ¶ Nota 2°
q. cā quare idiget vomitū i regimie sanitatis: est q. errat
vplurimū in regimie vite: r error ille vplurimū ē ad gros-
siorē dietā: vt dicit⁹ p^a particula affo. r p^a particula pble/
matū. Augmētuz aut cibi est cā idigestiōis r p idigestio/
nez i stomacho multiplicat flegma. Addit et q. qñqz errat i
paucitate: r tñ vplurimū stomachus trahit cū violētia a
vicinis mēbris: r tñ multiplicat i eo flegma: r iō ois fere
stomac⁹ idiget vomitū mūdificāte ipz a flegmate vel a co-
lera vel ab ambob⁹. Sed tunc cadit dubitatio q. videt q.
meli⁹ sit mūdificare stomachū p secessuz qz p vomitū: r per
psequēs q. vomitū nō sit oportū. Et assumptū pbat q.
enatio p secessuz ē magis nālis r magis facilis: r habet p^a
affo. illo affo. Que ducere oz. Et q. sit facilior: dicit⁹ 2ª affo
rismoz illo affo. In oib⁹ morbis ea q. circa vmblicū. f ote
dicere q. lz absolute facilior: sit enatio per secessuz qz per
vomitū: tñ enatio materiez i stomacho enituz est facilior: p
vomitū qz p secessuz. ¶ Lōtra: si mā repit ad stomachū de-
cētus ē ipsaz ad itestina expellere qz ad meri: q. virt⁹ nālis
deputant portā stomachi inferiorē expulsiōi r portā superio-
rez attractioni. Et pppter hoc magis mouet per secessum
mā attracta ad stomachū a medicīna qz ad vomitū. Et ideo
etiā materiez que sunt in stomacho facilior: ē enatio per se-
cessum r nālio: r argumētū totū ē ad esue de cōsolatione
medicinaz. c. pno post phemū cū dixit: Sexta cā est qm
si ad stomachū repit mā decētus ē ipam ad intestina expel-
lere qz ad meri. Virtus enim nālis inferiorē stomachi portā
expulsiōni: attractiōi vero meri deseruit. ¶ In opposituz
ē Aui. hic r auctoritas h^oypo. qui volūt q. vomitus iste ē
necessarius r vtilis i cōseruatiōe sanitatis. De secessu aut
artificiali hoc nō dicit: ideo 3ª primi. c. de exercitiū. phi-
bet vsum farmacoz: quia farmacia purgat r inuictat. Et
Gal. 3° de regimie sanitatis vult q. sanatiue artis nō est

Et ideo tale vomitū
debet ee debile r nō for-
te ne virtus notabilr de-
bilitetur: quare r. c.

Educat et qñqz vomitū
melancolia vi nature r
vtiliter euz poms splenis
ad ostificiū stomachi tran-
sicens effundit illic supflua
melancolia. De mūdificati-
one autē stomachi lege
Gal. in quarto de iuuamētis
mēbzozum. c. iij. r. x.
r ibi multa alia ad pro-
positū iuenies: quare r. c.

cognoscere virtute pharmacorum. Ad dubium respondet Dy. q. vniuersali in regimine sanitatis melius est vti vomitu q. s. far-
 maco solutio: nisi disp. corpis sit multu extranea: verbi
 gra q. stomach. eet valde debilis: aut ho parat. ad primum:
 aut valde difficulter vomens ppter alias disp. ones phibe-
 tes a vomitu. Et hec ppter tres cas. p. dia q. s. farmacia so-
 lutiu aia sunt alteratiua corpis: r in pseruatiode sanitatis
 no idigem. alteratode. q. q. s. farmacia solutiua operant infe-
 redo violentia nae: r ideo debilitat mebra: r cu hoc facit
 pigritia in mebris expulsiōis q. no expellat absq. stimulo:
 r hoc est magnu nocumētū in euone nali r necessaria sicut
 est secessus. fieri aut talez pigritia a vomitu no est iconue-
 niens. Sz tertia ca est q. s. stomach. no hz qd ipz mīdet si/
 cut intestina. Et id rōdet q. hz euatio in se per actu euōis p
 secessuz sit naliō: r faciliō: r mī merito illoz cu quib. fit: est
 difficiliō: q. s. fit cu farmacis facientib. nocumenta dicia:
 sed vomit. fit solū cū cibilib. reb. sūptis r cū stimulatōe
 cū pēna vel digito vel re alia in ore posita. Adibi videt q.
 hec rñio non sit gnālis. nā euatio per fluxū vētris non fit
 solū cuz farmaco solutiua: s. cū lenitiuis r absteriuiis r lā-
 bificatiuis r lubricatiuis: r cū reb. eque bñ cibilib. sicut
 ille cū quib. pparant ad vomitū: de quo hic est sermo. Et
 id videt mibi q. s. tertio ca Dy. no est ad ppositū: q. q. s. q. s. o
 de euone ei. qd in stomacho pntet: q. s. stomachus no hz rez
 ipm mūdātez sicut intestina: vtruz sit meli. per vomitū qz
 per secessuz euare: Et id videt mibi q. Dy. r si non et toto
 rez declarauit: tñ fuit vicinis veritati. Dicit eis q. illd qd
 ē in stomacho a nā plurimū expellit p inferiora: q. illa via est
 naliō: r ille mor. faciliō: r vplurimū meli. est cōtētus in
 stomacho q. dz expelli r trāsmitti per inferiora: q. plurimū ē
 kilus aut supfluitas pume digōis que kilo est admixta:
 vt ergo res bona r vtilis sugat a venis meseraicis que ter-
 minant ad intestina: bonū fuit q. nā hoc modo iclinet face-
 re. Sz qñ no itendim. q. tale qd trāseat in nutrimentū: me-
 lius est nisi fuerit cā ipediens puocare vomitū: vñ Auc.
 p. quarti. in febr. in quibus minime ppetit vomit. pre-
 cipit qñ mā inclinat ad stomachū. Et rō hui. est illa quā di-
 cit Dy. q. id qd in stomacho pntet precipue in pcano cū re
 modicu participāte nā extranea: aut cibi aut cū solis ciba-
 lib. p. icitationē pōt expelli. Si et res aliq. medicinalis def:
 tñ paucū morat p. icitationē ad vomitū simul cuz humore
 pnto i stomacho expellit: vñ viscosos humores nō facile
 puro lenitiuo possimus euare: r illud oz multo tpe morari
 r per intestina transire r ea ledere: r cuz hoc aliqd trāsit de
 eo ad epa p venas meseraicas qd nō dz in puocatiōe vo-
 mitus: r ideo meli. est istas tales supfluitates in regimine
 sanitatis per vomitū expelli. Secus aut est i supfluitatib.
 que pntent: aut in venis: aut in ambitu toti: aut in intesti-
 nis: r hec solutio plus satisfacit videre meo.

Et remouet grauitatez que accidit capiti r clarificat
 visuz r aufert fastidiuz: r cōfert ei ad cuius stomachuz de-
 scēdit colera que ipsius corripit cibuz: quoniaz cuz pre-
 cesserit vomitus: eius ab. semper mundus veniet: r re-
 mouet abhominatiōe que fit ppter vncuositatez r ca-
 suz desiderij ipsius meri: r qd facit desiderare acutum r
 acetosuz r ponticu: r cōfert lassitati corporis r vlcerebus
 que sūt in renib. r vesica: r est lepze forte medicamētum
 r malicie coloris r epilepsie stomatice r ictericie r asmatis
 r tremoz r paralisi: r est ex curatiōibus que pferunt ha-
 bētib. vlcera nigra magna.

¶ Hic narrat specialia inuamenta vomitus: r sunt. xvj.
 p. dūmū ē q. remouet grauitatē capitis. f. qñ ē per cōitatē
 stomachi r mebroz inferiorū: sed si eet per p. p. ietate i capi-
 te nō cōfert. ¶ m. ē q. clarificat visum r intelligas qñ ē tur-
 batus per cōitatē stomachi. Sed si sit per p. p. ietate i oculo
 nocumētū potius nocet multū vt p. in pcedēti caplo. Sz
 cā tertij quarti quinti r sexti simul dicit in sequentibus.
 ¶ m. in remouēdo fastidiū r cōferendo illi ad cuius stoma-
 cū descēdit colera que corripit suū cibū: r remouet abho-
 minatiōe que fit ppter vncuositatē. Et remouet casum
 veri r nālis desiderij. Et remouet illud qd fecit desidera-
 re acetosum r acutu r ponticu: r supple alia magis extra-
 nea: sicut gipsum r carbones. Oia enim hec remouēt p
 euatiōe humoris in stomacho cōtenti r per stomachi mū-
 dificationē: q. talis humor erat cā illoz. ¶ s. aut ē q. con-
 fert lassitati co: pois: q. illa puenit ex multitudine flegma-
 tis in toto que remouet euato flegmate a stomacho: q. po-
 stea residuū facile resoluit. ¶ s. ē q. confert vlcerebus re-
 nū r vesice: q. enat mān fouētē vlcera: r diuertit vt di-
 cit is. tertij de hoc. ¶ s. ē q. est optimū medicamē lepze
 r intelligit q. remouet mā que ē cā eius per hūc leuē vo-
 mitū. Sed vomitus cū beleboro magis ē cōfert tempore
 suo in lepza. Eradicat enim māz quaz difficilis ē euatio a
 quibus lepza pender. ¶ s. ē q. cōfert habētib. malitiam
 coloris euando flegma qd prohibet bonā digōez que bo-
 num coloz facit. ¶ s. ē q. cōfert epilepsie stomatice: r nō
 ppter proprietatē capitis. ¶ s. ē q. cōfert ictericie oppila-

tiue. ¶ s. enim ē putandū i ea solū ē flegma qd ē i porofel-
 leo: sed et esse flegma multū in partibus circūstantib. quo
 euato cū vomitu facili residuū pellit. Aut forte vult q. cō-
 fert euando colerā currētez ad stomachū pternāliter p: o-
 pter regurgitatiōe a felle: q. paruz aut nihil vadit ad in-
 testina. Et forte ista expositio ē meliō: q. vult q. illud qd
 vadit ad intestina nō pōt vomitu aut cū difficultate edu-
 ci vt supra patuit. Aut tertio pōt dici q. cōfert ictericie in
 via pmissionis aut pseruatiōis ab ea: q. enat flegma qd ē
 in stomacho qd futurū ē cā oppilatōis. Dicit decimoquar-
 to q. p. fert. asmatis. Sed cōtra: in asmate mā ducit versus
 mebrū paties per vomitū: ergo nō cōfert: imo nocet. ¶ s. dicit
 rōdet Dy. r cōcordat cū halyabate q. quibusdā mebris
 confert vomitus magis vt sunt inferiora r multū distātia
 a stomacho q. enat r diuertit: r quibusdā minus sicut capi-
 ti collo r pulmōni. Et id dicit Dy. q. vomitus nō confert
 asmatis dū mā ē in fluxu: sed postquā iā fluxit. Et hoc p.
 pter tres cas: quarū vna euando flegma qd est in stoma-
 co euat illud qd fouet mān asmatis: hz nō sit cā cōiuncta.
 Scdo q. vomitus cuz forti vomitiuo enat māz difficilis
 euatiōis: que sunt in pectore. Tertio q. in vomitu forti-
 ter cōmouent mebra banellitus: q. id calefiunt r iuuant ad
 subtiliandū humorē peccantē. Ego tñ video Rafim p. i-
 pere vomitū 9. almāforis. i. p. prima septimana. r Aui. p. ipe
 io. tertij vomitū cōtinuū: r pprie post cibuz. Et videt q.
 hoc sit q. per ipm fit maius iuuamētū euando mān: que
 ē sub forma cāe antecedētis qz nocumētum ex motu ver-
 sus pulmōnē: r q. in transitu in inferiorū r acutoz p. meri
 subtilis eoz partes facilius cōicant pulmōni: bñ et mate-
 ria que ē in eo sit faciliō: ad exitū. ¶ s. q. enim precipit vo-
 mitus cū beleboro precipue nigro: r tunc euantur materie
 difficilis euatiōis sicut flegma iā fixū in pulmōne. Dicit
 vterius q. cōfert tremoz r paralisi: q. enat materias eoz
 que sunt difficilis euatiōis: r hoc ē maxime de vomitu q.
 fit cū forti vomitiuo. Et iā vomitus post cibū euando ma-
 terias cāe antecedētis ē vtilis. Et q. Aui. videt hic loqui
 de vomitu qui ē cōseruatiuis sanitatis: ego puto q. nō i-
 telligit in isto caplo nisi de iuuamētō qd fit euando māz q.
 est in stomacho: r illud iuuamētū ē euando cām antecedētē
 in oibus alijs morbis exceptis morbis stomachi. Ultimo di-
 cit q. cōfert hñtib. vlcera nigra mala. qd si intelligat d.
 forti euante melancolicū humorē res ē clara: r iste euat a
 longinquo. Si vero loquatur de vomitu facto ad conser-
 uationē: erit q. ista mundificatio ē causa melioris digōis
 in epate: r q. in ipso minus de humore melancolico puto
 putrefieri r ad eum moueri.

¶ Ipe quoq. fieri dz i mēse semel aut bis p. repletōez
 ita q. n. obseruet reuolutio scita neq. numer. diez nor.
 ¶ Hic vt predictur addit quasda. conditiones obser-
 uandas in vsu vomitus. Et dicit q. iste vomit. debet fie-
 ri in mēse semel aut bis modo dicto vno post aliū r post
 repletionez ex cibo: r hoc propter causas dictas. Sed ad-
 dit hic q. in eo nō dz obseruari reuolutio scita. r numer.
 diez: q. nō dz semp. in capite trū dierū fieri: q. qñ ita ob-
 seruaret fieret necessitas cōtinuadi. Et hoc mō ppter as-
 suetationē r dimissioez ordinis esset nocumētū. vt ergo
 non faciam. hāc cōsuetudinē: bonū ē nō obseruare nume-
 rū diez iter vnū vomitiuū r aliud.

Et ille quidē cui maius iuuamētuz affert vomit. est
 cuius cōplexio prima est colerica r est macer.

¶ Hic docet quibus corporibus magis pfert vomitus:
 r dicit q. cōfert colericis r multoties: r hoc dictum ē su-
 pra satis: r est talis sententia quarta affo. illo affo. Bra-
 ciles r facile rē.

¶ Caplin i. 4. de malitijs q. pueniūt ex supfluo vomitu.

¶ Superfluo vomit. stomacho nocet r ipsuz
 debilitat r resoluūt ipm r facit eū aptū ita
 vt materie ad eū perueniāt r obest pecto-
 ri r visui r dētib. r antiquis capitis dolo-
 rib. nisi eis qui sunt pp. facietatē stomachi
 r facit nocumētū epilepsie capitis q. nō ē cā inferiorū mē-
 broz. Supfluitas quoq. q. est in ipso nocet epati r pul-
 moni r oculo r aliquā venarū qñq. scindit.

¶ Hic narrat impedimēta vomitus supflui. Et diuidit
 in duas partes. Iā p. facit hoc. Scdo. oñdit vnā spe-
 cialē corporis dispōnem i vomēdo: r ponit illius regimē i
 gnāli. ¶ s. ibi: ex oibus. ¶ s. dūmo ponit nocumēta r sunt de-
 cem: quozū primū ē q. nocet stomacho ipm debilitando in
 opatiōe sua digōis r appetit. r resoluēdo substantiā suā
 ppter magnā agitationē: r ppter hoc reddit ipm aprum
 vt materie extranee declinet ad ipm: qñ mebra forzia trā-
 mittūt ad debilia: r hoc primū ē verū nō in oī stomacho sed
 in debili cui nocet. Iā Auc. p. ipit q. illū qui debilem hz
 stomachū in nulla egritudine vomere facias. Scdz ē q. no-
 cet pectori. Tertij q. nocet visui. Quartū q. nocet denti-
 bus.

Sicut ē i cecēcie
 in qua i primis pma-
 tatur color corporis
 r faciet ad albedinē
 r citrinitatē r est de-
 spōsiō antecedens
 idropisiz: vt vñ Auc.
 xiiij. tertij tractam. q.
 to. c. iij. cui compent
 vomit. q. per vomitū
 purgātur humo-
 res: qui si ad eum
 spargerēt sedarēt co-
 loz. iuuat ergo vo-
 mitus diuertēdo hu-
 iusmodi hūores pce-
 cantes a supficie cor-
 poris r eos educen-
 do:quare rē.

Scias q. Rafim
 quarto almāforis. c.
 de vomitū sic dicit
 de iuuamētis eius:
 Vomit. si vt oz tēpe-
 rate fiat: rōacu pur-
 gatz r digestiā me-
 lozoz efficiūt r corp.
 renouat r mūdāta:
 pntz r sensum alle-
 uat r visū acuit rē.

Scito tñ q. vomit-
 tus nō ē macris vti-
 lis gnāliter ex parte
 maciet: quia macris
 melancolicis nō mul-
 tuz puenit: s. in qua-
 tuz repletū colerice
 ptingit aut ei attesta-
 tur:quare rē.

bus. Quintū ē q̄ nocet ātīquīs dolōib⁹ capītīs nīsi fuerit cā stomachi. Et hoc ē verū de moderatō: q̄ mouet materiā versus caput. Tamen sup̄fluus nocet in oīb⁹: q̄ mouet mān tā versus ista mēbra q̄ sup̄scripta: et marime ī his qui habēt hec mēbra debilia: vt pz de pectore in affo. q̄rte p̄cule: p̄tīcos vero rē. Dixit autē ātīg⁹: q̄ v̄ plurimū in illis cōfirmatū ē nocumētū: sed tñ ē ī rēcētīb⁹ qui non sunt cā inferiorū mēbroz nocet. Sextū nocumētū ē ī epi- lepsia que ē per p̄rietatē in capite: et hoc pp̄ cām eandē. Sed ī illa que ē per cōitatē stomachi dictū ē q̄ cōfert. Ista sola vocat̄ hic epilepsia capītīs nō obstāte q̄ oīs epilepsia fit in capite: et in ista ē vomitus sup̄scriptus nocet. Se- ptimo nocet epati: et octauo pulmōni: nono oculis: et ista tria sunt vera de sup̄fluo solū: q̄ p̄pter solā agitacionem debilitant etiā ep̄ et pulmōnē: verūtamē vidēt q̄ ocu- lis noceat tēperatus. Decimū ē nocumētuz q̄ aliqñ ē cā fracture vne: aut in pulmōne: aut ī epate ex forti agitacōe et tēsiōne que sūt in ip̄s: et hoc ē vez de superfluo v̄plu- rimū: licet in multis p̄paratis q̄nq̄ moderatus hoc facit: et hic id ē canēdus et p̄parandus in p̄paratis.

Jdē Rasis libro et caplo ātea allega tis sic cōmōzant nocumēta vomit⁹ di cene: q̄ si mult⁹ fue- rit vomitus: corpus deficcabit: atq̄ epati et cozpi necnō ocu- lis et pulmōni noce- bit: vnas quoz scū dū q̄nq̄ rumpit et passio accidit emo- ptōica rē.

Ex hoib⁹ p̄terea ē qui vult cito impleri: deīde nō tolle- rar imo p̄pat ad vomēdū. Et actio hui⁹ ex eis ē q̄ pdu- cūt eū ad malas egritudines māsiuas: ipse ergo a reple- tōe p̄hibēdus ē: et tu ip̄sius abum et potū mensura.

¶ Illīc facit hoc q̄ dicitū ē: dīcēs q̄ sunt quidā hoies q̄ volūt cito impleri. i. qui comedūt multū in vice vna: quia multū appetūt p̄pter voluptatē: sed post stomachus nō tol- lerat: et oz q̄ vomāt: et illud est ex rebz que ipos ducunt ad māsiuas egritudines: q̄ debilitādo stomachū ē cā coru- ptiōnis digōis que ē mater fere oīz egritudinū: vt dicit ī 3^a tertij: et id p̄hibēdus est hic talis a repletōe: et tu de- bes mensurare cibum suum et potum rē.

¶ Lapl⁹ is^m d mō succurrēdi dīspōib⁹ q̄ accidūt vomēti.

¶ Prohibītōe autē vomēdi diximus iā qd̄ oportebat. Tēsiōni vero et dolori qui sub ipocūdris sunt conferunt pānī aqua ca- lida infusi et superpositi et oleis lenificati- bus et ventose cuz igne.

¶ In isto caplo vt supra dixi docet Aui. succurrere qui- busdā dīspōib⁹ que veniūt ī actu vomēdi: aut cū homo ē in p̄pinq̄a dīspōe ad vomitū. Et diuidit̄ in duas. Ipsi mo excusat se: q̄ hic nō dicit in quib⁹ d̄z p̄hiberi vomit⁹. 2° exequit̄ p̄positū sibi: tēsiōni vero. Hic exequit̄ p̄positū: et diuidit̄ in tot partes quot sunt accidētia. Ipsi mo ergo docet succurrere dolori et tēsiōni que sunt sub ipocūdris: et dicit q̄ cōfert supponere pānos infusos ī aq̄ calida actu calidos: q̄ cū dolor ille sit v̄tosus et tēsiō per mollificatiua mitiget: ideo panni in aqua calida resoluē- do sui caliditate v̄tositate: q̄ mollificādo locū mitigāt do- lorē et tēsiōnē. Similiter cōferūt olea lenificantiā sicut ha- netinis et camomillū. Et sūt pp̄ eādē cām et v̄tose cum igne posite abiq̄z scarificādo multū dissoluūt v̄tositatē.

Sortez autēz mordicationē in stomacho remanentem remouet bibere iura vinctuosa que cito digerāt et iunge- re locuz ex aliquo qd̄ fit sicut oleuz violacēū mixtuz cum oleo cheiri et pauca cera.

¶ Hic docet succurrere dolori mordicationi qui fit ī sto- maco: et iste aut sit pp̄ acuitatē farmaci: aut pp̄ acuitatem hūiois attracti ad stomachū. Et dicit remanentē: et videt ī- telligere d̄ mordicationē que remanet fixa aut remanet post actū vomēdi: et hoc p̄nto verius. Lōuēniūt enim iura pin- guia facile digestibilia: q̄ stomachus ē debilis: et cōfert in- unctio cū oleo violata ad reprimēdā acuitatē: et cū oleo de- ben in quo ē virtus mollificatiua caloris et doloris sedati- ua: lz habeat aliquid caliditatis: sed sui aromaticitate v̄- fortare stomachuz debilitatū. Et aut ben viola sarracena cui⁹ alia ē citrina: et nascit̄ ī ātīquis muris ī tuscīa: et alia ē rubea: et alia ē alba et sunt placidissimi odoris: et habēt bo- nonie et tuscie in hortis p̄sertim puellarum.

Signaltū vero si cū eo acciderit et p̄māserit: retinebit sternutatio et dare ei ex aq̄ calida ad traiciēdū paulatiz

¶ Docet succurrere singultui. Et nota q̄ aliquis ē singul- tus p̄cedēs eūationē: aliquis accidēs dūz sit eūatio: aliq̄s accidēs cōpleta eūatione. Ille qui ē ante eūationē aut in actu eius: ē v̄ plurimū aut p̄pter mordicationē medicie: aut humoris ad stomachum tracti: aut p̄pter ventositatem grossaz imbibitā in stomacho: aut p̄pter coruigationē fa- ctam a medicina vel humore. Et isti mouent̄ cū sternuta- tione vt dicit 6^a particula affo. A singultu habito sternu- tatio superueniēs soluit egritudinē: et remouet̄ et cū pau- latino et frequētī potū aque calide: quonīā sternutatio ex- cutit tunicas s̄daci fortiter ita vt ab eis separi faciat illud qd̄ adherēdo faciebat singultū. Et aq̄ calida iuuat abster- gēdo et acuitatez remouendo: que id paulatim dāf vt plu-

Hoc ē remediūz cōmōzant Aui. xij. tertij tractatu qui to. c. xxi. de cura sin- gultus circa p̄cipi- us capli parapho il lo: Et sternutatio q̄ des in superādo ma- teriā rē. Quid autē

ries super locū trāseat. Quōz autē singultus ē post eūatōz et iste lz possēt eē ex eisdem cāis remanētibus et curari hoc mō tamē plurimū ē p̄pter siccatēz: vt dicit in affo. rimo quinq̄ particule. Spasmus et singultus post nimīā inan- tionē ē malū. et de isto nō loquit̄ Aui. hic. q̄ si remedia hic posita tibi non sufficiunt vade ad decimatertā tertij: vbi etiam videbis quid est singultus.

Et de sanguine quidez iam diximus in caplo de im- pedimentis vomitus.

¶ Ipsi vomitus sanguinis qui fuerit ex potu farmaci re- mittit nos ad decimatertā tertij statim allegatā. Sz sci- tote q̄ vomitus sanguis q̄nq̄ ē pp̄ vltimā eūationēz ī qua farmaci sup̄fluētia vltimo trahit sanguinē et hui⁹ succur- rit vt dicit sequētī caplo: q̄nq̄z autē ē pp̄ ip̄tuoosum motū et fracturā alicuius vene: et de hoc loquitur hic.

Alcuzeq̄ vero et egritudib⁹ fridīs et iterfectōi vocis q̄ accidit post ip̄z p̄fert ligare extrema et strigere ea et sup- ponere stōaco pānū ifusuz oleo in quo cocta fuerit ruta et ficidis: et dare ei ad bibēdum mel cū aqua calida.

¶ Quid in hac parte dicat pz. Ubi nota alcuzeq̄ q̄nq̄z su- mitur p̄prie vt ē tetan⁹ a ventosa mā: et illud nos vocam⁹ ransum: et ē ex v̄tositate ita tendēte lacertum vt non pos- sit flecti. Et q̄nq̄z sumit̄ vt p̄uertit̄ cū spasmō de tali mate- ria vel tetano: et q̄nq̄z cōtrahit̄ur musculi pp̄ ventositatē. Sed videtur hic Aui. sumere absolute p̄ spasmō vel tetano.

¶ Nota 2° q̄ isti spasmī aut sūt in actu eūationis aut ante aut post. Lū aut sunt post multā eūationē plurimuz sunt de inanitionē et sunt multū mali: vt dicit in cōmento il- lius affo. Spasmus ex beleboro. ¶ Et nota vltēri⁹ q̄ spā- mus et singultus post talē eūationē nimīā sunt mali: et de istis nō loquit̄ hic Aui. Aut enim non sunt curabiles aut vir: et pro eozū cura vide s̄da tertij. Sed in ip̄o actu eua- euationis sunt spasmī q̄nq̄z. Et fm Alesue cōtingit a quat- tuor cāis. Una ē mot⁹ multe materie simul que nō eūatur sed spargit̄ ad lacertos et nervos: et facit eos fm latuz cre- scere et breuiari fm longuz: vnde accidit mēbris incurua- tio sicut arci: cuius corda breuiat̄. Secūda cā ē alleuā- tio mulei vaporis turbidi cū ventositate grossa ad nervos: et fit sicut dictū ē statim. Tertia cā ē q̄ tēpore quo sumit̄ medicina pori aperiūtur: et multe ptes medicine cōuertit̄ in vapores subtilēs. Cum ergo ille qui medicinaz sumptit se exponit frigori isti vapores ingrossant̄: et nervi propter frigus penetratū apertis poris incuruātur et fit spasmus p̄pter cōtractionē ad eozū principia. Quarta cā est ma- la qualitas cōicata neruis et lacertis: vnde refugientes ab ea cōtrahit̄ur. Et videt̄ mihi vt dixi super affo. rimo quinq̄ particule q̄ nō solū ex multitudine humorē aut v̄- tositate: sed ex acuitate pōt fieri spasmus: qui dicit̄ nō p̄- portionat⁹ ad materiā. ¶ Sz nota q̄ cū fit spasm⁹ ex istis cāis hoc mō cōicatis musculis totius nō curatur vt dicit Aui. hic. s. per ligaturā extremitatū et pōitionē pāni sup̄ stomachū in quo coctū fuerit de ruta et ficidis. i. cucume- re asinino: aut per potū mellis cū aqua calida: imo vt pz p̄ Alesue qñ est ex prima cā curat̄ cum eūantib⁹ cito mām: aut elisterijs: aut farmacijs ebibitis: et post eūonez q̄ recti ficatōe p̄tractōis neruoz et p̄fortatōe cerebz et nucē. vnde nec vult febrē in tali spasmō p̄ferre: q̄ inflāmat farmaciuz et mouet māz versus lacertos. quāto ergo magis nō con- fert ligatura extremozū per quā de directo trahit̄ mā ad lacertos et pōitio olei sup̄scripti cū calefaciat farmaciū.

¶ Sz qñ est a s̄da cā opz facere qd̄ dicit̄ est de prima. s. fa- cere eūonē et postea p̄uertere vapores ad diuersuz fortiter cuz fricatōib⁹: cuz hic forte nō nocet ligatura. Lū autē est p̄pter frigus p̄fert vaporatio et calefactio. Et cū est p̄pter malā qualitātē farmaci: cura ē cū remouētib⁹ farmaci au- daciām. s. potū aque calide. s. tepide et similitū et cū p̄fortā- tib⁹ neruos. Et id pz q̄ expositores volētes q̄ hic Aui. ponat curā illoz modoz spasmī de quib⁹ dicit Alesue nō sufficēter dixerūt. ¶ Ipsi p̄cordia Aui. cū Alesue et pro expositūe Aui. nota q̄ iste quattuor cāe scripte a Alesue q̄nq̄z inueniunt̄ in neruis stomachi: s̄z per p̄passionē reliq̄ cor- poris nerui s̄bunt et spasmant̄. Et p̄ mēte Aui. tene q̄ in operatōe farmaci plurimū p̄tingit spasm⁹ per p̄passionē ad stomachū: et ideo diuertēdo mām et ventositatē per liga- turaz dolorosaz extremitatū et resoluendo cuz oleo dicte decoctōis et abstergēdo illud qd̄ adheret villis stomachi cū potū mellis ī aqua fit cura taliz spasmoz. Sz Alesue po- nit curā qñ iaz ī alijs mēbris et lacertis eēt nocumētuz per eūonez. Et tu hanc expositionē et diuersitatē nota. naz et vocis abscessio fit ex simili cā laborātibus lacertis pectoris et epiglōti per viāz cōpassionis.

Et hēnti quidē alsubeth fiat hoc et ī aurē ei⁹ mittat̄.

¶ Hic docet succurrere subeth. i. somno p̄fundo. Iāā hoc accidit p̄pter multos vapores fridos eleuatos ad ca- put. Et id ligare extrema est valde bonū remediū diuertē- do ad hūnz capitis: et etiā p̄fert potus mellis cū aqua cali- da vt deponat̄ mā a stomacho que euaporādo facit subeth. Olea aut illa meli⁹ ponūt in aure vt meli⁹ dissoluāt vaporē

fit singult⁹: vide ab eo eo- dez tractam. c. xix. Gal. in quita particula affo. p̄mē to illi⁹ affo. In imodera- ta purgatōe spasmus aut singultus maluz. dicit̄ sin- gultus esse spasmū stoma- ci in initio pleni aut defic- cati aut mordicationē ali- qua incitati rē. Sz dubi- to. nam idē Gal. sexto de accidenti et morbo pbat singultū nō eē spasmū: ex eo q̄ spasm⁹ ē passio mē- bri lacertosi: s̄z stomachus nō est mēbrū lacertosum: ergo rē. hoc reliquo p̄- uectioibus: quare rē.

ex positōe medicie solutiue in loco p̄p̄iquiori cāe subeth: 7 tu ex isto ponere potes alia remedia scripta p̄ tertij cao de subeth: vt cuz clisterijs 7 suppositoijz 7 vomitū puocātibus 7 diuersionibz 7 embrocis 7 euaporatōibus vt oz.

¶ Caplin 16^m De eo in quo superfluit vomitus.

Fat vt ipse dormiat 7 igeniet quāto plus possibile fuerit quō dormiat 7 ligent ipsi extrema taliter quali ligant cū fluxuz vt tris retinere volum. Et ipsi medicet flo maco cū eplis p̄ncipis fortitudinē faciēt

¶ In isto caplo Auic. docet succurrere vomitui supfluenti ex pharmaco. Et diuidit in tres ptes. 1° docet succurrere supfluo vomitui. 2° docet p̄uidere ne superfluat. 3° remittit nos ad aliu locū p̄ quibusdāz cognoscēdis. 2ª ibi: cuz autē. 3ª ibi: 7 oz quidē. 1ª dūma in duas. 1ª docet qñ vomitū est superfluū: sed non adhuc vomat vt sanguis fluat vomitu. 2^a qñ ex supfluitate eūonis vomitū sanguis. ibi: 2^a qñ si vomitus. ¶ 1ª dūma ps ps qz puocatio somni 7 ligatura extremitatū 7 appositio emplastroz cōstringentū 7 p̄fortatiū stomacu ex eodē capite sūt ex quo facte sunt superius in superfluo fluxu ventris.

Qd si vomitū superfluerit 7 cessanter egrediantur humores donec sanguis crearet: da ei ad bibenduz lactis in vino mixti quattuor cotilas: quoniā medicie vomitū ue maliciā rep̄mit 7 sanguinē p̄hibet 7 nām lenit. Qd si partē pectoris 7 stomaci a sanguine cū hoc mūdicare volueris ne ex eo aliquid coagulet da ei ad bibēdū firu pū acetosuz siue sit ex melle siue ex zuccaro cū niue infri gidatū paulatiz: cuz hoc quoqz quādoqz confert bibere succuz portulace cum bolo armeno.

¶ Facit qd dictū est miscēdo modū quo cauēda est coagulatio sanguis i stomacho. 1^a az ista coagulatio ē periculosa: qz sanguis i stomacho coagulatū est venenū 7 iterficat aliqñ. Sz ad p̄hibēdū sanguis vomitū docet offerre lac vino mixtū: qz sui aquositate lenit ventrē 7 deponit medicinā 7 sanguinē q est i stomacho per iserio: a: qz sui caliditate oppilat 7 claudit orificia venaz per q̄ currit sanguis 7 suis q̄litatez 7 mō substātie rep̄mit acuitatē farmacī. Sz vinū iō miscet vt p̄fortet stomacu sui aromaticitate 7 p̄hibeat lactis coagulationē i stomacho. Aliud remediū ē succus portulace cū bolo armeno. 1ª succus portulace ē repressiū acuitatis farmacī: 7 cuz hoc strigit 7 claudit vias p̄ quas mā currit ad stomachuz: 7 multo magis qñ cū bolo armeno miscet. Immiscet autē modū quo p̄hibet coagulatio sanguis i stomacho p̄ potū sirupi acetosi q̄ abstergit 7 icidit siue fuerit de melle siue de zuccaro: 7 dz offerri infri gidatū i niue vt p̄hibeat aptionē venaz. Coagulatio autē sanguinis iō fugiēda ē: qz facit accidētia veneni terribilia: vt 6^a quartū 7 8^a interiorz. 7 13^a tertij. Qd si hec remedia nō sufficiunt: recurre ad loca p̄p̄ia statiz allegata.

Lum ergo terre factus fueris pro aliquo in quo superfluit medicina facisuz vomere.

¶ Docet succurrere ei in quo timem⁹ de superfluitate vomitus: dicēs qz facias euz vomere vt medicina cito a corpore expellat. f. facias autem hoc incitādo ad vomitū cum potu aque tepide aut olei.

Et opz quidez te querere medicinas vomitiuas fm suos gradus: 7 quō qz caz ad bibēdū sint dāde 7 p̄cipue beleboz in antidotario 7 medicis simplicibus.

¶ De hac parte patet quid dicat.

¶ Capitulum 17^m De enemate.

Enama est medicamē nobile in expellēdo superfluitates que sunt in intestinis 7 in sedādo dolores renuz 7 vesice 7 apostemata ipsoruz 7 egritudines colice 7 in attrahēdo superfluitates a mēbris p̄ncipalibz 7 supioribz. Que vero ex eis sūt acuta debilitat epar 7 perducūt ad febrez. Ex enemate p̄terea fit iuuamē in expellēdo reliquias quas inaniētia relinquant.

¶ Superius Auic. docuit modos administrādi eūationes que sunt per exhibitā per os. 1^a dū docet regulas obseruandas in eūationibus que sunt p̄ inissa inferius. f. p̄ clisteria. Et diuidit in duas partes. 1^a dū ponit iuuamētā 7 nocumētā in gnālī enematis. Secdo ponit regulas de mō obseruādo i administratiōe eius. 2^a ibi: forma aut. Dicit primo qz enema ē nobile medicamē i quinqz rebus. p̄^o in expellēdo superfluitates que sunt i intestinis. 2° in sedādo dolores renū 7 vesice. 3° i apatibus eozū. f. renū 7 vesice. 4° in egritudinibus colice. 5° in attrahē-

do mā a mēbris principalibus superioribus. Secudo dicit qz enemata acuta perducūt ad febrez 7 debilitat epar. Ultimo dicit quo ad hāc partē: qz ex ipis habet iuuamētū in expellēdo reliquias quas reliquerūt inaniētia. f. far maca solutiua bibita. ¶ Ubi primo nota qz enema p̄p̄ie ē decoctio que iniecit aut iniecta ē per anū. Clisterē autē ē in quo fit talis iniectio. ¶ Secdo nota qz eedē medicie p̄nt p̄ inferi⁹ injici 7 dari ad potādū: sed in hoc qd injiciūt p̄ inferius sunt melius opatiue pro quibusdā finibz. Et ideo Auic. nō dicit absolute qz enema ē nobile medicamē: sed ē nobile in illis quinqz que narrauit. Cōstat autē nobilitas medicie ex duobus: quoz vnū ē efficacia in cōsequēdo finē. 2^m ē securitas 7 lenitas super naturā. Et in his quoz dicitis ab Auic. enema ē efficacē: 7 cū hoc ē valde securuz. Et f. f. qz per ipm ponūtū medicie i ipsomet loco patietē: aut in valde p̄p̄inquo. Securi autē qz ponit i mēbro igno bili deputato ad expulsiōē: vn si in illud mēbrū imprimat aliqūā dispōnem nō ē tantū nocumētū sicut in medicinis immissis stomacho qd ē mēbrū nobile. Sed lz Auic. dicat eius nobilitatē tantū in supradictis: est tñ etiam nobile i p̄strin gēdo qñ fluxus ē cā intestinoz: 7 nobile in cōsolidādo vlcera intestinoz. Sed ista nō ita pertinēt ad eūationē sicut quinqz predicta. Cū ergo Auic. hic de eūatione intēderet: nō curauit ponere ista iuuamētā. ¶ Tertio nota qz lz tñ fit vnus modus immissōis enematis: tñ enemata variātur in virtute 7 fm varietate eozū ex quibz sunt. Silr etiam variant res ex quibz sunt fm varietate materiēz quas intendim⁹ eūare. 1^a qñ intendimus eūare rem que nō indiget nisi mollificatiōe sicut feces dure: tñ fit ex vnetuosiss pinguibus subtilibus aptis ad se imbibēdū: sicut cū oleo puro: aut eūare pingui vt cū iure galli: aut cū simili re. 2^a qz aut intendimus ad subtiliationē sicut i flegmate: 7 tunc fit cū subtilitate. qñqz intendimus absterfionē: 7 tñ fit cū aqua mellis vel ozdei i qua mel vel aliquid absterfium dissolutū sit. qñqz aut intendim⁹ vt irritet virtus expulsiua: 7 tunc apponūtū mordicatiua sicut sal. qñqz aut intendim⁹ ventositatis dissolutionē: 7 tñ apponim⁹ carminatiā. qñqz aut intendimus attractionē a loquino: 7 tñ apponim⁹ attrahētia que sunt duoz modoz. Quēda enim trahunt cū virtute attractiōis p̄p̄ia. f. a p̄p̄ietate respiciēte de terminatū humorē. nā que multū stimulant expulsiuā faciēdo mordicationē in intestinis sunt cā attractiōis humorū faciēdo quēdā dolorē: sed ista attractio nō respicit de terminatū humorē. Sed turbat 7 colloquintida cucumeris finius 7 scamonea nō solū trahūt qz irritant sed actuāt si permāserunt sufficiētē tēpore: 7 eūant determinatū humorē. ¶ Quarto nota qz cum clistere fit gratia eūationis eius qz in intestinis cōtinēt alijs paribz dz eē lenius qz si i tēdat ad eūationē a loquino: qz clistere vadit sup loco a quo faciēda est eūatio. ¶ Quinto nota qz clistere vt p̄z ex tēpore nō fit solum ad intentionē eūandi: imo qñqz alterandi: qñqz abstergēdi: qñqz cōsolidandi: qñqz ad dolorē mittigandū. Et fm hec oīa sūt ex diuersis rebz: vt p̄z in libris p̄ncipalibz. ¶ Sexto nota qz quāuis enema nō transeat ad vesicā nec in venas: tñ qz intestina circūdant hec membra: iō enema vadēs ad intestina pōt suis qualitatibz hec mēbra alterare 7 sedare dolores: maxime qz cuz mēbra interiora sint rara euaporat ab intestinis aliqd subtile de substātia clisteris qd attingit vtrūqz istoz mēbroz dictozū: 7 p̄ hūc modū cōfert in eoz apatibz siue fuerit intērio repute siue resolvere siue alterare. Uerū qz superiora intestina sunt renibz viciniora 7 inferiora vesice: ideo opz in dolore vel cura renū per clistere conari qz clistere magis penetrēt qz i cura vesice. Et pariter itelligatis d eura mētriciū in mulieribz 7 lacertoz quibz renes colligant: qm itestia adiacent istis locis. Quod si querat quō enema sedat siue clistere: dicit qz vera sedatiōe: sicut clistere cū mollificatiuis 7 lenitiuis anodinis: 7 sedatione p̄ remotionē cāe siue fit humor qui eūat: siue mala p̄plo q̄ remouet: siue solutio cōtinuitatis q̄ solidat. etiā p̄ stupefactionē sicut multotiens fit in disinteria. sed hoc vltimum faciēdum est raro 7 cum timore 7 cautela. ¶ 7° nota qz enema sedat egritudines colice. i. oppilationes vel alios morbos qui sunt d gēnere colice. Est autē colica egritudo intestinalis dolorosa cū qua fit difficilis exitus eius qd debz egredi s̄z naturā: siue ergo fiat oppilatio a fece vel humore vel a mala p̄plezione cū mā vel ab apostemate vel ab alio sedat enemate fm tñ variū modū facto iuxta diuersitatē cāz: vt hz vide ri 16ª tertij. 7 pōt etiā dolere in ea existētez tribz modis supradictis remouere: s̄z tñ intestinoz quēdā sunt quoz egritudines magis iuuant clisteri qz medicina sumpta p̄ os: quēdā ecōtra: 7 qdaz medio mō: sed hoc dictū ē supra. c. primo huius fer: qz superiora 7 gracilia melius iuuantur bibitis: inferiora clisteri: finis colon versus superiora 7 modoculum medio modo. Et fm hoc etiā quāntitas clisteris ē variāda. nā maioris quāntitatis fit clistere quādo intendimus qz vadat ad superiora intestina: 7 minoris qñ intendimus ad monoculū: 7 medio mō qñ ad media. ¶ 8° nota qz clisteria dicunt acuta i quibz ponūtū medicie multum calide 7 acute impimentes sicut colloquintida euoz-

Quia somn⁹ fortes eua euantes retinet 7 stupida fortificat stomachū: vñ nō recipit humores: quare 7 c. Gentilis.

Dicit Gentilis qz cum exit sanguis stat triplex intentio. 1ª remittere acuitatē farmacī. 2ª est sit pticare orificia venarū ne aperiantur. 3ª est euacuare medicinā d stomacho: modo lac facit hoc: 7 in lege ibi quomodo: quare 7 c.

Clisteria autē siue enemata q̄ sunt apta ventri constipato siue alio morbo: scias ex Gal. in suo de clisteribus. c. p. 7 c.

biu & similes. Et qz medicine iste pcpue in multa quatita te posite resoluunt & calefaciunt: talia clisteria sunt dissolutina spuz & partiu epatis & ipm debilitat. Na tales medicine multu accedunt ppe epar & plurimu eoz vapores p organa vadunt ad epar: & per eade fere eaz perducunt ad febre calefaciedo sanguine: qui est in vena magna chilis descendens ad ipm epar: ex quo dat intelligi qz sunt magis cauenda in febribus. Ultimo nota qz inanictia sunt medicine solutue que in intestinis relinquunt aliquid d humoribus quos attraxerunt: ista hoc mo relicta euant clisteri coiter lauatiuo nisi multa viscositate habuerit & grossitie: quo cau addimus aliqd incisiu & subtiliatium.

Uisqz huc fuit expositio. d. m. Ugonis de senis: nunc incipit expositio Adarsilij.

Forma vero clisteris & quomodo clisterizet iaz retulimus in caplo de colica.

Nunc Aui. ponit quafda coditiones in clisteribz attedendas: & duo facit. pmo facit qd dictu e. 2o docet succurrere cuida defectui: ibi 2a: qz siquis. pmo ps pntinet tres partes. In prima remittit nos p sufficietionu declaratione forme clisteris ad aliud locu. 2a exequit modu clisterizandi explicado fitu. 3o tangit conuenietez hora appli cadi clisteris. ibi 2a: videt quoqz. ibi 3a: & clisterizadi. De prima dicit qz ipse ia retulit formam clisteris: & quo clisterizet corpus. c. de colica qz 16a tertij: forma tamen satis e nota. Na primo debet habere canam obligaz ad formam palmi cois: vt ingrediat sufficietere intestinu rectu in cuius extremitate debent ee multa foramina ne subito exite vno magno foramine liquor: transeat ad intestina: ne etiā ad vnam partē sed p multa foramina dispersus multas partes attingat. Et d3 ee terfuz & politu: in pmpu e ca: imo d3 ee ca: na vncta oleo que iponit. Debz ee cana ee ligata corio aut vesica in sua parte latiori: in qua vesica aut corio liquor tenet: & comprimedo coriu igrediat canam qd in corio cotinet. Debz ee esse strictu p rope canam: & necedere se aplicado versus alia partē: & hoc vt copresso corio & exite stricto versus canam melius liquor valeat ingredi.

Videt quoqz qd clisterizati fitus melior sit vt supin faceat: deinde reuoluat se ad latus dolens.

Nunc tangit fitu clisterizadi: dicens qz videt meli vt clisterizatus stet supin: deinde voluat se de latere in lat. pmo pre nota qz alter e fitus clisterizadi: & alter fitus clisterizati. Nam clisterizadus d3 stare cuz posterioribus eleuatis & anterioribus depressis: d3 stare sup genua sua & super manua pte anteriori: cuius ca e vt liquor: melius igrediat a sursum in deorsuz. si tn infirmus esset debilis ipso iacente nos oporteret ponere enema. Situs vero clisterizati duplex e: quida imediate post acceptioz clisteris: & tunc deberet ille stare supinus: qz liquor: melius poterit detineri cum sit quieto: situs p retetioe liquoris: & ille appellat fitus cois: qz corpora sic clisterizada dbet sic situari. Alter vero e fitus magis mediat vt postqz liquor: ia quietatus e & iam sufficietere retetus: tuc moueat infirmus de latere i latus: vt liquor: bn vndiqz attingat intestina. Alter e situs magis ppius qui fit rone ppiu caus: qz rone doloris aut morbi in determinata pte sic assumptus: & postqz infirmus stetit supinus d3 se voluere ad lat dolens: vt enema posuit attingat ad altera partē. Ad propositu Aui. non posuit situm ppiu hunc: dans eum intelligere taqua notum. Posuit autem clisterizati situm coem: deinde ppiu d3 dixit: deinde voluat se.

Et clisterizadi hora melior est cum est aeris frigiditas: quonia sequet inde vt augmetetur grauitas & dolor & estuatio & nausea. Balneuz preterea solet facere vt ebulliar humores & spargant. Clisteris quoqz pditio est vt aerē & humores retetos attrahat. Et ppter hoc fm plurimu nō est bonu vt balneu enemati premittas.

Nunc tangit horaz conuenietem p clisteri exhibendo: dices qz melior hora clisterizandi est aere exite frigido ne grauitas dolor nausea & supercalefactio consequant. 2o ponit alia coditione dices qz balneu dispergit & facit ebullire humores: iō nō e bonu vt pponas balneuz enemati: & hoc fm plurimu. Dicit vltimo qz coditio clisteris e vt attrahat vetositates & humores. Ad intellectu partis notandum qz hora clisteris pot sumi ex multis. pmo ex dispositione corporu aut mebroz. 2o ex parte stomachi: qz stomacho exite repleto nō e regulariter enema faciendu: ne agitef cibus in stomacho: & indigestus attrahat ad intestina nisi in casu pp debilitate virtutis nos oporteret aliquado exhibere cibū. Itē ex parte corporz: qz clistere nō e exhibendum coepe exite valde debili: imo loco eius ponendum e supposito. Itē sumit hora ex parte aeris: qz clistere saltē acutū e exhibendum hora supio: & maxime tēpore multū calido. Cā tangit in lra sicut supio etiā tpe exite multū frigidū dū e aeris frigiditas min⁹ exhibedu e: qz tunc humo-

res sunt idispōies ad eritū. Sumit etiā hora ex parte alterius: qz clistere nō e faciendu post balneu imediate: qz cuz balneuz hūores facit ebullire: eos ēt dispergit & trahit ad exteriora. Clistere sequēs amplius nocebit calefaciedo: & si bene educet cū humores ad interiora vel exteriora sunt dispersi. In cau tamē quo eēt doloris vehemētia possēt imediate sequi enema. Adulteriorē bonū est pmitteri balneu p tēpore multū: qz pparabit ad enema aliqd & dissoluēdo humores & mās. Ultio nota qz clistere attrahit vetositatē i. e. cā attractionis & expulsiōis vetositatis ad exteriora i. citando virtutē expulsiuā: aut etiā attrahit ventositatē. i. remouet dissoluēdo sicut clistere factū ex rebus carminātibz & dissoluētibz ventositatem.

Qd siquis in intestinis pustulas habēs ipso idiguerit causa febris aut alicui⁹ egritudinis & timuerit ne enema retineat: superponere debet ano suo & femori & locis qz sunt in circuitu speltaz calefacta cum panno.

Docet nūc succurrere cuida defectui: dices qz siquis partēs pustulas in intestis ppter febrē idiguerit clisteri: aut ppter aliū morbū: & timeat ne retineat enema: d3 suo ano supponere & etiā femori & alijs locis qz sunt in circuitu speltam calefacta cū panno. pmo parte nota qz exite pustu la vel emoroyde sopif & eberat virtus ad expellēdu: qz cuz expellēdo extēdat pars hīs pustulas: aut transeat liquor aut supfluitas circa illā partē: tūc dolet illa ps. p dignitat ergo virtus ad expellēdu ne doleat. Et id per remediū qd in hac parte ponit cōtingit pmo qz ppter caliditatez tēperatā pfortat virt⁹ sensitua. Itē pp speltā hntē aliquam absteriua virtutē pparat enema extēsiōi & expulsiōi: & breuiter incitat virtus ad expellēdu aliqualiter igit &c.

Capituluz is^m de epithimatis.

Epithimata sunt ex medicinis bonis que ad ipsam perueniunt egritudinē.

In pnti ca^o Aui. determinat de quibusda medicis qz exterius applicatur. Et duo facit.

pmo determinat de epithimatis. 2o de embrocis. ibi 2a: embroce sunt. pmo ps pntinet ptes duas. pmo explicat epithimata bonas esse medicinas. 2o ponit quedaz inuamēta & modos epithimatū ibi: & medicina. De p^a parte dicit qz epithimata sūt medicine bone p venietes ad morbū. pmo pte nota qz reperit ista nomina fomētatio: vaporatoriu seu calefactoriu: suffumigatio: eplastratio: epithimatio: vnctio & ebrocatio: vñ fomentuz nō est nisi qn medicamē sic applicat vt p ipz queram vaporatorē seu resolutōez i vaporē sicut qn applicat multuz cū camomilla vt fiat resolutio. Suffumigatio nō e aliud nisi qn medicamē qd trāsmutatū in fumū: & iste fumus a mebro capif aut panno & corpori applicat sicut qn thbus aut mastix iponit pnnis. Epithimatio vero est applicatio liquoris ad corp⁹ aut ad mebruz vt qn balneat pānus i liquorē & applicat corpori. Emplastrū aut idē est qz dura cōfectio medicinarū: vñ vt in pnti ca^o dicit vel ponit: ex eis dez pot pfi emplastrū & epithima: s3 epithima e liquidū: emplastrū vero durū. Embroca ppe est liquor: cū motu a sursum i deorsuz applicat mebro sicut spogia madefacta i aqua camomille & expssa a sursum in deorsuz: hoc vocatur embroca. Unguetuz vero ppe est medicamē ppositū ex re vnctiosa & cera & est aliquali ostans. Dicit aut vnguetuz ab vngēdo. Et differūt ista medicamina quatū ad itōes quas vult medicus erigi. Na si vult medicamē multo tpe operari: tūc facit ipm in forma duriori & fortiori vel pstantiori vel i forma eplastrū: deide i forma vnguetū: deide i forma epithimatis: vltio i forma embroce. Si vero qrat citā & pfundā medicamē penetrationē: applicabit in forma embroce taqua i forma medicamē magis penetrātis.

Secdo nota qz epithima dicit bonuz medicamē: qz se curuz cuz exterioribus applicat. bonū etiā qz penetrando suaz perficit operationē cuz peruenit ad morbuz. Et medicina fortasse duas habet virtutes. vnā subtiliatiaz & alteram ingrossatiuā: & erit maior necessitas subtiliatue qz inspissatiue. Cūqz eius inspissatio fuerit tēperans subtiliatone cuz ex ea fiet emplastrū penetrabit subtilitas & remanebit spissitudo: & illa quidē que penetrat cōfert sicut facit coriadrū cuz ozeo fracto cū ex eis fit emplastrū sup scrofulas. Emplastra preterea sūt talia qualia epithimata: s3 emplastra sūt dura & epithimata currētia. Est quoqz cū epithimata fiunt cū pānis: cūqz mebris pncipalib⁹ superponunt sicut epari & cordi & nō fuerit ibi qd prohibeat conferunt pāni suffumigati ex xilo aloē crudo & virtutibus epithimatuz bonum tribuunt odores quez pncipalia diligunt. Itē tangit Aui. exequit ponēdo inuamēta & opationes epithimatū. & p^o tangit vnā opationē. 2° ponit cōpationem

Scias qz spelta est genus frumētū quā quidā dicunt alicaz quidam vero cādarnisuz: & ipsa calefacta adhibita ano femori & locis qui sūt in circuitu trahit inferius enema retē tuz tam suo calore qz sibi infusa virtute attractiua: cuius signus est: qz ea repōsita in loco humido cito tumescit & germē emittit trahēs sibi humorem &c.

Gal. i libro de clisteribus & colica caplo quarto docet situm clisterizadi dices: Et ubi quidē necessariū est qn volueris injicere clistere &c. Quos aut hodiern⁹ e ad placiū: & parū obediū pceptis medicorum:quare &c.

iter epithima et emplastro. 3° tangit speciale conditione quo-
 ruidam epithimatu. ibi 2^a: emplastro pterea. ibi 3^a: cuqz me-
 bus. De pua parte dicit q fortis medicina duas bz vir-
 tutes: supple cōtrarias. s. subtiliadi et ingrossandi: et ma-
 io: et necessitas subtiliadi qz ingrossandi. In pūssatiōe cr-
 go tepate subtiliationis i hac medicina facta emplastro pe-
 netrabit subtilitas nō penetrāte spissitudine hac subtilita-
 te penetrāte cōferēte: sicut facit emplastrū factū ex coriandro
 et ordeo fracto posito supra serophulas. Dicit 2° q: empla-
 stra sunt talia qualia epithimata: sed epithimata sunt fini-
 da currena: emplastro vero dura. Dicit vltimus q: cōtin-
 git epithimata fieri cū pānis. Vltimo dicit q: cuz epithi-
 mata supponūtur mēbus principalib⁹ vt epati et cordi nō
 exite impedimēto: cōferūt pāni suffumigati ex ligno alo-
 es crudo: et virtute epithimatu tribuentū bonū odorē que
 diligūt mēbra principalia. ¶ 1° parte nota q vna medicina pōt habere virtutes cōtrarias: vt p3 ex-
 perietia: vt q partes exteriores sunt frigide et interiores ca-
 lide: vt p3 de psilio cui⁹ cortex multa frigiditate picipat:
 et medulla multo calore: et in tali cau nō ē incōueniēs frigi-
 de partis puenire opationē: vt circūdata parte calida fri-
 gida nō inchoet aut expleat suā opationē. Aliquādo autē ē
 cōtra: q: pars corticalis ē calida: cētralīs vero et interior
 frigida vt i endiua caule et multis alijs. ¶ 2° et i pūi pp o-
 sito q coriandru qd ē granū apud adūdū frigidū habēs
 virtutē subtiliadi et resoluēdi per partē calidā: et inspissan-
 di et ingrossandi p partē frigidā. Et ergo vt pars vna cō-
 traria per accidēs inuet ad opationē alteri⁹ vt pte subtili
 eius penetrāte subsequēte grossa cōstipate et postponente
 subtilio: magis pūda et fortius operat. ¶ 2° dicit autēz
 subtilis pars tāquā actiuoris opatiōis: et etiā ei⁹ ps pūssan-
 tis calida facilius actuat qz frigida: cuius pūssanz opera-
 tionē tetigit Gal. 2° de simplici medicina: vbi vult oleum
 ros. plus humectare qz oleū non rosatū vel cōe: cū tñ hoc
 respectu cōe sit siccus: nō ppter aliā cām: nisi q: perueni-
 ente opatiōe olei et subsequēte pressiōe ppter sūplicitatez
 rosaz maior et pūndio: sequit humectatio. ¶ Vltim⁹ no-
 ta q: quāuis coriandrum cū ordeo fracto qd bz virtutē ab-
 sterfiuā et resolutiuā valeat ad serophulas resoluendas ap-
 pūmatū exteri⁹. Assumptū tñ interiūs actuali et partib⁹
 subtilib⁹ resolutis cōsequit coriandru infrigidatiō et nō ca-
 lesfactio. 3° exhibitu post cibū per suā virtutē infrigidati-
 uā phibet ad caput euaporationē: i quo coriandro virt⁹ in-
 grossatiua tempat resolutiuā: q: facit ipm teperate subtri-
 liare. Et quo ps liquorē appositu mēbro quo mēbrū ē ma-
 defactu dicit posse epithima: sicut si sit pānis positus in li-
 quore et suppositus mēbro sine nō. p3 qz dicit epithimata
 qūqz sunt cū pānis qūqz nō. ¶ Vltimus nota q: dicit et si
 fuerit ibi qd phibeat q: suffumigiu ligni aloes non ponat
 cordi: pōt ee cōplo valde calida. ¶ Nota vltim⁹ q: lignū
 aloes bz odorē valde aromaticū. Etia ē vt puto a sua for-
 ma cordiale. Si ergo cordi vel epati applicemus epithima
 qd sit resolutiuū aut alteratiuū intētiōe eo: nō seruare aut
 resocillare virtutē epithimatib⁹ odorifera sunt admiscen-
 da: aut epithimata mēbris applicanda sicut suffumigiu li-
 gni aloes. Et notāter applicat i fumo vlti euaporas forte
 faciat operationē euaporatiū: etiā partib⁹ odoriferis et cor-
 dialib⁹. Et notāter dicitū ē crudū ne forte ppter decoctio-
 nē subtiles partes abijciant. ¶ Vltimo nota q: mēbra pū-
 cipalia diligūt bonū odorē: vt sic dicā dilectione naturali
 nō q: habeant potētā odorantē: sed q: cuz odor fundēt in
 substantia vaporosa consimili spiritui: aut et sit 2^a qualitas
 pportionata psoni spiritui: iō naturaliter mēbra appetūt
 hunc odorē bonum et.

¶ Capitulum 19^m de embrocis.

Embrocē sūt medicamēta pgrua ei qd ex ca-
 pte et alijs mēbris opz resoluī et illi cui cō-
 plexione necessariū est permutare.

¶ In parte pūti Aui. psequit de alio medi-
 camine exteri⁹ applicādo qd dicit embroca.
 Et diuidit in duas. 1° pūti Aui. tangit operatiōes et iuuamē-
 ta embrocay. 2° tangit ordinē applicādi trias embrocay.
 ibi 2^a: in mēbris aut. In p^a parte dicit q embrocē sunt cō-
 ueniētes medicīne ad resoluēdū qd oz resoluī ex capite et
 mēbris alijs: ac etiā pueniūt illi cui⁹ necessariū ē pmutare
 opationē. ¶ 1° parte nota q in pūti parte pūti iuuamē-
 tantū et operatio embrocay. nā hnt alterare fm diuersi-
 tatē eoz qz ingrediunt embrocay. p3 et 2° q sūt magni vigo-
 ris cū hēant resoluere mās capitis et alioz mēbroz et pro-
 fundas eradicare mās. ¶ 1° parte qd dubitat vtrū embro-
 cē sint forte remediū. Et vidēt p^o q sic ex Aui. loco pūti.
 Qd nō ex auctoritate Aui. 2^a tertij ca^o gnālī de curatōe
 mēbroz stomachi ad pūtiūz vbi vult embrocay cē debite
 medicamē liquidū ab alto pūtiūz vbi vult embrocay cē debite
 medicamē liquidū ab alto pūtiūz vbi vult embrocay cē debite
 medicamē liquidū ab alto pūtiūz vbi vult embrocay cē debite
 forte q: pūtiūz et pmanēs i opando. ¶ Venes hāc diffictōez

sunt ponēde due pōnes. 1^a dicit embroca ē forte medicamē
 mō pūti. hec sit pro mēte Aui. loco pūti. 2^a embroca ē de-
 bile medicamē mō 2°: q: eius substantia fluida et ligda ē mo-
 dice pmanēte. hec sit p mēte Aui. 3^a tertij.

In mēbris autē q embrocay oz ex calido et frigido si
 nō in eis fuerit supfluitates q descendāt fiat prius embro-
 ca ex calefacto: deinde fiat ex aqua frigida vt pstringan-
 tur. qd si res diuersa fuerit a frigida incipiat.

¶ 1° parte ponit ordinē applicatiōis embrocay pūtiūz:
 dicens q in mēbris egētib⁹ embrocatiōe calida et frigida
 supfluitatib⁹ nō fluētibus sed deflurib⁹ fiat embrocatio
 ex calida: deinde ex frigida pstringēte mēbra. Si tñ res sit
 diuersa ab hoc: qz humores descendant et sint in fluxu: p^o
 a frigida embrocatiōe ichoandū ē. ¶ 2° parte pūti nota
 q mā exite fluxa mēbra egēt calefactiōe vt apiantur poi-
 subtiliē mā et resoluāt. Embroca igit calida d3 precedere
 frigidā cū frida nō inuet: imo nocet huic opatiōi. Tercij
 q: mēbrū ē debilitatū ppter aptiōne a calido factā vt mē-
 brū inuet et fortificet egēt embroca cōstipante iuuāte et i-
 frigidate. Si vero mā sit in fluxu cū itētiō sit repercutere
 et phibere fluxū primo frigida embroca ē mēbrū embrocay
 dū et nō calida: q: fluxus materie esset maior. hanc scdam
 sūiam ponit Aui. 2^a tertij. c. de curatiōe doloris iunctu-
 rarū satis ad pūtiūz per colūnam: et hoc quidē vt pluri-
 mū q: materia exite valde frigida et exite in fluxu nō ē i-
 conueniens calidam et sūpticam applicare medicīnam: vt
 colligitur 3^a sen quartū can. et.

¶ Capitulum 20^m de flobothomia.

Flobothomia est euacuatio vniuersalis que
 multitudinez euacuat.

¶ In pcedētibus Aui. determinauit de so-
 lutione vētris et vomitu curā itēdēs male cō-
 pleridiōis cū mā exētis que curat vel etiādo
 mā vomitu vel solutiōe vētris: In pūti parte determinat
 de flobothomia et etiādo sibi anexa. Et pūti cōtinet hec
 ps partes duas. 1^a pūti determinat de etiādo p flobo-
 thomia. 2^a de etiādo p ventosas et sanguifugas tāquaz
 de āneris etiātiōib⁹ flobothomie. ibi 2^a: ventose partem
 cutis. Capitulu pūti cōtinet tres partes pūcipales. In
 pūti tangit iuuamēta et opatiōes flobothomie: et ponit can.
 attēdēdos rōne eius qd etiatur. 2° tangit can. attēdēdos
 rōne partū que flobothomant: aut a quib⁹ etiāt. 3° ponit
 can. attēdēdos rōne instrumētū cū quo fit flobothomia. ibi
 2^a: et debes scire. ibi 3^a: scias et q flobothomia. 1^a dicit i du-
 as. In primo facit qd dicitū ē cū hoc ponēdo cāns i qbus
 cōperit flobothomia. 2° ponit can. attēdēdos rōne ei⁹ qd
 etiatur. ibi 2^a: flobothomia quoz et etiatio. 1^a dicit i duas.
 1° pūti ponit iuuamēta magis gnālīa. 2° in spālī magis.
 ibi 2^a: et nemo quidē. 1^a dicit i duas. 1° pūti ponit opa-
 tiones flobothomie. 2° exponit quoddā vocabulū positū
 in diffinitōe. ibi 2^a: multitudo vero ē augmentū. Dicit p^o
 q flobothomia ē vniuersalis et gnālīs etiatio euacuās mul-
 titudinē humoū. ¶ Ad intellectu partū nota q flobotho-
 mia dī vniuersalis etiatio: q: multū etiās a mēbris corpo-
 ris sine toto: vt 2° affo. omēto. 2° satis ad pūtiūz et regi-
 minis acutoz cōmēto r^o satis ad finē. Et ē cā pūti qz oēs
 vene cōtinuitatē hnt ad inuicē: sanguis et cōtētus i ve-
 nis bz quādam pūtiuitatē cuz partiali sanguie: iō aliquali-
 partes fluentes sanguinē trahūt et faciūt aliū fluere: et in il-
 lo partiali puenit flobothomia cuz farmacia. nam farmacia
 etiaz pōt etiāre a toto. Dicit et 2° vniuersalis etiatio qz
 generalit omēs educit humores et nō eligit aliquē: et quo
 differt a farmacia que euacuat a forma specificā determi-
 natū humoū. flobothomia autē etiās a venis multos edu-
 cit humores. ¶ 1° dicit tñ nota q flobothomia lz possit dici a
 toto etiāre: plus tñ et imēdiatē euacuat a pte pūti qz era-
 dicādo māz pūti pūtiūz et istud colligit p parte 2° re-
 giminis acutoz cōmēto r^o circa finē. ¶ Tertio nota q
 lz flobothomia hūoz etiāt multitudinē cōuenit et peccato
 qualis p^o p quale itelligēdo qle gnālē. nā flobothomia nō
 euacuat nisi nocentē humoū aut nocitiuū. Cōuenit ergo
 gnālī peccato qualis. Itē puenit peccato qualis spālī. Fit
 eim flobothomia sanguie ebullētē: vt sanguis euētēt et nō
 putrefiat: sicut farmacia debet peccato quātū et pto qle.
 1ª pūti pto quātū gnālīs qz oē nocitiuū et peccās i qua-
 li sicut supflūū quātū ē a corpore etiādo: vñ medicīna nō
 ē aliud qz attractiō vel eductiō: vt. r^o terapē. Itē cōuenit
 pto quātū spālīs. nā farmaciū cōperit humoū peccante p
 quātūatē suā: q: tñ nullū vidēt farmaciū ad oim humoūz
 multitudinē educēdā debitu et cōueniēs: s3 hoc debite sa-
 cit flobothomia: iō dicitū ē flobothomia multitudinē hu-
 moū etiāre. ¶ Item nota q per multitudinē humoūz nō
 soluz habem⁹ itelligere multitudinē oimz humoūz simul:
 vt hic itelligit Aui. s3 etiās augmentū humoūz maius qz
 in corpore puenit esse vt sanguis: huiusmodi emz augmē-
 to cōuenit flobothomia.

Scito qz in ca-
 des egritudine super
 ides mēbrū puenire
 diuersas embrocay.
 1° pūti qd ē frigidās:
 post teperate: deui-
 de calidas sicut i bre-
 nelī iuxta illud Aui.
 pūti tertij tractatu ter-
 tio caplo 8 cura et.

Multitudo

Selas in hic vlt
tra dicta magistri q
declaratio flobotho
mic posita ab Auic.
no e ppria ipsi diffi
nitio: qz couenit alijs
a declarato vt fluxus
sanguis p naves per
menstrua p emozoy
das rē. sed e quedā
supplicialis notifica
tio quas sic potes si
uis quodāmodo ad
equare diffinito. flo
bothomia est etiatio
pnumeris multitu
dinē humorū. venē
cuz laccola certa in
tentio aperiedi cam
que multitudine hu
morū euacuat rē.

Multitudo autē est augmentū humorū sup equa
litatez ipsorum in venis.

¶ Hanc notificat vni vocabulū in descriptioe positū:
dicēs q multitudo ē humorū augmētū sup equalitātē in
venis. ¶ Hinc parte nota q augmētū supra equalitatem
pōt intelligi dupli. Cno nō sup equalitātē. i. sup equam
quātitatē humorū cōsimili pportione seruata: vt quātum
augēt flegma tū augēt sanguis pportionalit: r sic d alijs:
r tale augmētū dicit vera plectoria cui vere couenit flo
bothomia cū farmacia nō possit has quattuor supfluita
tes enare vel humores. 2° per tale augmentū intelligere
possum⁹ augmētū supra equalitatez. i. debite pportione
adinnicē humorū: r huic multitudini aliqui cōpctit flobo
thomia: aliqui farmacia. Sanguie eiz solo augmētato per
ampli⁹ nō ē sibi appropriata farmacia: sed couenit flobo
thomia. Alijs aut humorib⁹ exauctis nō peccāte sanguie
solū couenit farmacia. Flobothomia enim nō couenit qz
si peccāte educat humorē nimium euabit de sanguine.
¶ Hinc ergo intelligit Auic. multitudinē tāquā illā cui app
propriat flobothomia. Scdo diceret quis cuz hūiores sūt
extra venas quare dicit. Dixit multitudinē humorū i ve
nis: Est breuiter dicēdū p^o q hic loquutus ē de multitu
dine cui couenit flobothomia. talis aut ē mltitudo humo
rū in venis cū eēt a venis: ideo tantū de humorib⁹ ve
narū loquit⁹ ē: qm humores exītes extra venas cū sint
pter naturā facti sunt potius educēdi farmacia. Qd vero
mutetur pternaturā saltē sanguinis: p3^o affo. cōmēto il
lius affo. Si in vētrē sanguis effundat pter naturā neces
se ē in sanē pueri. ¶ Hic tū nota q lz flobothomia ime
diatē euacuat a venis vt dicitur est ex cōsequēti tamē ina
nitis venis pōt euacuare materiā extra venas ipsa intrā
te venas: vt colligit tertia quarti de cura herispile r4^o d
regimine sanitatis ad finem.

Et nemo quidē ē flobothomādu nisi vnus duorū:
Un⁹ eoz ē egritudinib⁹ pparat⁹: qui cū ipsius sanguis
multiplicat⁹ fuerit cader in eas: r alter ē cadēs in eas.

Unusquisqz aut eozū aut flobothomāf ppter sanguis
multiplicatū: aut ppter ipf⁹ maliciā: aut ppter vtrūqz.

¶ Hanc ponit spālia inuamēta tangendo cās i quibus
couenit flobothomia. Et diuidit i duas. ¶ Hinc Auic. tāgit
duos gnāles cās i quibus couenit flobothomia. 1° spēcī
ficat dicta sua: ibi r his quidē. ¶ Prima in duas. ¶ Hic p1^o
mo facit qd dicitū est. 1° tangit cās quare illa corpa sunt
flobothomāda. ibi. 2° vnu qz autē. ¶ De p^o dicit q nul
lus flobothomāf nisi q est apr⁹ cadere i morbos sanguine
ei⁹ multiplicato: aut qz actuali h3 morbu p cui⁹ cura ege
mus flobothomia: r cuiusqz illoz puenit flobothomia: aut
ppter sanguinē multū aut ppter maliciā eius supple qua
litatiā aut ppter vtrūqz. ¶ Hinc parte nota q cū flobo
thomia sit quedā etiatio ipsa respicit repletionē. Cuz vero
ois repletio fit aut quo ad vasa aut quo ad virtutez: vt su
mit⁹ p1^o ca^o de his q pueniūt ex repletōe. r2^o affo. cō
mēto 17°: is flobothomia aut sit ppter sanguinē multū: r
fit ppter repletionē quo ad vasa: aut ppter maluz sangui
nez: r fit pp repletionē quo ad virtutez: aut pp vtrūqz vtra
qz pcurrente repletōe. ¶ Scdo nota q cū repletio fit re
mouēda: aut qz ledit lesioe sensibili vel isensibili pter nām:
vel etiā qz sit lesura: is flobothomia fit vel ppter corpora
actuali egra vel parata cadere in morbos: siue sint neutra
decidētē: siue sana nūc: siue multū lapsa. ¶ Vere autē r pfe
cte sanis vitētib⁹ pfecto regimie si puenit flobothomia: imo
exercitiū r fricandōes: vt colligit 3° p1^o ca^o de exercitio.

Dubitatur an quis sit flobothomā

¶ Hic q nō sit flobothomādu pp multū sanguinē r maluz⁹
¶ Affirmatiue arguit auctoritate Auic. 3° qrti ca^o de cura
flegmonis. r aucte Gal. 13° de ingenio sanitatis. c. ij. vbi
vult q cū moderatōe exīte puenit flobothomia. ¶ Scdo
fic: alicui non eēt flobothomia ppetit flobothomia: ergo
rē. Cōsequētia nota: qz ois q flobothomāf nō flobothomāf
pp sanguinē mltū r maluz: tū eger flobothomia. Añs p3^o p
dicta iferi⁹ illo ca^o vt q h3 apa. ad oppo^m ē Auic. ¶ Rūde
duz qz ois q flobothomāf: flobothomāf pp sanguinē mul
tū r malū picipali⁹ exīte i pte aut futurū esse. Er quo sol
uunt obiecta qz pcutioe aut casu corpe exīte tpatō lz nō
fit repletio i toto: qz tū futura ē i pte pp mās fluentē: id cō
uenit flobothomia. Sic ēt dicēdū q alijs nō eēs flobo
thomia. i. pp sanguis repletōem: eger tū flobothomia pp
futurā repletōez aut apationē maiorē i pte. vel 2° dicēduz
qz ois flobothomia p quā itendit etiatio r absolute hūoz
remotio fit pp alterā cāz. Illa tū q fit cā diuersis nō ne
cessario fit ppter aliqd istoz exīs picipali⁹: ergo dicēduz
Auic. hic loq de p^o. de 2° vero occludit argumēta.

Et his quidē egritudinib⁹ pparat⁹ ē sicut qui ē ex
posit⁹ sciatice r podagre forrib⁹ r arteticē sanguieis: aut
ille cui accidit sputūz sanguinē ex fixura vene q in pul
mone ei⁹ exīsit tenuiter solidata: qm cū ipf⁹ multipli

cabit sanguis findet: r apti epilepsie r apoplexie r melā
colie cū sanguis multitudine: r squinātie r apatib⁹ inte
rior r obralmie calide: r ex eis quibus emozoidaz san
guis qui fluere solebat ē retēt⁹: r mulierib⁹ quib⁹ men
stru⁹ sanguis ē restrict⁹. hōz tū colores nō demōstrant
qz flobothomari debeāt ppter ipsoz obscuritatē aut al
bedinē aut viriditatē. r illi qui i interioribus mēbris cum
opplone calida debilitatē patiunt. nā istis meli⁹ ē vt i ve
re minuant lz i has nōdū incidēt egritudines.

¶ Superi⁹ numeravit Auic. corpa quib⁹ flobothomia ē
puenies in gnāli explicādo cās ppter quas flobothomāf:
nunc determinat magis i spāli alioz corporū tangēdo vi
spōnes ppter quoz pulsionē o3 nos facere flobothomia.
Et cōtinet hec pars ptes duas. ¶ Hinc facit qd dicitū ē.
2° penes flobothomia cōpat corpa ad inuicē actuali egro
tantia r egrotatura. 1° ibi: r debes scire. ¶ Prima i duas.
¶ Hinc tāgit corpa quibus debet flobothomia pūisua p
quā magis intēdim⁹ remouere repletionē. 2° quib⁹ ma
gis couenit flobothomia diuersiua. ibi 2°: r illis. ¶ Prima
in duo. p^o facit qd dicitū ē. 2° tāgit couenitē horā flo
bothomie. 1° ibi: nā istis meli⁹ ē. ¶ Prima in tot quot cās
r morbos explicat pp quos pmittere debemus flobotho
mia. Sine partiā assignatiōe dicit d toto sic: qz patus his
morbis. i. pp quos o3 pmittere flobothomia ne accidat in
morbos ē ille qui ē paratus sciatice podagre r arteticē. Et
cās scds ē ille cui accidit sputū sanguinis pp rupturam
vene debilitatē cōsolidate i pulmone. eius emz multiplica
to sanguine vena scindit. Itē flobothomādi sunt illi q sūt
apti apoplexie: epilepsie: melācolie cū sanguie multo. Itē
apti squinantie apatib⁹ interiorib⁹ r obralmie calide. Item
couenit flobothomia his quib⁹ sanguis emozoidalis soli
tus fluere restrictus ē. Itē mulierib⁹ quibus sanguis mē
struus ē restrictus conuenit flobothomia quāuis colores
horū corpoz i quibus sanguis ē restrictus nō ondant hu
iusmodi corpa: r flobothomāda ē ppter eozū obscuritatē
albedinē aut viriditatē. Itē habētēs debilitatē in mēbris
interiorib⁹ cū calida cōplone eēt flobothomia. Dicit vl
timo q melius ē flobothomare illa corpa i vere dato q n
sint egra his morbis. ¶ Ad intellectū partis nota qz flo
bothomia couenit aut solo peccāte sanguine ex pte quātū:
aut alijs peccantib⁹ humorib⁹: sed sanguie picipali⁹ vel
alijs peccantib⁹ humorib⁹ picipali⁹ r peccante sanguine.
¶ Hinc qz in his oibus puenit flobothomia notatū est: vñ
stāte peccato sanguini h3 vnāquāqz febrē puenit flobotho
mia vt sumit⁹ x^o terapētie. Ad ppositū flobothomia q cō
uenit pūisue morboz in pte dicitū ē aut rōne p1^o: aut
scdi: aut tertiū h3 qz statūz dicit i pte. ¶ Hinc opterea r scdo
notādū q artetica ē nomē gnāle ad podagrā r sciaticā.
¶ Hā artetica quasi articuloz passio. In scia autē r in pte
sunt articuli. ¶ Passio tū podagrica r sciatica dicit pter ar
teticē. Arteticas tū ab alijs articulis pedū r scie deartica
uit Auic. passioes. ¶ Tertio nota q duplici intētiōe cōue
nit flobothomia. Hā p1^o ex quo passiones venture sunt
aut debēt eē sanguinee couenit flobothomia vt euacuetur
sanguis qui aptus erat facere hos morbos. Itē qz hi mor
bi erāt futuri fortes couenit flobothomia ne ppter forti
tudinē morboz trahat multa mā sanguinea fortasse apa
tura illa mēbra. Et notāter dicitū ē sanguineis: qz si sint
ex mā alia nō sanguinea vel nō peccāte sanguine nō cōue
nit qd ponit in scdo cañ. vt notatū ē. ¶ Sed ppter 3° no
ta q flobothomia nō couenit qz picipali⁹ peccat sanguis
vt colligit ex parte: sed qz cū peccō sanguinis ē ēt peccatuz
alioz humorū. Hic tū iungēdū ē q si aliq peccēt humores
cū sanguine r nō recedūt multū a nā sanguis cū sint edu
cibiles p flobothomia puenit flobothomia. Si vero mul
tū recederēt a nā sanguinis r cū hoc eēt peccatū sanguis:
nō cōpeteret flobothomia nisi ratione sanguis peccantis.

¶ Alteri⁹ notādū qz in patētib⁹ restrictionē emozoidaz
aut ēt mēstruoz colo: non indicat de flobothomia supple
necessario: imo pallēt aliqui ppter ebetationē calidi nālis:
aut ēt humorib⁹ exīstētibus difformib⁹ in mulieribus vt
aliqui sint ad exteriora r aliqui ad interiora. Hā color cor
poris humorū dñuz ondāt si nō intus accubuerūt. i. diuer
si: vt p3^o p^o affo. cōmento. 1° auctoritate Hippo. Er quo i
fertur dum volumus facere flobothomia non esse tantuz
attendendum ad colorē corporis rē.

Dubitatur an habentes debilitatē

i mēbris interiorib⁹ cū cōplone calida sint flobothomā
di: ¶ Negatiue arguit. Debilitas phibet a flobothomia: er
go rē. Cōsequētia nota cū ante: r colligit añs p1^o affo. cō
mento. 3°. ¶ Hinc opterea queritur qz faciat complō calida: ad
hoc vt fiat flobothomia aut nō. Hā si sit sine mā nō indi
caret vt fiat flobothomia. Ad oppositū ē Auic. Et breuiter
dicēdū qz per debilitatē intelligit debilitatē per viā aggra
uatiōis r nō resolutōis que puenies a cōplone calida p
babilitatē ondāt mām eē sanguinea: eo qz talis debilitas cū
calida cōplone nō puenit pbabili a colerica mā: cuz pp

sui subtilitatem sicut plurimum non faciat hanc aggravationem. Aut etiam: dicitur quod per debilitatem in interioribus intelligitur aliquem morbum debilitantem interiora: aut debilitatem sequentem illum morbum coniunctam male complexionem calidam tanquam fouentem illam debilitatem: in illo casu venit flobothomia ut euacuet sanguis et prohibeat fomertum talis debilitatis. Prima solo quod clarior et turtior teneatur: ex qua patet solo ad obiecta. Alteri nota quod he flobothomie potius debent fieri in vere: quod tunc eliqui et extendi incipiunt humores: quod est illud tempus et tempus in quo corpus sustinere potest etiones: gratia tamen curandis coacte et non sic electine: in alijs potest flobothomia celebrari temporibus.

Et illis quibus percussio accidit aut casus: quoniam quibus minus timedo ne eis accidat apia. et qui hys apia minus datus est: quoniam timet ne aperiat antequam maturet sed non indiget et non fuerit ibi multitudo.

¶ Hanc autem tangit casus et corpora quibus magis flobothomia puenit gratia distractionis aut diversionis. Et duo sunt scilicet quod duas tangit casus. ibi: et qui hnt apia. De primo dicit quod flobothomia puenit his quibus pergit percussio aut casus timedo ne apostemec corpus sicut aliquam partem. Dicitur quod habes apia quibus est minus datus ne aperiat apia antequam maturet sed non egeat flobothomia et non fit multitudo sanguinis.

¶ Secundo nota quod quavis percussio aut que cecidit actualiter egrotet: tamen flobothomia puenit in isto casu puidedo corpus a morbo quo egrotaret: id potest dici stomia fieri in corpore non actualiter egrotate propter morbum qui fit si non flobothomia bis. ¶ Secundo nota quod illa flobothomia non fit gratia etionis: quod supple fit repletio sanguis in toto aut in parte: imo in toto ut allegatum est in 10o therapetice 2o cao. fit autem gratia diversionis quod diuertedo magis ne currat ad locum percussionis. ¶ Tertius nota quod quavis hnt apia actualiter egrotet: non tamen fit flobothomia gratia pntis morbi: sed puidendo ne magis multum fluat ita quod magis multa extendente membrum: aut magis multum opprimete virtutem ut ipsa non valeat digerere magis: imo oportebit apire apia. ¶ Alteri nota quod hys corpus non egeat flobothomia pro repletionem actualiter exente puenit tamen stomia non gratia etionis pro parte sed gratia diversionis magis ne ad locum apatur fluat.

Et obes scire quod dum iste egritudines timent et nodum in eas ceciderit plus secure eis pcedit murtio. et cum eis ceciderit i eaz pnt: penit stomia dimittat quod humores subtiliat et eos pro corpore fluere facit et eos sano sanguini admiscet. Et est cum nihil eust ex eo quod oportet et facit que necessaria sunt medicameta alleuiata. Quibus maturatio appuerit et egritudo pncipiū aut statuz pterierit: tunc si oportuerit ut murtio fiat: si non fuerit quod prohibeat fiat flobothomia.

¶ Tunc ponit pparatione iter corpa parata ad morbos et pnciderat in morbos penes flobothomatione: dices quod tu debes scire quod dum enumerati morbi timent qui tamen nodum aduenerunt securi pcedit flobothomia. quoniam vero venerunt in pnt: hys flobothomia dimittat penitus quod subtiliat humores et facit eos fluere pro corpore et admiscet eos sano sanguini: et ptingit et pro ipsas non curari illud quod necessarium erat euacuare: et facit necessaria esse medicameta alleuiata. Si vero apparuerit digestio et morbi pterierit pncipiū et statuz: tunc si flobothomia fit necessaria fiat si non est prohibes.

Sed dubitatur vtruz flobothomia

fit magis sienda ante aduentum morbi quod quam aduenerunt morbi? Arguitur quod sic. Necessitas est tunc flobothomie: ergo etc. Consequetia nota: quod maiore exente necessitate remedij: remedium plus est applicandum. patet autem cur morbus actualiter necessitate ad ipsas exequenda. 1o sic arguitur: ante aduentum morbi fit flobothomia pro morbum euitandum: ergo tempore morbi debet fieri ad remouendum: et sic oportet magis fieri cum ipse aduenit cum maiore necessitate remouere morbum quod puidere ne eueniat. Ad ptes opposita est autem. ¶ Secundo dubio 1o notandum quod corpora ante quod icurrat dictos morbos hnt virtutem pstantioz et debilitent postea ex morbis. ¶ Secundo nota quod et an icursus morborum hec corpora hnt sanguinem minus malum gnatum dum icurrunt hos morbos eoz sanguis plus malum gnatus et corruptus. ¶ Tertio nota quod hec lra plus secure potest exponi dupli. Uno modo pponedo ly plus cum ly secure ut fit sensus plus secure. i. securius. Alio modo apponit isti dictoi pcedit flobothomia ut fit sensus pcedit plus secure flobothomia. i. flobothomia aplioz. Isto posito 1o celo est hec. Securi pcedit flobothomia anqz hec corpa icurrat morbos quod post. Celso pbat sic. nam tunc virtus est pstantior et virtus aplioz: ergo tunc plus secure pcedit flobothomia. Anis cum pnta pntet euidetia. Ex pnta inferit 2o celo. Qd aplio: flobothomia pcedit istis: patet p pnta et pnta pbatdes. ¶ Ad primū obiectum dicitur quod quavis tempore morbi fit maiore necessitas: quod tamen non sic pntent virtus non ita secure possum facere flobothomia. vel possum dicere quod dum sanguis est malignatus et corruptus non est tanta necessitas flobothomie sicut ante.

Dubitatur an in pncipio morbi conueniat flobothomia? Primo quod sic arguitur aucte Hippo. 2o

affo. affo. 2o. Incobantibus morbis etc. Secundo aucte Aut. i presenti. c. ubi vult quod pparare est melius. Tertio aucte Aut. i pnta quarti. c. de cura putridaz in gnali cum dicit: Et cum post ponitur flobothomia non est ei amplius intentio quasi velit quod a principio est sienda. 1o arguitur rone sic: in principio horum morborum magis potest esse multa et furiosa: sed tunc facienda est flobothomia ut pnta quarti de cura putridaz in gnali. 3o sic: flobothomia conuenit his corporibus antequam incurrat egritudines igitur et in principio. Anis in lra ponit: pnta tenet quod sicut magis non est digesta in pncipijs morborum ita nec ante. In oppositu est autem. ¶ Secundo dubio nota hic sumi principium put est vnu d quattuor temporibus morbi: in quo non apparent signa manifeste digonis sed occulte: quoniam sumit Gal. pnta affo. comento 1o illius affo. ¶ Paroxisimos et pntas de clarant etc. 1o est pnta dudu flobothomia est duplice: qsdaz nam peccante euante que dicit eradicatua: quada autem minorate que dicit minoratua. Isto posito prima celo est hec. In principio horum morborum non conuenit flobothomia salte eradicatua regulariter. Conclusio arguitur sic: in principio horum morborum magis sanguinea est corrupta et malignata: et humores non sunt digesti: ergo pnta colligit pnta affo. comento 2o et prima quarti. c. de cura putridaz in gnali. Anis ex dicitis conuenit vtru. Secda celo si magis sit furiosa non est inconueniens in principio euare. Colligit celo ex locis allegatis. pnta igitur cocio sit pro reatu. Ex pnta coclusiōe patet differentia iter flobothomia exhibenda aiqua icurrat morbos et postquam incurrat: quod antequam incurrat morbos propter pntas casus amplio: copetit flobothomia. Ista fit 3o celo. In principio horum morborum potest minoratua ppetere flobothomia. patet celo per vnu obiectum: quod multam magis cotiugit esse sanguineam. Ista pnta pnta potest parere solo ad obiecta. Ista pnta ad affo. rindendum est quod in principio non est minorandum: et hoc non est contra lram. Ad scdm et tertiu dicit quod in morbis sanguineis in quibus non est malignatio sanguis: sed solus ex parte quantitates peccat: a principio conuenit copiosior flobothomia: in pnta propter sanguis maior malignatione et maior debilitate virtutis conuenit minor flobothomia: id est postponit flobothomia non amplius est ad ea intentio quod supple erat a principio. Intedebas enim et poterat eradicare: tunc malignato sanguine virtute est debilitata non potest eradicari. Alia rone pbat celone scdas. ¶ Ad vltimu dicitur quod antequam incurrat morbos sanguis est digestus: sed non est malignatus et corruptus sicut in morborum principijs. ¶ Tertio nota quod hec pars penit: dupli potest exponi aut coponi. 1o cum hac lra dimittat ut sic dicit penitus. i. ex toto dimittat flobothomia eradicatua. 2o potest coponi cum flobothomia et est sensus dimittat flobothomia totalis et eradicatua. ¶ Quarto nota quod cum flobothomia agit et moueat humores eos comouedo et extendedo subtiliat et eos agit: do facit fluere per corpus: id comiscet eos sano sanguini cum etia a principio sint indigesti et recedent a na sanguis cotingit euacuare bonos malis remanentibus.

Dubitatur an flobothomia fit sienda

post statum? Negatiue arguitur sic. nam eust in statu: ergo medicus oportet in statu euare. pnta tenet p Aut. i pnta quarti. c. de cura putridaz in gnali. Et si nam non mouet moue tu i hora motus eius. patet autem cum nam facit crisis in statu ut colligit scda quarti. Secdo in declinatōe nam superat morbum: ergo etc. anis notum et consequetia t3: quod tunc nam impediret in tali superatione. Ad oppositu est autem. ¶ Secundo dubio nota quod per statum possumus intelligere statum quo ad accidentia et statuz quo ad digonem mae. Tunc dicitur quod post statum quo ad accidentia conuenit flobothomia: cum non sint intensa: et materia potest esse digesta. Secdo rone quod in augmeto quo ad digonem mae humoribus non multum recedentibus a na sanguinis potest conpetere flobothomia: cum tunc sit peccatum sanguis et sint humores educibiles per flobothomia. ¶ Nota vltim quod in declinatōe si nam non hnt euant potest fieri flobothomia ut euacuetur residuum mae. In statu autem melius est nam dimittere opari si appet quod posset euacuare. ¶ Et nota quod prohibes a tali flobothomia potest esse debilitas virtutis aut etas decrepita aut etiam etas valde parua aut aliquod accidens prosternens virtutem etc.

Flobothomia: quocumque neque euantio vtrius est facienda in die mori egritudinis quod est dies requiescedi et iquirēdi somnum et dies ebullitōis egritudinis. Et cur egritudo est habes crisis i cui tempore est longitudo: nullo modo sanguis multus est minus datus. sed si possibile fuerit quies est facienda quod si non fuerit possibile ut quies fiat: ex eo patet minus datus: et in corpore sanguis thesaurus recodant ad flobothomia facienda si apparuerit et virtus pseruet ad resistēduz in crisis.

¶ Hanc ponit casu. attendendos in flobothomia rone est quod euacuat: et tot facit quot casu. ponit. ¶ Dicitur quod flobothomia nec euatio alia est facienda in die mori morbi quod est dies geseedi et qreedi somnum et dies ebullitōis morbi. ¶ Secundo casu. est quod cum egritudo est hnt crisis et longi temporis nullo modo est sanguis multus euandus: imo si est possibile dimittatur

Clarior ac turtior est conclusio ista 2o si diceret sic. i. quod in principio egritudinis sanguineaz vel quarum mae sanguini sunt admixte non dantur iduicias medico donec natura seipsas recolligat materiaz digerat et malum a bono seper: stomia copetit non soluz minoratua sed et interdum eradicatua. et hunc pnta tūqz pnta quarta particula affo. affo. illo. ¶ Meditari in valde acutus si puenit eade die: differe est in talibus malis. Et etiaz Gal. in pmento hnt et in pnta particula i comento illius affo. Que egerunt etc.

taf flobothomia. 7 si nō: pax sanguis eūet 7 recondat san-
guis vt thesaur⁹ ad faciēdū flobothomiā cū fuerit necessa-
ria: 7 referuet virt⁹ ad resistēdū ipsis morbis i crisi⁹.

Circa primum dubitatur an in die

motus egritudinis sit euacuaduz? Affirmatiue arguitur
auctoritate Aui. p^a quarti. c. de cura quartane: vbi con-
cedit fieri vomitū i die porisimi. Etia medici hoc volunt.

2° in die pori. nā eūat: ergo 7 medic⁹ debet eūare. tenet
pna qz ars imitat nām. p3 aīs quarta pticula affo. illo af-
fo. 36°. f. sudores febricitanti qē. 3° sic: in die pori. mā est
habili⁹: expulsiōi igit qē. pna nota de se. p3 aīs cū sit agi-
tata mā 7 cōmota per instantiā morbi. 4° in die pori. po-
test eūari mā cōiuncta morbi: 7 nō ita in die quietis: ergo
qē. Tenet pna qz cū mā sit res pter naturā valde indicat d
sui remotiōe. aīs p3 qz tunc ē valde agitata 7 cōmota. Ul-
timo sic: in febre cōtinua cōclusa vel nō cōclusa in febre et
quotidiana 7 in pluriū febrū cōplicatiōibus oī die fit pa-
rorisimatio 7 afflictio: 7 tū cōuenit euatio vt notū ē: igitur
qē. aīs ē notū cū tota cōsequētia. Ad oppositū ē hic cañ. 7
Aui. prima quarti. c. de cura putridaz i gnali. ¶ 1° p^o re-
sponsiōe nota q per die motus egritudinis duo possunt
intelligere. 1° p^o die crisis quē velor 7 vehemēs mor⁹
morbi cū infirmus ad salutē aut mortē perducit: vt colligit
2° affo. cōmēto 13°. Itē 2° possimus intelligere die exacer-
batiōis. In hoc enim die morbus ē intensi⁹: hec ergo di-
es pōt dici dies motus egritudinis. ¶ Itē nota q febrū
quedā dicitur interpolatē 7 quedā cōtinuē. Et cōtinuā
quedā dicitur pportionalē cōtinuē: que quānis cōtinuē
ifligant: i affligēdo tū pportionalē seruāt magis affligēdo d
die 3° in 3°. Quedā vero dicitur cōclusa 7 vniformiter af-
fligentes corpora: ita vt nō notabilis excrecentia appare-
at aut diuersitas. ¶ Itē nota q flobothomie hora est du-
plex: quedā electiua: 7 quedā coacta. Electiua ē: qua quis
eligit flobothomiā cō fidā cū apparētib⁹ iuuamētis 7 no-
tabili nocumēto secluso. Illa dicit coacta qua cogimur fa-
cere flobothomiā lz grāde sequat nocumētū. hoc tū faci-
mus peligēdo iuuamētū 7 puidēdo grandī nocumētum.

¶ Itis notatis ponit p^a cōclō. In die crisis medico ppe
hēdente nām facturā crisi⁹ nō d3 medicus euacuare aut
flobothomare. ¶ 2° pbat sic cōclō: qz hec est dies gescēdi
7 querēdi somnū 7 ebullitiōis morbi vitāde: ergo nō ē mo-
uendū. Tenet pna quātū ad aīs primū 7 2°. quātū ad 3°
tenet pna qz flobothomia aut alia euatio ē cā maioris ebulliti-
ōis. Aīs p3 p^o quo ad primā partē. Nā dies crisis ē dies
maioris quietis: qn enīz nā itendit expellere māz morbi o3
ifirmū gescere ne ipediāt nā: o3 ēt querere somnū vt calor
nālis fortificet quo vt instrumēto possit nā depellere mor-
bus. Et crisis ē ēt dies ebullitiōis. Aīs p3 per diffinitionē
crisis. ¶ Scda cōclō: in die crisis nā nō naturalr operante
nō etiā p uenientē regionē eūante nō est iconueniēs flo-
borthomare aut aliter eūare. Cōclō pbat sic: ex tali opera-
tōe nocumētū grande euitat: ergo qē. Consequētia nota 7
p3 aīs. Nāz p^o si expellat sanguis supfluus p os aut fiat
flux⁹ sanguis nariū nim⁹ nō est icōueniēs floborthomare
venā iferi vt diuertat sanguis 7 non superfluat euatio.

¶ Tertia cōclō: in die porisimatiōis aut exacerbatiōis re-
guli nō est flobothomandū aut eūandū farmaco satis forti.
¶ 2° pbat: qz i tali die virt⁹ debilitat a morbo 7 ebullit mā
morbi 7 agitaf: ergo 7 tales eūones nō sūt fiēde. Cōsequē-
tia nota qz adderet debilitas debilitati: 7 tūc nimis ebul-
liret mā. ¶ Quarta cōclō: aliqū coacte i die porisimi est flo-
borthomandū aut eūandū. ¶ 2° pbat: qz ex hoc aliqū euitat
mors potēs ptingere ex suffocatiōe 7 p̄simili. ¶ Quinta cō-
clō: aliqū tpe afflictionū coacte o3 nos eūare aut flobotho-
mare. ¶ 2° pbat: qz rōnes an oppositū vt in cōtinua cōclusa aut in
cōtinuis pportionalib⁹ aut in febrū applicatis ita vt nūquā
ifebrūis maneat corp⁹. ¶ Nota tū q faciēdo flobothomiā
aut aliā eūonez i his febrū debemus seruare horā. nā in
cōtinua pportionali floborthomare debem⁹ i die minoris affli-
ctōis. Et qn est febrū applicatio: tunc floborthomanduz aut
eūandū ē in horis remissioris afflictōis. Quē ēt ē febris cō-
clusa: tūc i hora minoris caloris floborthomandū ē. Ad rō-
nes an oppositū p3 solo. ¶ 2° pbat: de quotidiana 7 cōplica-
tōe pluriū febrū. De vomitu i quartana dicitū q hoc fit
coacte. nā qz tūc mā melācolica ē mobili⁹: 7 aptior exitui:
iō tūc illo tpe est expellēda vomitu. ¶ Ad aliā rōez cuz di-
cūt mān esse mobili⁹: dico qz cū hoc stat ipsaz nō ē aptā
motui ad exteriora. vel dicit qz quānis sit mobilis nocu-
mēta sequerent si eūaret rōne debilitatis nāe. Silt nocu-
mēta sequerent si eūaret cā cōiuncta. ¶ Ad aliā duz dicit
nā eūat: ergo 7 medicus. Nāz pna. nā nā meli⁹ regulat
eūonez ne hoc corp⁹ ducat ad malā ebullitiōez vbi duce-
ret p flobothomiā aut farmaciā. Ad pbatōez p̄tie medi-
cus d3 imitari nāz. Dico qz d3 i hoc imitari: qz eūare talē
mām 7 talē qlez 7 qualr eūaret nā opans naturalr: nō tū i
quocūqz i quo eūat natura d3 medic⁹ eūare: igit qē.

Dubitatur an dies crisis sit dies que
rendi somnū: Ad affirmationē ē hic Aui. ad negationē est

Gal. 2^a particula affo. cōmēto p̄io. ¶ 1° p^o dubio nota
q per somnū intelligit hic Aui. quietem quo ad accidētia
aie: 7 ē sensus lfe qz in die porisimi d3 corpus quiescere: qz
nō mouendū motib⁹ corporeis d3 etiā dormire: qz stare
quietus 7 sedari ab oib⁹ accidētib⁹ aie: ac si dormiat ne p
accidētia aie debilitet 7 inflamet. Aut ddm qz talis ē di-
es querendi somnū nō in quocūqz tpe sed tpe declinatōis
vt velit qz illa nō ē dies agitatiōis in qua d3 fieri restau-
ratio per somnū 7 nō debilitas per euatiōē. Qd vero in
declinatōe cōueniat somn⁹: p3 i cōmēto allegato. Ad Gal.
ddm qz nō cōuenit somn⁹ i principio porisimi: imo nō cō-
uenit nisi in declinatōe. ¶ Alterius nota q morbus ha-
bet crisi⁹ lōgi t̄pis: nō qz cū crisi⁹ lōgo tpe duret: s3 qz lō-
gū t̄ps ē an ei⁹ euentū. ¶ Alterius nota q talis morbus
habēs crisi⁹ longi t̄pis ē morbus de mā grossa frigida: iō
in ei⁹ principio nō ē minuēdus mult⁹ sanguis ne debilitet
valde virt⁹: imo cōseruet sanguis vt qn mā fuerit digesta
7 obediens expulsiōi possit fieri flobothomia copiosa. Etia
referuet sanguis vt virtus maneat 7 crisi⁹ lōgo tpe resiste-
re possit. In morbo vero acuto qz materia ē habili⁹: eua-
cuationi 7 crisi⁹ ē breuis: nō curando tātū de virtute: flo-
borthomiā facere possumus.

Qd si multū p̄terierit t̄pis ex quo quis minur⁹ fue-
rit 7 in hyeme fuerit p̄questus qz se quasi fractuz sentiat
minuatur 7 sanguis p thesauro recōdatur.

¶ 1° Aūc ponit cañ. cōndēdo necessitatē flobothomie
7 eius quātitatē: 7 dicit q multo tpe clapsō ex quo qz flo-
borthomā ē si cōquestus ē qz quasi hyeme se sentiat fra-
ctū tūc fiat flobothomia sanguine p thesauro recōdito.

¶ 2° Nota qz ex parte p̄iti cōcipit necessitas flobothomie:
ex quo enīz multū t̄pus ē qz nō ē facta flobothomia. Lōz
pore etiā vso regimine multiplicante sanguinē: aut cōsue-
to vti bono regimine imaginamur eē multū sanguinē eua-
cuandū flobothomia. Scdo cōcipit quātā flobothomia ē
fiēda dū vult sanguinē eē recōdēdū tanquā thesaurū. nā
in hyeme cū humores sunt cōgelati nō multū de sanguie
auferēdū ē. Tertio colligit signū aliud ex parte p qd com-
prehēdere possumus sanguinis abundantiā. nā contractio
apparēs post dimissionē floborthomie notat sanguinē abū-
dantem 7 corpus frangentēz.

Amplius qz flobothomia p̄pterea qz ad diuersum
trahit naturā fm plurimū retinet.

¶ 1° Aūc ponit aliū cañ. dicens qz flobothomia trahit
ad diuersam p̄tē: supple parti per quā fit solō: iō p̄strigit
v̄trē aut fluxū v̄tris s3 plurimū. S3 circa hoc ē dubiū.

Dubitatur an flobothomia cōstrin-

gat ventrē: Qd nō arguit aucte Gal. p̄ia affo. cōmēto 23°
in si. cōmēti: vbi vult qz pluries post flobothomiā soluit
venter 7 accidit sudor. Ad p̄tē oppositā ē Aui. hic. ¶ 1° p^o
dubio sunt tenēda duo. 1° p^o dūmuz flobothomia h3 de p̄te
cōstringere v̄trē. ¶ 2° cōclō ex textu p quātō solō ven-
tris cōringit mā tracta versus intestina 7 interioris. f lobo-
thomia aut eūat trahēdo māz magis versus circūferē-
tias. Quia ergo trahit 7 diuertit ad partē cōtrariā: iō de
per se habet p̄stringere v̄trem. ¶ Scda cōclō: flobothomia
per accidēs h3 soluere v̄trē. pbat qz p̄t ad floborthomi-
cam sequi aliqū accidēs ad qd sequit solō ventris: igit qē.

pna nota quātū ad modū loquēdi medicorū: 7 p3 p aīs.
Nā facta flobothomia 7 exonerata virtute aliquātū p̄t
virtus cōfortata superare mān 7 expellere ipam p fluxū
ventris. Itē possibile ē qz per floborthomiā debilitet vir-
tus 7 cōtingat p̄pter istā debilitatē fluere ventrē. Ex p̄di-
ctis p̄io inferē qz cōstricō v̄tris phibet a flobothomia.
p3 ex quo flobothomia h3 cōstringere ventrē. 2° inferē
qz fluxus v̄tris qnqz phibet a flobothomia: qz cū natura
euctur p fluxū v̄tris: flobothomia nō cōuenit ne ipediāt
solō v̄tris. Et hoc fm illatū tangit Aui. iō 3° tertij tractatū
5°. c. de cura pleurefis ad finē dū dixit qz assellatio oī die
bis vel semel excusat a flobothomia. Isto posito p3 intelle-
ctus Gal. p cōclōnē secūdā quō floborthomia retinet flu-
rū v̄tris nālē s3 plurimū: p3 per textū.

Lūqz ex multa minutione debilitabit virtus multi
generabūtur humores.

¶ 1° Aūc ponit aliū cañ. dicens qz virtute debilitata ex flo-
borthomia multi gnabunt humores. ¶ 1° p^o parte nota qz
virtute debilitata ex multa minutiōe virtute digestiua nō
potente debite digerere nutrimentū generabuntur multi
humores superfluentes.

Sincopis p̄pterea accidit i prima minutōe cuz subito
euenerit ei qui nō p̄suevit: s3 vomitū p̄mittere ē ex eo qd
eā phibet: 7 silt vomere hora q accidit. Et d̄bes scire qz
minutū est perturbās donec quiescat.

¶ 1° Aūc ponit aliū cañ. dicens qz sincopis ex subito facta
floborthomia accidit corpori nō cōsuetō: sed facere vomitū
ante floborthomiā p̄seruat ab hoc accidēte. Facere ēt yo-
mitū hora qua accidit sincopis curat ipam sincopim. Di-

Sciēdū ē qz p̄fractōes
spōtance mēbroz nō pue-
nientes ab exercitijs: mor-
bos deniciant eē v̄turos
iuxta illud Hippo. secūda
affo. affo. illo: Labores
spōtanci narrāt morbos.
qui labores si tenuit fue-
runt significāt multitudinē
humoz: vt vult Gal. quar-
to de regimine sanitatis ca-
p̄lo. xiiij. parapho illo:
Tēsiu⁹ labor cuz sine exer-
citiō cōsistat rē. S3 si isti
labores inflantur sint sine
apostemosi necessario idi-
gent floborthomia: vt etiā
vult ibidē Gal. cap̄lo. xv.
parapho illo: Inflantur
spōtaneus labor rē.

cit vltimū q tu debes scire flobothomiā perturbare do/ nec quiescat. Nota tñ pro parte sincopiz qñqz cōtinge re incipiente flobothomia ppter debilitatē stomachi. Maaz ppter flobothomiā facta ampliori debilitate catur sincopiz. Itē defluēte colera ad os stomachi agitata per flobothomiā cōtingit sincopis. Itē si fuerit aliquis humor i ore stomachi: vt colericus aut cōsimilis: ille cōmor⁹ ⁊ agitat⁹ p flobothomiā erit cā sincopis. Itēz pōt fieri sincopis pp superfuitatē flobothomie vt ē euidēs. Ad ppositū i corpe nō cōsueto ppter timorē ⁊ terrore ⁊ cōmōtionē circa stomachū pōt cōpetere vomitus. Itē in sincopi ppter debilitatē stomachi meli⁹ ē exhibere bucellā panis infusam i vino granatorū aut agresta. In sincopi vero ppter cōmōtionē humorū puenit vomitus. Nota vltimū q illa turba tio cōtingēs ex flobothomia durat donec quiescat corp⁹: quiescant etiā humores agitati per flobothomiā. Item nota qz in fluxu sanguinis ex vulnere magno ē dolor vt hemens: sanguis ē a parte fluxit nec agitatio fit circa inte riora: id non ita cōtingit ex fluxu sanguinis ex vulnere ma gno sincopis sicut ex flobothomia. Si querat quare stri cto foramine fit sincopis ⁊ nō ante: Lā ē qz qñ sanguis flue bat: tunc humores ⁊ mā cūabant. Stricto autēz foramine non diuertit amplius rē.

Slobothomia quoqz ⁊ colica raro simul eueniūt. ¶ Nunc Aui. ponit aliū cañ. dicēs q flobothomia ⁊ co lica raro simul eueniūt. ¶ Nō parte nota q hic duplex lra repit. Una dicit colica: alia dicit colerica. Si dicit co lica verificat ps isto mō. Mā passio colica pigit plurimū ex flegmate aut vōsitate grossa: id fm plurimū flobotho mia nō ē necessaria. Nōt tñ qñqz ptingere ex calido abate: id flobothomia p diuersione māe a fluxu est pueniēs mā fine sanguinea exite mā. Itē raro ē puenit flobothomia exite fluxu vētris cū nā eūat sufficiētē p fluxū vētris ma teriā: aliqñ tñ vbi vellem⁹ diuertere ipsaz a fluxu ventris puenit flobothomia. Littera q dicit colica ē melior rē.

Pregnās pterea ⁊ mēstruata nō minuant nisi pro pter magnā necessitatē sicut ē necessitas retinēdi fortez sanguis spuruz cuz virus fuerit cōueniens.

¶ Nunc Aui. ponit aliū cañ. dicēs q pgnās ⁊ mēstruata non flobothomē nisi pp necessitatē multaz: sicut pstante virtute puenit flōmia pp retinere fluxuz seu forte spurum sanguis. ¶ Nota q flobothomia nō ppetit reguli in pre gnate timēdo abo: fuz: aut pp diminiūdoz sanguinis: aut agitatōez ⁊ cōmōtoez quā facit flobothomia. Lā vero su miā 5ª affo. cōmēto 24°. P: ppter necessitatē tñ pgnās ali qñ minūda ē vt euitem⁹ abo: fuz ⁊ morte matris: vt si mu lier fuerit multū repleta sanguie ⁊ valde carnosa cui⁹ vene late sūt in hoc casu sequit abo: fuz p viā suffocatois aut p viā fractōis ligamentū pp repletōez mēbrū. Itēz si mulier habuerit sputū sanguis itēfuz facerem⁹ flobothomiā cui tādō mā: nocumētū: ppter quā ē necessitatē mulier mē struata ē flobothomāda. Regulī tñ mulier sufficiētē mē struata nō ē flobothomāda ne addat debilitati debilitas. Et vt nō diuertat mā a loco expulsiois qñ mā nō debite eūatur volēdo puocare āplus mēstrua debem⁹ flobotho mare ex saphena vt sanguis trabat versus matricez ⁊ se quant mēstrua: aut ē p superfuitatib⁹ puenit flobotho mia gratia diuersionis ex basilica facta.

Et debes scire q nō quotiēs noiata signa replōnis apparuerit o3 vt minuas: id qñqz ē replētio ex hūozib⁹ crudis: ⁊ ē tūc flobothomia multū ipediēs: qñ si minue ris nō maturabis eos ⁊ timebit ne eger perdat.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicēs q si qñqz signa appent re plōnis o3 flōmare. Exritib⁹ eiz hūozib⁹ crudis flōmia ipe diret multū: vñ si facis flōmiā non maturabunt hūozes ⁊ erit timor de pditōe egri. ¶ Nō parte nota q qñqz replō absolute dicat plectonica disponē aut abūdātia sanguis q p ceteris plus replet: sumit tñ repletio taz p repletōe hu mois alteri⁹ a sanguie qz ē sanguis sicut sumit hic. Vult ergo Aui. q nō semp qñ ē replētio d3 fieri flōmia: qz qñ est ex hūoze crudo non d3 fieri. Eodē mō si replētio fuerit ex hūoze colico multū recedēte a nā sanguis. Nōt tñ itelligi ps hoc mō q exite replone ⁊ stāte peccato sanguis nō pue nit flobothomia copiosa ppter causas assignatā.

Nō aut ē iconueniēs vt ille i quo mlia superabūdat minuat postea medicā solutiua eūef. S3 sollicit⁹ eē de bes ex dispōne coloris f3 additiōne quā nūc dicem⁹ ⁊ osi derare tēsiōne: qñ ppter tēsiōne p totū corp⁹ icedētez magis eris pfidens q flobothomare debes. Cuz vero sāguis alicui⁹ fuerit bon⁹ pauc⁹ ⁊ fuerit i ipsi⁹ corpe mul ti malihūozes flobothomia bonū rapiet ⁊ maluz relin quet. Et cū alicui⁹ malus sanguis fuerit paucus ⁊ decli nauerit ad mēbruz aliqd qd eius declinatio vehemētēr ipedit ⁊ fuerit necessariū vt ipse minuat⁹ ex eius san guine paruz erit assumēdum ⁊ cibo bono erit alendus:

deinde erit minūedus itēz post dies ppter ea vt malus sanguis ab eo extrahatur ⁊ bonus restauret. Qd si ma li humores colerici in eo fuerint ingenietur quaten⁹ sub tili farmacia euacuetur aut vomitu aut vt sedent: ⁊ stu de i hoc vt eger quiescat ⁊ digerat ⁊ ocietur. Et si grossi fuerit antiqui pceperit vt balneetur ⁊ i suis ministris moueatur. Et dabat ei ad bibenduz ante flobothomiā ⁊ post ipsaz anteq3 alia fieret minutio sirupuz acetosuz subtiliatū coctum cuz isopo ⁊ hasee.

¶ Nunc ponit cañ. dicēs q nō ē iconueniēs vt ille i quo abundat melācolia flobothomē: deinde eūetur p medici nā solutiua: attēto tñ colore corpous: attēta ēt corp⁹ tē sione: qz pp ipam per totū corp⁹ poteris magis cōfidere in faciēdo flobothomiā. Deinde ponit aliū cañ. dicēs q san guine alicui⁹ exite pauc⁹: multis vero exritibus malis hu moribus flobothomia rapiet bonū ⁊ dimittet malū. Dicit vltimū: Si sanguis alicui⁹ paucus ⁊ malus declinet ad aliqd mēbrū vehemētēr impediēs ⁊ necessaria fuerit flo bothomia: modicuz extrahat de sanguine ⁊ nutriat bono cibo: deinde minuat aliquatū post aliquos dies: vt ma lus sanguis extrahat ⁊ generet bonus. Si vero humores mali fuerint colerici: debes ingeniari vt educant leui sar macia p inferiora aut vomitu aut vt sedent in sua malitia. Studē etiā vt eger quiescat ⁊ ociet vt talis humor dige rat. Dicit vltimo q si humores fuerint grossi: antiqui p ceperunt istū balnari ⁊ istū moueri ad faciēdū sibi necessa ria. dabāt enīz an flobothomiā ⁊ post sirupū subtiliatū factū de isopo ⁊ hasee p pte. ¶ Nota p q dicit q abū dante melācolia ⁊ stāte pco sanguinis minūedū ē ppter peccatū sanguinis: flobothomia saltez minoratiua: postea vero vt cōplete eūetur melācolia supabūdās: faciēda ē so lutio ventris. ¶ Nota 2° quib⁹ signis cōprehēdīm⁹ me lācolia cū sanguine simul peccare. Hoc eim cōprehēdīm⁹ colore corp⁹ ⁊ sanguinis: ⁊ corp⁹ apparēte tēsiōne. p^o ex colore sanguinis si rubens fuerit ad nigredinē tendens: ex quo pdictoz hūozū cōprehēdīm⁹ abūdantiaz. Ex colore etiā corpous si talis exiterit. Itē ex quadā tēsiōe appēte i cute corp⁹: ⁊ maxime humoris plurimū extēdētis: quia sanguis denotat. ¶ Tertio nota q sanguine exite bono ⁊ pauc⁹: plurimis vero exritib⁹ malis hūozib⁹ flobotho mia rapiet bonū ⁊ dimittet malū. Bonū quidē capiet tā quā habilitē expulsiois: nō quidem qz eūat aliqd bonos. Adalos vero dimittet tāquā ineptos expulsiois. Ex quo i ferit q i tali nō d3 fieri flobothomia: imo potius farmacia eē exhibēda. Et notāter dicitū ē paucus: qz si sanguis eēt supabūdans: flobothomia eēt cōueniēs: aut si sanguis eēt quātitaris tēperate: nō tantū nocumētū sequeret ex flo bothomia ex parte incrudatōis hūozoz crudoz: aut ebul litionis hūozoz colericoz: quātūcūqz sanguine pauc⁹ exi stente ⁊ malo ad aliqd mēbrū tñ flūete necessaria ē flobothomia saltez phibēdo fluxū. Et qz sanguis paucus ē ⁊ ma lus rōne paucitatis paz extrahēdū ē: ⁊ ratiōne malicie ille nutriēdus ē cibo gnante bonuz sanguinē: deinde minutio fiēda ē vt paulatine malus educat sanguis: ⁊ cōtinue bo no cibo nutriēdus ē: vt in isto bonus sanguis restauret.

¶ Alterius nota q si humores peccates fuerint colerici: ⁊ supple si nō fuerit peccatū sanguinis ⁊ fuerint educendū per flobothomiā: p^o educant per farmaciā leuē: quia sunt obedientes motui ⁊ eūatiōi. pro quāto ēt sunt calidi: timor eēt de nimia eūatione ⁊ inflāmatioe. ⁊ vomitu ēt sunt edu cendi: maxime si circa os stomachi extiterint. aut sedandū sunt in sua colericitate ⁊ caliditate alterando ipsos. Itē stu dendū ē vt quiescat eger ⁊ ocietur: vt talis humor colerici⁹ digerat: i pmpu ē cā. Oia eim ista sunt cā rebumectatio nis colere. ¶ Itē nota q balneū grossi humorib⁹ exite ribus ē cōueniēs: i quo nō cōtrahat multa mora sed modi ca: vt fiat aliqua hūozoz grossoz subtiliatio. Idē de siru po acetoso dicēdū. Balneū aque multuz calide: i qua ma gna cōtrahit mora nimū agitando materias incōueniens est. Idem de motu forti dicendum est.

Cuz autēz flobothomia necessaria fuerit cuz debili tate virtutis causa febris aut alioz hūozoz partire flo bothomiaz sicut diximus.

¶ Nunc in parte ista Aui. ponit aliū cañ. dicēs q flobothomia exite necessaria cū debilitate virtutis ppter febres aut ppter humores alios: tu debes ptere flobothomiā vt dictū ē. ¶ Nō parte nota p^o flobothomiā vt apparet i prin. capituli eē necessariā ppter maliciā sanguis: aut ei⁹ nimia quātitate: aut pp vtrūqz ad quoz quodlibet sequit debilitas virtutis. ¶ Hic tñ notandū q debilitas virtu tis pōt intelligi tripliciter: aut debilitas valde intensa oio phibēs flobothomiā: aut debilitas cōparatiua respectu vi gois qui cōiter d3 eē i eūationib⁹ obseruandis: aut pōt eē debilitas cōpando ipam ad vigorē tēporē sanitatis exite te. Hanc distinctionē ad presens deduco ad ppositū: qz d^o debilitate intelligit Aui. ¶ Secūdo nota q hec lra cā fe bris aut alioz hūozoz pōt dupli intelligi. Uno mō qz hec debilitas

Et dixit raro ex eo qd flobothomia qñqz cōfert i cura colice facte ab apo stemate: vt vult Aui. xvij^a tertij tractatu. iij. c. xix. de cura colice apstemose i principio. Iaz facta quidē ab apstemate o3 vt eua cuet sanguis p flobotho miā basilice ⁊ reliqua.

Auerrois tñ septio col liger caplo quarto cōtra rium huius videt asserere dicēs: Dicit Hipp. mulier pgnās flobothomari nō debet rē. Ego autē dico q flobothomia qñ ebrio non indiget nō ē mala rē. ⁊ in vltimū lege si vis.

Ides Gal. nos p docuit quarto de re gimine sanitatis ca pto. vij. parapho il lo: Si alia quidē ca des fuerit ⁊ reliqua: ⁊ in lege ibiqz rē.

Hoc ē videt in Mere Gal. i libro de flobothomia. c. xij. cuz dicit: In quibus igitur euacuatiois est opus multum: non for tis aut virtus: in his o3 repetit eūonē rē.

debilitas virtutis ptingeret ca se. aut alioz humorz a san- guic. 2o pot exponi euz flobothomia fuerit necessaria cau- sa febus: qz se fuerit de sanguine: aut ca alioz humorum supple euz sanguine peccantiu. ¶ Tertio nota q merito flobothomia est parteda vt non pferat virtus z vt etiā partita humor: peccans educatur.

Amplius flobothomia stricta magis est cōseruatiua virtutis: sed tamē subtilem z claruz interdūz sanguinez fluere facit: z spissuz z turbidum tenet. Ampla vero ve- lociter est ad sincopim z magis operatiua in mūdifican- do z tardior ad cōsolidanduz: sed tamen est dignior ei qui secūduz pseruationē flobothomatuz z in grossis. Et amplaz quidē efficere in hyeme est dignius ne cōge- letur sanguis: z angustaz efficere in estate est dignius si necessariuz fuerit.

¶ Nunc Aui. aliū cañ. explicat: z dicit q flobothomia stricta ē magis cōseruatiua virtutis: interdūz tñ subtilez z claruz sanguinē fluere facit: spissuz z turbidū retinēdo. Am- pla vero flobothomia citius facit sincopiz magis opatiua in mūdificādo corpora: z tardioris cōsolidatōis: dignior tñ corpou pseruādo dignior: ē in humoribz grossis. Dicit ē meli⁹ est facere flobothomiā amplā i hyeme ne sanguis congelet. ppter stricturā z strictā in estate zc.

Dubitarur vtrum stricta flobotho-

mia sit magis cōseruatiua ampla: Negatiue arguit sic: ¶ Per strictā eūantur hūores subtilez z spūs: igit zc. Con- sequētia nota q: his cōseruat virtus. ans tāgit in littera. ¶ Secūdo sic: eūatio hūorū subtiliū plus debilitat virtutē: igit zc. Consequētia nota p tanto quia per ipam subtilez educatur humores. Ans aut sumit. c. de humoribus: igit zc. Ad oppositū ē Aui. ¶ 1o dubio sit hec p̄ia cōclō. Le- teris paribz per flobothomiā aplā plus de subtile humo- re eūatur qz per strictā. Cōclō ē euidēs. nā subtile hūor: aut aliuz qualiscūqz facilius educit per locū ampluz qz p strictū. ¶ Secūda cōclō: stricta flobomia app: opuat humo- ri subtili sic: qz eūat humorē subtile z nō grossum i quāti- tate notabili. Hec cōclō nota ē. ¶ Tertia cōclō: ampla flobothomia: qz eūat grossum hūorē z subtile: ita q: alia nō eūat nisi subtile ipa grossū humorū dicit appropriari. Hec cōclō euidēs ē. ¶ Ex istis cōclōibz inferē cōclō rīsalis. flobothomia stricta ē magis cōseruatiua virtutis. Cōclō pbat qz p ipam min⁹ de spiritu z alijs vigo: atibz virtutē eūat: vt pz ex phabitis. Istis positis pz ad obiecta rīfio. ¶ 1o notant emz strictā subtilez humores plus eūare cuius oppositū dicitū ē. ¶ Secūdo nota q notanter dicitū ē in- terdū. nā talis eūat sanguinē subtilem dupliciter. p cō- mīto subtile z grosso per foramē strictuz educet subtile p qd nō educit grossum. Itē subtile exite p̄p̄inquo: i forā- mini citius subtile educet. vbi aut eēt oppositū q grossus eēt p̄p̄inquo: foramini p̄p̄ialiter primo grossus educeret.

¶ Tertio nota q: ampla flobothomia cito eūans de spū z sanguine cito etiā perducit ad sincopim. ¶ Alteri⁹ no- ta q: etiā ipa magis educit in mūdificādo cū ipa eūat gros- sum z subtile. Tardioris tñ ē cōsolidatōis vt notū ē. ¶ Ul- terius nota q: corpū pseruando ipa melior ē: q: multi hu- moris magis educatiua: z q: sibi vt fortior: ap̄ior cōuenit.

¶ Alterius nota q: hec littera i grossis tripliciter exponi pot. Uno mō i grossis. s. humoribz vt sit sensus q: ad eua- cūadū grossos humores melior ē ampla eoz educatiua. 2o mō i grossis q: densis z grossis corpibz in quibz oz ma- gnificare foramē ne mā carnositas obturef. 3o modo in grossis. s. venis aut artarijs: ne etiā ppter grossitudinem sue substantie foramē obturef. p̄a expō est melior. ¶ Ulte- ri⁹ notādū q i hyeme melius ē facere flobothomiā amplā vt sanguis grossus z subtilez melius educat: ne ēr sanguis grossus z spissus exis ppe foramē cōgelet a frigore hye- mis. In estate aut meli⁹ ē strictā facere ppter debilitatez virtutis: z q: humores sunt apti eductioni.

Globothomāduz p̄terea supin⁹ iaceat qñ flobotho- ma: qm hoc est pueniētius ad hoc vt ipsius cōseruetur virtus z ne ei superueniat sincopis.

¶ 1o notū aliū cañ. dicens q flobothomāduz dz iacere supin⁹. Nā iste sit p̄ueniēti⁹: ē vt p̄seruet virt⁹ z nō p̄tin- gat sincopis. ¶ 1o p̄te nota q ille sit q̄rēdus ē i corpe sano egro vel neutro. In corpe aut robusto nō est q̄rēdus hic situs. ¶ Secūdo reddēda est cā pris duas dimitteō qz tenigit exposito. Nā qz si corp⁹ stat supinū stat supra spinā z corpus fundamētū: vñ ex hoc corp⁹ non fatigat sicut si sederet. Si aut staret cum corpore deorsum: p̄o non posset afferre brachiū: stātibz ēt itestinis p̄sis z dorso itestina p̄mēte non tāta staret virtutis cōstātia.

In febribz aut a minutōe cauēdū ē. s. i his q̄ vehemē- tis sunt calefactōis z inflāmatōis z in oibus non acutis febribz in sui p̄cipio in die periodica.

¶ Nunc ponit Aui. quosdā cañ. in flobothomia obser-

uādos exite fe. Et duo facit. ¶ 1o ponit quosdā cañ. nō dearticulādo se multū ad febres spales. 2o cañ. ponit spe- cialē i febre sinocha. ibi 2a: in febre autē. Itē duo facit. p̄o facit hoc. 2o quoddā spale flobothomie explicat inuaniē- tū. ibi 2a: multoties p̄terea. ¶ 1o i duas. ¶ 1o facit hoc. 2o ponit quosdā cañ. erroris correctiuos. ibi 2a: z sumope. ¶ 1o ad huc in duas. Nā p̄o tangit quedā signa quibz cō- p̄hēdūm⁹ z scim⁹ regulare flobothomiā. 2o quedā signa ponit ex p̄te sanguis. ibi 2a: ampli⁹ sanguis. Itē q̄tuor fa- cit. ¶ 1o ponit signa ex q̄litate morbi. 2o docet modifica- re flobothomiā ex quodā accidēte in febre applicato. 3o po- nit significatōes onēdētes flobothomiā eē fiedam aut non sūptas ex p̄te cāe morbi. 4o docet regulare flobothomiā ex p̄te accutis. ibi 2a: in febribz. ibi 3a: z filr oz. ibi 4a: dispo- sitionē. ¶ De prima dicit q in febribz vehemētis calefa- ctōis z inflāmatōis z i oibus febribz nō acutis cauēdūz est a minutōe a p̄cipio z in die periodica.

Dubitarur an hec pars cōtineat ve-

ritatez: Negatiue arguit sic: In sinocha z causone puenit flobothomia: ergo zc. Cōsequētia nota q: sunt vehemētis calefactōis. Ans patet prima quartū de cura putridaruz. ¶ Secūdo: in talibz conuenit ifrigidatio: ergo flobothomia. Cōsequētia tenet q: flobothomia ifrigidat. Ans pz p̄a affo- rismoz: z affo. 23o z nono terapētica. ¶ Tertio auctoritate 117o. 4o regis acutoz: cū dicit acutas egritudines flobothomabis. ¶ 4o in tertiana pura cōuenit flobothomia: er- go i febre acuta. Cōsequētia t3 qz ē morbz acutus. Ad op- positū ē Aui. i littera. ¶ 1o dubio nota q per febres ve- hemētis calefactōis intelligere possumus febres p̄den- tes a mā calida multa que plus mlta quātitate calefacit qz humorē multū calido: sicut sunt febres sanguinee. Secūdo p febres magne calefactōis itelligere possumus febres p̄- detes a mā multū calida: sicut pendentes a multa colera.

¶ Secūdo nota q per febres non acutas possumus intelli- gere morbos longos chronicos qui sunt de mā grossa. pos- sumus it̄ intelligere morbos qui nec sunt acuti nec cron- ci: sicut tertiana pura z effi. ¶ Denes hoc sit hec prima cōclō: i febre multe inflāmatōis mō primo cōuenit flobothomia. hec cōclō pz ex nono terapētica. ¶ 2a cōclō: in febre multe inflāmatōis mō 2o non conuenit flobotho- mia. hec sit p̄ mente Aui. z pz q: hec febres sunt tāte inflā- mationis vt cōsequat vehemēs ficitas z ariditas corpo- rum: iō n̄ sit flobothomia copiosa nimia sequit inflāma- tio z ericatio. ¶ 3a cōclō: in fe. multe inflāmatōis stante peccato sanguis cōuenit flobothomia. hec cōclō pz i cau- sione ex Aui. loco allegato. ¶ 4a cōclō: in febribus nō acu- tis: q: chronicis nō conuenit flobothomia saltē multa. ¶ 5a cā ne p̄ferat virtus: z pp̄ mām grossam nō bene educi- bilē: z ppter morbi longitudinē. ¶ 6a cōclō: i morbis nō acutis quāuis nō chronicis de per fe z merito materie flo- bothomia nō cōuenit. ¶ 7a cōclō cū materie taliz morbo- rum sunt alie a sanguine. ¶ 8a cōclō: in his morbis ratiōe augmētū pot flobothomia cōpetere. ¶ 9a cōclō si peccet alij humores cū sanguine. ¶ 10a cōclō: nec in chronicis nec in acutis cōuenit flobothomia i die p̄dicatōis eius pa- rorismali. Ex his pz solo ad obiecta per cōclōnē primam. Ad primā partē obiecti pz per tertia z scdām cōclōnē. Ad scdām rōem dico q flobothomia facta fm sensum prime cōclōsionis refrigerat. facta vero fm sensum p̄tis cañ. i- flāmationē cāt z ebullitionē. Ad aliā rōnē dicitū q i acu- tis morbis cū peccato sanguinis conuenit flobothomia vt vult 3a cōclō. Ad alias rōnes pz p penultias cōclōnes.

In febribz p̄terea cū quibz aduenit spasm⁹ ē a minu- tōe cauēdūz lz fuerit necessaria: qm euz spasmus accidit vigilare facit z sudare multū z deicit virtutem quapro- pter sanguinis thesaurus est dimitteōs.

¶ Nunc ponit cañ. istū dices: Dato q flobothomia sit necessaria vitāda ē tñ in febribz cū quibz cōiūgat spasm⁹. Nā facit vigilare z sudare z debilitat virtutē: iō dimit- tēdus ē sanguis vt thesaurus. ¶ 1o parte nota vt colli- git 2a terij spasmū eē triplicē. s. de inanitiōe z repletionē q nō cōuenit flobothomia aplius inaniēs z ericās cor- pus. i alijs aut spasmis non cōuenit flobothomia: quāuis forte eēt necessaria ppter sanguinis abūdantiaz: eo qd pp̄ motū vniū spasmū sequit dolo: sudo: vigilatio: ad que oia sequit magna virtutis debilitatio. Nā ergo addatur debilitas debilitati vitanda ē flobothomia reguli quāuis coacte qñqz oz nos facere timēdo suffocationē. Itē regit- teneat sanguis vt thesaur⁹ z fortificās vtutez: igitur zc.

Et filr oz vt ex minutōe febricitatis cui⁹ febris nō est ex putrefactōe minoratio fiat p̄terea vt ad resoluēdū febrē thesaurus reliquat. Et si fortis inflāmatōis nō fue- rit z fuerit febris putrida attēde decem regulas z postea iuere i vriali. Et si vrina fuerit grossa z rubedini atti- nēs: z pullus ēt fuerit magnus z facies tumida z febris

Scias q spasm⁹ facit vigilare: qz pmouet vebemētē cerebruz vna cū fe- bre: prouocat sudorem ex vebemētia doloris z an- gustie in p̄tractōe neruoz eum febrili calore poros aperitē: deicit etiā virtutē ex vigilijs sudoribus z doloribus inēstissimis quos isert. Scito vltimus q si i spasmō de repletōe sine febre signa dominij sanguis apparuerint cōue- nit flobothomia: sed mi- nor qz i egritudinibz alijs similibz repletōis: vt vult Aui. scda huj tractatu pri- mo. c. vij. parapho illo: Et si tu vidēris signa san- guinis dominātia manife- sta valde: flobothoma zc

Cōuenit ēt flobothomia latū foramē i hyeme ne sanguis subtilez exies per foramē angustuz ad similitudinē linee gra- cilis frigore deicit⁹ eozā foramine statz p̄geletur z exire non possit. nō sic aut v- cūtur sanguis qui de- fluit per latū foramē etiā qz massa humo- ralis in hyeme nō ē apta effluere per stri- ctuz foramen. z dico hoc iuxta sententiaz Aui. scda primi do- ctrina scda sūma pri- ma. c. vij. parapho il- lo: Et hyems ē mag- nis p̄stringens mate- rias zc. Et si vltim⁹ legeris colliges cās stricti foramē i esta- te: quare zc.

In suo motu nō pperet: flobothoma i hora qua stoma-
cus a cibo ē vacuus. Et si vrina fuerit subtilis aut ignea
aut facies a principio egritudinis fuerit tornatilis caueti-
bi a flobothomia. Qd si interpolatio in ea fuerit ⁊ quies
febris in ipsa fiat minutio.

¶ In parte pcedēti Aui. docuit euitare flobothomiā ra-
tione cuiusdā accidētis cōplicati febrī: nūc docet regula-
re flobothomiā rōne modi febris. Et duo facit. Primo fa-
cit qd dictū ē. 2º explicat qd dicitur qd dicitur. ibi: 2º si fortis.
De prima parte dicit qd filr oz minozare flobothomiā i se-
bicitante febre putrida vt thesaurus sup. sang. dimittat
ad resoluēdū febrē: i qua putrida febre si nō fuerit fortis i
flāmationis vt supple cōueniēs fiat flobothomia decē re-
gule sunt attendēde: que supra tacite sunt capitulo 3º. s. qñ
⁊ quali eūare oz. Quib⁹ attētis vide vna q si fuerit gros-
sa attinens rubedini: ⁊ fuerit pulsus magnus: ⁊ facies tu-
mida: ⁊ febris non pperet in suo motu: hunc flobothoma
hora qua stomachus ē vacu⁹ a cibo. Et si vrina fuerit subtri-
lis aut ignea ⁊ facies a principio fuerit tornatilis tibi caue
a flobothomia. Si aut febris fuerit interpolata hīs quie-
tem tūc flobothomia. ¶ Pro parte nota primo qd hic du-
plex lra reperit. Una affirmatiua dicit: ⁊ ex putrefactōe:
⁊ hec littera nota est qd i principio se. pu. maxime de mā alia
a sanguine paucio: competit flobothomia qz supple in fe-
bu. sine putrefactōe: eo pº qd cū putrefactōe virt⁹ ē de-
bilior: ⁊ per pns minorē sustinēs flobothomiā: ppter pu-
trefactōe ⁊ indispositionē materie cductioni p flobotho-
miā. Jo attēdēdū ē ne virtus debilitet: imo cōseruet san-
guis vt nā sit potēs ad resoluēdū. i. remouēdū febrē: dige-
rēdo ⁊ eius māz remouēdo. 2º reperit littera negatiua di-
cēs: ⁊ febris nō ē ex putrefactōe. Et ē sensus qd febre eri-
scēte humoralī: nō ex putrefactōe fiat paucio: flobor-
thomia qz appareat siēda vt virtus nō debilitet fortiter: imo
dimittat sanguis vt febris abiciat. ¶ Prima littera meli-
or ē. de. 2º ē dubiū. ¶ Secdo notāter dictū ē si nō fuerit
hehemētis inflāmationis: qd ex can. dicto supra p3 nō cōue-
nire flobor-thomia in febre vehemētis inflāmationis ppter
cām dictā. ¶ Tertio nota qd vrina grossa tēdens ad ru-
bedinem significat supabundantiā sanguis: ⁊ pulsus etiaz
magn⁹ significat supra fortē virtutē: ⁊ facies etiā tumēs
significat virtutis fortitudinē. Hīs igit apparetib⁹ flobor-
thomia faciēda ē cū denotet sanguis abūdatia. ¶ Quar-
to nota qd hic adhuc duplex reperit littera. vna dicit ⁊ nō
pperet: alia aut ē affirmatiua. Negatiua melior ē. Et in-
telligit illo mō qd si febris nō pperet in suo motu. s. ereti-
co: nō sit. s. actuali crisi nec de ppinquo futura ē fieri:
tūc flobor-thomia nō cōueniret ne impediat virtus: aut ēt
non pperet in suo motu porisimali. ¶ Operate enim se. in
porisimo nō ē minuēdum. Ex dictis p3 cā. Si aut littera
sit affirmatiua pōt exponi isto mō qd sit citi motus: qd acu-
ta febris ⁊ cōtinua: tūc illis obseruatis cōditionib⁹ cōue-
nit flobor-thomia. ¶ Alterius nota qd per faciē tornatilem
intelligit. A. macrā faciē ⁊ exarnatā cuius color: tēdit ad ci-
neritiūz ⁊ assimilāt faciē mortue: tunc denotat debilitas
virtutis: qd illic non sit spirit⁹ neqz sanguis. Cū ergo vi-
na apparente subtili aut ignea faciē ēt a principio morbi ap-
parente tornatili colerica mā denotet ⁊ debilitas virtutis
a flomia cauēdū ē. Quare aut in die quietis interpolate fe-
bris sit siēda minutio ⁊ hī die porisimi: nota ē cā ex dictis.

Dispōnez quoqz tremoris pñdera: qm cum tremor
fuerit fortis a minutōe tibi cauēdū erit. Ampli⁹ sangui-
nis qui egredit colorē attēde: ⁊ si fuerit subtilis albedini
attinēs ipsuz illico retine. Et sūmope tibi caue ne egruz
ad vnam duarū perducas reruz. s. humorū colericoruz
ebullitionez ⁊ frigidoruz cruditatez.

¶ Nūc ponit aliū can. docētē vitare flobothomiā rōe
alterius accidētis: dicit qd cōsiderare debes tremorez: qd
tremore exite forti cauēdū ē a flobothomia. Cōsideres ēt
color: ē sanguinis egredientis p flobothomiā. Nā si fuerit
subtilis attinens albedini statim retine ipm ne fluat: vnde
sūmope caueas tibi ne egruz pducas ad alterā duarū rerū
s. humorū flegmaticoruz cruditate aut colericoruz ebullitōz.

¶ Pro parte nota qd tremor: pōt dici fortis: aut qd valde
intensus: aut qd valde longus. Si sit intensus tunc catur
a materia colerica acuta mordaci dispersa supra sensibile
mēbrū in quo nō cōuenit flobothomia cū mā sit colerica a
sanguie separata. Si aut sit tremor: fortis qd valde lōgus:
qd ppter talē tremorē fortē debilitat virtus ne debilitas
iungat debilitati oz cauere a flobothomia. ¶ Alteri⁹ no-
ta qd si sanguis sit subtilis attinēs albedini: denotat ipsuz
attēstari flegmatici: ⁊ sic ē a minutōe cauēdū. Si ēt sit sub-
tilis ⁊ citrinitati attinēs: tūc ēt nō cōuenit flobothomia.

¶ Alterius nota qd sicut coleric⁹ humor: non tēpat⁹ cum
sanguine vel per sanguinē tāquā p frenū ducēdo se ad ca-
loē intēsiōe ebullit: sic etiā flegmatic⁹ hūo: nō tēpat⁹ a
calido p partes fridas ⁊ terreas veniēdo ad āplioe frigidū
tate incrudat. ¶ Alterius nota qd stante peccato illoruz

humorū ⁊ nō sanguis a minutōe sine flomia cauēdum ē.
Cūqz in febre te oportebit flobothomare nō atten-
das qd quidā dicit. s. qd nō est bonū vt post quartuz di-
ez fiat: qm bonū est vt fiat etiā si sit post quadragita di-
es: ⁊ hoc fm sentētiā Gal. l3 premittere ⁊ preparare sit
meli⁹ cū significatōes certe fuerit. Qd si i hoc erratū fue-
rit quacuqz hora iueneris egruz ⁊ oportuerit flobor-
thomia ipz post qz decē rez sollicitudinē habueris. Multo
tēs pterea flobor-thomia i febribus licet necessaria nō
sit efficit vt natura fortis fiat super materiaz ppterea qd
eaz efficit paucā: ⁊ hoc quidez cum fuerit figura ⁊ etas ⁊
virtus ⁊ reliqua talia vt permittat.

¶ Nūc ponit aliū can. dicit qd cū in febre egeas flobor-
thomia nō attendas dictū quorūdā dicitur flobor-thomia
nō esse siēdā post diē quartā. Nā bonū est eam ēt facere
post diē quartā fm sintz Gal. l3 premittere flobor-thomia
aut ipsaz pperare ad faciēdum sit meli⁹ appentib⁹ certis
significatōib⁹. Si tñ errat sic qd nō sit facta flobor-thomia
⁊ debeat fieri: quacuqz hora videris ipsam necessariā fac-
tā sollicitudinē hēas decē rez de quib⁹ facta ē mērio tāqz
de significatōib⁹ eūonez ca. iij. de qñ ⁊ qualiter eūare oz.
¶ Dicit 2º qd l3 flobor-thomia multoties nō sit necessaria in
febre: facit tñ nām potentē esse supra mān paucificādo ma-
teriā habitudine toti⁹ etate virtute ⁊ alijs pñentiētib⁹ flo-
bor-thomie. ¶ Pro parte nota qd stante peccato sanguis qz to-
citi⁹ sit flobor-thomia tāto meli⁹ est: qd sanguis i pcessū ma-
gis malignat ⁊ ineptior reddi expulsiōi eo ēt qd virt⁹ red-
dit debilioz. ¶ Secdo nota qd stante peccato sanguis cete-
ris parib⁹ nō solū post quartū dicit flobor-thomādū: imo
multoties post 40m cū inuamētū sequat. Inmo multoties
in prin⁹ nō puenit flobor-thomia s3 in pcessū sic: qd aliqñ in
prin⁹ hūo:es nō sunt apri educi p flobor-thomiā. In pcessū
aut pnt ēē habiliores: qd sanguis aptus educi p flobor-
thomiā. ¶ Alteri⁹ nota qd l3 flobor-thomia multoties sit ne-
cessaria rōne febris vel rōe materie febris nō pueniret flo-
bor-thomia: qd tñ sanguis est multū grauās virtutē: vt vir-
tus reddat pterio: supra mān digerēda puenit flobor-
thomia. Exēpli cā vt figs patit tertia cū dñio sanguis: tūc
l3 in tertia rōne pprie mae non pueniret flobor-thomia:
rōne tñ sanguis peccatis vt nā reddat pterio: supra cele-
ram: flobor-thomia ppetit. Itē supposito adhuc qd mā san-
guinea nō sit multa: timore tñ pueris dñis sanguis ad nāz co-
lere vt sanguis eūetur puenit flobor-thomia.

In febre autē sanguinea necesse ē vt eūatio fiat mi-
nutōe nō superflua in principio ⁊ supflua cuz affuerit ma-
turatio febris que multoties remouet in hora flobor-
thomie. Tibi quoqz cauere debes a minutōe in pplexione
vehemētis frigiditatis ⁊ in regionib⁹ fortis frigiditatis
⁊ in hora fortis doloris ⁊ post balneū resolutum ⁊ post
coitū ⁊ in etate que ē minor. xliij. annis quāto plus po-
teris: ⁊ in etate senū quāto magis poteris nisi in figura
pñsus fueris ⁊ in soliditate musculoz ⁊ venaruz ampli-
tudine ⁊ earuz repletōe ⁊ colorū rubedine. hos nāqz ex
adolescētibus ⁊ senib⁹ flobor-thomare audebis. Adole-
scentes tamē fm ordinē ad flobor-thomādū paulatiz p-
uehere debes cuz pauca minutōe. In corporib⁹ quoqz
fortis maciei ⁊ fortis grossitiei ⁊ raris ⁊ albis ⁊ lassis ⁊ ci-
trinis sanguinē non habētib⁹ a minutōe tibi quantuz
plus poteris cauere debes.

¶ In parte pñti Aui. ponit aliū can. spālez: dicit qd in
febre sanguis necessaria est eūatio nō supflua in principio: ⁊
supflua cū apparet maturatio mae febris q multoties re-
mouet i hora flobor-thomie. Dicit vlti⁹ qd cauēdū ē a flo-
bor-thomia in pplone multū frida ⁊ in regionib⁹ fridis ⁊ in
hora fortis doloris ⁊ post balneū resolutiū ⁊ post coitū ⁊
quāto plus potes i etate minori. xliij. annis ⁊ i etate senili
nisi pñsus fueris de figura ⁊ soliditate musculoz ⁊ venaruz
āplitudine ⁊ multitudine ⁊ eaz repletōe ⁊ coloris rubedi-
ne: tales eiz audebis flobor-thomare. Adlescētes autē de-
bēt paulatine ad minutōez pmoueri: pº minutionē faciē-
do paucā. Dicit ēt qd quāto plus potes debes vitare flo-
bor-thomiā i corporib⁹ macris ⁊ crassis raris ⁊ albis ⁊ las-
sis ⁊ in citrinis non habētib⁹ sanguinez.

**Dubitatur circa partes an in pñci-
pio febris sanguis siēda sit maior: eūatio qz in pcessū?** Affir-
matue arguit sic: In sanguie nō expectat digō: ergo rē.
Cōsequētia nota ⁊ anis p3 pº quarti ca. de cura putridaz
in gnāli dū dicit: Et scias qd flobor-thomia qñ est itērio san-
guis nō est de genere ei⁹ i qua expectat digō. ¶ Secdo ar-
guit sic: Antēqz corpa cadāt i morbos āplio: puenit flobor-
thomia qz postqz actuali egra sunt: ergo etiā i se. sangui-
nea in prin⁹ āplio: cōpetit flobor-thomia qz post in pcessū.
Antecedēs

Et iuxta hāc litterā ne
gatiuā intellige ē duplex
genus febrū nō putridaz
in quib⁹ ppetit flobor-
thomia. Primum est effimera
ex oppulsiōe: ⁊ pro hoc
vide Gal. octauo de ige-
nio sanitatis. c. iij. para-
pho illo: Necesse ē vt ad
iuuenus nām ⁊ c. Secdo ē
sinocha inflatua sine pu-
tredine quā de genere effi-
mere reputat Galien⁹ no-
no cūsdē. c. v. parapho il-
lo: Reuertor igitur ad pri-
mā intētiōz sinocha ⁊ c.

De hoc etiaz meminit
Aui. pñtia quartū tractatu
secdo. c. vij. parapho illo:
Cū ergo exerceas eūonez
tūc pñdera hora interpo-
latōis ⁊ c. Et subdit: ⁊ nō
eūacues per fluxū vēris i
die pñdi neqz flobor-
thomes. Et cā dicit pōt esse
quadruplex. Prīa qd hora
quietis virt⁹ fortior est
ad tollerātam flobor-
thomie. 2º qd facta tali hora
getis non sic perducit ad
estuationē ⁊ ebullitionez
sicut si fieret hora poris-
mi. 3º qd periculosus ē si
mul sustinere debilitatem
que a paroxisimo ē ⁊ que
a flobor-thomia. 4º qd in
paroxisimo interpolate fe-
bris mā mouetur a venis
vbi ē ad mincras febris: ⁊
flobor-thomia si tūc fieret
hāc retraheret i venas: ⁊
de interpolate forte pñnuaz
efficeret febrē: quare ⁊ c.

Antecedens superius tactu. t. sequentia. Ita antequam cor-
 pora sint actuali egra copiosior copet flobothomia: eo
 qd nodu sanguis malignat. Dum aut actuali egra sunt
 cu sanguis malignat: tunc no tanta couent flobothomia
 sicut ante. Sicut cu in prin. fe. sanguinis cotingat sangui-
 ne malignari plusquam in pcessu: et in pcessu magis inten-
 sa putrefactione putrefieri: id in prin. intensior copet flo-
 bothomia. ¶ Tertio arguitur sic: In febre sanguinea in
 principio couent flobothomia vsqz ad sincopim: ergo in
 principio superflua flobothomia fieda e. Cosequentia nota
 e: et ans est Gal. nono terap. ¶ Quarto arguitur sic: San-
 guis sub ppria forma manes e parior expulsiōi colera qz/
 tuciqz digesta: igit in pposito isto no e expectanda diges-
 tio. Ans p tato tū cu sit humor: teperatus respectu illius
 colere. Tenet pna: q: i colera sic digesta no aplius expecta-
 tur digō. Ad parte opposita e Aui. i tertu. ¶ Pro dubio
 nota qd sanguis pot peccare i quato: pot etiā peccare i qli.
 Si aut peccet i quali aut est p admixtionē alicuius humoris
 aut p extractionē in seipso facta nullo sibi alio amirto. Si
 pmo: aut hic humor extraneat ipz qualitatiue qz calefa-
 cit aut ifrigidat: aut ex pte modi substātie qz subtiliat vel
 igrossat. Secdo vero mo extraneat sanguis vel pp intrin-
 seca cam vel extrinsecā si per cas pdictas alterat aut i mo
 substātie mutat aut i qualitatis manifestis. vel 3o qz pu-
 trefit et disponit ad sue forme corruptōes. Qui modi extra-
 neationū colligunt p primi ca de humoribz ad picipiū.
 Aliud e peccatū sanguis i quato dato qd no peccet i quali
 saltē peccato notabili. Ex isto vt et tagit exposito: p3 dif-
 ferētia iter sanguinē et alios humores. nā cum sanguis sit
 humor: tpatus et nā dilect: ipso aucto sim quātitate non
 fit ei qualitatiue extraneatio: necessario: s3 alijs humoribz
 auctis: cū sint distēpate pponis etiā qualitatiue mutant.
 Itō ergo fit ipozū peccatū sim quātitate quin fiat p3 qua-
 le nisi forte sanguine eoz refrenate: sicut p3 i plectoica di-
 spofitōe i qua e peccatū quātū oium humorū no existente
 peccato qualis vt sanguine moderatē dictos humores ne
 ad malā deueniant qūitate. 2o premitto febrē sanguineaz
 duplicē esse. s. sine putrefactōe et cum putrefactōe: vt p3
 prima quarti. c. de febre sanguinea. In febre aut sanguinea
 sine putrefactōe que synocha istatiua appellat e peccatū
 quātū et no qualis notabilē. In febre vero cū putrefactōe
 qd synochē appellat e peccatū qualis dato qd quātū et qua-
 lis possit cotingere peccatū. ¶ 3o nota digestiōe esse du-
 plicē. s. in nocitūo et iuuatiūo. Digestiō iuuatiūo non e nisi
 pparatio materie iuuantiū vt tandē in nutriti nāz ducat.
 Digestiō in nocitūo no est aliud qz pparatio mae nocitiue
 siue hec sit pparatio qua nociua mā ducat ad benignū si-
 ue hec sit pparatio materie ad expulsiōe. ¶ Istis notatis
 fit hec pna cōclō. In febre sanguinea sanguine solo quato
 peccante no e expectanda digestiō. Hec cōclō fit p mēte
 Aui. pna quarti allegato. c. Propterea persuadetur pro-
 positio sic: Stante tali peccato est sufficienter aptus edu-
 ci: ergo et. Antecedens notum est ex quo est peccatum so-
 lum quātitatiue: pna nota e. ¶ Cōclō: stante solū peccato
 sanguis i quali no e minuēdū sed e expectada maturatio.
 ¶ Probat q: tali stāte peccato sanguinis: sanguis e ineptus
 educitōi: igit et. ¶ Cōclō: stante solū peccato loq-
 mur qualitatiuo quo sanguis disponit eūatiōi. ¶ 3o cō-
 clusio: stante peccato sanguinis quātitatiuo et qualitatiuo
 minorādū e a principio et in pcessu eradicandū. ¶ D3 cōclō
 quo ad parte primā: q: cū sanguis sit multus vt virtū sit
 potētiō: supra mām: mā e minoranda. Itō ergo e eradicā-
 da nisi cū debite sanguis sit dispositus educitōi. In pro-
 cessu vero maturatiōe facta couent flobothomia copio-
 sa totā eradicans mām tāquā educitōi paratā. Et ista ter-
 tia cōclō fit p intellectu partis pntis. Loquit ergo Aui.
 de febre sanguinea cū putrefactōe sanguis et peccato qzti.
 Istis cōclusis omittendo multa p3 responsio ad obiecta
 oia. Ad primū enim rnsū e per vna ex cōclōnibz. Ad ali-
 ud et p prehabita p3 rnsio. p3 etiā que digestiō puenit san-
 guini et que non. ¶ 1o notandū qd aliqua eūatio pot dici
 superflua: p qd plus eūat de mā qz sit eūandū: et hoc mo-
 sumit superflū in pnti. 2o mo pot dici superflua qz eua-
 cuans totū humorē: et per cosequēs supflua respectu eua-
 cuatōis minoratiue saltē sim plurimū: qz cotingit aliquā-
 do eūatiōe eradicantē minorē eē eūatiōe minoratiua. 3o
 p eūatiōe superflūā possumus intelligere eūatiōe ad quā
 se quit vltima debilitas virtutis: de qua et no intelligit in
 pnti. 4o p eūatiōe superflūā possumus intelligere eua-
 cuatiōes que fit vltra aliquale posse virtutis: qz ad ipsam
 sequit aliquale debilitas cū sufficienter eūat mām peccan-
 tē: de qua intelligit in pnti. ¶ Der eūatiōe etiā superflūā
 possumus intelligere eūatiōe multā que superfluit respe-
 ctu pauce eūatiōis: et hec expositio teneat. ¶ 3o nota qd
 ex parte cocipit hanc eūatiōe eē fiedam i statu: i quo mā
 e summe digesta: vt colligit prima quarti. c. 3o. Et hoc cō-
 tinet veritatē cū nā no tenet ptunc eūare per nares: aut
 aliā regionē. ¶ Alterius nota qd hec dictio q: pot ad duo
 refert. p ad febrē vt dicat: que. s. febris multoties remo-
 uetur in hora flobothomie. s. in pcessu et copiose et post di-

gestione materie. Et notater dictū e multoties qz quoties
 sanguis ppriā seruauerit naturā: et bñ digestus e. Quan-
 do vero sim parte sit mutatus ad nāz alterius humoris cō-
 tingens e febrē no cessare flobothomia: aut remanēte mā
 solone ventris educēda: aut alia regione per farmacū. 2o
 pot refert ad ly maturatio: et e sensus qd maturatio mul-
 toties remouet in hora flobothomie. Itā facta ista flobo-
 thomia stante isto peccato colere aut flegmatis contingit
 fieri inrudationē aut colere ebullitiōe. p3 relatio tāquaz
 verior: teneat. ¶ Alterius notādū qd a minutide saltē copio-
 sa i cōplone calida aut frigida cauēdū e. In frigida tāquā
 debilitati et apta magis ledi cū flobothomie sit per se ifrigi-
 dare sanguinē paucificando spūs. In cōplone calida timē-
 tes ebullitiōe: flobothomia ergo vitare debem: per ca-
 lidā colericā intelligēdo et calidā in quato et quali: qualis
 e sanguinea. ¶ Nota vltari qd in regiōe multū frida cō-
 muniter a flobothomia: e cauēdū ne paucificatio caloze et
 spū vchemētis aeris frigiditas illa corpa debilitet et mor-
 tificet. Et notater dictū e cōiter qz quedā sunt corpa illa-
 rū regionū que multiplicant sanguinē multo existente fri-
 gore aeris que etiā copiosam possunt sustinere flobotho-
 miā. In regionibus ergo frigidis corpoz pitate posita a
 flobothomia cauēdū e ppter cam assignatā. Cōsimiliter
 etiā in regionibus valde calidis ppter paucitatem sanguis
 et spūm et ppter ebullitiōis timorē. Et de per se plus est
 vitada flobothomia in regione frigida qz calida. In qui-
 busdam tñ corpbz rōne effectz per accidēs cotingētis vt
 tactū e: pot fieri flobothomia sanguine multuz exaucto.
 ¶ Alterius nota qd in pnti parte reperit triplex lfa. Una
 dicēs: et hora fortis coloris cuius cā e snia habite partis.
 Alia vero dicēs doloris que pot exponi tripliciter. Uno
 mo doloris. s. virtutis aie valde pstratiua ne dbilitas iū-
 gatur debilitati: et sic a minutione saltē copiosa cauēdū e.
 2o p dolorē intelligere possumus dolorē a mā flegmatica
 et viscosa procedētē qualis e colica passio pcedēs a fleg-
 mate viscoso et vitreo in quo vt notū e non couent flobo-
 thomia. Sed dū Gal. pna affo. cōmēto 23o vult qd in for-
 ti dolore nulla e melior medicina qz flobothomia: istud cō-
 tint vtz materia existēte sanguinea i fluxu ad dolētē ptē
 de qua no loquit pns expositio. ¶ Der fortem dolorē 3o in-
 telligere possumus no solū fortē ex pte intēstionis tristis
 sensationis s3 fortem respectu pstratiōis virtutis qz pster-
 nat virtutē: et de hoc loquit Aui. Cui cā e qd vel in tali cō-
 peteret flobothomia copiosa de qua hic loquit: et hoc no:
 qd virtutē psterneō pduceret ad mortē. Itēc etiā de no
 copiosa cōtinet verū eo qd ista no sufficeret ad diuertēdū
 materiā a mēbro dolētē: imo in illo cāu applicada sunt mi-
 tigantia dolorē et resonētia virtutē. ¶ Alterius nota qd p
 balneū resolutū Aui. intelligit balneū aque notabilē cali-
 de in quo magna mora cōtracta e qz qd calefaciēdo et potē-
 ter agēdo resoluēdo spūs et sanguinē in vaporē valde debi-
 litat virtutē: id no statim sequi d3 flobothomia ne debili-
 tas iungat debilitati: ne etiā corpus ad nimia ebullitiōe
 perducat. ¶ Post vero balneū mollificatiū i quo paruam
 morā cōtrahit infirmus tāquā post rē liquētem et disponē-
 tem humores eritū couent flobothomia. ¶ Alterius no-
 ta qd post coitū saltē superflūū no e faciēda minutio ppter
 debilitatē contingētē ex coitu et percussioe ex eodē pue-
 niētē ne fiat ebullitiō. etiā in die coitus no d3 fieri flobo-
 thomia saltē ppter p motionē et agitatiōe factā: et hoc re-
 gulariter opando. ¶ Alterius nota qd in etate senili potis-
 sime debem vitare flobothomiā quātū possumus propter
 paucitatem sanguinis et spūm. In etate vero puerili vitada
 e flobothomia eo qd primū calidū illi etatis agit osuēdo
 multū de humido apto resolutōi tanqz aereo eo etiā qd il-
 la corpa egēt multo sanguine vt nutriat. In etate vero me-
 dia et magis in etate iuuetutis sanguine erite multū calido
 et corpe no parato resolutōi pot fieri flobothomia multa.
 ¶ Alterius nota qd si expedit fieri flobothomiā in his phi-
 bitis etatibz quedā pferāda sūt. ¶ Dno figurā: intelligēdo
 p figurā corporis maciē aut carnositatē: per soliditatē mu-
 sculoz intelligēdo quādā duriciē ex multo spū et humoribz
 b3 cotingētē: per amplitudinē venaz intelligēdo āplitudi-
 nez denotatēz calorē et denotatēz mām multā extēdentē:
 per rubeū colorē intelligēdo rubeū colorē in facie et ambitu
 toti apparētēz. Que oia cū significāt virtutis pstantiā et
 sanguinē abūdare: significāt sanguinē pntire flobotho-
 mie. ¶ Alterius notādū qd adolescētēs ordinate pmouēdi
 sūt ad flobothomiā: vt p fiat pauca: deinde maior: ne ex
 multa flobothomia psterneat virtū qd pot amplior fieri i p-
 cessu iā corpe assueto flobothomie ampli? solidato et for-
 tificato. ¶ Alterius nota qd corpa valde macra no sūt flo-
 bothomāda ppter paucitatem sanguis et spūm eo et qd ea
 vplurimū sūt colerica i quibz ex flobothomia iuxta pha-
 bitū colere timem ebullitiōe fortē. f. ortiter et crassa no
 sūt flobothomāda: qz vplurimū sūt frida: ne etiāz inani-
 tis venis pp flobothomiā suffocatio et caloris oppōsiō p-
 quat. Alba et et laffa et hites carnes lassas non dēsas nec
 pparatas: vt paucificato calore et spū si sūt flobothomāda:
 in poptu est cā. Citrina et corpa et abūdātia colera et in

Hinc videt aduersari
 Gal. nono de igenio sani-
 tatis. c. vij. vbi dicit qd fri-
 giditas et humiditas ac-
 ris e significatio qd flobo-
 thomia pueniat. Etā scri-
 bit Aui. scda primi doctri-
 na scda. c. xj. qd i locis ba-
 bitabilibz frigidis morā-
 tes sunt fortiores et auda-
 cie maiores et melius di-
 gerētis: igit merito in san-
 guine abūdare debet et flo-
 bothomijs qzqz indigere
 et cas bene ferre et. S3 in
 die qd isti intelligit de aer-
 re siue regione cui frigus
 no sit penetrās sed circū-
 stans corpoz fortificās in
 tus calorē imatū: et hoc
 casu puenit frequētē flo-
 bothomia. In aere antez
 siue regione cuius frigus
 corpore inhabitatū forti-
 ter penetrat remittens vint
 inati caloris vias cōstrin-
 gēs et humores ppingēs
 reguli non copetit flobo-
 thomia: quare et.

Scias qd in venis no-
 tabiliter macroz sepe san-
 guis superabūdat et e co-
 piosior qz i venis pignū
 vt experiētia notat in por-
 co macro et alijs qñ occi-
 ditur: et huius cā pot esse
 vel qd fortitudo caloris i-
 nati sufficit digerere ma-

grā cibi quantitate: qui si nutritius & hūidus fuerit a leui cā nō colorizabitur sanguine i venis multiplicabitur vel qz vehemens mēbroz siccitas prohibet ex sanguine plimū vniū & inuiscari mēbris macris. manet ergo i venis: & dū occultat vel superabundat vel vias oppilat dimittit dū ē per flobothomiam nō obstante macie: macie dūz bene tenduntur & in grossantur:quare &c.

sanguine paucificata quātū possibile ē debēt evitare flobothomiā. Et hic per nō habentia sanguinē intelligere possimus macra: crassa: rara: alba: lasa & citrina.

Amplius i corporibz que plixas perpessa sūt egritudies caue tibi a flobothomiā nisi sanguis affuerit corruptio q te ad hoc perducatur: qm̄ tūc flobothomabis ea. Et cōsidera sanguinē: & si ipsuz videris nigrū & spissuz extrabe eū: & si ipsuz videris albū & subtilē eū illico constringe: qm̄ in ipso existit vehemens timor.

¶ Hunc Aui. ponit aliū cañ. dices qz i corporibz hūribz valde lōgas egritudies caue a flobothomiā nisi ad hāc faciendā pducatur corruptio sanguis. nā tunc facias flobothomiā vīso sanguine nigro spisso. vīso autē albo subtili statz pstringe. nā in eūando talē timor: est. ¶ Hō parte nota qz corpora passa valde longos morbos: aut et̄ ifestata a longis morbis qz valde debilitata nō sunt flobothomada ppter debilitatē virtutis: aut ppter mām grossaz flobothomie inceptā nisi ad sit corruptio sanguis ppter eūonem solitā retētā: vt mēstruoz emoroidaz & similiū. In his eīz casibz puenit flobothomiā: vt hec corruptio remoueat apparetē sanguine nigro aut spisso. Nā cuz sanguis declinat ad quādā rubedinē obscurā: si appeat niger & spissus denotat corp⁹ ex spissitudine nō aptū resolutōi. Denotat et̄ humorē nō multū recedere a nā sanguis cū sanguis tenet ad nigrū: ideo secure pōt flobothomia fieri. Sanguine vero exite albo & subtili cum denotet paucitas sanguis & spūuz & corp⁹ aptuz resolutōi: timor: est in eūando ipm̄ ne debilitas nimia corpori cōiungat.

¶ Minutōe preterea tibi cauere debes super cibi repletionē ne materiā non maturā ad venas trahas loco eius qd̄ ab eis euacuasti.

¶ Hūc Aui. ponit aliū cañ. dices qz tu debes tibi cauere ne fiat flobothomia stomacho exite repleto cibo ne māz idigesta trahas ad venas. Ad intellectū partis dubitat.

Utrum stomacho repleto cibo flobothomia facta materia idigesta trahatur ad venas.

¶ Nota qz nulla est causa talis attractōis: ergo &c. Cōsequētia nota & antecedēs patet. ¶ Hāz primo inanitio venarū nō est causa attractōis cuz vne essent ante hoc magis plene debito. Nō eīz virt⁹ est talis attractōis cā cuz virtus non idigeat recōpensā sanguine exite ampliori debito: nō etiā ratione vacui cuz adhuc stet repletio debita venarūz.

¶ Secūdo arguit sic: Corpore habente talē repletionē sanguinis quātā ē cū sit flobothomia si repleat cibo nō trahitur mā indigesta: ergo &c. Ans ē cōcessum cōiter. Tz pna cū sit vrobiz repletio cōsimilis. ¶ Tertio sic: i famelicis cibo repleto nō trahit mā indigesta: ergo &c. Ans videtur notū satis: & tenet pna qz cū sit inanitio maior: dz etiā fieri attractio. ¶ Ultimo arguit sic: Si dictū Aui. eēt verū sequeret qz nullū corpus posset vere resumī. pns ē contra dicta auctoz. Et arguit pna: qz assumpto cibo virt⁹ mēbrozū inanita partē indigestam attraheret. Ad oppositam partē ē Aui. i cañ. pnti. ¶ Hō dubio pno pmitto qz notanter dictū ē super repletionē cibi & nō assumpto cibo: qz stomacho repleto cibo: stomacho quasi post repletionē fastidito: mēbra melius pnt indigestā attrahere mām. sed exite cibo pauco in stomacho aut tēpore pauce quātitatē reddidit stomacho avarus i detinēdo cibū: id mēbra nō pnt sic attrahere mām indigestā. Itē cōcessum ē fieri flobothomiā cibo exite in stomacho vt inferius dices. 2º pmitto attractioē fieri a virtute a calido & a vacuo. 3º pmitto qz quātūqz peccās educat mā etiā iuuās educit: & cōueniens siue peccet fm̄ quātitatē siue fm̄ quale. Est etiā supponendum qz si in aliquo cōcauo teneat aliquid liquidū quātū: cūqz sit pleni euacuata aliqua parte extrema quasi totus liquo: ponitur in motu vt notū ē. Quibus suppositis ponatur cōclō rīsalis. Quod stante repletioē stomachi nō ē fīda flobothomia ne agitec mā exis in stomacho & corūpāne etiā rōne vacui ppter exitū sanguinis attrahat mā cibalis indigesta. Itē cōclō p3 rīso ad pūmū obiectum.

¶ Ad 2º de famelicis dicens qz cibo assumpto tpe famis: qz stomachus ē valde avarus in detinēdo: mēbra nō attrahunt cibū indigestū. Et si ponat stomachi repletio nō ē in cōueniēs ad mēb: a indigestā duci materiā. ¶ Ad vltimū negat pna. Ad punctum dico qz corpora conualescētia si sumant debite cibum stomacho exite cupido i detinēdo ipm̄ mēbrū nō attraheret mām indigestā. si vero fiat repletio stomachi: nō ē in cōueniēs tūc trahi mām indigestāz.

¶ Et oz ē vt tibi caueas ab ea i repletioē stomachi & uestinorū facta ex fece iā psequuta & ppinq: imo i eā eūando stude: & illd̄ quidē qd̄ ē in stomacho aut corā eo vomitu: & qd̄ i testis inferioribz quo poteris & si nō alio saltē distēri. Caue preterea tibi ne fastiditū stomas: fz plōga ipz ab hoc vt ei⁹ fastiditū digerat. Et tibi et̄ caue ne subtilitatez sensus oris stomachi hntē aut ipsi⁹ debilitatē flobothomes

& infelicē ex gnātōe colere rubee i ipso: huiusmodi nāqz sibi cauere dz: a nimia quoqz audacia i minuēdo sibi cauere dz & pprie cū est ieiunus. Sensus vero subtilitate oris stomachi hntēz dignosces ppterea qz mordacitua traicere ei nocet. Et habentem oris stomachi debilitatē cognosces ex desiderij ipsius debilitate & doloribz oris stomachi. Et hntē os stomachi aprū receptōi colere rubee in quo ipsa multū generat dignosces ex perseverantia nauisee ipsi⁹. ppterea qz colera quaqz hora vomit & ex oris ipsius amaritudine. Istis nāqz cum flobothomati fuerint oris stomachi conseruatōe non premittā accidet inde timor magnus & quādoqz moriūtur inde.

¶ Hūc Aui. ponit cañ. aliū repetēdo ptractū dices qz statē repletioē stomachi ex cibo etiā statē fece pfecta. i. antiqua: aut etiā d nouo facta ex cibo tibi caue a flobothomia: imo remoue primo fecē & repletionē stomachi. Repletionē stomachi vomitu: aut qd̄ ē corā ipso. Cōtentū autē in intestinis inferioribus sū nō cū alio poteris euāre eūa saltē cū clisteri. Dicit: qz cauere debes ne euacues fastidium: sed expecta ad faciendū flobothomiā vsqz quo mā facies fastiditū digerat. Caue etiā ne flobothomes hntem os stomachi sensibile aut debile. Et etiā nō flobothomes infelicē & pprie ieiunū ppter gnationē colere: aut ppter pntiā colere rubee in stomacho: quā sensibilitatē oris stomachi cognosces: qz si ille comedit aut bibit mordacitua nocēt sibi. Debilitatē vero stomachi comprehendēs ex dolore oris stomachi: & deiectionē appetitioni colere: aut multiplicationi cognosces ex psequente nausea: & qz qualibet hora vomit colera: & qz hz os amarū. In quibz corporibz habētibz tale os stomachi nō pntiā pseruatione si fiat flobothomia accidit ex ipa timor magnus: & qzqz moriūt inde. ¶ Hō intellectu pnti nota qz fece exite noua vel antiqua in intestinis eūandū ē ante flobothomiā ne mēbra inanita trahant māz fecalē versus se. ¶ Secūdo nota qz hec lra aut corā eo: pōt dupl exponi notando qz per repletionē intelligere possum⁹ repletionē aut a cibo factā: aut ex humoribz: quocūqz sit pº ē eūandū ne mā indigesta trahatur ad venas. Intelligit ergo per id qd̄ ē i stomacho humores in posit stomachi exite: p illud autē qd̄ ē corā eo intelligit cibū qui nō ingressus ē substantiaz stomachi: sed adheret stomacho: id dicit corā eo: aut p illud qd̄ ē in fundo stomachi: & per illud qd̄ ē corā eo itelligit existens in ore stomachi. ¶ Tertio nota qz illud qd̄ ē in stomacho ē vomitu eūandū tanquā citioz & faciliōr euacuatiōe. Illud enim qd̄ ē in intestinis inferioribus de fece antiqua aut noua: ē saltem euacuandū clisteri aut laratino. Et vbi materia exite in superioribus non confert clisteri: ē sar macum sumendum per os.

Dubitatur an in habente fastidium sit expectandū quousqz digerat fastiditū.

¶ Nota qz nulla est causa talis attractōis: ergo &c. Cōsequētia nota & antecedēs patet. ¶ Hāz primo inanitio venarū nō est causa attractōis cuz vne essent ante hoc magis plene debito. Nō eīz virt⁹ est talis attractōis cā cuz virtus non idigeat recōpensā sanguine exite ampliori debito: nō etiā ratione vacui cuz adhuc stet repletio debita venarūz. ¶ Secūdo arguit sic: Corpore habente talē repletionē sanguinis quātā ē cū sit flobothomia si repleat cibo nō trahitur mā indigesta: ergo &c. Ans ē cōcessum cōiter. Tz pna cū sit vrobiz repletio cōsimilis. ¶ Tertio sic: i famelicis cibo repleto nō trahit mā indigesta: ergo &c. Ans videtur notū satis: & tenet pna qz cū sit inanitio maior: dz etiā fieri attractio. ¶ Ultimo arguit sic: Si dictū Aui. eēt verū sequeret qz nullū corpus posset vere resumī. pns ē contra dicta auctoz. Et arguit pna: qz assumpto cibo virt⁹ mēbrozū inanita partē indigestam attraheret. Ad oppositam partē ē Aui. i cañ. pnti. ¶ Hō dubio pno pmitto qz notanter dictū ē super repletionē cibi & nō assumpto cibo: qz stomacho repleto cibo: stomacho quasi post repletionē fastidito: mēbra melius pnt indigestā attrahere mām. sed exite cibo pauco in stomacho aut tēpore pauce quātitatē reddidit stomacho avarus i detinēdo cibū: id mēbra nō pnt sic attrahere mām indigestā. Itē cōcessum ē fieri flobothomiā cibo exite in stomacho vt inferius dices. 2º pmitto attractioē fieri a virtute a calido & a vacuo. 3º pmitto qz quātūqz peccās educat mā etiā iuuās educit: & cōueniens siue peccet fm̄ quātitatē siue fm̄ quale. Est etiā supponendum qz si in aliquo cōcauo teneat aliquid liquidū quātū: cūqz sit pleni euacuata aliqua parte extrema quasi totus liquo: ponitur in motu vt notū ē. Quibus suppositis ponatur cōclō rīsalis. Quod stante repletioē stomachi nō ē fīda flobothomia ne agitec mā exis in stomacho & corūpāne etiā rōne vacui ppter exitū sanguinis attrahat mā cibalis indigesta. Itē cōclō p3 rīso ad pūmū obiectum.

¶ Ad 2º de famelicis dicens qz cibo assumpto tpe famis: qz stomachus ē valde avarus in detinēdo: mēbra nō attrahunt cibū indigestū. Et si ponat stomachi repletio nō ē in cōueniēs ad mēb: a indigestā duci materiā. ¶ Ad vltimū negat pna. Ad punctum dico qz corpora conualescētia si sumant debite cibum stomacho exite cupido i detinēdo ipm̄ mēbrū nō attraheret mām indigestā. si vero fiat repletio stomachi: nō ē in cōueniēs tūc trahi mām indigestāz.

Hunc egritudinē seu hanc colere effusionē in stomacho pmerorant nobis Anacris tertio colligis caplo. xxij. cum dicit: Ab ala pplexio calida mālis sit ab humoribz colericiis &c. Colera autē genita in stomacho ab illa que sibi ifundit dicitur ex ipsi⁹ colore: vt pnti Gal. scdo de cōplexionibz. c. xviij. para pho illo: Cū i alio ius stomacho generat colera & c. lege ibi.

De hac subtilitate siue sensibilitate nīmia oris stomachi mēminit Gal. quarto d accidētū & morbo caplo. xij. parapho illo: Ex mēbris nullū tāuz hz sensum &c. De debilitate autem Aui. i. 3º tractatu scdo. c. iij. de debilitate stomachi qd̄ in cōpū: Debilitas stomachi est nota dispostionis &c.

motu continuo multa est apta colera fluere: q: talis est i do/
lore continuo et continua afflictioe. Nota etia q: subtilitas
sensus oris stomachi apprehendit ex assumptioe mordacituz
leniu q alteri stomacho no inferit nocumentu. Itē pprehē
dit debilitas stomachi ex doloribz et debilitate appetitū cir
ca ipm. Hec eiz oia denotāt debilitatē virtutis et ipoten
tiā. Itē aptus ad recipiendū colerā pprehēdit: q: ppter
fastidientē colerā nausea pfeuerat: et q: et appeat os ama
ruz et q: si hora pellit colerā. Alteri notādū q: si pre
mittat hoz corpōz pseruatio magnū timor est: q: tū debi
litat q: ide aliqū moris sequit et magnū nocumentū.

Subtilitatē vero sensus hūti et debilitatē bucelle mū
di panis i rob acetoso bonū hūte odorē ifuse sūt dāde.
Et si fuerit debilitas pplonis fride sint iticte i aliquo qd
fit sicut aq cū zuccaro cū alesenati aut i sirupo mēte mu
scato aut i miua muscara postea minuat. Aprtudinē ve
ro gnātōis colere hūis ē mūdādus dādo i potu ei multi
tudine aq cale cuz sirupo acetoso: postea danē ei bucelle
panis ad māducādū: deū fiat vt parūp quiescat postea
minuat. Preparandū pterea ē vt qd ex bono sanguie re
solutū fuerit restauret si fuerit fortis cū assatura carnis
q fit sup pūnas: qm si digerit nutrit multū z bñ: verū/
tū oz vt fit pauca: qm stomacho pp flomā est debilis.

¶ Hūc Aui. docet succurrere nocumētis istoz. Et p^o
docet succurrere subtilitati sensus oris stomachi. 2° docet
succurrere aptitudini gnātōis colere. 3° ponit cañ. obser
uādū post floborhomia. ibi: aptitudinē vero. ibi: pre
parandū pterea. ¶ De p^o dicit q: hūti subtilitatez sensus
oris stomachi et ei debilitatē pferūt bucelle panis mūdi in
fuse i rob hūte sapore acetosuz et bonū odorez. Et si debi
litas fit ppter pplonez fridaz: sint ille bucelle itincere in aq
cū zuccaro et alesenati: aut in sirupo de mēta muscata aut
in miua muscata: postea vero minuat. ¶ Dicit 2° q: hūis
aprtudinē ad gnādū et recipiendū colerā mūdādus ē po
tando multā aquā calidā cū sirupo acetoso: deide dent si
bi bucelle panis ad comedēdū: postea quiescat et minuat.
¶ Dicit 3° q: pparandū est vt illud qd p floborhomia reso
lutū est bono sanguine restauret si floborhomat fit fortis
cū carne assata supra pūnas. naz si digerit nutrit bene et
multū. fit tū quātitas pauca q: stomacho est fact^o debilis p
pter floborhomia. ¶ Circa partē aliqū sūt notāda p^o q: per
bucellas itelligit qua frusta panis. ¶ Der panem vero mū
duz itelligit panes factū ex bona et mūda farina nō surfu
ratū. Et p^o i hoc caū uenit bucella et nō magna quātitas
panis ne stomachus ipleat et cib^o trāseat ad mēbra indige
stus. Opz et q: panis fit mūdus: q: stomachus magis i isto
delectat et cib^o i stomacho maiorē strabet morā. naz surfur
abstergēdo et mordendo aliqlez hz virtutē secessiua. ¶ Der
rob vero habem^o itelligere succū talr inspissatū vt valcat
pseruari: qd rob est acetosuz ex quo est factū ex re acetosa:
vt agresta amarilis et similibz. Sit tū acetosuz nō pūctū
acuitati pūgitine qle ē acetū vini: s; sit acetosuz pūctū sti
pticitati aut pūricitati qle ē agresta et nespila et filia: et pfer
hoc rob corrigādo os stomachi et pfortādo. Notāter et dz
ē factū ex re boni odoris: q: factū ex re d seipsa odorifera
sicut sūt poma siluestria et filia: aut q: in tali rob fit posita
res odorifera vt aq rosata. ¶ Alteri nota q: pplone exite
frida notāter uenit aq i qua fit positū zuccar aut i q po
nant alesenati. i. aliqū odorifera calida pfortatiua digōnis
q dī a Medue alesangina: id aliqū pille dicit a Medue ale
sangine. Has autem spēs possūm^o videre a Medue in de
scriptioe pillular. Et sirup^o de mēta muscata eduenit. nā
pūmo p mēta hz cōfortare stomachū: per muscū etiā calidū
aromaticū idem opatur. Adiuua vero nō ē aliud qz sirup^o
factus ex aqua et zuccaro et succo alicuius fructus: vnde
miua citonioz nō ē aliud qz sirupus citonioz. Adiuua autē
citonioz ē duplex. nā quedam ē simplex i qua nō sunt po
site alique spēs que dicit^o miua sine spēbus. Alia autē ē po
sita cū spēbus: et dicit^o miua cū spēbus. ¶ Der miua autē mu
scatā itelligim^o sirupū citonioz cuz speciebz que miua
calefaciēdo stomachum per aromatica cōfortatiua iuuat.

¶ Alterius pz q: multa aqua calida cū sirupo acetoso po
tata cōfert in apto gnātōni colere. Itā pūmo lauāt et du
cit iserius colerā a stomacho: et per sirupum infrigidantē. s.
acetosum corrigat malitiā colere et inspissat et ipsam eritū
ppat. Itē vigorat aliquatū stomachū. Adūdicato vō sto
maco dent bucelle panis ad comedēdū: supplē etiā infu
se i aliquo acetoso hūte bonū odore: vt magis vigoret sto
macū: vt nō recipiat nouā colerā: deide quiescat vt cibus
melius tangat a stomacho. ¶ Alteri nota q: cū floborho
mia nō enet eligēdo cū etiā i sanguine cōtineat multa spu
mosa substantia: id quelibet floborhomia bonū sanguinez
et substantiā spumosa eūans hz debilitare virtutē quaz
debilitatē possūm^o remouere exhibēdo bonū cibū: et sic
restauro deperditū. ¶ Alterius notandū q: per assa
turā carnis nō itelligit assatura que dicit carbonella: qz
carnes illo mō assate nō debite et tēperate assant: quia cuz

prune attingant valde partes carnis: ille partes multū as
santur nō coctis itermedijs. S; itelligit assaturā que fit
carnibz positis i veru: et moto veru circūquaz. Talis eiz
ē cōueniens modus assandi. nā applicato nige debite: cōue
niēter coquūt ptes interiores et extreme. idem talis modus
assandi dz ē paulatin^o et nō citus. Et talis caro conuenit
ratioe multoz. ¶ Pūmo q: ipa ē humida multa humidita
te nāli iclusa humiditate i medio ppter caliditatē circūstā
tem: et per pūis humiditatē intrinsecus claudētez. Itē gra
assationis ipa participat virtute stiptica corrigante et con
fortante stomachū. Itē si bñ digerat multū nutrit cuz sit ex
purgata a supfluitatibz per assationē. Et cū multū hēat d
humido substātifico multū pōt nutrire. Itē bonū exhibet
nutrimētū tāquā bene purgata a supfluitatibus: et notan
terē dictū si bene digerat q: ipa per assationē fit vt fit in
obediens digestioni. Et per pūis vt in littera ponit solum
forti exhibēda sunt corpōz: que debent exhiberi in pauca
qstitate: q: stomacho debilitatus ē per floborhomia.

Ampli^o vene quāqz flomant ppterea vt fluxus san
guis ex naribz et matrice et ano et pectore. pbibeat aut ex
alijs exituris: id vt sanguis ad id qd a pte illa est diuersuz
ptrahat: et hoc quidē medicamē ē forte in iuuādo. Oz
vero vt floborhom^o fit vehemēter strict^o et sint vices mul
te q nō sint in vna die nisi magne necessitatis cā fuerit:
s; in die post die: et quāqz vice minoratio fiat quātū possi
bile fuerit: et ad sūmuz meli^o ē vt floborhomie vices sint
multe qz vt ipsius quātitas sit multa. Et floborhomia
quidē cū nō est necessaria colerā rubeaz ebullire facit et
postea aduenit lingue siccitas et que sibi sunt similia: est
igitur ei succurrēduz cū aqua ordeī et zuccaro.

¶ Hūc ponit cañ. aliū dices q: quāqz floborhomant ve
ne vt pbibeat et remoueat flux^o ex naribz aut matrice aut
ano vel etiam pectore aut pulmone: vel vt retineat ex alijs
exituris. i. ex alijs partibus per quas erit: ad hoc vt san
guis diuertat a parte: supplē per quā erit ad aliā partē di
uersaz. Subdit q: talis floborhomia diuersiua ē forte me
dicamen in iuuādo. Subdit vltcrius q: necesse ē floborho
mum ē valde strictū: et q: vices floborhomie sint multe q
nō siant in vno die: imo die post die nisi sit magna necessi
tas minorando qualibet vice floborhomia sūm qd possibi
le ē. Et sūmma melius ē vices floborhomie cē multas qz
supplē eius quātitatē supplē i vna vice cē multā. ¶ Ultio
ponit cañ. 2^m dices q: cū floborhomia sit qñ nō ē necessaria
facit ebullire colerā: vnde psequit siccitas lingue et alia cō
similia: cui succurrēdu ē cū aqua ordeī et zuccaro. ¶ Pūmo
parte pūmo notandū q: ex parte cōcipit pūmo floborho
mia nō fieri gra cūationis sed gra diuersionis: vt pz in ca
sibz numeratis i parte in quibz oz foramē cē strictū: vt mo
dicū enetur de sanguine quāuis oporteat aliqñ vices esse
multas: vt faciam^o sufficiētē diuersionē et nō subito mul
tam diuersionē. Hoc aut foramē sit strictū cū intendim^o
facere scdā apertionē et poterim^o tenere foramē apertuz
ponēdo supra foramē aliquid salis aut aliquid olei. ¶ Ul
terius nota q: melius ē vices cē multas qz quātitatē cē
multā: q: tēpore intermedio virtus pōt cōfortari p cibum
aut aliam rē. Que vices non sunt fiende in vno die nisi p
pter magnā necessitatē: quia iminet magnū periculuz de
nimio fluxu: quare et.

Dubitarur vtrum floborhomia cuz

nō ē necessaria faciat et. Negatiue arguit sic: floborho
mia cū nō ē necessaria aliquādo cōfert: igit^o et. Cōsequen
tia nota. Anz patuit superi^o. ¶ Scdo floborhomia non
necessaria pōt perducere ad eradicationē hūorū frigidoz:
ergo et. Consequētia nota et anz patuit supra. Ad opposi
tū ē. A. in lra. ¶ Pūmo dubio nota q: hic per floborhomia
nō necessaria itelligi pōt nullatenus iuuantē imo dāno
sam. superius aut itellexit per nō necessariā eam que nō
fuit necessaria ex parte morbi principalr in quo sit. ¶ Se
cundo pmittēdum q: p corpus in quo sit floborhomia nō
necessaria itelligit. A. corpus pfecte sanū. De corpe autē
alio lapsō nō itelligit Aui. quāuis in aliquo pars pūneat
veritatē. ¶ Sit igit^o pūma pclo hec: floborhomia nō neces
saria facta in corpore pfecte facto facit ebullire coleram.
Hec cōclo sit pū littera et pz p tanto q: euatur sanguis et
bonū humidū: vnde calidū per agitationē et motū et ppter
eritacionē sit potenti^o supra humidū: vñ colerā tāquam
humorē calidiorē ebullire cōtingit. Calidū eim vt itēfuz
et ignitū dicit sanguinē ad naturā colere. ¶ Scda cōclo:
floborhomia non necessaria facta in corpore colerico facit
ebullire sanguinē. Pz ex dicitis in notatis: pz solū ad obie
cta. ¶ Nota etiā q: notanter aduenit siccitas lingue: quia
lingua ē mēbrū molle ad qd dētermināt actiōes et impres
siones spiritaliū: spūalia aut sunt calefacta et stomacho qua
re ericcat lingua. Itē notatur siccitas cū sit organū gust^o
sicut etiā notam^o et attēdim^o multū ad stomachū tanquā
ad lebetē tori^o ppter cui^o lesionē ptingit totū valde ledi.

artificio itelligit de assa
tura que fit imediate super
pūnas et nō in veru. Itā
dicit ipse: caro super pū
nas assata mltū nutrit: cor
pus nāqz corroboret: neqz
velociter nutrit. hec etiā
eis qui multū sanguis flu
xus perpesti sunt cōfert: et
tu lege vltcrius et pcorda
q: facile: quare et.

Rasis in quarto
almāforis caplo de
virtutibz carniū ex

Dubitatur vtrum post flobothomiaz

coepetat caro affata aut elixata: Arguit qd elixata. na caro...

Qui aut secundare voluerit et non acciderit ex prima...

In precedebus Aui. tetigit nocumeta flobothomie...

Scias qd interdum i flobothomia accidit paralisis...

q factus mollior: et minor dolo: inducet. Itē dimittēs...

Recordare pterea ei qd dixim de euione in hyeme...

Itē sic ponit Aui. aliū caū. dicēs qd sis pterea memor...

Aliterius nota qd corpora. nō egentia sedatione flobotho...

Multis pterea i secundatioe euatio sincopiz affert ni...

Itē et dicit supra de farmacia turca...

que extrahunt cū sanguine icedat: ppter ea q̄ superfluitates i somno ad corpis pfundum trahuntur. Ex iuuamētis vero secundatōis ē q̄ flobothomati virtutē cū pferatōe sue euacuacionis que est necessaria cōseruat. Et melior quidem secundatōis terminus est vt duobus aut tribus tardet diebus.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicens q̄ pterea enatio in secundatōe affert sincopiz multis nisi facta fuerit secundatio post potū aq̄ assature carnis. ¶ Dicit 2° q̄ dormire post flobothomiā p̄hibet ne supfluitates euent: imo trahunt ad fundus corporis. ¶ Dicit 3° q̄ ex iuuamētis secundatōis ē q̄ d̄ p̄seruat virtutē flobothomati p̄ficiēdo necessariā enationē: cui⁹ secundatōis melior termin⁹ est tardare duob⁹ diebus. ¶ 1° p̄te nota p̄ notāter dictū esse multis: q̄ h̄ntib⁹ os stomachi debile aut colericū 7 breuiter flobothomati p̄ flobothomiā multā. ¶ 2° Secūdo nota q̄ p̄ aquā carnis assate si habem⁹ intelligere vinctuositate que liquat in assature. ¶ 3° la enim inducit fastidiū 7 p̄uocat vomitū. Sed habemus intelligere hūiditate substāticā que emanat a carnib⁹ assatis cōp̄ssis carnib⁹. Talis enim aqua dicitur facilis digestiōis 7 citissime resumptōis. De qua aqua h̄mus textū Aui. i. de viribus cordis. ¶ Alterius nota q̄ dormire inter primā flobothomiā 7 secundationē facit vt supfluitates 7 humores qui erāt moti p̄ primā flobothomiā ad exteriora trahant ad pfundū corpis. Ex quo p̄z q̄ ille qui vult facere secundationē vt debite euet h̄ores d̄ cito facere anteq̄ ille dormiat vt p̄ duas horas aut quattuor. Si vero vult facere secundationē gratia diuersiōis os ip̄z plus tardare vt dicitur est supra. ¶ Nota q̄ secundatio n̄alis ē vt p̄plete euent mā virtute p̄seruata. ¶ Nota q̄ secundatio d̄ tardari duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹ vbi habem⁹ intentōes enare totā mānē 7 multū p̄seruare virtutē: vbi aut vellem⁹ enare totā mānē 7 virtus p̄staret: tūc in cadē possumus secundare flobothomiā: 7 sic non est p̄radictio in dictis Aui. 7c.

Ex dormitōe vero flobothomie p̄p̄qua plerūq̄ accidit i mēbris p̄fractio. Balneatio quoq̄ anteq̄z minutio fiat: plerūq̄z aggrauat minutioez: propterea q̄ cutez igrossat 7 eā lenificat 7 ad labendū aptaz efficit nisi flobothomā d̄us multā sanguis h̄uerit grossitiē. Et oz ne flobothomat⁹ i se replēdo sit audax: s̄z fm ordinez nutritur 7 abuz p̄mitit⁹ subliet. Et silr oz ne post ipsam exercitē: s̄z declinet ad hoc vt supinus iaceat: neq̄z post eā balneo vtatur resolutōez faciente.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicens q̄ ex somno p̄p̄inquo flobothomie accidit s̄z plurimū mēb⁹ p̄fractio. ¶ Dicit 2° q̄ balneū aū flobothomiā s̄z plurimū facit flobothomiaz eē grauē aut difficilē: q̄ igrossat cutē 7 lenit ipam: 7 facit ipam aptā ad labendū aut lubricandū nisi flobothomandus habuerit sanguinē grossum. ¶ Dicit penultimo q̄ flobothomatus nō sit ausus in replēdo se: imo ordinate nutriat⁹ 7 nō ex toto subliet cibū. Et silr oz ne post flobothomiaz exercitē: imo iaceat 7 stet supin⁹. Itē n̄ vtaf p̄ flobothomiā balneo resolutē. ¶ 1° p̄te nota q̄ somn⁹ post flobothomiā facit cōfractiōnē: p̄ q̄ facta ē agitatio 7 sanguis cōmotio. si ergo fiat somn⁹ cōtrahūtur humores cōmoti versus interiora 7 ex tali cōmotiōe cōfractio sequit⁹. Itē in somno spūs 7 h̄ores trahūtur ad interiora: vñ exteriora remanent depauperata: vñ ex tali retractōe apparent mēbra laxata 7 fracta. Silr videm⁹ i fatigatis qui nō p̄cipiūt p̄fractiōnē 7 lassitudinē i die illa sed i die sequenti post somnum. Et notāter dicit⁹ ē plurimū q̄ maxime hoc cōtingit si corpanō sint valde robusta 7 fortia: aut non sint cōsucta dormitiōi post flobothomiā. Quēdā enim sunt que nō ledūtur. ¶ Alterius nota q̄ balneū trahēdo supfluitates ad cutē 7 replēdo poros cutis facit igrossari cutē 7 facit flobothomiā eē grauē: vt p̄z. Balneū eim cōuenit si sanguis sit grossus: 7 in illo cāu qm̄ sit flobothomia ē eppicāda cutis ne lubricet. ¶ Alterius nota q̄ talis post minutionem nō d̄z se replere: p̄io q̄ virtus debilitata p̄ flobothomiaz nō p̄t digerere multū cibū. 2° q̄ cuz mēbra sint ianita si caperet multū cibū stomach⁹ nō eēt auarus in retinēdo ip̄z id trāsiret indigestus ad mēbra. ¶ Alterius nota q̄ imediate post flobothomiā nō d̄z ille exercitari ne addat debilitas debilitari: ne ēt per exercitiū ponant h̄ores i apliori ebullitiōe 7 motu. Et maxime d̄z stare supin⁹ q̄ stans sup̄a dorsum stat quasi sup̄a fundamētū totius corpis: 7 ille ē melior situs p̄ fortificando virtutē. ¶ Alterius nota q̄ ille n̄ d̄z balneari balneo resolutē quale ē balneū aque calē multū i q̄ p̄bat magnā morā. cā ē ne addat debilitas debilitati. S̄z vtrū debeat balneari balneo si resolutē: est dubiū. Regul⁹ tamē nō ē p̄ueniēs nisi p̄ alia iuuamēta.

¶ Cū aut aliquis flobothomat⁹ 7 postea ipsi⁹ brachiū apostemat: ex altero brachio minuat s̄z q̄ tollerauerit: 7 super ipsuz emplastrū de cerusa ponatur: 7 ex fortiter ifrigidantib⁹ in circuitu eius fiat cataplasma.

¶ In p̄cedētib⁹ Aui. posuit cañ. obseruādū post flobothomiā: nūc docet succurrere cuidam accidētī. s̄z apati cōtingētī ex flobothomia. Dicit sic q̄ cū brachiū alicui⁹ flobothomati apat supple p̄pter flobothomiā: flobothomief ex alio brachio fm̄ tollerantiā virtutis. Itēz ponat desup emplm̄ de cerusa: 7 fiat in circuitu loci apati cataplasma ex rebus ifrigidantib⁹ fortiter. ¶ 1° p̄te nota q̄ brachiū p̄t apari multis de causis. Aut p̄ dolorē cōtingētē ex p̄ctura nerui p̄ quā currūt humores 7 apant neruū: 7 in illo cāu nō cōpetūt eplastrū de cerusa nec etiā ifrigidantia fortia posita in circuitu: q̄ illa h̄nt claudere nerui p̄cti foramē: imo i illo cāu cōueniūt apiētia. 2° p̄t cāri apactio eposimate aut māe sanguis. s̄z qm̄ foramē cutis si fuerit debite apctū s̄z remāserit sanguis iter venā 7 cutē: i illo cāu cōuenit eplastrū dictū: imo intentio ē vterius apiendo ducere sanguinē aut resolute sanguinē fluxū. 3° p̄t hoc apā cōtingere refēta vētositate i foramē vnc: 7 etiam ibi refēto sanguine: 7 silr etiā in isto cāu nō cōpetit dictū remediū: imo poti⁹ resolutētia. 4° p̄tingere p̄t hoc apā p̄ solutā cōtinuitatē vene 7 cutis: 7 i isto cāu loquit⁹ Aui. ita q̄ p̄pter dolorē fluāt humores ad locū dolētē: 7 ide apactio sequit⁹. In isto cāu p̄uenit stomia in alio brachio facta ad diuertēdū māz fluētē q̄uis mā exite fluxa de brachio eodē debem⁹ facere stomiā nō diuertēdo: fm̄ quā intentionē loquitur Rasius⁹ almansoris. Itē in isto cāu p̄uenit eplastrū de cerusa qd̄ epluz h̄z repercutere 7 exiccare. Cataplasma autē q̄ decoctio facta ex fortiter ifrigidantib⁹ positis i circuitu vt mā debite repellat cōuenit. Notāter dicit⁹ ē i circuitu q̄ cataplasma nō ē ponēdū supra foramē: ne māz fluxam aplius cōstringēdo incumiet.

¶ Cūq̄ aliquis eoz flobothomat⁹ i quo 7 corporib⁹ superabundantes existūt humores flobothomia fit cā ebullitiōis illoz humoz 7 eoz cursus 7 ipsoz permixtiōis: fit ergo frequens flobothomia eis necessaria.

¶ Nunc Aui. ponit aliū cañ. dicens q̄ cū aliquis flobothomat⁹ de numero eoz i quib⁹ humores superabundant flobothomia fit cā ebullitiōis illoz humoz 7 fit cā fluxus ipozum 7 permixtiōis ipoz: iō frequens flobothomia est summe necessaria.

Dubitatur an habenti superabundā

tiam humorum a sanguine p̄ueniat frequēs flobothomia: Et arguit q̄ non: q̄ h̄nti supabundantiā humoz flegmaticoz frequēs flobothomia nō cōuenit: igit⁹ 7c. Cōsequētia nota itelligētī cōclonē Aui. vli. ¶ 1° p̄z ans q̄ talis flobothomia ē cā talis incrudatiōis. ¶ Secūdo sic: habētī supabundantiā humoz colericoz nō cōuenit flobothomia: ergo 7c. p̄na t̄z: 7 p̄z ans q̄ inde corpus incurrit ebullitiōez.

¶ Tercia sic: frequēs flobothomia ducit multitudinē humoz ad cursum 7 ebullitiōnē: igit⁹ 7c. Ans ponit in parte. p̄na t̄z q̄ corp⁹ nō ē ducēdū ad ebullitiōnē. Ad oppositū ē Aui. ¶ 1° p̄te nota q̄ eoz quedā sunt caeochimia mā qdā plectorica. ¶ Plectorica sunt duplicia quedā sunt plectorica vera i quib⁹ ē quattuor humoruz p̄portionalis exerescentia: quedā sunt plectorica nō vera in quib⁹ ē peccatus sanguis in quāto sanguis. Corpa vero caeochimia sunt multiplicatiā h̄ores fm̄ peccatū qualis. Itēz quedā sunt in quib⁹ ē multitudo sanguis: quedā aut in quib⁹ est paucitas. Itō posito pono aliquas cōclones ad questuz.

¶ 1° p̄te nota q̄ corpa vero plectorico cōuenit flobothomia. Cōclusio p̄z q̄ i tali corpe ē peccatū corrigibile per flobothomiā copiosaz: igit⁹ 7c. p̄na nota 7 ans p̄z cum sit hic p̄portionalis humoz exerescentia aut saltē sanguis. ¶ Secūdo cōclusio: In h̄ntē supabundantiā h̄oz colericoz 7 omixtiōez h̄oz maloz cū bonis agitāte stomia: nō cōuenit stomia copiosa. Itēz celo sit ad mētē Aui. 7 arguit ex cā q̄ stāte illa supabundantiā 7 stāte paucitate sanguis si flobothomia ē copiosa: 7 si tunc enabit multū de colera etiā enabit de sanguine: vñ sequet⁹ ebullitiō 7 cursus humoz colericoz 7 cōmixtiō humoz maloz cuz bonis agitāte flobothomia.

¶ Tercia cōclō: In tali cāu p̄uenit frequēs flobothomia. ¶ 1° p̄te nota q̄ facta aliquali flobothomia etiā de humoze colerico: 7 nō enatur ēt multū de sanguine bono: nec etiā sequet⁹ ebullitiō 7 accidētia mala si enato sanguine multo: deinde facta nā potētiō: supra mān̄si fiat etiā scda flobothomia cōfert nec nocumēta sequētur. ¶ frequēs igitur flobothomia ē vtilis 7 necessaria. Itis positis p̄z Aui. intelligere de humorib⁹ colericis. Ad scdam 7 terciā rōnes dicit⁹ q̄ talis flobothomia multa p̄duceret ad humoruz colericoz ebullitiōnē: sed pauca flobothomia 7 frequēter facta nō vbi colera est ducibilis per flobothomiaz cū parua quantitate sanguinis.

Sanguis quoq̄ melacolicus facit vt frequens minutio sit necessaria que in p̄senti quidē alleuiat: sed in senio peruenitur inde ad malas egritudines ex quibus est apoplexia.

¶ Nunc Aui. ponit aliū cañ. dicens q̄ sanguis melacolicus facit flobothomiā frequēter eē necessariā. Que si alleuiat

Scias in q̄ lz sta
q̄ post flobothomiā
nō sit dormitōis
somnia n̄ p̄p̄t
bas aut quattuor ho
ris post ipsā. s̄z d̄ h̄
gus flobotho⁹ mo
nitus p̄fecte resedit:
nō solū post tres vel
quattuor horas: imo
post duas somn⁹ cō
cedit: 7 p̄ hoc vide
Gal. nono de ingenio
sanitatis. c. iij. vbi de
quodā patētē s̄no
chaz dicit: Cuz ergo
minui extrahēs san
guinē vsq̄ ad defe
ctiōnē post duas aut
horas minutiōis ci
bus aliquantū et de
diutius vt quiesce
ret 7 dormiret 7c.

Hoc etiam memorant nobis Rasis quod almas foris caplo de iuuamentis et nocuentis flobothomia cum dicitur: Ex frequentis sanguis minutis malignitas plexionum atque idropisus et lege tu vltimo et. Huius autem causa potest esse quod in omni flobothomia cum educatione mali sanguis multus de benigno solet educi: tam sub forma sanguis quam sub forma spiritus: vnde consumptio radicalis humidi passivi accelerat et calor inatus cum pituita digonis vigor minuit et flegma surreptit tandem ipsum suffocans: quare et.

uiat in pnti: in senio tñ ducit ad malos morbos sicut e apoplexia. Et pro parte nota quod per sanguinem melancolicum intelligitur talez de melancolia nali aut adusta. Nota primo si fit melancolicus melancolia educibili per flobothomiam copiosam flobothomia non copetere non staret per sanguinem. Operit tñ flobothomia cum eiaf huius melancolicus: ergo opz flobothomia pauca e et frequere vt totus sanguis melancolicus educatur. Si vero per sanguinem melancolicum intelligitur melancoliam adustam non couenit flobothomia copiosa per cam affignata. Ut tñ sanguis remoueat et adustus euetur conuenit flobothomia vt inde euetur sanguis: tñ ipa non dz e copiosa pro vice: imo oz ipam e frequere. Et nota vltimus quod flobothomia et maxime in corpore frigidis aliqñ in pnti iuuat vt. s. in tpe iuuentutis aut primi senij. In senio tamē quatu ad magnū sui pcessum facit puenire ad malos morbos sicut e apoplexia. Na euando sanguine et spuz debilitatur cerebrū multiplicado multā mās flegmatica que potest e ca apoplexie aut epilepsie aut filius morborū fridoz. Pro tñ intelligi de flobothomia facta frequere i tpe iuuentutis: que et si in illo tempe aut etate non faciat notabile nocumētū: e tñ ca futuri nocumēti i etate futura frigida.

Amplius flobothomia multoties comouet febres et multotiens resoluit putrefactionem.

¶ Hunc Aui. ponit aliu casū. dices quod flobothomia multotiens comouet febres et multotiens remouet putrefactiones. ¶ Pro parte nota quod flobothomia potest esse causa efficiere putride et ethice. Na pro flobothomia satis supflus facit ebullire spiritus: et sic potest esse causa efficiere: vt colligitur per quartum. c. de se. effimera causata ex euatiōe. Pro etiam e causa putride: cum eiz colera ebullire facit aut huiusmodi aliu: tñ potest esse causa putrefactionis cum ad ebullitionem humoris sequatur putrefactio. Itē potest esse causa ethice. na inaniēdo multū corpora facit do etiam corpus ebullire potest cari caliditas fixa i corde et per pns febris ethica. Scdo nota quod flobothomia remouet putrefactionem: remouēdo primo sanguinem oppilatē et prohibentē debitā trāspirationē. na phibita trāspiratio est causa putrefactionis vt pro de accidētī. Itē cum per flobothomiam educantur sumi capinosi qui sua caliditate erant causa putrefactionis flobothomia remouēdo illos remouet putrefactionem. Itē remouet putrefactionem euando re putrida. Itē remouet putrefactionem exonerado virtutē. Na sicut catur putrefactio ma non regulata imo supate virtutez: ita remouetur putrefactio virtute exonerata et facta potētiozi supra mām. Tertio nota quod non e incoueniēs idē agēs fm distinctione passioz distinctos pducere effectū: vt si pro flobothomia fiat i colerico corpore i quo abūdant colerici humores ipa perducit ipm ad eoz ebullitionē et putrefactionē. Si vero fiat flobothomia debite sanguine exite putrefactio et corruptio: ipa remouet putrefactionē. Ultimo nota quod flobothomia resoluit putrefactionem: quod resolutio quatu e in pnti non sumit pprie pro conuersione humorū in vaporē: vt s. affo. pmeto 49. Sz sumit hic resoluit. i. phibz aut remouet putrefactionem.

Omnia quoque sanus qui flobothomatur: illud quod i causa pro de potu diximus accipere debet.

¶ Hunc Aui. ponit aliu casū. dices quod ois sanus flobothomatus dz accipe quod dicitur e in. c. de potu. s. tertia primi. ¶ Ad intellectū partis pro nota quod notater dicitur e sanus: quod infirmis fm erigētā morbi nos oz variare potū vt si febris ac acute multus exhibēdus e potus aque cocte aut vinum granatoz et similia. Quare aut potus coueniat post flobothomiam saltē tpe notabili e. na cum facta sit inanitio et exiccatio pro recōpensatiōe deperditū aliquis potus e dandus. Sano autē corpore ex loco allegato couenit potus vini vt restatē deperditū per flobothomiam. Quod vinū opz e aliud et aliud fm distinctionē corporoz. Oz et e aprioris et paucioris quātūtatē fm hāc distinctionē. Na tñ post flobothomiam imediate potādum e. Na cum sit facta ebullitio humorū: timor eēt de ebullitioe potus et eius corruptioe. Itē etiam cōsiderandū e in hoc pfectudo potus. Sunt eiz aliq plus et minus cōsueti vino et potui.

Et debes scire quod venarum que flobothomantur: alie sunt que sunt tantum venae et alie sunt que sunt tantum artariae.

¶ Hunc ponit Aui. casū. obseruādū i flobothomia ratiōe ei a quo fit euatio. Et quattu: facit. Na pro causa. ponit circa flobothomiam venarum et artiarum manus. 2. ponit causa. circa flobothomiam venarum pedis. 3. ponit causa. circa flobothomiam venarum capitis et colli. 4. ponit causa. circa flobothomiam partium magis mediarum. ibi 3. etiam quidē accidit nobis. ibi 3. in venis aut. ibi 4. ex venis. Prima in duas. Prima Aui. determinat de flobothomia venarum manus. 2. de flobothomia artiarum manus. ibi 2. artaria vero manuum. Prima pars cōtinet partes duas. Pro Aui. ponit quāsdā distinctōes quāsdā noticiā gnālez et pferentiā ponēdo de flobothomia venarum et artiarum. In parte. exequet duos. Pro Aui. ponit quāsdā distinctōes gnālem. 2. ponit noticiā flobothomie artiarum. ibi 2. artarie vero manus.

De parte dicit quod tu debes scire quod venarum que flobothomantur quod sunt tantum venae quod sunt tantum artariae. Pro parte nota quod vena est nomen eōe ad venam pulsantē que appellat artaria: et non pulsantem que appellat absolute vena: tñ quod vena pulsans sibi appropriat hoc nomen artaria: id nomen eōius ipositū e absolute vene non pulsanti. Dū aut dicitur venarum absolute: intelligitur venam non pulsantē. Ad ppositū dū dicitur venarum: hic sumit vena per noie eōi. Scdo nota quod venarum quod dicitur tñ vena: quod non noiant artarie nec artariales. quod vero sunt non tñ vena: sed cum hoc dicitur artariales: quod aliquo cum artariis cōdicantes. vñ euz artaria sit hñs duas tunicas: vena hñs duas tunicas potest dici vena artariales: qñ e vena pulmonis per quā sanguis et nutritus: subtile vadit ad pulmonē: et idē exeat et vaporēt duas hñs tunicas sicut artaria. Artariaz vero quod sunt tñ artariae que dicitur tñ artariales. Quod vero dicitur venales: quod cōdicant i aliquo cum venis: quod dicitur vna tunica sicut artaria venalis per quā sumit capinosus extra fert. Ad ppositū quod vena artariales aut artaria venalis non flobothomantur: sz ille que sunt aut vena tantum aut artarie tantum: ideo dicit venarum et artariaz.

Artarie vero minus flobothomantur propter terrorem eius quod i eis existit de timore cursus sanguinis

¶ Hunc ponit gnālez noticiā flobothomie artariaz. Et tria facit. Na pro Aui. pmitit raritatē flobothomie artariaz et eaz huius flobothomie. 2. pmitit vnu nocumētū quod sequit ad hanc flobothomiam. 3. tangit casus i quibus flobothomia artariaz puenit. ibi 2. et suaz quod. ibi 3. cum autē. De parte dicit quod artarie minus flobothomantur propter timorem decursus sanguinis. Pro parte nota quod i artariis stinet multus spiritus et etiam sanguis valde subtilis calidus que magis timor est i fluxu talis sanguinis. Na ex hoc timor magis debilitas virtutis ex quo iste sanguis e multus spirituosus. Itē quod est valde subtilis timor de nimio exitu. Itē quod artaria pulsant: timor est ne propter motum exeat multus sanguis et difficile cōsolidetur.

Et suaz quidē dū pōnuntur minor e quod ex ea puenit eporisma. et hoc quidē e euz fixura fuerit vehemēter angusta.

¶ Hunc tangit vnu nocumētū quod sequit ad flobothomiam hanc: dices quod minor visponū malaz sequētū ad hanc flobothomiam e eporisma: et tale eporisma sequit certe cum fixura sit valde stricta. Pro parte nota quod non semp mala accidētia sequit ad flobothomiam artarie si fiat ex artaria pua et fm cōditōes dicēdas inferi. Inter tñ accidētia mala que sequuntur ad flobothomiam artarie magne eporisma videt e minus mala dispositio: ex eo quod potest seg sinecopis: imo et mors cōsequit aliqñ. Et nota quod eporisma seu mī sanguinis non e aliud quod repletio porositatū carnis et cutis sanguine: ita quod pmente digito ille sanguis ingreditur venam et postea erit adhuc venam cum foramē artarie non sit clausum. Na erit tamē cutim cum foramē cutis sit strictū sanguine: ergo non potente exire per foramen remanet inter cutem et venam sive artariam.

Cuz autem fuerit securitas quod ex ea sanguis non fluet maxime e iuuatiua i egritudinibz propter quas flobothomantur. Ad alius tñ iuuamētū quod ex minutōe artariae puenit non e nisi cum in mēbro sibi vicino male sūt egritudines: quaz e sanguis subtilis et calidus. Cuz artaria flobothomabit que e ei vicina i qua non erit timor maximum affert iuuamētum.

¶ Hunc Aui. tangit gnālez cōserētā talis artarie: dices quod cum fuerit securitas: supple quod non suat sanguis nimius per talē flobothomiam ipa maxime cōfert in morbis propter quas flobothomantur. iuuamētū tñ non e nisi quod i mēbro pro pinquo flobothomado loco sunt morbi ex sanguine subtili calido. Na flobothomia artarie sibi vicine maxime facit iuuamētū. Pro parte nota beneuiter quod quado ad mēbrū fluit sanguis subtilis per porositates artarie: flobothomia artarie euando cam antecedeēt morbi: et euando sanguine maximum affert iuuamētū.

Tene preterea manus que flobothomantur non pulsantiles quidē sunt sex: cephalica nigra et basilica et finis brachij et sceilez et illa que pro noie ascellaris vocat: et ipsa quod dicitur ramus basilice: eis vero sanior oibus est cephalica. Quod autem tres supra iuncturā aperiatur et non sub ea neqz in ea: ideo vt egrediatur sanguis bene taliter vt saliat et vt sit securitas a nocumētis neruoz et artiarum et sili cephalica. Eaz vero flobothomia que fit fm longitudinē ad consolidādū est tardior quā ipse sūt cōiunctōales. In non punctionalibz vero res est ad hoc diuersa et in sciatica quidē et sceilez et in alijs venis meli est vt fm longitudinē flobothomētur.

¶ Hunc Aui. exequit enumerado venas que cōiter flobothomantur. Et duo facit. Pro facit quod dicitur e tangēdo modos

Galienus quito de ingenio sanitatis caplo. vi. recitat opinioez quozdam veterū volentiū vulnera artariae non posse plobothomari: et multa alia que te vide: quare et.

modos flobothomiadi. In 2^a pte tagit nocumeta que ptin gunt aut cotingere pnt ex dictaru venaru flobothomijs. ibi 2^a et cu hoc. Idio i duos. Idio has venas enumerat.

2° tagit modu flobothomiadi. ibi 2^a opz aut. De pria pre dicit q vene man⁹ que no pulfant et flobothomant sunt sex. p^a cephalica. 2^a basilica. 3^a nigra. 4^a e funis brachij. 5^a e nomiata sceylen. 6^a e ascellaris ram⁹ etis basilice. Ce teris vero sanio: ad flobothomadu e cephalica. ¶ Dicit 2° q oz apire oes tres. s. cephalica nigras et basilica supra iunctura: no at sub iunctura aut in iunctura vt sanguis sa liedo egrediat: et fit ex hoc securitas a nocumetis tactis si pra. s. punctura neruoz et artariay. Et sili hoc in cephalica obseruandu e. Istaru aut venaz flobothomia fm longum facta e tardioris consolidatidis: q iste vene sunt pui crionales. In no couiunctionalib⁹ vero consolidatio aliter se bz: q flobothomia facta fm longu in quibusda no e diffi cilioris solidatidis. ¶ Dicit vltimo q i sciatica et sceylen et alijs venis melius e flobothomare fm longu. ¶ Idio nota hic funi manu p tota distatia ab humero vsq ad extre ma digitor: vt etia sumit Gal. i libro de malitia aplonis diuerse. ¶ Secdo nota q istaz sex venaz quedam sunt pu trales: quedam sunt earu rami. ¶ Principales sunt maxime tres. s. cephalica etians a capite supra iunctura cubiti pte sa vel asayd. 2^a e basilica seu vena epatis. 3^a e nigra dicta purpurea vel fusca aut appellata cois: q coiter a supiori bus etians et inferioribus que causat ex coitione basilice cu cephalica. funis vero brachij e ram⁹ cephalice pcedes ifra iuncturas cubiti versus digitos et flexuose icedens ver sus pte iferio: e domestica brachij pp qd flexuose icedere funis appellat qsi flexuose icededo liger brachia. 5^a vena est sceylen: cui⁹ situs est iter pollicis et indicis ramus epis ce phalice aut fm exposito: e vena cois. 6^a et vltima est ascel laris: cui⁹ situs est iter annularis digiti et auricularis alio nomie nomiata saluarella et est ram⁹ basilice. ¶ Tertio nota q cephalica dictis oibus e sanio: ad flobothomadu: qz min⁹ ppinqua artarijs et neruis minor e timor e iducit de puctura venaz et artariar⁹ sufficere diuerse et etians a superiorib⁹ itelligedo pter ea oes alias potissime principa les vt nigra et basilica. ¶ Quarto nota q ille vene sut ape riende supra iunctura. Iaz ibi radicales etites et maiores meli⁹ pnt flobothomari et saliedo meli⁹ emittere sanguine. Itē cu ibi pauciorib⁹ neruis et artarijs aut minorib⁹ pnti secant nunq timor e de nocumetis q sequi pnt. Itē facta ligatōe supra iunctura: de vene pnt meli⁹ apparere quare ibi poti⁹ sunt flobothomade. ¶ Quinto nota Auic. specifi casse cephalica ad denotandu q quouis alius sit sanio: tū in ei⁹ flobothomia pot accidere nocumetu: id hanc regulā specificauit. ¶ Sexto nota q ille vene pnt dici iunctioa les q ita iungunt iuncturis q ad iunctioe et applicatōez eaz sequat extensio fm latu: qles sunt noiare vene vt expe riētia notat. Que aut sunt no iunctioales notū e. f lobo thomia ergo facta fm longu tardior e ad solidadu i iun ctioalib⁹ pp eaz allignata. In alijs aut cu facta flobotho mia fm longu ptes meli⁹ applicant: ipsa est citior ad solida dudu. ¶ Vltio nota q i venis no iunctioalib⁹ ppter qz supple itendim⁹ modicu curare et non secudare flobotho mia meli⁹ est ipsaz efficere fm longu ppter citioe solidatioe. Et q sciatica vena pedis quatu ad ptes exteriores in hoc cu alijs venis manus quere videt: id de ipsa itra venas manuz fecit mentionē et.

Et cu hoc oz i cephalica vt a capite musculi moueat ad locu lenez et dilaret flobothom⁹: et flobothom⁹ flobothomū no psequatur qm faciet apā. Plurimū autē erozis qui euenit in minuēdo cephalica no puenit ex per cussioe vna lz fit magna: imo no accidit nocumetu: nisi ppter iterationē percussioū. Et que ex ipi⁹ flobotho mia plus tardat: est illa que fit in lōgitudine: cui⁹ quidē flobothomi dilatadi sunt si volūtas affuerit vt secūda tio fiat. Cū autē eā no inuenis quere aliquē ramozum ei⁹ qui sunt in siluestri ascid. Et i vena quidē nigra est timoz ppter neruū qui e sub ea: et qnqz et e iter duos ner uos: tibi igit cauere debes vt ipsam in lōgitudine flobothomes et ad iferioza. et fortasse super ea erit neru⁹ subti lis tēsus sicut corda: et tunc quidem oportebit vt hoc cognoscat: et caueat ne percussio in eo cadat et proueniat inde stupor perfeueras. In eo autē cui⁹ nerui sunt gros siores: ramus iste est magis manifestus. Et error quidē in ipso est deterioris nocumeti: quare cuz error accidit et neru⁹ ille percussus fuerit no consolides flobothomia: imo super eā pone qd ipsius prohibeat consolidatioe. Et eius quidē medicamētū est sicut medicamētum vul neris neruoz. et nos iam loquuti sumus de ipso in libro quarto. Caue tibi pterea ne res ifrigidas ad ipsuz per ueniat: qd sit verbigratia sicut solatru et sandalū: lz ipm

et totū corp⁹ oleo calefacto frica. Funis aut brachij me lius est vt trāsuerse minuat nisi vtrinqz fuerit flexuosa: qm tunc in lōgitudine flobothomat.

¶ Nunc ponit iuuameta et nocumeta que cotingere pnt. Et ptinet hec ps ptes duas. Idio ponit nocumeta docē do pferuare ab illis: docedo et succurrere illis nocumen tis. 2° tangit partes a quibus he vene eiant: et p pns iuuameta iparum. ibi 2^a: pterea scire debes. p^a in quartuoz. p^o facit qd dictū e de cephalica. 2° de venanigra. 3° de fune brachij. 4° de basilica. ibi 2^a: et in vena. ibi 3^a: funis vero. ibi 4^a: basilica quoqz. ¶ De pria dicit q cu hoc qd dictū e: supple flobothomia cephalice e sanio: e: etia opz dū vis flobothomare cephalica ipaz mouere a capite musculi versus locū leue: supple carnosuz i quo no e ps musculi. Et breuiter cā e: q: si pungeres caput musculi q: cor da: grade inde sequeres nocumentū ex dolore. ¶ Dicit vlt terius q foramē supple factū p flobothomia dz e aplum supple si itēdimus facere sedationē ne flobothomus seqf flobothomū in vna vice q: dno cosequatur et fit aliā pxi mo foramine: eo qd ppter plures punctōes dolores indu centes ad locū dolentē currētib⁹ humorib⁹ fit apatio. Id dicit Auic. q plurimū erroris i minuēdo cephalica cotigit ex multis pcussioib⁹ et no ex vna magna: cuius flobotho mia facta fm longu e tardior: ad solidadu ppter eaz affi gnata: cuius et foramē sit dilatatu si itēdis sedare flobothomia vt iam dictū e. Quā. s. cephalica si repire no potes flobothoma aliqū ramū extētem i aliqua pte exteriori cubiti. Coiter rā flobothomamus funē brachij extēte i pre domestica. ¶ Secdo dicit q i flobothomia vene nigre aut cois timor e ppter neruū qui e sub ea supple que potes re perire p anothomia aut elixado brachiū: et qnqz e talis ve na inter duos neruos. ¶ Idie tū dicit prio q corpa aliqua pnt plures habere neruos alijs. Aut q: vt notū e ad expiē tiam corpa non hnt venas vniformiter situatas: imo vidit Magister: et ego vidi et artariā in sumo brachij. Id dicit Auic. q cauere debes tibi ne tu ipm flobothomus fm lou gū trahedo ad inferioza versus et loca neruosa: q: si soluat neruus fm latū siue fm trāsuersez peius est qz si soluet fm longū. ¶ Dicit vlteri⁹ q: forte pp variā situationē ner uorū sup tali vena e neru⁹ tēsus vt corda: que dōbes cogno scere et cauere ne pcutiat: ita q non accidat pscueras flu por soluto supple neruo deferere sensuz: que vero neruuz cognoscere poteris ex duritie et resistētia tact⁹: q: e neru⁹ manifestior. In hntib⁹ neruos grossiores hoc e notū: i quo si errat talis error pūctiois e peior: cū ille fit maioris sen sationis: cū etiā peius sit icidere neruū grossuz qz subtilē. ¶ Dicit vlteri⁹ cū e error: ex pcussioe nerui no consolides flobothomia. i. foramē flobothomie ne obturef et retineaf vi⁹ supra neruum: vi⁹ appone prohibētia consolidatōez et medicamē neruoz: supple punctoz de quib⁹ 4° can. dictū e. ¶ Dicit etiā q cauere debes tibi ne in illo cāu appōas ifrigidantia vt solatru qd est herba valde frigidā: et san dalū qd est lignū frigidū stipticum. In promptu est causa ne incuniet materia et cosequat apā et spasmus: imo dicit Auic. frica totum corpus oleo calefacto: q: per caliditatem queit mollificatio et prohibētio ptractōis. ¶ Vltio dicit Auic. q meli⁹ e flobothomare funē brachij per trāsuersez. In pōptū e cā: q: cū ipsa icedat flexuose: tūc talis flobothomia capiet de lōgo et lato vene: vnde bñ sic educef san guis. Si vero pcedat flexuose ex vtraqz parte brachij ad modū funis: tūc meli⁹ e flobothomare bz lōgu: q: p motio iuncture iuuat ad bonū exitū sanguis: et sic flobothomā do bñ educef sanguis ipsa sic pcedere valde dilatata.

Basilica quoqz magni est timozis ppter ea q arta ria cadit sub ea et q nerui et musculi etiā sub ea cadunt. In ipsaz ergo flobothomia tibi caue: qm si pcussio fue rit in artaria sanguis no restrigetur aut restringet diffi culter. Dominū quoqz sūt quidā quoqz basilice due asso ciatur artarie: quarū vna cuz signata fuerit existimabit q: iaz fit securitas et fortasse percuet altera: hoc eiz sci re debes. Cūqz ligaueris fm plurimū rei accidet ibi in flatio qnqz ex artaria qnqz ex basilica: sed qualitercuqz fuerit ligaturā soluere debes et inflatio molliter inun gere: deinde ad ligadu redi: et si inflatio reuerfa fuerit reitēra. q: si no inuerit quid erit in hoc si basilicaz dmi seris et ad ramuz qui ascellaris vocat redibis: que qui dem est que super domesticū ascid existit ad inferioza et inflatio nāqz errozes multotiens efficit et ligatura sepe artarie pulluz quiescere facit et ipsam eleuat et ponit ip saz supremā et existimat q: sit vena et flobothomat. Cū qz quālibet ligaueris venā et ex ligatura super eaz pue nerit qd sit simile sicut lenti aut ciceri fac in ipsaz qd in basilica dixim⁹. In basilica quoqz flobothomāda quā to plus ad brachiū descēderit erit sanio. Flobothom⁹ p

Idē pmonuit nos Ra sis septio almarozis capi tulo de flobothomia di cte: opz ne pcussio fiat i initio musculis: locus in quira mollioz et ibi per cussio fiat: q: vuln⁹ in ca pite musculi valde dolo rosus est: et d spasma val de suspectuz et.

Scias q cephalica dicit q: potissime a capite qd grece cephas dicit sanguine educit. Basilica dicit a basis grece qd latine dicit fundamētū: q: sicut fundamētū subest cephalice et nigre: vel qz eua cuat a partib⁹ iferiorib⁹ corporis q sunt velut fundamētū. Mi gra dicitur et purpurea et vena cois et vena cordis et mediana et vena matricis. Dicitur aut nigra et purpurea qz plus aliis color eius vergit ad istos colores. Cois enim vero q: educit sanguines a superiorib⁹ et iferiorib⁹. Cordis aut qz a corde et pectoralib⁹ di recte etia. Ad ediana vero quia iter cephalica et basilicaz sua est et pflata de ramis ambaz. Ad artia aut qz a matrice sanguine dicitur. Funis brachij dicit q: totuose et ad instar funis iceditur. Pdo duab⁹ reliquis lege Rasiz prio almarozis: caplo d venis. et vlti: pria primi doctria quia suma quia caplo quarto et c.

comptū vt dicitur. In flobothomia tibi caue: qm si pcussio fuerit in artaria sanguis no restrigetur aut restringet diffi culter. Dominū quoqz sūt quidā quoqz basilice due asso ciatur artarie: quarū vna cuz signata fuerit existimabit q: iaz fit securitas et fortasse percuet altera: hoc eiz sci re debes. Cūqz ligaueris fm plurimū rei accidet ibi in flatio qnqz ex artaria qnqz ex basilica: sed qualitercuqz fuerit ligaturā soluere debes et inflatio molliter inun gere: deinde ad ligadu redi: et si inflatio reuerfa fuerit reitēra. q: si no inuerit quid erit in hoc si basilicaz dmi seris et ad ramuz qui ascellaris vocat redibis: que qui dem est que super domesticū ascid existit ad inferioza et inflatio nāqz errozes multotiens efficit et ligatura sepe artarie pulluz quiescere facit et ipsam eleuat et ponit ip saz supremā et existimat q: sit vena et flobothomat. Cū qz quālibet ligaueris venā et ex ligatura super eaz pue nerit qd sit simile sicut lenti aut ciceri fac in ipsaz qd in basilica dixim⁹. In basilica quoqz flobothomāda quā to plus ad brachiū descēderit erit sanio. Flobothom⁹ p

b

tere in venâ. pcedere debet ad diuersitatē partis artarie. In basilica quoqz nō soluz cōtingit error ex pte ar-

arie: sed etiā musculus sub ea est ⁊ nervus ppter quos etiā puenit error: hoc quidē iaz tibi dixim⁹. Signuz vero erroris ī basilica ⁊ q artaria iaz sit percussa est q sanguis egredit̄ subtilis ruffus qui salicōdo manat ⁊ lenifica- tur cuz eo tactus ⁊ ipsa sit inferior.

¶ Hunc t̄git nocumēta q sequunt̄ ad flobothomiā basilice. Et p̄ facit hoc. 2° docet succurrere dictis nocumē- tis. ibi 1°: tunc ergo secure. Itē p̄ in duas. H̄io facit qd dictū est. 2° ponit signū p qd pprehēdim⁹ errozē. ibi 2°: signū ergo erroz. H̄ia posset diuidi s̄ nō curo. ¶ Dicit ergo Aui. q basilica est magni timoris eo q artaria ⁊ ner- ui ⁊ musculi cadūt sub ea: id caue tibi ne aliquid illoz pec- nias. Itā p̄cussa artaria nō pstringēt sanguis aut difficul- ter pstringēt. ¶ Dicit 2° Aui. q basilice quorūdam hoīuz associant̄ due artarie pp̄ diffictū incesuz artariaz: ⁊ vna cognita ⁊ signata forte alia percutiet: ⁊ iō cōsidera an sint due an vna sola qd pprehēdere potes ex pulsu. ¶ Dicit 3° Aui. q cū tu ligaueris brachiū qnqz tūmebit artaria qnqz vena. Debes ergo remouē ligaturā ⁊ inūgere leuiter isfa- tionē vt supple inflatio debite remoueat vt pprehēdas ve- naz ab artaria: ⁊ iterato liga vt itez appeat inflatio. f. arta- rie aut vene pueniēs: ⁊ tūc nō flobothomes basilica s̄ ra- mū ei⁹ q dī ascellaris q tēdit versus ptē domesticā versus inferiora brachiū q̄uis nō ita flexuose incedat vt funis bra- chij. Itā ex quo ram⁹ basilice flōmaf̄ s̄le affert iuuamētū.

¶ Dicit vltorius q inflatio multoties facit te errare: qz fa- cit quiescere artaria ⁊ estimari ipam eē venā. ¶ Dicit vltorius q quacuqz vena ligata si ex ligatura accidit aliq d̄ simile ciceri vel lenti: fac qd dictū ē de basilica: qz distol- ue ligaturā ⁊ vnge inflationē cū oleo: qz disperget nā flu- xa. ¶ Dicit vltorius q quāto ī flobothomādo basilicā plus descēdes ī brachiū supple mouēdo basilicā a loco artaria- rū ⁊ neruoz hoc erit sani⁹: iō flobothom⁹ dz pcedere ad diuersam partē artarie vt supple. f. si artaria ē versus de- xtrū p̄gat versus sinistrū ⁊ eōtra. ¶ Postea Aui. repetit quoddā dictū sup̄ q in flobothomādo basilicā nō soluz errare cōtingit ex pte artarie: imo ex pte musculi ⁊ neruo- rū vt dictū ē superi⁹. ¶ Ultio Aui. ponit signū erroz. qz artaria sic p̄cussa egredit̄ sanguis subtilis. nā sanguis ar- tialis subtilis: ē venalis. Est etiā ruffus qz rubeus clar⁹ tēdēs ad citrinū ppter multos spūs clarificātes ⁊ irradiā- tes sanguinē. Est ei⁹ spūs de nā lucis vt in de virib⁹ cor- dis. c. 2°. Est enim talis sanguis coloratio: venalis: iō plus tendens ad citrinū ⁊ clarū. Itē talis sanguis fluit salicōdo ppter caliditatē ipius mobilē: ⁊ ebullire faciētē sangui- nē. Itē apparet talis sanguis valde leuis quo ad actū p- pter vehementē raritatē ⁊ aerietatem. Itē percussa arta- ria tali ipa sit inferior: cuz primo tumeret ⁊ altior: eēt ppter sanguinis euacuati presentiam.

Tūc ergo succurre ei ⁊ i vulneris officio paz d̄ pills leporis pone cū pauco pulueris thuris ⁊ sanguis draco- nis ⁊ aloes ⁊ myrrhe ⁊ pauco alcolcotar ⁊ alzeqi: ⁊ sup ipsaz ex aq̄ frida q̄tū poteris roza: ⁊ sup locū ipz flobothomatū ligaturā appone tenacē. Qd si se tenuerit vsqz ad tres dies nō soluas: ⁊ post ē tres dies q̄to plus po- teris tibi cauere debes ⁊ loco emplastrū ex stipticis sup- pone. Multi p̄te rea hoīum artaria illā icidūt penit⁹ vt ipsa p̄trahatur ⁊ caro desup eā cooperiat ⁊ teneat.

¶ In p̄cedētibus docuit Aui. errozē in flobothomādo basilicā qz qnqz percussit artaria: nūc docet succurrere il- li p̄cussōi. Et tria facit. p̄ eim facit qd dictū ē. 2° ponit quēdā cañ. erroz. correctiuū. 3° satisfacti cuidaz dubio. ibi 2°: āplius plurimū. ibi 3°: ⁊ scias qz curfus. ¶ Prima in tres sm qz ponit tria gnālia remedia. ibi 2°: ⁊ sup locū ipi⁹. ibi 3°: multi p̄te rea hoīum. De prima pte dicit qz sup p̄cussā artaria tu succurrere debes cū impōne piloz leporis in officio vulneris cū pauco pulueris thuris: sanguis draco- nis: myrrhe ⁊ aloes: etiā ponendo paucz de alcolcotar ⁊ alzeqi: ⁊ roza illaz partē ex aqua frida q̄tū poteris: ⁊ loco pone emplastrū stipticū. ¶ Dicit 2° qz ēt super flobothoma- tū locū apponas ligaturā tenacē quā nō remouere debes si firma fuerit vsqz ad dies tres: ⁊ etiā post tres tibi caue- re debes quātū poteris: ⁊ loco pone emplastrū stipticum. ¶ Dicit vltimo qz multi incidūt totali illā artaria: ita vt ipsa cōtrahat ⁊ caro teneat eā ⁊ desup cooperiat. Itā ē snia Aui. ¶ H̄io pte nota qz in p̄hibēdo fluxū sanguis ab ar- taria multiplicē possum⁹ hēre intentionē. Una ē inuisicare labiū incisu⁹ euz labio cū aliquo inuisicāte ⁊ cōglutināte ex quo oppilabit foramē ⁊ agglutinabit: ⁊ sic obturabit ne san- guis creat. 2° intentio ē ericcare ⁊ cōsolidare. Est ēt inten- tio infridare ⁊ stipticare: ex quib⁹ opatiōib⁹ refrenabitur sanguis ī suo motu ne fluat. Est etiā opatiō ē repercutere ⁊ i- grossare sanguinē ⁊ p̄ p̄ns a suo fluxu p̄hibere. 3° itētiō ē tenere firmū medicamē vt firmiter adhercat loco ⁊ oppi-

Sal. quito de ingenio caplo. iij. dicitur medica- men pira fluxū sanguinis de thure ⁊ aloz pulueriza- tis ⁊ icozpozatis cū albu- mine oui q̄si vsqz ad mel- lis spissitudinē: quib⁹ ad- dū pilozū leporis in ma- gna quantitate ⁊ iponitur vulncri circūligādo qua- ter vel quinqz floco vul- neris. Et de hac medicā- tione sic dicit: Et de hoc remedio iō prolire dispu- tant quoniā melius iuenit- re nullaten⁹ ponit rē.

let foramē. Itē itentio est aliq̄ coopire foramē aliquo te- naci ⁊ forti medicamine siue sit fm nām siue p̄ter nām. Ad- quas oēs itentōes respiciēs Aui. hec remedia multiplica- uit in pte. ¶ H̄io quo nota qz pili leporis in hoc casu ⁊ in alijs casib⁹ fluxus sanguis retinēdi pueniūt: qz sicci sūt le- pore melācolico exite. Et ēt qz frigidū sūt aliq̄li stipticitate p̄cipiātes. Et ēt qz p ipsos meli⁹ inuolui p̄nt medicamina inuisicāta: ⁊ marie pili iteriores ⁊ molliores ad modū lanu- ginis exites vt meli⁹ vulncri sint applicabiles. Si autem hos pilos nō possem⁹ hēre: sumant̄ aly pili: aut sumat̄ co- tuz: aut sumat̄ tela aranea marie reperta ī vase farine aut repta in supiorib⁹ molēdini. Itē ei⁹ p̄cipiāt virtute eric- catina ⁊ in p̄stringendo sanguinē mirabile h̄it p̄prietatē i- uiscādo ēt agglutinādo per ptes farine volatilis: Loquēdo marie de farina frumētū cui⁹ ē inuisicare ⁊ igrossare. Aut su- mat̄ carta bōbacina papir⁹ obusta q̄tē ppter ptes terre- as obturare ⁊ ericcare h̄z foramē. 3° ponit in pte thus qd h̄z virtutē agglutinātiā ⁊ inuisicātiā ⁊ aliquā ericcati- uāz. Itē tū notādū qz ēt thus ē duplex. f. gumosuz gros- suz ⁊ minutū subtile ⁊ sicci⁹. Lū ergo qrim⁹ maiorē eric- cationē agglutinātiōe thus minutū est applicādū. Dū vero agglutinātiōe maiorē ericcatiōe thus gumosuz est applicā- dum. Ledit hic ēt electōis diuersitas rōne p̄pionis: qz fa- cta solone in corpe molliori ⁊ humidiori: cū sibi min⁹ sicca p̄p̄tāt: vt colligit 2° de ingenio sanitatis: thus gumosuz min⁹ sicci⁹ peligēdū ē. In seniorib⁹ vero corpi⁹ cuz cōpe- tāt sicciō: a: thus sicci⁹ magis minutū ē eligēdū. ¶ Ulte- ri⁹ no. qz sanguis draconis ē succus exis rube⁹ cuiusdaz herbe ⁊ friditate p̄cipiat ⁊ stipticitate: iō p̄ ipz oplec̄ intē- tio repercutiōis p̄ fridū: ⁊ p̄ idē itentio igrossatiōis ⁊ imobi- litatis. ¶ Per stipticitatē vero sit p̄strictio ⁊ adunatio p̄tiū solutaz. ¶ Ulteri⁹ nota qz aloz p̄p̄t̄ pp̄ solidationē ⁊ ericcatiōe siccdas. tū nota qz solone exite puā sufficit pul- uis ex thure ⁊ aloz vt colligit 5° de ingenio sanitatis: vbi mirifice hūc puluerē extollit Sal. cū cōpleat debite intē- tionē cōsolidatiōis ⁊ inuisicatiōis. Ubi vero querim⁹ ex pul- uere infridatiōe cū stipticatiōe sanguis dra. his ēt ē cōmi- scēdus. Etā nota qz myrrha ponit ppter inuisicatiōe cō- plendā: cū etiā aliquā participet ericcatiōe. ¶ Ulterius nota qz alcolcotar nō ē aliud qz vitrioli citrinuz: vt patet 2° cañ. c. 8° atramēto ad p̄cipiū. p̄ alzeqi vero itelligit vi- trioli alioz colorū de quib⁹ in p̄batio. c. tractant̄ Aui. quare vitriola ponunt̄ ad causticādū cū sint vehementer calā ⁊ causticādo gnant̄ vnū corticē seu crustā supra locū vulneratū obturatez foramē ⁊ p̄hibētē eritū sanguis. Et notāter debēt eē pauca ne nimū dolorē educāt: ne nimū etiā causticēt: quoz eniz remedioz talis pōt esse diffictio seu descriptio. f. pulueris thuris myrrhe sang. dra. añ. 3. j. aloes. 3. ij. alcolcotar ⁊ alzeqi. añ. 3. j. terenda teran- tur ⁊ misceantur albumine oui: deinde sumant̄ pili lepo- ris: ⁊ cū isto medicamē extēdāt supra foramē. Et notāter ponit albu. ou: qz in ipo detinetur hī pulueres ⁊ inuisicāt: qz etiā h̄z virtutē infridandi ⁊ inuisicandi. H̄arū tū medicina- rū doses multis intētiōib⁹ ⁊ caīs poterit variari. Et iō p- pter casū occurrētias aliq̄ attēdā magis causticatiōi: ⁊ aliq̄ magis ericcatiōi: ⁊ aliq̄ cōglutinātiōi. Itā aloz aliq̄ o3 applicare ⁊ amplificare supra thus: aliq̄ equare: aliq̄ purificare. Itē qnqz egemus oium harum medicinarū cō- mixtiōe fluxu exite satis magno ⁊ tedioso: aliquādo suffi- cit aloz thus ⁊ sang. dra. vt p̄ 3° almāfois. c. 8° flobotho- mia: aliq̄ aloz ⁊ thus sufficit in casu quē dixi: vt tangit Sal. 5° de ingenio sanitatis. ¶ Ulteri⁹ nota qz irroratio q̄ ē aspersio ad modū rois repercutiōe mām ⁊ ingrossando ⁊ remittēdo calorē valde cōuenit. Et si eēt ex aqua rosarum eēt cōuenienti⁹: qz ē aromatica cōfortatiua p̄tis ⁊ cōstipā- do iuuās: sic tū qz aqua nō ingrediat foramē: qz frigidum inimicū ē vlcērib⁹. ¶ Ulteri⁹ nota qz ligatura tenaz. i. fir- ma ⁊ firmiter tenēs mēbrū iō cōuenit: qz cōstringēdo p̄hi- bet fluxū sanguis: ⁊ qz facit medicamē adherere que nō ē remouēda vsqz ad dies tres: qz. f. vsqz ad tps quo sciatur aut cōiecturet corticē eē firmū aut medicamē fortiter ad- herere. Fortiter aut cortex vel ex ligatura forti vel causti- co forti quale est alcolcotar ⁊ alzeqi. ¶ Ulterius nota qz cū post tres dies oporteat dissoluere: qz saltē medicamē ē fortiter ericcatū cauedū ē quāto plus possum⁹ ne remouea- mus medicamē stipticū s̄z iungamus emplz qd actuali hu- miditate hūctet primū p̄ que duo debita ⁊ vehemens flu- xus cōstrictio p̄sequat̄. qd regimē etiā ē obseruādū fluxu exite multo. ¶ Ulteri⁹ nota qz notāter dixit Aui. mlti ho- minū nō ex toto illud asserēdo qz talis opatiō nō dz fieri nī si i cāu quasi despato: qz ex tali opatiōe magna nocumēta sequitur. Itā cū artaria mēbris sanguinē p̄bēdo ⁊ spūm eozū nālē calorē cōseruet ipa ex toto icisa mēbrū valde vo- pauperat̄ ⁊ infridat̄ ⁊ p̄ducit ad mortificationē quare ca- uēdū ē quāto plus possum⁹ ne vllaten⁹ ex toto incidamus venas sicut cōiter faciūt inscū medici mēbra tādē ad mor- tificationē p̄ducētes. In cāu tū vbi vehemētissimū piculū euitarem⁹ qz subitā mortē: hoc ē fiēdū. Cuius cām etiā tā- git ī parte Aui. Itā cū per p̄tiā sanguis ⁊ spūm artaria sit extensa ipa incisa p̄tes ei⁹ cōtrahētur sub carne latētes vnde

unde per carnem fiet obturatio ne exeat sanguis.

Amplius pleriqz hominū ppter sanguinis exitum moriuntur. Et quidā eorū sunt qui moriuntur ppter fortitudinem doloris ligature quā voluerūt propter fortitudinēz prohibitois fluxus sanguinis artarie donec mēbuz factum est fm viāz mortis.

¶ Hūc ponit quoddā correctivū dictoz: q: dictū est q: d: fieri ligatura tenar: hoc corrigēs dicit q: plurimi hominū moriuntur pp exitū sanguis potissimū qn ē penssa artaria. Adulti etiā moriunt ppter vehemētez dolorē attingētem ex ligatura vt mēbru sit factū quasi mortuūz. Ex quo inferēdū ē q: vehemētissima ligatura nō ē sicca. p: q: ipsa vehemētē inducēdo dolorē valde pstermit virtutē: aut ēt ē cā vt humores fluat ad locū t mēbru apostemēt: aut etiā q: pibeat delationē sanguis t spūuz ad mēbra vñea re/manēt quasi mortificata: id videm⁹ pullos t alia aialia que ligata steterunt amittere pedes seu saltē ire nō posse.

Et scias q: curius sanguis qnqz puenit ēt ex venis. ¶ Hūc satisficit dubio. Et sic suppleat formatio dubij. Dicitū ē multos mori ppter exitū sanguis ex artaria. Sz vtrū aliq moriant ppter exitū sanguis ex vena? Rñdet d: cēs te cē sciturū fluxū sanguis supple magnū t nocētē qn qz ēt puenire ex venis. ¶ Nota q: fluxus sanguis ex artaria plus nocet qz fluxus sanguis ex vena multis ex cāis. ¶ D:io q: citi⁹ pot exire i magna quatitate: vt pz satis ex d: ctis in illa pte. signū ergo erroris euident ē. 2° q: cuz talis sanguis sit spūosior t plus cōseruatiū caloris nālis mēbru ad ei⁹ eūonē maior sequit⁹ debilitas t nocemētū. ¶ Scdo nota q: vne q: sunt piculose ad exitū sanguis sunt maxime magne a quib⁹ mult⁹ pot fluere sanguis: situate ppe artarias magnas t in membro calido. Idarum eniz sanguis di spositus est exitui t eductioni.

Preterea scire odes q: sanguis qui plimū d cephalica euat: ē qui ex collo t eo qd ē paz supra ipz t paz sub ipso egredit⁹ t terminū ptis epatis nō prāsit t ipocūdriorū t iseriora nō talr mūdificat vt ide sit cura. Nigre vero iudiciū iter cephalica t basilica ē mediuz. Et basilica quidē euat qd ēa parte sumis t vtris iseri⁹. Sumis vero ro brachij silis ē cephalice. De sceylē vero dicit q: que dextra ē dolorib⁹ epatis pfert: t q sinistra dolorib⁹ sple nis: t q sanguis fluere dimittat donec p se strigat. Aha n⁹ quoqz illi⁹ qui flobothomat: i calidā aquā ē ponēda ne sanguis cito restrigat t vt facile egrediat⁹ si ei⁹ egres sio debilis fuerit sicut ēi plib⁹ eoz qui ex sceylē minuūt. Et sceylē quidē flobothomia melior ē ea q fit i lōgitudi ne. Ascellaris aut iudiciū ē sicut iudiciū basilice.

¶ Hūc tūgit partes a quibus flobothomie dictaz venarū principalr euant. Et p:io facit hic de cephalica. 2° d nigra. 3° de basilica. 4° d fune brachij. 5° de sceylen. 6° t vltimo de ascellari. ibi 2°: nigra vero. ibi 3°: basilica qdē. ibi 4°: funis vero. ibi 5°: sceylen vero. ibi 6°: ascellaris ve ro. ¶ De oib⁹ simul ponendo dicit q: debes scire q: san guis vt plurimū euat⁹ ex flobothomia cephalice ē sanguis ex collo sumpt⁹ aut ex pte paz supra collū epite vel paruz sub collo: ita tū q: nō transit ad euandū a partib⁹ epatis t ipocūdrioz: nec ēt talr mūdificat iteriora vt ex tali mūdifi catiōe aliqua cura beaf. 1° dicit q: iudiciū supple flobothomie nigre vene vt edis ē mediū iter cephalica t basili ca. 1° dicit q: certe basilica euat qd ē a pte suminis vtr is iseri⁹. 1° dicit q: funis brachij supple i euando simi lat cephalice. 1° dicit q: quidā dixerūt d sceylen q: de xtra sceylen cōfert dolorib⁹ epatis t sinistra dolorib⁹ sple nis: Sic tū q: sanguis ex flobothomia istarū venaz dimittat fluere donec p se stringat: t manus illi⁹ qui flobotho mat⁹ ponat in aqua calida ne cito restringat sanguis: sed egrediat⁹ facile si egredit⁹ debiliter sicut debiliter i multis flobothomatis ex sceylen: cuius sceylen ē melior flobotho mia fm longum. ¶ Vltimo dicit q: iudiciū flobothomie ascellaris est sicut iudiciū basilice tē.

Artaria vero man⁹ q flobothomat ē artaria q inter pollicē existit t indicē t ei⁹ quidez iuuamētū in antiquis dolorib⁹ epatis t diafragmatis ē mirabile. Et Sal. qui dē iā vidit hoc i somnis: p:cipiebat eiz homini hāc face re flobothomiā cā doloris quē in epate hēbat qui ea ze cit t san⁹ effect⁹ ē. Plerūqz ēt flobothomat alia artaria que ad iteriorē partē palme decliuoz hac existit: cuius iuuamentuz est ppinquū iuuamētō istius.

¶ Hūc determinat de flobothomia artariāz man⁹. Et pot diuidi in duas ptes: q: p^o facit qd dicitū ē. 2° iterato reuertit ad determinādū de flobothomia venaz manus. ibi 2°: qui aut vena man⁹. ¶ Prima i duas fm q: tangit du plicis artarie flobothomiā. ibi 2°: plurimi autez. ¶ Prima i duas. p^o facit qd dicituz ē. 2° dicta sua auēte Sal. cōfir

mat. ibi 2°: t Sal. quidē. ¶ De prima dicit q: artaria ma nus q flobothomat ē inter pollicē digitū t indicē mirabi le afferēs iuuamētuz antiquis dolorib⁹ epatis t diafrag matis. ¶ Scdo dicit q: Sal. vidit hoc i somnis. f. q: flo borthomia talis artarie illa afferēbat iuuamētā vñ p:cipie bat homini hāc facere flobothomiā pp dolorē i epate ha bitū qua facta san⁹ ē fact⁹. ¶ Vltimo dicit q: plures flo borthomatur alia artaria iserio: decliuoz exns ad partem inferiorem palme cuius iuuamentuz appropinquat flobothomie artarie habite.

Dubitatur circa partem prehabitā

an ptes ptineat veritatez? Qd nō arguit primo de cephalica q euat a capite: ergo nō tantū a pte modicū epite su pra collū. Consequētia ex eo tenet q: caput est multuz su pra collū. ¶ D: 3° aūs p cōem expiētū. ¶ Scdo sic: cephalica nō hz originē a partib⁹ colli: nec etiā vne colli originā tur ab ipa: ergo ipa nō euat a collo. Aūs pz p anothomiāz t t3^o qn q: nō euaret a dictis pibus nisi ppter dictas cās.

¶ Tertio sic: cephalica originat ab epate: ergo ab epate t a suis pibus euat. Aūs ē medicoz ponētū olium venaruz epat eē pncipiū. Et qn tenet q: vena maxime d: euare a parte sibi mittēte sanguinē. ¶ Quarto sic: oēs vne ad iuicē habēt cōtinuitatē vt p quālibet a toto sanguis possit euari: ergo cephalica tā superiora qz iseriora mūdare pōt. Aūs notū eo q: flobothomia ē euatio a toto euans 4° affo. 2° omētō: qn ē satis apparēs. In oppositū ē Aui. i parte. ¶ D:io dubio nota q: vena aliq dicit euare ab aliqua pte qn de ppinquo satis t imediate ab ea euat. 1° nota ce phalica venā ex vena ad furculā ascēdente ortaz colligari ramis venaz vadētū supra collū t aliquāl i fra. ¶ Istis p missis sit hec p:ia cōclō: flobothomia cephalice pōt a to to euare. ¶ D: 3° p:io per multas rōnes an oppositū. 1° cō clusio: flobothomia cephalice nō imediate euat a toto: hec ē p mēte Aui. i textu. 1° flobothomia cephalice imediat ius t citi⁹ a partibus brachij seu humeri pōt euare qz ab alijs partib⁹. ¶ D: 3° ppter maiorē ppingtatē. 1° cōclūsiō: flobothomia cephalice euat a collo t a parte aliquāl supe riori: t aliquāl inferiori vt i textu colligit. Et iā ex vno p missio ppter affinitatē t colligatiā quā hz cephalica cū ra mis venaz colli t partiū sibi ppiquaz. Istis cōclusis p rissali pz solutio ad opposita. ¶ Ad primuz cephalice euat a capite: pōt pcedi dicēdo q: caput nō est pars multuz re: mora a collo. ¶ Ad aliā dicit q: cuz cephalica non imedia te oriat ab epate: idco non imediate euat ab epate sz a par tib⁹ predictis. ¶ Ad aliā etiā breuiter pz solutio ex dictis t per qns quid sit respondēduz.

Qui autē venā manus flobothomare voluerit t nō potuerit: nō erret in ligādo eaz fortiter cū inuolutiōe t iteratiōez faciēdo: sz vna die aut duab⁹ dimittat. Vtrū tū si percussione iterare necessariū fuerit a p:ma per cussione se remoueat t nō ab ea descēdat.

¶ Hūc reuertit ad determinādū secūdario de flobothomia venaz man⁹. Et quāuis possit diuidi: q: tū ptes nō hnt adiuicē t unitatē t ordinē: id possit diuidi in tot ptes quot ponit cā. Et p^o ponit cā. obseruādos an flobothomia t ex pte ligature. ¶ D:io cā. ē volēs an flobothomare venā man⁹ t nō potens: supple q: nō inuenit venā nō erit fortiter ligādū t inuolūduū fortiter brachiū t faciēdo iteratā ligatōem: sz dimittat vna die aut duab⁹. Et si nec cessariū fuerit itez facere percussione: remoueat. f. a p^o percussione nō descēdēdo. Istē ē prim⁹ cā. ¶ D:io pte nota q: vena man⁹ aliq ppter submersione aut pp paruitatez inueniri nō pōt p qua inueniēda ligat⁹ brachiūz. nā p:to san guine p ligaturā i venā: vena appet magis tumēs t fit al tior. ¶ D:io dicit cā. ne nos curem⁹ in valde fortiter li gādo q: possit leg apa seu mortifia mēbru. Si ergo sa cta ligatura satis forti nō inueniat vena: remoueat ligatu ra t dimittat sic duob⁹ dieb⁹ aut trib⁹. nā ppter ligatōez t dolorē attrahet sanguis ad locū flobothomādū: vñ ipsa tumēte vena poterit fieri flobothomia. ¶ Alter⁹ dicit q: si ē neccesse facere nouā flobothomiā als percussione: nō d: fieri i eodē forate: sz remouēdū est paz a p^o ne forte nimū aplificem⁹ foramē: aut cū doleat illa ps nimū dolorē idu cam⁹ nō discedēdo tū multū a primo foramē. Hā cū san guis sit tract⁹ versus illud foramē: si foramen fieret mul tuz distās humores male euacuarent⁹: igit tē.

Ligatura vero preterea fortis apa affert t infrigi dato pāni t ipsius humectatio ex aqua rosata aut aqua infrigidata est bona t cōueniens.

¶ D:io dicit altū cā. dices q: ligatura fortis facit apa cui puenit humectatio t istidatio cū pānis istis in aq rosaz aut aq frida. ¶ D:io pte nota q: fortis ligatura pōt facere apa t mēbru mortificatōez. Dū aut sit apa ita q: mā ē i flu ru: pueniūt repercutiētā: qle ē aq rosata frida exns t supple stiptica: aut aq frida repercutiēs ppter frigiditatē. Ubi ve ro timere⁹ mortificationē mēbru: debem⁹ dare calida at tractiua vt sanguis t spiritus attrahant ad mēbru:z.

Doc ē t fm sen tentia Sal. i libro de vititate pulsus. c. x. cū dicit: Postqz ve nas incim⁹ nō pul saules euacuari per cōones pulsanliū: cō silit nobis sententia illius qui videt tē. legc iij.

Scias q: Aui. hic per sument intelligit vmbilicuz: q: hoc veritatē p:incat vide ab eo i q: tenij tracta tu quarto. c. v. dices q: infantes dū sūt in vētre mungunt ex sumine. De hac autez eūone que fit ex basi lica meminit Rasis septio almāforis cap lo de flobothomia parapho illo: Sz ex baslice icisione tē. t ē Sal. octauo de igenio. c. vj. verbo il lo: Sanguis qui i epa te tē.

Hanc infrigidationē pā no:uz cū dissolutiōe liga ture cōsulit Rasis septio almāforis i sup calefactiōe loci flobothomie verbo illo: Locus quoqz si calc factus fuerit tē.

Oportet etiā ne ligatura cutē de suo loco ante flobothomiā aut post eaz remoueat.

¶ Nonit aliū cañ. dicēs q̄ oz etiā ligaturā an flobothomiā & post nō remouere cutē a suo loco. Quā ē ista q̄ remouita cutē a suo loco & ipā reuertēte ad p̄p̄riū locū & post flobothomiā coopiente foramē vene sanguis exire nō poterit: q̄ stans iter venā & cutē causabit ep̄orisma: cui⁹ gnatio mala ē q̄ putrefiet & corrupet sanguis.

Et corporibus quidē macris ligature fortitudo ē cā eūandi venas & retinēdi sāguinē ex eis. In crassis autē corpib⁹ pp̄ lassitudinē vene nō appent nisi strigant.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicēs q̄ fortis ligatura i macris corpibus ē cā eūandi ex venis sanguinē & retinēdi ip̄z i venis. Sed in grossis corpib⁹ p̄pter grossitiē & lassitatē carnis non appent vene nisi restringant. ¶ Nunc nota q̄ corpa macra hnt venas valde eminētes. f̄ oris ergo ligatio retinet sanguinē supra locū flobothomandū: ita q̄ vbi d̄z fieri flobothomia non ē sanguis: & sic nec exire poterit. Et quo infert in macris corpibus nō fortiter eē ligādum. In crassis autē pp̄ humiditatē vene sūt lassē: p̄pter eē p̄m̄ guadinē aut carnē vene sūt valde submersē: vt ergo appareat est fortis ligatura necessaria que nō poterit nocumētuz iducere euz vena sit submersa.

¶ Minutoz p̄terea sunt quidā qui ingeniātur qua liter dolor regatur stupefaciēdo manū strictione bra- chij & dimissione hore vnus. Et sunt quidāz qui flobothomū oleo inungūt: sed hoc totū sicut iaz diximus do- loz lenit & consolidationē retardat.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicēs q̄ qdā minutoz sunt ingeniātes i regēdo dolorē stupefaciēdo manū p̄pter strictionē quā vnahora dimittit. Quidā eē eoz sunt i yngētes flobothomū oleo. Hoc tñ vt dictū ē mitigat dolorē & tardat consolidationē. ¶ Nunc nota q̄ primus modus, opatōis nō ē p̄ueniēs. nā factō mēbro stupido per ligationē n̄ transeuntib⁹ debite spiritibus sensitivis ledit valde mēbrū: & nō debite etiā vitalib⁹ transeuntibus mēbrū aliquā mor- tificat. ¶ Aut remediū vtile ē satis. Nā quāto flobothomū lenior ē tanto minorē iducit dolorē. f̄ it aut lenior p̄ oleum. Itē oleū cutē facit leniorē & magis obediētē p̄cussōi vt nō tātus idē dolor p̄cipiat. Oleū aut stans inter labia fo raminis tardat cōsolidationē.

Et si vene quidē quas i manu nominauim⁹ nō appauerint sed apparuerit ipsarū rami p̄matur man⁹ digito p̄orrahēdo inferi⁹. Et si sanguis cito ad seipsuz reuertus fuerit cū digitus remouetur & itumuerit flobothometur: & si nō: non minuatur.

¶ Nonit aliū cañ. dicēs q̄ si nō appareāt nominate vene sed appareāt rami ip̄az: tūc rami p̄matur digito trahēdo inferi⁹. Et si sanguis cito reuertet ad ramū: digito remoto & tunc ramus flobothomaf tūc ramus: & si nō tunc: nō flobomaf. ¶ Nunc nota q̄ h̄z fm̄ plurimū ram⁹ sit minor radice: q̄ tamē p̄t radix submersio: eē & ram⁹ emi- nēti⁹: id nō appente radice p̄t ramus appere. Cū quā flobomā respiciēdū ē vt no. Aui. Nā p̄matur inferi⁹ cū digi- to: deū remoueat digit⁹. Et si videat cito tumescē: signū ē q̄ repleto ē i ramo & q̄ sanguis sue radice optie transit ad ramū. Si vero oppositū signū apper: hoc ē id q̄ reple- tō ē i ramo nec sanguis libere trāsit i ramū q̄ nō minuaf.

Cūqz lauadi affuerit volūtas cutis trahat: idē vt percussio cooperiat & fiat ablutio: deide ipsa ad suū sitū reducat. Pannus quoqz eminētia habens rectificet qui est melior euz pilaz habet & desuper ligetur.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicēs q̄ cū aliquis voluerit la- uare. f. brachiū mundando ipm a sanguie trahat cutis vt percussus loc⁹ coopiat: & tūc deinde reducat cutis ad locuz suū seu sitū priorē. Deinde rectificet pannus h̄ns eminētia melior euz si habuerit pilā & liget desup. ¶ Nunc nota q̄ ta cutē esse lauādaz post flobomā ne sanguis remanēs ifici- at brachiū vel ibi putrefiat. f̄ it aut lorio cōiter cum vino criccate & p̄forate brachiū. ¶ Nunc nota q̄ notāter cutis nō d̄z remoueri a foramē ne vinū aut aliū liquor: itret forā- mē: deide p̄pter eāz assignatā reducat cutis ad locū pro- priū. ¶ Nunc nota q̄ notāter pila. i. res rotūda ad modū pile seu ad modū plumacoli poni d̄z supra foramē vt eū clau- dat & debite p̄mat & p̄ p̄ssionē hūores q̄ erāt tracti ad forā- mē disp̄gant & nō faciāt tumores. Et notāter d̄z p̄m̄ re- ctificari q̄ d̄z fieri plan⁹ & eālis: ne pp̄ icq̄litate strigat ita vt brachiū doleat: & id b̄idellū d̄z eē de panno antiquo: & nō d̄z eē factū cōiter cū gbuldā pūcturis de serico tē.

Cū aut i officio percussōis adeps egredit molliter iterius reducda erit & nō erit incidēda. Et in hoz quidēz secūdatōe nō ē fiducia hēnda sine percussōe: & hoc quidē in fine capituli vehemēter perscrutabimur. nā sermo ille accidētaliter hic ingressus est.

¶ Nunc ponit aliū cañ. dicēs q̄ si egrediat ab officio p̄- cussōis adeps leniter reducat inferi⁹: nō incidat. Subdit q̄ in faciēdo se d̄m flobothomiā nō ē p̄fidēdū nisi fiat no- ua percussio de qua dicit in fine capituli: vñ hoc ē hic incidē- taliter positū. ¶ Nunc nota q̄ adeps p̄t exire aut pp̄ aspitare flobothomū vt in egressōe secuz trahat adipē: aut p̄pter ap̄itudinē percussōis: tñ euz adeps ē pauce quātita- tis & modico tpe steterit extra reducat inferi⁹. Et cā ē q̄ si incidere remanēte vna vacuitate iter foramē vene & cures posset cāri ep̄orisma. ¶ Nota vltēri⁹ q̄ cū adeps nō p̄t totali reduci ad suū locū id oppillādo foramē vene p̄hibz ne sanguis exeat per primum foramē: ideo opz nouū face- re foramē tē.

¶ Ampli⁹ scire debes q̄ sanguis retētio & percussōis li- gatio terminatā hnt hozā lz sit diuersa. nā quidā sūt qui tollerare p̄nt eē si febricitates eēnt: vt quinqz aut sex san- guis libze auferatur. sunt & alij qui nō p̄nt tollerare ip- sis etiā sanis vt vna sanguis libra auferatur.

¶ Nunc ponit aliū cañ. i quo docet flomā d̄bitā mēsu- rare. Et duo facit. p̄o facit qd̄ dictū ē. 2o ondit tria eē ob seruāda idēbite mēsurādo flobothomiā. ibi. 2a. verūtamē.

¶ De p̄ia dicit q̄ retētio sanguis & ligatio percussōis ha- bēt hozā determinatā: lz ista hozā i diuersis sit diuersa. Nā quidā sunt qui febricitates tollerāt cūationē. v. libza: rii aut. vj. sanguis. Quidā aut sunt qui & si sanis sūt i tol- lerant eūatiōez vnus libze. ¶ Nunc nota q̄ saliter aduertēdū q̄ cū sanitas & vita debita requirāt quātitatē humorū: id notāter debita hozā ē eligenda qua sanguis restringat ne nimia debilitas iferat virtuti. ¶ Secūdo nota q̄ quedā sūt corpa: valde plena sanguie valde robusta & sp̄iosa i qui- bus seu a quib⁹ mult⁹ sanguis p̄t auferri lz sint febricitā- tia. Et quo cōcipit in febricitatib⁹ min⁹ sanguis eē eūan- dū: p̄io q̄ virt⁹ eoz ē debilio: facta: eē q̄ sanguis eoz ali- quali ē malignat⁹. In q̄busdā eē sanis modicū sanguis eē auferēdū ē p̄pter paucitatē sanguinis & spirituum.

¶ Tertū tres in hoc p̄siderāde sūt dispōnes: quarū vna ē lenitas corpis & ipsi⁹ lassitas: & alia est color san- guis. nā in hoc etiā multoties accidit error: qm̄ in p̄ci- pio sui egredit subtilis & albus: quare euz repletiōis ibi affuerit signatio & oportuerit te flobothomiaz facere nō decipiari propter hoc. nāz color sanguis in eis qui re- pletōis signa habēt permiscet q̄nqz: lz tñ inde nō est cu- randuz. in eis quoqz qui ap̄ata hnt color sanguis erro- rez facit: qm̄ apostema sanguinē ad seipz trahit. Et ter- tia est pulsus a quo recedere non debet.

¶ Nunc enumerat quedā atēdeda p̄ mēsurāda flobotho- mia. Et p̄io facit qd̄ dictū ē. 2o docet modū mēsurandi ex illis. ibi. 2a. cū ergo p̄trāserit. ¶ Nunc nota q̄ in illo ca- su tres dispōnes sunt p̄siderāde. Una ē subtilitas & fluxibi- litas sanguis. 2a ē color. Nā etiā multoties errat in hoc: q̄ sanguis i principio egredit subtilis & alb⁹ apparentibus tñ signis repletiōis: si apparuerit necessariā fore flobotho- miā nō differas ne decipiari p̄pter tales signis repletiōis: lz nō ē inde curādū. In h̄ntibus etiā ap̄a color sanguinis facit errare cū ap̄a trahat ad se sanguinem. 3a ē dispō pul- sus a quo pulsus non debes recedere. ¶ Nunc nota q̄ sanguie crūte subtili denotaf sanguinē eē retinēdū: qz ex hoc denotaf aquositas sanguis & abundātia flegmatis aut abūdātia colere: id sanguis ē retinēdus. In hoc autēz eāu errare cōtingit: qz possibile eē repletiōe eē multam: & q̄ sanguis fm̄ aliqua p̄t sit alb⁹ subtilis & aquosus: & tñ fm̄ aliqua p̄t nō sit talis coloris. Nā decipiari ergo: qz si adsint signa repletiōis potes vltēri⁹ eūare. Itē errat in colore ex p̄te alterius qz ap̄a exēpli q̄a ē i iteriōib⁹ trahēs ad se mām vt vētosa sicut colligit 7a affo. cōmēto p̄io: id sanguis apparet postea subtilis & boni coloris: cū tñ sit ma- gna repletiō sanguinis. ¶ Ultimo nota q̄ notāter est ad pulsum cōsiderādū per que p̄p̄hēdimus tenorē virtutis vitalis. In oi emz eūatiōe valde atēdedum virtuti vt col- ligit prima affo. cōmēto 3o.

Cūqz ergo p̄trāserit pulchritudo coloris aut mu- tabit color sanguis aut mutabitur pulsus & p̄p̄ie ad de- bilitatē retine. Et similr si aduenerit oscitaciōis accidēs aut alium aut singultus aut nausē: aut si cito mutabi- tur color aut pulchritudo inire pulsi. Qui vero ma- gis preparati sunt ad hoc vt sincopis eis velociter acci- dat sūt illi qui calidarū existunt cōplexionuz macri laxa habētes corpa: & qui sūt preparati ad hoc vt illud eis eueniat tarde sūt corpa h̄ntes t̄pata & carnes duras.

¶ Nunc ponit modos significādi dicēs q̄ cum sit mu- tata pulchritudo coloris: aut color sanguis eē supple mu- tetur i aliū colorē: aut mutet sanguis: aut pulsus: & p̄p̄ie pulsus fiat debilis: tūc retine. Subdit q̄ si adueniat acci- dētales

De alicib' memi
nit Auer. tertio coll
set. c. xli. parapho il
lo: Alices sūt ppter
motū virtutis expul
sue rē. Et Gal. etiā
septia affo. pmeto il
lus affo. Barchio-
rū cētēdēs rē. para
pho illo: Alices di-
cimus eē rē. De sin
gultu dicit Hipp. qn
ta affo. Signific mul
to fluente spasm' aut
singultus inanis ma
lus. Propter qd aut
accidat singult' per
quire ab Auer. tertio
colligz. c. xxv. verbo
illo: Singultus qui-
dē accidit ppter rez
que ledit rē.

dētales alices: ofcitatōes: singult' aut nausea: aut si cito
mutet color: aut pulchritudo. s. corpis: attēde ad pulsuz: r
si tibi appeat debilis retine statim. Subdit etiā q' magis
pati ad velocē icursuz sincopis sūt calidas hñtes p'plones
vt macri r' lassa hñtes corpa. tardi vero ad sincopim sunt
hñtes cōplones tpatas r' carnes duras. ¶ 1° p'ro parte no/
ta q' color: sanguis pōt dupli' mutari. ¶ 1° d'io vt color san/
guinis pulchri mutet i colorē turpis sanguis. Exēpli grā
apate i parte interiori ad se trahēte sanguinē pulchri cuz
sanguie malo si fiat flobothomia appebit sanguis pulcher
cū sanguis malus eris circa partē apatā nō eūet. Et iato
aut multū de sanguie pulchro cōtingit tandē eūari turpē.
Talis ergo mutatio pulchri i turpē significat eūationē eē
retinēdā. ¶ 1^a cū in tali cāu fiat flobothomia vt diuertat
aut eūetur mā flupura ad apā: r' ppter materiā flupurā ta
lis mutatio sanguis significat eūationē abundātem esse.
2° pōt mutari color i colorē: vt q' primo apparebat san/
guis rubens grossus quē intēdebas eūare: nūc aut appet
albus subtilis: iō signū ē eūationē eē abundātes: q' tamen
signa sumpta ex colore fallere pnt: vt patuit ex pulsū
virtutē cōstare nō ppter hoc debemus desistere a flōmia:
silt' etiā si accidat ofcitatō r' silt' si ēt alices accidant attē/
dēdum ē pulsū. ¶ 1^a hēc accidētia pnt cōtingere vt alices
r' ofcitatōes eleuatis vaporib' seu ventositatib' ad ptes
oris seu etiā b'achioz: pnt ēt cōtingere ppter quādā debi
litate r' corpis lassitudine. ¶ 1^a hēc etiā singult': nausea r' co/
lor: mutatus cōtingere: aut ppter humorē stomacū mori/
cantē: aut ppter debilitatē virtutis: p quib' ēt cognoscē
dis aspice pulsuz. ¶ 1^a Alterius nota q' corpa calidā r' cō/
plexionū vt corpa macra q' colerica sūt apra icurrere sin/
copim multis ex cās. ¶ 1^a d'imo q' in eis aptus ē humor i ad
os stomaci currere: r' sua mordicatioe inducere sincopim.
Jtē q' talia corpa sunt cite resoloni ppter paucitatē san/
guinis r' spūz r' eoz subtilitatē. ¶ 1ª Tertio nota q' per cor/
pora lassa intelligere possumus p' corpa colerica q' habēt
carnes lassa r' raras dispositas resoloni. 2° possum' itel/
ligere flegmatica que ēt ppter multā humiditatē hñt car/
nes lassa: que vulgariter appellant' carnes cōfuse. ¶ 1^a Et
corpa sunt parata ad sincopim pp paucitatē sanguis r' spi
rituū: iō pna ad debilitatē virtutis. 3° p corpa lassa pos/
sumus intelligere eia corpa hñtia carnes raras r' per pñs
hñtia spūs aptos resoloni. ¶ 1ª Nota 4° q' corpa tpatā ha/
bētia humores debite quatitatis r' spūs: r' breuiter valde
resistētia egris cās tarde pnt incurrere sincopim. Jtē cor/
pora hñtia duras carnes nō dico duras p pñtia multi nu/
trimenti grossi r' melācolici aut terrestris: s' dico duras
p pñtia multi humidi substāfifici extēdētis curim: r' sic in/
durant: qualia sunt corpa sanguinea robusta r' laturuz ve/
narū: in his eim corpibus pp abundantiā sanguis r' spūz
tarde cātur sincopis. Exēplū aut distincte duritiei est in
pmpu. ¶ 1ª corpa iuuenū sunt dura mō sedo: vnde etiā
q'uis sit turpe dicit' vident' māmillas iuuenū eē duras r'
carnes silt'. Senū aut carnes r' māmillas nō eē duras imo
lassas: cū tñ multā hēant terrestreitatē resistētē coctiōi vt
notat expēctia: vñ carnes iuuenū aialū duriores isto mo/
do exntes citius coquūtur carnib' senū r' hñtes multū de
humido ex coctione nō multū minuūtur: sed carnes senūz
hñtes multū de humido aiquā debite mollescāt r' coquā/
tur per coctionem minuūtur.

Qz p'terea vt mīutor flobothomos habeat multos
quoz quidā sint pilum habentes r' quidā pilo carētes.
Et piluz quidem habentes sunt pueniētiōes venis la/
bentib' sicut guidec.

¶ 1ª hūc ponit cañ. obseruādū ex pte minoris: r' p' fa/
cit hoc. 2° q' fecerat mētiōes ex flōmia accidē sincopis: iō
ofidit quo tpe magis accidat sincopis. ibi 2°. sincopis vo.
¶ De tota p' pte dicit sic v' lterio' diuidēdo illā q' oz minu/
torē hēre mltos flōmos quoz qdā hēant pilū r' qdē nō: qz
hñtes piluz sunt pueniētiōes venis labētib' vt guidec.

¶ 1° p' pte nota q' p hēre piluz possum' duo intelligere.
1° p pilū possum' itelligē pūctā vt sit sensus q' qdā flōmi
sūt hñtes pilū vltra pūctā seu cuspidē pūctā. 2° intelligē
possum' pūctā trāscuntē ex trāsfuerso flōmi. ¶ Et nota exē
plū q' sit talis trāsfuersatio circa pūctā ne flōmus possz se
multū fundare: sicut de sagittis que hñt barbūlā: qm hñt
i circuitu quasdā eminētias pūctuales que p'hibēt ne sa/
gitta multū penetret nisi pp magnū ipetū. ¶ 1° nota q' p
venas labētes possumus itelligere illas que si tātāt nō bñ
stāt firme sicut vene collū: q' pp eaz situatōes r' qz nō sunt
bñ inexe carni si tātāt labiles sūt. si ergo d'bet flōmari flo/
bothom' dz hēre pūctas s'm primā erpōnē: vt si nō tātāt
venā cū vna pūctā: tātāt tñ cū alia. vel flōm' dz hēre bar/
bulā vt si minor: pūgit r' si pupugerit venaz nō p'fundet
se in puniendo neruum vel carnem aut partem aliam rē.

Et vt habeat glomozē ex cuculo aut serico: r' instru
mētū vomitiū ex ligno aut pēna: r' vt secū teneat pilos
leporis r' medicamētū ex aloe r' thure r' foliculum musci

r' diamuscātū r' trociscos de musco. Ideo vt si sincopis
acciderit q' ē vna ex reb' que ex minutoe timet r' fortal/
se habēs hoc nō vomuerit succurrat r' glomozē i os ei/
mittat r' ipsuz cū instrumēto vomere faciat r' foliculum ei
ad olfaciendū tribuat: r' faciat ipsuz traicere aliquid ex
electuario diamuscato r' ex trociscis eius ppter alicū vt ei/
virtus viuificet. Et si accidat vt ex artaria sanguis egre
diatur: succurrat r' repleat vulnus pilis leporis: r' cū me
dicamine ex aloe ipsos retineat.

¶ Tangit alium cañ. dices q' necesse ē minutoe habere
glomozē ex cotulo aut serico. Glomoz aut nō ē aliud qz
quoddā rotūdū factū ex cotulo aut serico. Jtē hēat etiam
secū instrumētū vomitiū factū ex ligno aut factū ex pēna.
f it aut ex pēna sumendo pēnā quātū ad suos pilos r' po/
nēdo pēnā interi' p os: aut sumēdo lignū oblōgū sibi in/
uoluēdo sericū aut cotū r' iponēdo ori. Jtē oz ipm hēre pi
los leporis. Jtē medicamē factū ex aloe r' thure. Jtē foli/
culū musci. Jtē diamuscātū r' trociscos d' musco: ad hoc
vt si accidat sincopis que ē vna reruz que timet' ex flōmia
succurrat. Si ēt iste nō vomerit ponat in ore eius glomo/
rez r' faciat ipm vomere cū istro. Jtē faciat ipz olfacere fo/
liculū musci: r' det sibi modicuz electuariū diamuscātū aut
trociscoz de musco vt virtus cōfiteat. Et si cōtingat san/
guinē fluere ex artaria succurrat replēdo vuln' pilis lepo
ris r' retineat sanguinē cū medicina ex aloe. Ex parte colli/
gatur q' minor: dz secū deferre ea qb' quibusdā succur
rat nocumētis possibilib'. ¶ 1^a p' expedit aliqū vomitum
puocare vt repleto stomacho vel ex cibo vel hñozib' alijs:
iō oz minutoe secū hēre glomozē rē. 2° aliqū oz minuto/
rē p'hibere vomitū: iō hēat secū rē odoriferā vt muscum:
garof. r' silia. Jtē oz ipz aliqū succurē debilitati virtutis:
iō diamuscū secum hēre dz r' electuariū diamuscātū r' ex
trociscis ei'. Jtē si accidēt egreffus sanguis ab artaria: re/
pleat vuln' d' pilis leporis r' cū aloe r' thure ipsi retineāt.

Sincopis vero raro accidit sanguine egrediēte: imo
s'm plurimū non accidit nisi post retentionē nisi super/
fluus fuerit sanguinis exitus licet i febribus sinochis nō
curemus si vsqz ad sincopiz perueniat r' in p'ncipio apo
plexiē r' i squinācijs r' i magnis apostemalib' pernitiō/
fis r' foribus dolorib': hoc tamen facere non debemus
nisi cuz virtus fuerit fortis.

¶ 1^a hūc ondit quo tpe marie accidit sincopis ex flōmia:
r' dicit q' ipsa raro accidit sanguine egrediēte: imo s'z plu
rimū retēto sanguie nisi supfluat eūatio sanguis: quāuis
nō curem' in febre sinocha infirmuz aut pducere vsqz ad
sincopiz r' in p'ncipio apoplexie r' i squinācijs r' in magnis
apartib' r' in dolorib' fortib': qd tñ nō dz fieri nisi virtute
exntē forti. ¶ 1° p' pte nota q' sanguie egrediēte raro ac/
cidit sincopis: qz sanguie egrediēte spūs r' sanguis trahūt
verius exteriora: vñ exteriora nō remanēt depaupata ca/
lore: r' p pñs nō cātur sincopis ppter caloris reuocatōem
factā nisi p'igat hēc esse supfluentē: vñ regitiua virt' calo
ris r' spūs causet reuocatōes: sanguie vero retēto vt pluri/
mū causat sincopis cū facta eūone r' retentōe facta humo
rib' agitatis r' p' motis ex dolore i stomacho genito sincopis
subsequat'. ¶ 1ª Alterio' nota q' flōmia vsqz ad sincopiz. i. li
prothomiā facim' i sinochis: qz in sinocha i flatua sine pu
tredine tuti' qz in sinocha cū putredie timentes moztē r'
suffocatōes ppter multā mām. Silt' in p'ncipio apoplexie
r' i squātie r' i magnis apartib' multa exntē replōne r' itēdē/
tes vitiāte diuertē facim' flōmiā vsqz ad sincopiz virtute
tñ p'fātē: q' hñia de dolorib' habita ē p' affo. pmeto 23°.

Et iam quidē accidit nobis vt in venis manus ser/
monez amplificarem' secūduz alioz sentētiās r' obliu/
scēmur venis pedis r' alijs venis: nos ergo i eis sermo/
nez nostrū cōtinuare oportet.

¶ 1ª hūc determinat de flōmia venaz pedis. ¶ 1° ponit
itētōes. 2° eregē. ibi dicem' ergo. ¶ De p' pte dicit q' iā
accidit nobis si apli' determinet' de venis man'. s. vt facia
m' aplioz sermonē s'm s'iaz alioz apilus dicitū de hac
flōmia: r' ne obliuiscamur flōmiā venaz pedis r' aliaz: nos
vero refecātes supflua opz nostrū cōtinuare sermonē de/
terminādo supplē de flobothomia venaz pedis.

Dicem' ergo q' ex venis pedis ē sciatica q' flobotho
mat' a parte siluestri alcabi aut sub eo aut supra ipsuz: r'
ligat illud qd ē supra ipsuz a sūmitate core vsqz ad cabi
r' iuolulē fascia fortiter aut instita: r' melius quidē est vt
ante balneē i aqua calida r' vt ipsa in lōgitudie flobo/
thomē. Qd si ipsa fuerit occulta: aliquis suoz ramozuz
flobothomē qui iter minimū r' secūdū digitū ab eo exi
stit. Et iuuamentū quidē i flōmia sciaticē est magnū in
doloze scie r' silt' in podagra r' in varice r' i elephātia: s'z

Scias q' fere omī sin
copi puenit vomit' pter
q' illi que sit ex sudore vel
motu spiritū ad exteriori
ra: vt vult Aui. vndecima
terij tractatu scbo. c. viij.
parapho illo: Et fricatio
extremitaz r' constructio
carum rē.

¶ 1^a hūc ondit quo tpe marie accidit sincopis ex flōmia:
r' dicit q' ipsa raro accidit sanguine egrediēte: imo s'z plu
rimū retēto sanguie nisi supfluat eūatio sanguis: quāuis
nō curem' in febre sinocha infirmuz aut pducere vsqz ad
sincopiz r' in p'ncipio apoplexie r' i squinācijs r' in magnis
apartib' r' in dolorib' fortib': qd tñ nō dz fieri nisi virtute
exntē forti. ¶ 1° p' pte nota q' sanguie egrediēte raro ac/
cidit sincopis: qz sanguie egrediēte spūs r' sanguis trahūt
verius exteriora: vñ exteriora nō remanēt depaupata ca/
lore: r' p pñs nō cātur sincopis ppter caloris reuocatōem
factā nisi p'igat hēc esse supfluentē: vñ regitiua virt' calo
ris r' spūs causet reuocatōes: sanguie vero retēto vt pluri/
mū causat sincopis cū facta eūone r' retentōe facta humo
rib' agitatis r' p' motis ex dolore i stomacho genito sincopis
subsequat'. ¶ 1ª Alterio' nota q' flōmia vsqz ad sincopiz. i. li
prothomiā facim' i sinochis: qz in sinocha i flatua sine pu
tredine tuti' qz in sinocha cū putredie timentes moztē r'
suffocatōes ppter multā mām. Silt' in p'ncipio apoplexie
r' i squātie r' i magnis apartib' multa exntē replōne r' itēdē/
tes vitiāte diuertē facim' flōmiā vsqz ad sincopiz virtute
tñ p'fātē: q' hñia de dolorib' habita ē p' affo. pmeto 23°.

sciaticae secundario est difficilis. Et ex eis est saphena que est super parce domesticā alcabi et manifestior sciatica: et ipsa quidez flobothomā ppter ea vt euacuet sanguis ex mēbris que sunt sub epate et vt sanguis a partib⁹ superiorib⁹ ad inferiores declinet: quare mēstrua vehemēter prouocat et emoroidariū orificia aperit. Et ratio quidem facit oportere vt sciatica et saphena similis existant inuamēti sed experimentū facit vt operatio sciaticae plurimū cōueniat dolori scie sicut si hoc esset debitu⁹. Et saphene quidez flobothomia melior est que sit trasuerse latitudini attinēs. Et ex eis ē vena curuature que flobothomā sub genu poplitis que tantū efficit quantū et saphena: sed est fortior saphena in prouocatioe menstruoz et in dolorib⁹ ani et emoroidib⁹. Et ex eis ē vena que est post alaurchob que est quasi ram⁹ saphene et operat quantū ipsa. Et ad sūmū quidez venaz pedis flobothomia cōfert egritudinib⁹ que sunt ex materijs ad caput declinatibus et egritudinib⁹ melancolie: et ipsa quidez magis debilitat virtutez qz flobothomia venarum manus.

¶ Nūc determinat de venis pedū. Et diuidit in duas. Nā primo facit qd dictū ē. 1º ponit i sūma inuamēta flobothomie venaz pedis. ibi: et ad sūmū. pº i quattuor fz determinat de sūma quattuor venarū pedis. pº de flobothomia sciaticae. 2º saphene. 3º de vena que ē sub genu. 4º de vena que est circa calcancē. 2º ibi: et ex eis. 3º ibi: et ex eis est vena. 4º ibi: et ex ea ē vena que post. ¶ Primo dicit se diciturum sciaticaz eē venā pedis que sūmā ex pte exteriori alcabi. i. canicule aut supra aut infra ligādo illud qd ē supra a sūmitate core vsqz ad calcancē: et inuolucdo forti fascia: vñ meli⁹ vt ide balneet pes aut tibia: et fiat flobothomia sū longū. Et si sit sciatica occulta sūmet aliqz ramoz suoz exis iter puū et minimū digitū pedis et 1º ab illo. ¶ Alteri⁹ dicit qd inuamēti sūmie sciaticae magnuz ē in podagra et dolore sciaticae i varice et elephantia cui⁹ sciaticae scdatio supple i sūmia ē difficilis. ¶ Dicit etiā et est sūia scdē partis qd ex venis pedis ē saphena exis i pte domestica seu in pte interiori canicule: maior etiā exis sciatica que saphena sūmā vt eūct sanguis ex mēbris sub epate exis vt diuertat aut deriuat sanguis a partib⁹ superioribus ad partes inferiores: et id sūmia saphene vehementer prouocat mēstrua et aperit orificia emoroidariū. Et certe rō facit eē necessariū vt sūmia sciaticae et saphene vene similis existat inuamēti. Experiētia tñ oīdente sūmia sciaticae dolori scie eē cōueniētes magis. Saphene vero flobothomia melior est que tēdit ad trasuersuz. ¶ Tertio dicit qd ex venis pedis ē vena que ē in curuatura genu que tātu operat quantū saphena: fortior tñ ipsa in prouocādo mēstrua et in doloribus ani ex emoroidib⁹ seu in dolore emoroidali. ¶ Alteri⁹ dicit qd ex venis pedis ē vena que ē post supple calcancē quasi ramus saphene opans tantū quantū saphena. ¶ Ultio ostendit qd certe supple sūmādo inuamēta sūmia venaz pedis opert morbis factis ex materijs declinatib⁹ ad caput et morbis de mēlia: et ipsa certe debilitat virtutē magis qz sūmia venaz man⁹. ¶ Pro parte itelligi dicit qd nota ē ligatio qd in ista ponit atqz ē balneatio vt magis tuncat vena trahat et magis ad eam cū ipsa nō sit multū manifesta. ¶ 2º nota qd nota ē ipsa dicit sūmā sū longū vt exeat et liberi⁹ sanguis et stet apertū forāme longiori tpe. Id eī scdatio ē difficilis et occulta: qd si nō pōt inueniri querat quidā ram⁹ exis iter minimū digitū et scdm qzuis ab eo non eūct sicut dicta vena: tñ plus facit ad diuertēdū cū ad lōgia: faciat diuersionē. ¶ Alteri⁹ nota qd sūmia sciaticae pferit i dolore scie pueniēte a mā sanguinea aut sibi oīmitra diuertēdo et ēt eūando. In podagra autez marie puenit eūando dū podagra pcedat a cā sili. Itē cōfert et i varice qd nō aliud ē qz venaz eminētia siue tumor i tibijs: vt p3 in tibijs potator et se fortiter fatigatiū pedib⁹. Nec enī sūmia eūat māz varicū aut fluxurā ad varices. Itē pferit elephantie qd nō ē aliud qz pter nām magnificatio tibiaz. Cōfert eiz paucificādo māz qd ē cā augmētū tibiaz. ¶ Alteri⁹ nota qd sūmia saphene manifestior ē sciatica et nō eget tali fasciatioe qzuis egeat balneatioe pedis: que sūmia. s. saphene pferit mēbris exis sub epate ena cūādo et diuertēdo: vñ ēt pferit vt māe deriuent a superioribus ad inferiores. Et ideo vt ipse tāgit cōfert in prouocādo menstrua et aperiēdo emoroidas trahēdo. s. sanguinē versus matricē et versus venas emoroidales. ¶ Alteri⁹ nota qd ratio sūpta. s. ex parte originis venaz facit apparere flobothomias vene sciaticae et saphene sūlis inuamēti: cum vt docet anothomia oriant ab eodē trūco circa genu: saphena pcedēte ad partē domesticā pedis: sciatica vero ad siliuestrē. Experiētia vero facit appere flobothomā sciaticae eē maioris inuamēti i dolorib⁹ scie. rō tñ cōpleta et cōpleta cognitio inuamētoz hāz sūmiaz faciūt inuamēta ap-

parere distincta. Nā qd sciatica ē plus distincta et pntia versus scia seu versus pte scie: et saphena nō sic id plus cōtingit māz scie fluxas aut fluxuras ad scia eūari p sūmiaz sciaticae qz saphene. ¶ Alteri⁹ nota qd sūmia saphene ē melior trasuerse facta et latitudini attinēs cū ipsa nō sit cōunctionalis. ¶ Alteri⁹ nota qd sūmia cōiuncture seu curuature poplitis fortior ē in prouocādo mēstrua qz saphena eo qd sit supra saphenā cū sit etiā ppinquior matrici vt ē notū citius et fortius poterit a superiorib⁹ ad matricē trahere sanguinē. Silt dicēdū ē de dolorib⁹ ani et emoroidib⁹. ¶ Alteri⁹ nota qd vena que ē retro supra calcancē ē qsi ramus saphene ppter ppinquitate et affinitate quā h3 ad ipsam. Id opat tantū qd tot cōfert dīpōib⁹ quot saphena: quāuis forte nō tantū eūct quātū saphena: cū nō sit tanta vena quāta saphena. ¶ Alteri⁹ nota qd sūmia saphene diuertit māz a superiorib⁹ declinādo ad inferiora: id eī sūmia cōfert dū māe supple sanguinē aut mēte sanguini a superiorib⁹ declinat ad inferiora. Itē cōfert morbis de sanguine melancolico trahēdo. s. sanguinē melancolicū qd graue a superiorib⁹ ad inferiora. ¶ Alteri⁹ nota qd quāuis ex venis brachiorū et man⁹ cōiter plus eūctur de sanguine qz ex venis pedū: tñ qd sunt cōiter latiores et pluris sanguis pte: tñ etiā qd ebullitio: sanguis ē circa superiora qz circa inferiora: et pnis pntio: sūmie: tñ ē qd superiora saltē pectoralia: et que sunt circa epar plus hnt de sanguine qz inferiora. Tñ supposita pitate sanguis eūcti plus debilitat virt⁹ ex sūmia venaz pedū qz manus: vt dictū ē. pº qd cū inferiora min⁹ hēant de sanguine qz superiora: multū debilitat virtus in inferiorib⁹ vt virt⁹ totius dicat debilito qz tāto eūcto p superiora. 2º cā eē pōt quā tangit expositio. Nā cū cor et cetera mēbra sanguine vigeāt et spū: cū ēt virtutis cōstantia et debilitas marie cordis tremorē cōsequant: id cū p flobothomia venaz pedū plus diuertat sanguis a corde qz per sūmia venaz man⁹ cōtingit plus debilitari cor. Et sic ex scdō premisso plus debilitari totum.

In venis aut q flobothomant et sūt in parte capitis excepta guidez meli⁹ est vt trasuerse flobothoment.

¶ Nūc determinat de sūmia venarū capitis. Et diuiditur i duas. Primo pmitit vñ cōe sūmie venaz capitis. 2º requirit. ibi: et eaz quidē. ¶ Primo dicit qd melius ē vt vena pnti capitis sūmetur trasuerse excepta guidez vena. ¶ Pro pte nota qd p caput itelligit caput venū cū collo. Nā guidez vocant vena pnti capitis cū tñ sunt vena colli. ¶ Scdō nota qd iste vena debet sūmari trasuerse: qd liberi⁹ eribit sanguis: et qd nō sunt cōiunctionales: cōiunctionalibus tñ similit. Nā cū sint i collo ad motū colli sūmate sū longū apient: id tñ liberi⁹ eribit sanguis. Et possumus etiā si expeditet scdationē facere: ideo bonuz est flobothomare eas sū longum.

Et eaz quidē qd sūt q sunt vena et qdā q sunt artarie. Vene ergo sūt sicut vena frōtis q inter duo existit supcilia: et ipsi⁹ quidem sūmia cōfert grauitati capitis et pprie illi qd ē i posteriore pte capitis et grauitati oculoꝝ et supiori et dolori capitis pseuerati antiquo. Et vena q sup caput sūmā p emigraneā et vlcera capiti. Et due vena tēpoz q flexuose icedūt et due vena q sūt i āgulis oculoꝝ lachrymalib⁹ et sū plurimū nō apparēt nisi per cōstrictōez suffocātē. Et i ipsi⁹ quidē flobothom⁹ nō ē p fundadus: qz fortasse sicut fistule ex percussioe ossis: et ex eis nō egrediat sanguis nisi pauc⁹. Inuamētū vero flobothomie ipsaz duaz existit i dolore capitis et in dolore emigraneo et obralmia ātīqua et lachrymis et pāno et scabie palpebraruz et ear uz borho et nictilopis.

¶ Nūc requirit de sūmiaz eaz venaz: et pno de sūmia illaz venarū cōiunctarū. 2º artariāz. ibi: et artarijs. ¶ Pro ma i tot quot venaz capitis ponit sūmia. ¶ De pna pte dicit qd istaz venaz alique sūt vena absolute: et alique artarie. ¶ Prima ē vena frōtis que ē inter duo supcilia seu i ter duo cilia cui⁹ vena sūmia pferit grauitati capitis: et marie in pte superior: supple diuertēdo māz a posteriori pte versus anteriorē: et silt eūant. De qua sūmia hēm⁹ 5º affo. posteriora capitis dolentia tē. Etiā pferit grauitati oculoꝝ etiā dolori pseueranti et antiquo. 2º vena ē exis sup caput qd existens in sūmitate capitis aut i sūmitate frontis: que vt dicit Aui. sūmet ppter emigraneā que est dolor medie partis cranei ab emi qd ē mediū: et craneū quasi dolor: medie partis capitis. Itē cōfert vlcerib⁹ capitis pueniētib⁹ a mā sanguinea aut sibi oīmitra. Itē sūmatur due vena tēpoz flexuose aut tortuose incedentes: quaz sūmie cōferūt in pdictis casib⁹ eūando et diuertēdo. Itē sūmā due vena que sunt in āgulis lachrymalib⁹ oculoꝝ nō apparēt supple nisi apud cōstrictōē supple gutturis suffocātē. i. nō apparēt nisi stringat guttur qsi corp⁹ suffocet. Quare aut cōstrictōe gutturis apparēt notū ē cū tñ magis facies tuncat et oculi guttur et alie ptes faciei: et i ipsi⁹ non est

Scias qd h3 Aui. in sanguinea podagra pmedit flobothomia de opposita parte: h3 in hanc suspectam in principio egritudinis vt ipse scribit xxij terij tractatu scdo caplo de cura ei⁹ parapho illo: Et si fuerit sanguinea aut cūz domitio sanguis oportebit vt administrēs flobothomia ex parte cōtraria. et paulo post subdit licet tñ melius sit vt blande tractetur in principio et nō fiat flobothomia: flobothomia enim accrescere facit humores et facit eos vire in corpus et non extrahit illud qd necesse est vt extrahatur et c.

Nota qd huiusmodi vena debet flobothomari trasuerse qd parte sunt: vnde nisi fiat sic flobothomia cōsolidaretur nimis cito: quare et c.

nō est p̄fundādus flōmus: nā forte fieret fistula. Cū eīz ibi sit caro mollis & sp̄giosa facta flōmia seu p̄foratiōe & de- curretib⁹ sup̄fluitatib⁹ cito poterit fistula cāri. a q̄bus ve- nis nō egredit nisi sanguis paucus q̄ p̄ue sūt. Addit vltē- rius q̄ iuuamētū talis flōmie p̄uenit i dolore toti⁹ capitis & i dolore medic ptis & i obralmia antiq̄ & i lachrymis & in p̄ano & borbo: & scabiei palpebray si ista causant a mā san- guinea aut eius sup̄fluitate. Cōfert et pustulis puulis pal- pebray. s. eūando mās ab istis cuz iste vene sint p̄pinque palpebris. Cōuenit et noctilopis: & sūt vt p̄z 3^a tertij nocti- lopi qui de nocte meli⁹ vidēt. de die aut p̄pter grossitudi- nez sp̄ūz & humoz nō valēt vidē: ideo cū bec passio pos- set cōtingere p̄pter grossūz sanguinē flōmia haz venarū hunc sanguinē euacuādo est conueniens.

Et tres vene parue quaz locus ē post illū vbi extre- mitas auris tāgit cū puenit ad capillos. Et vna quidez haz triū ē magis manifesta q̄ flōma in p̄ncipio aque & cū caput stomaci recipit fumū: & p̄pter hoc p̄ferūt vlce- rib⁹ aurīū & colli & posterior capitis. Et Sal. quidē ne- gat qd̄ quidā dicit q̄ due vene que sūt post aures flobor- thomanē: vt qui filios gignunt ipsos nō gignāt.

¶ Hūc determinat de flōmia aliaz venaz dicens q̄ tres vene parue que aliquantū sunt post locū vbi auris tāgit ca- pillos: quaz triū vna ē manifestior: flōmant i principio aq̄ & i principio cataracte: nā aīquā fiant cataracte apparēt primo imagines & musce volare ante oculos: deinde fit aq̄ siue cataracta ponētē se tali aqua iter albuginē & conea: q̄ aquositas aliquantū pōt eleuari a mā sanguinea. Si ergo flo- borthomanē iste vene minuēt sanguinem & p̄hibebūt ipm̄ euaporare sursum: id etiā cōferunt dū caput recipit fumūz stomaci maxime p̄ caput cē calidū & fumoz attractiuūz. Ex hac eīz flōmia minuēt seruo: sanguis capitis: id ē con- ueniens. Itē cōfert vlcerib⁹ aurīū & colli & posteriorū ca- pitis diuertēdo & eūando materiā & minuēdo ebullitiōē.

¶ Vltorius dicit Sal. negare dicitū antiquoz dicitū duas venas post aures flōmari vt homies fiant steriles: & hoc dicebat lly. aut videbat dicere i libro de aqua & acre & regiōib⁹: qd̄ dicitū de p̄ se ē salum. naz sperma nō venit p̄ has venas nec etiā aliq̄ sp̄s. hoc tū pōt cōtingere cō- patiente & debilitato crebro: q̄ nō debite sp̄z aīalē trās- mittit p̄ gnātiōē fiēda. ¶ Vltorius dicit q̄ ex venis capi- tis sunt guidec. i. vene colli: quaz vna ē ab vna parte colli & altera ab alia: & flōmant i principio lepre diuertēdo san- guinē a spiritalib⁹ & nobilitatib⁹ mēbus ad exteriora di- uertēdo ipm̄ et a facie que plures & p̄i solebat a lepra mo- lestari. in lepra vero cōfirmatā nō cōuenit talis eūatio cuz iaz fit s̄ra infectiōi. In forti etiā squinatia: i cōstrictiōe an- helitus: in acuto asmate q̄ forti: & in raucedine vocis sup- ple p̄pter mām sanguinē: & in habete apa i pulmone. i. in dīsmia & difficultate anhelitus ex multo sanguine p̄cedēte cōuenit floborhonia haz venaz eūando cām ancedētē & diuertēdo eā a fluxu: id maxime in p̄ncipiis hoz mor- boz op̄etit mā exite in fluxu. nā mā exite fluxa nō faceret notabile iuuamentū. Itē cōuenit in morbis splenis & late- rum: vbi supple māe sanguinee fluūt a supioribus ad infe- riorū: & diuertet eas a fluxu ad p̄tes inferiores. ¶ Vltorius dicit Aui. q̄ sicut āte dicitū ē necesse ē flōmare has venas flōmo hūte pilū. p̄ q̄ sunt vene labētes. 2° ne flōm⁹ pe- netret in gutture. ¶ Vltimo Aui. tāgit modū ligādī istas venas dicens q̄ oportet trahere caput ad cōtrariū ptis flo- borthomie vt vena cōtēsa fiat vt corda. eā ē in p̄mptu. Itā facta tali extēsiōe vena ipa fit eminetiō: nā tunc gibbo- saf isto modo. Et dicit Aui. q̄ debem⁹ cōsiderare partes magis declinātes q̄ magis depressas: vt exēplū q̄ plica- cato sic collo notū ē q̄ pars versus caput & versus extre- mitates colli ē magis declinās. ps vero cōtraria istis p̄ti- b⁹ ē pars magis gibbosa i qua vt manifestio: fiat flōmia.

¶ Dicit vltorius q̄ necesse ē vt fiat flōmia fm̄ latū & non fm̄ longū. qd̄ ē veruz vbi nō querimus sedatiōē & multū sanguinis educationē. Itā si hoc querem⁹ fiēda eēt s̄z lon- guz: ad quā intēdōz se retulit Aui. i illa parte: in venis at. Item ad hanc intentionē se refert in sine partis: duz dicit q̄ cū hoc toto o3 vt fiat flōmia fm̄ longum.

Et ex venis istis sūt guidec q̄ sunt due & minuunt i p̄ncipio lepre & fortis squinatie & coangustatiōe anhelit⁹ & asmate acuto & raucedine vocis. Et in hūte apa i pul- mone & dīsmia q̄ ē ex multo sanguine calido & egritudine/ b⁹ splenis & latez: & o3 vt dixim⁹ ante vt floborhomo pi- lūz hūte minuunt. Modus vero ligādī eas ē q̄ o3 tra- here caput ad p̄trariū partis flōmie vt vena declinēdo fiat sicut corda: & p̄sideret que pars sit magis declinās & fiat flōmia ex p̄trario partis illi⁹. Op̄z p̄terea vt ei⁹ flo- borhonia fiat in latitudine & nō in lōgitudine: & sicut fit in saphena & sciatica: & cū hoc toto op̄z vt ipsius flōmia

cadat i lōgitudine. Et ex eis est vena q̄ ē in lepore cuius flōmie locus ē ipsi⁹ extremitas que digito p̄ssa i duo par- tē: vbi quidē fit flōmia: s̄z sanguis qui ide egredit ē pau- cus: & ipsi⁹ quidez flōmia p̄fert calips & turbatōi oculoꝝ & emoroidib⁹ & bothoz que in narib⁹ nascunt & p̄uritui qui fit i eis: verūm plerūqz accidit ex eo coloris rubedo perseverās que similat safaf & corrupit facie: & est ipsius impedimentū maius suo iuuamēto. Et vene quidē q̄ sūt sub a sese a parte nocte quarum flōmia p̄fert egritudine/ oculoꝝ antique que ē ex sanguie subtili & antiquis capi- tis dolorib⁹. Et ex eis sunt vene que sūt in labijs & sunt quattuor: & super vnūquodqz eoz existit par que confe- rūt vlcerib⁹ oris & alcola & dolorib⁹ gingiuar & eaz apo- stematib⁹ & ipsaz laxitati & vlcerib⁹ & fistulis & fixuris q̄ sunt i eis. Et ex eis ē vena q̄ est sub lingua super occultū mēti que minuūt in squinatīs & apatib⁹ duaz amigda- laz. Et ex eis sūt vene que sūt sub lingua & existētē su- per ipsaz linguā & minuunt p̄pter lingue grauitate que est ex sanguine: que quidē in lōgitudine sunt minuēde qz sanguinē p̄strigere qui fluxit ex flōmia i latitudine fa- cta est difficile. Et ex eis est vena alansura que iter men- tum & labiū est inferius que floborhoma p̄pter oris fetozem. Et ex eis est vena furcule que floborhoma in medicatōibus oris stomaci.

¶ Hūc notificat flōmia aliaz venaz dicens q̄ ex venis capitis ē vena exis in lepore nasi: & est nasi extremitas que cōpressa digito diuidit i duo: i quo loco fit flōmia sangui- ne inde egredite pauco: que flōmia cōfert turbationi & ca- lesactiōi oculoꝝ & emoroidibus & pustulis nasi & p̄uritui nariū: tū plures ex tali flōmia accidit rubedo supple i facie p̄seuerans q̄ similat corrupitiōi coloris & corrupit colorē. i. faciem: vel corrupit facie. i. colorē faciei: qd̄ nocumētū est maius iuuamēto. ¶ Dicit vltorius q̄ vene que nō sunt a posteriori parte nuche: quaz flōmia p̄fert antiquo morbo oculoꝝ ex sanguie subtili p̄cedente: cōferūt etiā si flobor- thomanē doloribus atiquis capitis supple p̄cedētibus a mā sanguinea. ¶ Vltorius dicit q̄ etiā sunt vene quattu- or labioꝝ: ita q̄ in vnoquoqz labio sunt due vene: quaruz flōmia cōfert vlcerib⁹ oris & gingiuar & dolorib⁹ & apatib⁹ & lassitudinē ipaz ac vlcerib⁹ fistulis & fixuris ipaz. ¶ Vltorius dicit q̄ ex istis venis ē vna que est sub lingua supra occultū mēti que flōma i squinatīs & in apatibus duaz amigdalaz. ¶ Vltorius dicit q̄ sunt quedā vene exites super linguā flōmande p̄pter grauitatē lingue ex sanguie p̄cedēte. flōmande etiā p̄ longū q̄ difficile ē cōstringere sanguinē his floborhomiis fm̄ latū: hic tū alia differētia reperit vt dicā i notādis. ¶ Dicit penultimo q̄ ex istis ve- nis ē vena exis iter labij inferi⁹ & mentū que flōmantur p̄pter fetozē oris remouēdū. ¶ Vltimo dicit q̄ ex istis ve- nis ē vena furcule que flōma p̄ mederi stomacho. ¶ Nota p̄ partib⁹ p̄lectis q̄ qz vena exis in lepore nasi ē parua: id ab ipa etiā paucus exit sanguis cuius flōmia cōfert cale- factioni. i. infectiōi nasi eūando cām cōiunctā: turbatōi et oculoꝝ pueniēt ex sanguie aut suis vaporib⁹ diuertēdo ab oculis & eūando. Cōfert et passioib⁹ nariū ex sanguine pueniētib⁹ eūando cām cōiunctā: aut dicitariū passionum atecedentē cām. Ex ipa tū aliq̄ puenit rubedo p̄seuerans similita safaf seu safati. i. rubori pustuloso faciei: & hoc est q̄ corpus plenum ē & nō p̄cesserūt aliq̄e fortes diuertēs eūatiōes: hoc aut infert nocumētū plus attrahēdo de san- guine ad facie q̄ diuertat aut eūct cū sit vena valde pua: & nocumētū in isto cāu ē maius iuuamēto. ¶ Nota vltori⁹ q̄ p̄ venas que sunt sub alface: que sunt vene a pte poste- riori nuche intelligit venas que sunt aliquantū infra locū vbi collū cōiungit capiti: quaz flōmia cōfert morbo antiquo oculoꝝ ex sanguie subtili p̄cedēte diuertēdo sanguinez subtilē ne trāseat ad oculos: qui sanguis subtilis p̄pter cō- tinuā renouatiōē & fluxum antiquū pōt cāre morbū: silt dīcedū de atiquis dolorib⁹ capitis. ¶ Vltori⁹ nota q̄ flo- borhonia venaz labioꝝ dicitis dīspōnib⁹ puenit eūando & diuertēdo a partib⁹ p̄pinquis: & silt existēs sub lingua su- pra occultū mēti itelligēdo per occultū mēti si volum⁹ partēz intrinsecā aut partē q̄ est itra guttur & partē exterie- rez mēti: q̄ vena apparet subleuata plicata ligua. ¶ Valet et flōmia ei⁹ in squinatia diuertēdo & eūando sanguinē pec- cantē p̄cedēte semp flōmia vniuersali de vena cephalica. Ap̄atib⁹ et duaz amigdalaz magis est op̄etens tanqz po- tēs magis & citius eūare a parte p̄p̄inquis. ¶ Vltori⁹ nota q̄ vene supra linguā existētēs faciūt iuuamēta q̄ ponū- tur in littera p̄inctā lingue educēdo māz: quaz flōmia s̄z longū & non fm̄ latū est fiēda: qz p̄pter plicatiōē ligue fa- cta fm̄ latū multū agit vena vt inde mult⁹ exeat sanguis: vt vidit magister Adarh. in experientia. ¶ Nota q̄ flōmia illi⁹ vene q̄ est iter labij & mentū puenit fetori oris p̄rigēt

Scias duplex ex aque p̄ncipiū remo- uē. s. seu p̄ncipiās q̄ aqua icipit fluere ad oculū & tūc apparēt imaginatiōes. Aliud est p̄pinquū q̄. s. aq̄ iaz ē in oculo: s̄z non est p̄gelata nec igros- sata vt quasi non ap- pareat notabilis al- bedo in pupilla. Itē igit q̄ ē in p̄io prin- cipio pōt cū medici- nis curari & maxime euz floborhonia ta- lis vene: & s̄ hoc p̄i- cipio loq̄ hic Aui. cū vero aqua ē igros- sata & fluxit qd̄ debz fluere: tūc dicit p̄fir- mata & cura ei⁹ nō ē nisi cū instrumento: vt vult Aui. tertia tertij tractatu quarto. c. xx. de cura aque para- p̄ho illo circa p̄nci- piū: Illi autē que cō- firmata est & cūius ratio pōt eē: qz aqua cōfirmata ē difficultis dissolutionis de se. p̄- p̄ter eius grossitūē & mēbz frigiditatem in quo ē. s. oculus non potēs resolvere illaz etiā qz ē cooperit⁹ tu- nicis duris & multū spissis: quare puenit instrumentū sicut acus &c.

ppter sanguinē corruptū gingivarū cūando. s. sanguinē il-
luz & diuertēdo a partib⁹ illis: fetori vero pronūciēti a flo-
maco non cōfert. ¶ Alteri⁹ nota q̄ flobothomia vene sur-
cule p̄fert pro medicādo os stomaci supple lesuꝫ pp̄ter de-
fluxuꝫ sanguis ad ipsuꝫ. ¶ Nā flobothomia talis pp̄ter p̄-
pinq̄itateꝫ euacuat & diuertit quāuis non sit in vsu.

Ex artarijs vero q̄ sunt i capite ē artaria tēporis q̄
q̄nqz flobothomaf & q̄nqz incidit & q̄nqz extrahit & q̄n-
qz adurit: & hoc fit pp̄terea vt acuti rheumatismi & sub-
tiles p̄stringant qui ad oculos descēdunt & pp̄ter aplifi-
catōis principiū. Et due artarie que sūt post aures que
flobothomant pp̄ter species obtalmie & p̄cipiū aque
& pannū & nictilopas & antiquū dolorē capitis: in eaz tū
flōmia semp exiit timor & cū hoc tardetur cōsolidatio.
Sal. quoqz dixit q̄ cuiusdā in gula vulnerati artariam
p̄cussio parūper tetigit: ex aqua magna sanguis ps ma-
nauit: sed Galien⁹ ei subuenit cū medicamēto thuris &
aloes & sanguinis draconis & myrrhe: & restrict⁹ fuit san-
guis: & dolor antiquus quē in exteriorē parte core posse-
rius p̄sueuerat habere recessit.

¶ Nunc Aui. exequit de flōmia artariarū capitis: & di-
cit q̄ ex artarijs capitis est artaria tēporū que q̄nqz flob-
thomaf: q̄nqz incidit: q̄nqz extrahit & q̄nqz adurit: & hoc
fit id vt p̄stringant rheumatismi acuti & subtiles deflue-
tes ad oculū & et pp̄ p̄cipiū amplificatōis pupille. ¶ Mo-
ta p̄ parte q̄ fm medici distictas itentōes hec opatio qua
druplī fit. Nā p̄ vbi querim⁹ cūare & diuertere satis suf-
ficat flōmia. Vbi aut plus querim⁹ phibere defluxū: inci-
dimus et trāuerso artariarū cū flobothomo aut ipsaz cuz
vincino subleuādo. Q̄nqz ē querētes vt tēpora & partes p̄
pinque oculis minor: participēt sanguie & calefactōe extra-
him⁹ partē artarie excarnādo ipsaz ligādo i duob⁹ locis
& auferēdo partē irremediā. Aut 4° adurimus apponēdo
aliquid causticum supra artariā vt et phibeat defluxū hu-
morū ad locū: tū modus est per solā flōmiā. ¶ Ute-
rius nota q̄ cū rōne iciffōis artariarū maxie sūt apti fluere
humores subtiles & acuti: ideo vocat talis opatio in arta-
ria grande iferens nocumētū. Itē p̄fert in p̄cipio ampli-
ficatōis aut dilatatiōis pupille diuertēdo mās dilatātes.
¶ Scdo dicit Aui. q̄ due ē artarie q̄ sunt post aures flo-
bothomant pp̄ter spēs obtalmie pp̄ p̄cipiū aque pāni &
noctilope & pp̄ antiquū dolorē capitis qd̄ supple efficit hec
flōmia diuertēdo & cūando mās: in quaz flōmia semp ex-
tat tumor: cū tardet cōsolidatio & timeat de nimio fluxu san-
guis. Dixit tū Sal. q̄ cuiusdā vulnerati in gula vulnera-
tio modicū tetigit artariā ex qua fluxit magna ps sangui-
nis: cui subuenit medicamē factū ex aloē & sanguie draco-
nis: & dolor antiqu⁹ quē p̄sueuerat hēre in parte exteriori
core sanar⁹ ē: hoc aut sumit a Sal. de flōmia noue trāsta-
tōis. Cū vero sanatiōis doloris core fuit q̄ p̄tignens erat a
p̄tib⁹ supiorib⁹ trāfire sanguinē ad corā: vñ diuerso san-
guie p̄ p̄cussione artarie gule p̄sequuta ē remotio doloris.

Et ex venis que in corpore flobothomant sunt due
vene super ventrē: quaz vna super epar cōsistit & alte-
ra super splenē est posita: & flobothomaf dextra i idro-
pisi & sinistra in egritudinib⁹ splenis.

¶ Nunc determinat de flōmia venarū vētris dicēs q̄ ex
venis que i vētre seu corpe flōmant sūt due vene. Vna po-
sita supra epar: alia posita supra splenē. Et sunt iste vene et
supra musculos vētris. Vna i directo epatis: alia i directo
splenis. Et flōmaf dextra i idropisi supple cōtīgēte pp̄ter
multā retētiōne sanguis supra epar: hec cim pp̄pinqua epa-
ti cūabit ab ipso. Alia vero flōmant in morbis splenis: q̄ i
oppilatōib⁹ et cātis pp̄ter retentum sanguinem.

Scio p̄terea q̄ flōmia duas hz horas: horā electaz
& horā necessariā. Hora vero electa est ei⁹ q̄ est in lumie
diei & post digestiōis p̄plementū & supfluitatuz expul-
siōne: & hora necessaria est hora q̄ fieri oꝫ & que tardari
nō pōt & in qua res phibitoria nō attendit.

¶ Nunc Aui. tāgit horas flōmie: dicēs flōmiā duas ha-
bere horas: electuā. s. & necessariā. Electiua ē vt fiat flob-
thomia i lumie diei & post cōpletā digōnez & expulsio oib⁹
supfluitatib⁹. Hora vero necessaria ē hora qua flōmia nō
pōt tardari: nec attēdim⁹ ad rē phibentē flōmiā. ¶ Mo-
ta p̄ parte q̄ illa hora vocat electiua que ē apta eligi cū iu-
uamētis & nō erite nocumēto notabili: i qua et nō sunt ap-
hibentia saltē notabilī vt q̄ fiat flōmia in die: alis etiam
cōditōibus obseruatis limitata de quib⁹ supra ē habituz.
¶ Illa aut flōmia vocat necessaria & coacta que fit i alia ho-
ra necessario: q̄ flōmia nō pōt tardari pp̄ter eminēs peri-
culū quib⁹ multa sint phibētia & notabile inde sequat noc-
cumentū. Exēpli cā imediate post cibū & et an expulsōdem
supfluitatū si fiat flōmia nocet corpi. facta tū p̄cussioe aut
cāi volētes euitare aduētū apatuz facimus flōmiā.

Scias et q̄ flobothom⁹ obtusus ē magno ipedimē
to qm̄ errat & non p̄sequit. s. qd̄ dz & apostemare facit &
dolere. Cū ergo flobothomo opabis: nō manu p̄mēdo
ipellas: s; suauiter blādiendo: & et furtiz agas vt flob-
mi extremitas ad iterioza vene pueniat: qm̄ si illud du-
rīter feceris sepe caput flobothomi intus i vena occulta
rūpēt fractura & facit vt vena refugiat & nō vulnerabit
venā. Et si p̄fidiose iūteris vt cū eo flobothomes aug-
mētabis maliciā: quap̄pter expiri dōbes quali flōmus
igrediat cutē anteqz cū eo flobothomes & cū percussio-
nez secūdare volueris si tibi necessariuz fuerit.

¶ Nunc exequit cañ. attēdēdos circa istrumētū quo fit
flōmia. Et p̄io facit hoc. 2° ex accidētī ponit duos. ibi 2^a:
& scito. ¶ Nā ps breuiter cōtinet tot p̄tes quot cañ. ponit
circa hāc opatōez manualē. ¶ Nō ponit cañ. ex p̄te flōmi
dicēs q̄ flōmus obtusus. i. male acut⁹ ē magni ipedimē
ti sine pūgat venā siue nō. nā dolorē facit & facit apare.

¶ Tū nota si flōmus ē obtusus: nō ita pōt penetrare ve-
nam sicut acut⁹: & iō nō ita cōstigit errare cū acuto sicut cū
obtus⁹: & si hō nō erret adhuc cū illo q̄ difficulter pungit
faciēdo magnū forāmē facit dolere & apare currētib⁹ hu-
morib⁹. ¶ Alteri⁹ dicit q̄ cū flōmas nō debes ipellere flo-
bothomū ip̄mēdo s; suauiter blādiēdo: & scriatiz agas sic
q̄ extremitas flōmi ad iterioza pueniat vene vt supple li-
bere eriat sanguis. Nā si duriter ip̄imas sepe caput flo-
bothomi occulta fractura frāget eo qd̄ caput flōmi ē mul-
tum subtile & multū frāgibile cito. Itē ex tali ipressioe fu-
git vena: vñ nō percuties ipam. i. malitiose: quia volēs te
ōdere hēre bonū istrumētū iūteris flōmie: & cuz flōmo
obtus⁹ angebis malitiā. s. apatis dolorē &c. Itē cū quaz
flōmes debes expiri quō flōmus igrediat cutē. Et eodem
mō debes facere si vis facē sedāz flōmiā si sit necessaria.
¶ Nā exp̄ria flōmia pōt caput flōmi esse p̄cussū aut factum
obtusū: iō facta p̄ia flōmia videas quō stat caput flōmi.

Tibi p̄terea cauere debes ne venā ipleas & sangui-
nez infles: qm̄ tū lapsus & remotio min⁹ erunt.

¶ Nunc Aui. ponit aliū cañ. dicēs q̄ tibi cauere debes
ne impleas venā sanguie & islet: nā tūc lapsus & remotio
erit minus. Hec ps pōt duob⁹ modis exp̄oni. Nā p̄io est
aliqui q̄ vena multū resistit ne flōmus ipaz pungat. Dicit
ergo q̄ tu debes tibi cauere ne infles valde venā. nā quā-
uis aliquis tumor vene inuet: mult⁹ tū tumor & multa in-
flatio facit venā eē labilē: iō lapsus & remotio. i. p̄sso vene
cēt minor: q̄ qm̄ p̄cutit vena cū flōmo: vena labit aliquan-
tulā a supiori ad iferius & aliquantulū remouet: tūc iste la-
plus & ista pressio si vena moderate tumeret esset minor: q̄
debet. ¶ 2° sic exp̄onit: si nō islet vena tū lapsus: q̄ remo-
tio vene supple a suo situ erit minor. p̄ exp̄o melior ē.

Cūqz vena tibi rebellauerit vel occultauerit & ip̄si⁹
repletio sub ligatura nō apparuerit solue ipsaz & mul-
totiens liga & iunge eam & cōp̄mēdo descēde & ascē-
de donec eaz manifestare & apparere facias. Et hoc qui-
dem experieris cuz duobus digitis vnūquēqz locorum
tangens in quibus scis venaz extēdi: & quādoqz tāgens
vtriqz & quādoqz vno ipsoꝫ: & cuz altero facies sangui-
nez incedere donec altero cadēte ipsius sentias sangui-
nis accessiōne cum ad ipsuz perducit sanguis & eius re-
cessiōnez cum dimittitur.

¶ Nunc aliu cañ. dicēs q̄ cū venā tibi rebellauerit. s. i
p̄cutiēdo: q̄ retropellat flōmū vel se occultauerit dū p̄cu-
tis q̄ labit: aut nō apparuerit repletio sub ligatura mitō-
tiēs liga & iunge eaz p̄mēdo & ascēdēdo & descēdēdo do-
nec facias eā appere: q̄ fricādo. Et tali cim fricādo & vn-
ctiōe p̄sequit impulsio sanguis i venā: & quedā rarificatio
& tumor vene. Et hoc pōt exp̄iri cū duob⁹ digitis tāgēdo
sic. i. quādoqz cū vno faciēdo descēdere sanguinē cū alte-
ro: vt et vno digito p̄cipias accessuz & recessuz sanguinis.

Et scito q̄ caput flobothomi habet spaciū in quo
penetrat: qd̄ tamē nō est longū ne ad artariā aut ner-
uum penetret: & ipsum quidē plurimū impellere debes
cum vena fuerit magis subtilis. Oporet autē vt flob-
thomi app̄hēsiō fiat pollice & impudico & dimittat in-
dex ad palpādū & vt in medio ferri fiat app̄hēsiō pol-
lice & nō app̄hēdat superius quoniā nō bene tenebi-
tur imo erit vacillans.

¶ Nunc aliu cañ. dicēs te sciturū caput flōmi habere
spaciū quo penetrat: qd̄ tamē nō dz eē lōgū ne p̄cutiat ar-
tariā. s. eritē sub vena: aut ne penetrat neruū. vena tamē
eritē subtili & magna dz fieri magna penetratio. Opz autē
vt flōmus app̄hēdat digitis pollice & ipudico: & dimit-
tat index ad palpādū & app̄hēdat flōmus in medio ferri
& nō app̄hēdat supius: q̄ nō teneret bñ firmiter & vacil-
laret

laret in pcutiōe. Et p̄rio d̄z app̄hēdi istis duob⁹ digitis vt p̄mo iste idex remaneat ad palpādū venā: si bñ tūmet bene stat: ⁊ tenebit etiam firmiter cum istis duob⁹ digitis quos tibi dixi.

Cūq; vena remouēdo se ad partes vnā mutabit: oppones ei ligaturā ⁊ stricturā ecōtrario partis illius: ⁊ cū remouēdo se ad duas partes equaliter mutabit nō debebis eaz in lōgitudine floborhomare.

¶ Nunc ponit alios cañ. dices q; cū vena mouerit se ad vnā partē debes ponere ligaturā ⁊ stricturā ad aliā partē p̄trariā: ⁊ si sit mobilis s̄m vtrāq; partē flōma s̄m latuz. Cā est quia tunc non sequitur tanta lesio ex mobilitate.

Et scito q; o; vt strictio ⁊ p̄ressio sint s̄m quāritatē dispositōis cutis in duritie sui ⁊ grossitie ⁊ in multitudine carnis ⁊ abūdantia: ⁊ op; vt etiā ligatura sit p̄p̄iua.

Cūq; ligatura venā occultauerit fac signū super eam ⁊ caue tibi ne a signi rectitudine remoueat cū ligaturā facies: ⁊ cū hoc toto ipelle floborhomū. Cū autē vena declinatio ⁊ ipsi⁹ eleuatio tibi rebelles extiterit: s̄nde locū qui est super eā in corporib⁹ macris p̄p̄ie ⁊ cū vncino operare. Casus p̄terea ligatōis ⁊ constrictōis in iunctura prohibet venaz impletionē.

Cūq; volueris lauare digito tuo tende cutez vt a rectitudine remoueat foraminis: deinde laua ⁊ ericca ⁊ pone p̄anuz eminentiā hūtez ⁊ dimitte cutē vt ad locū suū redeat. Et scito q; qui multuz sudat causa repletōis: est floborhomia idigēs: ⁊ multoties etiā habēt febres ⁊ habenti doloze capitis qui ex p̄silio floborhomia eēt medicādus superuenit fluxus vētris naturalr qui floborhomia excusat.

¶ Ponit modū ligaturę dices q; cōstrictio ⁊ etiā p̄ressio. s. dū ligas sint s̄m quāritatē cutis in duritie: grossitie: multitudine ⁊ abūdantia carnis: necesse ē etiā vt ligatura sit p̄p̄iua loco flōmando: q; ex ligatura sit tumor in parte p̄p̄iua ⁊ sic manifestatio vene. Et si ligatura occultet venā q; eā nimis submergat fac signū supra venā vt d̄ claustro vel alio aut alio colore. facta ligatura noli recedere in flōmando a signo facto: imo i illo signo ipelle flōmū. Si vero dep̄ssio ⁊ eleuatio vene fuerit tibi rebelles q; p̄pter dep̄pressionē nimis occultet: ⁊ p̄pter eleuationē fiat vena mobilis scinde cutē supra venā ex̄tez: ⁊ p̄p̄ie in corpib⁹ macris in quib⁹ non ē timor de nimia scissura carnis: ⁊ cape tūc venā cū vncino deinde flōma. ¶ Deinde dicit q; casus ligatōis ⁊ cōstrictōis in iunctura p̄hibet venaz impletionē: q; cū cōstrictio i loco dep̄hēso p̄hibet ne sanguis trāseat ad venā. ¶ Penultimo dicit q; cū volueris lauare. s. post flōmiā extēde cū digito cutē vt cutis remoueat a foramine vene vt supple liquor n̄ trāseat ad foraminē: deinde laua ⁊ ericca ⁊ postpone p̄anū hūte eminentiā: ⁊ fac cutē reuerti ad suū locuz vt supple ēt occurrat cutis foraminis vene ne fiat emporisma. ¶ Ultimo dicit q; qui multuz sudat cā subtilis repletōis ē egēs flōmia supposito q; n̄ sudet a cā exteriori: q; vel cursu aut p̄anis ⁊c. vel q; nō sudet p̄pter nimiam repletionē cibi aut potus: vel tertio q; nō sudet p̄pter debilitatē cōtentive virtutis sicut h̄stes sudorē diaforeticū. i. resolutionē sed sudet p̄pter p̄sitiā multoz humoz ⁊ maxime sanguis i venis. Etiā dicit Aui. q; multoties h̄sti febres ⁊ doloze capitis qui ex consilio supple recto eēt flōmandus si ei supuenit nāliter fluxus vētris excusat a flōmia. Cōsimile ponit vt allegatū ē iō^o tertij tractatu 5°. c. 2° de cura pleureth. Illoc eēt p̄t q; mās humozales debitas cūari cū sanguine p̄flōmiā nā eūat p̄ fluxū venis. Et eūatis supfluitantibus nām aggrauatib⁹ nā fit potens supra residuū ⁊ nō indigemus flōmia.

¶ Caplin de flōmia s; exp̄p̄ionez Ugonis. nuper iūctā.

Floborhomia est eūatio vniuersalis q; multitudine eūat. Multitudo autē est augmētuz humoz super equalitatē ipsoz i venis.

¶ Cū prius Aui. posuerat regulas circa curā male p̄lōnis cū mā p̄ eūationē cū farmaco qd̄ rōne p̄p̄ietatis ⁊ qualitatis eūat ⁊ de anneris: hic ponit p̄ter regulas circa modos eūationū: que nō sūt ratiōe qualitatis eūantis: aut instrumēti i quo fit eūatio nec eūat eligēdo. Et diuidit i duas partes. Et q; tales eūatōes qñq; sūt per apitionē venaz: qñq; autē alio mō solutiuo solone cōtūnitatis: que ē aut p̄pter scarificationē cū ventosis: aut p̄p̄ aialia mordētia sicut sanguisugas. It̄ Aui. p̄o ponit cañ. obseruādos i eūatōe cū flōmia. 1° cū vētosiz ⁊ sanguisugis. 2° ibi: ventose. Tñ si dicat q; cū flōmia sit eūatio v̄lis magis q̄z cū farmaco: q̄re nō determinat p̄i⁹ de flōmia q̄z de vsu farmacoꝝ: Dicit a magistris q; nō i cōcūcter q; hic de modis eūationū determinat p̄ q̄to per illos curat mala cōplo. Et q; facilius accidit mala cō-

plexio a peccato in quali sp̄ali cui plurimū obet eūatio cū farmaco: id ab illo mō eūandi p̄i⁹ inceptit. Diuidit autem p̄is capl; in quattuor p̄tes. In p̄ia p̄te posita descriptōe floborhomie ponit cañ. i vsu eius rōne dispōnis corporis ⁊ humoz qui sūt eūandi. 1° ponit cañ. i vsu eius ratiōe loci a quo faciēda ē eūatio ⁊ per quē locū. 3° ponit regulas i vsu flōmie rōe t̄pis. 4° rōne instrumēti cū quo fit flōmia. 2ª ibi: ⁊ d̄bes scire. 3ª ibi: ⁊ scito p̄terea. 4ª ibi: scias etiā. ¶ Prima diuidit in tres partes. ¶ P̄rio ponit descriptōes floborhomie. 1° corpora p̄p̄ata ⁊ quib⁹ flōmia p̄ueniat enumerat. 3° dat cañ. in vsu eius. 2ª ibi: ⁊ nemo. 3ª ibi: ⁊ d̄bes scire. ¶ Prima in duo. ¶ P̄rio descriptōe flōmiā. 1° exp̄ponit vnū mēbrū descriptōis sup̄ascripte. 2ª ibi: multitudo vero. ¶ Dicit ergo p̄rio q; flōmia ē eūatio vniuersalis que eūat multitudinē: ⁊ i 2^a p̄te dicit multitudinē ē augmētum hūoz in venis sup̄equalitatē. ¶ Ubi nota p̄rio q; qd̄ dicit h̄c eēt descriptōe flōmie s̄m q; ipa locat sub organo medicinali. S; cū d̄scribit eū locat i manuali opatōe dicit q; est recte vene icisio: vt dicit p̄mētator i libro secretoꝝ. Ego autē puto q; h̄c n̄ sit vera diffinitio: q; n̄ cōuertit eū diffinito. Eūatio eūz q̄ fit p̄ exercitiū ⁊ balneū ⁊ abstinentiaz sūt eūones v̄les eūantes multitudinē: ⁊ nō sūt tñ floborhomia: ⁊ similr scarificatōes ⁊ fricatōes: vt sumitur ex Gal. 3^a p̄ricula affo. p̄mēto illi⁹ affo. Ubi cūq; cibus p̄ter nām intrat: ⁊ id puto q; Aui. hic nō posuit p̄ vera diffinitōe seu descriptōe: s; pro quadā accidētali notificatione p̄ quosdā suos effect⁹ quos optie facit respectu aliaz eūationū. Nā ⁊ si farmacū posset vlr eūare multitudinē: non tñ ita p̄mode sicut flōmia: q; non eūat multitudinē s̄m modū loquēdi medicorū: nisi tñ sup̄fluit ei⁹ operatio v̄lq; ad sanguinē eūanduz. Et id Gal. 3ª adiutorū eūans multitudinē posuit flōmiā: 2ª scarificationē iter spatulas: ⁊ post alia q; vide loco illo. Cā autē quare vlr ⁊ multitudinē eūat est cū multitudo i venis p̄tineat: ideo p̄ venaz apertionē optime eūatur cū ibi null⁹ humoris sit electio sed est fluit sui liquiditate. Et id s̄m sp̄es eūant: qd̄ est eūare multitudinē s̄m medicos. ⁊ q; oēs sunt inuicēz colligate: ideo p̄ vnus flōmiā p̄t ab oibus fieri eūatio. ⁊ illa p̄t dici vniuersalis: q; a vasis toti corpori seruiētib⁹ ⁊ a toti⁹ ambitu eūat. Dicit tñ aliqui q; ⁊ ab oibus mēbris ⁊ a locis cōtra venas eūat: vt colligit ab Aui. 3ª quarti. c. de herisipila: ⁊ p̄ 3ª quarti. c. de cura variolaz. s; ego puto q; hoc non obstat: mea exp̄positio sit nulla. ¶ Nota 2° q; q; in flōmia non ē aliqd̄ eligēs prius vnū humorē q̄z reliquū: ideo oēs humores q; i venis p̄tinent mouent ad exitū: ⁊ nō solū vn⁹ sed duo aut tres: ⁊ ideo p̄p̄ie dicit q; eūat multitudinē. ⁊ q; non fiat aliqñ p̄pter peccatū multitudinis non est iconueniēs q; multoties fiat p̄pter peccatū in quali vt statz habebitis: sed q; farmacuz eligit ideo non dat p̄p̄ie ad eūanduz multitudinē. ¶ Tertio nota q; h̄c sit possibile i aliquo loco q̄z in venis augeri humores supra mēsuraz nālēz absq; peccato i quali sp̄ali vt i cōcauo cordis vbi sanguis n̄ mouet ad putredinē: tñ medici nō vocant multitudinē nisi augmētū p̄portionale oīum humoz in venis: q; tale p̄ctum nō accidit alibi nisi in venis: vñ p̄ia affo. p̄mēto 3° nō magnificatis vltra modū humorib⁹ ad corpus nutritiū: ipossibile ē corpus vltra modū augeri: ⁊ stat q; Gal. loquitur de his qui sunt in venis.

Et nemo quidē est floborhomādus nisi vnus duorum. Vnus eozuz est egritudinib⁹ p̄paratus: qui cum ipsius sanguis multiplicat⁹ fuerit cadet in eas: ⁊ alter est cadens in eas.

¶ Numerat hic in q̄re p̄ parte ēt in sp̄e corpa quib⁹ floborhomia p̄uenit. Et p̄o magis i gnālī. 1° magis in sp̄ali. 2^a ibi: ex his. ¶ P̄mo ponit duo gnā corpoz p̄paratoꝝ q; bus flōmia cōuenit. 1° dat intētōes p̄pter quas flōmiat. ibi: 2^a: vnusquisq; ¶ De prima dicit q; nemo ē flōmandus nisi cōtineat sub aliquo duoz generū. Vnuz quoz ē corpus p̄paratū cadere in egritudines: ita q; cūz ipi⁹ sanguis multiplicatus fuerit cadet in eas. Aliud genus ē corpa cadens in egritudines. ¶ Ubi nota q; cōiter solet exp̄poni q; duo sunt modi corpoz flōmandoꝝ. s. actu egrū ⁊ neutruz decidētie. ⁊ id vt dicit ē q; cū flōmia sit eūatio nō p̄uenit nisi respectu alicui⁹ p̄ter nām ex̄tis: mō illa que sunt inculpate sana sunt s̄m mām: sana enim omnia sunt s̄m nām inquātū sunt sana. Adibi tñ videt vt supra dixi q; tēpata corpa ⁊ debite recta sunt qñq; flōmanda. nā ⁊ si oia q; sunt in eis sunt s̄m nām: tñ possibile ē q; ex aeris dispōne fiant p̄ter nām qd̄ debito eoz regimie ē p̄uidēdum vt fiat: ⁊ id ego p̄ corpa p̄p̄ata cadere i egritudines nō intelligo solū neutra imo sana ⁊ aliqua t̄pata i quib⁹ ex mutatōe aeris s; hyeme ad estatē ⁊ p̄cipue futurā vebemēter calidā possibile ē vt sanguinē hēant: qui cū multiplicat⁹ p̄ rarefactionez faciet cadere in morbū. nec p̄pter hoc d̄cedū distēpatam aut neutru aliqd̄ eoz: sed de hoc dictuz ē in caplo 4°. In oibus ergo corpib⁹ i quib⁹ sit flōmia: illa sit ad remouendū morbū aut sit ad remouēdū dispōne per cui⁹ augmētū aut p̄manētā timet morb⁹. ¶ Nota tñ vltieruz q; nō solū flōma ē timore de euentu egritudinū p̄pter sanguis

¶ Dicit quoq; solutio vētris excusare a floborhomia ex eo q; sanguis p̄t p̄ueri seu corumpi i humores mēlācolicos ⁊ flegmaticos q; eūant per fluxū venis: quare ⁊c.

multitudine in toto: s; qñ et timef multiplicatio i pre vna vt in pculsioe r casu dicef ifra. nec solú itelligas de multi tudine i quato: sed etiá de multitudine i quali: intelligedo per sanguinē tam 4^m humorem qñ massam.

Unusquisq; aut eoz aut flobothomat ppter san guinis multitudinē: aut ppter ipsius maliciā: aut pro pter vtrūq;.

¶ Hic exequit ponēdo itentioes ppter quas fōmētur: dicēs q; vnusquisq; eoz quib; conuenit fōmia si fōmaf aut fōmaf ppter augmētū quātūtatē sanguis: aut ppter eius maliciā: aut ppter vtrūq;. ¶ Ubi pmo vides Aui. velle q; fōmia conuenit peccato sanguis in gli: absq; pecca to spālī inquāto. nā p malitiā vt distiguit cōtra multitu dinē nō itelligit nisi peccatū i quali spālī. Uidef tñ q; hoc non fit vez. s. q; glibet qui fōmaf ppter alteri; victoriū: flobothomat. ¶ Itā Sal. in 13° de igenio sanitatis dixit q; eūamus coz; totū nō solū in dispōne plectoria: verū etiā cū moderatōe eoz exite in toto. Et idē inuit Aui. infra de his q; passi sūt pculsionē aut casum. ¶ Ad hoc dicef p^o q; sanguinē eē multū pōt itelligi duob; modis. Aut enim est multus respectu dispōnis debite in sanitate: aut est mult; respectu dispōnis i corpore actu iuente: verbigra pono q; fortes i dispōne sanitatis regrat lib. r. sanguis r heat. ir. r cadat ita q; caput offendat fortiter: tunc lib. ir. sanguis non sūt mult; sanguis respectu eius qd d; eē in forte tpe sanitatis s; paucus: est tñ mult; respectu dispōnis nūc in uente i eo: q; ppter dolo: tātō exite sanguine plus de eo curret ad locū q; d; r forte faceret apa. Tult ergo Aui. q; vnusq; q; cū flobothomat facit hoc: aut ppter maliciā: aut ppter multitudinē respectu ei; qd i tali dispōne idiget coz;. ¶ Aut 2° dicef q; fōmia qñq; sit gra eūonis aut gra diuersiois. Et dicef q; gratia eūandi non fit nisi aliq; trū cāruz dictaz ab Aui. s; gratia diuertēdi bñ pōt fieri sine istis. Et hos duos modos ponit Dy. Ego tñ puto q; qñq; minuit sanguis non q; sanguis sit superflu; respectu ali cui; dispōnis pceptis s; ppter futurā que timef vt i iter agere debētib;. Uñ Rasis 6° almāforis caplo de hac mā dicef qui vult iter longū pagere d; ante ipi; iceptionē mi nui r medicinā ventris solutiā sumere d;. S; constat q; hoc non fit ppter aliquā dispōnez pternālem que nūc sit sed que timef: r ē gratia eūonis r non diuersiois. Et idē di co q; glibet qui fōmaf ppter multitudinē aut ppter ma licia: fōmaf. s. q; est aut timef: r p pñs dico iculpatē sanū r tparuz qñq; debere fōmari vt supra dixi: r et inuit Sal.

Et his quidē egritudinib; pparat; ē sicut qui ē ex posit; sciaticē r podagre fortib; r arteticē sanguieis: aut ille cui accidit sputū sanguineū ex fixura vene que i pul mone ei; existit tenuiter solidata: qm cū ipsius multi plicabilē sāguis fundet: r apti epilepsie r apoplexie r me lacobilē cū sanguis multitudinē r squinatē r apatib; ire rior r obtalmie calide: r ex eis quibus emoroidarū san guis qui fluere solebat est retētus: r mulierib; quib; mē struus sanguis ē restrict;: hoz tñ colores nō demōstrāt q; flobothomari debeāt ppter ipsoz obscuritatē aut al bedinē aut viriditatē: r illi qui in iteriorib; mēbris cum pplexione calida debilitatez patiunt.

¶ In ista parte spālī narrat corpora r dispōnes eoz ra tione quoz; uenit fōmia: q; euz dixerat de egris r illadi cunf in caplis de cura suaz egritudinū: ideo Aui. hic non narrat specialit egritudines i quib; uenit fōmia: s; nar raui spālīter plura parata cadere i egritudines. Et solet di uidi pars ista i duo. Itā p^o narrat corpora parata cadere in egritudinē in quib; sit fōmia cā diuersiois. 2^a ibi: r illis quib; per cussio. ¶ Dicit i duo. ¶ Dico facit qd dictū est. 2° ostēdit tps optimū ad fōmā in istis. 2^a ibi: nā istis. In p^a narrat de cez maneries pparatoz. ¶ Dico sunt parati ad arteticam r podagrā vel sciaticā fortēz vel sanguineā. 2° parati sputo sanguis maxie cū post illud passi sunt fracturā vene i pul mone vel i pectore r sūt tenuiter solidata: q; multiplica to sanguis scindat itez. 3° sūt parati epilepsie cū sanguis multitudinē. 4° pati melacolicē cū simili multitudinē. 5° sūt parati sgnatie. i. apatib; capitis gutturis vel musculoz; epi glotis r meri aut amigdal. 6° sunt parati apatib; neruoz;. 7° sūt parati obtalmie calide. 8° sūt illi quoz; sanguis emo roidaz q; fluere solebat est restrict;. 9° sūt mulieres qbus restrict; ē fluxus mēstrualis supple pter nām. Et i istis do cet pñderare q; eoz colores non ostēdūt q; debeāt fōma ri ppter eoz obscuritatē aut albedinē aut viriditatē. 10° sunt q; cū pplone calida in iteriorib; patiunt debilitatē. Et tu p^o pñdera q; haz egritudinū i quib; ista coz; pa sunt pa rata cadere: qdā sunt a sanguie: qdam r si non sint a san guie tñ accidūt cū sanguis multitudinē vt epilepsia r me lacolie: r uenit fōmia ad exonerādū nāz vt sit potentior supra māz pprā illaz egritudinū: r q; euz fōmia aliquid de mā eaz eūatur: nō tñ negat has egritudines a sanguie

posse pēdere: sed est raro: r ideo magis de directo uenit fōmia qñ sunt egritudines a sanguie pēdentes qñ in alijs: s; spālī descēdēdo. ¶ De p^a manerie nota q; arteticā ē no mē gnāle passiois iuncturaz: sed podagra ē nomē spālē do loz iuncturaz pedū: r sciatica est dolor iuncturaz anche dicte a scia que ē pcauitas ossis supioris cū ptiuaq; verte brū core. Et cū huiusmōi dolores sūt fortes q; itollerabi les: tūc esto q; nō sint a sanguie: timef tñ de sanguis nimio cursu: r idē uenit fōmia. Uñ aut sūt cū sanguie non cadit dubiū q; fōmia ueniat. De patis sputo sanguis ostat q; cū sanguis multiplicat magis extēdit vena r facilius scin ditur. De squinatia r apostematibus mēbroz; interioruz; iterū r de obtalmia nō cadit difficultas. Sed notāter di xit de obtalmia calida q; qñ sit a flegmate magis o; facere purgationē qñ fōmiā: s; de illis quib; cōstrict; ē sanguis emoroydaz qui fluere solebat: aut sanguis mēstruus: sūt due difficultates. ¶ Dicit q; si restrict; ē sanguis emoroy daz ē ex sanguis paucitate: aut q; non sit apūlus grossus ppter mutationē regūnis: r in istis nō eē idigētiā fōmie q; nec timef peccatū i quato nec i quali. r sūt cōfigit i mu lierib;: vñ r ppter febres paucitate sanguie i eis deficit fluxus: r ppter partū plurimū retinet plurib; mēstruis r ppter lactationē: r tñ nō conuenit i casibus istis fōmia. 2ª difficultas si hoīuz colores nō ostēdūt q; fōmari debeāt q; sunt albi aut virides vel obscuri: tūc sequit q; i istis nō ē sanguis abūdans: q; vt dicef cōmento sc de pte: affo. Color; coz; humoz; abūdantiā r. r idē fōmia nō uenit. 3° q; tales colores nō accidūt nisi ex abūdantiā aut flegma tis aut melancolie vt obscurus: aut amboz vt viridis: q; ex abob; ē permitt;: sed mēris hūoribus dñantib; cauē da est fōmia vt dicef: ergo nō sunt fōmandi. Ad pñmū hōiū dicef q; verū ē qñ restrict; circa fluxū emoroydarū aut mēstruoz; qui fluere solebat: r p tūc nō uenit fobo thomic. Quis eim dubitat q; qñ post nimū cursum emo roydaz r plurimā virtutis debilitatē ex eo restrict; aut nāliter aut accidētāl: q; nō statz post ē faciēda fōmia cū tunc sit sanguis defectus. sed Aui. mēto ē qd vtrūq; ita ē q; qñ post tps multū aliquis ē restrict;: aliquis istoz; cursū ē fōmandus: r hoc ē vtrūq; in his quib; acci dit emoroydaz cursus r fit cōsuetudinari; sicut in quibus multiplicat sanguis grossus: r i mulierib; vsq; ad debitā etatē merito dispōis serus ē aptus multiplicari sanguis: quo non idiget dū nō sunt pgnates: r idē i istis cū retinet fluxus notabili tpe significat q; sanguis malus ē multipli catus vtrūq;: r idē indiget fōmia vt pseruent a mor; bis qui ex tali malo sanguie sunt apti gnari. ¶ Sed pro 2° dubio nota q; tam sanguis mēstruus q; sanguis qui solet fluere p emoroydas vtrūq; ē sanguis aut aquositate multa picipans aut grossitie: r idē qñ dñi retinet accidunt tria pposito pñetia. ¶ Dico q; talis sanguis mētrū per ptē ad exteriora: q; mēbra intrinseca sunt multum fortiora mēbris exteriorib;: r pñertiz emittit;: q; ille qui iaz ē mali gnatus r magis faet; distans a nā boni sanguis. 2^m est q; hic sanguis recipit alterationē ab exterioribus: r sit decli nans ad humois dicti nām. Et hūores etiā dicti qui cuz ipo multiplicant remanēt in maiori pportioe solito i exte riorib;: r idē fit color; aliquis d; trib; dicit vtrūq;. 3^m aut ē q; sanguis de nouo multiplicat; nōdū malignatus ē adhuc in venis maiorib;. nā nō tā cito eas egredit; r i cute diffundit nisi post malignationē: r idē remanet necessitas eūationis ei; ne malignet;: d; tñ medic; pñderare vtrū pi us sit farmacadū aut nō per regulas positas supra. c. 4°: r tūc ad argumētū p; solo. Ad pñmū q; color; coz; ostēdit abūdantiā sanguis si nō aliqñ fuerit i interiorib;: r aliqñ i exteriorib;: sed ad 2^m p; solo p vltima dicta. ¶ Sed vlteri; nota q; Aui. dicef q; indiget fōmia illi qui in interioribus mēbris cū cōplone calida patiunt debilitatē: ergo cū phi beat a fōmia sequit q; nō sunt merito illi; fōmandi: pte rea mala cōplo calida pōt ita bñ eē a dñio colere sicut san guis: ergo nō inuat fōmia cū colere dñio: vt ita dicef: seq tur q; nō indicat fōmiā q; plurimū ē cū siccitate vt i ethi ca. Itic ergo v; q; Aui. icōueniēter hec coz; numerauit. Ad hoc dubiū cōiter rñdit vnus duobus modis. ¶ Dico q; p debilitatē itelligamus hic nō illā que ē ppter resolo ne: sed illā que ē cū virtutis agitatioe: talis eiz ē a sanguie q; nullus alius humo: ē aptus gnare r calcificare. nā cole ra sui leuitate r paucitate nō grauat; r alij non sunt fridi: r idē hec debilitas ē a sanguie supfluo r in ea sit fōmia: de bilitas aut arguēs nō debere fieri fōmiā ē de resolone de qua nō loquit; hic Aui. 2ª rñtio ē qd etiā verū ē q; patietes malā cōplone calidā ppter quā sūt debiles i interioribus sunt fōmandi: nō q; mala cōplo a sanguie pēdeat: s; q; ab illa saltē ē apta foueri sicut 7° terapēticē Sal. patietis ma lā cōplone frigidā stomaco factā eā ē euz pñtia flegmatis eūat flegma tāquā fouēs illā malā cōplone. Ego aut puto q; addere possēt q; mala cōplo calida ē cā attractōis ad lo cū r debilitas ē cā q; alia mēbra ad debile transfundit;: vt p; prima primi. c. 8° humoribus: vt ne ergo ad hec mēbra debilitata currat sanguis faciēda ē fōmia. Qd si dicat q; sunt debiles: r idē nō conuenit: dicef q; nō o; in istis debili tatam

tataz e virtute agitiua toti? s; ex vno mebro pticulari: z talis no arguit q; dimittat flomia. Aut dicat de q loquit est p aggravatione z non p resolutione: z i hoc non confert flomia. Et si bec piugas cu dictis Dy. erit rñtio ppletior.

Nam istis melius e vt i vere minuant lz in has no dum inciderit egritudies.

¶ Hic ostedit tps aptius ad istoz flomia: z dicit q; istis est meli? q; flobothomem in vere lz non iciderint ad has egritudies: z itelligit de flomia pñsua q; tempus magis aptu vlr ad hanc flomia est ver lz quibusda ex pticu larib; dispõib; ptingeret apti? e aliõ tps: z ppter hoc vi de illud qd dictu est sup. c. iij. de aliaz eñomuz pueniẽtia in vere: eedez sunt cause in illis z in flomia.

Et illis quibus percussio accidit aut casus: qm qñqz minuunt timedo ne eis accidat apostema: z qui hz apa minuẽdus est: qm timet ne aperiat anteqz maturet licet no indiguerit z no fuerit ibi multitudo.

¶ Hic ostedit q; sunt corpa q; pculdubio idigent flomia fm primã itroductione z ponit tres maneries. Pñia sunt corpa quib; accidit pculsiõ. 2a sunt corpa quib; accidit casus ab alto. 3a est maneries illorũ q; patiunt apara calida. nã pime due minuunt timedo ne ppter dolorẽ aut mebru debilitate accidat apa si sanguis dimittat. 3a corpa minuunt timedo ne apa rüpat an maturatõez: z sũt isti minuẽ di lz non idigeat z nã sũt i eis multitudo. Et hoc e qd iuenit ex dscriptõe Ugonis. s. c. d flomia zc.

¶ Capitulũ vigesimũprimũ de ventosis.

Entose cutis partẽ magis mundificã qz flomia: z plus extrahũt sanguinẽ subtile qz grossuz. Et ipsaz quide iuuamẽtuz in corporib; ppositis grossis z crassis gros/ suz habẽtibus sanguinẽ est paruũ: qm ex

istis no extrahũt sanguinẽ neqz extrahũt sicut oportet: imo qui ex eo vehemẽter est subtilis z cuz difficultate z in mebro ventosato debilitatẽ efficiunt.

¶ Caplm psens sic cõtinuat ad pcedẽs: q; in pñti deter/ minauit de eñatõẽ p flomia: nũc determinat de quibus/ da eñatõibus aneryis vt fiedis per vefofas z sanguifugas que notabilr anectunt flomie. p q; sanguinẽ eñantes. 2o q; si eñantes eligẽdo sicut nec flomia. Et diuidit i duas. 1a pñmo determinat de eñatõẽ fieda per ventofas. 2o de eñatõẽ p sanguifugas. 3a ibi. c. sequẽti: Indit dixerũt. Et merito prius de vefofis e determinatũ vt de affimoi/ bus flomie vefofatõẽ facta cũ ferro scarificãdo sic i flomia: plus e z a plurib; ptib; eñare vefofaz qz sanguifuga. Et diuidit hoc. c. i. duas. 1a pñmo determinat d vefofis magis i gnãli. 2o magis i spãli. ibi. 2a: plurimi aut hoiz. Pñia in duas. 1a pñmo facit qd dictũ e. 2o ponit quedã cañ. ob/ seruãdũ in applicatõẽ vefofaz. ibi. 2a: z oz quidẽ. Pñia i tres. Pñmo tagit iuuamẽta z nocumẽta vefofaz. 2o opinione quozidã tagit circa tps applicãdi vefofas. 3o etiã pmitit qua hora illius tps sit applicãda ventosa. ibi. 2a: quidã aut. ibi. 3a: ex suis vero hois. ¶ De pñma dicit q; vefofe plus mundificãt cutẽ z eius pres qz flomia: plus etiã educũt sanguinẽ subtile qz grossuz: quaz iuuamẽtũ i corpibus duris grossuz hñtib; sanguinẽ e puũ: qm non trahũt sanguinẽ grossuz lz solu subtile z eñando difficul/ ter efficiẽtes debilitatẽ mebro vefofato. ¶ Nota p parte Aui. loqui de vefofis factis cũ scarificatõẽ que eñant san/ guinẽ exñte circa cutẽ eo q; scarificãdo vt plurimũ soluũ/ tur rami pui venarũ dispõit circa cutẽ. Cõter vero p flobothomã soluũt vena pfundior no ita anera cuti. Itẽ plus eñat sanguinẽ subtile qz grossum eo q; sanguis dispõsus p illas venas subtiles cõter e subtilis. Itẽ modicũ cõferunt corporib; de quib; in littera dicit cũ ex eis subtilis z non grossus sanguis educat. Itẽ cũ difficultate eñat iste san/ guis cũ opz scarificari z ventosa attrahere. Itẽ efficiũt vefofe debilitatem in membrõ ventosato resoluente spiritus illi mebru: z sic calidũ nãle dbilitãdo: resoluẽdo eẽ d humi do substãtifico z eñando spãli sanguinez illi mebru zc.

Quidã aut pãpiũt vt vefofe i pãcipio mẽsis no ap/ ponant qm hũores nõdũ amoti fuerũt neqz ebullierũt: neqz i fine mẽsis: qm hũores tũc sũt minuti: s; in medio mẽsis cũ hũores sũt ebullietes z in sui augmẽto lumis i corpe lune augmẽtũ sequẽtes z augmẽtat cerebru i cra/ neis z aqua i flumib; accessione z recessuaz habẽtib;.

¶ Hic fm opinione aliquoz tangit tps cõueniẽs ad vefofandũ: dices aliquos. pcepere nõ apponi vefofas i pã/ cipio mẽsis nõdũ motis z nõ ebullietib; humorib;: nec i fi ne mẽsis i quo sunt minuti: sed in medio mẽsis i quo ebul/ liũt z sunt aucti lumis lune sequẽtes augmẽtũ: quo etiã tẽ pore i craneis cerebru auget: z aqua auget etiã i flumib; hñtib; accessuz z recessuz. Et notãter dicit quidã. 1a z

si hoc sit aliquatr expientia verificatũ: huius tñ nõ põt af/ ferri demõstratio. Sed ex pte supponit humores corpis regulari z depẽdere a lumie lune que cũ sit in medio potẽ/ tio: sup: a nos: iõ auget hũores: auget etiã z craneũ: z hoc cõtinet veritatẽ de tempore electiuo. De coacto aut nõ sic cũ aliq; coacte nos oporteat facere eẽ in fine mẽsis.

Et suis vero hois i die melior e hora scda z tertia.

¶ Hic Aui. tagit hozaz magis cõueniẽtẽ pro tpe vefo/ fatõis dices q; sit hora. 2a vel 3a diei. ¶ Pñmo tpe nota q; primo melius e ventosare de die qz de nocte cũ humores sint magis habiliores motui: cũ etiã loc; applicãdi meli? possit eligi. Itẽ melior hora e. 2a vel 3a: cũ tunc nec sit frige; imobilitans hũores: nec eẽ sit caliditas nimia nimũ resol uens z debilitãs humorẽ z virtutez. Et hoc e verũ marie tpe calido aut tẽpore tẽpato i quo e electiue eñandũ vel flo borthomãdũ. i tpe vero valde frigido nõ e icõueniẽs vt eli gatur hora tardior z calidior.

Et oz quidẽ vt a vefofis sibi quilibz caueat post bal neũ nisi cui? sanguis fuerit grossus: qm ipse se pzi? bal/ neari dz z vna hora morari z postea ventosas apponẽ.

¶ Aui. ponit aliũ cañ. dices q; opz quẽlibet sibi cauere a vefofatõẽ post balneationẽ nisi vefofandus bẽret sangui/ nẽ grossuz: q; tũc pñmo dz se balneare postea morari vna hora: deinde ventosari. ¶ Pñmo tpe nota q; notabilr post balneũ nõ fiat vefofatio. pñmo ne debilitas debilitati piuga tur: ne etiã ebullitio facta per balneũ piungat ebullitõẽ vefofariũ. In cãu tñ maius eligẽdo iuuamẽtũ nocumẽto vefofatõẽ pmititãda e balneatio vt fiat per balneuz sanguis ebullitio z subtrahitõẽ dispõnes sanguinẽ ad eñandũ p ven tofas: vna tamen hora post: z breuiter tãto tpe post quãto humoruz sint sedate ebullitiones.

Plurimi autem hominũ abhorrent ventosas in an/ terioribus capitis apponere: z reperũt in hoc sensum z intellectũ impediri.

¶ Hanc Aui. in spãli determinat de vefofis. Et diui/ ditur i duas. Pñmo ponit aliquos cañ. z aliqua iuuamẽ ta vefofaz nõ multũ ipas distinguẽdo fm q; sunt cũ scari ficatõẽ vel sine. 2o exq; ponẽdo plura iuuamenta. ibi. 2a: ventose aut. Pñma i tot quot cañ. ponit vefofaz: partes patebũt legendo. ¶ Pñmo ergo ponit talẽ cañ. q; multi hoium abhorret ptibus anteriorib; capitis apponere ven tofas quib; repiunt sensum z intellectũ debilitari. ¶ Pñmo tpe nota q; anteriora quib; applicant ventose vt sic debi/ litent possent eẽ frons z tempora. ¶ Scdo nota q; ppter has vefofas sensum z intellectũ cõtingit debilitari: q; cum resoluũt spũs ab organo sensuũ z motuũ iterorũ: vtutes iteriores i suis debilitant opatiõibus: Ex cõsequẽti eẽ cũ intellectus ex sensuuz vigore depẽdeat in sua opatione ne/ cesse e vnũquẽq; itelligẽtẽ fantasmatã speculari: iõ leditur intellectus: intelligendo aut per intellectũ virtutez cogita/ tatiã de quã. 3o de aia dictũ e. Hic aut itelligẽtẽ corrup/ bilis e: z sine hoc nihil itelligit supple verus. s. intellectus. ¶ Per sensuz aut aliũ interioz itelligẽdo spũm siue sensum in pte anteriori cerebri vigentem quas omnes virtutes di cta de causa debilitari contingit.

Et vefofe quidez sup nocra que e in collo posite ni gre vicarie existũt z pferũt supercilioz grauitatẽ z alle/ niãt palpebras z pferũt scabiet oculoz z fetori oris. Et super alcheel vicẽ tenet basilice z pferũt doloib; hume roz z gule. Et super alchadã posteri? sũt vicarie cepha lice z pferunt tremori capitis z mebris que sũt in capite sicut facies z dentes z mole z aures z oculi z gula z na/ sus. Vefofe aut que nocre superponunt obliuionẽ be/ reditare faciũt veraciter sicut quidã dixerũt: qm poste/ rior pars capitis e locus pseruatõis que ventose debili/ tant. Alcheelite vero debilitat os stomaci. Et ppter al/ chadã quidẽ qñqz accidit capitis tremor parũper ita q; mutem? nos a nocra z ab alcheel parũper ascẽdamus nisi cũ fuerint necessarie ppter fluxuz sanguis ex tussis: qm tunc cũ eis est descẽdendũ z nõ ascẽdendum. Et he quidẽ ventose que alcheel supponunt z iter duas spa/ tulas pferũt egritudib; sanguineis z spasmo sanguico z asmati sanguico: s; stomacũ dbilitat z cordis tremozẽ generãt. Et vefofe quidẽ que crurib; superponunt sũt minutõĩ ppique z mũdificãt sanguinẽ z prouocat men/ strua. Et ei quidem que ex mulierib; alba existit z laxa sanguinẽ habens subtiles vefofe in cruribus posite sunt meliores qz flobothomia que fit in saphena.

¶ Hanc ponit. alios cañ. dices q; vefofe nodo colli sup posite vicẽ tenet vene nigre seu cõis pferẽtes grauitatẽ su perciliozũ alleuantes palpebre granitatẽ. Cõferũt eẽ sca/ biet oculoz z fetori oris. Pñmo tpe vero super alcheel vicez

Scias per mēses itelligē mēses lunare vñ in principio talis mēsis lumē ē paucū in luna: sic quoq; hu miditates z hũores pauci sunt i tali pñci pio. In medio autẽ cũ luna hẽat multuz lumẽ z sit augmẽta/ ta: humores eẽ augmẽtati sunt: z sic de fine: quare zc.

tenet basilice: et conferunt doloribus humerorum et gule. Supposito vero super alchadā posterius vice tenent cephalice conferentes tremori capitis et membris que sunt in capite: ut faciei: dentibus: maxillis: oculis: auribus: gule: et naso. Alter casu. que ponit et que ventose supposite nocere faciunt hereditarie obliuione: sicut et dixerunt quidam: que per has debilitatur pars posterior capitis: locus obseruationis memorie exiles: Sed ventose alcheyle debilitat os stomachi. Et id nos parum recedamus a nucha et parum ascendamus alcheyl nisi ventose sint necessarie propter restringendum sanguinem ex tussi. nam tunc debemus descendere et non ascendere. Et certe he ventose que ponuntur circa alcheil inter duas spatulas obseruunt morbis spatularum et pectoris sanguineis et spasmo sanguineo et asmatis: sed debilitat stomachum et faciunt tremore cordis. Ultimo dicit que ventose supposite cruribus sunt p pniue stomie et mūdificant sanguinem et puocant mēstrua. Albe tū mulieri et laze sanguinē hñti subrilē ventose i cruribus posite meliores erisunt stomia saphene. Ido prius intellectū nota que per nocera intelligit mediā partē colli seu nuchā in medio extem. Secūdo nota que euatio alicuius vene potē dici vicaria euatiōi alteri: vne tripl. p qz et euat a fili pre tādē talis vene ram: sicut dicim⁹ venā iter auricularē digitū exiēt vicariā esse basilice. Secūdo modo dicit aliqua euatio vicaria: que a simili pte euans alteri: v cem obtinet dato que nō sit ramificata ab altera: et isto modo ventosa posita nocere obtinet vice cephalice que euat a superioribus capitis vt cephalice. Tercio modo dicit aliqua euatio alterius esse vicaria que consimili euans vt alia: aut a similib⁹ partib⁹ ipam ad aliā oparādo: et isto modo ventosa posita supra nuchā nigre obtinet vice. Sicut eniz nigra seu cōis a superiorib⁹ euat et inferiorib⁹: sic et hec ventosa respectu ventosaz que in collo ponitur a superiorib⁹ euat et inferiorib⁹ mediā exis inter ventosaz que colli superioribus partibus applicat et que inferiorib⁹. Tercio nota que hec ventosa ofert grauitati superciliorum et palpebrarum a sanguine eueniētī aut grossis supfluitatib⁹ que attrahunt et diuertunt ad locū ventosatū: similiter oferunt scabiei oculorum: confert et fetori oris corruptū sanguinē aut sanguinē māz ab ore diuertēdo. Quarto nota que ventose alcheyl. i. inferioris pris colli vbi dorū furcule iugis obtinet vice basilice: hanc. s. ad alias colli oparādo ventosas. sicut eim basilica ab epate et a partib⁹ inferiorib⁹ plus euat: sic et hec ventosa respectu aliaz i collo positarum plus a partib⁹ vt inferior: euat inferioribus pp qd doloribus humerorum et gule sanguineis aut ventosis resoluēdo aut diuertēdo et attrahēdo magnū affert inuamētū. Quito nota que ventose sup alchadā. i. partē posteriorē colli superiorē vt vbi caput iugis collo aut ecōtra vice obtinet cephalice: ipsas et aliaz colli opando ventosis. sicut eis cephalice plus a capite et superiorib⁹ euat: sic hec respectu aliaz i collo positarum vt superiores plus euant a capite et superiorib⁹. Sexto nota has oferre tremori et membris narratis i pte cū ab ipsis vt partib⁹ ppings euect et diuertat. Septimo nota que ventose apposite nocere narrata i textu iferunt nocumēta si supple frequēter et idebite applicētur. Idē dicendū de positis i pte anteriori cū tū aliquid iferunt inuamētā: et de positis i anteriori loquit Sal. i. io te rapē. Octano nota et que ventose posite supra alcheyl supple frequēter et idebite debilitādo meri: tuz que versus meri supfluentes attrahunt māz: tuz et que ei attrahunt et resoluunt substantiā spumofaz hñt os stomachi per colligatiā ac meri debilitare. Alterius nota que quē ventose alchadā dū. s. sūt frequēter applicate ad caput et paucos sanguine euato resoluendo spūs et debilitādo virtutes tremorez faciunt accidē. Nonō nota que notāter ventose debēt poni i loco tacto in littera: que tunc satis dicta euitant nocumēta tanqz loco satis medio et opato ventosis applicatis. Alterius nota que sanguine fluenti ex ptiis pp venā fractā itendēdo imediatius diuertere inueniētiū est ventosas alcheyl vt locis p pinquiorib⁹ aut etiā aequaliter locis inferiorib⁹ applicare. Alterius nota que ventose applicate alcheyl et iter duas spatulas posite conferunt dictis morbis a mā sanguinea pcedentib⁹ ppter cām passignatā. Nota et que hñt stomachum debilitare ppter cām passignatā: hñt etiā tremore facere cordis resoluēdo et attrahēdo multā substantiā spumofam a corde cū sint mēbro apposite satis ppinquo. Alterius nota que ventose supposite cruribus appropinquat flobothomie. s. respectu aliaz ventosaz eo que in cruribus cum sit sanguis multus: cū etiā ibi sit caro mollis et tenera potē multū de sanguine euari. vel etiā ppinquat stomie. s. facie puocādo versus matricē mēstrua puocant: et ex hoc mūdificant sanguinē et etiā corruptū erpellēdo sanguinē sunt cā mundificatiōis eius. Alterius nota que mulieri i littera posite cōueniētiore sunt ventose stomia que sufficienter puocāt mēstrua: et que nō tātū sanguis euant sicut stomia: iō hanc mulierē i sanguine paucificatā nō debilitat ita.

Scias que ventose posite i illis locis vt hic dicit nō sūt per se puocātia mēstruoz et maxime vbi retētio mēstruoz fiat propter grossitū sanguinis a flegmate vel coagulatōe frigiditatis aut ab oppilatōe propter humores grossos frigidos: s. ipse puocāt qsi per accidens attrahendo mān. possent et puocare subulsiādo et aperiedo qd euenire possent ppter illuz motū attractōis. per se aut hoc mō puocātia sunt aromata sua mediāte calefactōis: vt inuit Sal. quita particula affo. pmento illi affo. Buliebra mēstrua educti ex aromatib⁹ calefactio et. quare et.

habēda. nā istud in his operant corporib⁹ et nō i alijs: quoniā plurimis corporoz festinare faciunt canos et ipediunt intellectū et oferunt egritudinib⁹ oculi. et hec quidē est maior eaz vtilitas quoniā oferunt eoz scabiei et bothoz et almuferagi et egressioni vuce: s. intellectū ipediunt et faciunt hereditare stupiditatē et obliuionē et maliciā cogitationoz et egritudines permanentes et nocent aquā i oculo habentibus: sed fortasse si boza se presentauerit qua illud fieri debet nō impediunt.

¶ Hunc Aui. tāgit inuamētā aliquaz ventosaz auctoritate aliquoz eoz tamē corrigēdo dicta: dices que quidā dixerunt ventosas occipiti. i. cuppe capitis sine sumitati appositas oferre amentie et scotomie que supple veniunt ex mā sanguinea aut vapore sanguineo et que tardāt canos vt dictū ē per os. Hoc tū dictū quātū cōtineat veritatis est cōsiderandū. Nā he ventose in his corporib⁹ hec inuamenta opant et nō in alijs. nam in plurib⁹ corporib⁹ faciunt festinare canos et ipediunt intellectū. Maior tū vtilitas earū ē que oferunt scabiei et pustulis oculoz et almuferagi. i. eritui vuce: ipediunt tū intellectū faciēdo hereditare obliuionē et malas cogitatiōes et morbos pmanētes. Hec et etiā aquā hñtib⁹ in oculo et cataractā que tū debite applicate corporib⁹ non iferunt nocumēta. Nota p parte que vbi he lesionē pueniant a sanguine repletōe et cōstante virtute sunt cōuenientes vñ canitiē tardāt euando mān sanguinēā que suffocabat caliditatē nālez: applicate tamē frequēter et stante paucitate spūz et sanguinis sine coloris sic debilitādo stomachum et cerebrum dicta inscrunt nocumēta.

Ventose aut sub mento posite. p sunt dentibus repletis et faciei et gutturi et mundāt caput et mādibulas. Et ventose renib⁹ supposite oferunt apatibus coraz et eaz scabiei et bothoz et podagre et emoroidib⁹ et elefantie et ventositate vesice et matricis et puritū docti. Lūqz ventose iste fuerit cū igne siue sint cū scalpellatōe siue abiqz ea inuabūt etiā in hoc: sed ille quidē que sunt cū scalpellatōe sunt fortiores preterqz in ventositate. Nam que sine scalpellatōe sunt in remouēdo ventositates frigidas et vt radicē euellant hic et vbiqz sunt fortiores. Ventose preterea in anteriori parte coraz testiculoz appostematis conferunt et vulnerib⁹ coraz et crurum. Et ventose posteriori parte coraz superposite. p sunt appostematis et exituris que i natib⁹ sūt. Et ventose posite sub poplite oferunt pulsatiōi poplitis que ex calidis generat humores et exituris malis et vlcerib⁹ putridis in crure et pede. Et ventose super duas alcabī oferunt prohibitiōi menstruoz et sciaticę et podagre.

¶ Hunc determinat de ventosis aliaz partium dices que ventose posite sub mento p sunt dentibus faciei et gutturi mūdificādo caput et mādibulas dū supple horum mēbroz lesiōes pueniūt a mā sanguinea euando. s. aut diuertēdo. Alterius dicit que ventose supposite renib⁹ conferunt apatibus cōferunt scabiei et pustulis paruis corarū. Nā cū sint posite i partib⁹ ppinquis coris diuertunt māz ab illis. Ofert et etiā podagre et emoroidib⁹ p idē. Itē ofert elefantie que est vebemēs cutis maioratio aut tibie euando mān fluētē ad tibiam. Ofert et ventositate vesice et matricis: et marie sine scarificatiōe attrahēdo et resoluēdo ventositate a locis ppinquis. Tercio Aui. ponit vñ cōparatiōē iter ventosaz cū scarificatiōe et sine: dices que siue ventose cū igne applicate sūt cū scarificatiōe aut sine inuabūt i hoc qd dicitū ē. f. ac tū cū scarificatiōe fortiores sunt i oibus qz in resoluēdo ventositates. Notādū ē cū per scarificatiōē fit maior attractio et euatio sanguis. Sed facte sine scarificatiōe fortiores sunt in remouēdo ventositates frigidas: calido plus cōseruato a quo sit frigide ventositate resolutio. Vbi vero ventositas foret calida egēs ifrigidatione et igrossatiōe cū per ventosas cū scarificatiōe nō fiat tāta calefactio sanguine exunte et debilitate calidum ventoso etiā sanguine euato et mēbro aliquali ifridato: tūc vuz scarificatiōe eēt potētiore: s. sine scarificatiōe potētes sunt vt radicitus fridas euent superfluitates i quocūqz exiterit loco. Quarto dicit que ventose pri anteriori coraz applicate oferunt apatibus testiculoz diuertēdo māz flūctes ad testiculos: sic et ofert puocādo mēstrua. Sed apposite pri posteriori coraz inuāt vlcerib⁹ coraz et crurū et apatibus et exituris natū. totū ē notū. Posite vero sub poplite. i. genu ofert pulsatiōi que apati ad qd sequit pulsatio genito ex humorib⁹ calidis. Itē ofert malis exituris que pueniētib⁹ ex sanguine malo adusto. Itē vlcerib⁹ putridis puemētib⁹ a mā simili i crure et pede ppter passignatas eas. Sed positas supra duas alchab. i. duas cauculas oferunt supple i puocādo mēstrua et remouēdo pphibitiōē menstruoz ad inferiora. s. trahēdo sanguinē. Ofert et etiā sciaticę et

Hoc et inuit Aui. priā tertij tractatu quito. c. iij. de cura ventiginis parapho illo: Et tōc quoz po site et. et si plura cu pis de hac mā recurre ad Rafim in pto ptiētis. c. ij. et Sal. tertio de iteriorib⁹. c. viij. et debent autē huiusmodi ventose applicari factis pueniētib⁹ sufficientibus et ppter vntus salibus: quare et.

tice & podagre sanguineis seu vētosīs pp cās assignatas.

Ventose autē sine scarificatōe qñqz ponunt p̄pterea ut mā a parte sui mor⁹ trahat sicut cū māmillis supponunt ideo ut cursus sanguinis mēstrui retineat. Et qñqz querunt vt apostema pfundū ad exteriora trahat ideo vt medicamentū ad ip̄z pueniat. Et qñqz requirunt p̄pterea vt āpa ad aliud mētē mēbzū qd ignobili⁹ i vicinitate existit. Et qñqz requirunt p̄pterea vt mēbzū calescat & sanguis ad ip̄z trahat & ip̄si⁹ resoluant vētositates. Et qñqz requirunt p̄pterea vt mēbzū ad suū nālez locū reducat a quo remotū fuit sicut fit in ruptura iginis. Et qñqz requirunt id vt dolor sedet sicut cū supponunt vmbilico i dolore colice vehementer cogēte & in vētositatib⁹ vētris & i dolorib⁹ matricis qui accidunt ap̄ mortū menstruoz & p̄pterea i adolefcentib⁹: & super lassitatez partis exterioris coxe sicut fit in sciatica: & cuz timetur ossis exit⁹ a iūctura & inter duas anchas profunt duab⁹ anchis & duab⁹ partib⁹ interioribus coraz & emoroidib⁹ & habēti rupturā iginis & podagricis. Ventose quoqz super nates posite a toto corpore trahūt vt a capite & p̄ferunt intestinis & menstruoz sanant corruptionez & alleviatur per eas corpus.

¶ Hunc determinat de diuersitate ventosaz fm qz sūt cū scarificatōe aut sine. Et p^o facit hoc. 1° docet succurrere quibsdā nocuētis. ibi 2°: locus p̄pterea. ¶ Hāc i duas. Hāc p^o tāgit operatōes sine scarificatōe ventosaz. 1° cuz scarificatōe. 2° ibi: & dicem⁹ quidē. ¶ Hāc in tot quot operatōes ponit ventosaz sine scarificatōe. ¶ Hāc est vt mā diuertat a pte ad quā mouet sicut cū māmillis apponimus vt fluxus sanguis mēstrualis retineat. Quāqz ēt ponit vt mā apostemas in pfundo attrahat per ventosam ad exteriora vt sibi meli⁹ possit applicari medicamē. Quāqz aut vt mā apta āpare trahat ad mēbzū ignobili⁹ sibi vicinū vt cū supponim⁹ emictorio vētosaz vt mā diuertat a mēbzū principali. Quāqz aut apponit ventosa supra mēbzū vt ipm calefaciat & trahat ad ipm sanguis & resoluant vētositates. Quāqz aut ponunt ventose vt mēbzū reducat ad locū nālez sicut fit in ruptura iginis descēdente ireflino. nam apponit vētosā circa nates vt itefinit per attractionez superiora petat & sequat quedā p̄tractio & mot⁹ ad superiora. Quāqz aut ponunt vt sedet dolor vt i colica supple vētosā apponit vmbilico & p̄similr in dolorib⁹ vētris pueniētib⁹ a vētositate: & hec ventosa illas attrahēte & carminatē vētositates: & p̄silit in dolorib⁹ pueniētib⁹ a vētositate apud cōmotionē mēstruoz i iuuenulis. Dū eiz mēstruū auget agitatuz materijs sit vētosatio & dolo: vñs ēt non ita latis erētibus: apponitur circa pte larā. i. tenerā & mollē interiorib⁹ core sicut in sciatica dū timef exitus a iunctura. Hāc ventosa trahēdo & ericādo ē cā illius ericādois sine p̄sumptōis illius humiditatis. Ulteri⁹ dicit qz vētosē posite iter duas anchas p̄sunt duab⁹ anchis & partib⁹ duabus interiorib⁹ coraz diuertēdo. s. p̄sunt ēt emoroidibus p̄ diuertēdo māns flūctes. Itē p̄ferūt hnti rupturā iginis. Hāc assignata vt. s. intestina superiora petāt. Cōferūt ēt podagre maxime diuertēdo. Ulteri⁹ dicit qz vētosē posite supra nates trahūt a toto corpore qz a differētis toti⁹ corporis qz superioribus & inferiorib⁹: i loco tū plus inferiori erētētēs plus a superiorib⁹ dicūtur attrahere & diuertere. Itē conferunt intestinis diuertendo vētositates ab eis: sanāt etiam corruptionē menstruozū supple p̄uocādo menstrua vt sanguis corruptus educatur. Alleviatur etiā corpus per eas propter causas assignatas &c.

Et dicem⁹ quidē qz i vētosib⁹ cū scarificatōe tria existūt iuuamēta. Primum eoz est eūonis ex ipso membro: & scdm est repositiōis subtilitatis spiritus ne eūonez humoris qui educit sequēdo euacuet: & tertium est qm nō curat vt ex principalib⁹ membris fiat eūatio. Scarificatio vero est pfunda vt ex profundo trahat.

¶ Supra posuit iuuamēta vētosariū sine scarificatione: hic facit hoc idē cū scarificatōe: dices qz ex ventosis cum scarificatōe tria sūt iuuamēta. ¶ Primum qz ex ipso mēbzū vētosato eūatur mā: qd primo pōt absolute itelligi cū ipa ventosa mēbzū applicet: cū etiā scarificet venē mēbzū appropriate. Secūdo pōt itelligi cōpando ventosas flōmie p̄ quas vt in cōi vena flōmata nō sic pp̄ria eūatur membrū mā. ¶ Scdm iuuamētū ē qz reponit substātia spūiosa: vt ipa nō eūctur humorē sequēdo eūatiū: & hoc cōpādo ipsam flōmie. Hāc nō ē dubiū quin per vētosaz cū scarificatione itē educant & resoluant spūs. Ulteri⁹ qz nō scarificatur venē ita magne vt sunt solute p̄ flōmiā quib⁹ etiā non magna quātitas spūum cōtinet: id sic cōpando p̄ ip̄z substantia reponit spūiosa. ¶ Tertium iuuamētū ē qz nō curamus i applicādo vētosas timorē ne fiat eūatio a principi

palib⁹ mēbris supple eas cōpando flōmie cum nō eūent a venis ita magnis: nec sic sint potētes in educēdo sanguinē aut substātia spūiosam. ¶ Ultimo dicit Aui. qz scarificatio pfunda fit vt a pfundo trahat: nota ē cā: vel supple ēt vt mult⁹ sanguis & cito educat: vel 3° mēbzū erite duro & mltū caroso cui⁹ venas pfūdādo repire possim⁹.

Locus p̄pterea vbi ventosa adheret qñqz apostemaf & fit difficile ad ipsaz remouendā. Pānus ergo aut spōgia in aqua tepida iūsa qua caliditate attineat sumatur & cuz ea in circuitu fiat embroca. Et hoc quidē frequenter p̄tingit cū super māmillaz partes ventosas ponim⁹ vt sanguis menstruoz fluxus & ex narib⁹ arceatur: quā obrez super ipsas māmillas eas ponere non debemus. Cūqz locus ventose inungef p̄pe ipsaz suspende & nō tardes sed ad scarificādūz festina. Sitqz pria positio leuis & cito remoueat ipsa: deinde secūduz ordinē tardetur ipsius remotio & tollerātia. Et oportet quidē vt vētosas post vnaz horā cibetur.

¶ Hāc docet succurrere aliq⁹ nocuētis. Et duo facit. Hāc p̄io facit hoc qd dictū ē. 1° quosdā ānectit cañ. ibi 2°: infans p̄pterea. ¶ Prima i tres. Hāc p̄io facit qd dictū ē. 2° modū applicādi vētosas explicat. 3° tāgit horā cibādi post ventosaz. ibi 2°: cūqz loc⁹. ibi 3°: & oz quidē. ¶ Hāc mo dicit qz qñqz locus vbi adheret ventosa apatur iquaz vera apatiōe humore decurrēte & attracto malā causante p̄pōne p̄pōtionē & solutā cōtinuatē. Aut ēt āpā qz tu mescit ad modū āpatis: quōd cūqz āpetur difficile ē remouere ventosaz carne tumēte replente ventosaz vt fiat maior quātitas cōtēte carnis qz foraminis per qd dēz exire caro: id pānus infusus i aqua tepida ē applicādus aut spongia. Et nota hū qz fiat in circuitu embroca qd medicamentū carnē extrinsecā cuti erit cā cite remotiois. Cōtinuit aut frequēter supple tale impedimētū cū māmillis apponit vētosā vt cōstringat flux⁹ mēstrualis: aut flux⁹ ex naribus. nā supple cū māmillares carnes sint laze & molles: id vētosā illis maxime ē apta repleri p̄opter qd supra ipas māmillas non debem⁹ applicare ventosas sed sub māmillis: vt vult Gal. 5^a affo. cōmento 5° illi⁹ affo. Adulteri⁹ mēstrua si retinētur. Secūdo dicit qz cū locus cui applicāda est ventosa vngef suspēde vētosaz p̄pe & nō tardes sed festina ad scarificādū. fit aut ista iunctio ad subtiliandū & lenificandū cutē: & etiā mān humorale leniēdū: & id in hntibus cutē larā & rarā ista iunctio non cōuenit. Dē etiā festinare ad scarificandū ex quo ē facta dispō partis: & primo leniter applicet vētosā & cito remoueat: vt nō fiat subita s̄z paulatina attractio: deinde tardē ordinate remotio vētosariū & sustentatio eaz vt supple cōpleat toti⁹ humoris attrahēdi eūatio. ¶ Ultimo dicit qz certe oz vētosatū cibare p̄ vnā horā post ventositatē. i. tpe tāto vt mot⁹ quiescat & ebullitio post ventosam & corpus sit debite quietatū.

Infans p̄pterea i tertio āno ventoset & post trāsa⁹ ctis duob⁹ annis quoniā p̄orsus nō debet ventosari cū est vnus annū. In vētosib⁹ quoqz fit securitas ne materies ad inferiora descendat. Et colericus quidez ventosarie post ventosas comedere debet grana mali granati & ipsorūz succuz & succuz scariolarū cum zuccaro aut la crucas cum aceto.

¶ Hunc ponit aliquos cañ. Et diuidit in tres fm numerū triū cañ. ibi 2°: vētosib⁹ quoqz. ibi 3°: & colericis. ¶ Hūo dicit qz infans pōt vētosari i 3° āno: maxie supple sine scarificatōe aut valde leniter scarificādo. Itē tā amplius fortificata virtute non nimiam spūum timēdo resolutionē & trāfactis ēt duob⁹ ānis post: qz versus tertium pōt vētosari p̄pter cām supra scriptā. Cū aut ē vnus āni p̄suis. i. oio nō dēz ventosari p̄pter dolorē timēdo nimiam virtutis p̄strationē: nimia etiā humorū spūūz subtilitate timēdo resolutionē. ¶ Lañ. sedus ē qz per vētosas succurrat ne materies descēdant ad inferiora. i. interiora. Hāc mēbra exteriora iuxta cōe vulgare superiora dicūtur respectu interiorū. Cū igitur vētosae ab interiorib⁹ trahat ad exteriora: id p̄ eas succurrat ne mā descēdat ad ipa. ¶ Tertio cañ. ventosaz coleric⁹ post ventosatiōez comedere dēz grana pomi granati & succū iporū granatorū granati iquā acetosi aut musci vt per frigiditāte eoz cesset ebullitio & calefactio ex vētosatiōe genite: aut succū scariolarū q̄ scariola ē spēs endiuie. Est eiz endiuia que folia hz incisa que frigida est: & refractiua ei⁹ qd dictū ē. Debet aut comedi cū zuccaro ad dulcorādū ipas zuccaro aliquā refouēte virtutē: aut sumat lactucā cū aceto p̄ illud: cum hoc etiā colericā hēat refrenare māz. Cuz aut vbi querim⁹ maiorē infrigidatōez cruda comedant & nō cocta. Digerere tū nō potēte virtute potius cocta comedant aut faciliora digōni: p̄ hoc alia itelligēdo cōsimilia vt sirupū acetosuz orizaccarā & fimiilia. Vētosato vero erite fride cōplonis q̄nis agitato per vētosationez & infrigidato tū p̄pter paucificationē caloris

¶ Hāc p̄io facit hoc qd dictū ē. 1° quosdā ānectit cañ. ibi 2°: infans p̄pterea. ¶ Prima i tres. Hāc p̄io facit qd dictū ē. 2° modū applicādi vētosas explicat. 3° tāgit horā cibādi post ventosaz. ibi 2°: cūqz loc⁹. ibi 3°: & oz quidē. ¶ Hāc mo dicit qz qñqz locus vbi adheret ventosa apatur iquaz vera apatiōe humore decurrēte & attracto malā causante p̄pōne p̄pōtionē & solutā cōtinuatē. Aut ēt āpā qz tu mescit ad modū āpatis: quōd cūqz āpetur difficile ē remouere ventosaz carne tumēte replente ventosaz vt fiat maior quātitas cōtēte carnis qz foraminis per qd dēz exire caro: id pānus infusus i aqua tepida ē applicādus aut spongia. Et nota hū qz fiat in circuitu embroca qd medicamentū carnē extrinsecā cuti erit cā cite remotiois. Cōtinuit aut frequēter supple tale impedimētū cū māmillis apponit vētosā vt cōstringat flux⁹ mēstrualis: aut flux⁹ ex naribus. nā supple cū māmillares carnes sint laze & molles: id vētosā illis maxime ē apta repleri p̄opter qd supra ipas māmillas non debem⁹ applicare ventosas sed sub māmillis: vt vult Gal. 5^a affo. cōmento 5° illi⁹ affo. Adulteri⁹ mēstrua si retinētur. Secūdo dicit qz cū locus cui applicāda est ventosa vngef suspēde vētosaz p̄pe & nō tardes sed festina ad scarificādū. fit aut ista iunctio ad subtiliandū & lenificandū cutē: & etiā mān humorale leniēdū: & id in hntibus cutē larā & rarā ista iunctio non cōuenit. Dē etiā festinare ad scarificandū ex quo ē facta dispō partis: & primo leniter applicet vētosā & cito remoueat: vt nō fiat subita s̄z paulatina attractio: deinde tardē ordinate remotio vētosariū & sustentatio eaz vt supple cōpleat toti⁹ humoris attrahēdi eūatio. ¶ Ultimo dicit qz certe oz vētosatū cibare p̄ vnā horā post ventositatē. i. tpe tāto vt mot⁹ quiescat & ebullitio post ventosam & corpus sit debite quietatū.

¶ Hunc ponit aliquos cañ. Et diuidit in tres fm numerū triū cañ. ibi 2°: vētosib⁹ quoqz. ibi 3°: & colericis. ¶ Hūo dicit qz infans pōt vētosari i 3° āno: maxie supple sine scarificatōe aut valde leniter scarificādo. Itē tā amplius fortificata virtute non nimiam spūum timēdo resolutionē & trāfactis ēt duob⁹ ānis post: qz versus tertium pōt vētosari p̄pter cām supra scriptā. Cū aut ē vnus āni p̄suis. i. oio nō dēz ventosari p̄pter dolorē timēdo nimiam virtutis p̄strationē: nimia etiā humorū spūūz subtilitate timēdo resolutionē. ¶ Lañ. sedus ē qz per vētosas succurrat ne materies descēdant ad inferiora. i. interiora. Hāc mēbra exteriora iuxta cōe vulgare superiora dicūtur respectu interiorū. Cū igitur vētosae ab interiorib⁹ trahat ad exteriora: id p̄ eas succurrat ne mā descēdat ad ipa. ¶ Tertio cañ. ventosaz coleric⁹ post ventosatiōez comedere dēz grana pomi granati & succū iporū granatorū granati iquā acetosi aut musci vt per frigiditāte eoz cesset ebullitio & calefactio ex vētosatiōe genite: aut succū scariolarū q̄ scariola ē spēs endiuie. Est eiz endiuia que folia hz incisa que frigida est: & refractiua ei⁹ qd dictū ē. Debet aut comedi cū zuccaro ad dulcorādū ipas zuccaro aliquā refouēte virtutē: aut sumat lactucā cū aceto p̄ illud: cum hoc etiā colericā hēat refrenare māz. Cuz aut vbi querim⁹ maiorē infrigidatōez cruda comedant & nō cocta. Digerere tū nō potēte virtute potius cocta comedant aut faciliora digōni: p̄ hoc alia itelligēdo cōsimilia vt sirupū acetosuz orizaccarā & fimiilia. Vētosato vero erite fride cōplonis q̄nis agitato per vētosationez & infrigidato tū p̄pter paucificationē caloris

Scias qz vētosas nō quedā sunt parue nō potētes multū attrahere: quedā magne in quib⁹ sit multa attractio ex eo qz recipi maiorē quātitate fluppe incēdēde que cuz accensa fuerit & post exticta fiet maior necessitas vacuit & per p̄ns multo fortius attrahēt: & de istis magis credo qz inēdat hic Aui. Similit⁹ sūas posuit ēt Aui. c. xj. de cura fluxus mēstruozū parapho illo: Deinde ponātur ventose &c. Doc ēt memorantur dē p̄p̄na particula affo. affo. illo: Adulteri⁹ mēstrua si retineant &c. Et si vis alia ad p̄p̄nā vide Galienum in cōmento: quare &c.

fanguis e spūs ad ipsum
e vētositates resoluunt in
eo: qñq; vero applicatur
vt sedet dolor vt p3 in co
lica: vt idē Aui. dicit xvj
terij tractatu. iij. c. ij. pa
rapho illo: Et qñq; suffi
cit ponere vētosas zē. qñ
q; aut vt mēbz pmanē
at in suo vigore sicut i iū
ctura anche frequētē po
nūtur: qñq; vt reducat vt i
ruptura iugūntis: qñq; vt
venenoz ad exteriora tra
bat sicut in morzu alicu
asalis venenozū qñq; post
remotionē sanguifugarū:
vltio vt mā dicitur z ad
locū trahat oppositū zē.

calida z resouentia competunt vt potest comprehendī zē.

¶ Capitulū 22^m de sanguifugis.

Ndi dixerūt q in quarūda; sanguifuga
ruz nā existit vētositas: ab eis igit cauēdū
est que sunt ex genere magna habētū ca
pita z quaz colores sunt antimoniales z
nigre: aut quaz color est viridis: aut que
sunt lanuginē hntes z siles mezameic; z sup quas exūt
sila coloris azuli z quaz color similat madion. In oib;
ei; illis existit vētositas z pueniūt ex eis apata z senco
pis z sanguis flux; z febris z lassitas z vlcera mala. Eas
quoq; nō accipias ex aquis malis i quib; limus alui est
niger z cenosus z mor; statiz turbat aquā z fetet: s; illas
elige q i aquis colligūt ocalibus tobabiātu z i quib; mo
rant rane. Neq; attēdas illō qd quidā dicit q si sint in
aquis vbi morant rane sunt male. Sitq; eaz color silis
rei sup quā existit viriditas z tēdant sup eas sila duo co
lorē arsenici hntia z ruffe rotūdē que sūt coloris epatis.
Et ille q similat parue locuste z q caude muris similes
exūt z minute parua hntes capita oēs iste eligēde sunt.
Et nullas magis eligas qz hntes ventres rubeos z doz
suz viride z pcpue si ex aquis fuerint currentib;.

¶ In pcedētī caplo Aui. determinauit de etiāde sēda
p vētosas: nūc in isto caplo determinat de etiāde sēda p
sanguifugas. Et primo docet eligere bonas sanguifugas
eutādo malas. 2° exequitur de euacuātōe earum deter
minādo. ibi 2^a: extractio pterea. ¶ Prima in duas. Nam
primo nominat malas sanguifugas. 2° bonas. ibi 2^a: s; il
las. De pta parte dicit q indi dixerūt quāsdā sanguifu
gas eē nāc venenose a quib; ē cauēdū hntes. s. capita ma
gna coloris antimoniales z nigri aut viridis coloris: z ba
bētes lanuginē silem mezameic; q: cuiusdā herbe hntes co
lorē nigrū viridi cōmixtū supra quas icēdūt sila nigri co
loris seu azurli: quarū ē color assimilat madion. i. aubus
diuersoz colorū: aut breuiter aut viridi tēdenti ad blāuū
que vocat plūbiola: nā in oibus his ē venenositas: z faci
unt apata: sincopiz; fluxū sanguis: febrē: z cozpoz lassita
tem: z mala vlcera. Sanguifugas etiā nō accipias ex aquis
malis quarū limus alui ē niger z cenosus que statim tur
bant z fetēt per motū: sed elige illas que repiunt in aquis
ocalibus supple z hntibus tobabiātu. i. vt puto hntib; ta
biū z in quib; stant rane. Unde nō attēdas dictū aliquo: ū
dicentū illas sanguifugas eē malas que degūt in aquis
ranaruz quaz sanguifugaz color assimilat: ac si supra eas
tēdant duo sila hntia colorē arsenici que sūt ruffe rotūdē
de coloreate colore epatis similes pue locuste: siles et cau
de muriaz z minute pua capita hntes. Nulle tū magis eli
gant qz rubeo fm vētrē z virides fm doz: s; z pncipalr
si inueniant in aquis currentibus: z hoc sufficit p presenti.

¶ 2° partib; nota pto q sanguifugarū in lra positaz
bonitas z malitia plus per expientā qz per rōnem cognō
scunt. Aliqualis tū rō pōt assignari. Nam hntes capita ma
gna eo q foriter soluēdo cōtinuū se etiaz suggēdo psum
dāt: iō male sunt. nigrū aut aut viridē aut blāuū hntes co
lorē p quāto cōprehendunt eē genite ex mala adušta mā
iō tanquā male euitāde sunt.

¶ Scdo nota eas eē vene
nosas cū ex putridis z venenosis sunt genite nutrimentis
faciētes apata. ¶ Dūmo p earū graues mozturas z attra
ctiones. iherētes etiā sincopim earum venenositate cōica
ta cordi: faciētes et sanguis fluxū. s. supfluetē debilitādo
cōtentuā virtutes pris mo: se. p^o per mo: suz. 2° p malaz
pplonē manifesta: aut ocutā illi parti cōicatā. faciūt etiā
febrē: aut pto agitādo z inflāmādo spūs: febrē effimeraz
cādo aut putridos inde cōicādo vapores vt putrida fe
bris inde generet huius aut illi humoris fm ei; putredi
nis dispōez. Lassitatē et cozpoz z debilitatē faciūt quia
lassuz z fatigatū faciūt aggrauādo malā pplonē causan
do: faciūt et fluxū sanguis: s; etiā venenositatē cordi cō
municādo: cānt et mala vlcera ābulatiua cū ppter sangui
fuge malitiā i pte mo: sa sit sanguis malignat. ¶ Tercio
nota q ex aquis malis de quib; i lra ponit nō sunt eligen
de sanguifuge cū cōstet eas ex putridiorib; z maligniori
bus eē genitas nutrimentis. ¶ Quarto nota p aquas oca
les Aui. itelligit aquas aptas velocitati. Et dicitur oca
les ab ocus oca ocū qd idē ē qd citus cita citū: inde oca. i.
citus. ¶ Vlteri; nota q i aquis repit herba que dicitur
lētigo aque q supnatat aque qua nutriūt anates seu pau
ri iuuenes i qua ē multū delectant rane. Reperit et vna
alia que vocat tabiū magis stās circa pfundū: ex qua etiā
multū delectant anseres. Ad ppositū q in istis aquis re
periunt herbe z nutrimenta cōia aialib; pfectis: iō he aque
nō sunt ex toto male. ¶ Vlteri; nota q per ranas Aui. in
telligit ranas virides z nō ranas diuersoz colorū buffoni

bus similes: nec et ranas magnas z grossas que buffonib;
similant: quaz viridiū vt bonaz crura a tuscis cōiter co
medunt. Et nota q he meliores faciūt sanguifugas eo q
rane nutriētes se supfluitatib; aquaz illas aliquat mūdū
ficant. Scdo et meli; ex quo ibi morant ille rane que nō
sunt venenose nec male: signū ē aquas illas nō esse malas
nec venenosas ex toto. Et notanter dicit ex toto q: p fir
mo bētur q aqua i qua cōiter inueniūtur rane sanguifu
ga et mala: imo z illa i qua repitur āguilla cū illa. Via ge
nerant ex satis notabili putrefactōe. Bonitas aut illaruz
de quib; in lra ponit cōprehēdit experientia. Quare tū ex
aquis currentib; sunt meliores: cā est q: iste aque sunt me
liores z mūdiores: vt p 3^a p. i. c. de aqua.

Extractio pterea sanguinis a sanguifugis facta p
fundior est extractōe que fit cuz ventosis.

¶ Hunc Aui. determinat in spālī de extractōe sanguis
cū sanguifugis: z pto ponit quādā cōpationē iter etiāoz
sanguifugaz z vētosaz. 2° ponit aliqua attendēda circa
quāsdā sanguifugas. ibi 2^a: z ipe quidē. ¶ Dico dicit q san
guifuge pfundū extrahūt sanguinē vētosū. ¶ Nota p
pte q quānis vētofe absolute trahāt a pte pfundior san
guifugis: vt notat experientia. Et cā ē nota. p^o q: ventose ne
deē vacuū attrahētes fortiores sūt i attrahēdo sanguifu
gis a sua attrahētib; virtute: etiā q: scarificationē pfun
dam ptingit eē imediate: tū sanguifuga se magis pfundat
i attrahēdo qz vētofa: sanguifuga amittit se porositatib;
iteriorib; mēbi soluēdo venā aut orificiū eius: vētofa autē
imediate se applicat parti exteriori.

Et ipse quidē antequā ponant quasi per vnā diem
colligēde sunt z constrictōe faciendū est vt euomāt do
nec qd in earū existit ventrib; egrediat si hoc fieri pote
rit. Et ipfis parū sanguinis agni aut alteri rei picipia
tur vt inde nutriant antequā ponant: deinde sumātur
z earuz viscositas z sordities cū aliquo qd sit vt spongia
mundenē. Locus pterea vbi sunt apponēde cuz bau
rac lauet z fricatione rubificet: postea quā volūtas appo
nendi sanguifugas affuerit in aquā projiciant dulcez z
emūdentur: deinde apponātur.

¶ Donit aliqua obseruāda circa sanguifugas: z primo
facit hoc. 2° cuiā docet succurrere nocumēto. ibi 2^a: q si
sanguis nō cōstringat. ¶ Dico in duas. Nam pto cōdit qd
sit faciendū an applicatio caruz. 2° quid post. ibi 2^a: cūq;
hoc fuerit plene. ¶ Dico i duas. ¶ Dico Aui. docet bonifaci
re sanguifugas: docet et disponere locū cui sūt applican
de. 2° ponit quoddā remediū quo sanguifuge loco appli
cent. ibi 2^a: ex eo aut. ¶ Dico i tres. ¶ Dico docet remouere
nocumēta ab eis remouēdo aut abijcēdo malas. 2° eas bo
nificat ex pte nutrimentis. 3° docet pparare locū vbi sūt ap
plicāde. ibi 2^a: ex eis parū. 3^a ibi: locus pterea. ¶ Dūmo di
cit q sanguifuge ātequā apponātur sunt colligēde p vnū
die ante: z eas cōstringēdo vniere faciunt vt egrediat in
earū ventrib; cōtentū: notū ē totū: deinde def eis de san
guine agni aut arctis: aut de alia re bona vt nutriat ex il
la ānquā ponat: deinde sumant z earuz viscositas remoueat
cū aliquo qd ē vt spōgia. Lā hui; vltimi ē. nam p^o qz vi
scositas remoueri ne nimis adhereat z sint valde diffici
lis remouēdis. Sordities et ē abijcēda ne sordidet z ificiat
pē cū apponit. Etiā locus cui apponit d; lauari cū bau
rach. i. cū quodā sale. nā baurach est spēs salis: z fricādo
fiat illa pars rubea: deinde cū volueris apponere sanguifu
gas projice eas in aquā dulcē supple clarā z mūdā: deinde
pone eas supple mūdā z bene purgatas. ¶ Der dulcē illā
intelligēdo aquā in qua nō ē notabilis sapor: hic enim ē cō
munis modus vocādi aquā dulcem. Lā autē talis lotiōis
z rubificationis est qz attrahat sanguis ad cutē vnde po
terit melius sanguifuga attrahere.

Ex eo autez qd eas efficit volūtarias ad se suspēde
dum est vt locus luto liniat aut sanguine.

¶ Donit aliū casū. dicēs vt adhereat sanguifuge q de
bes linire locū cui debēt suspendi sanguifuge luto aut san
guine q: hoc facit eas eē volūtarias ad suspēsiōē. ¶ Nam
ta q aliqui sanguifuge respuūt se suspendere parti ppter fe
tores aut malitiā partis: aut qz non pcept obiectuz pueni
ens resistēte cute. Linire ergo cutem aliquo obiecto que
niēti vt luto z sanguine vt adhereat sanguifuga vt obie
ctum pueniens exequat.

Cūq; he fuerint plene z eas projicere volueris pul
uerisā super eas paruz salis aut cineris aut baurac aut
sete cōbuste aut lini aut spongie cōbuste aut lane cōbuste
z cadent. Et melius quidē est vt postquā cadūt loc; vē
tofa sugat z ex sanguine loci parūper accipiat vt moz
sure ipsaruz malitiā remoueat.

¶ Ostēdit quid faciendū sit post appositōez eaz: dicens
q cū iste fuerit plene supple q: ptererūt multū de sangui
ne z sufficiēt z volueris remouere eas: tūc pipse sup eas
paruz

paiz salis aut cineris aut determinati salis: qz baurac aut fete obuste aut lini aut spongie obuste aut lane obuste: naz tuc cadent. ¶ Secdo dicit qz meli⁹ est vt post sanguifugas fugat locus cui apposit fuerit cu vtiosa vt accipiat paiz de sanguine loci mo: si vt remoueat malitia morsure san/ guifuge. s. p. remotōez hui⁹ euati sanguis. ¶ Nota p. pre qz sanguifuga aliqñ multū adberet: qz est valde auida i at/ trahendo: r inde nocumentū sequit qz euacuat etiā de san/ guine meliori. Scias ergo qz omia pugnatiua r dissoluētia sanguinē remouēt eā a loco cui adberet. ¶ Nota ē qz lo/ cus merito est vtiosa fugēdus. nam sanguifuga malignat quātūcūqz sit bona: vt ergo remoueat bec malitia parum sanguinis fugēdus est cū vtiosa.

Qd si sanguis non pstringet galle cōbuste aut calx aut cinis aut tegula p̄busta r subtili puluerizata super/ ponat aut reliqua ab istis ex eis que sanguinē pstringūt. Et hec quidē opz vt sint apud eum p̄parata qui san/ guifugas apponit cū ipse se suspēdant. Appositio p̄/ terea sanguifugaz cōfert egritudinib⁹ subcutaneis sicut sabaf r alcuabe r eis similia.

¶ Hunc Aui. docet vni succurrere nocumēto: dices qz si sanguis post remotōez sanguifuge nō pstringat: tuc gal/ le obuste subtili trite aut calx aut cinis vel tegula cōbusta supponant: aut similia ex pstringētib⁹ sanguinē q̄ parata sunt apud ponētes sanguifugas cū ipse se suspēdūt. Ulti/ mo isert vtilitatē sanguifugaz: quaz appositio morbis cō/ fert subcutaneis sicut sabaf alcuabe r similib⁹. ¶ P̄do pte nota qz post remotiōē sanguifugaz aliquoties fluit mul/ t⁹ sanguis: vt i yno socio vidi cui se balneāti i aqua adbe/ sit sanguifuga circa testiculos a quo tātus sanguis exiit vt putaret amississe testiculos. Cui⁹ eā ee potuit apertio ori/ ficij vene satis magne vel malitia morsure aut venōsitas: aut qz vehemētē sanguis p̄tētia fuit debilitata vt mul/ tus inde flueret sanguis. Ex quo p̄z cā quare facta scarifi/ catōe nō tant⁹ fluit sanguis quāt⁹ fluit multoties post ap/ positōez sanguifugaz: qz cā est malitia p̄plonis aut ven/ nositas debilitās partē. ¶ Secdo nota qz remedia q̄ in pte ponunt p̄ferūt aut stipticādo r sic claudēdo viā p̄ qua dēz venire sanguis: vt galle obuste r tegula obusta rē. aut cau/ sticādo r corticē generādo vt calx rē. ¶ Ulteri⁹ nota qz he/ sanguifuge p̄ferūt sabaf r morbis subcutaneis cū imedia/ te educat hanc mām subcutaneā. Sabaf enim sunt rubo/ res pustulosi. Alcuabe sūt loca nigra melācolica ad sanan/ dum difficilia: vt littera notat exterior.

¶ Ca^m 23^m De retentōe eoz que euacuant.

A q̄ euant retinet: aut pp māe inclinātoez abfqz alia euone: aut pp icliatōez cū alia euone: aut p̄pterea qz ipsamet euatio iu/ uat: aut medicis isfrigidātib⁹: aut stipticis: aut viscosis: aut adurentib⁹: aut stricture.

¶ Hunc Aui. erequit ponēdo cas. circa retētiōez eoz q̄ superflue euant r marie circa retētiōez sanguis: sicut eiz superi⁹ determinauit de euone per farmacū: deinde ēt po/ suit cas. circa retentōez euonis superfluetis: sic r hic de/ terminato de euone sanguis habuit determinare de retētiōe euonis supfluetis. Et diuidit p̄ns caplm i tres ptes p̄ci/ pales. P̄do Aui. pmittit modos retētiōis euonis. 2° illos dēclarat. 3° ostēdit itentōes q̄ hnt in retentōie euonis. ibi 2°: r retētiō q̄ez. ibi 3°: r dicem⁹. ¶ Dicit p̄ qz ea q̄ euant retinet: aut iclinādo: aut deriuādo māz supple a parte a qua declinat ad partē aliā: r hoc aut euando aut nō euā/ do: aut retinet euatio augēdo r iuuādo euonez: aut reti/ net per medicinas isfrigidātes aut stipticas aut viscosas aut adurētes: aut vltio per stricturez ptis. ¶ Nota p. pre qz cas. hic positi differunt ab aliqb⁹ superi⁹ positis: qz isti sunt cōdes ad quācūqz euonez retinēdā quāuis marie in telligat p̄ sanguis retentōe: ibi aut marie attendunt p̄ in tentōe euonis p̄ farmacū. ¶ Secdo nota qz r si per apitiua retinet fluxus reducit tū bec retētiō ad aliqñ modū retē/ tiōis dictoz. ¶ Hā si fiat fluxus vētris pp oppilatōez ape/ ritua aperiēdo r driuādo māz ad vias vrine retinet fluxū aut augēdo euone p̄ pte eādē. Vel dicēdum qz apitiua nō de se remouēt fluxū s̄ de p̄ accēs: nō eiz opponūt se flu/ xui qz māe opponāt se: s̄z remouēt aliqb⁹ vt oppilatōez: pp cui⁹ p̄ntiā seq̄bat flux⁹. ¶ Nota vteri⁹ qz hoz retinētūz euones talis pōt dari sufficiētia. Hāz exite fluxu aut mā est i fluxu ad p̄tez per quā est flux⁹: aut mā est i parte i qua vel p̄ quā ē flux⁹. si mā est i fluxu rē. aut sit retentio diuer/ tendō māz ne fluat per illā p̄tez euando. s. illā māz p̄ p̄tez aliā: aut nō euando: s̄z ipaz p̄ alias disp̄gēdo p̄tes: r sic ha/ bemus duos modos retētiōis q̄ ponūt i principio. s. p̄ icli/ nationē materie ad partē aliā a pte l qua seu p̄ quā sit flu/ xus. Et hoc aut abfqz alia euatiōe: r sic habem⁹ primū mo/ dū. vel cū euatiōe alia: r sic hemus scdm modū: quoz mo/ dōrū exēpla i sequētib⁹ ponā. Si vero mā sit fluxa r nō mo/

Scias qz in retentiōe r marie fluxus modoz ois pueniunt iste itentōes. P̄tia est diuersio sine euatiōe que fit per vētōsas r fricatōes rē. huiusmōdi: r cū euatiōe q̄ fit p̄ puoca tōem vrine vel sudo/ ris vel vomit⁹ r ēt p̄ flōmā vel ventōsas cū scarificatōe rē. 2ª euatio que cōtingit fieri p̄ farmaciaz. 3^a ē isfrigidatio r imobi litatio māe que p̄ple ri potest per frigidā r narcotica. 4^a ē sti p̄tatio que fit p̄ me dicinas stipticas. 5ª est iuscatio sine glu/ tinatio que p̄ple per similes medicinas: r hoc p̄prie puenit qñ est solutio p̄tinū vel fractura. 6^a ē cansti-

bilis ad partē: tūc aut retinet ista euatio euando illā mām que ē cā flux⁹: r sic retinet iuuādo aut augēdo fluxū: r sic hemus tertiu modū qz retentiō sit dū ipamet euatio iuuat. Fluxus eiz fluxu retinet r vomit⁹ vomitu iō^a tertij. c. De cura fluxus ois modoz. Aut sit retētiō imobilitādo ma/ teriā ipam r ingrossādo siue sit mobilis ad pte siue sit in pte cōtenta: r sic hemus quartū modū retētiōis p̄ isfrigi/ dātia. Aut sit retētiō p̄strigēdo vias per quas fluetes de/ bet trāsire māe: qd sit p̄rio p̄ cōstipātia cōstringētia vni/ do vias: aut hoc sit cōiungēdo pte solutā p̄ri nō solute sa/ ciēdo etiāz mā adberere: que itentōes cōplēt p̄ viscosa. Aut sit ista retētiō ex parte supra orificiū apponēdo r gene/ rando aliqb⁹: que intētiō cōplēt per adurētia r causticātia corticē seu crustas generātia in superficie membri. Aut vl/ timo prohibetur fluxus artificialiter materie transituz p̄/ hibendo vt cōstringendo.

Et retētiō quidē euonis pp attractōez sine alia etio/ ne ē sicut appositio vētosaz sup māmillas facta ad hoc vt sanguis fluxus ex matrice p̄hibeat: sed melior attra/ ctio ē cū qua existit sedatio doloris illi⁹ a quo trahit.

¶ Hunc Aui. erequit de istis modis retētiōnū. Et diui/ dit in tot quot modos ponit retētiōnū. ibi 2^a: euatiōis qui/ pē. ibi 3^a: r medicine. ibi 4^a: r stiptice. ibi 5^a: r adurētes. ibi 6^a: sed ei⁹ quidē. P̄dima i duas. P̄do determinat de retē/ tione p̄ inclinātoez sine alia euatiōe. 2° de retentiōe que fit cū alia euatiōe. ibi 3°: in ea quidē. ¶ P̄do dicit qz retē/ tiō euatiōis p̄pter attractiōē supple aut inclinātoez ad pte aliā non aliter euando ē sicut appositio vētosaz sub māmillis ad hoc vt retinet fluxus matricularis. Ad hoc tū iclinatio r diuersio ē que fit sedatio dolorē ptis a qua trahi/ tur. ¶ P̄do pte nota qz appositio vētosaz in hoc cāu itel/ ligi pōt. s. qz ponatur vētose supra māmillas: qz in loco pe/ toris exite supra radicē māmillaz r nō supra māmillas p̄/ ter cam dicit i caplo de vētōsis. 2^a fit appositio r melior ē apponēdo vētosas sub māmillis: vt vult Gal. cōmento allegato 5° affo. p̄meto 5°: r tuc exponit supra māmillas. i. circa māmillas. ¶ Secdo nota qz cū vene sanguinē dese/ rētes ad māmillas colligate sint venis ad matricē sangui/ nē deserētib⁹ vt notat anothomia: iō vētose māmillis ap/ posite aut sub māmillis p̄ illas attrahēdo venas inclinant mām ad pte oppositā. ¶ Tertio nota qz iclinatio ad ptem oppositā sine alia euatiōe in quibusdā casib⁹ fieri pōt. P̄di/ mus cāus ē nō exite repletōe toti⁹: imo poti⁹ quasi inani/ tate vt mā que iclinat seu diuertit locū hēat ad quē. s. pos/ sit iclinari vt etiā mēbrū ad qd iclinat mā repellēda nō ex/ toto respuat hāc mām declinādā. Scds cāus est materia declināda exite pauca que declinata r dispa per mēbra/ possit a mēbris superari. Tertio cāus ē qñ bec mā nō fue/ rit vehemētē aut ipetuose fluens: qz mām ipetuose fluē/ tē nō poteris aliter qz euando sufficiēter declinare. Quar/ tus cāus ē: mā nō exite furiosa ita vt ei⁹ retentōe nō timeat nocumētū i toto. Quinto cāus ē: virtute exite debili nō tollerāte aliā euatiōē. Ultimo ex phabitis memoranduz qz cū dolor attrahat melius ē ipm p̄ri sedare tāquā rē p̄/ hibentē vt fiat debita iclinatio.

Et ea quidē q̄ fit p̄pter attractiōē que ē cū euone est sicut flōmia basilice facta p̄pter hoc: aut retentio vo/ mitus fluxui vētris: aut fluxus ventris vomitui: aut vtro/ rūqz retentio puocatione sudoris.

¶ Hunc determinat de retētiōe p̄ inclinātoē que fit cū alia euatiōe: dices qz retētiō facta per iclinātoē euz alia euatiōe ē sicut flōmia basilice p̄pter hoc facta: aut sicut re/ tentio vomit⁹ per fluxū vētris aut ecōtra: aut sicut vtro/ rūqz retētiō puocādo sudorē. ¶ P̄do pte nota ex dictis qz exite repletōe i toto. 2° multa r furibūda fluētē mā. 3° mā exite furiosa. 4° etiam p̄stāte virtute diuertēda ē eua euādo mām. Dictoz cā p̄z ex dictis i parte phabita. ¶ 2° nota qz flōmia basilice vt colligitur iō^a tertij: r a Adesue in suo d̄ appropriatis i. c. de cura flux⁹ sanguis cōfert i sputo sanguis euando a pectore r diuertēdo sanguinez a fluxu. Aliud quod ponitur in exemplis notū est.

Et euonis quidē iuuamētū ē sicut stōaci r itestinozū mūdificatio ab hūorib⁹ viscosis malis labere faciētib⁹ cū pigra r sicut studiū qd adhibet ad os stōaci mūdificādū vomitū p̄pter iclionez materie vomit⁹ māsiue.

¶ Determinat de retentiōe que fit augēdo siue vigozā/ do euonez quā volum⁹ retinere: dices qz iuuamētū eua/ cuatōis. s. aucte r vigozate i retinēdo. s. euonez ē sicut mū/ dificatio cū pigra aut ierapigra ab humorib⁹ viscosis faciē/ tib⁹ fluxū sicut ēt studiū adhibitū ad mūdificādū os stoma/ ci p̄ vomitū quo euat icisa mā māsiua. ¶ P̄do pte p̄ no/ ta qz euatio vigozāt vel auget p̄ retinēdo fluxuz in qui/ busdāz casib⁹ vbi sit mā in mēbro p̄tenta r nō fluens qz in/ corpe manēs que sit cā fluxus. Exēpli cā: qz hz humores i stomacho quisiui viscositate faciūt cibū lubricare: aut etiā hz in itestinis colerā cōmixtā flegmati tenaci r viscoso q̄ stimulādo virtutē r excoziādo ē cā flux⁹ sanguis: tūc cum

catio r adustio que p̄plet ēt cū causticis r adurēti/ bus. 7ª pōt esse clausura que p̄p̄tēt aliqñ cū li/ gatura r cū adberētibus ad forāz vie siue cū pi/ li leporis apponunt in so/ ramine artarie ad restrin/ gendū fluxuz sanguis r i fluxibus vētris exhibem⁹ genera gūmi aut dragagā/ nuz gūmiarabicuz: masti/ ces ibus r alia huiusmo/ di que hēant adberē ori/ ficijz venaz itestinoz rē.

P̄do cāus autē etio/ nis aucte lege Aui. i scda huius doctria scda sūma p̄tima. c. xvij. parapho il/ lo: Euatio aucte. Et p̄ iu/ uamentis lege Adesue in suo de psolatiōe intētiōe tertia. c. iij. parapho illo: Fluxiliabimur ergo rē.

remota eā remoueat effect⁹ augēdus ē flux⁹ aut vigoran-
dus dictā educēdo mām. ¶ Hic tñ notādū ē eūationē au-
geri aut vigorari respectu eiusdē materie cū intēdis etiāz
fluxū retinē aut respectu alteri⁹. exēpli cā: aliquoties eua-
cuando coleram aut flegma viscosum retinemus fluxū li-
entericum aut sanguineum.

Dubatur sine argumētis et est bo-

nū in practica: Utrū talis eūatio debeat augeri aut vigo-
gorari per medicinas attrahētes a specifica forma: an per
medicinas eūantes opprimēdo: Et rñdendū ē: q̄ sit p̄ia ppō
q̄ si fluxus ventris sit oppilati⁹: exēpli cā sit flux⁹ vētris
chylofus fact⁹ p̄pter oppilationē venaz meseraicaz: tunc
stiptica et eūantia cōprimēdo nō cōueniūt. Cā ē hec q̄ bu-
iusmodi āpli⁹ oppilādo et stipticādo auget fluxū. ¶ Se-
cūda ppō: mā oppillate exite multa et grossa eūantia at-
trahēdo pueniūt: ppō p̄ sic. Talis mā educēda ē per se/
cessūz ergo rē. Anz colligit 7° terapē. ad finē i illa pte: re-
nes aut et vesica. Cōsequētia r̄z q̄ nō v̄ ista mā alto farma-
co educenda. ¶ Tertia ppō: mā exite pauca et i p̄cauitate
epatis aut meseraicaz cōiter farmaco a tota specie attra-
ctiuo talis mā ē educēda. ppō p̄bat cū hec educēda sit p̄
secessūz vt colligit dicto loco et sen p̄tio. c. ¶ Quarta
ppō: mā exite modica et circa epatis gibbū nō ē vigorāda
eūatio per secessum. ppō arguit sic: Alijs paribus hec mā
educēda ē per vias vine: ergo rē. nota ē p̄tia: p̄z etiā assū-
ptum ex locis iā dictis. ¶ Quinta ppō: mā exite viscosa
aut subtili valde ibibita talia cōprimētia nō cōueniūt i p̄/
posito q̄ p̄plius iuiscent et ipingūt mās. ¶ Sexta ppō:
i alijs materijs humorālib⁹ ab istis stipticātia et eūan-
tia cōprimēdo cōueniūt. p̄z p̄positio: p̄tio per auctoritates
et ex cā: q̄ postquā ista eūauerūt mās cōstipant et p̄fortant
et vniūt ductus et cānales: vnde in fluxu colerico seu disin-
teria colerica cōuenit reubarbaz assati q̄d per assationem
fit magis stipticū. Cōpetunt etiam mirabolanī assati: et ex-
hibetur etiam medicina dicta michelela.

Dubatur vtrum in quolibet fluxu

māli seu pueniēte p̄pter malā p̄plonē cū mā sit necessariū
euacuare: Qd sic arguit: mala cōplo cū mā per eūationem
eūatur: ergo rē. Cōsequētia videt satis nota: et assumptū ē
Aui. in hac sen. c. 2°. ¶ Opposituz arguit: mala cōplo cū
mā q̄nqz curat sola alteratiōe: ergo nō semp requirit eua-
cuatio. Anz fuit tactū supra: vt p̄z in mā reducibili ad be-
nignū. ¶ 1° Dubio sit hec p̄ia cōlo: In fluxu pueniēte
p̄pter malā p̄plonē sine mā sola sufficit alteratio: hec ppō
ideterminate arguit sic: in tali fluxu remotio cāe sufficit:
ergo rē. Anz ē notū et tenet p̄tia vbi mala cōplo sine mā
sit cā hui⁹ fluxus. ¶ Secūda cōlo: in fluxu pueniēte a ma-
la cōplone sine mā multotiens puenit eūare sine formatōe
rōnis. p̄z cōlo exēplo sic. Sit eiz q̄ stomach⁹ hēat malā cō-
plexione humidā aut frigidā: sit vltra q̄ flegma multipli-
cēt i stomacho et foueat malā cōplonē frigidā aut humidā i
stomaco: ita tñ q̄ ad malā cōplonē frigidā factā sequatur
fluxus liēteric⁹: i isto eān ē eūandū flegma vt illud sine eu-
iū eūatiōe nō curat fluxus. ¶ Tertia cōlo: flux⁹ mālis
vplurimū curat per eūationē māe a qua depēdet. ¶ 1° cō-
clusio cū plurimū mā causans fluxū sit p̄ter nās. ¶ Quar-
ta cōlo: i fluxu pueniēte p̄pter malā cōplonē cū mā ali-
quādo sola sufficit alteratio. ¶ 1° p̄z per rōez post opposituz.
Istis hitis p̄z solo ad obiectū primū. Ad q̄d dicit q̄ mala
p̄plo cū mā nō reducibili ad benignū p̄t curari p̄ sola alte-
ratiua. ¶ Alteri⁹ nota q̄ in lra ponit pigra q̄d idem ē q̄
amara: byera aut idē ē q̄ b̄dicta: idē byrapigra quasi be-
nedicta amara medicina. Que aut sint opatiōes byrepi-
gre videatis 5° cas. c. de byrapigra. ¶ Alterius nota q̄
mā exite in stomacho que vomitu curat aliqñ est viscosa ad-
herēs que ob istā cām vocat māsiua quasi apta manere q̄
materia purgat per vomituz propter factaz incisionē pre-
paratē ad talez euacuatiōē. nam incisio viscosi est eius
preparatio ad expulsiōē.

Et medicine quide ifrigidates liquide cōgelat et ori-
ficia constringunt et coangustant.

¶ Hic notificat aliā rē retinētē eūationem: dices q̄ cer-
te medicine infrigidates cōgelant rē liquidā et cōstringūt
et coangustāt orificia p̄ que debēt trāfire māe. ¶ 1° p̄te
notādū hanc partē itelligi taz de medicinis frigidis actu
q̄z potētia q̄uis: principālī itelligat de frigidis i potētia.
¶ Secūdo nota q̄ cū de nā frigidū sit infrigidare cōgelare
et immobilitare: iō vbi fluens mā sit subtilis et liquida et sup-
ple calida: acuta frigidā pueniūt ingrossando refrigerādo
et cōgelando mām. In fluxu tñ māe viscosē frīde frīda per
amplius inuisētia nō cōueniēt. Cōferūt etiā frīgida con-
stringēdo meatus et vias per quas be medicine trāfire de-
bent. ¶ Alterius nota q̄ nō solū stiptica cōueniūt in flu-
xu: imo multotiens stupefaciētia p̄ vbi mā sit subtilis acu-
ta inordaz. Hec eim stupefaciētia puocādo somnū cōue-
niūt immobilitando materiā et ingrossando: somnū etiā p̄

puocādo fluxū p̄hibēt et cōstringūt: que tamē non sunt mi-
nistriāda nisi vbi alia remedia non cōtulerūt et magis exte-
rius q̄z interius sunt appropinquanda cum nocendo notabi-
liter suum afferant inuamentum.

Et stiptice quidem medicine materiā coartant et cā-
nales constringunt.

¶ Hunc Aui. tāgit aliud p̄stringēs fluxū: dicens q̄ sti-
ptice medicine p̄stringūt mām: cōstringūt etiā cānales.

¶ 1° p̄te nota q̄ cum stipticitas fundēt in substātia
terrea et sicca cui⁹ cē est p̄desuz et vniūt: iō stiptice medicine
hnt p̄desare et vniire et igrossare mās: hnt et cānales p̄strin-
gere et adunare: tūti⁹ ergo applicāda corporib⁹ frīda me-
dicia: vitāda tñ i fluxu oppilatiuo: vt est tactū pueniente a
mā subtili indebita: aut etiā a mā viscosa.

Et viscosē quide medicine oppilatōes in cānaliū orifi-
ciz efficiūt: q̄ si fuerit acute exiccatiue plus opabunt illō.

¶ Tāgit aliud dices q̄ medicine viscosē iō p̄stringūt: q̄
in orificijs cānaliū efficiūt oppilatōes que hoc forti⁹ ope-
rant exiccatiue exites et acute. ¶ Nota p̄ parte q̄ de rōe
viscosi est viscare et adherere: et iō si ponat i orificijs aut in
vijs adheret parietib⁹ vie et parietē trahit versus parietē:
et talī oppilādo fluentē tenet mās: ac et positū supra orifi-
ciū p̄tinuū exis et tenaz māe p̄hibet exitū. ¶ Secūdo nota
vt euitēt dubiū q̄ viscosuz p̄t itelligi acuti⁹: q̄ penetra-
tiū p̄ aliquas partes acutas q̄ penetrādo magis p̄fundā-
tur et iuiscent. Exiccatiū etiā exis viscositate et oppila-
tōez causat tenaciōē: vt p̄z i experientia de viscosa aliquali
exiccate vt d̄ bitumie et similib⁹. i. de colla. 2° per rē visco-
saz exiccatiū itelligere possum⁹ rē viscosaz sui acuitate et
exiccatiōe caustica p̄ q̄s medicinas causat escara seu et cor-
tex dur⁹ et tenaz: quocūqz ps exponat p̄tinet veritatē.

Et adurētes quide cortices efficiūt vt super cānalis
orificiū maneāt et ipsuz claudāt et p̄firmēt: s̄z tñ eaz ipe-
dimētuz timef: et hoc est qm possibile est vt cortex rūpat
et eradicet et amplificatio forāmis augmētetur. Et ex
adurentibus quide sunt quedā in quib⁹ exilit stiptici-
tas sicut attramentū: et quedā in quib⁹ nō: sicut calx non
extincta. Et adurentes quide stiptice sūt necessarie vbi
volūtas est vt cortex sit fixus. Et alie sūt necessarie vbi
volūtas est vt cortex cito cadat. Et ei⁹ quide que fit stri-
ctura: alia est cū clausura forāmis et coartatiōe ad hoc vt
ipsi⁹ partes in vnuz p̄ducant: sicut p̄stringit illud q̄d est
supra cubitū cū floborhomatoz in basilica errās percutit
artariā: et alia est q̄ fit oppilatōe orificij vulneris et clau-
sure vie eūati sicut pilos leporis in vulnus ponim⁹. Di-
cemus ergo q̄ si sanguinis cursus ex apertōe orificioz
venaz fuerit: stipticis medicabil⁹ vt orificia venaz p̄strin-
gantur. Et si ex ruptura fuerit stipticis glutinosus sicut
terra sigillata. Et si ex corosione fuerit eo q̄ carnez na-
sci facit cū eo q̄d corosionē abstergit.

¶ Tāgit aliud restrictiū flux⁹ p̄ adurētia: dices q̄ me-
dicine adurētes faciūt cortices manētes supra orificia cā-
naliū: quaz tñ medicinarū adurentiuz timef impetus: q̄
possibile ē rūpi corticē et radicari vñ augmentat forāmen.
Et adurētib⁹ tñ medicinis quedā sunt stipticitate parti-
cipantes sicut ē attramentū: p̄ attramentū itelligēdo vitrio-
lum aut spēs eius. quedā sunt i stiptice sicut calx nō extin-
cta. adurentes aut stiptice sūt necessarie vbi volumus cor-
tices et fixaz remanere: alia vero vbi volumus cortices ci-
to cadere. ¶ Dicit penultio q̄ retentio supple fluxus que
fit per stricturā alia fit claudēdo et cōstringēdo forāme vt
partes forāmis reducātur in vnū sicut stringit supra cubi-
tū cū sine aut corrigia cū flomato: errās flomādo basili-
cā p̄cussit artariā. Alia ē oppilāda orificiū vulneris et etiā
claudēdo viā sicut cū vulneri pilos leporis imponim⁹. ¶ Ul-
teri⁹ Aui. tāgit itentōes h̄ndas in fluxu sanguinis dices: Si
fluxus fiat ex aptōe orificioz venaz debes medicari stipti-
cis medicis vt fiat applicatio stipticoz orificijs: et si fluxus
fiat ex ruptura p̄perūt glutinosa sicut terra sigillata: et si fi-
at p̄pter excoiationē curef p̄ generātia carnē aut per cō-
stringētia rez corodētez. ¶ 1° p̄te nota p̄ q̄ iter me-
dicinas adurētes causticas siue corosiuas et putrefacti-
uas est d̄ia. Adurētes eiz seu caustice dicunt q̄ p̄tez mē-
bri p̄uertēdo in fumositatē terreū sicū cinerū relinquūt
siue sint tales actuali siue potētiāli. Ad medicine aut putre-
factine dicunt q̄ humorē aut p̄tez mēbri p̄uertūt i putre-
dinē. Ille vero dicunt corosine que corodūt seu separāt
partē a p̄te dato q̄ nō putrefaciāt. ¶ Ad p̄positū q̄rimus
aliqñ retinere sanguinē p̄tez cinerē terrestrē relinquēdo
vt tāqz escara seu crusta claudat et oppilet orificiū cānalis:
iō tūc medicine adurētes et caustice pueniunt. ¶ Secūdo no-
ta q̄ medicine adurentes seu caustice sūt caudē in mēbris
p̄cipalib⁹ et i mēbris neruosis et vehemētis sensus cū nō
faciāt nocumēta p̄tez corūpēdo mēbri. ¶ Tertio nota q̄
in appropinquatōe

Sciās q̄ medici-
na viscosa ē duplex.
Quedaz ē actu talis
sicut viscus: quedā
potētia talis sicut
gi portulaca et omē
ex quo fit humor vi-
scosus. Hec distin-
ctio colligit ex dieb⁹
Aui. scōo cāonis ma-
ctati p̄tio. c. iij. para-
pho illo: Hec visco-
saz vero signam⁹ rē.
et ibi in lege Sēntiz
et scies eius vultu-
tem rē.

in apporimatōe hoz causticoz multiplex est timor. Primi q tangit in lra ne rupat cortex & remaneat forame amplus p̄terite. 2º timor est de nimia itēfione doloris: & id ista caustica nō uenit nisi ubi alia remedia non iuuerit. Alteri nota q apporimatō causticū aliqñ itēdimus corticē gnāre firū ubi nimiiu timemº flurū ex amotōe coz: tictis. Aliqñ vero nō timemº hoc: & tūc causticū magis applicat gra remotōis putrefactōis aut alteriº q̄uis ē itēdamº p ip̄s sedare flurū. Ex dictis ē p̄z q caustica securi applicat exterioribº q̄ interioribº: imo interioribº nō p̄nt nisi cū magno applicari piculo & pluriū p̄tuz causticatōe.

Dubitat quis an calx extincta sit sti

ptica: Qd sic arguit p modū loquēdi Aui. qui dixit calx n̄ extincta quasi denotet talē calcē extinctā eē stiptica. Op postū arguit q: calx nō extincta nō ē stiptica: ergo minus extincta. An̄is in lra ponit. cōsequētia tenet q: per extinctionē retinet siccatas calcis. 1º p̄o pte dubij pbabiliter tēneri p̄t calcē extinctā nō extincta esse stiptica: 2º p̄o p̄t q: appōfita aqua calcī actiuat̄ p̄tibº igneis fit subtiliū partiū calcis resolutio & euaporatio: id̄ partibus terre/stris remanētibº calx p̄t eē siccor & etiā magis stiptica. 3º p̄o tenēdū calcē nō extinctā fortiº ericcare: p̄z p̄o p̄t partes igneas & acutas i ipo plus abūdare: tūc p̄z solo ad obiectū. 4º Et nota p̄o q si volumº tenere viam oppositā habemº uidere ad Aui. q notāter dixit calx nō extincta: nō q: calx extincta nō sit stiptica: s̄z q: extincta nō ē causticū forte p qd̄ itēdimus generare corticē. 5º p̄o pte nota q: ex parte sc̄ip̄ duplex modus stricture. Unº qui fit stringēdo partē sup̄iorē vulneris: ne per ipsam mā fluat ad vulnus sicut cōstringit̄ supra cubitū cū flobotho/ mata ē artaria itēdēdo flōmare basilicā. Sc̄d̄s autē modus ē ligādū aliqđ supra orificiū: & differēt̄ isti duo modi: q: primº nō ē sine impedimēto. nā cū per primā ligaturā p̄hibeat̄ trāsire sp̄us & humorz per ipsam valde debilitatur mēbrū: p̄ sedāz nō fit tāta mēbrū debilitas. Alterius nota p parte 3º q intentio Aui. ē principaliº determinare de retētionē flurº sanguis explicādō q̄ directe ponunt̄ flurū: iō dictas itēdēs solū explicānt̄ i parte. Nā sanguis fluit ex vena aut q: orificiū debilitatū ē & aptū: & quātū ad hoc uenit̄ stiptica q̄ h̄it̄ stringere & adunare orificiū. Aut sit iste flurº p̄pter rupturā vene: & in isto casu uenit̄ stiptica & glutinosa sicut terra sigillata q̄ p̄stipādō p̄stringit̄ foramē & viā glutinādō ē p̄tes solutas applicat̄ parti. Aut 3º causat̄ iste flurº sanguis facta excoctōe & remotōe part̄is: tūc generatiua carnis & recōpensantiā dep̄ditū p̄uenit̄. Si tñ sit corozio p̄ueniēs ex mā putrida corūpente seu corozōde uenit̄ abstergētia p̄te corozofaz & māz corozodentes: in applicādō tñ talia medicamina est talis ordo. Nā ubi corozio est vehēmēs primo est absterfio fida: deide carnis generatio: ubi vero corozio eēt pauca simul poterit absterfio fieri & carnis generatio.

¶ Ca. 24. de sanatoibus oppilationū.

Oppilatōes autēz sūt ex humoribus grossis aut viscosis aut multis.

In hoc caplo psequit̄ determinādō de quodā morbo p̄pnali. s. de oppilatōe. Quare aut nō de alijs in fine. c. dicit. Diuidit̄ autē eam i tres p̄tes p̄cipales. 1º p̄o ostēdit a quibº causant̄ cōiter oppilatōes quibº ē curen̄. 2º iter oppilatōes s̄one mēbrorū oppilatōz quādā ponit d̄iaz. 3º Aui. quēdā annectit̄ eam. ibi. 3º. ex oppilatōibº. ibi. 3º. ergo euz. 1º p̄o in duas. Nā p̄o tangit casū oppilatēs. 2º ponit itēdēs curatiuas. ibi. 2º. & multoz gdes humorz. 1º p̄o dicit q: oppilatōes causant̄ ab hūoribº viscosis grossis aut multis. 2º p̄o pte nota p̄o oppilatōez esse triplicē. s. attenuatoriā coartatoriā & carnosaz. 1º p̄o est q̄ causat̄ p̄ stricture mēbrū & applicatiōē p̄tis ad p̄tes: sicut vena vehēmēt̄ ericcata aut artaria eoz p̄stringit̄ p̄cauitas sicut sit ē cōstriccta vena cū fune: q: eiº p̄cauitatis sit constrictio seu paucificatio. Quēdā vocat̄ oppilatō carnosa qñ res carnea oppilat̄ p̄cauitatē vt i polipo nariū sit: q: auctis carnis nares cōstringunt̄. 3º vocat̄ coartatoriā qñ res oppilatās & coartans meatū nō est caro s̄z humor: aut aliđ p̄ter nāz. 4º applicādō ad p̄positū Aui. hic ponit curā oppilationū p̄cedentiū ex humoribº. Ex dicta diffictione q̄uis non sit nimii ad p̄positū poterit inestigari an oppilatio sit morbo siens aut factº. Nā pbabiliter tēneri p̄t ois oppilatio est morbo siens. Nā pbat̄ ad modū medicorū q: ois talis p̄dēt a cā: ergo &c. Cōsequētia nota. & assumptū p̄z. Nā p̄o coartatoriā & carnosā p̄dēt a carne aut alia re oppilatē & coartante. Itē attenuatoriā p̄dēt a siccitate aut are p̄stringente. 2º est ē tenendū nō quālibet oppilatōez esse mālēz: q: nō q̄libet p̄dēt a mā hūorali: ergo &c. Cōsequētia nota: & an̄ p̄z cū aliq̄ p̄dēt a lapide. 4º Tercio nota q: via oppilat̄ aut q: aliqđ adheret vic & sic humorē habemº viscosuz sui adherētia & corpulētia oppilatēm. 2º via oppilat̄ q: in ipsa

aliqđ icuniat̄ sicut est humor grossus q sua grossitie adheret. Aut 3º oppilat̄ via q: aliqđ conculcat̄ i ipsa vt humor multus dato q: subtilis & non viscosus. Tres ergo causas in littera sufficiēter tetigit Aui. &c.

Et multoz quidez humorz qñ euz alia nō fuerit cā malitia remouebit̄ extractōe ip̄soz flōmia aut ventris fluxu facta. Et si grossi fuerint idigebunt eis q̄ resoluāt. Et si fuerint viscosi & maxie si fuerint subtiles erunt eis necessaria ea q̄ icidāt. Et tu quidē iā sciuiti differētia inter grossuz & viscosum & q: est sicut differētia iter gluten liquidū & lutū: & grosso quidem resolutiū ē necessariū ideo vt ipsuz attenuet & eiº expulsio fiat facilis: & viscoso icisiuz est necessariū ideo vt iter ipsum & id cui adhesit penetret & inter ea separationē faciat & vt ipsuz in parua secer frustra: qm̄ viscosum oppilat̄ p̄pterea q: adheret & p̄pter suaruz partiū p̄tinuatōez.

¶ Requirit̄ Aui. tāgēdo casū h̄az oppilationū. Et primo facit hoc. 2º tāgit̄ casū. erroris correctiū. ibi. 2º. oz autēz. Dicit̄ primo sine vltiori diuisiōe q: malitia multoz humorū remouet̄ per etiā d̄z flōmie aut v̄tris. Si vero humores sint grossi egēt̄ resolutiōibus. Si vero sunt viscosi & marime subtiles idigēt̄ icisione. Et certe tu iā sciuiti differētia inter grossuz & viscosuz: 2º primi tū loquebat̄ d̄ v̄tris. Nā ē talis differētia qualis ē iter gluten & lutū. nam gluten subtile ē & viscosū: lutū vero grossuz & nō viscosū. Grosso necessariū ē resolutiū subtiliās ip̄m & faciēs eius facile expulsio: viscoso autē necessariū ē incisiū vt penetrādō inter viscosuz & mēbrū sufficiē vnū separet̄ ab alio: & viscosuz diuidat̄ in p̄tes paruas eo q: viscosum oppilat̄ & adheret & cōtinuū ē in suis p̄tibº. 3º p̄o itellectu p̄tis vt vite dubiuz: primo nota q: multitudo humorz quēdā dicit̄ absolute multitudo que nō ē aliud q̄ oium humorū p̄portionalis exerescētia vel humoris absolute multi sicut sanguis cui vt ē notū debet̄ flōmia. Nā flōmia ē euacuatio vniuersalis que multitudinē humorū eūat: vt dicit̄ cū supra. c. de flōmia ad principiiū. Quēdā vero vocat̄ multitudo s̄z quid̄ dicta exerescētia talis vel talis hūoris. Ad p̄positū eū dicit̄ hic multitudinē hūorū intelligit̄ multitudinē eōdem ad primū aut sc̄dm. 4º p̄o nota q: p̄ flurū v̄tris itellectit̄ quācuqz alia eūatiōē a flōmia vt sit sensus q: humor multº oppilat̄ aut eūatur per flōmiā aut aliam eūatiōēz: q: tñ cōtingit̄ humorz multos eūari v̄plurimū flurū. s. v̄tris: id̄ solū de fluxu ventris i textu mentionē. 5º Tercio nota q: cū multitudo sit quid̄ p̄ter nām cōuenit̄ sibi eūatio vt sibi opposita. Nā res p̄ter nāz indicat̄ p̄ cōtrariā ablationē sui: vt colligit̄ sº terapē. que eūatio aliqñ sit ab arte. s. nō potēte nā q: aliqñ h̄ec multitudo ab ip̄a natura supat̄. 6º Alteriº nota q: resolutio p̄t̄ sumi dupliciter quātū ē in p̄posito. p̄o p̄prie p̄o cōuersione humorz i vaporē mediātē caliditate multa: & isto mō sumit̄ Aui. medicinā resolutiuaz ca. 2º. c. 4º. & ē Val. 5º aff. omēto. 59º. 2º capit̄ resolo p̄ dissolutōe seu subtiliatōe: q̄ subtiliatō sit p̄ caliditatē tpātā. s. respectu caliditat̄ resolutiōis vt colligit̄ 2º ca. allegato. c. ad p̄posituz applicādō cū intentio i grosso ē subtiliare: id̄. s. per resolutiōē iteligit̄ dissolutionē seu subtiliatōē. 7º Alteriº nota vt tāgitur in parte q: viscosuz oppilat̄: aut q: adheret: aut etiā q: valde cōtinuū & tenax est sui cōtinuitate pbibeat̄ trāsire p̄ viā: id̄ merito duplex intētio habet̄ i viscoso. Una ē ad sepandū iter partē cui adheret & viscosuz qd̄ facit̄ mediana incisio p̄ suas p̄tes subtiles penetrātes i medio viscosi & mēbrū se ponēdo. Sedāz etiā opatiōne facit̄ icisiū cā cōsimili viscosuz i paruas diuidēdo p̄tes. Harū tñ operationū vna ē principalior: alia. nā cū viscosuz oppilet̄ maxie q: adheret: id̄ principalis opatio icisiui in remouendo oppilationē se iterponere iter p̄te cui adheret & viscosum. Et id̄ dato q: incisiū nō oparet̄ s̄z opatiōne adhuc remoueret̄ oppilationē: s̄z suoparet̄ opatiōne sedāz adhuc adhereret & remaneret̄ oppilatio: q: dato q: viscosuz separet̄ in p̄tes adhuc ille p̄tes adhererēt̄ mēbro. 8º Alteriº nota q: notāter ē dictū maxie si fuerint subtiles: q: si humores fuerint grossi viscosi: tūc nō solū sufficeret̄ icisiū: imo etiā requireret̄ subtiliatū qd̄ opponeret̄ se grosso. Aut etiā ē hoc dictū q: viscosuz subtile maxie aptū ē ip̄i mere & adherere: id̄ maxie sibi conuenit̄ incisiū: q: maxie adheret̄ &c. 9º Alteriº nota d̄iaz esse iter icisiū & subtiliatū: q: icisiū h̄z variare p̄tinuitatē hūoris icisi. h̄z eiz diuidere hūorēz i p̄tes: s̄z subtiliatū h̄z subtiliare dato q: remaneat̄ p̄tinuitas hūoris: Itēz icisiū nō variat̄ essentia hūoris s̄z solū icidit̄ ip̄s i p̄tes: s̄z subtiliatū subtiliando variat̄ hūoris essentia: saltem hūoris p̄mutādō modū substātie: & sic alia est opatio subtiliādō & alia icisiō.

Dubitatur vtrū ea que ponuntur in

parte habeat̄ remouere oppilatōez: Qd non arguit̄: q: tm̄ apitūā h̄it̄ remouere oppilatōez: ergo &c. An̄s videt̄ esse notū cū nihil v̄t opponi oppilatōi nisi aptio. Tz d̄ia: q: q

Scias hic fm̄ Gentile q si malitia humorz sit in quato & i quali: prius tūc v̄tinur subtiliatōe & apertione deinde eūone: nō soluz oppilatio remoueat̄ tur per eūonez s̄z vt exone retur v̄trū & fiat potentior supra residū: vel q: possit dari medicina eradicatoria ex qua postea oio oppilatio remoueat̄. Si vero sit malitia in quato soluz fieri poterit eūatio sine illis. hec ille &c.

¶ p̄te ad opila.

ēuant nō apūnt. ¶ Oppositū arguīt ex Aui. in lra. Pro
dubio nota ex. A. 2.º can. c. 4.º q̄ medicina dicit apūna du
pliciter. Pro p̄prie: 7 ei⁹ ē mouere mām oppilatē ad er
tio: a seu mām eritē itra cōcauitatē remouere faciēdo cō
cauitatē remanere aptā. Scdo aut 7 min⁹ p̄prie oīs me
dicina remotiua hūoris oppilat̄is: aut remotiua dispōnis
humoris qui oppilat dicit pōt aperiuiua: iō medicina abster
siua vocat aperiuiua. Medicina etiā incisiua 7 etiā mate
rie euacuatua 7 humoris pōt dici aperiuiua. Ex hoc p̄ so
lutio ad rationē ante oppositū. Nā tantū aperiuiua primo
mō aut scdo mō cōueniūt in cura oppilationū.

Dubitatur vtruz incisiua medicina

fit dāda p̄ remotōe oppilatōis ab humore viscoso? Qd nō
arguīt: q̄ absterfiua medicina i hoc cāu ap̄t̄it: ergo rē. Cō
sequētia nota: 7 assumptū colligīt ex noticiā medicie abster
siue. Nā ipa h̄z remouere hūores viscosos 7 congelatos a
sup̄ficie mēbr̄i. In oppositū ē. A. 7 ē tenēdū q̄ in tali cāu
cōueniūt incisiua vt p̄z ex dictis. Et ad obiectū v̄dm q̄ i
remotiōe oppilatōis cōuenit absterfio 7 incisiō 7 remotio
p̄tis a parte cui adberēt 7 diuisio viscosi seu p̄tis. Et quā
hec duo p̄nt cōpleri per icisionē t̄m: iō ip̄e de ip̄a fecit mē
tionē 7 nō de absterfiua. ¶ Cel v̄dm q̄ de rōe medicie
absterfiue ē remouere humores viscosos nō a cōcauitate
sed ab orificijs poroz eritū in sup̄ficie mēbr̄i: q̄ ergo hu
mor viscosus oppilat̄s ē in cōcauitate membri sibi potius
debetur icisio q̄ absterfio.

Dubitatur cū medicina lauatiua ha

beat aperire vt colligīt 2º can. allegato. c. quare etiā p̄ cu
ra oppilatōis nō fecit de ipa mētionē? Dicedū q̄ ista de
dit intelligere per euacuationē. nam ista aperit lauando. 7
remouendo humorem.

Qz aut vt i resoluone grossi a duab⁹ h̄ijs caueat re
b⁹: quaz vna ē resolutio debilis que i raritate materie
augmētū efficit 7 ipsi⁹ locū augmētāt ita q̄ ad resoluōē
nō pueniet q̄re oppilatōem augmētāt: 7 altera ē resolo
fortissima q̄ ei⁹ subtile sit vapor 7 spissus ipsi⁹ sit lapis.
Lū ergo resolo fortis ē necessaria iuuet lenificāte subri
lī mā i qua nō sit grossities s̄z sit i ea calor r̄parus qui
iuuet in resoluēdo totū illud qd est oppilatū.

¶ Supra tetigit opatōdes curatiuas oppilationū: nunc
vni can. explicat erroris correctiue: dicēs q̄ necesse ē sup
ple medicū operantem i resoluōne grossi cauere a dua
bus reb⁹ cōtrarijs. Vna ē resolutiua res debilis exten
dens 7 ampliās mās 7 supple extendēdo augēs p̄p̄li⁹ op
pilationē. Alia ē res resolutiua fortis subtile humorū cō
uertens i vaporē: grossus aut in lapidē. Et iō cū fortis ex
titerit resolutio necessaria iuuaāda ē talis medicina cū medi
cina lenificāte calore subrii tēperato eius iuuaēte in resol
uēdo rē oppilatē. ¶ Pro p̄te p̄io nota q̄ res resolutiua
debilis primū tunc maxime efficit nocumētū qm mā est
multa i toto etiā repleto sui multitudine iobediēs sue reso
lutioni. i. p̄ resolutiua fortiter agitabilis rarefacta etiā per
tale aut maior facta. Itē etiā tūc maxime sequit scd̄z no
cumētū seu ipedimētū qm mā ē valde dura 7 grossa: tunc
quidē applicato valde resolutiua cū ista mā sit valde apta
idurari 7 igrossari cito sequit in lapidem transmutatio.

Dubitatur vtruz materie minus gros

se pueniat fortior: resolo q̄ grossior: Qd nō arguīt sic: Lu
ra sit per cōtraria equata: ergo grossior: magis resolutiua
cōuenit medicina. Ans colligīt 3º tegni: 7 p̄ntia tenet: q̄ ex
quo mā ē grossior: ergo sibi p̄trariū resolutiua erit fortior.
¶ Scdo sic: mae min⁹ grosse tāta ap̄t̄it resolo q̄sta mae
grossior: 7 ap̄rior: ergo rē. p̄ntia ē nota: 7 pbat assumptū.
Nā ḡra exēpli ponat q̄ a mā sit in duplo grossior: b. notū
ē primo q̄ mā. a. atēquā sit resoluta p̄io erit eque grossa
sicut. b. tūc arguīt sic. a. eritē eque grossa sicut. b. puenit
equalr resolo: 7 atē hoc cōueniebat resolo iā vsquequo. a.
ē. b. equatū: ergo tāta resolo cōuenit. a. quāta. b. 7 adhuc
amplior. ¶ In oppo^m videt mens Aui. 7 arguīt sic: Ad
io: timo: est de puerione i lapidē i mā grossior: q̄ i mā mi
nus grossa: ergo remissiora resolutiua ap̄t̄it mae grossior:
ri q̄z mae min⁹ grosse. Ans notū ē 7 p̄ntia nota. ¶ Pro do
bio sit hec p̄: celo: Quātū ad primas apporimatōes for
tiora resolutiua pueniūt i mā min⁹ grossa q̄z in mā magis
grossa. Cōclo p̄z p̄ rōnez post oppo^m 7 arguīt sic ex Aui.
Nā resoloni materie grossioris est lenificās ad miscēdū:
ergo rē. ¶ Scda celo: quātū ad totā apporimatōez effe
ctiue fortiora resolutiua pueniūt mae grossior: q̄z i mā mi
nus grossa. Probat celo sic: Adā magis grossa plus refi
sit resoloni mā min⁹ grossa: ergo si v̄z venire ad debitas
resoluōne eget resolutiua effectiue grossior: seu fortior:
¶ 3º celo: resolutiua vocat effectiue fortior: nō q̄ i eqs ap
plicatōib⁹ fortiorē faciat resoluōnez: s̄z q̄ tādem faciet for
tiorē: aut q̄ i plurib⁹ applicat vicib⁹ vt tādez faciat op
eratōez. ¶ Quarta celo: nō est necesse grossi⁹ t̄m resoluti

uū q̄stū min⁹ grossuz ad tantā puenire subtilitatē q̄sta est
subtilitas min⁹ grossi. Cōclo arguīt sic: p̄dōssibile ē gros
suz p̄ p̄ntiā resoluōnez fieri grossi⁹: ergo celo vera. Cōse
quētia nota est: assumptū p̄z. Applicato fortiter resoluēte
huic vebemēter grosso: p̄terea magis grossuz pōt p̄uerti i
vaporē grossiorē: igit celo vera. Assumptū est notuz: 7 t̄z
p̄ntia: q̄ sicut vapor grosso: extitit: ita mā grossi⁹ alijs pa
rib⁹. Istō posito p̄z solutio ad obiecta hincide currentia.
¶ Primo c̄z pbat scd̄z celonez. 1º solui⁹ p̄ quartā. fa
cta aut post oppo^m pbat prima. ¶ Scdo nota aliud cē me
dicinaz iuuari i sua opatōe 7 aliud itendi. Nā aliqd̄ p̄pa
rās mās i qua v̄z agere medicina iuuat medicinā opari: il
lud aut p̄p̄ie itendit opatōez medicie qd̄ auget gradū vir
tutis medicie operātis in mās. ¶ Ad p̄positū p̄ medicinā
lenificātez p̄ntiū intelligere medicinā leniter facientē re
soluōne sua caliditate p̄pata cū qua ēt existit aliqua ficci
tas. hec eiz leniter resoluendo 7 nō idurādo mās ipsaz ha
bilitat ad fortēz resoluōnez: ipsa ergo est forti p̄mittenda re
soluio. Scdo p̄ medicinā lenificātez pōt intelligi medicī
na lenificās seu mollificās p̄pate caloris cui⁹ est habitare
mām durā: que resolutio etiā pōt p̄miseri ei⁹ refrāgendo
acuitatez ex mollificatōe habitatē mām.

Et ex oppilatōibus quides peiores sunt oppilatio
nes venaruz: 7 deteriores eis sunt ille que sunt in arta
rijs: 7 adhuc peiores sunt ille que in mēbris existūt prin
cipalib⁹: ergo cūz in aperiuiuis stipticitas 7 subtilitas cō
iungētur erit melius: quoniā stipticitas remouebit a mē
bro subtilitati grauamen.

¶ Nunc ponit vnā cōpationē iter oppilatōes rōe mē
broz oppilatōib⁹: dicēs q̄ peiores oppilatōes sunt ille ve
narū: 7 adhuc peiores sunt artariaz: 7 adhuc peiores sunt
ille mēbroz p̄cipalib⁹. ¶ In vltia parte ponit can. qd̄ ē me
lius vt subtilitas 7 stipticitas iungat medicinis aperiuiuis:
quia stipticitas remouet a mēbro grauatiōez que sit p̄ sub
tiliationem seu apertionem.

Dubitatur circa partes que oppila

tiones sint peiores? Primo q̄ ille neruozū arguīt: q̄ he
sunt difficilioris cure 7 citiorē faciūt mortē saltē oppila
tionibus venarū 7 artariaz: ergo rē. Ans p̄z quātū ad p̄i
mā partē p̄pter stricturā meatū neruozū. Quātū ad aliā
p̄te p̄z assumptū q̄ oppilatōis neruis: aialē spūz ad spiri
tualia deferētibus mors statim sine dubio cōsequit. ¶ 2º
arguīt sic: oppilatōes testiculozū sunt peiores vt maiores
oppilatōib⁹ artariarū aut venarū: ergo rē. ¶ 3º arguīt
sic: oppilatōes epatis sunt peiores oppilatōib⁹ venaruz
aut artariarū in corde eritū: ergo rē. In oppositū est. A.
i parte. ¶ Pro p̄te notādū q̄ oppilatōnū peioritas quā
uis possit attēdi penes difficultatē remotōis earuz sicut
morbu⁹ dicim⁹ malū q̄z difficultem ad curanduz. potissime
tū eius peioritas attēdit penes nocumētū illatū aut apuz
iferrī corpi. ¶ Scdo nota q̄ cū d̄ venis artarijs 7 neruis
sit mēto: intelligit de his que cōiter sequat ex indebita delatione
spargūtur. ¶ Tertio nota q̄ hoc maxie intelligit de mē
bris p̄cipalib⁹ ad indiuidū eē faciētib⁹. ¶ Pro dubio
ergo sit ista p̄ celo: 7 si neruozū oppilatō alijs parib⁹ dif
ficilioris sit cure oppilatōib⁹ venarū 7 artariaz: cōiter t̄m
min⁹ male existūt mō scdo. P̄z celo sic: ex idebita dela
tōe vitalis spūs 7 nālis ac etiā sanguis ad mēbra gradū
sequit nocumētuz q̄z cōiter sequat ex indebita delatione
aialis spūs: igit rē. Cōsequētia nota cū anecdēte q̄zuis aliq̄
oppilatio neruozū vt illa ad quā sequit ablatio anhelitus
aliqua venaz 7 artariarū oppilatōe sit peior vt argutum
ē per vnā partē assumpti an oppositū. ¶ Scda celo: cete
ris paribus oppilatōes venaz 7 artariarū min⁹ male sūt
oppilatōib⁹ p̄cipalib⁹ mēbrozū ad eē indiuidū facien
tū. Cōclo nota ē: 7 eo q̄ illis mēbris lefis plus ledat totū
q̄z lefis venis 7 artarijs. ¶ Vltima celo: oppilatio mem
br̄i p̄cipalis faciētis ad cōseruationē speciei ceteris pa
rib⁹ ē minus mala mltis venarū 7 artariarū oppilatōib⁹.
Cōclo p̄z cū vene 7 artarie multo plus sint toti necessarie
q̄z testiculi. Istis cōclusis p̄z solo ad obiecta. ¶ Vltimus
nota q̄ stiptica sunt p̄miscēda apitiuis duplici de cā. Nā
aperiuiua diuidūt 7 dispergūt substātiā mēbr̄i: 7 sic larā
do debilitāt mēbr̄i. Stiptica ergo vniēdo mēbr̄i 7 refrā
gēdo virtutē aperiuiui cōferūt 7 cōfortant. Scda cā q̄z st
ptica sic vniēdo imo 7 spūs vigozando substātiā phibent
spūz euaporatōez 7 citā resoluōne. Ex istis p̄z q̄ i mēbris
hūribus substātiā mollē quātū ē ex hoc stiptica maxie sūt
apitiuis cōmiscēda. 7 in mēbris quoz magnā hēmus cu
stodiā sicut sūt mēbra nobilia 7 p̄cipalia. In mēbris autē
vilibus de quib⁹ nō ē cura stiptica minime aut modicā sūt
aperiuiuis cōmiscēda. ¶ Vlteri⁹ nota q̄ mēsurā stiptici
rū pōt ex multis cōprehēdi: p̄ ex re p̄ter nāz vt morbo.
Nā si oppilatio ē fortis pauca stiptica sūt cōmiscēda ape
riuiuis. Itē mensurāt ab accidētē qd̄ ē debilitas virtutis.
Sed si iungant cōtraria vt fortis oppilatio 7 debilitas vir
tutis:

Scias tñ q̄ medicina
que puenit a mā stiptica
pprimēdo siue exprimen
do vel p̄gregādo vel etiā
penetrādo abstergūt 7 ma
xime hūiditates subtile:
grossa aut tñ: occurrēte eiz
stiptico ipse magis apte
sūt getari 7 imobilitari q̄z
fluere: ideo subtile mate
rie abstergunt a stiptico 7
nō soluz eritēs in superfi
cie s̄z i p̄cauitate ex eo q̄
facili⁹ repūt per poros nō
sic grosse: 7 hoc p̄ parte
ē de mēte Gal. vndecimo
de simplici medicina: 7
Auer. i quito colliget rē.

Inuamēta autē e
vilitates rei stiptice
iūcte alijs solutiuis
pertractat. De h̄c i
suo de rectificatione
mediciaz iētōe sc̄da
caplo. iij. parapho il
lo: Res vero stipti
ca medicinarū oim
virtutes 7 opatōes
felicitat rē.

tutis: tūc ad p̄potens in iudicādo est attendendū nō negle/ cto alio iuxta Gal. sniaz s̄o terapē. ad finē. Sumit̄ ēt a di/ spōne nālī q̄ est latitudo cānalīz aut coangustatio eozuz: q̄ magis lato exite cānālī st̄picioza p̄ueniūt: itez a nobi/ litate membrū. nā mēbro nobiliori st̄picioza magis p̄petūt r̄ magis aromatica. ¶ Circa p̄habitū cañ. omittendo multa verba p̄metatoris notādūz q̄ alioz morboz p̄positōalīz nō exp̄sūt hic. A. curā ipsaz plus seruans ad loca p̄ricula/ ria: q̄ tāq̄ ex alioz morboz p̄ricularib⁹ curis p̄edēre: ma/ gis posuit vero hic curā oppilatōuz vt plus p̄tigēriuz r̄c.

¶ Cap. 25^m de medicatōibus apofsematū.

Postematū quedā sunt calida: quedā sūt frigida fluxa r̄ quedā sunt frigida dura r̄ ea iaz dixim⁹. Et ipsorū quidē cāe aut sūt p̄mitiue aut antecedētes: r̄ antecedētes quidē sunt sicut repletio: r̄ p̄mitiue sunt sicut casus aut p̄cussio aut morsus. Quedā vero q̄ sūt ex causis p̄mitiuis q̄nqz cū corpis repletione se rep̄ntat r̄ q̄nqz eueniūt cū equalitate humorū. Et ea quidē que sūt p̄pter cās antecedētes aut p̄mitiuis aut repletioē cor/ poris rep̄ntata: aut sunt in mēbris que p̄cipalibus sūt vicina sicut euacuātia aut non sunt.

¶ In caplo p̄cedenti dētermināuit de morbo p̄pōnali vt de oppilatōib⁹: nunc morbi p̄positi curā ponit vt ap̄atur. Et diuidit i duas. Nā p̄o facit qd̄ dictū est. 1° quosdam cañ. ponit r̄ explicat circa sp̄alez curā ap̄atur. ibi 2° q̄ pla/ gaz secare. ¶ 2° diuidit i duas ptes quātuz est p̄ p̄nti p̄posito: q̄ p̄o ponit aliq̄s diuisiones eāruz ap̄atur. 1° cañ. exequit̄ ponēdo curatōes. ibi 2°: r̄ si non sūt. ¶ 3° diu in duas. Nā p̄o p̄mittit vnā diuisionē ap̄atur. 2° ponit q̄sdā diuisiones. ibi: r̄ ipsorū quidē. De p̄a dicit q̄ ap̄atur quedā sunt calida: qd̄az sunt frida. Et frigidorū qd̄ā frida fluxa: qd̄az vero frida dura. Et iaz ea. s. ap̄ata dixim⁹. 2° p̄mi/ doctrina p̄a ca^o de morbis cōpositis. De 2° dicit q̄ causē ap̄atur aut sunt p̄mitiue aut antecedētes. antecedētes aut sūt sicut repletio cor/ poris: p̄mitiue vero vt casus p̄cussio mor/ sus r̄ similia. ¶ Secda distictio eāz p̄mitiuiuz aliq̄ q̄nqz rep̄ntat se corpe repleto: q̄nqz aut stante cōlitate humorū. ¶ Tertia distictio ē hec: q̄ ap̄ata ex̄ntia p̄p cās antecedētes aut p̄mitiuis cū repletioē corpis: aut sunt i mēbris p̄ci/ palib⁹ aut i eozz emūctōib⁹: aut supple non sūt i talib⁹ mē/ bris. s. emūctōib⁹. ista est snia totius lectionis.

Dubitatur vtruz p̄rius Aui. habu

it dēterminare de mala cōplone r̄ de mala compōne q̄z de ap̄aturibus? ¶ 1° p̄rius fuerit de soluta cōtinuitate dēterminādū arguit: q̄ soluta cōtinuitas ē notio: nobis: vt p̄z: ergo r̄c. p̄ntia nota q̄ a nobis notis p̄o ē inchoandū p̄o phisicorū. ¶ Secdo arguit ex mō Aui. 2° p̄mi qui solu te cōtinuitatis noticiā ap̄atur noticie p̄posuit. ¶ Tercio ad aliā partē arguit sic: Ap̄ata sunt cōioza respectu malaruz p̄plonū: ergo ab eis vt notiozib⁹ inchoandū. p̄ntia tenet q̄z tota cōposita suis partib⁹ nobis sūt notioza p̄o phisicorū: r̄ aūs p̄bat q̄ in ap̄ate ē mala cōplo mala p̄p r̄ soluta cō tinuitas: vt p̄z: 2° p̄mi. c. allegato: r̄ p̄rio de accidēti r̄ mor/ bo. ¶ In oppositū ē ordo in p̄nti sen seruatus. ¶ 1° du/ bio ex dictis memorādū apud medicos ista noia inueniri: morbo simplex: morbo cōposit⁹ r̄ morbo cōplicat⁹. ille di/ cit simplex qui ē lapsus vna simplici nā morbi cui ēt d̄bet vna simplex itētio curatiua: q̄o mala cōplonē calidā aut frigidā r̄c. simpliciē morbū dicim⁹ q̄z vnā cōplonālē ledat nām cui vna debet itētio curatiua: hec aut id̄ dicta sunt vn⁹ lapsus vni⁹ nāe cui debet vna intentio curatiua. nam r̄ si mala cōplo calida r̄ frigida vnā ledat cōplonālē nām: nō tñ vno lapsu vt notū ē: nec etiā vna ei debet itentio cu/ ratia seu curatio. p̄ morbū aut cōpositū que medici vnū appellāt itelligo morbū i quo triplex nā ledit̄: sic tñ q̄ vn⁹ actus curatiuis ad oēm talē sufficit lesionē resoluēdā seu remouēdā. In hac ē notificatōe notāter ponit̄ trium na/ turarū lesio. Nā nō credo ēē necessariū quāuis sit fm plu rimū in ap̄ate cōiungi morbū p̄plonis vnitatis r̄ p̄pōnis: imo credo ēē p̄babilē vt als tenui fore ap̄a: r̄ tam in ap̄ate nullū ēē p̄rialē morbū. hoc semp̄ supposito qd̄ hz tenere quilibet sane mentis q̄ si neutralitas vni⁹ nāe neutralitati alterius nāe iungat: maiō sequit̄ lesio op̄atōis q̄z si vna sit sola neutralitas. Iste supposito iuxta cōem modum ta lem suppono cāuz q̄ neutralitas in cōplone terminat̄ ex/ clusiuē ad sensibilē lesionē op̄atōis cui iungat̄ neutrali/ tas vnitatis: r̄ neutralitas cōpōnis pendentis ab aliā mā a qua p̄det illa mala cōplo. Iste habito p̄z p̄ p̄supposituz op̄atōez sensibilē ledi r̄ ēē morbū cōpositū vt ē notū nul/ lo p̄rialē er̄s̄te morbo. Dicēdū ergo q̄ ap̄ata p̄ponū ē ex tri/plici genere morbi. i. ex lapsibus iporatis p̄ triplex genus morbi. s. p̄ ista tria p̄z mala complo cōpositio r̄ solutio con tinuitatis. ¶ Nota etiā q̄ vnitatis morbi cōpositi iquātuz

Nota q̄ ap̄ata ca lida sunt duplicia. s. p̄ essentiā vt que sunt de mā calida: r̄ que daz sūt calida per ac cidētes: vt q̄ materia ē frigida r̄ putreficit: r̄ de vniq̄z itelligi tur dicicare r̄c.

sufficit p̄posito sumit̄ ab vnitatis cāe a qua p̄det ac ēt vni/ tate actus curatiui. Etia ex pte accidētis vnus p̄ter nām qd̄ sequit̄ qd̄ ē tumor. vt plurimū vñ dicim⁹ ap̄a ēē vnū morbū hoc mō vnitatis huius vnitatis noticiā sumentes ab vnitatis cāe r̄ mē lapsu i cōplone cōplone r̄ vnitatis fa/ ciētes ad cui⁹ mē repletis p̄ositates remotionē eius tri/ um lapsū remotio cōsequēt̄: r̄ si ap̄ate remoto male cōple rionis vestigiū remāserit nō ē illud p̄ ap̄atis dicēdū. Ex dicta notificatōe saluat̄ q̄ si ab aliq̄ mā fiat mala p̄plo cali da r̄ sicca hūc morbū p̄babilē vnuz r̄ p̄positū possum⁹ ap pellare: q̄ tñ clari⁹ est ap̄a esse morbū p̄positū vni: id̄ ab/ solute auctores ipsa dixerūt eē vnū. ¶ Alteri⁹ notādū q̄ p̄ morbū p̄plicatū morbū alteri morbo iungctū habem⁹ in telligere: cui⁹ nō vna imo diuersa r̄ multiplex ē itentio cu ratia. ¶ Iste notato pono conclonēz r̄nalez: qd̄ post de terminatōez oppilatōuz ap̄atis rōnabilē debuit seq̄ deter minatio. Iste conclusio eo q̄ ad oppilatōes ap̄ata p̄sequunt̄ seu q̄ i ap̄atib⁹ reperiunt̄ oppilatōes repletis mēbroz me dijs regionib⁹. Et ex isto isert̄ q̄ cū soluta cōtinuitas cū op pilationib⁹ n̄ tātaz beat cōtinuitatē seu affinitatē q̄stā hnt ap̄ata: qd̄ notāter Aui. post oppilatōes de ap̄atib⁹ d̄termi nauit r̄ non de soluta cōtinuitate. Iste posito p̄z solutio ad obiecta aū oppo^m. Nā p̄o dicēdū n̄ nobis notiozē ēē solu/ tū cōtinuitatē ap̄ate: vel d̄m q̄ q̄ ap̄atur cura oppilatōuz curē ē affinis: id̄ notāter vt tactū est post dēterminationē de oppilatōib⁹ dētermināuit de ap̄atib⁹. Ad aliū dicēdū q̄ cū in ap̄ate soluta cōtinuitas includat̄: id̄ p̄fecta ap̄atum cognitio solute cōtinuitatis p̄supponit noticiā. In debite ergo notificatōe ap̄a debuit solute cōtinuitatis ponere no titiā: habita vero noticiā ap̄atur r̄ solutiōis cōtinuitatis debuit p̄rio ap̄atur p̄mittere curā p̄pter cām assignatam. ¶ Alteri⁹ aduertēdū p̄ ad p̄tis euidētā q̄ illa ap̄ata vo/ cant̄ calida ab Aui. que sunt calida per cēntiā eo q̄ d̄ mā que sui nā calida ē existat̄: vt sanguinea: aut colerica: nō at itelligit que sunt calida accidētali: q̄ per putrefactionem eisde accidētē que snia ēt colligit̄ 2° p̄mi. c. de ap̄atibus. ¶ Secdo nota q̄ p̄ ap̄ata frida fluxa itelligit ap̄ata ex mā flegmatica fluxibili quale ē ap̄a ductuz vndimea: aut fleg/ maticū: aut ēt aquosū: vt idrops aquosa aut hernia aquo/ sa. ¶ Per frida vero r̄ dura itelligit ap̄ata p̄ueniētia ex mā melācolica aut flegmatica cōgelata vt sui cōgelatōe i du ririē trāscat. ¶ Per ipa ēt itelligēdo v̄tosa que dura sunt p̄pter itēctiōne v̄tositatis ex̄dentis. ¶ Tercio nota q̄ p̄ cās ap̄atur itelligit cās p̄mitiuis effectiuas. cāe enim p̄mitiue efficiūt ap̄ata: vt cāus r̄ p̄cussio. Antez vero vt repletio dicūt ap̄ata facē quāuis nō imēdiate s̄z mediate. ¶ Quarto nota q̄ cā aūs nō solū sumit̄ hic p̄o cā p̄cedē/ te sed p̄ cā corporali nō imēdiate s̄z mediate causante mor bū vt humor putridus mediāte putrida fuligine inficiens cor. Aūs vocat̄ cā nō q̄ imēdiate efficiēs morbū s̄z media/ re. Ex dictis iserēdū humorē nō actuali humidū putridū sed ap̄tur putrefieri nō vere debere dici cām antecedētē pu/ tride febri. p̄positio p̄bat q̄ hic humor nō imēdiate nec imēdiate causat febrem: ergo r̄c. Nota p̄ntia r̄ p̄z aūs. naz p̄o nō imēdiate cāt febrē vt notū ē: nec ēt mediāte alio: q̄z marie hoc esset mediāte putredie. Sz hoc arguit q̄ hic humor: nec cāt nec cānit putredine q̄ faciebat febrē: ergo r̄c. Aūs est notū cuz p̄ntia. Aliquo mō tñ pōt dici cā aūs q̄ cā corporalis p̄cedens ad quā non imēdiate: q̄ non statiz se/ quit̄ morbū s̄z mediate: q̄ mediāte tpe causabit febrē: r̄ id̄ exponendo verā cāz antecedētes d̄m sic: Cā aūs est cā cor poralis q̄ non imēdiate sit morb⁹ aut p̄det: s̄z mediāte alio qd̄ causat morbuz aut p̄seruat. ¶ Alteri⁹ nota q̄ p̄ reple/ tionez itelligere possum⁹ rez repletēz: aut mēbru: aut cor/ poris repletū. Si p̄o itelligit res replet q̄ humor: p̄z reple/ tōez esse eāz corporeā q̄ hūor ē res corporalis. Iste tñ nota q̄ talis hūor: replet talē p̄rez ap̄atā: tūc dicit̄ cā p̄iuncta r̄ nō aūs. nā est cā corporalis a q̄ imēdiate pendet ap̄a. Si ve/ ro repleat aliā p̄te aptā: replete p̄rez ap̄atā dici pōt cā aūs non imēdiate apans s̄z mediāte p̄te fluente: seu dici potest aūs q̄ cā corpea non imēdiate: q̄ non statiz s̄z mediate: q̄ tpe itermēdio apta replete cāre dicit̄ ap̄a. Si vero reple/ tio iporiet mēbruz repletū aut ergo iporiet mēbru ap̄atur aut aliud. Si non iporiet membruz ap̄atur: tūc non est cā ap̄atis nisi sicut grosse loquēdo pars dicit̄ mā r̄ cā totius. Si vero dicat aliud mēbru repletū sic aliquo mō pōt dici cā aūs q̄ ē cā corporeā a q̄ p̄det ap̄a mediate r̄ nō imēdia te. ¶ Alteri⁹ nota q̄ iste cāe dicit̄ p̄mitiue que sūt i cor pore sed n̄ dignosēt̄ corporis cēntiā imēdiate vel media/ te cāntes morbū: que id̄ dicit̄ p̄mitiue q̄ p̄rio in cāndo morbū: mouent eim corpeas ad suos morbos causandos. Cāe eiz p̄mitiue plerūqz mouēt antes prima quartī. c. s̄ effimera. Iste tñ aduertēdū q̄ nulla cā p̄mitiua pōt ali/ qd̄ ap̄a imēdiate cāre. propō arguit̄ sic: Oē ap̄a dependet imēdiate a mā repletē: ergo cōclō vera. Aūs notū de vero ap̄ate. Nota p̄ntia q̄ morsus p̄cussio aut cāus rōne dolo/ ris attrahūt mām r̄ replet̄: ap̄a ergo imēdiate p̄det a re/ plectiōe materiē. ¶ Alteri⁹ nota q̄ p̄ equalitatē humoruz n̄ itelligit Aui. absolutā humor equalitatē: s̄z p̄ equalita/ tem itelligit equā r̄ tēparā quātitatē vt p̄o op̄atōib⁹ cō/

venit. Alteri nota q ista diuisio pot sic suppleri: Lau-
saru primitiuaz quedā se repñtant corpori cū humoz qz/
titate: quedā se repñtant corpori vltra debitū eūato. nam
adhuc corpe fortiter eūato pēssio aut morso apatio conse/
quet vt notū ē experientia. Alteri notādū q ex hac pte
hanc possum? sumere distinctionē q apatū aliqua sūt vi/
cina aut in locis vicinis mēbris principalib? quedā sūt et
i locis distantib?. Similitr quedā sunt i locis que sūt emū/
ctoria seu eūatoria pncipaliū: qdā vero nō. Itā t3 oē emū/
ctoriū sit suo pncipali vicinū: nō tñ oē pncipale vicinū ē ip/
sius emūctoriū. Alteri nota q mēbrū illud vocat emū/
ctoriū pncipalis ad qd pncipale suas nāles expellit super/
fluitates. Idez etiā vocat emūctoriū: qz superfluitates ex/
trahit ab his mēbris vt emulgēdo ad hec mēbra trāscāt.

Unde nota q multiplices ex ista pte colligūtur apatū
distinctiōes. naz distinguunt apata: aut rōne materierū vt
dū dicim? aliqua eē calida r aliqua frida: r hac distinctiōz
tetigit Aui. i principio partis. Aut distinguunt apata rōne
modi apantis qz vel apā generet p viā fluxus mae vel per
viā paulatine digōnis: qz tñ apata gnant fm plurimū per
fluxū: iō hūc solū modū tetigit Aui. Itē 3o distinguunt apā/
ta ex parte bonitatis r malitie mae apantis. Itā apatuz r
maxime sanguineoz quedā sūt ex sanguie laudabili qdā
ex sanguine malo vt p3 tertia quarti satis ad pncipiū. Qz
tñ mās defluētēs replurimū cōtingit eē malas aut paula/
tine cōgestas: iō etiā istā distinctiōne omisit. Sumit etiā
distinctiō rōe carū vt fm qz cāe sunt corpee aut incorpee:
quā distinctiōne posuit? hui? ibi ipoz quidē. Distinguunt
etiā apata rōne dispōnis corporis cui cōiungūt fm qz cō/
iungūtur repletōi totius aut nō: quā etiā ex illa parte col/
ligere possum? ibi quedā vero sunt que. Distinguunt vlti/
mus ratiōe locorū seu mēbroz: qz aut sunt in pncipalib?
aut non. Item aut sunt in vicinis aut emūctorijs pnci/
palium aut non: que distinctiōes ratiōe locorūz compre/
hendūtur ex ea pte: r hoc quidem rē.

Et si nō sūt nullo mō aliquid ex resolutiōe ē eis ap/
plicādū i prin? imo mēbrū expellēs est meliorādū si ibi
fuerit mēbrū expellēs aut totū cor? meliorē si nō fuerit
ibi mēbrū singulare qten? ad ea pueniat quicquid refre/
nat r ad diuersū trahit r stipticū efficit. Et tñ cū diuersi
tate illi? mēbrū sit attractiō ad illō qd i alio latē diuerso ē
positū. ppter exercitiū ipfi? aut pp rez pōderosaz super
ipm delatā. nā multotiens a manu apōsa trahit mā qū
cū alia res deferit pōderosa r hora vna tenet. Opz au/
tez vt stiptica cōstrictiua repercutiua frigide pplexionis
pure existant si apata fuerint acuta. Qd si apata fuerit
frigida oz qz alicui sint admixta in quo virtus sit calida
cū retentiōe sicut squināri r blacte bizantie.

¶ Nunc Aui. ponit cās. curatiuos apatū. Et diuidit in
duas. In prima ponit curā apatū extrinsecorū. 2o occulto/
rū. ibi 2a: occultoz aut. ¶ Dia i duas. ¶ Dio Aui. ponit cu/
rā apatis siue cās. curatiuos apatū pdictis diuisiōib? di/
uisoz. 2o diuisoz: alia diuisiōe. ibi 2a: ex apatibus pterea.
¶ Dia in duas. ¶ Dio ponit curā apatis seu apatū molliuz
siue laxoz. 2o duroz. 2a ibi: i apate aut duro. ¶ Dia i du/
as. ¶ Dio ponit curā apatis p resolutionē terminādū. 2o
terminādū r curādū p collectionē puris r opationē. ibi 2a:
cūqz ad collectionē. ¶ Dia in duas. ¶ Dio ponit curā apa/
tis dū nō sit in emūctorijs mēbroz pncipaliū. 2o qū sit i
dictis emūctorijs. ibi 2a: si vero mēbrum. ¶ Dia i duas.
¶ Dio ponit curā apatū dū pueniūt a cās antecedētib?. 2o
dū pueniūt a cās primitiuis. ibi 2a: ea autē. ¶ Dia i tres.
¶ Dio ponit curā apatū i prin? exercitiū. 2o exercitiū i statu aut
augmēto. 3o exercitiū in declinatōe. ibi 2a: cū aut volueris.
ibi 3a: cū aut declinatōe. ¶ Dia i tres. ¶ Dio facit qd dictū
est. 2o qz dixerat i prin? apatis esse diuertēdū ponit que/
dā modū diuersionis. 3o qz in prin? apatuz stiptica dixit
esse approximāda: iō ponit diuersitates stipticorū appropi/
mādoz in distinctis apatib?. ibi 2a: est tñ. ibi 3a: oportet vt.
¶ Diaz triū ptiū sili? ponēdo sniaz: de p3a dicit q si apata
supple nō sūt i mēbris pncipalib? aut emūctorijs aut sibi
vicinis nullo mō aliqd resolutiū a prin? est applicādū: s3
mēbrū mittēs est meliorādū siue mittat totū cor? siue ali/
qd spāle mēbrū intārū qz refrenātia diuertētia r stipticuz
faciētia ad ea pueniāt mēbra. ¶ Scdo dicit q est ptingens
fieri attractōez r diuersionē s3 diuersitate mēbrū ad qd
attrahit: qz tale mēbrū est positū i latere diuerso sicut apā
man? ppter exercitiū alteri? man? aut delationē rei pōde/
rose pluries a manu apōsa attrahit r diuertitur mā. ¶ De
3o dicit q stiptica approximāda i prin? apatis acuti r cali/
di dōt eē repercutiua puta pplonis fride. Ea aut q appropi/
manē i prin? apatū fridoz debēt esse calida stiptica vt squi/
nantū blacte bizantie. r hoc totuz sit de lectōe ista.

Dubitat pro parte vtrum resolu
tiua sint in hoz apatuz pncipio approximāda: Qd sic ar/
guir: qz i prin? hoz apatuz pueniūt attractiua: ergo reso/
lutiva. Nōtia t3 per simile. p3 aīs qz possibile est hāc mām
esse corosiuā r venenosaz. ¶ Scdo sic arguit: Adā d3 tra/
bi a pte nobili ad ptez ignobilez: ergo i prin? pueniūt at/
tractiua. Nōs satis notū cū nā nāliter opans expellat māz
a pte nobili ad ptez ignobile: vt colligitur? De accāti: er/
go r medicus imitator: nāc d3 hoc facere. ¶ Tertio sic ar/
guir: In prin? apatuz ppetit cura debita apati: ergo i prin?
cipio apatis puenit resolo. Nōs vt satis notū. Tenet pna:
qz cū apā pendeat a repletōe r resolutio opponat repletōi:
videt q resolutio i prin? pueniat. In oppositū est Aui. in
pte. ¶ Dio dubio nota Aui. itelligere de apate dictaruz
ptiuz cui? nō est venenosa mā. ¶ Scdo nota cū ē itelligē
de apate qd nō est cū nimia seu vera repletōe ptis. ¶ Ter/
tio nota q resolutiua seu puerfina humoz i vapo: sūt sa/
tis calida vt colligit? eā. c. 4o. ¶ Quarto nota calā nāli/
ter attrahē mās ad locū r eas mobilitare r eis apire vias.
¶ Alteri nota vt colligit? p3a affo. pncipio iō q pncipio pot
sumi p pncipali initio morbi p spacio triuz diez r p vno
ex t3ib? morbi. ¶ Alteri nota q tēpora pnt duplr distin/
gui i apatibus. p3a penes aliqua accētia que psequunt ad
apā vt dicat esse pncipiu3 inchoate doloris intēsiōe r
tumore: dicamus augmētū istis auctis: statuz vero istis
vltimatis: declinatōne aut qū minuitur. 2o distinguuntur
penes digestiōne mae: vt dicam? pncipiū eē cruda exīte
mā: augmētū vero apparēte manifesta digōne aut sibi cō/
trario sed nō in vltimo: statū aut sūme digesta aut depa/
uata mā. Declinatōez aut qū resoluūt vel minuit apā. Qui/
b? duob? mōis qzuis oppo? dicat exposito: itelligit Aui.
pncipiū. nā h3 modi sic itellecti oib? pnt aptari apatib?.

¶ Alteri ex dictis memorādū vt euitet dubiū qz si hie
cōsiderat pncipiū p tēpore i quo inchoat morb? iquātū
tēpus: huiusmōdi eiz cōsideratio tps pncipiū eē cruda exīte
mā: augmētū vero apparēte manifesta digōne aut sibi cō/
trario sed nō in vltimo: statū aut sūme digesta aut depa/
uata mā. Declinatōez aut qū resoluūt vel minuit apā. Qui/
b? duob? mōis qzuis oppo? dicat exposito: itelligit Aui.
pncipiū. nā h3 modi sic itellecti oib? pnt aptari apatib?.

¶ Alteri ex dictis memorādū vt euitet dubiū qz si hie
cōsiderat pncipiū p tēpore i quo inchoat morb? iquātū
tēpus: huiusmōdi eiz cōsideratio tps pncipiū eē cruda exīte
mā: augmētū vero apparēte manifesta digōne aut sibi cō/
trario sed nō in vltimo: statū aut sūme digesta aut depa/
uata mā. Declinatōez aut qū resoluūt vel minuit apā. Qui/
b? duob? mōis qzuis oppo? dicat exposito: itelligit Aui.
pncipiū. nā h3 modi sic itellecti oib? pnt aptari apatib?.

Dicit Scdus q stipti-
ca repercutiua in pncipio
sūt approximāda vbi re-
percutio non sit possibi-
lia vt in mā venenosa: in
apatibus etiā emūctorio-
rum nō sūt approximāda
nisi ad remittēduz acuta-
tes materie r nō ad reper-
cutiēduz etiā qū mā ē flu-
xa amplius nō repercuti-
mus: etiā qū mā ē grossa
viscosa qz talis mā nō be-
ne pot repercuti: s3 italijs
casibus possibilibus be-
ne repercutimus rē.

fit ista tenēda q̄ nō opētunt eque frida. Conclō arguit̄ q̄ fridiora pueniunt corpi colerico apato q̄ sanguineo: ergo rē. An̄s colligit̄ 3^a q̄rti. c. de herisipila: Et sic rōe p̄firmat̄ q̄ colera calidior: est sanguis: ergo fridiora sunt adhibēda. An̄s est notū q̄ calidius q̄d est i corpore ē colera: vt Gal. vult i libro de malitia p̄p̄onis diuerse. Et t̄z p̄na q̄ frida applicat̄ nō solū gr̄a recursus s̄z gratia refrigerāde māe. P̄opterea arguit̄ sic: min⁹ recurribilis est sanguis: ergo ex hoc magis frida opētūt. p̄z assumptū q̄ subtilis valde.

Dubitatur secūdo an cui libet apati

pueniat eq̄ stiptica aut eque sicca: Quātū ad hoc ē fit ista p̄clō q̄ non r̄ arguit̄ sic: Stipticiora r̄ ficciora conueniūt apati flegmatico sanguineo: ergo rē. imo ē hūda saltē r̄ frenātia aliquāl̄ colerā pueniunt ēt melacolicō apati.

Dubitatur tertio cui apostemati in

p̄cipio pueniat magis stiptica seu sicca an colerico apati vel sanguineo. ¶ P̄do quo dubio fit ista conclō: Sicciora seu stipticiora pueniunt apati colerico q̄ sanguineo. P̄do b̄at̄ q̄ fridiora pueniūt colerico apati: ergo ficciora aut stipticiora. An̄s iā dictū. T̄z p̄na q̄ stiptica aut sicca q̄ applicat̄ i herisipila q̄ sunt superātia frigus: vt sumit̄ 3^a q̄rti c. de cura herisipile. ¶ Secūdo p̄bat̄ q̄ mēbrū apatuz cole ra plus eget stipticitate q̄ mēbrū apatuz sanguineo: ergo rē. p̄z an̄s. Iā p̄ colera h̄z plus laxare r̄ debilitare mēbrū sanguineo: ergo mēbrū plus eget appropinatōe stipticorū r̄ p̄foratōe. Itē colera plus eget v̄mone r̄ igrossatione san guineo: id plus disponit̄ expulsiōi p̄ stipticū q̄ disponat̄ sanguis: imo sanguis aliquāl̄ icumiat̄ r̄ disponit̄. ¶ P̄clu sio: stiptica que applicat̄ i p̄cipio apatis colerici plus de bent hūditati p̄iungi q̄z ea q̄ i p̄in⁹ flegmonis applicat̄. Conclō arguit̄ sic q̄ hūditora pueniūt i colerico apate q̄z i sanguineo: ergo rē. notū assumptū ex dictis. p̄na est euident̄.

¶ Ad intellectū partis vltime notandū q̄ notāter ē v̄/ etū loca glādosa q̄ sūt i collo: eo q̄ loca glādosa sūt m̄/ t̄p̄licia: q̄ quedā sunt q̄busdā opatōib⁹ deputata r̄ i alijs principal̄ subordinata mēbris: sicut caro glādosa m̄m̄/ larū saltē mulierū gnātōi lactis ē deputata. Sicut ēt ca/ ro glādosa ep̄is in radice lingue ē deputata gnātōi saline r̄ alijs opatōib⁹ que i p̄nti omittant̄. Sicut ergo caro glā dosa repta in mesentereon humectatōi est deputata itesti/ noz. Sicut ēt testiculorū caro glādosa gnātōi ē spermatis deputata. Notāter ēt dixit in collo: ad denotādū q̄ loq̄ de carnibus glādosis que sūt principal̄ emūctoria. ¶ 2° nota q̄ aliq̄d medicamē dicif apatis inquitū apā. P̄do q̄ conuenit apati rōne māe apantis a quo totū apā peder: r̄ isto mō resolutiua r̄ mollificatiua sunt medicamē apatis p̄ quāto per ea intēditur remotio māe apantis a quo totū apā pender: vt colligit̄ tertia quarti de cura flegmonis ad p̄cipiū. 2° aliq̄d dicif medicamē apatis iquātū apā: q̄z cui libet v̄plurimū puenit apati: nō rōne apantis materie principal̄: sed rōne cōrēti cōiter i quolibet apate. Est em̄ v̄plurimū a p̄cipio cuiuslibet apatis itentio p̄hibere flu rum r̄ apatis augmētū: r̄ isto mō recuruiū ē medicamen apatis i p̄cipio fm̄ quā intētiōe loquit̄ Auic. in p̄senti.

¶ 3° nota q̄ apā emūctorij vel factū ē a cā primitiua vel fa ctū ē p̄pter supfluitates aliūde: s̄z nō p̄cipiali supfluitates vel defluctes: in quib⁹ casib⁹ nō intēdim⁹ augmētū apā/ tis: imo aut curam⁹ apā p̄hibendo eius augmētū: nō q̄ de faciēdo recursus ad repercussiuā aut stiptica: s̄z facien/ do tractū per diuertētia aut eūantia. Si vero apetur emū ctōiū a p̄cipiali supfluitate in eo recepta si non cretice sit expulsa supfluitas: tūc ēt eūando possūmus recurrere. Et sic etiā de emūctorij curamus apate. Si vero principale pepulerit cretice m̄m̄ apantē emūctorij: de emūctorij nō curamus apate. Ad hūc intelligēdo sensus q̄ nō curamus si p̄mit⁹ augeat̄ apā. Iā intendim⁹ augmētū apatis vt ex hoc principale i cretizando totā m̄m̄ expellar: quāuis tandē q̄. i. in p̄cessu curem⁹ de apate resoluēdo r̄ quali/ terēq̄z aliter opando vt remoueat̄. Iā curam⁹ ergo ad itellectū Auic. curā que adhiberi solet i p̄cipijs apatum. Alia que in p̄te ponūtur vt nota in p̄nti relinquāt̄.

Dubitatur an in augmento aposte

matis pueniat maturatio: Qd nō arguit̄: q̄ in augmento nō puenit sanatio: ergo nec maturatio. p̄na t̄z: q̄ matura tio apatis n̄ ē aliud q̄ sanatio. Assumptū p̄z: q̄ sanatio fit i statu. naz tūc fit sanatio q̄n̄ dolor augeat̄ r̄ feb̄ris. 2° affo. illo affo. Circa gnātōne saniet. ¶ 1° sic ad idem: i Resolō n̄ puenit i augmento: ergo nec maturatio. p̄ntia t̄z eo q̄ hic p̄ maturatiōe itelligit̄ resolōne. An̄s p̄bat̄: mā in augmē to ē magis in fluxu q̄ fuerit i p̄cipio: ergo resolutiua in augmēto nō conueniūt. Et p̄z p̄ntia ex quo i p̄cipio nō cō uenit̄ p̄pter fluxū māe. An̄s p̄z p̄pter augmētū dolo/ ris r̄ caliditatis p̄ter nām i augmēto: igit̄ rē. Oppositū v̄ ē ē snia Aut. dū h̄c maturatiōe in augmēto vult̄ cē fieri/ dā. ¶ P̄do dubio nota q̄ maturatiō apatis p̄rio absolu/ te fm̄ eodem modū loquēdi sumit̄ p̄ sanatiōe. 2° sumitur maturatiō p̄ quacūq̄ p̄paratiōe māe ad expulsiōe: maxi

me tū in p̄posito sumit̄ p̄ p̄paratiōe māe vt isensibil̄ eua/ por: et siue euetur. ¶ Alteri⁹ notādū ex dictis augmētū dupl̄ posse distigui: qd nō dicā gr̄a breuitatis. ¶ Isto ha bito fit bec p̄ria cōclō: Sanatio ē fēda i statu quo ad ac cidētia: aut ēt aliter disticto. Conclō p̄z ex argumēto 1° āre oppositū. Et p̄suadet̄ sic. Adā tunc ē sanāda q̄n̄ est total̄ fluxa ergo rē. An̄s notū eo q̄ tūc sanāda ē q̄n̄ total̄ est i cupū reducibilis: qd nō nisi i statu cōtingit̄ p̄ descriptōez stat⁹. ¶ 2° p̄clō: maturatiō 2° mō dicta est i augmēto par/ tiali fēda. bec fit ad mentē Auic. i ter. r̄ p̄suadet̄ sic: Iāz i augmēto mā est notabil̄ fluxa: ergo nō pure repercussiuā s̄z aliquāl̄ resoluētia pueniūt. Iānotū est an̄s p̄ diffinitōez augmēti. T̄z p̄na: q̄ ex quo mā est notabil̄ fluxa: ergo est itentio ad p̄parādū vt extrahat̄: s̄z nō nisi p̄ resoluētia: er go rē. Ex hac⁹ p̄clōne s̄z iserre istud corolariū: ergo re/ soluētia sunt hoc mō maturātia. Hoc corolariū clicif ex scēde p̄p̄onis p̄batōe r̄ euident̄ iserf. ¶ 3° p̄clō: in aliquo apate q̄stū ad augmētū nō opetit resolo. Conclō p̄d̄ sic p̄/ bari: Aliq̄d ē apā qd est nā remouibile sine adiutorio me/ dici: ergo rē. Cōseq̄ntia euident̄ est ex hoc q̄ vt dicif itero rum p̄ nā nō idiget adiutorio medicaminū nisi dū mo: bo magnificato nequerit d̄nari. An̄s notū est. ¶ Ad obiectuz aut an̄ oppo^m dicēdū ad punctū q̄z mā fit i fluxu r̄ non pueniūt maturātia p̄ mō: tū 2° mō pueniunt q̄ mā fluxa est. Et ad punctū mā plus est i fluxu i augmēto q̄z i p̄ci/ pio. Iāc p̄it̄ due teneri vie. Una dato q̄ materia plus sit i fluxu i augmēto: q̄z tū est magis fluxa: nos ēt attendē oz ad materiā fluxā: id nec pura resolutiua nec pura repercussiuā pueniūt. Ex quo iserendū q̄ resolutiua q̄ offerunt̄ in augmēto nō solū applicant̄ p̄ remittere repercussiuā: s̄z vt circa materie fluxe p̄tez efficiat̄ opationez. Ex quo iserf q̄ repercussiuā ita remissa sicut sunt remissa p̄ resolutiua sibi mixta i augmēto non pueniūt ita sicut resoluētia mixta repercussiuis. Lā est i p̄mptu: qd nō efficerēt resolutiōis ope/ ratōez. Aut aliter r̄ndendo dicēdū q̄ i p̄in⁹ fit maior flu rus materie. Ad aliud autez est r̄sum.

Lūq̄z ad collectionē peruenerit huiusmodi aposte/ mata aut reliqua ab eis q̄n̄q̄z apertent̄ per se aut matu/ rationis adiutorio: 2° q̄n̄q̄z indiget̄ maturatiōe r̄ sectione simul. Maturatio vero cōplet̄ ex eo in quo cum calore existit̄ opplatiō r̄ glutinatio vt per ipsuz calor retinea/ tur. Qui autez maturatiōne efficiat̄ cur̄ aliquo qd sit sicut huiusmodi maturatiū antēdere debes vt si videris ca/ loz innatū debilem r̄ q̄ mēbrū iam declinet ad hoc vt corūpatur remoueat̄ ab eo glutinosa r̄ opplatiua r̄ ponat̄ apertitiua r̄ scarificatiōe faciāt̄ profundā: deide adhibeas medicinas in quib⁹ existit̄ resolutiō r̄ desicca/ tio sicut de eis iuestigabim⁹ in libris particularib⁹. Mul totiens preteza erit apostema p̄fundū r̄ erit nobis ne/ cessariuz trahere ipsuz ad partē cutis: r̄ si non cum alio saltē cum ventosis ignit̄is.

¶ Supra tetigit curā apatū que p̄ resoluētiōe potuerūt terminari: nunc epequit̄ ponēdo curā apatū terminādōz ad sanatiōe r̄ aptiōe. Et diuidit̄ i tres. P̄do ponit̄ mō dū curatiōis talū apatū. 2° ondit̄ p̄ que aptio r̄ matura tio p̄pleant̄ r̄ curatio. 3° ponit̄ duos cas̄. euitatiōis erro/ ris. ibi 2°: maturatiō vero. ibi 3°: q̄ aut̄ maturatiōez. ¶ P̄do mo dicit̄ q̄ cū talia apata aut alia ab his pueniūt ad col/ lectionē: q̄n̄q̄z ex se apūtur aut adiutorio maturatiōis: q̄n̄/ q̄z simul eget̄ maturatiōe r̄ sectiōe p̄ artē. ¶ Secūdo dicit̄ q̄ maturatiō cōplet̄ cū re hūte calore in qua opplatiō est r̄ cōglutinatio quib⁹ calor mēbrū retinea^t. ¶ Tertio dicit̄ q̄ volēs maturare cū tali medicamē d̄z attendere vt p̄re/ benso calore mēbrū apati debili: r̄ qd mēbrū id declinat̄ ad corruptionē: q̄ a mēbro apato glutinosa remoueat̄ r̄ oppi/ lantia: r̄ ponat̄ medicinas apientes r̄ faciat̄ p̄fundā scarifi cationē adhibēdo post hoc medicinas resoluētes r̄ ericcā tes sicut in libris p̄ricularib⁹ dicemus de eis. ¶ Quarto dicit̄ q̄ multoties apā ē p̄fundū: r̄ necessariū ē ipm̄ attra here saltē cū vētosif. ¶ P̄do p̄te nota q̄ collectiō nō su mit̄ hic p̄ quacūq̄ materie aggregatiōe replēte porofita/ tes. Iā i quolibet apate ē collectiō i quocūq̄z extiterit tē/ por. S̄z sumit̄ collectiō p̄ aggregatiōe materie i cōcaui/ tate mēbrū vt cupū vnū faciat. vñ videm⁹ p̄rio materiā cē disp̄sam: r̄ tādē multoties in cupū quedam eleuari. ¶ Iāo ta 2° bec noia repiri ap̄d̄ modernos: apā: adubellet: eritu ra. Apā eiz ē termin⁹ cōis ad adubellet r̄ eritura. Adubel/ let aut̄ ē apā collectū hoc mō 2° siue fit de materia calida siue frida sanāda siue nō. Eritura vero ē apā collectū ma xime de materia sanāda: vñ dicif eritura quasi ap̄tū erire subtili: r̄ id ois eritura est adubellet r̄ non ecduerfo. ¶ Der collectionē ergo itelligit̄ eritura r̄ adubellet. ¶ 3° nota q̄ p̄ huiusmodi apata itelligit̄ apata facta a cā ante: r̄ p̄ reliq̄ ab eis itelligit̄ apata facta a causis priuatiuis. ¶ 4° no. q̄ apata aut ap̄tū p̄ se sine auxilio medicamis vel a natura: aut cū medicā. A natura quidē tāquā p̄ se maturāte r̄ tā/ dē corrupēte

Aliter dicitur Sen-
ilis q medicamen
maturatiu d3 e ca-
lidu humidu r glu-
tinatiu. Calidu qui
dem vt resoluat: bu-
midum vt humectet
exiccata m3 vt me-
lius resoluat sine ter-
refriscatoe: glutina-
tiuum vero vt seruet
virtu vniuq3. s. calidi
r humidu r c.

de corrupete cute vi materie: vt qn multa materia itatum
extedit cute vt fragat. ¶ Alteri nota q maturas medi-
cina d3 ee calida vt caliditas iunct i supando materiaz vt
et materia digerat cu maturatio fiat a calido 4o methen.
D3 et ee cōglutinatiua seu oppilatiua vt cōstringēdo r op-
pilado poros caliditate itrefica iterius retineat r phibeat
euaporare. ¶ Alteri nota q per mēbrū hñs caliditate de
bile pō intelligere possum? mēbruz hñs paruū calorē iten-
siue r extēsiue: qz cū nō sit potens supra m3z maturādam
nos o3 m3z ab ipso remouere scarificādo pofunde vt mā
debite transpiret r eūct: deinde si aliquātuluz remāserit
māe talis p resoluētia r exiccātia educat. 2o p mēbrū debi-
lis caloriz pōt itelligi r meli? mēbruz debilitatū p viā ag-
grauatōis r multa debilitate r ei? suffocatoe suffocāte ca-
liduz i quo casu pfunda conuenit scarificatio q est multi-
plex: vt vndiqz et possit expelli materia conuenit et pfun-
da ppter multā esse mām. ¶ Tertio nota q multoties āpa
est pfundū ita q virt? medicamis non pōt ipz attigere si
etiā d3 aperiri secādo o3 nos valde pfundā facere sectio-
nez i quo casu conuenit attrahentia vt venoosa r similia
magis ad exteriora trahendo materiā.

In apate aut duro qd stat? terminū ptrafuit reme-
diū i eo e vt mollificet qnq3 cū eo i quo existit caliditas r
ficcitas pua: iō ne qd ex eo spissuz e ppter multā resolu-
tōez fiat lapis: imo totū ad resolutōez pparet: postea
sup ipz resolutio fortior fiat: deinde si timef ex resolute
ei? qd resolutū ne qd remāsit lapis fiat: itez ad mollificā-
dū ipz scdo redeat r icestanter fiat hoc donec totū finiat
inter mollificādi r resoluēdi vices aliter vires.

¶ Nūc ponitur āpatis duri: dicēs q regula est i eua-
cuādo durz āpa ptrafiens terminū stat? vt mollificet euz
eo i quo est pua caliditas r ficcitas ne spissuz pp resolutez
i lapidez puerat: imo totū disponat resoluti: deinde fiat
resolutio fortior. Ex qua si timeat puerio i lapidez itez tran-
seat ad mollificatōez: r fiat iste modus ptrafiendonec finiat
tota mā. s. nūc virib? mollificādi nūc resoluēdi.

Inflata aut āpata curen? ex eo qd calefacit subtilita-
te sue substātie ppterea vt vefositates resoluat r poros
āplificet. nā cāz i āpatis? iflatis e vefositatis grossities r
poroz clausura. Studius quoq3 est adhibēduz in phibē-
do mām ex qua ventosus puenit vapor.

¶ Nūc tāgit curatōes āpatus ventosoz: dicēs q in-
flata āpata curant ex re subtilis substātie calefactura aut
calefaciente vt resoluat ventositatē r ampliet poros: qz co-
roz cā est grossities vefositatis r clausura poroz: r adhi-
bendo studiū i phibendo seu resoluēdo materiā ex qua vē-
tosus puenit vapor. ¶ Nota p parte q vefosa āpata vo-
cant iflata aut iflatiua: p qz iter cetera ad maiores perue-
niūt iflationē: seu qz ex mā cici? pueniūt iflate marie et ex
tēdente cutez. ¶ Secdo nota q ex dictis duo pprehēdim?
medicamia applicāda. Unū est remotiuū māe q ventosaf
qd pō d3 applicari. Itā pō est remouēda cā qz effect? de-
inde subtiliātia r resoluētia q cōiter carminatiua vefosita-
tis dicunt applicāda sūt. Et est pō cā hui? Itā si applicā-
tur pō carminātia ista cū sint calida plus facient de vefosi-
tate ventosando materiā qz resoluendo adiciant.

Ex apostematib? pterea sunt que sunt vlcerosa si-
cut formica que sunt ifrigidāda sicut flegmon sed nō sūt
mollificāda: r si ppterea q sunt āpata sūt mollificāda:
imō sunt siccāda: qm accidēs hoc iaz superauit cām: ac-
cidēs eiz est vlcerositas de qua timef qz accidat aut qz iā
acciderit. Et vlcerositatis quidē medicamētū e deficca-
tio r res ei magis pparia est mollificatio.

¶ Nūc ponit curā āpatus diuersoz alia diuersitate:
dicēs q āpata vlcerosa vt formica r flegmon sūt ifridāda
r nō mollificāda qzuis s3 q sūt āpata sūt mollificāda. Sic-
cāda nō sūt pp accūs vt pp vlcerositatē supantē: cui? medi-
catio e deficcatio: cui et mollificatio marie est pparia.

Dubitatur circa phabita an in statu

apatis sit faciēda equalis pmixtio resoluētū r repentiēti-
um: Qd nō arguit? In statu āpatū mā nō ē in fluxu: ergo
nō cōuenit repulsio. Tenet pntia qz repulsio nō cōuenit
nisi ad phibēdū fluxū māe. An ē notū: qz tūc nō eēt stat?
sed augmētū ex quo mā ē i augeri r fluere. ¶ 1o sic: In pī-
cipio r i fine stat? nō ē hoc remediū fiēduz: ergo nec i toto
statu. pntia nota: r p3 assumptū. Itā pīo si i medio status
cōpeteret hoc medicamētū: tūc in pīcipio stat? i quo time-
mus plus fluxū māe plus d3 poni de repulsiois: r i fine
stat? i quo min? timez fluxū māe debem? repulsiois mi-
nuere. ¶ 3o sic: In declinatōe cōuenit pura resolutio: ergo
in fine stat?. An ē notū? s. lfa. T3 pntia qz finis stat? assimi-
lat pīcipio declinatōis: r t3 et pntia qz in fine stat? fluxa
ē mā r nō āplius timez fluxū. ¶ Denultio arguit sic: In
statu āpatū aliqualr calidoz cōpetit hoc medicamētū: ergo i

statu āpatū valde calidoz repulsio d3 esse valde intēfioz.
An colligit ex lfa. T3 pntia qz plus i statu āpatū calidoz
ppter caliditatē māe itēdimus repcutere qz i statu aliozū
āpatū. ¶ Tertio arguit sic: Itā iūmōi pparioz medica-
minū pmixtio ē inutilis: ergo nō est faciēda. ¶ Nota pntia: r
p3 assumptū qz vniū alteri? ipedit opatiōz: r sic nec fiet re-
pulsio nec resolutio. In oppositū ē Aui. ¶ 1o d3o dubio no-
ta q stat? diuidit in pīcipiū mediū r finē: que i hoc dis-
ferūt. Itā in pīcipio stat? maior timor ē de fluxu māe co-
incidēte pīcipio stat? fini augmētū. In fine aut status de
fluxu māe ē minime timor sine stat? declinatōi appropin-
quāte. Addeh vero stat? iudiciū ē mediū iter pīcipiū r fi-
nē status. ¶ Istō notato sit pīa ppō ad questū. ¶ Der au-
ptiū medicaminū aliqñ sit status: sicut aliqñ mā ita ē fluxa
q āpli? nō ē i fluxu: ergo ppō vera. ¶ 2o an qz per recur-
sum facimus māz nō āplius fluere. T3 pntia: qz tota fluxa
mā vt āpa ad sui terminū puerit dicit ē stat?. ¶ Scda
ppō: In statu quo ad pīcipiū vt sit stat? ppetūt recurrē-
tia. ¶ 2o d3o arguit sic: Ut stat? sit stat? phibēdū ē materiā
fluere: ergo ppō vera. An ē notū: qz mā nō stante siue fluxu
ente nō āpli? ē stat?. ¶ Tertia ppō: E pntē status r pprehē-
so nō āpli? fluxurā ē māz i statu nulla ppetūt repulsio.
¶ 2o d3o pbat qz tūc sola habet itētio ad mām fluxā: igif
rē. An ē notū? ex casu: r t3 pntia: qz itētio que habet ad
mām fluxā ē ad resoluēdū aut ad maturādū: nō aut ad pī-
cipaliter recurrēdū. ¶ Quarta ppō iuxta cōem opinionē:
In pīcipio stat? repulsiois sunt cōmifcēda equalr resolu-
tiuis. ¶ 3o ppō sic: Tāta itētio ē ad resoluēdū quāta ē ad
recurrēdū: ergo rē. ¶ Nota pntia: r p3 an timor: noui flux?
māe ppter doloze calorē aut aliā agitatioz factā i membro
āpato. ¶ Quinta ppō: In medio stat? resolutiua debent
supare repulsiois. ¶ 2o d3o p tanto p3: qz i medio stat? pau-
cus timor ē de fluxu māe: magna aut ē itētio ad resoluē-
dū māz. ¶ Sexta ppō: In fine stat? resolutiua debēt esse
pura. ¶ 2o d3o p3 ex aliq? obiectis āte oppositū: vt scdo r
tertio: quā cōclonē ēt asserit Aui. 3o quartū de cura flegmo-
nis: vbi apud vltimitatē stat? vult te facturū resoluētia pu-
ra. ¶ Septima ppō: Et si i statu nō sit resolutiū r recur-
rentiū pūctualis equalitas: hoz tū equalitas pōt cōiectu-
rari respectu eoz medicaminū que i alijs tpi? āpatū ap-
plicant. Cū eiz applicāda i pīcipio r augmētō excessū ha-
beant ex pte repulsiois: i declinatōe vero sit puritas resolu-
ētū: in statu iter ista mediū obtineret equalitas. ¶ Qui-
bus pclusis p3 solo quātū ad primū obiectū. Itā l3 in sta-
tu nō fluxat mā applicato medicamē: fuerit tū si nō fieret
ista applicatio ppter qd cōuenit illa applicatio. Ad quar-
tā dicit qz l3 equalr resolutiua r recurrētia nō cōueniunt i
morbo magis calido r minus calido: equalia tū resolutiua
seu repulsiois seu equalr pmixta cōpetūt in mēbro calido
r eodē mō pportionato morbo calido cōpetunt equalr p-
mixta. Ad quintā rōez dicit qz repulsiois nō ipedit opa-
tiōne resolutiui: nec ecōtra quāuis remittat. Quō aut fiat
hoc videbit in lectione sequenti.

Occultozū autēz apostematū materiā minorāda est
flobothomia r ventris solutōe: r opz vt ea habēs a bal-
neo r vino r motibus corporeis r animalib? superfluis
sicut ira r sibi similib? caueat: postea in pīcipio rei ad-
hibeatur ei qd absqz nimia supfluitate repercutit r pro-
prie si in mēbro fuerit quod sit sicut stomachus aut epar.
Cūqz hora resoluēdi affuerit nō debes dimittere quin
stipticas medicinas bonū habentes odorem admisceas
sicut in pcedētibus tibi narrauimus. Et epar quidem
r stomachus plus indiget hoc qz pulmo. Opz pterea vt
mollificātia subtilia que istis adhibent sūt medicie i qui-
bus existit maturatio r sint āpatibus pferētes sicut sola
truz r cassia fistula. Solatrū nāq3 ppariatē h3 resoluē-
di apostemata calida que sunt occulta.

¶ Supra posuit Aui. curā āpatū exteriorū r manifesto-
rū: nūc ponit curā occultozū āpatū. Et pō facit hoc. 2o ali-
quos errores explicat cōtingētes i medicatōe ipoz. ibi 2a:
ē pterea. ¶ 1o d3a i duas. Itā pīo facit qd dicitū ē. 2o expli-
cat difficultatē cure āpatū iterioz ad sanie terminādoz.
ibi 2a: cū aut. ¶ 2o d3a i duas. Itā pō ponit curā ex pte eua-
cuatōz r medicatōnū que applicant. 2o ex parte diete.
ibi 2a: r ea quidē. ¶ 3o d3a i duas. ¶ 1o ponit curā p repulsio-
is. 2o p resolutiua. ibi 2a: cūqz hora. ¶ 2o d3a i tres. Itā pō
ponit curā p repulsiois faciētia tractū. 2o a quibusdā do-
cet ifirmū pcauere. 3o ponit curā p recurfua faciētia pul-
sum. ibi 2a: r o3. ibi 3a: pterea in pīcipio rei. ¶ De prima
dicit q mā occultozū āpatū seu iteriozū ē minorāda p flo-
bothomiā r solonē vētris. ¶ Secdo dicit q hñs āpata i-
terioza caueat sibi a balneo vino motib? corporeis r aialibus
supfluis vt ira r similib?. ¶ Tertio dicit q postea supple-
post minorationē i pīcipio adhibeat nō nimū repentiēs:
r pprie si sit āpa stomachi aut epatis. ¶ Quarto dicit q cū
fuerit tēpus resoluēdi debes admiscere medicias stipticas

Scias q vinū nō ppe-
tit r maxime in pīcipio
qz pmoct mās r nō edu-
cū cas: confert tū aliqñ in
declinatōe: somnus et ali-
qñ pfer r aliqñ non: con-
fert quidē rōne digōnis r
non rōne fluxus materiel.
hec Senilis r c.

boni odoris sicut narratū ē supra. c. p^o huius sen. Et dicit q^o his plus indiget stomacho et epar pulmone. Et tū opz vt mollificātia subtilia et maturatiua sint pferētia apatib^o: sic solatru pparatē hīs resoluēdi occulta apata. ¶ Pro priū aliqua īfalia sūt notāda. ¶ Pro q^o per apata occulta maxime itelligit apata mēbroz iterioz vt viscerū aut mēbroz nobiliū pncipaliū qualia sūt cōtenta in pectore aut ī vētre inferiori. ¶ 2° nota q^o cū in pncipio mā sit in fluxu ad locū apatū: id sicda est minoratio saltē stāte reptōne ad diuertēdū et attrahendū māz: et hoc p fōmā aut solonem vētris aut vtrūqz sūm q^o fuerit mā minorāda. ¶ 3° nota q^o ab his q^o ponunt in pte cauēdū est vt ab agitātib^o et ī fluxu ponētib^o māz vt est notūz. ¶ 4° nota q^o fortia repcussua sūt cauēda ī his apatib^o ne ītrifec^o nimā faciāt īfridatōez et ītrifecā māz crudioez. ¶ 5° nota q^o hec ps et pprie pōt duplī expōit. ¶ Pro sic q^o repcussua fortia marie sūt cauēda ī stōaco et epate: q^o expō hīs īstātia magnā pōt sic pfluāderi. ¶ Istā stōaco ē mēbrū d^o se pauci caloris marie aptū debilitari p repcussua. Epar et ē mēbrū multū molle modū dū resistēs actiōi aptū p hīs valde debilitari p fridum: Aut marie ista sūt cauēda ī his mēbris: q^o ista mēbra sūt valde apta idurari p frida. Aut tenere possumus istā expōsitiōne dicēdo q^o hec referimus maxime cōparādo ad alia nutritiua mēbra. Aut scdo dicēdum q^o pprie. s. repcussua applicāda sūt stomacho vel epati et supple alijs mēbris nutritiui: nō sic aut mēbris spūalib^o. In pncipio ē cā d^o quo tū fiet qd. ¶ 6° nota q^o epar et stomachus tāquā mēbra nobilioza et plus egētia vniōne et bona textura plus egent tali stiptico. ¶ Pulmo aut cū sit mēbrū valde rarūz qd raritate sua melius efficit opationē nō sic isto cōfō: tatur stiptico. ¶ 7° nota q^o solatru quāuis ponat frigidū aut fride cōplexiōis: aliquas tū partes hēre pōt resoluētes apata calida: id dicit pōt hēre pparatē: q^o īfrigidat mām calidā p dūm pncipio frigidat: et resoluē p partes aliquas calidas. ¶ 8° nota q^o per solatru etiā itelligere possum^o medicamen omixtū ex solatro et cassia seu aliquo medicamēte resoluente: aut possum^o itelligere solatru siluestre qd vocatur chechengi cuius etiam resoluere est aliquātulum.

Et ea quidē hnti nō ē dādus cib^o nisi subtilis et nō ī hora paroxisimi si ibi fuerit neqz ī pncipio sui nisi ppter multā dbilitatē fiat. Cū aut sinthoma superuenerit pp collectōez apatis iteriozis cū casu virtutis ī itinere mortis exilit qm virt^o nō sustētā nisi nutrimento: et nutrimentū ē res magis timorosa: ergo si resolutū fuerit valde bonū erit: q^o si apta fuerit dāda sunt eis q^o ea lauēt sicut aq mellis et aq zucari: postea dent eis q^o suauiter maturent cū siccitate: postea in fine rei nō adhibeant nisi exiccatiua: et tu quidē scies hec ex libro quī pncipales egritudines colligit hz declaratiōez. Et pterea cū ī apatib^o occultis que sub vētre existūt cōtingit error: qm qm non sunt apostemata hz ruptura: erit ī perforādo ea timor. Et ple rūqz apostema occultū nō existūt in pāniculo sed in ipso intestino: et est in aperiēdo ipsuz timor.

¶ Istūc tūc tūc curā per dietā: et dicit q^o nō ē dādus istis nisi cib^o subtilis: et nō ē dādus hora paroxisimi si ibi fuerit nec in principio paroxisimi nisi propter multam debilitatē. ¶ Dicit scdo q^o cū perueniat accidēs pp collectōez apatis iteriozis cū cāu seu debilitate virtutis: tūc iste ē ī via mortis: q^o virt^o nō sustētā nisi nutrimento: et nutrimentū ē res magis timorosa: hoc idē apā terminādū p resoluē ē valde bonū. Si tū hec apata fuerit apta dent aqua mellis et zucari lauātia māz: deinde dent maturātia aliquā stiptica vel exiccātia. In fine aut tantū exiccātia exhibeāt que cōprehēdere poteris ex libro particulares morbos apprehēdente. ¶ Ultimo dicit q^o error cōtingit q^o aliqñ creditur apā eē in iteriozib^o et nō sunt apata sed ruptura. Item apā aliqñ ē in ītestino et nō ī pāniculo: et ē timor in aperiēdo tale apā. ¶ Pro partis itellectu nota pncipio q^o notāter cōuenit cib^o subtilis et pauc^o ne nā grauef in digerēdo et aggregatur multa supfluitas ad locū trāsitura apatū. ¶ Scdo nota q^o si tale apā iteri^o rūpaf ē magn^o timor: ne pncipio sanies trāseat ad aliqñ mēbrū pncipale: etiā ne multū debilitet virtus ex ruptura mēbrū iteriozis. nā tūc debilitati debemus succurrere cū nutrimento: qd nō possumus facere ne grauem^o virtutē. ¶ Nota vlti^o q^o facta maturātia et exiccātia si aliqñ māe remāserit ad maturādū. In fine vero solū ppetit exiccātia vt dbite sanem^o vlcus et totā abijciam^o māz. ¶ Denultio nota q^o aliqñ pāniculus sūpac ē fract^o: vt beri vidi ī vna asmatica in cui^o vētre erat tumor ad modū apatis. Et sic ergo tūc tibi timor: seu error apire: hūc aut errorē poteris pphēde pncipio timorē. nā cōitē ītestinū interi^o reuertē: qd nō fieret exīte apate. ¶ Ultio nota q^o aliqñ ē errare ptingit: q^o apā est in ītestino et credit^o q^o sit in pāniculo: qd ē cōprehēdere poteris per signa denotātia morbos ītestinoz et virtutis debilitatez.

¶ Capitulū vigesimū sextū de sectione.

¶ Si plagā secare voluerit oportebit vt sectio icedat sūm rugaz collectiōez q^o sūt interius ī illo mēbro nisi fuerit tale qualis est frons: qm si icisio icedet sicut pcedūt rugaz ipsi collectōez icidet musculus frōtis et cadet supciliū. Et sūm ī mēbris rugaz qruz icessus diuerificat ab icessu villoz suoz muscloz. ¶ Ergo vt sectio ex anothomia sciat anothomia neruoz et venarū et artariāz ne errore icadat aliquid ex eis. Et oz ē vt secū deferat multas ex medicis sanguinē pstrigētib^o et eplis doloze sedātib^o et īstrumētis q^o ad hoc pntēat. Hēat ergo secū qd sit sicut medicina Sal. et sicut pilus leporis et tela aranee et albumē oui et ferramēta quib^o adurif. ¶ Quia eiz hec sanguis fluxū pphibēt siue ex errore ipsi^o proueniat siue necessario et vt medicās deferat q^o fluxa faciūt. Cūqz exiturā pforauerit et qd ī ea pntēf extraxerit nō debet ei adhibere oleū neqz aquā neqz emplīm ī quo sit oleū neqz sepū supabūdans sicut basilicon: imo aliqñ qd sit sicut emplī ex calcanto qd apponat cū eo īdīgebit: et desup iponat īpongiā ī vino stiptico īfusaz.

¶ In c. pcedēti Auic. posuit curā apatis seu apatū: nūc q^o apā multotiēs curaf p sectionē curā tāgit et modū secādi apā. ¶ Et ad apā multotiēs sequif corruptio mēbrū tāgit cāu. circa corruptionē et remotionē corrupti mēbrū. Et diuidit ī duas. ¶ Istā pncipio dēterminat de sectione plage. 2° de remotione mēbrū corrupti. 3° ibi: cū mēbrū. ¶ Istūm cāu ī tres diuidit ptes. ¶ Pro ponit cāu. artēdēdū ex pte sectiōis rōe sit mēbrū. 2° ponit cāu. artēdēdū rōe fluxū sanguis qui pōt ptingere. 3° ponit remedia post sectiōez applicāda. ibi: 2° oz. ibi: 3° cūqz exiturā. ¶ De pncipio dicit: vobis secare plagā secet ipam hz icessus rugaz mēbrū nisi ī fronte: q^o si icideret frōs hz icessus rugaz frōtis: tūc incideret musculus frōtis supple ex trāsuerfo et caderet supciliū: sic ē ī alijs mēbris quoz villoz icessus diuersus ē ab icessu rugarū: idē sector sciat ex anothomia icessus venarū et artariarū ne erret ī incidēdo aliqñ illorū. ¶ Dicit 2° q^o oz sectorē secū dferre medicās sanguis pstrictiōez et eplāstra et doloze sedātia et īstā etiā ad sanguis fluxū retinendū: vñ secūz hēat medicamē Sal. pilos leporis: tela aranee: albumē oui et ferramēta quib^o sit adustio. ¶ Istā oia ista pphibebūt fluxū sanguis siue necessario cōtingētē qz tūc qz rōe opet siue cōtingētē ex errore: et ipm oz deferre medicinas sedatiuas dolozis. ¶ 3° dicit q^o pforata exitura siue apate et extracto pncipio et eo nō exhibeat oleū nec aquā nec eplāstrū ī quo sit multū oleū aut sepū sicut ē basilicon: imo offerat eplāstrū factū ex calcāto seu ex alia re exiccāte si egebat tali: et supra exiturā et solutā cōtinuitatē ponat spōgia īfusa ī vino stiptico. ¶ Pro pte nota q^o p plagā itelligit apā vel exiturā ī qua ē plaga pp māz saniatā solutē cōtinuitatē. Qui ergo voluerit secare plagā pp māz saniatā. i. exiturā vel apā plagatū: seu sūm qui voluerit secare vel secādo plagaz effecere rē. ¶ 2° nota q^o sicut cōiter villi neruoz ī mēbris icedūt sūm icessus collectōis rugaz: ita et apparet ī musculis. Cōueniēs ē ergo icidere hz icessus rugaz: p^o vt cicatriū pulchrioz: qñēf qñ rugis cooperateb^o cicatricē et occultātib^o eā. 2° et q^o tūc nō icidit neruus aut musculus ex trāsuerfo: ex quo icisio ē sit facilioris solidatōis nisi ī frōte palpebra supio: et vētre. ¶ Istā pncipio ī fronte musculus tenēs supciliū trāsīt fm longū frontis vbi ruge icedūt sūm latū. Et si iciderent sūm icessus rugarū: tūc icisio musculo sūm trāsuerfoz caderet supciliū qd tenebat musculo. Eodē mō icedit musculus palpebrarū sūm lōgū faciei: vñ si fiat icisio sūm icessum rugarū palpebrarū cadet palpebra. Idem etiā apparet ī vētre in quo etiā ruge sūt sūm trāsuerfoz: ideo si fiat icisio illo mō icisio ē musculo sūm trāsuerfoz sequif vebemēs lesio. ¶ Vlti^o nota q^o aliqñ nos icidim^o ī frōte sūm icessus rugaz: maius euitādo nocumētū: q^o fistulatiōez et vebemētē corruptōez vt fracto craneo icidimus cutē ī cruce excoziādo et debite ppter euitare fistulatiōez et vebemētē corruptōez et apationē. ¶ Nota et q^o ī secādo īquātū possum^o recedere debem^o a venis et artarijs et neruis: cā est ī pncipio.

¶ Nota vlti^o vt colligit 3° qrti. c. de regimie exituraz: q^o ī secādo debem^o icidere locū maturiorē: locū ē decliniorē seu lassiorē. Est aut cā pncipio: q^o cutis ī loco maturiori ē subtilior. Cā vero scdi est: q^o ad locū īferiorē meli^o trāsīt sanies qz ad ptez supiorē. Si tū ptingat ita pncipio lo cus supio: sit maturior: poti^o alia obseruet^o additio secādo ī pte īferio: i. hz nō maturiori īuamēto sequēte maiorī ī illa pte qz ī pte supio: maturiori. Ea q^o ī pte posita sūt nota vno excepto q^o per medicinas facietes fluxa itelligit medicinas sedātes doloze q^o faciunt fluxū. i. faciunt molle aperiēdo poros et māz exitū disponēdo: vt et colligit 5° de simplici

¶ Nota q^o hz basilicon sit mōdicatiū sanie et carnis regeneratiū quib^o vitribus opus ē ī vlcibus exuraz: mō bilomin^o ipō nō debemus vt nisi ī paruis vlcērib^o. In magnis vero exiturazib^o non: q^o ipsa sua pinguitate nimis fortidat humefacit et sanie replet rē.

simplici medicina. c. de medicis sedantibus dolorē: q. de rōne eaz est vt apiant poros. ¶ Ulteri⁹ nota q. apta exitura nō est multū oleū nec aqua nec multū sepiū apponēduz: eo q. tūc exitura ē facta vlcus cui vt ista appebit nō puenit humectatio s. ericatio. Cū ergo iste humectēt et putrefactōi disponāt nō sūt apponēda. Deide si qrim⁹ ericacionē s. aliquos apponem⁹ calcātū: qd est es vstū aut spēs vitrioli cui⁹ ē vebemēter ericcare. Cū fm expositōez tale medica/ mē est apponēduz i sine vbi qrim⁹ cicatrizare: vñ talis v. e. o. rdo i medicādo talez exiturā q. p. ponant refrigenda fluxū vt ponat tēta ifusa albumini oui et aliqñ sanguis dra conis: et i circuitu apponant repulsiua vt non trāseat mā ad locū. ¶ Postq. aut sum⁹ securi de fluxu sanguis nos bñ pprimēdo cū manib⁹ expurgam⁹ sanie. Et si vlcus ē val/ de magnū et sanies multa: nō tñ vna vice s. plurib⁹ extra hūm⁹: deide ponim⁹ abstergētia: deide sicciora aut stipti/ ciora ad solidādūz: deide adhuc sicciora ad cicatrizatio/ nez. Cū aut cicatrizatio non sit nisi tali signat talez gene/ rāda curez. Cū ergo cutis sit dura et tenax: id fortiter eric/ cātez oz applicare medicinā. Ad itentionē ergo cicatriza/ di docuit administrare calcantū aut etiā spongiāz.

¶ Ca. 17. m. de egritudinibus corruptōis mēbrū et de icisione.

¶ Am mēbrū ppter malā oponez cū mā aut sine mā corrupit et nō pferit ei sca/ rificatio neq. epithimari ex eo q. cōferre p̄suevit de eis que i libris particularib⁹ di/ cta sūt necesse est vt caro corrupta que est

supra ipsum remoueat: et melius quidem erit vt sit sine ferro si possibile fuerit qm ferrū plerūq. iuenit tunicas musculoz et venaz pulfantūz periculose.

¶ Nonit nūc cañ. attēdēdu circa corruptōez mēbrū. Et p̄tinet hec ps tres ptes. ¶ Dno ponit cañ. et curā ex pte me/ dicamis causticatis. 2. ex pte icisionis. 3. ostēdit in quo casu corruptōis mēbrū curā euitare debem⁹. ibi. 2. q. si hec vero. ibi. 3. et si os fuerit. ¶ De p. dicit q. corrupto mēbro ppter malā oponez cū mā aut sine mā nec p̄ferēte scarifi/ catōe nec epithimatiōe ex p̄suetis p̄ferre enumeratis in li/ bris particularib⁹ necesse est carnē supra mēbrū eritē coru/ ptūz remoueri. Et meli⁹ remouet sine ferro si sit possibile q. cū ferro: q. cū ferro plures icidunt cū periculo tunice musculoz et artariāz. ¶ Dno pte nota q. mēbrū aliqñ est i via ad corruptōez: aut ppter malā oponez in eo eritēz: aut ppter oppilatōez vt dicā: et tūc vocat ista dispō can/ crena mēbro adhuc hōte sensūz. Aliqñ aut hz corruptū eē ablato sensū mēbro nō eritē ampli⁹ aiato: imo iā fēte et putrido: et tūc dispō talis gnālī noie solita est vocari sca/ chillos: aut et aliqñ vocat spālī nomie herpestiomen⁹. Et differūt ista duo spālīter noīando scachillos et herpestio/ men⁹: q. scachillos iporat mēbrū corruptōez dato q. si ice/ dat āplius aliā corrupēdo ptez. Herpestiomen⁹ aut deno/ tat ipiaz passiōē ampli⁹ icedere corrupēdo ptez sicut pz multoties i mēbris dispōsitis corruptōi sine putrefactōi: vt p̄putio et similib⁹: vt aliqñ q. si subito oporteat eū incidī. ¶ Ulteri⁹ nota vt colligit 3. q. rti allato loco: q. talis coru/ ptio p̄tigit aut ppter malā oponez corrupētez spūz et aiaz mēbrū: aut ppter oppilatōem factā a cā iteriori aut p̄mi/ tiua ppter quā phibet delatio spūs vitalis in mēbro aiaz p̄seruatis. Quocūq. tñ sit mala oplo p̄iungit mēbro: ideo hāc explicit oponez oppilatōez tāgēdo. ¶ Ulteri⁹ nota q. q. suis mala oplo sine mā possit esse cā p̄ncipalis coru/ ptōis mēbrū. Hūic tñ corruptōi semp annectit mala oplo p̄dēns ab hūiditate corrupta. ¶ Ulteri⁹ nota q. lz q. libet mala oplo excessiua possit corūpe mēbrū suā aiaz corrupē/ do: oplo tñ marie corruptiua aut ē mala oplo calida humi/ ditati p̄iuncta putrefaciens mēbrū: aut friditas mortificās mēbrū: vt pz in iter agentib⁹ q. ogelanē et corrupunt aliqñ amittētes pedem aut nasūz aut p̄piciū. ¶ Ulteri⁹ nota q. meli⁹ ē remouē pte corruptā sine ferro. p. ppter multos abhorētēs ferz. 2. ppter violētā et subitāz ipressiōē ferri ppter timorē etiā ne vrendo tunice musculoz icidant. Aut et ne icidant vene vel artarie: et vt si app̄ximemus causticū nō faciat ita subitā et fortez ipressiōez.

¶ Qd si hoc nō p̄ulerit et corruptio iaz in carne p̄ces/ serit necesse erit vt ipsa icidat et vt locus incisiōis oleo feruente adurat. Ex hoc enīz puenit securitas ab acui/ tate malitie ipsi⁹ et restringit sanguinis exiūs et nascunt super icisionis locū caro et cutis extranea nō p̄portiona/ lis sed res que magis carni similis existit ppter sui du/ ritiez. Cūq. icidēdi volūtūs affuerit tēta p̄rius erit imit/ tenda in circuitu ossis voluēdo donec qd sane teneat re/ periat: et vbi dolor sit fortior cū tenta ibi initit qm est ter/ minus sanitatis: et vbiq. inueneris lassitatē et reterio/ nis debilitatē rotūz erit ex collectōe eius qd est inciden/

duz. Cūq. autē perforat illud qd circūdat os qd vis in/ cidere ita q. foramina circūdent ipsuz: ergo rumpe per ipsuz et incidet et qñq. serrat. Cūq. hoc facere volueris separa inter icidentē et perforantē et inter carnez vt non redeat. Si ergo ipsuz os qd est necesse icidere fuerit fru/ stuz eminēs qd nō possit aprari ita vt debet: neq. sit in eius rectificatōe fiducia et timeat ne corrupat et corrupat illō qd est corā ipso subleuabim⁹ carnē ab eo aut scidē/ do: deinde ligādo et ad diuersitatē partis illius extēden/ do aut alijs igenijs que sensus demōstrat et separabim⁹ inter ipsuz et mēbrūz nobile si ibi affuerit cū pannis qui ipsuz ab eo elōgabunt et postea icidemus.

¶ Hūc tāgit curā p icidēz: dices q. si talis cura nō cō/ tulerit: imo iā corruptio p̄cesserit i carne supple vlcēdo necesse ē icidere carnē et aduertere locū i quo ē facta icisio oleo seruēte. Hā dicit Aui. ex tali oleo seruēte sum⁹ secu/ ri ab acuitate malitie. i. sum⁹ securi ne mala mā trāseat vl/ terius eo qd per adustionē talis cōsumit mā. Itē restringit fluxū sanguis cū p adustionē fiat crusta supra ouiscū vene vel artarie. Et notāter cū oleo ē hoc fiedū vt cū domesti/ cior caustico cū ē oleū sit penetratiuū valde: et p cōsequēs adurēs p̄funde fm q. ē debitū. Et dicit Aui. q. nascitur supra locū incisiōis caro et cutis extranea. nā cū mēbrū sit cōfortatū et sint remote carnez corrupte caro poterit debi/ te gnari. Itē gnabit cutis extranea: q. nō talis sicut p̄ia et nō p̄portionalis p̄ie p̄portionalitate similitudis s. similitis i duritie. Hā cū cutis sit mēbrū spermaticū nō regenerat s. loco ei⁹ gnāt aliqd vt caro sicut por⁹ sarcoydes seu ca/ ro dura cutis. ¶ Secdo ponit cañ. i. incidēdo attēdēdos dices cū voluerit incidere medic⁹ p. iponēda ē tēta et vol/ uenda circa os vsquequo iueniat pte sanā quā cōp̄rehēdet p forte dolorē p̄ceptū imissa tenta. nā pars corrupta si do/ let. Ubicūq. ergo iueniat lassitatē et debilitatē reteriois sci/ as q. illud ē ppter corruptōez et putrefactionē et totū erit i/ cidēdu: hoc totū ē notū. ¶ Ulteri⁹ dicit Aui. q. qñq. p̄o/ ratur os circūdans quod tu vis remouere: ita vt foramina sint circa os: dū ergo hoc vis facere sepa iter icidentē et p/ forantē. i. aliqñ opare icidēdo aliqñ p̄forādo: sepa ēt inter carnē vt non redeat circa os. Ecce modus opatōis. Aliq. vult foramē rotūdū faciē asse: tūc p̄forat cū ferebello i fa/ cris p̄plete foraminib⁹ circūquaz amoueat illud qd i me/ dio dimisit iter foramē: et foramē vt tadē mediū remouea/ tur. Sic ēt sit in osse remouēdo et marie dū: os ē rotūdum cui nō p̄t aliqua sectiō applicari quale ē crancū. ¶ Ulte/ rius dicit Aui. Si fuerit frustū ossis remouēdu eminēs si aptū aptari cui⁹ timeat corruptio imo et eritis p̄e ipm: tūc ab eo ē remouēda caro et oz os trahi ad partē opposi/ tā et remoueri a mēbro nobili inquatūz possumus: deinde oz incidī. Et ista est sententia totius partis.

¶ Et si os fuerit tale quale est os core et fuerit magnū et neruis et artarijs et venis p̄pinquū et fuerit eius coru/ ptio multa debet medicus ab eo fugere.

¶ Hūc ostēdit cāum i quo nos oz ossis corrupti curā cui/ tare: dices q. si os fuerit os core et fuerit os magnū p̄pin/ quū neruis venis et artarijs multa eritē corruptio debet medicus fugere ab ipo iuxta dictū. Ad hūc i suo de appro/ priatis ad p̄cipiū. Holi prauaz egritudinū curā assumē/ vel cure on⁹ suscipe ne nomē mali medici subeas. Et notā/ ter ē vitāda cura: q. si accedat ad curādū cū si possit cura/ ri nisi p. incisionē occidet hoiez exite ita magno mēbroz.

Dubitatur propter vnum tactus su
pra: Utrū medicinarū cōtrariāz cōmixtio sit cōueniens p cura apatū? Qd nō arguit p rōez tactā: q. vna ipedit alte/ rā siue alterius opatiōez. ¶ 2. sic: Adedicia p̄traria opa/ bit circa mām circa quā nō debet opari: ergo. Nota hāc: et pz assumptū. nā permixta medicia repulsiua resolutiue quā nō itēdim⁹ resoluere. ¶ 3. sic: Hā nō hz mētē vt seru/ tetur de meliori: ergo p̄traria nō sūt applicāda. Hīs pz 4. regimis acutoz omēto p. Tz p̄ntia: q. illa p̄traria nō ap/ plicānt nisi vt eis vtaf nā qñ oz et vbi et i quo oz. ¶ Ad op/ positū ē Aui. ¶ Dno dubio p̄mittēdo p. q. medicinarū cō/ trariāz cōmixtio p̄t duplī itelligi. Uno mō vt denotet similtas p̄is. 2. mō vt denotet eas sic adimicē applica/ ri: vt plurimū vnius cōtingat plurimū alterius. ¶ 2. nota q. hec medicie p̄nt duplī itelligi omisceri. ¶ Dno mō vt ex eis tñ vna media opatio consequat et pducā. 2. vt p eas pducā due opatiōez p̄trarie et remiscē. ¶ Quib⁹ nota/ tis sit p̄ia oclō: Adedicie repulsiua et resolutiua simul tē/ pote sūt cōmiscēde vel applicāde. Conclō sic p̄suadef: q. p totū augmētū sunt applicāde: ergo q. p̄ntia nota: et colli/ git assumptū ex ter. ¶ 2. cōclō: Adedicina repulsiua p̄i/ cipalr ē applicāda alteri p̄ti a pte cui ē applicāda resoluti/ ua. ¶ 3. ex hoc cōclō. Hā repulsiua ē applicāda ad p̄bi/ bēdu fluxū: resolutiua vō p̄ mām fluxū: ergo aīs ē notū.

Quattuor modis sunt quibus a cancrenis auferri potest caro corrupta. 1. m. est per corrosiua. 2. scidus p cauteria potentialia. 3. tertius est cur cauterio actuali et c.

Et tunc ex eo patet: quod applicatio reperiens in circuitu fluxum prohibentur. Applicatio vero resolutionum supra tumores nos resolutionum fluxum magis. Et in hoc loco dicitur: Compositio hanc medicinam marie dicitur intelligi simul: quod in eodem tempore fiat applicatio earum. Et hoc persuadet sic: Istas talis dicitur esse compositio per quas gradus sequitur inuamem: ergo ante est notum et tunc patet: quod sic applicatio medicinas et distinctis partibus: ut ex hoc dicitur sumitur sequitur gradiora inuamem. Et hoc dicitur: Istas medicinarum vera compositio aliam ueniens est. Et hoc dicitur per quanto bene medicina adiuuante refragantur in operando: unde subsequitur media operatio. Et istis quattuor conclusionibus per solo ad obiecta. Ad primum dicitur quod una non impedit operationem alteri: cum distinctis partibus applicetur. Et hoc dicitur quod una impedit operationem alteri: extrema quibus inuenit illam aliam ut media producat operationem. Ad aliud per idem per solo. Ad tertium dicitur quod non applicetur bene medicina: quod non habeat meritum in regulando eas: sed regulant ab intelligentia non errante in meta. Commeto istud. Si ergo dicitur bene medicina applicetur partibus per rationem non concludere. Si vero applicetur parti eadem quauis parti magis inferat nocumem: applicatio tamen eligenda est maior: sequente inuamem.

¶ Capitulo 28^m de medicamentis soloni continuitatis ipsorum vlcera.

Qlutio continuitatis in magnis membris medicata equatōe et ligatura ueniēte quod in doctrina restauratōis dicitur: et tibi in suo loco postea ueniet cum quiete et comestione cibi glutinatiui in quo habet fiduciam quod ex ipso nutrimentu generet cartilaginofuz quod labia fracture claudat et in unum producat sicut cibum qui fit de extremitatibus aialiu. Impossibile est ut os restauret et proprie in cor poribus persistit nisi secundum hunc modum: quoniam nullo modo redibit ad continuitatem: et nos quidem de restauratōe sermone exquisitu loquimur in libris particularibus.

¶ In capitulis precedentibus determinauit de cura morbi compositio et proportionalis: nunc exequitur ponendo curas morborum unitatis. Et diuidit in duas. Primum facit hoc quod dicitur est. Quod multoties fit solo continuitatis cum cauterio: et quod et de ipso per parte mentionem fecerat in capitulo de cura corruptōis membrum: id determinauit de cauterizatōe. ibi dicitur: cauterizatio. Capitulo primo diuidit in duas partes. Primum dicitur quod dicitur est. Quod quoniam dicitur declaratōe nos ad alia loca remittit. ibi dicitur: sermone autem. Primum in duas. Primum ponit curam solute continuitatis in exterioribus: magis facte. Quod magis facte in interioribus a causis primitiuis. ibi dicitur: in his quod sunt. Primum in duas. Primum ponit curam solute continuitatis facte in similibus. Quod magis facte in organicis. ibi dicitur: in proportione. Primum in duas. Primum membrorum duorum ponit curam. Quod molliu soluto. ibi dicitur: intentio autem. Primum dicitur quod solo continuitatis facta in membris duris curat equatōe et ueniēter ligatōe sicut dicitur in libro docete restauratōes: quod in quarto. Curat et quietēte coepe et cibum comedendo glutinosuz ex quo adiuuatur nutrimentuz generari cartilaginofuz labia claudens fracture in unum et soluras adducens extremitates: ut est cibum ex aialiu extremitatibus factum. Primum impossibile est ut os in eitate persistet alio modo restauret: cum hoc nullatenus ad ueram continuitatem potest uenire. Et certe dicitur Aui. nos sermone exquisitu faciemus: dum in locis particularibus loquimur de parte magis: quod in quarto. Primum pro parte sunt notanda aliquid litteralia. Quod quod solo continuitatis et solo unitatis et solo nae compositio idem apud medicos importat cum unitas compositio unitatis et nae compositio sint idem. Et secundo nota quod per magna membrum dura intelligit Aui. ossa: quod tanquam toti corporis fundamentum: magna fuerit seu magne quantitatē et numeri. Et intelligitur per ipsa et alia membra dura ut cartilagines. Et tertio nota quod per equatōes intelligit Aui. equam et debitam plasmationem seu proportionem membrum: ut cum per solone una pars alteri emineat uel tra hanc debitum ad suum debitum situz eque. Que autem fit ueniens ligatura: inferi dicitur. Et tunc uenit ad curam quietis. Si cutem eius corporis et membrum morbo distractōes facit in partibus: ita quietes ad conuentionem inuadit et unione. Et tunc nota quod cum os non restauret nec continue sit uia prime intentionis quod est facte ipsum uere unum et continuu nullo alteri rationis cadente medio per assignatam causam primam. Restauret tamen si uia se de intentionis ipsius unificatio per quod est possibile nobis et aliquid ponendo loco depediti: et cum ad hanc operatōem faciendā glutinosuz faciat nutrimentum: ideo eo per cibo egemus.

Intentio autem in medicatōe solone continuitatis quod in membris accidit mollioribus est triu principiorum curam habere. Primum eorum est quoniam si causa fuerit fixa minus quod opus est retinere illud quod fuit et strigere eius magis si ipsa fuerit currēs. Et secundum cumduz est fixura solidare cum medicinis et cibis ueniēteribus. Et tertium est putrefactōes prohibere quatuor plus fuerit possibile. Quod ab uno triu te excusaueris redi ad cogitanduz de duobus remanentibus. Tunc uero iam scis quomodo illud quod fuit retineat: sed consolidatio fit adiungendo labia si

Licet hoc sit uerum in eitate persistente uel ultra quod os non possit uere uniri uel ra unione cum sit duruz et per partem male inmiscibilē tamē in eitate perierit et in plexione calida et humida bene et uere potest uniri propter molliorē plexionē et etatis: sed unione non uere possunt uniri per partem sarcoide sicut ligna uniuersum per collas: quare etc.

adiunguntur et exiccādo et comedēdo glutinatīua. Primum ponit curam solute continuitatis facte in membris mollioribus. Et per facit hoc in generali. Quod magis in speciali. ibi dicitur: et dicitur in. Primum in duas. primum facit quod dicitur est. Quod ponit curam solute continuitatis: cui pingit sanies. ibi dicitur: et scito quod intentio. Primum dicitur quod nos intendimus curare solutam continuitatem membrorum molliu triu principiorum hanc curam. primum retinendo magis fluere si non fuerit ualde fixa. Quod consolidando firmiter cum medicinis et cibis conuenientibus. Quod prohibendo putrefactōes quatuor est possibile magis. Et te expedito ab uno istorum triu redi ad expeditu alia duo. Scis eius quomodo magis fluere retinet: solidatio uero compositio iungendo labia si iungi potest et exiccādo et glutinatia comedendo. Primum pro parte nota quod quod facta soluta continuitate: tunc per dolores: tunc per debilitatem solute partis et ueniam aptione: aut artariarum humorum currunt ad locum solutū: id primum debemus reuertere magis. Quod quod continuitati solute putredo conuigat aliquid: id putrefactōem remouetia applicare debemus. Quod quod soluta continuitas reduci dicitur si potest fieri ad unione: id consolidatibus et exiccantibus leuiter et glutinatibus egemus: et aliquid omnibus istis: et aliquid uero tamen: hoc est uerum est soluta continuitate non existente praua ut possit a natura curari. Et ulterius nota quod ex parte putrefactōe in soluta continuitate: primum debemus putrefactōem amouere quod consolidare: quod tamen reuoluto putrefactōis non conuenit nisi in soluta continuitate quod est vlcus. Consolidatio uero conuenit in qualibet que non potest a natura curari: id sciam expressit intentionem et colorē.

Et scito quod intentio in medicatōe vlcera est exiccatio: quod ex eis mundum fuerit tamen exiccat: et illud quod ex eis putridum fuerit medicie acute corrosiue mittant sicut calcatur et alzege et arsenicum et calx: que si non conuulerit necessarium est ignis. Et medicina quod est proposita ex flore eris et cera et oleo quoniam ipsa flore eris mundificat et prohibet morbosus supfluitate oleo et cera: ipsa ergo in hac re medicina exiit tripartita.

Superius ponit curam solute continuitatis facte in membris mollioribus exiccando quod principia: nunc exequitur ponendo curam vlcera seu exiccando principia: dicitur scilicet exiccantibus est intentionem quod medicant vlcera: uel vlcus mundum dicitur exiccati. In vlcere autem putrido ponatur medicie corrosiue acute sicut calcatur quod est spes vitrioli aut ebolotar quod est atramentum tibi rubeum seu vitriolum: et alzege quod est aliud atramentum et arsenicum et calx quibus non conuertitur supple per magnam putrefactionem necessariam est ignis et medicina proposita ex flore eris cera et oleo. Primum pro flore eris mundificat vlcus et prohibet: per ceram et oleum supfluitate talis corrosiōis: talis ergo medicina est equata et proportionata tali morbo. Et ulterius nota quod vlcus primum potest sumi coiter: et sic vlcus et vlcus conuertuntur. Quod primum per solone continui cum qua est sanies ut per primum. c. de soluta continuitate. Ad propositum hic sumitur vlcus morbo primum. nam vlcus mundum siue solone continui mundum vocat vlcus. Quod nota ut colligitur de ingenio sanitate: quod in membrum soluto saltem notabiliter duplex ultra debitum supfluitas multiplicat quod da subtilis egēs exiccantibus et aliquid grossa egēs absterfio: et hoc est per parte facta est debilior per solone non poterit resolue has supfluitates. Intentio ergo in medicatōe oleo vlcus est exiccatio saltem illuz supfluitatum quod multiplicat per causam assignatam. De absterfio tamen Aui. non fecit mentionem dicitur ipas intelligit per exiccantibus uel explicauit exiccantibus ut colorē. Ipa enim appetit in quolibet vlcus supfluitas conuigat cui sola uenit medicie: quod exiccat et sumit grossas magis. Et ulterius nota quod illud vlcus vocat mundum cui non est conuicta sanies aut putredo dato quod illa duplex supfluitas conuigat cui sola uenit exiccatio. Illud quod ponit de vlcus putrido est notum: quod ubi sit uehementis putrefactio bene acute et corrosiue ueniunt medicie.

Et dicemus quod omnia vlcera aut sunt simplicia aut proposita. Et simplicia quidem cum fuerit parua et nil ex eorum humilitate corrodet: tunc pingenda erunt ipsorum labia et liganda custodiendo ne inter ipsa aliquid olei aut pulueris cadat quoniam consolidabunt. Et similiter magnam de cuius substantia nil perditum fuerit et cuius uia pars alij applicari potest. Magni uero cuius partes applicari non possunt siue sit fixura siue ocultas uel spatium plena sanies: tamen aliquid ex substantia membrum perditum est: curatio est exiccatio. Si ergo illud quod perditum est tantum fuerit cutis et necesse erit ut cicatricez inducat: et hoc quidem per essentiam cum siccitatis et per accidens quidem cum calidis cum ex eis parum quod sit aduultum superponet sicut alzege et calcatur quoniam magis inuadit in exiccando et magis perducit crustam. nam si multuz fuerit corrodet et in vlcere augmentuz faciet. Si autem illud quod perditum fuit fuerint caro sicut est in vlcere profundis non erit festinandum in cicatrizatione ea: imo primo erit studendum ut caro in eis nascatur. Et caro quidem non generatur nisi ex eo cuius ficitas non multum graduz primuz trāscendit. Primum exequitur magis in speciali ponendo curam solute continuitatis

tatis mēbroꝝ molliū. Et cōtinet hec ps quattuor ptes. p^o determinat de soluta p̄nuitate pauci numeri man. fista. 2° determinat de cōtūsiōe seu attritiōe. 3° de excoriatiōe. 4° vero de p̄ctura. ibi 2^a. et si pus. ibi 3^a. et si alface. ibi 4^a. et alface. p̄dia i duas. Itā p̄rio posita distinctiōe vlcery p̄nit curā simpliciu. 2° p̄positoꝝ. ibi 2^a. et scito. p̄dia i duas. Itā p^o Aui. p̄mittit curā. 1° ponit aliquas p̄ditōes et cañ. attēdēdos. ibi 2^a. verūm. ¶ p̄dio dicit se dicitur q̄ vlcera aut sunt simplicia: aut sūt p̄posita. Simplicia vero sūt vlcera p̄ua quoz hūiditas nō ē corrupta: et curant cō/ iungēdo labia et ligādo et p̄hibēdo ne iter labia cadat ali/ quid vt oleū aut puluis. nā ista p̄hiberēt p̄solidatiōz. Ad a/ gna aut et sine dep̄ditōe substātie carnis cū qua p̄tes ad/ iuuicē p̄nt applicari curant supple vt dicitū ē. S; vbi eius p̄tes nō p̄nt adiuuicē cōplicari siue sit fixura siue p̄cauitas plena sanie cura ē p̄ exciātia. Dep̄dita ergo cute necesse ē facere cicatricē quā p̄ se efficit s̄pticū: p̄ accidēs vero ca/ lidiū: sicut alzezi et calcānū aliq̄lir vsū. Itā hec iuuāt exci/ cādo et faciēdo crustā. Et si eēt i quātitate multa auget vlc^o corodēdo. ¶ Ulteri^o dicit q̄ nō ē festinādū i cicatri/ zando p̄funda vlcera: imo p̄rio studēdū vt nascat caro q̄ nō generat nisi ex modicū exciātib^o nō trāscēdētib^o gra/ dū p̄imū. ¶ p̄dio p̄te p̄nti memorādū p^o sumi vlc^o i p̄ri/ cipio p̄ris: vt p̄habitū ē i p̄te p̄habita. ¶ Sc̄do nota q̄ ali/ qua solō p̄nuitatis p̄t dici simplex aut cōposita multis modis. p̄dio p̄t dici simplex q̄ i ipsa solū vna habet itē/ tio curatiua que ē vniō: vt habet i solone cōnuitatis mū/ da cū qua nō ē dep̄ditio p̄ris: et i qua nō ē alia intētio cu/ ratiua. 2° aliq̄ solō dicit simplex: q̄ nō est cōiuncta alteri morbo et. Et cōtra illa vocat p̄posita q̄ cōiungit alteri mor/ bo: sicut si in p̄te soluta eēt mala cōp̄lo ipediēs vniōne. Ad p̄positū solō p̄nuitatis simplex sumit mō 2° cū solone cō/ nuitatis cū dep̄ditōe p̄ris simplicē eēt velit. ¶ Ulterius nota q̄ ex p̄te cōcipit quōtuplex sit hūda intētio i cura so/ lutiōis cōnuitatis simplicis. p̄ā cōiungēdo labia distātia q̄ p̄prehēdit p̄ illā p̄te cōiungēda eēt. 2^a ē tenere ea firma i cōiunctiōe q̄d fit p̄ ligatiōe q̄ tāgit i illa p̄te ligāda. 3^a ē p̄uidere ne aliquid cadat i medio vulneris quā tāgit ibi cu/ stodia. 4° ē cōseruare p̄te sanā quā nō posuit Aui. s; de/ dit itelligere. ¶ Ulteri^o nota q̄ inter labia vulneris nihil corpulentū d; cadere dep̄positū putrefactōi: aut sua corpu/ lentia ipediēs vniōne: sicut ē oleū aut puluis: tñ pulueres p̄solidates p̄nt cadere. S; s; expositores nō d; poni i fun/ do s; i superficie labioꝝ: iō p̄uidēdū ē ne aliquid cadat. s. in fundo. ¶ Ulteri^o nota q̄ dep̄dita p̄te p̄pter cāz assigna/ tā necesse ē excicare: deinde gnāre carnē et p̄solidare: dein/ de cauterizate: hoc ē notū. Itā tñ q̄ s̄ptica de p̄ se cic/ trizat: s; q̄ calida nō faciūt hoc nisi exciādo et adurēdo: iō opat p̄ accidēs: q̄ mediāte alio vt exciāte et adurente. ¶ Ulteri^o nota q̄ gnātio carnis fit a leuiter exciātib^o i/ telligēdo p̄ gnātiōe carnis vna dispōez i sanguie et humi/ ditatib^o qua mediāte vnt hūiditates mutat i carnē. Itā dispō vt generet caro mediata ep̄is p̄t eē ex mlis sicca/ tib^o. Exēpli cā vulnere exite multū humido fortis p̄petit exciatio. Limitauit aut gradū hui^o exciatiōis ad gradū p̄imū respectu p̄plonis nālisolute p̄ris: non aut respectu corpis tēpati solet humidū respectu siccorū gradu p̄imo. De isto tamen fiet questio specialis.

Scias p̄tāto me/ dicinā carnis genera/ tuā debere eē i p̄rio gradu nō nimis exci/ cātas ne exciāret humiditātē supflūāz et sanguinem exquo d; generari caro: sed p̄solidatiua debet eē plus sicca: q̄ cū p̄o/ lidamus nō genera/ mus carnē: quare nō nimemus de exciā/ tiōe multū sanguinis. Cicatrizaui aut d; eē plus sicca vt hēat indurare et generare carnes callosas vt cū carni: quare et. hec Sēntis d̄ mēte Sal. tertio de ingenio et.

Unde Sal. tertio de ingenio: sola qdē esse vulnera dico cū nullus morbo nec ac/ cidens vel causa euz est.

Dispō p̄plexiōis nālis mēbri soluti at tēditur penes intētio nem vel remissionēz gradualēz humiditā tis et siccitatis.

Verūtamen hic conditiōes attēdunt de quibus cu/ ra est habēda. Ex eis est p̄sideratio dispōnis comple/ xionis mēbri p̄ncipalis et cōplexionis vlcery: quoniaz si mēbruz in sui p̄plexione fuerit multe humiditatis et vl/ cus nō fuerit multe humiditatis sufficit siccitas pauca i p̄imo gradu: quoniaz egritudo non multuz fuit elōga/ ta a natura mēbri: sed si membruz fuerit siccum et vlcus humiditatis multe: erit necessariū illud qd̄ exciēt in se/ cundo gradu et tertio vt reducat ipsuz ad suam natura/ lem complexionez: et in tēperatis quidem dispositio erit equanda.

¶ Itāc ponit quāsdā cōditōes seu cañ. attēdēdos i cu/ ra. Et diuidit i tres. p̄dio ponit cañ. attēdēdū rōne cō/ plexionis nālis aut accidētalis mēbri soluti. 1° rōe p̄plio/ nis totius. 2° ponit cañ. diuersitatis medicinarū exciātū rōne effectū p̄ducēdoꝝ. ibi 2^a. et ex eis. ibi 3^a. et ex eis est cōsideratio virtutis. ¶ p̄dio dicit q̄ i tali cura aliq̄ p̄di/ tiōes attēdant: circa quas aduertere debes. p̄ā ē cōside/ rare p̄plonē mēbri nāle et p̄ncipalē. Itā si mēbrū nāliter est humidū et vlc^o ē modice hūidū: sufficet p̄ua exciatio vt i gradu p̄rio. Lām tāgit Aui. q̄ egritudo ē modicū elōgata a nā mēbri. ¶ 2^a cōditio quā ponit ē: q̄ si mēbrū supple na/ turālī fuerit siccū: et hūiditatis multe sit vlcus: necesse est applicare desiccans i gradu 2° aut 3°: vt ad p̄istinā cōple/ xionē deducat. ¶ 3^a cōditio q̄ in tēpatis. s. corpib^o: hoc ē q̄ i hūtib^o mēbra tēpata: quoz. s. vlcera sint tēpate hu/ miditatis: q̄ medie inter multa humiditātē vlcery mēbri sicci et pauca vlcery mēbri humidū sicca ē equatio: ex par/ te siccorū: q̄ non p̄ueniunt ita sicca sicut in vlcere pauce

humiditatis mēbri humidū. ¶ p̄dio parte nota p̄imo q̄ mēbro exite hūido respectu tēperati quāvis p̄ reducēdo ipm ad suā naturā cōpetat debilis medicina in exciādo. p̄dio reducēdo tamē ipsuz ad tēperamētuz fortis cōpete/ ret exciatio: sed Aui. intelligit de prima reductiōe. ¶ Se/ cūdo nota q̄ notāter est dicitū pauce humiditatis: q̄ possi/ bile est vlcus mēbri humidū esse tāte humiditatis: vt etiāz ampliori egeat exciatiōe vlcere mēbri sicci. Si tamen ad equales hūiditatez p̄ueniāt mēbruz siccorū et membrum humidū euz sit maior elōgatio a p̄plexione nāli mēbri sicci q̄z humidū: ideo vt mēbruz siccorū reducat ad sui natu/ ras fortiori egeat exciatiōe.

Et ex eis ē consideratio cōplexionis toti^o corpōis: nam euz corpus fuerit multe siccitatis et membrum aug/ mētuz in humiditate fuerit tēperatuz s̄m corp^o equa/ le ex tēperamento erit exciādū: et similiter si corp^o fue/ rit in humiditate augmētuz et mēbruz in siccitate. Et si ambo ad augmētuz deueniunt: tunc si egressus fuerit ad humiditatez ampliori exciātib^o siccitate: et si fuerit ad siccitatez minori exciātib^o siccitate. Et ex eis est p̄sidera/ tio virtutis siccatūz: quoniaz licet ex siccatib^o carnez na/ sci faciētibus exciatio fortis non querat: sed exciatio que sit talis qualis ē illa que p̄hibet materiā que descē/ dit ad mēbruz qd̄ sit aptum ad hoc vt carnis generatiō sit ex ea multū: tamē ea querit in siccitatib^o que nō sunt ad hoc vt caro per ipsam generet sed vt cicatrizaio fiat per ea. ex eis etiā querit vt sint plus abstergetia et ma/ gis lauātia plusq̄ sicca ex quibus non querit nisi cic/ atrizaio et p̄solidatio et continuatio. Et omēs quidē me/ dicie que sine mordicatōe desiccāt sunt igredietes in ge/ nus earuz que carnē nasci faciūt. Omne p̄terea vlcus qd̄ in loco existit non carnosus est iobediēs ad hoc vt ci/ ro medicet et similī rotūdum. Medicis aut siccatibus et s̄pticis que in vlcery^o oculis adhibent sunt medicie mūdificātes sicut mel: et medicie loco p̄prie sicut diuretici ca medicis vlcera istrumētōꝝ vrine curantib^o. Quoz ci/ catrizare voluerim^o ponemus medicinas euz s̄pticitate sua viscosas sicut terra sigillata.

¶ Itāc ponit sc̄daz p̄ditionez: dicens q̄ in istis p̄ditio/ nib^o est p̄sideratio p̄plexionis totius. Corpore nāq̄z existē/ te multū sicco et mēbro aucto et parato in humiditate: tunc erit ex tēperato applicādūz equale. ¶ Sc̄do dicit q̄ eodē modo sciendū est si corpus fuerit auctuz in siccitate et mē/ bruz in humiditate. ¶ 3° dicit q̄ si ambo labant ad eun/ deuz lapsuz sez ad humiditatez fortiori egeat exciatiōe. ¶ Se/ cundo p̄ncipaliter Aui. ponit cañ. ex parte diuersitatis me/ dicinarū: dicens q̄ etiā est cōsiderāda virtus medicina/ rum exciātūz. Itā nō fortis exciatio querit per me/ dicinas generātes carnes: sed talis que prohibeat descen/ dere materiā ad mēbruz prohibentez generare carnē. In cicatrizaio vero maio: requirit exciatio: vnde sufficit p̄ generatione carnis abstergetia et lauātia applicare plus q̄z siccantia. Itāz ex fortiter siccatibus non queritur nisi cicatrizaio cōsolidatio et cōtinuatio: et certe omnes medi/ cine exciātes sine mordicatōe sunt de genere faciētium nasci carnē. ¶ Denultimo dicit q̄ omne vlcus qd̄ nō est in parte carnosā iobediēs est cite medicatōi: et similī rotū/ dūz est iobediēs. ¶ Ultio dicit q̄ medicis exciātibus et s̄pticis applicādis occultis vlcery^o misceant mūdificā tes medicie vt mel. Itē misceāt medicie appropriate mē/ bris vlcery: vt diuretici vlcery^o vrine: cum nō volu/ mus cicatrizare sumem^o medicinas s̄pticas et viscosas: vt est terra sigil. ¶ p̄dio intellectu partis nota q̄ corpore sic/ co existēte respectu corpōis tēperati: mēbro aut vlceryato existēte humidū est cōsiderandū et siccitate corpōis in mēbro humiditatis fieri remissionē: ideo cōsiderandū est equale esse applicandū ex mēbro. i. p̄pter membrū tēpera/ tuz esse s̄m corpus: q̄ propter corpus facta est: aut sit con/ temperātia mēbri: ideo equalis seu remissa medicia com/ petit in siccitate. ¶ Consimilī etiā cogitādū si membrū fuerit siccum et corpus humidū: q̄ p̄pter cōplexionē cor/ poris contēperantem cōplexionez membrū medicina tem/ perate sicca cōueniret. ¶ Nota vltierius q̄ corpore et mē/ bro lapsū ad humiditātē si supple membrū debeat deduc/ ci ad tēpamētuz: aut si lapsus sit p̄ter naturā: cū ex hoc in mēbro nimia cōsequat hūmiditas fortia cōpetit exci/ cantia. Sed mēbro existēte naturaliter humidū eius vl/ cery si ad p̄istinā debeat duci naturam debilis conuenit exciatio cum lapsus paruus denotet. Itēz si lapsus mē/ brū et corpōis fuerit ad siccorū cū probabiliter sit modicus lapsus ad humiditātē pauca egebit exciatiōe. Si tamē corpōis et mēbro siccorū naturaliter existētibus equalis la/ psus in humiditate fuerit sicut in humidis et tēperatis for/

p̄t aut mēbruz vlcery/ rati auctū esse in siccitate vel ex nā vel ex sicco hu/ more ibitū in ipsuz vel ex medicie superflue sic/ co sibi adhibito.

tiora cōpetunt episcantia. ¶ Alterius nota q̄ generātia carnem modice debent esse episcantis. ¶ Pr̄o quia nō ita sicca vt mordeat & nutrimentū consumat transmutādū i carne. Debēt tamē tante siccitatis existere vt consumant superfluentes materiā que descendit ad vlnus. ¶ Alterius nota q̄ vlnus in membro nō carnosō quia i mēbro spermatico factū est difficilis cōsolidationis. ¶ Pr̄o ppter debilitatē virtutis & caloris naturalis membri in restaurādo deperditū: aut debite vniēdo. Itē membri durities i pedis debita vniōe. ¶ Rotundū autez vlnus difficulter sanat ppter figurā rotundam esse capacissimā ppter ipsam nō esse angulatā & partes partibus nō debite possint applicari. ¶ Alterius nota q̄ notabiliter in vlcērib⁹ ocularis admiscende sunt sūpticiis medicinis medicine mundificantes. ¶ Itē cū sint occulta & per manualē operatiōez nō debite possint expurgari mundificātia admiscēda sūt seu etiam abstergentia. ¶ Nota vltērius q̄ cū membris occultis medicine nō imēdiate possint applicari: notabiliter aliqua digerētia medicinā ad mēbra appropinquata sunt applicanda sicut diuretica in pronocatiōe vīne: & sic de alijs cōsimiliter operādūz. ¶ Vltimo nota q̄ notanter sūpticum qd applicat p cicatrizatōe dē esse viscosum vt carnem generet loco cutis durā callosā & viscosā.

Et scito q̄ quedā sunt vlcēris sanitatēz prohibētia ex quibus est malitia cōplexionis mēbri quare studere debes vt ipsuz rectifices: & malitia cōplexionis sanguinis qui ad ipsuz aduenit quare succurrere debes cuz generatiōe boni chimi: & multitudo sanguis qui ad ipsum fluit & humectat ipsuz cui succurrere debes cuz euacuatione & subriliatōe cibi & faciēdo vt exercitetur si possibilet fuerit & ossis corruptio qd est sub eo & qd ei trāsmittit saniez. Et huiusmodi quidē curatio nō est nisi ossis illius melioratio & ipsius fricatio: si fricatio totāz ipsius corruptionē remouere poterit & accipere ipsuz & incidere. ¶ Multoties p̄terea est necessariū medicanti vlcera vt secuz deferat emplastrā attractiua vt eis frustra ossiuz & res extranee carni infixe euellātur & si nō prohibebūt vlcus meliorari. Vlcera quoqz nutrimentō indigēt p̄terea vt cōfortatio fiat & minoratione nutrimentū p̄terea vt saniei materiā restringat. Et inter hec duo cōtraria existit diuersitas: quoniā sanies debilitat quare cōfortare necesse est: & multiplicat quare necesse est nutrimentuz prohibere. ¶ Medicus ergo de hoc sollicit⁹ esse debet. Cūqz vlcus in p̄cipio fuerit nō debet eger balneuz ingredi neqz ipsuz aqua tāgere calida quoniā attrahet ad ipsum qd in apostemate augmētuz faciet: sed cū vlcus quieuerit & saniez fecerit fortasse tūc facile fiet ei. Omne p̄terea vlcus qd cito reuertit postquā carne repletuz est & cōsolidari debet est i semita perueniēdi ad fistulāz: debes ergo semper intueri colorē saniei & colorē labioruz vlcēris.

¶ Nunc ponit curam vlnū cōpositorū ad sensuz datum sumendo compōnem. Et potest diuidi in tot partes quot ponit casū. ¶ Pr̄mo vbi nocumento docet succurrere & cauere aliqua impediētia curāz vlcērum. 1.º docet alteri succurrere nocumento. 3.º ostendit ppter quid medicus in medicādo debet esse sollicitus: ostendēs etiā quid i p̄cipio vlcērum est vitandūz. 4.º & vltimo ponit signa quedāz fistulationis. ibi 1.º: multoties p̄terea. ibi 2.º: vlcera quoqz. ibi 3.º: omne p̄terea vlcus. ¶ De prima dicit q̄ tu debes scire quedam prohibere curā vlcēris si cut est mala cōplexio membri quare stude in rectificādo ipsam. Secūda causa curāz prohibēs est malitia sanguinis decurrētis ad vlnus: quare stude etiā bonū generare sanguinez. Tertia causa est nimia quātitas sanguinis humectantis nimū vlnus cui debes succurrere subtiliādo ei: & faciēdo ipsum exercitari si fuerit possibile. Quarta causa est corruptio ossis sub carne existētis & trāsmittētis sanguinē mēbro: cuius cura est meliorare os fricādo & corruptionēz remouēdo & incidēdo ipsum. ¶ Secūdo dicit q̄ multoties est necessariū curanti vlcera vt secum portet emplastrā extractiua reruz extraneāz & infirāz: vt sunt frusta ossiuz & spine & similia: quibus nō amotis prohibebūt vlnus meliorari. ¶ Tertio dicit q̄ vulnera egēt nutrimento vt sanies minuat: inter que duo cōtraria existit diuersitas. Itē sanies debilitat mēbru: ideo necesse ē ipsū cōfortare & supple copiose exhibere nutrimentū quo supple virtus cōfortetur & sanies ex copioso nutrimento multiplicet: ideo necesse est paucificare seu prohibere nutrimentuz: de quo ergo perplexo sollicitus debet esse medicus. ¶ Vltērius dicit q̄ vlcere existēte in p̄cipio nō debet infirmus ingredi balneū nec ipsum tāgere aqua ca-

lida: q̄ augebit apostema: s̄ quietato vlcere & nō amplius fluēt mā duz sanie fecerit fortassis conferret. ¶ Vltimo dicit q̄ oē vlcus qd cito reuertit postq̄z est repletuz carne postq̄z etiāz est cōsolidatū est i via vt fiat fistula: oportet ergo te intueri colorēz saniei si supple est alba & colorēz labiorum vlcērum: & si pus multiplicatur sine multiplicatione nutrimenti est ibi alfase. ¶ Pr̄o parte nota q̄ eoruz que cōiunguntur vlni sine quoruz curatiōe vlnus curari nō potest: quedā curari possunt vniuz applicando medicamentum: quedā autez diuersorū medicaminū applicatiōnem requirunt. Exempluz p̄mi est sicut mala complexio frigida mēbri vlcēratū que curari potest per medicinā calefaciēte & ericcantē. Exemplū secūdi est sicut corruptio ossis. Ad p̄posituz hoc 2.º. ¶ Vni. tetigit in parte. ¶ Secūdo nota q̄ cū virtus operet mediante complexiōe vt instrumēto notanter mala membri cōplexio corrigi debet: vt i conueniēs instrumētū ad operandū. Similiter si ad vlneratam partē malus aliunde perueniat sanguis: ipse corrigendus est vt impeditiūz operatiōis nature. Sanguis etiam existente ap̄iori paucificandus est cibus & exercitiū exhibenduz quo fit superfluitatū resolutio. ¶ Vel saltez fricatio est adhibenda caliduz naturale fortificās: iuuās etiā ad resolutiōne superfluitatū. ¶ Vltērius nota q̄ merito emplastrā attractiua sunt deferenda vt spina aut ossē infirmitati carni fiat attractio eorū qualia partū tangunt 5.º de simplici medicina. ¶ Vltērius nota q̄ sanies vt quid p̄ter naturā habet debilitare virtutem sua mala cōplexiōe: sua etiāz caliditate mēbru humidū cōsumendo. Itē ad euacuationē saniei p̄sequitur iuuatui eductio: ideo p̄ eius eductionē consequitur debilitas. Cūz igitur virtus fouetur cibo & potu & requiritur ideo est adhibendum nutrimentū: quia vero sanies ē multa: nutrimentū esset paucificandū: & hoc ne grauet natura in digerendo ipsuz: ne etiāz nutrimento in maiori quātitate decurso amplior fiat sanies. In quibus contrarijs indicationib⁹ debet esse sollicitus medicus & attendere ad p̄potentē non spernēdo aliā: vt colligitur 8.º therapētie ad finem. Si enīz videat virtutes deficere & sanies esse multāz plus attendat virtuti adhibendo nutrimentum. Et si cōtra videat sanie existēte multa constare virtutē parum exhibeat nutrimentū. Equis vero existētibus indicatiōibus mediuz inter vtrūqz teneat. nā nec nimis multiplicet nec paucifiet nutrimentum: sed potius ipsum mediet. ¶ Vltērius nota q̄ balneū aque calide dulcis in p̄cipio non cōuenit sua caliditate attrahēdo humores: & sic augeō apostema: sua etiāz caliditate rarificando poros & vias per quas materie trānsire possunt ad locū vlcēratuz. sed existente quietā materia: quia materia nō amplius existēte in fluxu facta etiā sanie si fuerit expeiciens balneuz ppter aliam causā: tunc facile fiat iuuans balneū: hunc tamen seruādo modūz vt locus vlcēris p̄no cooperiat ne humectetur per aquāz. nam humectatio opponit vlcēri cum intentio in ea sit ericcare: vel forte cōuenit balneuz quādo vlcus est in via saniatōis. nam tale calidum iuuat ad maturandū & saniantūz. Si tamē p̄ balneum intelligaris balneū aque actualiter calide sūptice: tamen resolutiue & ericcatiue: tunc in vlcere pōt tale balneū cōpetere. In p̄cipio est causa. ¶ Vltērius nota q̄ fistula nō est aliud q̄ vlcus cauernosum in quo est putrefactio & corruptio: sicut enim in fistula est pars stricta que ponit ori: & alia pars est pars valde lata: ita etiāz in tali vlcere ē interior cauerta orificio manifesto paruo existēte. ¶ Vltērius nota q̄ ex parte cōprehēduntur signa fistule. Nam p̄mo postquā vlcus est repletuz carne & cōsolidatuz & iterato reuertit signuz est putrefactionē & corruptionē interioris latitare. 2.º signū sumitur a calore saniei si sanies fuerit alba & debiti calorēz & breuiter habuerit debitas cōditiones saniei: tūc ē signuz potētie virtutis supra materiā: & q̄ mala putrefactio seu corruptio nō lateat interioris. Si vero color fuerit malus: q̄ niger aut limidus cū ex hoc mala cōprehēdat putrefactio malū est: similī cū cōprehēdit virulētia: que virulētia nō est aliud q̄ sanies inqualis ex parte superfluitatis subtilitatis & grossitudinis in qua apparet vehemēs putrefactio. ¶ Item vltērius conspiciat ad colorēz labiorum vlcēruz si labia fuerint rubea seu limida & nigra: nam ex rubore cōprehēdimus bonitates. Ex limiditate autez & nigredine cōprehēdimus oppositū: quia vehementem putrefactionēz.

Et si pus multiplicabit sine multiplicatiōe nutrimentū est ibi alfase. Loquemur ergo nunc de curatiōe alfase: & dicamus quoniā p̄terea q̄ alfase est cōtinuitatis solutio aut infra cutem profundā: & manifestū est q̄ oportet vt eius medicamina sint fortiora q̄ eius qd discooperatuz est: & p̄terea q̄ multū sanguinis ad ipsuz fluit est necessariū illud qd illuz resoluat: verūtamē opz vt eius resolutio sit cuz multa siccitate vt nō resoluat qd ibi subtile est & faciat lapidez qd ibi ipsuz est. Cūqz ex resolutiōe perfecerimus illud qd nobis necesse est: debemus apponere

Juxta illud Gal. si calida fuerit caro refrigeret non tū sup vlcē q̄ vlcērib⁹ frigiduz mordax. si frigidā calefiat quoz vniūscuiusqz noticiā ex calore perpendit.

Juxta illud p̄cipio scda p̄mi doctri na scda sūma p̄ma c. xix. in balneo p̄terea cū multis eius iuuamētis assūt nocumēta: facit cum superfluitates ad mēbra d̄bilia potestate

Color tū saniei d̄z a medico aduertit: sanies enīz neruoꝝ ē subtilis & tenuis humiditas: vt iquitū d̄bilis: quarta quartū tractatū tertio. c. vj.

terizadus ei⁹ bucella fiat: deinde imitrat cauterium ppter
rea vt ad locū perueniat z i circuitu nō ipediat z ppric
cūz cauteriū subtili⁹ fuerit qz forme vacuitas ne laterib⁹
forme obuiet. Cauterizator pterea sibi cauere dz ne for
titudo cauterizatiois ipsi⁹ ad nervos perueniat neqz ad
cordas neqz ad ligamēta: qd si ppter sanguinē qui fluit
cauterizauerit oportebit vt cauterizatio sit foris: ideo vt
crusta grossitate habeat z spissitudinē ne cito cadat: quoz
niā ex casu cruste cauterizatiois facte pterea vt carnez
corruptā pproicias z vt sanguis fluxus pbibeat perueni
tur ad maluz deteri⁹ eo qd erat. Cūqz cauterizaueris p
pterea vt carnem corruptā picias z terminū sani scire
voueris erit vbi dolet. Et fortasse necessariuz erit tibi
cū carne cauterizare os qd ē sub ea z supra ipsuz mora
ri donec tota ipsius destruat corruptio. Cūz ergo fuerit
qd sit sicut craneū subtiliter ipsaz operare ita vt cerebrū
nō ebulliat neqz ipsius pāniculū corruent z in alio offe
ab ipso nō cures perquirere.

¶ Hūc exequit ponēdo cañ. z pmo pmittit mām meliorē
cū qua fit cauterizatio. 2° ponit cañ. attendendū rōne loci
cauterizadi. 3° ponit cañ. quēdā erroē euitare docentē.
4° ostēdit quale dz ē cauteriuz ad restringēdū fluxū san
guinis. 5° docet terminū cauterizadi. 6° ponit cañ. attē
dendū i cauterizatioe cranei. ibi 2^a: z locus. ibi 3^a: cauteri
zator. ibi 4^a: quid sit ppter. ibi 5^a: cūqz cauteriū. ibi 6^a: z
fortasse. ¶ Primo dicit qd melior res qua cauterizat est
aure. Deinde dicit qd loc⁹ cauterizadus si ē manifestus: tūc
sensibilis ei applicat cauteriū. Si vero ē pfundus: vt ina
so aut i ore aut i ano z filib⁹: tūc eget qdā forma supra quā
ponat seu itra quā que sūt sicut tale aut magra isusa aceto
z sūt spēs terre: sicut ē terra qua carpētarij signat affides:
deinde iponant pāni ifridati vebemēter aqz rosata: aut ifri
gidati alijs succis. s. fridis: z mittat cauteriū i canale: aut
mittat pānus ifrigidat⁹ i canali ita qd loc⁹ cauterizadus
sit vt bucella canali: deinde mittat per canale cauteriū vt
nō ipediat partē circūstātes: z ppric supple nō ipediat cau
terio exite subtili z subtiliori qz sit vacuitas forme ne ob
uiet laterib⁹. ¶ 3° dicit qd cauterizator: sibi caueat ne forti
ter cauterizādo perueniat ad nervos cordas z ligamenta.

¶ 4° dicit qd cauterizās ppter restringere sanguinē forti
ter cauterizet z faciat crustā fortez grossaz z nō cito cadē
tez: qd ex casu cruste facte dū itēndis pstrigere z remoue
re corruptōez psequit malū peius pexite. ¶ Denulatio di
cit qd cū tu cauterizas ppter obicere carnē corruptā sane
ptis terminū scire volēs ex loco doloris pphēdes. ¶ Ulti
mo dicit qd forte erit necessariū tibi cauterizare carnē z os
exis sub ipsa z tm aspectare in cauterizādo os quousqz do
ta corruptio destruat. Si ergo tale os fuerit craneū obice
subtili opari vt nō ebulliat cerebrū z ne pāniculū exites
sub eo corruent. In alio aut offe nō cures hoc pquirere.

¶ Et istū cañ. ignorauit qdā rusticus de galzignano: fuit eiz
percussus vt fracto craneo apparerēt pāniculi. Alius me
dicus rusticus posuit oleū vebemēter caliduz z cerebrū se
cit ebullire: deinde mortuus est. ¶ 1° parte nota qd cau
teriu⁹ ex auro debite ignitū in sui ignitōe qd sit debite ca
lectū z non liquatū meli⁹ ē ppter aure ē tēperati⁹ cere
ris metallis: ppter et nō ē valde duruz: id sua cauterizatio
est valde mitis. ¶ Ponit et cordiale in libro de viribus cor
dis: quia tamē non omēs medici sciunt ipsum debite mo
derare nec sic haberi pōt: ideo ferruz est cōmuni⁹. ¶ 1^a
ta circa partē qd si pars cauterizāda ē manifesta subtiliter
pōt apponi cauteriū: qd cū videam⁹ partē cauterizāda: et
pōt visibiliter cauteriū applicari. Sed si pars sit pfunda qz
nō pōt ita metiri quin ledant ptes circūstātes: ideo circa
hoc ponit Aui. qd sumat terra aut creta: z ponant et pāni
ifusi in aqua ro. deinde sumat cānula de ferro que capiat
ptē cauterizandā sicut bolū: deinde p cānula ponat cau
teriu⁹ vt nō ledat partes circūstātes ppter terrā aut cretā:
z ppter cānula z aquā ro. hoc ē notū. ¶ 1° parte nota qd
cauterizator dz cauere ne tāgat nervos. 2^a est in pmpu
ne ppter nimā sensationē incurrat spasmuz. ¶ Ne etiā de
structis nervis ligamētis z cordis sensus amittat z mot⁹.
Et hoc ē vezz nisi in nervis ligamētis z cordis magna ad
esset putrefactio. ¶ 1^a si cēt putrefactio z corruptio cōueni
ret cauteriū ad ipaz remouēdaz. Qd ponit de crusta forti
notuz ē. ¶ 1^a notū ē qd si crusta caderet orificiū remaneret
latus: z sic plus posset fluere sanguis. Qd ponit qd locus
doloris est termin⁹ ptis sane ē dictū. c. de corruptioe mē
bri. ¶ 1° parte nota qd exite corruptioe nō solū in carne sz
in offe oz imozari i cauterizādo. In craneo tm vt tāgit ipē
debem⁹ subtili opari: qd facere cauteriū esse minus calidū
z paulatine cauterizare: quia est malū cerebrū ebullire: cā
est qd tunc dissoluit z corrupit: quare etiā fit malū eius
pāniculos corrupari notū est: cum tunc cerebruz nimis cō
stringatur nō debite defendatur.

Et id obseruādū ē nō
foluz in actualib⁹ sed etiā
potētiābus cauterijs q
ipisaz z grossam generēt
elcarā iuxta Gal. quito d
igenio. c. iij. ¶ 1° medicamē
inquit qd sit ex calce viua
fortius ceteris est zc.

Nota: de nervis ma
gnis ē itelligēdū: si eiz ca
pillares erūt nō ppter id
ab opere desistat cauteri
zator: ligamētū a combu
stione remoueat ne post
mēbuz torqueret.

¶ Capitulum trigessimū de sedatiōe doloris.

Am sciisti dolor⁹ causas in duaz pprehē
di diuisionib⁹. s. mutatōe pplonis subito
z solone punitatis: postea sciisti qd po
stremū diuisiōis eaz peruenit ad malitiā
pplonis calē aut fride aut hūide aut sicce

abfqz mā aut cū mā chimosa aut ad vefositate aut āpa
¶ In. c. precedentiē determinauit de cauterizatioe: nunc
cuiusdā accidētis curā explicat qnqz ad se curā vertentis.
Et diuidit in duas. 1^a pūo facit hoc i gnālī. 2° in spālī.
ibi 2^a: z ex dolorib⁹. Itē duo facit. 1° ex habitib⁹ dolo
riū memorat cās. 2° exequit explicādo curā. ibi 2^a: dolo
ris igit sedatio. ¶ 1° dūmo dicit te iā sciuisse cās doloruz
duplici mēb⁹: diuisiōis forte cōprehēsas. s. cōplone muta
ta subito z solone cōtinuitatis. Sciisti et qd mutatio i cō
plexiōe: aut ē ad calidū: aut ad frigidū: aut ad hūidū: aut
ad siccū. Itē aut ē cū mā: aut sine mā: aut est mutatio ad
vefositatē: aut ad āpa: bec est snia partis. ¶ 1° parte no
ta ex 2^a primi dolorē cē triffē sensationē: maxime i sensu ta
crus cōtingētē: vt colligit 4° de accidēti z morbo: z ptiz
2^a primi. c. de cās doloruz. Ergo inferatur duo. p^o q
mala cōplo cū sit obiectū cōtristās z iproporionatū istru
mētū virtutis: id pōt cāre dolorē cū virt⁹ ex tali ipropo
tione hēat cōtristari: maxime si obiectū subito z cito ipri
mat. Ex paulatina eiz ipressiōe quasi cōsuetudinaria facta
nō dolet virt⁹ nec cōtristat. 1° de semp memorato qd non
nimis cita extet seu remoueat ipressiō obiecti ipimentis.
Cū enīz cōtristatio seu putrefactio requirat aliquā tēpo
ris morā: oz ē obiectū aliquā iprimere morā. Ad acōnē
eim requirit tps vt colligit 2° de accidēti ad picipiū. 3°
ifert qd cū solues cōtinuū vnitatē remoueat nālē qua mē
bri suas pficit oparides: id cōtristata virt⁹ ex hac dolet i
pressiōe. ¶ 1° parte nota qd lz mēbri 2^m quadruplicē pos
set labi cōplone: ceteris tm in efficiēdo dolorē vebemētiō
ra sunt caliditas z frigiditas vt citi⁹ ipressiue. ¶ 1^a nota tm
qd vt ifra apparebit qd lz frigid⁹ sub aliquo gradu doloris sit
effectiuū: vt notat expiētia: sub gradu tm valde itēto virtu
tē ebctando sensibile ē doloris sedatiū aut remotiū. De
sicitate vero z hūiditate dicēdū qd sicctitas pōt cē cā do
loris soluēdo cōtinuū: aut humiditas cū mā mēbri exten
dēdo sensibile: ex qua sensibilitate virtus pōt contristari.
¶ 1° parte nota qd ex pte hac colligit diffictio cōplonuz.
Cōplo enīz aut ē pēdes a mā humozali: aut a vefositate.
Itē aut vepēdet a mā āpante aut nō āpante. ¶ 1° parte
nota qd lz ab accidēte vt accidēs ē: nō sumat indicatio cu
ratiua p quāto ei⁹ ē cōsequit morbū: p quāto ē nō hz
rōez p se eritis sz pntis: vt i 2° terape. c. pūo ē dictum. Ab
accidēte tm z spālī pfermēte virtutē z tenēdo viā quā pu
to viorē ab accidēte vt ē morb⁹ pōt sumi idicatio cura
tiua accidētis: ergo posuit Aui. curā scdo mō cōsiderati: z
potissime explicat curā hui⁹ accidētis. s. doloris vt pluri
es cōtingētis: z plurib⁹ cōicabilis partibus.

Hic scias qd do
lor z caliditas sunt
aliqui sibi inuicē cā
ita vt caliditas sit ali
quāca doloris z do
lor caliditatis: z sic
dolor est cā doloris
per accidētis: sicut
fedi sic versificat.
naz cū dolor ē in ali
quo mēbri: tūc talis
tristis sēlatio exctat
actus virtutis expul
sive illi⁹ mēbri ex co
q sitres nocuar: id
unctās naz ad expul
sionē cū expulsiōe fo
at caliduz: ideo do
lor multiplicat cali
ditatem: vt aliter vt
dicit Gal. nono de i
genio. 1^a dolor ext
fctis in mēbri pmi
nicat mēbris sanis:
z tunc mēbra sana
sentētia mouēt ad
explicēdū nocumen
tuz z mittunt de san
guine z spiritū ad lo
cuz dolētē z causant
caliditātē: z sic se do
lor auget: quare zc.

Doloris ergo sedatio ex pparietate haz cāruz erit:
z iaz sciisti qualr vnus cuiusqz eaz ppariū sit: z sciisti
quō malitia pplonis z āpa z ventositas medicētur. Et
ois quidez dolor qui fit fortior iterricū: qm ex eo in pri
mis accidit frigiditas corporis z tremor: postea sit pul
sus paruus: deinde destruit z postea mortur.

¶ Hūc exequit doloris ponēdo curā. Et p^o facit hoc.
2° explicat aliquos cās. correctiuos erroris. ibi 2^a: in dolo
rib⁹. 1^a pūa i duas. 1^a pūa pū in sūma tāgit modū doloris cu
ratiū. 2° hunc sūmādo modū declarat dicta sua. ibi 2^a:
z ad sūmū. 1^a pūa i duas. 1^a pūa pū facit qd dictū est. 2° do
loris fortis tāgit effect⁹. ibi 2^a: ois quidez dolor. ¶ 1° parte
mo dicit qd curatio doloris fit applicādo tria causis dolo
ris. 1° dūo aut applicent tria z quō cures mala cōplo āpa z
ventositas carminet dictū est. ¶ 1° parte dicit qd dolor for
tis factus iterricū ex ipso pueniente p^o frigore z tremore
cordis: postea paucificato pulsu: deinde destructo: vltio se
quit moris. ¶ 1° parte nota qd sedatio doloris quēdā ē
ppria que nō est aliud qz doloris remotio suuz applicādo
pūuz: qd delicias. Quēdā ipropriā z mendosa qd fit nō re
mouēdo causam sz stupefaciēdo. Ad pposituz applican
do hic sumitur sedatio doloris primo modo qd remotiua
causaz dolorū non sunt semper cōtraria dolori. ¶ 1° parte
terius nota qd licet dolor in sui picipio agitādo z cōmouē
do vt expellatur nociū habeat calefacere z velocitare pul
sum: factus tamē fortis z vebemēs vebemēter resoluens
spirituz ifrigidat: z virtute debilitata carētia instrumētū
tremit corpuz: non potēte ipsa sustentare ipsuz paruifica
tur pulsus: causa nota est.

Et ad sūmūz id qd dolores sedat est: aut id qd pple
xionē mutat: aut qd resoluū mām: aut qd stupefacit. Et
stupefaciens quidē remouet dolorem: qm destruit sen
suz mēbri. Cūz vero sensuz nō aufert nisi ppter vnaz
duaruz

duarū cāz: aut pp multā ifridatōez: aut pp multā vene
nositatē q̄ ē i ipo p̄ia v̄tuti illi mēbz. Ea quoqz q̄ flu/
xa faciūt sūt ex sūma eoz q̄ mollit̄ resoluūt: q̄ia sūt ane
tū z semē lini z mellilotū z camomilla z seia apij z amig
dale amare z ois res in p̄ gradu cala z ppzie q̄ fuerit
cū ea glutinādi potētia sicut gūmi p̄unoz z amilū z ce/
rifa z croc⁹ z laudanū z altea z amomū z caules z napi
z apozima eoz z adipēs z isop⁹ cerat⁹ z olera sicut dice/
m⁹ i antidotario z vētrē soluetia z eūantia: quocūqz mō
fuerit sūt istiusmodi. Et fluxa quidē faciētia sūt dāda p̄
eūantia si necessariū fuerit eūare donec māz restrigas q̄
ad mēbzū descendit: z et illud totū qd̄ ap̄a maturat aut
qd̄ ea apit. Qib⁹ aut̄ stupefaciētib⁹ fort⁹ est opiu. Et ex
eis sūt poma mādragoz z ei⁹ semē z cortices radices ip
si⁹ z papauer z bengi z iusquamū z solatrū stupefaciēs
z semē lactucay: z ex eis sunt nix aut aqua frigida.

¶ Nunc sumat sedatia dolorē dicta sua declarādo. Et
diuidit i q̄tuor. 1. p̄ ponit istā sūmaz. 2. declarat quō
stupefaciēs medicina dolorē remoueat. 3. ostēdit quō re/
soluetia remoueat dolorē enumerādo plura. 4. quēdā or/
dinē ponit z paratōez iter stupefaciētia. 1. ibi: z stupefaci/
ens. 2. ibi: ea quoqz. 3. ibi: oibus aut. 4. p̄ dicit in sū/
ma: sedās dolorēz aut sedat mutādo p̄lonez: aut resoluē/
do mām a qua pēdet dolor: aut stupefaciēdo. 1. Secdo dicit
q̄ stupefaciens remouet dolorē destrūedo sensuz mē/
bz: vel p̄pter ifrigidatōez multā: aut p̄pter venenositatē
p̄iaz virtuti sensibili illi mēbz. 2. Tertio dicit q̄ facien/
tia fluxū sunt ex sūma leuiter resoluētū. hec sūt anctum
se. lini: mellilotū: camomilla: apij semē: amigdale amare:
z oēs res calide i p̄io gradu p̄cipali i quib⁹ est virt⁹ glu/
tinādi sicut gūmi p̄unoz aut et p̄roz z amidum: cerusa:
crocus: laudanū: altea: amomuz: caules: napi: et apozima
istaz rez z adipēs z isopus z olera z cerota: de quib⁹ dice/
mus i antidotario. 3. Ulteri⁹ dicit q̄ soluetia vētrē z eua/
cūtia quocūqz openē sunt modi isti⁹ q̄ dicit⁹ est. 4. Ulte/
rius dicit q̄ si necessariū eūare fuerit vt restrigat mā flu/
ens ad mēbzū: post eūantia sunt adhibēda facien⁹ fluxa: z
sūt maturātia z apientia ap̄a. 5. Dicit vltierus q̄ ceteris
stupefaciētib⁹ fort⁹ est opiu: poma mādragoz stupefaci/
unt z suū semē z cortices z papauer z been: z quid sit hoc
dicā: z iusquamū z solatrū stupefaciēs z semen lactucay.
Ex stupefaciētib⁹ et sūt nix z aq̄ frida. 1. p̄ dicit q̄ no/
ta p̄ q̄ cū curet dolor per remotōez cāe curat et p̄ obtū/
dētia sensuz: z 3. per ea q̄ p̄iaz dolor: ideo i sūma sunt
ista tria in s̄ra exp̄licata. 2. p̄ per mutās p̄lonez itelli/
git oē illud qd̄ est remotiū cāe doloris de p̄lone magis
faciēs mentōez vt de cōioz z magis p̄ringēte. 3. p̄ resol/
uens vero māz itelligit anodinū seu vere sedatiūz dolo/
ris: cui⁹ est leuiter resoluere māz vt s̄ra dicet. 4. p̄ stupe/
faciēs vero itelligit illud sedatiūz doloris qd̄ opponit do/
lori false sedādo dolorēz z iducendo nocumentū i sensuz.
5. Ulteri⁹ nota q̄ cū stupor sit diminutio seu ablatio sen/
sus: iō stupefaciēs remittēdo sensuz aut auferēdo dolorēz
sedat. 6. Ulteri⁹ nota q̄ ex s̄ra p̄prehēdit̄ stupefaciēs hoc
facere dupl̄. p̄ multa frigiditate remittēdo seu corrupēdo
sensuz seu virtutē sensibiles. 2. per multā venenositatēz
occulatā z a forma specificā p̄cedentē: cui⁹ nā est p̄iaz vir/
tuti sensibili: sicut p̄z i opio: qd̄ exis tepidū stupefacit per
suā venenositatē occultā: lz et opē ifrigidādo. 3. Ulte/
rius nota q̄ cū in dolore vplurimū sit quedā mēbzū ten/
sio: aut q̄ mālīs ē: vel q̄ vētosus ē: vel p̄pter māe cursum
ad locū dolētē: iō medicina vere sedatiua doloris aliquas
debut hēre cōditōdes. 4. p̄ p̄io debuit facere fluxū: q̄ fa/
cere mēbzū laxū leuiter resoluēdo respectu tēsi mēbzū. 5. Itē
talia faciūt fluxū: q̄ disponūt mām fluxui p̄ suā caliditatē
subtiliādo. Debēt etiā eē aliquāl̄ ap̄itiua vt possint se me/
lius in mēbzū pfundare vt apiendo poros mām disponāt
eritui. Debēt et eē tēpati calōis z aliquāl̄ intēfiora: vt i
ip̄sis tāquā obiectis p̄portionatis cōgaudeat virtus sen/
situa: que eim appropinquat n̄re caliditati vt obiecta p̄/
portionata z sibi similia cōfortāt ipam: vū vola man⁹ appo/
sita dolori calido z frigido cōfert. 6. Unde talia anodina de/
bēt hēre virtutē actualē cōglutinādi vt vniāt z cōfortent
caliditatē dolētis mēbzū quāuis fm virtutē sint lassatiua
z mitigatiua doloris z aperitiua porozū. Et multa enume/
rant in s̄ra quozū virtutes cōprehēdūtur ex 2. cañ. Et i/
ter ista aliqua sunt pp̄ie anodina vt anctū mellilotuz se/
mē lini. Camomilla vero cū sit aliq̄l̄ stiptica nō ē ita q̄ztū
ad hoc anodina sicut anctū lz sit tēpatio: i caliditate ane/
to. 7. Resoluit eiz sine attractōe vt p̄z 2. cañ. c. d. camomil/
la. Quid aut sit amidū sine amilū satis ē notū. Est eiz o:
deū sine frumētū qd̄ sumit̄ dū ē in lacte z maturat̄ dū est
aliquāl̄ et in aqua: deinde aliquāl̄ vstulat̄ vt fabellando
coctex abijciat. Tale amidū hz virtutē cōglutinatiua z est
doloris sedatiūz. 8. Ulteri⁹ nota q̄ hec littera sūt isti⁹
modi: p̄t dupl̄ itelligi. Uno mō z leniter q̄ sūt istiusmo/
di q̄ sunt sedatia dolorē lz sedēt vt cōtraria cāe: q̄ eūan/
do z remouēdo eā. 2. p̄t exp̄oni q̄ sunt istiusmodi: quia
sūt vere sedatia dolorē z remittētia tristē dolorē z sensa/
tionē: q̄ diuertēdo māz a loco dolētē remittit̄ dolorē. Te/
neat̄ p̄ q̄: p̄teret̄ instātia. 3. Ulteri⁹ nota q̄ regulari/
ter opando ista vere sedatiua doloris debēt vari post eua/
cuationē z recursum māe: z q̄ nō ē āplius in fluxu. Cuius
cā ē ne pp̄ eoz caliditatē aliquālē mā que ē i fluxu nō p̄bi/
beat a fluxu: imo et augmētē fluxū. Coacte tū nos oz ista
applicare vbi vehemētia doloris ponit in fluxu materiaz.
4. Ulteri⁹ nota q̄ opiu ceteris stupefaciētib⁹ ē fort⁹ non
necessario q̄ citi⁹: lz q̄ fortiorē stupefactionē facit qd̄ p̄i/
mo cōprehēdit̄ ad exp̄iētā. Actuali cōprehēdit̄ et q̄ stu/
pefacit p̄ suā vehemētē frigiditatē: vt sit magnū periculū
i applicando ip̄z. 5. p̄oma vero mādragoz z semē z coctex
z radices n̄ sūt mltē stupefactōis q̄uis i his duob⁹ modis
offerant. 6. p̄papauer vero albū ē stupefactiūz domesticuz
sua frigiditate hoc faciēs. nigrum vero aliquāl̄ partici/
pat venenositatē. 7. Been vero ē vna spēs iusgami q̄ iusga/
mus dicit⁹ ē dens caballin⁹: z apud nos p̄ntega: hz potis/
sime stupefacere suo frigore. Solatrū et q̄ sub se hz mltas
spēs nō ē tanti vigoris vt opiu. Semē lactucarū ē etiā stu/
pidū satis domesticū sua frigiditate: imo in hoc opat̄ suc/
cus lactucay. 8. Nix aut̄ z aqua frigida solū ifrigidādo stu/
pefaciūt. Et notabil̄ stupefaciētū gradū exp̄licuit Aui. pp̄
timorē applicatiōis reddēs nos sollicitos circa hoc.

In dolorib⁹ preterea multoties accidit error: quo/
niaz eoz cause erūt extrinsece sicut calor: aut frigus: aut
ceruicalis eminētia: aut loci corruptio: aut casus qui sit
in ebrietate: aut alia ab his: z q̄runt eoz cāe i corpore z
p̄uenit error: quapropter scire debes hoc z cognoscere
si ē ibi repletio aut nō. Et si sūt ibi cāe repletionis note
q̄nqz et cā aduenit exteri⁹: deinde iterius sit māsiua sicut
cū aliquis bibit aquā fridā z accidit ei fortis dolor in pte
stomaci z epatis. Et multoties quidē nō est multū ne/
cessaria eūatio z sibi filia: qm̄ sepe sufficit sibi balneuz z
fortis somn⁹ i eo. Et sicut qui comedit rē calidā z ifert ei
fortē capitis dolorē: z sufficit ei aquā ifridatā bibere.

¶ Tāgit aliquos cañ. erroris correctiuos. Et p̄io p̄mit/
tit aliquos. 2. sp̄alr̄ docet euitare errorē circa vsum stupe/
faciētū. ibi: z q̄nqz res ē. 3. p̄ia i tres fm̄ tres cañ. quos
ponit. ibi: z cūqz etiā. ibi: z multoties quidē. 4. p̄ dicit
q̄ in curando dolorē multoties errat z cognoscēdo
cās a quib⁹ depēdet. 5. p̄ cāe dolorū aliq̄ sūt extrinsece
vt caliditas aut friditas exterior: z eminētia ceruicalis aut
mala dispō loci aut q̄ p̄pter ebrietatē iste cecidit aut alia
exteriora q̄ querūt z reputāt q̄ sint sicut cāe interiores:
debes ergo scire z videre vtrū ibi sit repletio z sint signa
repletiōis vel nō. 6. Secdo dicit q̄ q̄nqz cā doloris ē ex/
terior: deinde sit māsiua sicut aliquo bibēte aquā frigidā
dolor fortis i parte stomaci cātur z epatis. 7. Tertio dicit
q̄ multoties pro sedādo dolore nō ē eūatio multū necessa/
ria: imo sufficit somn⁹ aut balneū vt i comedēte rē calidā
fortē capiti iferentē dolore: sufficit eiz aquā potare fridā.

¶ p̄ dicit pte nota q̄ cā exteri⁹ sit repletio si repletio exteri⁹ er/
rat multoties q̄ tēdum eūare ipam lz nō sit eūatio fiēda.
2. nota q̄ cā exteri⁹ sit aliq̄ māsiua fm̄ modū exp̄o/
sitiōū dū cā primitiua mouet ancedētē vt sit cā doloris aut
p̄iuncta. nā cā intrinseca ē māsiua respectu exterioris. 3. 3.
nota q̄ cā exteri⁹ p̄t dici fixa qm̄ suū figit effectū intrin/
secus: oz ergo nos hoc cōprehendere. 4. p̄ si cā primitiua
mouet aut mouerit corpale: nos oz solū intēdere ad remo/
tionē effect⁹ primitiui imo ad cām corpale a qua dicit̄ effe/
ctus dependere. 5. dolor. 6. Ulteri⁹ nota q̄ dolor mul/
totiens nō eget eūatiōe imo p̄pter sui facilitatē: z q̄ pen/
det a cā primitiua remouēt citissime.

Et q̄nqz ē res i qua fiducia ē qd̄ dolor ea remoueat
aut tarde operās ita qd̄ dolor ille vsqz ad hozā illā tolle/
rari nō p̄t: sicut eūatio materici dolorē faciētis colice
retētē i villis itestinozū aut cito opans est: lz ex ea timēt
finis vehemēter malus sicut stupefactio mēbzū dolētis i
colica cuz medicis q̄ hoc opari solēt: z sit medicus in hoc
ambigū. 2. Ergo bone mēsuratōis fortitudinē hēre vt
sciat qd̄ duoz tēpoz sit lōgius aut ip̄s fixionis virtutis
aut ip̄s doloris: z etiā que duarū rez sit ei d̄terior an do/
lor an malus finis qui ex stupidatōe timēt vt eligat stu/
diū ei ipēdere qd̄ magis ē ipediens: fortasse eiz si dolor
remāserit fortitudie sui z magnitudine iterficiet. Et stu/
pidatio fortitā nō iterficiet lz ex alia parte ipediāt: cuius
ipediētū fortasse corrigere poteris z redibit fortitan z
tu redibis medicina cōueniente.

¶ Nunc ponit euidētē errorē z p̄io ostēdit quō medicus i
opando aliq̄ ē p̄plexus. 2. circa stupefaciēs ponit cañ. ibi

¶ In hoc. ¶ Dicit qd qñ res sedatiua doloris e ope
rans tarde ita qd timef qd virt⁹ nō poterit stare vsq ad il-
lam hora sicut enatio i colica aut res e cito opans e mul-
tū mala sicut e res stupefaciēs ex qua magnū postea sequa-
tur nocumētū: in hoc ergo medicus e dubius: id dō i hoc
fortiter mēsurare vt sciat qd istoz sit eligēdū: an sit pei⁹
expectare e eūare: aut sit peius applicare stupidū qd in p⁹
senti ledit vidēdo vtrū possim⁹ eius corrigere nocumētū.
¶ Dicit ptis intellectu notādū e aduertēdū qd bonitas cōie-
cture e mēsure medici sumit p⁹ ex nāli ingenio: ingenius
nāle iuuat artē. Joānes damascen⁹ in suis afforismis: Su-
mitur et ex longa medici expientia e forti etiā studio e cō-
iectura. 2° videt cōcipiēdū qd illud circa qd cadit cōiectu-
ra e hoc: aliquis patit colicā: nūc e vidēdū an tps perfi-
ciōis virtutis sit tantū quātum sit tps doloris aut nō. Et
hoc e dicere an virt⁹ tāto tpe maneat fixa qsto tēpore do-
lor: pōt remoueri vera remotiōe: aut et sit apta ampliori tē-
pore remanere: e in illo cāu per eūantia medicādū est. Si
vero sit ecōuerso qd tps doloris sit apli⁹ tpe firiōis virtu-
tis qd dolor: sit aptus lōgiori tpe remanere qd sit virt⁹ re-
manere fixa. Et e dicere qd remanētē dolore psterat vir-
tus e nō sustineat dolore: tūc stupida sūt applicāda maius
spērādo iuuamētū ex remotiōe doloris qd sit nocumētū
ex pte stupidi cuius nocumētū poteris corrigere. Et si do-
lor itez reuertat aplius reflecta virtute pueniēs poterit ap-
plicari medicina p vera doloris remotione.

Et pter hoc totū stupefaciētis pplonē psiderare de-
bes e ipsi⁹ qūlitate: e vt qd ex eo est facili⁹ bones e vt tri-
buas id qd e cū suis tyriaciis ppositū nisi res fuerit ma-
xia qd forti idigeat stupefactiōe. Sūt pterea mēbra d qui-
b⁹ nō curam⁹: e si eis supponas narcotica qm nō ide ad-
vehemēter malū finē pueniūt sicut dētes cū ei apponit⁹
stupefactiuū. Et fortasse quidē bibē et erit meli⁹ i huius-
modi sicut bibē qd stupefaciat pp dolore odī: qm ex hoc
minor malitia puenit oculo qz vt iteri⁹ ponat. Et for-
tasse facile erit corrigē malitiā qd ex potu alijs accidit mē-
bris: i eo aut qd e sicut colica magnificat malus finis qm
māz augmētatur frigus e pgelatōez e clausurā. Amplius
stupefaciētia plerūqz sedat dolozes ppterea qd dormire
faciūt: qm somn⁹ est vna ex cāis ipsi⁹ sedatōis doloris e
pprie qñ cū eo scā fuerit fames e i dolore māli. Et stu-
pefaciētia quidē pposita quoz fortitudies alie dōilitat
medicīe sicut tyriaca sūt magis secreta quēadmodū filo-
niū e dōilitior: qd aut ex eis e recēs maioris e stupefactio-
nis. Et i antiquo fere nulla e stupefactio e qd est mediū.

¶ Nūc erequit ponēdo cāi. circa stupidoz applicatōez
attēdēdū. Et pter hec pars partes tres. ¶ Dicit facit hoc.
2° ponit modum quo stupidū dolozem sedat. 3° inter stu-
pidoz virtutes cōparationez ponit. ibi 2^a: amplius stu-
pefactiua. ibi 3^a: e stupefaciētia quidem. ¶ Dicit in tres.
¶ Dicit ponit cāi. attēdēdū circa applicatōē stupidoz.
2° ponit cāi. circa applicatōē stupidoz rōne membrorū
quib⁹ stupida sunt applicāda. 3° ondit in qua dispōne stu-
pida valde nocēt. ibi 2^a: sunt pterea. ibi 3^a: in eo aut qd e
sicut colica. ¶ Dicit qd etiā vltra illud qd dicitū e
tu debes cōsiderare cōpōnē. Alia littera hz cōpōnē e qñ-
tatē stupefaciētis: vt tu tribuas facili⁹ stupefaciēs e corre-
ctū cū alijs medicinis tyriacalibus nisi forti egēs stupefa-
ctiōe. ¶ Secūdo dicit qd quedā sūt mēbra quib⁹ nō curam⁹
stupefaciētia apponere: qd inde nō malus toti cōsequerēt
finis sicut dētes. Aliqñ forte meli⁹ e stupidū bibere qd mē-
bro applicare. Nā ex hoc min⁹ malū oculo cōsequit⁹: e for-
te erit facile corrigere nocumētū alijs cōringēs mēbris ex
potu stupidi. ¶ Alteri⁹ dicit qd malus finis ex stupido au-
getur i colica: qd medicīa augmētatur frigus pgelatōē e clau-
surā seu cōstrictiōez faciētes supple ne mā egrediat. ¶ De
ultimo dicit qd stupefaciētia pluries sedat dolozes puo-
cādo somnū qui e ex sedatib⁹ dolozē potissimū qñ puo-
cato somno e fames seu qñ dū puocat e fames: e etiā hoc
pter verū in dolore māli. ¶ Ultimo dicit qd stupefaciē-
tia cōposita correctā e debilitata a stupefactōe p alias me-
dicinas sūt magis secreta simplicib⁹ qualia sunt tyriaca fi-
loniū e troscisci dicit ternarij: quoz stupefactio e dōilitior: stu-
pefactiōe tyriace vel filoni. Stupefaciēs vero recēs e ma-
ioris stupefactiōis antiquo i quo fere e nulla stupefactio: i
medio vero iter antiquū e recēs e media virt⁹ i stupefaciē-
do. ¶ Dicit ptis nota qd inuenit vna lra dices cōpōnē: e
e sensus qd tu debes scire cōpōnē stupidi. s. cōpositū vt tu
scias quāte virtutis sit in stupefaciēdo e quāte nō: qui cō-
prehēdere poteris ex refrenatib⁹ stupefactionē. Alia lra vi-
dit aplonē e e sensus qd tu debes cōpōnē scire. i. gradum
aplōnis e qualitātē. i. modū stupidi. s. an hoc fiat per frigi-
ditatē an p nām venenosā. Nā pto dō hoc cōsiderare vt
sciat facili⁹ eligere. 2° dō cōsiderare pōem vt sciat illud

Contra: qd nocumētū
narcotici potus est multo
peius qd ipsi⁹ administrati
de fortis: qd intus acceptus
nocet oibus mēbris: extra
vero vni solo. dicendū qd
intus acceptū cū modera-
mine sepe reprimū vt di-
gestina e caloz inato qui
ministrat ei: vnde nō per-
uenit eius violētia ad p-
cipalia pura e incorrecta:
nō sic est in exteriori mē-
bro in quo calor est debi-
lis quale potissimū e oculo
luis frigide pplōnis exis.

qd e correctū per medicinas tyriacales e cordiales: e hoc est
necessariū: qd supple facili⁹ e ad exhibēdū nisi fortis extite-
rit stupefaciēdi necessitas: tūc eis forti egēs stupido. ¶ Ul-
terius nota qd dētib⁹ securi⁹ pōt applicari stupidū: qd sunt
ossa seu d nā ossiū nō sentiētes aut valde obtuse sentiētes:
vnde de virtute etiā eoz sensibili nō curam⁹: aut saltē qz
duri sūt e nō multū intrinseci corpori e nō multū perfecte
opatiōis pductiui: id de eoz stupiditāde nō multū cura-
mus. ¶ Alteri⁹ nota qd oculus e membrū valde nobile i
operando multū requirēs spūm: e etiā mēbrū valde mol-
le e leue aptū facili⁹ ledi e valde per applicatōez stupidi. Et
id forte meli⁹ e bibere stupidū valde leue qz oculo applica-
re ppter cām in littera tactā. ¶ Nota vltterius qd in colica
pueniente a mā flegmatica vitrea lz nos aliquādo in casu
desperato oporteat applicare stupida: ex ipis tñ grādā se-
quūtur nocumēta qd incunatio māe e pgelatio e incrudu-
tio e etiā clausura. ¶ Alteri⁹ nota qd in dolore māli valde
cōfert somn⁹ marie dū e inanitio e nō repletio cibi aut po-
tus: qd intrinsec⁹ reuocato calore nā sit potēs sup: a abijē-
dam mām: e supra ipsam digerēdam e resoluēdā. In dolo-
re aut nō materiali nō tantū pferit somn⁹ supra famē. Stu-
pida etiā alijs modis dolozē sedant: de quib⁹ e dictuz su-
pra. ¶ Alteri⁹ nota qd stupida cōposita sunt securiora sim-
plicibus cōsimilis gradus in stupefaciēdo. Nā lz nā cere-
ris paribus minus valeat cōpositū e diuersuz regulare qz
simplex: qd tñ i tali pposito sūt aliqua tyriacalia que oppo-
nunt venenositati stupidi: id adhuc stupidum cōpositū se-
curius. Dat erēplū de tyriaca supple noua e filonio quo-
rum descriptōes habetis 5° cāi. Facit et mētione de qui-
busdā trosciscis: de qb⁹ ibi scribit. ¶ Alteri⁹ nota qd i stu-
pido recēte nō refrenato p calida e erūte dōdo sit stupida-
tionis opatio. ¶ Dicit aut fermētationē e reductiōez ad vñā
formā calidis stupidū superatib⁹: vt i tyriaca nō sit stupe-
factio: imo calefactio e resolutio.

Et ex dolozib⁹ quidē qui sūt mltre fortitudis e sūt ad
medicādū faciles i quibusdā horis sicut dolozes vētosif.
¶ Nūc tāgit curā doloz in spāli: qd doloz vētosif.
Et diuidit i duas. Nā p⁹ pmittit quali se hēant ad curā
hi dolozes. 2° erequit curā ponēdo. ibi 2^a: qm qñqz sedat.
¶ Dicit qd qdā dolozes sunt valde fortes: faciles tñ ad
remouēdū: vt vētosif. ¶ Dicit parte nota qd dolozes ven-
tosif sunt fortes vētositate valde potente in extēdendo e sol-
uendo continuū: faciles tamē ad remouēdū euz subtilia-
ta vētositate sedent: que vētositas est apta subtiliatōi cū
ad aeris naturā accedat. Nōtāter dictuz est in quibusdā
horis: qd stātib⁹ que dicētur infra.

Qm qñqz sedant e sufficit vt super eos aqua calida
eūet: verūm in hoc timor existit vñ ab eo tibi cauere de-
bes: qm plerūqz cā erit apā e existimabit qd sit vētosif/
tas. Et si fortasse factū fuerit ei embroca ex aq calā e pci-
pue i sui picipio ei affert magnū malū. Et pter hoc qñ-
qz ipedimētū vētofe efficit cū vētositate resoluere nō
poterit e i quāitate ipsi⁹ spacij augmētū faciet: e vapo-
ratōes etiā sūt ex medicatōibus vētosifiatū. Et ex eis
quidē melior e cū qua e id qd exicat sicut miliū nisi i mē-
bro fuerit qd illud tollerare nō valet sicut oculus: fiat er-
go tunc vaporatio cū pānis. Ex vaporatōibus et sunt q
cū oleo calefacto sūt: e ex vaporatōibus quidē fortib⁹ e
vt ozoboz farina cum aceto coquat e postea siccat: e fiat
ex eo vaporatio: e minor cā ea est vt fursur coquat sicut
hoc. Salis aut vapor est pungitiū: s. milij est melior e
debilior: e plerūqz etiā sit vaporatio ex aqua in vase po-
sita que est icolumis e leuis: s. operatōez efficit quā no-
minauim⁹ si illud nō fuerit obseruatū. Vētofe et cum
igne sūt istiusmodi e sūt fortes in sedādo dolozem vēto-
fuz: e si eas itez adhibueris doloz penit⁹ destruet: verū
tñ plerūqz ex eis accidit illd qd puenit ex eo qd dixim⁹.
Et sedantib⁹ pterea dolozē est molliter lōgo tpe ice-
dere ppter illud qd i ipso existit ex virtute faciēdi fluxa:
e sūt adipēs subtiles notū e olea que noiauimus: e dul-
cis cantilena e pprie cū ex ea puocat somn⁹: e occupari
in eo qd gaudiū efficit dolozis vehemētiaz sedat.

Nūc erequit ponēdo curāz nō aliter diuidēdo: dices
qd dolozes vētosif qñqz sedant aqua calida sparsa super lo-
cuz dolozis: tñ tibi caue qd multotiēs cā dolozis est apā e
credidit esse vētosifas: vñ facta embrocatōe i prin⁹ apatis au-
get apā. Itē hec aqua qñqz dilatat vētosifitātē e nō resol-
uit: vñ grāde pseqt nocumētū. ¶ Deide Anī. ponit 2^a me-
dicamē: dicens qd vaporatōes sunt medicīa vētosifiatuz.
Et melior vaporatio e illa que est facta ex re ericātē: sicut
multo melio nisi mēbrū nō voluerit sustinere hāc enapora-
tionē vt oculus cui fiat vaporatio cū pānis calidis. Item
fiat enaporatio ex oleo calefacto: fortis tamē enaporatio e
cocta

cocto farina ordei cum aceto: deinde siccata fiat vaporatio. Admodum autem vaporatio est ex fursure cocto sicut de farina est dictum. Salis vero vapor est magis purgativus. Dicitur vero multum vapor est illo satis debilio. Item et pluribus sit evaporatio et aqua posita in vase: quae evaporatio est levis. Efficit tamen dicta operatio nocumētum non observato eo quod dictum est: quod supple applicata in partem apertam ubi partes ventositatis esse eam augebit nocumētum: et aliquando augendo seu dilatando ventositatem accidit nocumētum. Quod tamen remedium dolori vetoso est hoc: Vetrosi applicate cum igne fortes sunt in sedando dolore: vetosus: quibus adhibitis forte totaliter dolor destruitur. Et ipsi tamen adhibitis pluries puenit quod dictum est supra de nocumēto. Quod dicitur quod ex sedantibus dolor est levis longoque tpe ire eo quod in tali icellu est virtus facienda fluxu: quod membrum lassum et non resus et breviter est virtus resolutiva ventositatis. Quod dicitur quod ad ipsas subtiles: id est subtilitatem cogniti cōiter et olea etiam notata supple sunt ex sedantibus doloribus. Quod dicitur quod dulcis castanea qua puocat somnum est ex sedantibus doloribus. Quod dicitur quod ultio quod occupari in eo quod facit gaudere sedat fortitudine doloris. Quod dicitur quod pro partium intellectu nota quod apud medicos reperitur isti termini: vaporatio: calfactoria: epithima et fomentatio quae indez iporant. Quod dicitur tamen sunt duo nota exponenda: videlicet calfactoria esse dictum: quod actualiter calefaciendo operatur. Vocatur autem vaporatio: quod vaporatio siue membrum mittendo vapores sua perficit operationem. Secundo nota quod vaporatoria seu calfactoria multipliciter diversificantur. Primo ratione qualitatis passivae: et hoc dupliciter: quod quedam humida actualiter: quedam sicca. Ex his dicitur: multum torrefactum aliquantulum in lebetis ignito non apposito liquore est calfactoria sicca: ut notum est. Ex his primo: ut aqua calida a qua eleuantur vapores: hanc est diversitas haec esse possit quantum ad qualitatem activas potentiales videlicet quoddam calfactoria calidum quoddam frigidum: quod tamen per calfactoria cōiter resolutiva quod et calfactoria aliquantulum: id est cōiter oia calfactoria dicitur tur calida. Secundo recipiunt diversitatem ex parte potetie. Aliqua eius sunt potetiora in operando eo quod a rebz fortioribus evaporant: sicut etiam quod evaporatoria sunt humida aut sicca: vapor enim humidus maior est sicco vapor: ut colligitur ex primo affo. 2. mēto 14. Item diversificantur: quod quoddam est vaporatio morbiditatis: quoddam vero non. Illud eius salis est morbiditatis. Item et sicut distinctio est membrorum alia operatio appropinquare calfactoria. Oculo eius levis venit calfactoria propter eius vehementem sensibilitatem. Ad oppositum has diversitates explicat Aui. in tex. primo eius tangit aqua calida: et sic humidum evaporatio sua caliditate resoluens ventositatem aperiendo poros: et tale evaporatio humidum maxime puenit ventositati eleuate ab humore sicco opponendo se humori. Quod dicitur nota quod aqua calida potest applicari per ventositatem dupliciter. Uno modo quod spargatur supra membrum: et isto modo non erit vaporatio. Secundo modo ut membrum recipiat aquam evaporatam: et isto modo potest dici vaporatio. Quod dicitur nota quod applicatio talis aequae duo impedimenta sunt vitanda. Primum ut sciamus manum esse ventosam: quod si fuerit aperta: nocumēta que in parte ponuntur sequuntur. Secundum est ne tale vaporatio dilatando ventositatem et amplius ventosando materiam gradius nocumētum inducat: et vitatur eundem corpus et remouendo manus a qua pepedit ventositas. Quod dicitur tamen notetis quod valde istate dolore et si corpus sit plenum: tamen carminativa ventositatem applicamur propter aliqualem doloris sedationem. Quod dicitur nota quod vaporatio sicca et exiccatio est melior humido: sicut vaporatio factum ex milio eo quod talis evaporatio est potetior in resolutione ventositatis nisi magna fuerit sensibilitas membri ut oculi. Quod dicitur ista nota quod vaporatio est milio. s. sicca est oculo nociva. Applicatio tamen panoris isoforum in decoctione milii potest competere in obtinenda ventosa: ut per 3. tertij: cum ista etiam sit mitior et magis necessaria vaporatio sicca. Quod dicitur nota quod vaporatio facta ex orobis cocto in aceto et postea exiccata est valde fortis ratione orobi: ratione etiam aceti valde mordacantis et valde penetrantis: obilio: tamen est facta ex fursure. s. frumeti cum non faciat tamen calefactionem ut orobis. Quod dicitur nota quod vaporatio facta cum aqua posita in vase est levis et sana cum mittat vapores leues. Sana etiam quod sufficenter facies resolutionem et resolutionem ventositatem facies corpus in sua sanitate permanere: duobus tamen vitandis ut quod non sit dolor quod pueniat ab aperte: et etiam quod corpus non sit valde repletum. Quod dicitur nota quod ventosi cum igne sunt fortes in sedando dolore vetosus: quod propter ignem calorem valde resoluunt propter etiam vehementem caliditatem valde attrahunt ventositatem versus exteriora: et maxime si sint sine scarificatione: quod facte cum scarificatione cum sanguine et spiritum nalez calorem debilitando sunt ea ut ventositas magis in membro imoretur. Ex illis autem quae sunt sine scarificatione frequenter applicatis propter eam potetiam dolor ex toto remouetur: id est ventositas magna applicata vmblico valde comēdat Aui. 13. tertij de cura doloris stomachi. Vitetur tamen illi duo dolores quos repetere potest esset fastidium quod inuamentum. Quod dicitur nota quod longus motus et paulatim exercitium huius corporis lavare et membrum: poros rarificando et faciendo fluxum. i. lavum: et sua caliditate et resolutione sedat vetosus dolor si si fuerit motus fortis: quod tunc primo nummum agitatio humoris est ea nimie ventositatis: et vehemens

Hoc intellige de dolore mali: non enim comment talis incesus in spatio et teta no de siccatate cu for n dolore neq in dolore capitis ex fame: qz vbi indigēta non oz laborare affouit mox sedā.

ter exiccatio est ea quasi corrugatio et inspissatio cutis: id detinerent ventositates. Quod dicitur nota quod per adipem subtilis primo intelligere possumus subtilitates et poros apientes seu subtiles quod leuis caloris. Nam si essent nimis calidi corrugarent cutem traheret et ad partes magis apertiores. Quod dicitur nota quod dulcis castanea primo somnum puocando est ea sedatio doloris. Item eius virtus propter eius amenitatem et dulcem eulsoniam distrabit a tristi modo sentiendi obiectum. Quod dicitur carur autem ex ipsa somno. primo quod per eius amenitatem virtus iterio: affecta ad casteniam distrabit virtutes exteriores a suis operationibus ut inde retractio spirituum et somno consequatur. Quod dicitur nota quod opari in gaudio sedat dolore. primo ex eo quod virtus ex gaudio confortet: se etiam confortet gaudium faciētibz ad illam attrahendo distrabit a tristi sensatiōe.

¶ Capitulum 3^m in quo precipit a quibus curatiōibz incipiamus.

¶ In multe coniungunt egritudines ab ea incipere debemus in qua vna horum trium proprietatum existit.

¶ In isto. c. huius sen. 4. primi casu. Aui. determinat de cura morborum adinuicem coniunctorum ostendendo a quorum cura est primo inchoandum. Et dicitur totum capitulum in duas partes. Nam primo facit quod dicitur est. Secundo totum libro ponit epilogum seu sine gratias agendo super potetie. ibi dicitur: et sit quantitas huius nostri. Quia in duas. Nam primo ponit numerum eorum que in tali cura observanda sunt. Secundo de illis exequit. ibi dicitur: vna earum est. Quod dicitur quod multis morbis coniunctis adinuicem ab illius cura est incipiendum et inchoandum in quo vna trium dicendarum existit proprietatum.

¶ Quod dicitur nota ex prehabitis quod cura morbi compositi qui vocatur morbus vnus non dependet ex curis simplicibus: imo huius vt morbus vnus et distinctus propria cura: vt de aperte dictum est. Cura vero morborum compositorum nota est et ex curis simplicibus: aut scita cura morbi calidi et humidum si adinuicem coniungantur. Scit etiam cura horum coniunctorum: et maxime si hi morbi non egeant contrariis medicinis. Vbi eius contrariis medicinis egeant non bene ex cura simplicium nosse compositorum cura. Item ex cura simplicium non habetur etiam modus appropinquandi et ordo. Et dicitur quod scia qualiter vlcus est curandum et qualiter aperta: tamen non scio a quo cura debeatur inchoare. Quod dicitur presens compilavit eam ut consideret a quibus cura debentur inchoare: ut etiam explicat in rubrica capituli.

¶ Secundo nota hic per morbum intelligi quancumque rem per nam siue hec sit morbus siue ea morbi siue accidēs. Erunt ergo sensus quod cum coniungunt multe egritudines. i. multe dispositiones proter nam siue sit morbus siue ea morbi: quod ea cum morbus: vel morbo: vel accidēs cum accidēs: vel ea cum morbo: vel accidēs cum ea: vel morbus cum ea. quod tamen egritudo magis absolute dicitur proter nam: ipsam potest explicuit in parte parte cum inferi et ponat accidētis cum morbo complicationem.

¶ Vna earum est quod alia sanari non potest antequam ipsa sanet sicut apostema et vlcus cum coniunguntur. medicamur enim apostema donec complexionis malitia que cum eo venit remoueat absque cuius sanatione vlcus sanari non potest: postea medicamur vlcus. Et secunda earum est cum vna egritudo causa fuerit alteri: sicut cum accidit oppilatio et febris: medicamur enim oppilatioem prius: deinde febrem. Et si nobis necessarium fuerit oppilatioem aperire cum eo in quo aliqua existit caliditas non curabimur de febre: et medicamur quidem pulmonis aperta cum desiccatiuis et non curabimur de febre: quoniam possibile est ut febris remoueat causa ipsius remanente. Et cause quidem eius sanatio est exiccatio que febrim nocumētum facit.

¶ Nam exequit de illis. Et diuidit in tres. ibi dicitur: et scdo. ibi dicitur: tertia vero. Quod dicitur nota quod vna proprietatum est quod due egritudines sic coniunguntur quod vna non potest sanari sine alia quamuis e contra sicut vlcus et aperta. Nam nos primo debemus curare morbum sine quo alter curari non potest: vbi nos non medicamur aperta vsquequo remoueamus malitiam complexionis cum ipso venientem: sine cuius complexionis sanatione non potest vlcus sanari. Quod dicitur nota quod proprietates est cum vna egritudo est alteri: ea. nam tunc supple debemus primam curare: sicut coniunctis oppilatioem et febre. primo medicamur oppilatioem deinde febrim. Et si necessarium fuerit aperire nos applicamus calida non curantes de febre. Item coniunctis aperta et febre cum aperta tale sit ea febris: a tali aperte inchoamus curam desiccando et non curando de febre: quod impossibile est curari febre sua ea remanente. Cuius ea est quod aperta sanatio est exiccatio febrim facies nocumētum. Quod dicitur partium intellectu nota aliqua primo quod propria proprietates est sumpta ab origine dispositionum ut sciat quid sit applicandum ante et quid post: et attendat maxime ista proprietates coniunctis dispositionibus que per vnum medicamē non possunt medicari sed per contraria: ut vlcere coniuncto cum aperte. nam aperte conueniunt mollificatia: vlceri vero exiccatio. Quod dicitur nota quod non

solū ista proprietas intelligit in tali cōiunctione morborū: imo etiā in alijs cōiunctōibus de quibus est dictū. ¶ **¶** Cū terius nota q̄ cū virt⁹ operet v̄monē & cōsolidationē mediante cōplone vt debito istrumēto si mala cōplō nō fuerit amota non poterit vlcus v̄niri & cōsolidari. Jō merito premittēda est cura apatis q̄d curari pōt sine cura vlcis cū curetur apā tā obijciēdo mām. ¶ **¶** Alterius nota q̄ est solutio cōtinuitatis i apate reperta p̄io abijciēda ē tāquā veram ipediens v̄nionē & cōsolidationē quā ex dictis itel/lexit. ¶ **¶** Alteri⁹ nota q̄ ista 2^a p̄prietates sumpta ē ex caliditate: vt p̄ 7° terapen. ¶ **¶** Nota quātū spectat ad p̄positū q̄ aliqua egritudo pōt eē cā ad mentē medicorū a qua alia egritudo dependet sicut dicimus oppilationē efficere febrē: & caliditate stomachi efficere caliditate p̄ter naturā in epate. 2° pōt dici cā augens vt si epar sit calidū caliditas stomachi augēs illā caliditate dicit eē cā. 3° dicit cā cōseruans & fouēs sicut stomacho patiēte etiā malā cōplone cām cōfirmataz calidā: humores calidi stomachi illā cōfortare & cōseruare dicuntur. Ad p̄positū applicādo quōcūqz sumitur cā pars cōtinet veritatē. ¶ **¶** Sexto nota q̄ nos curamus cām quōqz nō attendentes ad effectū: aliqñ etiā attēdentes. ¶ **¶** Nā p̄mo si sit oppilatio & febris itensa attēdim⁹ oppilationi nō negligēdo febrē vt hic. Si vero febris sit itensa nō ē incōueniēs coacte inchoare curā a febre seu salte medicādo oppilatiōi nos oportebit attendere febrē. ¶ **¶** Hoc ergo q̄d ponit in parte ē v̄z de cura regulari & ordinata. ¶ **¶** Alteri⁹ nota q̄ per vlc⁹ pulmonis. A. intelligit cās cōseruantē & fouētē. nā vlcus pulmonis fouet febrē ethicā sine cuius vlcis sanatione febris ethica nō potest sanari: q̄d vlcus dedit intelligere duz dixit apā: q̄d patet ex hoc: quia dixit sibi cōpetere exiccationē que cōuenit vlceri in quātum vlcus est.

Tertia vero cuz fuerit vna eaz ea de qua maior sollicitudo sit habēda sicut si coniūgatur sinochus & paralyssi: medicamur enīz sinochuz extinguēdo & flobothomādo & de paralyssi non curabimus.

¶ **¶** In partib⁹ enumerat duas p̄prietates p̄pter quas ab vna dispositōe inchoandū est: nunc enumerat tertiaz. Et diuidit in duas. ¶ **¶** P̄mo facit q̄d dictū est. 2° cuz accidens coniūgit cuz morbo ostēdit etiā a quo sit inchoandūz. ibi 2^a: cuz autē egritudo. ¶ **¶** P̄mo dicit q̄ tertia p̄prietates est quādo vnus morb⁹ est maioris sollicitudis altero. Nā ab eo qui est maioris sollicitudis est inchoandū sicut cōiunctis in sinocha & paralyssi attendim⁹ extinguere sinochuz flobothomādo nō curādo de paralyssi. ¶ **¶** P̄mo parte nota p̄ q̄ ille morb⁹ est maioris sollicitudis qui plus debilitat virtutē & ad quez mors aptius pōt cōsequi: ergo cuz intētio medici sit cōseruare vitā & prohibere mortē: ideo a morbo in quo ē maior sollicitudo est inchoandūz: & ista proprietas est sumpta a magnitudine morbi. ¶ **¶** P̄pter q̄d 2° nota q̄ morb⁹ dicit magnus: vt colligit 7° terapen. aut ratio dignitatis actiōis lese: q̄ ledit operationē valde necessariā & perfectiorē & toti corpori magis necessariā aut p̄ti. Scdo morb⁹ dicit magnus respectu sui ratioe p̄prie essentie: q̄ ratioe gradualis essentie sine lapsus a tēperamēto vt mala p̄plexio calā iboc. 2° mō dicit mala cōplexio calida vt duo maior p̄plexione calida vt vni. 3° modo morb⁹ dicit magnus ratioe virtutis dispēantis nostrū corp⁹ vt ille morb⁹ ad quez consequit̄ sincopis dicit eē magn⁹. Applicādo ad p̄positū ista p̄prietates antecedit alias duas p̄prietates: q̄ pot⁹ inchoandūz est a morbo maiori q̄z a morbo sine quo alter nō potest curari p̄pter causaz i p̄io notato assignatā: prius etiā a tali inchoandūz q̄z a morbo q̄ est causa p̄pter similitē causaz. ¶ **¶** Itē nota q̄ a morbo magno 3° mō prius est inchoandūz q̄z a morbo qui ē causa. Cōsimiliter etiā a morbo magno modo p̄mo pot⁹ est inchoandūz q̄z a magno scdo. Cōsimilit̄ p̄z causa alioz semper paritate supposita: vt q̄ quilibet in suo gradu sit cōsimiliter magnus. ¶ **¶** Tertio nota q̄ licet sinocha ip̄ortet febrē de sanguine putrefacto hic tamē per synochā synochā itelligit inflatiuā in qua potissimū cōuenit flobothomia vt sanguis debite enetur: imo cōuenit vsqz ad sincopim 9° terapen. ¶ **¶** Per paralyssi aut itelligit mollificatōez a frigida mādē precedentē. Ergo maior est timor ex inflatiōe & putrefactione sanguinis q̄z sit ex mollificatiōe: ideo eligim⁹ flobothomare non curantes principaliter de paralyssi.

Cuz autēz egritudo & accidēs cōiungunt̄: a sanatiōe egritudinis incipim⁹. & si accidēs superauerit: tunc accidētis curaz habebimus & egritudine non p̄siderabim⁹ sicut in colica damus stupefaciētia propterea vt doloris fortitudo remoueat̄: licet ipsi colice impedimētuz faciat. Et cū hoc quādoqz tardam⁹ q̄d facere dbebam⁹ p̄pter stomachi debilitatez: aut p̄pter vētris fluxuz qui p̄cescit: aut p̄pter presentē nauſeaz. Et quādoqz nō tardamus sed operamur & nō rotaz remouem⁹ causaz sicut i egritudine spasmi: nō enīz totum expellim⁹ humorē: imo

ex eo aliquid dimittim⁹ vt ipsum spasmosus remoueat motus ne humorēz resoluat naturalēz.

¶ **¶** Nāc ostēdit quō inchoandū sit si egritudo cōiūgat̄ accidētis. P̄mo ponēs p̄positiōez istā: q̄ cōiunctis morbo & accidente a sanatiōe morbi ē inchoandū. Abbremian do hoc ē verum regulariter accidētē nō supante morbū vt dicit statim: eo q̄d egritudo ē sicut cā ad cuius remotionē accidētis remotio cōsequet̄. ¶ **¶** Scdo p̄p̄ō ē: si accidēs superauerit in malitia & magnitudine: tūc accidētis attendim⁹ de egritudine nō curādo. s. notabil⁹ sicut ē in colica: q̄ in morbo intestini coloni ad quez cōsequit̄ fortitudo doloris damus stupefaciētia attendendo: dolori nō curādo de colica supple notabil⁹. ¶ **¶** Tertia p̄p̄ō sit hec: q̄ quōqz tardam⁹ facere debitū morbo q̄z alterare aut euāre p̄p̄ debilitatem stomachi aut fluxū vētris precedentē aut p̄p̄ presentem nauſeā: & tūc plus attendim⁹ accidētis & debilitati stomachi q̄z morbo. ¶ **¶** Quarta p̄p̄ō ē hec: q̄ quōqz non tardamus i curando. s. morbum: sed operamur. s. curādo: nō tū remouendo totā cām: imo expectādo vt ipā per accidēs morbi remoueat̄: sicut ē in egritudine spasmi: q̄ in repletiōe aut alio morbo ad quez cōsequit̄ p̄tractio & spasmosus motus: nō enim totū euāmus humorē: s. aliquid dimittim⁹ motu spasmoso resoluēdū ne hic cōcussius mot⁹ nō exite hoc humorē etiā p̄ter nām supra nālē cōuersus ipm cōsumat.

¶ **¶** P̄mo intellectu p̄tis duo notāda sunt: & p̄mo q̄ accidens q̄d cōiūgit̄ morbo pōt eē accidens p̄p̄ium & cōe. Exēplū cā: ad morbū p̄p̄ium de p̄se p̄sequitur actio seu operatio leſa: aut etiā qualitas mutata: aut etiā exiēs mutati. Exēplū scdi vt debilitas stomachi febrū. Applicādo ad p̄positū regulariter a morbo prius inchoandū ē q̄z a p̄p̄io accidente: Aliquādo tū est a p̄p̄io accidente prius inchoandū ipō exite maiori mō 3° ex dictis. Aut aliquādo cōtradictō expositiōi ipō existente vt cā saltē fouēs morbū. Nā si a mala cōplone calida fiat dolor: cōringēs ē dolorē attrahendo suū fouere morbū: vt dolor sit illud sine quo morbus bene curari nō pōt. Si vero sit accidens cōe ab ipso aliqñ inchoandū ē a cura & aliquādo non vt notum est.

¶ Operatiōis sigillatio & gratiarum actio.

¶ **¶** It quātitas huius nostri sermonis cōpēdiosi de principijs vniuersalib⁹ doctrine medicinalis sufficiēs. Deinceps autēz laboremus vt de simplicib⁹ medicinis libzū pponamus si deus voluerit. Et ipse qui

dem nos iuuabit: cui sunt grates secūduz sui innumerabiles misericordias.

¶ **¶** In parte presenti Aue. dictis suis finē imponit ad sequetia transitur: supneqz potētie referēdo gratias breuiter dicens q̄ hec sit sufficiēs quātitas sermonis cōpēdiosi de principijs vniuersalib⁹ medicine. Deinde vero valde laboremus vt faciamus libzū de simplicibus medicinis deo volente qui nos certe iuuabit cui sunt grates s. ipsius innumerabiles misericordias. Illum vero innocemus vt etiā fecit magister Adarfilius qui in eius laudem & gloriā aliqua p̄posuit carmina qui viuit benedict⁹ i secula seculorū.

¶ **¶** Explicūt dicta Vigonis senēsis sup quarta sen primi canonis vsqz ad illum paragraphū posituz in ca^o de enematē: forma vero. Deinceps vero dicta Adarfilij vsqz ad finēz cū annotatōibus Jacobi de partib⁹ & aliorū clarissimorū medicorū. Ad dicitur est enīz capitulū de flobothomia finē expōitionēz Vigonis nuper inuentuz.

¶ **¶** Per fr̄aciscuz gyrrardēguz. 1496. die. 29. Januarij.

¶ **¶** Dapie.

Aduerte tū cuz modo sita esse flobothomādū in casu nō obſtate q̄ dicitur a magistro hic: morificatur cim inatus calor qui itaz est debilitat⁹ p̄pter paralyssi & illi auferrem⁹ thesauruz. Nicolaus scyllacius vidit locum quēdas qui peccauit i hoc & infir mus perijt in manib⁹ suis.

¶ Tabula titulorum questionum huius operis.

¶ Tituli questionum primi capituli.

Utrum deterius sit declinare ad latus diete grossioris q̄
 oz: an ad latus diete subtilioris q̄ oz. i.
 Utrum humoribus crudis exiitibus in venis cum forti fame sit
 dandus cibus multus et pauci nutrimenti. ij.
 Utrum in debita administratione medicinarum tantum tres re-
 gule sint attendende. iij.
 Utrum colerico et flegmatico equaliter febrientibus frigidiora con-
 ueniant colerico q̄ flegmatico. iij.
 Utrum materia fluente sit attractio fienda ad partem di-
 uersam. v.
 Utrum ante diuersionem materie membro dolente sit dolor
 sedandus. vi.
 Utrum medico liceat diuertendo super membro principali fa-
 cere transitum. vij.

¶ Tituli questionum secundi capituli.

Utrum tempus calefaciendi et infrigidandi sit minus tempore hu-
 mectandi stante etc. ix.
 Utrum tempora calefaciendi et infrigidandi sint equalia. ix.
 Utrum sit maius periculum infrigidando q̄ calefaciendo. ix.
 Utrum tempus humectandi sit maius tempore exiccandi. ix.
 Utrum sit timor equalis infrigidando et exiccando. ix.
 Utrum vinum sit humidum vel siccum. x.
 Utrum decrepito et iuueni equaliter febrientibus quo ad tactum
 maioris infrigidatioe idigeat decrepiti q̄ iuuenes. xj.

¶ Tituli questionum tertii capituli.

Utrum materia sit euacuanda in morbis ante digestioem mate-
 rie completam. xiiij.
 Utrum in trahendo ad longinquum sit facienda prolongatio sine
 duas diametros. xv.
 Utrum in aliquo casu sit euandus artificialiter a medico versus ad
 sincopis. xvj.

¶ Tituli questionum quarti capituli.

Utrum existente necessitate flobothomie et farmacie sit sem-
 per preponenda flobothomia. xvij.
 Utrum melius sit in habente febre soluere ventrem vniuersaliter
 q̄ vomitum prouocare. xix.
 Utrum vomitus conueniat patienti lieteria. xx.
 Utrum medicina solutiua vel vomitiua conuertat ad humo-
 rem quoniam habet euare. xxj.
 Utrum dum medicina solutiua trahit humorem remaneat in sto-
 maco vel in intestinis. xxij.
 Utrum medicina solutiua vadat ad humorem attrahendum. xxij.

¶ Tituli questionum quinti capituli.

Utrum quomodo medicina dat in nimia quantitate vel quouis alio
 modo superflue euacuat euacuato etc. xxvij.
 Utrum superposito pharmaco solutiuo balneum operat die etc. xxvij.

¶ Tituli questionum sexti capituli.

Utrum sitis sit signum sufficientis euacuationis. xxvij.

¶ Tituli questionum septimi capituli.

Utrum quis sit flobothomachus qui non sit flobothomachus
 propter multum sanguinem et malum. xxxvij.
 Utrum habentes debilitatem in membris interioribus cum plethore
 calida sint flobothomachi. xxxvij.
 Utrum flobothomia sit magis fienda ante aduentum morbi
 q̄ quam aduenerit morbi. xxxvij.
 Utrum in principio morbi conueniat flobomia. xxxvij.
 Utrum flobomia sit fienda post statum. xxxvij.
 Utrum in die motus egritudinis sit euandus. xxxvij.
 Utrum dies crisis sit dies querendi somnus. xxxvij.
 Utrum flobothomia stringat ventres. xxxvij.
 Utrum stricta flobomia sit magis seruatiua anime. xxxvij.
 Utrum in febribus vehementibus calefactio etc. sit cauendus
 a minutioe in principio etc. xxxvij.
 Utrum in principio febris sanguinis fienda sit maior euacua-
 tio q̄ in processu. xxxvij.
 Utrum stomacho repleto cibo et flobothomia facta magis in-
 digesta trahatur ad venas. xl.
 Utrum in habente fastidium sit expectandum quousque dige-
 ratur fastidium. xl.
 Utrum flobomia cum non est necessaria faciat etc. xli.
 Utrum post flobomiam operat caro assata vel elixata. xli.
 Utrum haberi superabundantiam humorum a sanguine conueniat
 frequens flobothomia. xliij.
 Utrum artaria manus etc. conferat antiquis doloribus
 epatis etc. xliij.

¶ Tituli questionum octidecimi capituli.

Utrum euacatio que fit gratia retentionis debeat augeri aut vi-
 gorari per medicinas attrahentes a forma specifica. l.
 Utrum in quolibet fluxu mali seu pueniente per mala ple-
 thorem cum magis sit necessarium euacuare. l.
 Utrum calyx extincta sit suprica. l.

¶ Tituli questionum decimimodum capituli.

Utrum euacuatio et icisuiua resolutiua habeant remouere op-
 pilationes. li.
 Utrum medicina icisuiua sit danda pro remotioe oppilatiois
 ab humore viscoso. li.
 Utrum materia minus grosse conueniat fortiori resolutio q̄
 grossiori. li.
 Utrum oppilatioes neruorum sint peiores. li.

¶ Tituli questionum decimquinti capituli.

Utrum prius Anaxagoras habuit determinare de mala plethore et de
 mala compositione q̄ de apostematibus. liij.
 Utrum resolutiua sint in principio apostematis appropi-
 anda. liij.
 Utrum in principio apostematis conueniat repercussio. liij.
 Utrum ante aduentum apostematis conueniat recursus. liij.
 Utrum repercussio sit fienda ratione materie fluxe actuali-
 ter apostematis. liij.
 Utrum in quolibet apostemate calido conueniat eque frigida. liij.
 Utrum in quolibet apostemate conueniant eque suprica aut
 eque sicca. liij.
 Utrum apostemati colerico vel sanguineo conueniat ma-
 gis suprica seu sicca. liij.
 Utrum in augmento apostematis conueniat maturatio. liij.
 Utrum in statu apostematis sit facienda equalis permixtio resol-
 uentium et repercutientium. liij.

¶ Tituli questionum decimsexti capituli.

Utrum medicinarum strariarum permixtio sit conueniens
 pro cura apostematum. liij.

¶ Viri excellentes quorum dicta in hoc volume sunt annotata.

- Hippocrates
- Galenus
- Rasis
- Auicenna
- Auenzoar
- Adesius
- Auerrois
- Serapio
- Symon Januensis
- Gentilis de fulgineo
- Jacobus de partibus.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

